ഔർവ്വാഗ്നി—സമുദ്രാഗ്നി.

ഔലാനം—പു. രക്ഷ. ന. തൊട്ടി.

ഔലൂക്യൻ—ഔലൂക്യ അല്ലെങ്കിൽ വൈശേഷികദർശനത്തിന്റെ സ്ഥാപകനായ കണാദന്റെ പേർ. ദ്രവ്യ, ഗുണ, കർമ്മ, സാമാന്യ, വിശേഷ, സമവായ, അഭാവങ്ങളാകുന്ന സപ്തപദാർത്ഥങ്ങളെ പിടിച്ചു വാദിക്കുന്ന വൈശേഷികമതക്കാരന്റെ പേർ.

ഔലോത്തു—അവിൽ, അരിമാവ്.

ഔല്പലം—ചെങ്ങഴനീർക്കിഴങ്ങ്.

ഔവു—നീക്കട്ട്.

'സൂര്യൻ അധികതരം കവരുന്നതാൽ
ഔഴിയെ വിളക്കി' (രാമചരിതം)

[ഇതു് ഇപ്പോഴും നടപ്പില്ലെന്നില്ല. ശിശുക്കൾ 'ഔവു' എന്നു വല്ല വേദനയും പറയുന്നതു തെക്കൻദിക്കിൽ നടപ്പാകുന്നു].

ഔവണ്ണം—അ. അതുപോലെ.

ഔവനിക്കട—ബ്രാഹ്മണവംശം.

ഔവ്വ—സരസ്വതി.

ഔശനസം—വി. ഉശനസ്സി(ശുക്ര)നെ സംബന്ധിച്ച.

ഔശനസം—പു. ഒരു ഉപപുരാണം. ന. ഒരു ധർമ്മശാസ്ത്രഗ്രന്ഥം.

ഔശീനരി—പുരൂരവസ്സ്രാജാവിന്റെ ഭാര്യ

ഔശീരം—പു. വെഞ്ചാമരപ്പിടി; ശോഭിക്കുന്നതു് എന്നർത്ഥം. ന. വെഞ്ചാമരം. ന. മെത്തമുതലായ കിടപ്പുസാധനം. ഒ. പീഠം മുതലായ ഇരിപ്പുസാധനം. കിടപ്പാനും ഇരിപ്പാനും ഉള്ളതിന്റെ പേർ എന്നും പറയുന്നുണ്ടു്. ര. രാമച്ചം.

ഔഷണം—എരിവ്.

ഔഷണശൌണ്ഡി—ചുക്ക്.

ഔഷധം—രോഗഹരമായുള്ള ഒരു വസ്തു. [ഓഷധി ശബ്ദം നോക്കുക.] ഗുളിക പൊടി മുതലായവ.

ഔഷധി—ആവണക്ക് അമൃത് മുതലായ ഓരോ വസ്തുവിന്റെ പേർ. [ഓഷധി ശബ്ദം നോക്കുക]

ഔഷരം—ചൊടിയുപ്പ്.

ഔഷരകം—ഉവരുപ്പ്.

ഔഷ്ട്രകം—ഒട്ടകക്കൂട്ടം.

ഔഷ്ട്രഘൃതം—ഒട്ടകത്തിൻനെയ്യ്.

ഔഷ്ണ്യം—പു. ഉഷ്ണത, ചൂട്. ന. സമത്ഥ്യം

ക

ക—ഒരു വ്യഞ്ജനാക്ഷരം, ഖരങ്ങളിൽ ഒന്നു്, ഒരു കണ്ഠ്യം.

കംകുഞ്ജലം—വെഴാമ്പൽപക്ഷി.

കകുൽ, കകുത്ത്—കാളയുടെ പൂഞ്ഞകുറി.

കകുൽസ്ഥൻ—ഒരു സൂര്യവംശരാജാവ്, പുരഞ്ജയൻ.

[വികുക്ഷിയുടെ പുത്രനാണ്. ത്രേതായുഗത്തിൽ അസുരന്മാർ ദേവന്മാരെ തോല്പിച്ചു. അനന്തരം ദേവന്മാർ വിഷ്ണുവിനോടു് അഭയമിരന്നു. പുരഞ്ജയന്റെ സഹായം ചോദിപ്പാൻ വിഷ്ണു അവരെ പറഞ്ഞയച്ചു. അതിൻപ്രകാരം ചെയ്തപ്പോൾ, ഇന്ദ്രൻ ഒരു കാളയുടെ രൂപത്തിൽ തന്റെ പൂഞ്ഞുകുറിയിൽ ഇരുന്നു കൊണ്ടു പോവുകയാണെങ്കിൽ സഹായിക്കാമെന്നായിരുന്നു പുരഞ്ജയന്റെ മറുപടി. ഇന്ദ്രൻ അതിൻപ്രകാരം ചെയ്യുകയും പുരഞ്ജയൻ കാളപ്പുറത്തു കയറിച്ചെന്നു ദേവാരാതികളെ തോല്പിക്കയും ചെയ്തു. പുരഞ്ജയനു അന്നുമുതൽ കകുൽസ്ഥൻ എന്ന പേർ സിദ്ധിച്ചു.]

കകുദ്—ദക്ഷന്റെ ഒരു പുത്രി, ധർമ്മന്റെ പത്നി.

കകുദ്മതി—കകുത്, അരയ്ക്കു താഴെയുള്ള

ഭാഗം മുഴുവൻ. കാളയുടെ ചുമലിലുള്ള മുണ്ടപോലെ കൂടിയായ മാംസത്തോടു കൂടിയതു്.

കകുദ്മാൻ-പു. കാള. വ. ഇടവകം.

കകുദ്മി-കാള.

കകുദ്മികന്യാ-ബലരാമന്റെ ഭാര്യ.

കകുദം-ന. കാളയുടെ പൂഞ്ഞുകാറി. വ. പ്രധാനമായിട്ടുള്ളതു്. ന. രാജചിഹ്നമായ ഛത്രചാമരാദികൾ. ർ. കൊടുമുടി. പ്രസിദ്ധമായ സുഖത്തെ ദാനം ചെയ്യുന്നതു് എന്നർത്ഥം.

കകുപ്പ്-ദിക്ക്. സൂര്യനെക്കൊണ്ടു പ്രകാശിക്കുന്നതു്. വായുവിനേയും ജലത്തെയും വിസ്തീർണ്ണമാക്കുന്നതു് എന്നർത്ഥം.

കകുഭം-പു. വീണയുടെ ചുവട്ടിൽ ചേർത്തു ബന്ധിക്കപ്പെട്ട ചുരങ്ങ. വായുവിനെ വിടാതെ സ്തംഭിപ്പിച്ചു നിറുത്തുന്നതെന്നർത്ഥം. വ. വീണയുടെ വളവോടുകൂടിയ ഭാഗം. ന. നീർമരുതു്. അധികമായ വിസ്താരം ഹേതുവായിട്ടു കകുപ്പു (ദിക്കു) കളെ വ്യാപിച്ചതു് എന്നർത്ഥം. ർ. തിത്തിരിപ്പുള്ളു്.

[വീണയുടെ ചുര മരംകൊണ്ടുണ്ടാക്കി തോൽ പൊതിഞ്ഞിട്ടുമാവാം. ഇതു ചേർക്കുന്നതു ശബ്ദഗാംഭീര്യത്തിനു വേണ്ടിയാണു്.]

കകുഭാദനി-പവിഴക്കൊടി.

കക്രുന്തകാ-ഒരു ബാലരോഗം.

[പാലിന്റെ ദോഷം ഹേതുവായിട്ടു കുട്ടിയുടെ കൺപോളയിൽ ഉണ്ടാകുന്നു. കണ്ണു ചൊറിയും, ജലമൊലിക്കും, നെറ്റിയും കണ്ണും മൂക്കും കൈകൊണ്ടു തിരുമ്മും, സൂര്യരശ്മിയെ നോക്കാൻ പാടില്ല. കൺപോളകളെ ഇളക്കുന്നതിനും കഴികയില്ല.]

കകേരുകം-വയററിലെ പുഴു.

കക്ക്-പു. ഛർദ്ദി. വ. ഒരു ചെടി. ന. പക്ഷികളുടെ അകത്തിരിക്കുന്ന ഒരു സാധനം.

കക്കട-ഒരായുധം, ചൊട്ട.

കക്കടം-ഒരു ജന്തു

കക്കൻ-പു. വിക്കൻ, വിക്കിപ്പറയുന്നവൻ. വ. കൊഞ്ഞയായി സംസാരിക്കുന്നവൻ.

കക്കരി-ഒരുവക വെള്ളരി.

കക്കാ-ചില ജന്തുക്കളുടെ പുറന്തോടു്, ഇത്തിൾ, ചിപ്പി.

[കക്കാ നല്ല ഉരമാണു്. നിലങ്ങളിൽ അമർത്താണിയാ ഇളക്കിവിടുന്നതിനു നന്നു്. ഇതു കറച്ചു ചേർക്കാവു. നിലത്തിലെ കാരത്തിനെ എടുത്തുകളയും. അതിലുള്ള ഇംഗാലാമ്ലംകൊണ്ടു സസ്യാദികൾ വളർച്ചക്കു ഉപയോഗപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യുന്നു.]

കക്കം-കല്ക്കം.

കക്കാട്ടു്-കാരണപ്പാട്ടു്, നമ്പിടി ജാതിയിലുള്ള (Punatur) രാജാവു്.

കക്കിപ്പറക-ആഞ്ഞിപ്പറക, വിക്കിപ്പറക, കൊഞ്ഞയായി പറക.

കക്കുക-പു. മോഷ്ടിക്കുക. [ഭൂതകാലം-കട്ടു.] വ. ഛർദ്ദിക്കുക, അകത്തു ചെല്ലുന്ന വസ്തു അവിടെ കൊള്ളാതെ അതിലുടനെ പുറത്തുപോരിക [ഭൂതകാലം-കക്കി.]

കക്കലം-ഇലഞ്ഞി.

കക്രൂസ്-മറപ്പുര.

കക്കോല(ക)ം-മാക്കലപ്പുട്ടിൽ, ഒരു സൌരഭ്യമുള്ള ചെടി. ആശ്രയിക്കപ്പെടുന്നതും കട്ടപ്പിടിച്ചതും എന്നർത്ഥം. മറു പര്യായങ്ങൾ-കോലകം, കോശഫലം.

കക്ഖടം-കഠിനമായിട്ടുള്ളതു്. [കക്ഖടത്തിന്റെ പാഠഭേദം.]

കക്ഖടി-ഖടി, എഴുത്തുകല്ലു്.

കകുദ്ര-വി. കട്ടിയുള്ള.

കക്കാടി-കൽച്ചുണ്ണാമ്പ്.

കക്ഷപം-ആമ.

കക്ഷം-പു. കൈക്കുഴി. മററൊരുപക്ഷം-യം-ബാഹുമൂലം. ൨. ഭാഗം, വശം. ൩. വള്ളിക്കാട്, പുല്ക്കാട്. ൪. ഉണക്കപ്പുല്ല്. ൫. പുല്ല്. ൬. ആററരിക്. [കൈക്കുഴി എന്നതു കൈകളുടെ ചുവട്ടിലെ ഭാഗമാകുന്നു കക്ഷം-ഞെരുക്കുന്നതു് എന്നു ശബ്ദാർത്ഥം.] ൭. കാടു. ൮. പൊന്തു. ൯. ഒരു ക്ഷുദ്രരോഗം.

കക്ഷരുഹാ-പെരുമുത്തങ്ങ

കക്ഷരായം, കക്ഷരായു-നായ്.

കക്ഷാ-ഒരു ക്ഷുദ്രരോഗം.

[കൈകയിലോ പാർശ്വങ്ങളിലോ ചുമലിലോ കക്ഷത്തോ കറുത്ത പൊള്ളച്ചുകളോടും വേദനയോടും കുരുക്കൾ ഉണ്ടാകും അതത്രെ കക്ഷ.]

കക്ഷ്യാ, കക്ഷാ-പു. ആനയുടെ കച്ചക്കയറ്. ൨. ആനയുടെ നടുഭാഗത്തു കെട്ടുന്ന തോൽ. ൩. ഉടഞ്ഞാൺ. ൪. ഇടമുററം. ൫. വിരോധം. ൬. ഉത്തരീയം. ൭. മാളിക മുതലായവയുടെ പുറംതിണ്ണ. ൮. കൈക്കുഴിയിലുണ്ടാകുന്ന (വേദനയുള്ള) ഒരു ദീനം. ൯. രാജധാനിയുടെ അകത്തെ മുറി.

'നാടകശാലകളിലുംകക്ഷ്യാ
പ്രാകാരഗോപുരങ്ങളും'
(കുചേലവൃത്തംവഞ്ചിപ്പാട്ട്)

കക്ഷി-പു. ഒരു പക്ഷത്തുള്ള ആൾ. ൨. ഭാഗം, വശം. ൩. അപകടം. ൪. വിരോധം.

കക്ഷിക്കാരൻ-ഭാഗത്തുള്ളവൻ, പക്ഷത്തുള്ളവൻ.

കക്ഷീവാൻ-ഋഗ്വേദത്തിലെ ചില ഗീതങ്ങളുടെ കർത്താവായ ഒരു ഋഷി, പജ്രിയൻ എന്നും പേരുണ്ട്.

കക്ഷോത്ഥാ-പെരുമുത്തങ്ങ.

കങ്കടകം, കങ്കടം-കവചം, കപ്പായം, പടച്ചട്ട. സുഖത്തെ വർഷിക്കുന്നതു് എന്നർത്ഥം.

'വക്ഷസ്ഥലാദ്ധൃതവിശങ്കടകങ്കടാസ്സേ'
(കിർമ്മീരവധംകഥകളി)

കങ്കണം-പു. കൈവള, ശുഭസൂചകമെന്നർത്ഥം. ൨. വെള്ളത്തിൻ്റെ ഒരു തുള്ളി. ൩. മുത്തുവള, പവിഴക്കരി, കാപ്പ് മുതലായതു്.

കങ്കണി-ചെറിയ മണി. സുഖത്തെ ശംസിക്കുന്നതു് എന്നർത്ഥം.

കങ്കതം-വലിയ ഉരകം

കങ്കതിക, കങ്കതി-ഉരകം.

കങ്കതിക, കങ്കതി, കങ്കതം-ചീപ്പ്, തലമുടി ചീകുന്നതിനുള്ളതു്. ശിരസ്സിൽ വകത്തേക്കെല്ലാം ചെല്ലുന്നതു് എന്നർത്ഥം. 'കങ്കതസ്തു പ്രസാധനം'-'കങ്കതീതു പ്രസാധനീ' എന്ന പ്രയോഗങ്ങളും കാണുക.

കങ്കത്രോടം, കങ്കത്രോടി-കോലാമീൻ.

കങ്കൻ-പു. യമൻ. ൨. വ്യാജമായിട്ടു ബ്രാഹ്മണവേഷം ധരിച്ചവൻ. ൩. ധർമ്മപുത്രർ വ്യാജമായിട്ടു സന്ന്യാസിവേഷം ധരിച്ചപ്പോൾ എടുത്തിരുന്ന പേർ. ൪. ക്ഷത്രിയൻ.

കങ്കപത്രം-പു. അമ്പ്. ൨. കഴുകൻപക്ഷിയുടെ തൂവൽ.

കങ്കം-പു. കഴുകൻ എന്ന പക്ഷി. ൨. പെരുമ്പരുന്തു്, രാജാളിപക്ഷി. പറക്കുന്നതു് എന്നർത്ഥം. ൩. കൊക്ക്. ൪. വലിയ ഞെട്ടുകഴിയൻമാവ്.

കങ്കര-വി. ചീത്തയായ, കുത്സിത.

കങ്കരം-പു. വെള്ളം അധികം കൂട്ടിയമോര്. ൨. നൂറു നിയുതം കൂടിയ സംഖ്യ.

കങ്കരാലം-ഞെരിഞ്ഞിൽ.

കങ്കവള്ളാരി-കഴുകൻ തൊണ്ടാമ്പി മുതലായവ.

കങ്കശത്രു-ഓരില.

കങ്കശായം-നായ്.

കങ്കാ-ഒരു മാതിരി ചന്ദനം.

കങ്കാളൻ-ശിവൻ.

കങ്കാളി-പാർവ്വതി.

കങ്കാളം-പ്ര. തോലും മാംസവും ഇല്ലാത്ത ശരീരാസ്ഥി. സുഖത്തെ കളയുന്നതു് എന്നർത്ഥം. വ. (മലയാളത്തിൽ) ഒരു മാതിരി മണ്ണ്.

കങ്കിരാതം-മഞ്ഞക്കുറുഞ്ഞി.

കങ്കു-തിന.

കങ്കുട്ടം-ഒരു വക മലമണ്ണ്. (പാർവ്വതീയ മൃത്തികാവിശേഷം)

['ഹിമവൽപാദശിഖരേ കങ്കുഷ്ഠമുപജായതേ' എന്നുള്ളതിനാൽ ഈ മണ്ണ് ഹിമാലയപർവ്വതത്തിൽ കിട്ടും. ഒരു മരുന്നാണ്. ഇതു വെള്ളി, പൊന്നു് ഈ രണ്ടുനിറത്തിലുമുണ്ട്. പൊന്നരിതാരം പോലെയിരിക്കും. സംസ്കൃതത്തിൽ— കങ്കുഷ്ഠം, കങ്ഗുഷ്ഠം]

കങ്കരം-സച്ഛം.

കങ്കുഷ്ഠ(ക)ം-കാകട്ടം.

കങ്കേലി(ല്ലി)-അശോകം

കങ്കേല്ലം-ചീര.

കങ്കേളി-അശോകവൃക്ഷം.

'കങ്കേളിചെമ്പകങ്ങളികളുംപൂത്തുനില്ക്കുന്ന'
(നളചരിതം കഥകളി)

കങ്കോട്ട്-കൈക്കോട്ട്, കിളമ്പ.

കങ്കോത്തി-കൽകൊത്തി, കല്ലുവെട്ടുന്ന ആൾ.

കങ്കോല(ക)ം-തക്കോലപ്പുട്ടിൽ. [തക്കോലകം നോക്കുക].

കംഖം-അനുഭവം.

കംഗു-തിന എന്ന ധാന്യം. സുഖത്തെ ഉണ്ടാക്കുന്നതു് എന്നർത്ഥം. മറ്റൊരു പര്യായം-പ്രിയംഗു.

കംഗുണി-വലിയ വാലുഴവം.

കംഗുണിനി-പ്ര. ചെറുപ്പുന്ന, വ. തിന.

കംഗുണീപത്ര-പണ്യന്ധാ, ഒരു പുൽച്ചെടി.

കംഗുഷ്ഠം-കാകട്ടം, ഒരു വക മലമണ്ണ്.

കംഗ്രു-ഞാവൽ.

കങ്ങര്-പ്ര. കരിച്ചിൽ, വ. തീപ്പെട്ടുണ്ടായ വ്രണം.

കങ്ങാണി-പ്ര. കൊയ്ത്തിൽ ആദ്യം എടുത്തു ദേവാലയങ്ങളിൽ കൊടുക്കുന്ന ധാന്യം. വ. കൃഷിക്കാരിൽ പ്രധാനി. ന. സമ്മാനം.

കങ്ങാണിക്കുക-പ്ര. തർക്കിക്കുക, വഴക്കുപറയുക. വ. വിശ്വസിച്ച് ഏല്പിക്കുക

കങ്ങാണിപ്പ്-പ്ര. തർക്കം, വഴക്ക്. വ. ശല്യം. ന. ഉപദ്രവം.

കങ്ങാനം-വെപ്പുപാത്രം.

കങ്ങുക-കരിയുക.

കചഗ്രഹം-തലമുടിക്കു പിടിക്കുക.

കചൻ-ബൃഹസ്പതിയുടെ പുത്രൻ.

[പണ്ടു ദേവാസുരയുദ്ധകാലത്തു മൃതസഞ്ജീവനി എന്ന വിദ്യ അഭ്യസിച്ചുവരുന്നതിനായി ദേവന്മാർ കചനെ ശുക്രമഹർഷിയുടെ അടുക്കലയച്ചു. ശുക്രന്റെ മകളായ ദേവയാനിയെ വശത്താക്കിയാൽ വിദ്യ എളുപ്പം കൈക്കലാക്കാമെന്നും മറ്റും പറയുന്നതു മഹർഷികളുമെന്നും കചനെ ധരിപ്പിച്ചാണ് അയച്ചതു്. കചൻ അപ്രകാരം മകൾക്കനുകൂലമായ വിധത്തിൽ അവിടെ വർത്തിച്ചു. കാലക്രമംകൊണ്ടു ദേവയാനിക്കു കചനിൽ ഗാഢാനുരാഗം വേരൂന്നി. വളരെ നാൾ കഴിഞ്ഞപ്പോൾ കചന്റെ പരമാർത്ഥം അസുരന്മാർ അറിഞ്ഞു. ഒരിക്കൽ കചൻ കാട്ടിൽ പശുക്കളെ മേച്ചു നില്ക്കുമ്പോൾ അസുരകൾ അവനെ വെട്ടി നുറുക്കി ചെന്നായ്ക്കൾക്കു കൊടുത്തു. കചനെ കാണാഞ്ഞു ദേവയാനി വിഷാദിച്ചപ്പോൾ ശുക്രൻ കചനെ വിളിച്ചു. ചെന്നായ്ക്കളുടെ വയറ്റിലുള്ള കചൻ പുറത്തു വ

നു. മറെറാരിക്കൽ അവൻെറ ദേഹത്തെ പൊടിച്ചു് ആഴിയിൽ തള്ളി. അന്നും അവനെ മുനി ജീവിപ്പിച്ചു. ഇനി ഇവൻ ജീവിച്ചുവരരുതെന്നു വിചാരിച്ചു് അസുരകൾ ഇവൻെറ ദേഹത്തെ ചുട്ടുപൊടിച്ചു തരി പോലാക്കി ചൂർണ്ണമാക്കി മദ്യത്തിൽ കലക്കി ശുക്രനെ സേവിപ്പിച്ചു. അപ്പോഴും മകൾ രോദനം തുടങ്ങി. ഉടൻ ശുക്രൻ കചനെ വിളിച്ചു. അവൻ വയററിനകത്തു കിടന്നു വിളികേട്ടു. ഈ സന്ദർഭത്തിൽ മുനി മൃതസഞ്ജീവനിവിദ്യ കചനു ഉപദേശിച്ചു. കചൻപുറത്തുവന്നു. ഉടൻ മഹർഷി മരിച്ചു. മഹർഷിയെ ആ വിദ്യകൊണ്ടു കചൻ ജീവിപ്പിച്ചു. അക്കാലം മുതൽ ബ്രാഹ്മണർക്കു ശുക്രൻ മദ്യപാനം വിരോധിച്ചു. ഒടുവിൽ ദേവയാനിയെ ഉപേക്ഷിച്ചിട്ടു കചൻ തിരിയെ പോയി.]

കചപക്ഷം-നല്ല തലമുടി.

കചഭരം, കചഭാരം-നല്ല തലമുടി, വളരെ തലമുടിയുണ്ടായിരിക്കുക.

കചം-പു. തലമുടി. ബന്ധിക്കപ്പെടുന്നതു് എന്നർത്ഥം. ൧. ഉണങ്ങിയ വ്രണം, തഴമ്പു് ൨. മേഘം, ൩. കെട്ടു്, ബന്ധനം. ൪. വസ്ത്രത്തിൻെറ വക്കു്. ൫. ഇരുവേലി.

കചംഗലം-സമുദ്രം.

കചരിപുഫലാ-വന്നി.

കചോ-ചെണ്ണാന. ൧. പ്രകാശം, കാന്തി.

കചാട്ടുരം-നത്തു്.

കചാമോദം-ഇരുവേലി.

കചില്ലകം-പു. പാവൽ ൧. വെളുത്ത തഴുതാമ ൨. ചെറുചൂരസി.

കചു-കാച്ചിൽ.

കച്ച-പു. മേലാതിരി കട്ടിയുള്ള വസ്ത്രം. ൧. ആട്ടം, ആയുധവിദ്യ മുതലായതു് അഭ്യസിക്കുമ്പോഴും ചെയ്യുമ്പോഴും അരയ്ക്കു് ഉറക്കവും മുറുക്കവും വരുന്നതിനായി അരയിൽ കെട്ടുന്ന വീതികുറഞ്ഞു നീളമുള്ള ഒരു ശീല.

കച്ചകെട്ട്-ആയുധവിദ്യ ആട്ടം മുതലായവകളുള്ള അഭ്യാസം.

കച്ചകെട്ടിയിറങ്ങുക-ഒരുങ്ങുക, ഉദ്യമിക്കുക (ശൈലി).

കച്ചകെട്ടുക-മെയ്യാഭ്യാസം വരുത്തുക.

കച്ചക്കണക്ക്-കച്ചിവ്യാപാരക്കാരുടെ കണക്കു്.

കച്ചക്കയറ്-ആനയുടെ നടുക്കയറു്.

കച്ചത്തരം-കട്ടിയുള്ള വസ്ത്രം.

കച്ചപ്പുറം-അരഞ്ഞാണം, പടിയരഞ്ഞാണ്.

കച്ചര-വി. പു. മലിനമായിട്ടുള്ള, ചളി പററി മുഷിഞ്ഞ, കുത്സിതമായി ചരിക്കുന്നതു് എന്നർത്ഥം. ൧. ദുഷ്ടതയുള്ള

കച്ചുരം-മോരു്.

കച്ചവടക്കാരൻ-സാമാനങ്ങൾ വാങ്ങുകയും വില്ക്കുകയും ചെയ്യുന്നവൻ. പര്യായങ്ങൾ-വൈദേഹകൻ, സാർത്ഥവാഹൻ, നൈഗമൻ, വാണിജൻ, വണിക്ക്, പണ്യാജീവൻ, ആപണികൻ, ക്രയവിക്രയികൻ.

കച്ചവടം-വില്ക്കുകയും കൊള്ളുകയും ചെയ്ക, വ്യാപാരം. പര്യായം-വാണിജ്യം, സത്യാനൃതം.

കച്ചവടസ്ഥലം-കച്ചവടം ചെയ്യുന്ന സ്ഥലം. പര്യായം-വിപണി.

കച്ചി, കച്ചിലു്-വയ്ക്കോൽ.

കച്ചിക്കഴൽ-ശൂദ്രസ്ത്രീകൾ കഴുത്തിൽ കെട്ടുന്ന ഒരാഭരണം.

കച്ചിൽ-അ. ചോദ്യത്തിലും അനുനയത്തിലും ഉപയോഗിക്കുന്ന ഒരവ്യയം. [കൾ+ചിൽ=കച്ചിൽ].

[കച്ചിൽ എന്നതു് ഇക്കാലത്തിലും അധികം ഉപയോഗിക്കാറുണ്ടു്. ഉ-ം, 'കച്ചിൽജീവതി മേ മാതാ' = എൻെറ അമ്മ ജീവിച്ചിരിക്കുന്നുവോ? അമ്മ

ജീവിച്ചിരിക്കുന്നതൊന്നുള്ള ഇഷ്ടതയായാണ് ഇവിടെ ചോദിക്കുന്നതെന്നറിക].

കച്ചില-യുദ്ധത്തിനുള്ള അരക്കെട്ട്

കച്ചിലേക്കിഴങ്ങ്-കച്ചോലം.

കച്ചീട്ട്-ലക്ഷ്യമാക്കി എഴുതിക്കൊടുക്കുന്ന ആധാരം.

കച്ച്-ഉ. നാട വ. റവുക്ക.

കച്ഛു-വെറ്റില. [കച്ഛുക എന്നതിന്റെ ഉതകാലം].

കച്ഛൂരി-സ്ത്രീ. കച്ചൂരിക്കിഴങ്ങ്. വ. കച്ചോലം.

കച്ഛൂരം-കച്ചോലം. [അടവിക്കച്ചോലം എന്നതു നോക്കുക].

കച്ഛുര-സൽക്കാരച്ഛാനേകന്മാർ ഇരുന്ന ഭോഗം ചെയ്യുന്ന സ്ഥലം (ഹിന്ദുസ്ഥാനിരാഷ്ട്ര).

കച്ഛേരിനായി-നായന്മാരിൽ ഒരിനക്കാർ. [കച്ഛമട്ടുപരീക്ഷ എന്നതു നോക്കുക].

കച്ഛേലം-വി. ശംഖുയുക്ത.

'കച്ഛേൽവെളുത്തുലിതമാകൃതങ്ങ-
ളുറാച്ചിന്തെല്ലാംപുണർന്നുണർത്തിച്ചതിൽ'
(ഭാഗവതം)

[കച്ച് എന്നതിനു 'റവുക്ക' എന്നർത്ഥം കാണുന്നു. റവുക്കയിട്ട് ഇവരിനെയെയ്യോ ത്തുക്കം വരുത്തിയാൽ മുലക്കു പ്രാതൃകം ഒരു ശംഖിവരാൻ കാരണമുണ്ട്. അതായിരിക്കാം കച്ചണിമുലയാരാം എന്ന പദത്തിന്റെയും മറ്റും ശരിയായ അർത്ഥം]

കച്ചോലം, കച്ചോരം-സൌരഭ്യമുള്ള ഒരു ചെടി. പര്യായങ്ങൾ-കച്ചൂരകം, ദ്രാവിഡകം, കാല്യകം, വേധമുഖ്യകം.

[കച്ചോലത്തിന്റെ ഇല ത്രിദോഷങ്ങളെ കളയും. ലഘുവും ഗ്രാഹിയുമാണ് കിഴങ്ങ് വളരെ ശീതമാകുന്നു, കഫഘ്നമാണ്].

കച്ഛുകാ-പടകരണ.

കച്ഛുരേഖാലി-നീർക്കയ്യ്.

കച്ഛപം-പു. ആമ. മുട്ടിൽക്കൂടെ ജലത്തെ ഒരുകോണത്തേയ്ക്കു വലിക്കുന്നത്, ക്ഷുദ്രജന്തുക്കളെ തിന്നുന്നതിനു ജലമദ്ധ്യത്തിൽ ഉയരം നോക്കി കാത്തിരിക്കുന്നത്, എന്നിങ്ങനെ അർത്ഥം. വ. വൈശ്രവണന്റെ നവനിധികളിൽ ഒന്ന്. ആമയെപ്പോലെ ഉറപ്പായിരിക്കുന്നത് എന്നർത്ഥം. ന. ഒരു രോഗം.

[കച്ഛപം എന്നതു അണ്ണാക്കിലുണ്ടാകുന്ന ഒരു രോഗമാണ്. അണ്ണാക്കിന്റെ മദ്ധ്യത്തിൽ അല്പവേദനയോടുകൂടി ആമപോലെ ഉയർന്ന വീക്കമുണ്ടാകും. വളരെക്കാലം കൊണ്ടു വളരും].

കച്ഛപി-സ്ത്രീ. പെണ്ണാമ. കച്ഛത്തിൽ പാനം ചെയ്യുന്നത് എന്നർത്ഥം. വ. സരസ്വതിയുടെ വീണ. ന. രോഗവിശേഷം.

കച്ഛപിക-പ്രമേഹക്കുരുക്കളിൽ ഒന്ന്, മുഖക്കുരു.

[ഇതു ഒരു ക്ഷുദ്രരോഗമാണ്. കഫവാതങ്ങൾ ഹേതുവായിട്ട് ആമപോലെ ഉയർച്ചയോടുകൂടിയ അഞ്ചോ ആറോ മുഴകൾ അടുത്തടുത്തുണ്ടാകും.]

കച്ഛം-പു. വെള്ളം കെട്ടിനില്ക്കുന്ന താഴ്ന്നപ്രദേശം.

'വണ്ടും ഞണ്ടും വടിവൊടുകളി
ക്കുന്ന കച്ഛങ്ങളേയും'
(മയൂരസന്ദേശം)

വ. ജലത്തോടടുത്ത പ്രദേശം. ന. വെള്ളം അധികമുള്ളതായ ഭൂപ്രദേശം. വെള്ളത്തെ കണക്കാക്കുന്നത് എന്നർത്ഥം. ര. തടം. ല. പൂവരശുവൃക്ഷം. പടകരണ എന്ന പേരും കാണുന്നു. ഇതു ആലിന്റെ ആകൃതിയിലുള്ളതും ആനകൾക്ക് ആഹാരമായിട്ടുള്ളതുമാണെന്നും കാണുന്നുണ്ട്. ശ. വസ്ത്രത്തിന്റെ ചുളുക്ക്.

കച്ഛരുഹാ-സ്ത്രീ. ചെറുമുത്തങ്ങ, വ. കറുക.

കച്ഛൂം-പന്നിക്കിഴങ്ങ്.

കച്ഛൂന്തരത്വം-വെങ്കാരം.

കച്ഛ്രു-പ്ര. ചിരങ്ങ്. വ. ചൊറി. ശരീരത്തെ കെടുക്കുന്നത് എന്നർത്ഥം.

കച്ഛ്രുകുഷ്ഠം-ഒരുവക കുഷ്ഠം.

[അസഹ്യമായ ചൂട്, വലിയ പൃള കങ്ങളും ഇവ കാണും. കൈപ്പടത്തിലും ആസനത്തിലും ഉണ്ടാകും കഠിനമാണ്]

കച്ഛ്രുഘ്നി-പ്ര. ചെറിയ അടയ്ക്കാമണിയൻ. വ. കൈപ്പൻപടവലം.

കച്ഛ്രുനാശിനി-ചെറിയ അടയ്ക്കാമണിയൻ.

കച്ഛ്രുമതി നായിക്കൊരുണ.

കച്ഛ്രുരം-വി. പ്ര. ചിരങ്ങുള്ള. വ. കാമമുള്ള.

കച്ഛ്രുരാ-പ്ര. ചെറുകച്ചോലം. വ. ചെങ്കൊടിത്തൂവ, ന. നായിക്കൊരുണ. ശ. വെൺകൊടിത്തൂവ.

കച്ച്ശൂര(ക)ം-(ചെറു) കച്ചോലം.

കച്ച്ശൂരാ-പ്ര. കൊടിത്തൂവം. വ. നായിക്കൊരുണ.

കച്ച്ശൂരി-കൊടിത്തൂവ.

കച്ഛേഷ്ടം-ആമ.

കച്ഛോത്ഥാ-മുത്തങ്ങ.

കച്ഛോരാ-ചെറുകച്ചോലം.

കച്ഛി-കാച്ചിൽ.

കജ-പ്ര. താമര. വ. മീൻ.

കജ്ജളം-പ്ര. അഴുക്ക്, ചളി.

'കജ്ജളംപാറിയൽസ്ഫുരിച്ചുനിക്ഷിപ്തം'

(അദ്ധ്യാത്മരാമായണം)

ന. കണ്ണിലെഴുതുന്ന മഷി, അഞ്ജനം. ന. വിളക്കിലുണ്ടാകുന്ന മഷി, ശ. മേഘം. ശ. മുത്തങ്ങ.

കജ്ജലാ-വിളക്കിലുണ്ടാകുന്ന മഷി.

കജ്ജലധ്വജം-വിളക്ക്.

കഞ്ചടം-ശീതമഹാപീര.

കഞ്ചുകം-തരം.

കഞ്ചൻ, കഞ്ചതാൻ-കംസൻ. (പഴയമലയാളം)

കഞ്ചാരം-എറിക്ക്.

കഞ്ചാവ്-ലഹരിയുള്ള ഒരുവക ചെടി. 'ഗഞ്ജാ' എന്നതാണ 'കഞ്ചാവ്' എന്നായത്. (ഗഞ്ജാ ഹിന്ദുസ്ഥാനി ഭാഷ). തമിഴിൽ കോരക്കൂലി, കോരക്കൂലി എന്നിങ്ങനെ പറയുന്നു. ശിവമൂലി എന്നും പേരുണ്ട്.

[ഇതു ബുദ്ധിക്കു നാശം. ദീപനമാണ്. മദത്തെ നൽകും. ഒരു യോഗകല്പമാകുന്നു. മദ്യത്തിന്റെഗുണങ്ങളുംഉണ്ട്]

കഞ്ചിതം-പീഡിതം.

കഞ്ചുകാലു-പാമ്പ്.

കഞ്ചുകം-പ്ര. ഉടുപ്പ്, കുപ്പായം, റവുക്ക. വ. പടച്ചട്ട. ബാധിക്കപ്പെടുന്നത് എന്നർത്ഥം. ന. പാമ്പിന്റെ പട. സർപ്പശരീരത്തോട്ക്കൂടി ബന്ധിച്ചു നില്ക്കുന്നതെന്നർത്ഥം.

കഞ്ചുകി-പ്ര. സർപ്പം. പടമുള്ളതെന്നർത്ഥം. വ. രാജസ്ത്രീകളുടെ മാളികയിൽ പുറത്തെ കാവൽക്കാരൻ. കുപ്പായമിട്ടിട്ടുള്ളവൻ എന്നർത്ഥം. ന. യവം. ശ. കടല. ഒ പക്ഷി. ന. കുറകിൽ.

കഞ്ചുകിത-വി. കഞ്ചുകമുള്ള, ഉടുപ്പുള്ള.

കഞ്ചുലിക-റവുക്ക.

'പ്രാന്തപ്പൂത്തഞ്ചുകഞ്ചുലികാസഖികളേ!

ഹന്താതാമസമെന്തു ചൊല്വു'

(ഭാഷാനൈഷധം)

കഞ്ജ-വി. വെളുത്തുതിളങ്ങുന്ന.

കഞ്ജം-പ്ര. തലമുടി എന്നാണ് ചിലരും. വ. ഇരാവതി.

കഞ്ജൻ-ബ്രഹ്മാവ്.

കഞ്ജനൻ-കാമദേവൻ.

കഞ്ജനാഭൻ-വിഷ്ണു. നാഭിയിൽ താമരയുള്ളവൻ എന്നർത്ഥം.

കഞ്ജനം-മന്മഥന്റെ പക്ഷി, മൈനാപക്ഷി.

കഞ്ജം-പ്ര. താമരപ്പൂവ്. കം (ജലത്തിൽ) ജം (ജനിച്ചതു്.) വ. അമൃതം, പീയൂഷം.

കഞ്ജരം-പ്ര. എരിക്ക്. വ. ആന.

കഞ്ജലം-മൈനാപക്ഷി.

കഞ്ജാരം-പ്ര. എരിക്ക്. വ. ആന.

കഞ്ജികാ-ചെറുതേക്ക്.

കഞ്ഞാൽ-ചീഞ്ഞയായി വെച്ച ചോറ്.

കഞ്ഞി-അരിയിട്ടു വേവിച്ച വെള്ളം. [കായക്കഞ്ഞി, കഴക്കഞ്ഞി, വാൎത്തകഞ്ഞി, പാൽക്കഞ്ഞി, കഷായക്കഞ്ഞി, പുടവക്കഞ്ഞി ഇങ്ങിനെ പലവിധമുണ്ടു്.] പൎയ്യായങ്ങൾ-യവാഗു, ഉഷ്ണികാ, ശ്രാണ, വിലേപി, തരളം. (അടിതോൽ എന്നതു നോക്കുക.)

കഞ്ഞുണ്ണി-ഒരു പച്ചമരുന്നു്. കയ്യുണ്ണി, കയ്യുണ്ണം. പൎയ്യായങ്ങൾ-മാൎക്കവം, ഭൃംഗരാജം.

കട-ധാ കലക്കുക.

കട-പ്ര. അങ്ങാടി. വ. ചുവട്.

കടകട-വി. വളരെ നല്ലതായ.

കടകടൻ-പ്ര. ശിവൻ. വ. ഗണേശൻ.

കടകതടം-താഴ്വര.

കടകൻ-പൊട്ടനായവൻ.

കടകം-പ്ര. പൊൻവള. കൈയെ മറയ്ക്കുന്നതെന്നൎത്ഥം. വ. പൎവ്വതത്തിന്റെ മദ്ധ്യപ്രദേശം മറയ്ക്കുന്നതെന്നൎത്ഥം. ന. നഗരം. ക. മലനാട്. ഖ. രാജ്യം. ന്ന. അരയ്ക്കു താഴെ അടിക്കുന്ന അടി. ൧. കടലപ്പ്.

കടകാമുഖം-മൂന്നുവിരലിന്റെയും നടുവിരലിന്റെയും മദ്ധ്യത്തിൽ പെരുവിരൽ അമൎന്ന് മോതിരവിരൽ ചേൎന്നു [illegible] ക്കുന്ന മുദ്ര.

'കല്പാന്തംകടകാമുഖാകലിതമയ്യൂ
ജ്യാകൎഷണംചെയ്തും........'
(അമരുകശതകം)

കടകെട്ടവറ്-കൊള്ളരുതാത്തവൻ, അയോഗ്യൻ.

കടകോൽ-മത്തു്, തൈരുകലക്കുന്നതിനുള്ള ഒരു വസ്തു. പൎയ്യായങ്ങൾ-വൈശാഖം, മന്ഥം, മന്ഥാനം, മന്ഥാവു്, മന്ഥദണ്ഡകം.

കടക്കണ്ടം-ഇളന്തല.

കടക്കണ്ണു്-കണ്ണിന്റെ പുറത്തെ കോണ്. പൎയ്യായം-അപാംഗം.

കടക്കാരൻ, കടംകാരൻ-പ്ര. കടം വാങ്ങിച്ചവൻ. വ. കടം കൊടുത്തവൻ. ന. പീടികയിലിരുന്നു കച്ചവടം ചെയ്യുന്നവൻ.

കടക്കുക-പ്ര. അപ്പുറം പോവുക. വ. പ്രവേശിക്കുക. അകത്തുക്ക പ്രവേശിക്കുക. ന. അതിക്രമിക്കുക.

കടക്കോടി-കടപ്പുറത്തു പാൎക്കുന്ന ഒരു ജാതിക്കാരൻ, മരയ്ക്കാൻ.

കടഖാദക-വി. അധികം ഭക്ഷിക്കുന്ന.

കടഖാദകം-പ്ര. സ്ഫടികപാത്രം. വ. കാക്ക ന. കുറുക്കൻ.

കടങ്കേരി മത്താൻ.

കടങ്കാരൻ-കടക്കാരൻ.

കടഘാട-മലങ്കാര.

കടച്ചിനാറു്-കൈതനാറ്.

കടച്ചിൽ, കടച്ചുൽ-പ്ര. മൂച്ച് മിനുസം എന്നവ വരുത്തുവാനും മറ്റും അച്ച്, കടച്ചിൽച്ചാണ ഇവയിൽവെച്ചു ചെയ്യുന്ന പ്രവൃത്തി. വ. കഴപ്പ്.

കടച്ചിൽക്കൊല്ലൻ - കടച്ചിൽപ്പണി ചെയ്യുന്ന ഒരു ജാതിക്കാരൻ. പൎയ്യായങ്ങൾ-ശാസ്ത്രമാൎജ്ജൻ, അസിധാവകൻ.

കടച്ചിൽച്ചാണ-ആയുധങ്ങൾ മൂൎച്ചവരുത്തുന്നതിനുള്ള ചാണ.

കടച്ചിൽപ്പണി-അച്ചിലും മററും വെച്ചു ചെയ്യുന്ന വേല.

കടതല-ചുവടും തലയും, ആരംഭവും അവസാനവും.

കടത്തൽ-അതിക്രമം.

കടത്തിയൂട്ട്-മറെറാരുവൻെറ ഭവനത്തിൽവെച്ചു സദ്യകഴിക്ക.

കടത്തു, കടത്തൽ-തോണിയിലും മററും കയററി മറെറാരു സ്ഥലത്താക്കുക. ഉ. ദൂരത്താക്കുക. ന. കൊണ്ടുപോവുക. ര് അകത്തേയ്ക്കു പ്രവേശിപ്പിക്കുക.

കടത്തുക-ഫ. തോണിയിൽ കേററി അക്കരേ കൊണ്ടുപോയി ഇറക്കുക. ഉ. വസ്തുക്കളെ വേറൊരു ദിക്കിൽ കൊണ്ടുപോവുക. ന. ദൂരത്താക്കുക. ര്. അകത്തേയ്ക്കു ചെലുത്തുക.

കടത്തുകടവ്-വള്ളത്തിൽ കേററുകയും ഇറക്കുകയും ചെയ്യുന്ന സ്ഥലം.

കടത്തുകാരൻ-വള്ളത്തിൽ കയററി അക്കരയും ഇക്കരയും വിടുന്നവൻ.

കടത്തുതോണി-വഴിക്കാരെ അക്കരയും ഇക്കരയും വിടുന്നതിനുള്ള തോണി

കടന്ത, കടന്നൽ-കുത്തുന്നതായ ഒരുമാതിരി ഈച്ച. പര്യായങ്ങൾ-ഗന്ധോളി, വരട.

കടൻപുല്ല്-ഒരുമാതിരി പുല്ല്.

കടപുഴക്കുക-ചുവടുമറിച്ചുവീഴ്ത്തുക.

കടപ്പിലാവ്-ഒരു വൃക്ഷം.

കടപ്പ്-ചീത്തവാക്ക്, ശകാരം.

കടപ്പുവാക്ക്-ശകാരവാക്ക്.

കടപ്പുറത്തിൻെറതാക്കോൽ-ഫ, ഭോഷൻ. ഉ. കഥയില്ലാത്തതിനുള്ള പൂട്ടുകെട്ട്. (ശൈലി-ഗ്രാമ്യം.)

കടഭി-വാലുഴവം എന്ന ചെടി, ചെറുപ്പന്ന. കളം (പായ്) പോലെ ശോഭിക്കുന്ന ഇലകൾ ഉള്ളതു്. തമിഴിൽ 'വാലുഴവ്'. ചെറുകന്നി എന്ന അർത്ഥവും കാണുന്നു. കടഭി-മലയമുക്കിയാണെന്നും പറയുന്നു.

കടമരം-ഇരുപ്പുമരം.

[പീനസത്തെ കളയും. കഫഹരമാണ്. ശ്വിത്രം, കുഷ്ഠം, പ്രമേഹം ഇവയെ ജയിക്കും. ദുഷ്ടവ്രണത്തെ ശമിപ്പിക്കും.]

കടമാൻ-ഒരു വലിയ കാട്ടുമൃഗം.

കടമാലിനി-മദ്യം.

കടം-ഫ. പായ്. മറയ്ക്കുന്നതു് എന്നർത്ഥം. മറെറാരുപര്യായം-കിളിഞ്ജകം. ഉ. ആനയുടെ കവിൾത്തടം (ചെന്നിത്തടം.) മദജലത്തെ വർഷിക്കുന്നതു് എന്നർത്ഥം. ന. അര, ശരീരത്തിൻെറ മദ്ധ്യം. വസ്ത്രാദികൊണ്ടു മറയ്ക്കപ്പെടുന്നതു് എന്നർത്ഥം. മറെറാരുപര്യായം-ശ്രോണീഫലകം. ര്. ഒരുമാതിരി പുല്ല്. ഖ. ശവം. ന്ത. ശവം കൊണ്ടുപോകുന്ന വണ്ടി, ശവമഞ്ചം. ൧. അസ്ത്രം, ശരം. വ്വ. ചിത. ൻ. വേഴൽ. ഫ. (മലയാളം) വാങ്ങിച്ച മുതൽ. പര്യായങ്ങൾ-സത്യാനൃതം, ഋണം, പര്യുദഞ്ചനം. [കടം കൊടുക്കുന്നവൻ-'ഉത്തമർണ്ണൻ'. കടം വാങ്ങുന്നവൻ-'അധമർണ്ണൻ'.]

കടങ്കടം-ഫ. അഗ്നി. ഉ. പൊന്ന്. ന. കൊടുവേലി.

കടംകടി-മരമഞ്ഞൾ, മഞ്ഞൾ.

കടംകടേരി(ക)-മരമഞ്ഞൾ, മഞ്ഞൾ.

കടംകൊള്ളുക-കടം വാങ്ങുക.

കടമ്പ്-ഒരു വൃക്ഷം. പര്യായങ്ങൾ-നീപം, പ്രിയകം, കദംബം, ഹലിപ്രിയം. ഇതു ത്രിദോഷശമനമാണ്.

കടംപെടുക-കടത്തിൽ അകപ്പെടുക.

കടമ്പ-വേലി കടപ്പാനുള്ള ഒരു സൂത്രം.

കടംബര-ഒരു വൃക്ഷം, നീർക്കടമ്പ്.

കടംഭരാ-പലകപ്പയ്യാനി.

കടംഭരാ-ഫ ഒരു പച്ചമരുന്ന്, പ്രസാരണി. ഉ. കടുകാരോഹിണി. ന. പെരു.

കണ്ടം. ൪ വലിയ വഴുതച്ചീര, ൫ വെള്ളത്തഴുതാമ. ൬ പിടിയനം. ൭ മഞ്ഞക്കുറന്തോട്ടി.

കടംവരാ—കടുരോഹിണി.

കടംവാങ്ങ്—പിന്നെ കൊടുക്കാമെന്നു പറഞ്ഞു വാങ്ങുന്ന മുതൽ.

കടംവീട്ടുക—വാങ്ങിവച്ചിരുന്ന തിരിയെ കൊടുക്കുക.

കടയ്ക്കൽ—അം. ചുവട്ടിൽ.

കടയുക—ക്രി. കലക്കുക. ൨. കടച്ചിൽപണിചെയ്യുക. ൩. കഴയ്ക്കുക.

കടൽ—സമുദ്രം. പര്യായങ്ങൾ-സമുദ്രം, അബ്ധി, അകൂപാരം, പാരാവാരം, സരിൽപതി, ഉദന്വാൻ, ഉദധി, സിന്ധു, സരസ്വാൻ, സാഗരം, അർണ്ണവം, രത്നാകരം, ജലനിധി, യാദഃപതി, അപ്പാംപതി.

„ കടലുകളുടെ വകഭേദം.

ക്ഷീരോദം—പാൽപോലെയുള്ള ജലത്തോടുകൂടിയതു്.

ലവണോദം—ഉപ്പുരസമുള്ള ജലത്തോടുകൂടിയതു്. (ഇപ്പോൾ നാം കണ്ടുവരുന്ന കടലാണിതു്.)

ദധ്യുദം—തൈരുപോലെയുള്ള ജലത്തോടുകൂടിയതു്.

ഘൃതോദം—നെയ്യുപോലെയുള്ളജലത്തോടുകൂടിയതു്.

സുരോദം—മദ്യംപോലെയുള്ള ജലത്തോടുകൂടിയതു്.

ഇക്ഷൂദം—കരിമ്പിൻനീരുപോലെയുള്ള ജലത്തോടുകൂടിയതു്.

സ്വാദൂദം—ശുദ്ധജലത്തോടുകൂടിയതു്.

കടൽകന്നി—ആറ്റുമാച്ചി, ലക്ഷ്മീദേവി.

കടൽക്കര—സമുദ്രതീരം.

കടൽക്കാക്ക—സമുദ്രത്തിൽ സഞ്ചരിക്കുന്ന ഒരു പക്ഷി.

കടൽക്കാറ്റ്—ക്രി. കടലിലുള്ള കാറ്റ്. ൨. കടലിൽനിന്നടിക്കുന്ന കാറ്റ്.

കടൽക്കുതിര—ഒരുമാതിരി വലിയ ജലജന്തു.

കടൽക്കുരി—സമുദ്രത്തിലെ ഒരുവക മത്സ്യം.

കടൽക്കോലാ—ഒരുവക മത്സ്യം.

കടൽക്കോളു്—കടലിൽ തിരമാല വലിക്കൽ.

കടൽച്ചരക്ക്—ഇറക്കുമതി (ചരക്ക്).

കടൽച്ചിറാവു്—സമുദ്രത്തിലുള്ള ഒരുമാതിരി വലിയ മത്സ്യം.

കടൽച്ചുങ്കം—കടൽത്തീരുവ.

കടൽത്തിര—സമുദ്രത്തിലേ ഓളം.

കടൽത്തുറ—സമുദ്രത്തിൽ കപ്പൽ വന്നടുക്കുന്ന സ്ഥലം, തുറമുഖം, അഴിമുഖം.

കടൽത്തെങ്ങ്—ചില ദ്വീപുകളിലുള്ള തെങ്ങുമരം.

കടൽത്തേങ്ങ—ചില ദ്വീപുകളിലുണ്ടാകുന്ന തെങ്ങിലെ കായ്.

കടൽത്തോണി—കടലിലേ തോണി. പര്യായം—'സാമുദ്രികം'.

കടൽപ്പന്നി—ഒരു ജലജന്തു.

കടൽപ്പായൽ—കടലിലെ പായൽ, നീരൊപ്പി.

കടൽപ്പുറം—സമുദ്രതീരം.

കടൽനാക്കു്, കടൽനുര—ക്രി. കടപ്പുറത്തുനിന്നു കിട്ടുന്ന ഒരു മരുന്ന്. ൨. ഒരുമാതിരി മത്സ്യത്തിന്റെ അസ്ഥി. പര്യായങ്ങൾ—ഡിണ്ഡീരം, അബ്ധികഫം, ഫേനം.

[ശീതവും ചക്ഷുഷ്യവുമാണ്. ചർമ്മത്തിന്റെ ഭംഗിക്കും... ലേഖനമാകുന്നു.]

കടൽമകൾ—ലക്ഷ്മീദേവി.

കടൽവഞ്ചി—കടൽവള്ളം.

കടൽവണ്ണൻ—ക്രി. വിഷ്ണു. ൨. കൃഷ്ണൻ.

കടൽവഴി—കടൽമാർഗ്ഗം.

കടൽവാഴയ്ക്കാ—മത്സ്യം.

'കടൽവാഴയ്ക്കാം കറിയുണ്ടെന്നാലവക
ടോരാമനമതുക്കൂടാതില്ല'
(ഘോഷയാത്ര തുള്ളൽ)

കടല-ഒരുമാതിരി പയറുചെടി. പര്യായങ്ങൾ-കളായം, മുണ്ഡചണകം, വിവരണ, രേണുകം, സതിലകം, ഖണ്ഡികം, ത്രിപുടാ, അതിവർത്തുല, ശമന, നീലകകണ്ഠീ, സതില, സതീന, വിരേണുക, സതീനകം. കടല ശബ്ദം കന്നടകമാണ്. ഇംഗ്ലീഷ്-Fieldpea. ഫീൽഡ് പീ. ലാററിൻ-പൈസം സാതിവം. Pisum sativum.

'കലായഃകരുതേവാതം
പിത്തംദാഹകഫാപഹഃ
രുചിപുഷ്ടിപ്രദഃശീതഃ
കഷായശ്ചാമദോഷകൃൽ'
(രാജനിഘണ്ടു)

[ഇതു വാതത്തെ വളരെ വർദ്ധിപ്പിക്കും. 'കളായസ്ത്വതിവാതളഃ' എന്നു പ്രമാണം. ബങ്കാളത്തു കുതിരകളെ തീററിക്കുന്നതിനാൽ ഇതിനെ 'ബങ്കാളമുതിര' എന്നു പറയുന്നു. ഘനമുള്ള ഭൂമികളിൽ സാധാരണ ഉണ്ടാകുന്നു. മഴക്കാലത്തിന്റെ അവസാനത്തിലാണ് ഇതിനെ വിതയ്ക്കുന്നതു്. ഇതിനെ ആഴത്തിൽ പൂട്ടി വിതയ്ക്കണം]

കടലയ്ക്കാ-കടലയുടെ കായ്.

കടലാടി-ഒരു പച്ചമരുന്നു്. പര്യായങ്ങൾ-അപാമാർഗ്ഗം, ശൈഖരികം, ധാമാർഗ്ഗവം, മയൂരകം, പ്രത്യക്പർണ്ണി, കീശപർണ്ണി, കിണിഹി, ഖരമഞ്ജരി.

[ഇതിനെ 'നായുരുവി' എന്നും പറയും. വാതം, കഫം, വസ്തിരോഗം ഇവയെ ശമിപ്പിക്കും. നായ് കടിച്ച വിഷത്തിനും മുറിവിനും ഉത്തമം.]

കടലാടുക-കടലിൽ കുളിക്കുക.

കടലാന-കടലിലുള്ള ആന, ഒരുമാതിരി വലിയ മത്സ്യം.

കടലാമ-കടലിലുള്ള ആമ.

കടലാവണക്ക്-ഒരു ചെടി, അപ്പയം വണക്ക്. കറിയോട്ടി എന്നു ചിലർ പറയുന്നു.

[ഇതു വാതത്തെയും കഫത്തെയും ശമിപ്പിക്കും. ഇതിന്റെ അരി ശൂലയ്ക്കും വിഷത്തിനും നന്ന്. അരിയിലെ എണ്ണ വാതശമനമാണ്. സുഖവിരേചനത്തെ ചെയ്യും. വർത്മവായു, ഗുന്മം, കഫം, വിഷമജ്വരം, മഹോദരം ഇവക്കെല്ലാം നന്ന്. കായാഗ്നിയെ വർദ്ധിപ്പിക്കും. അരക്കെട്ട്, കോഷ്ഠം, ഗുഹ്യം, പൃഷ്ഠം ഇവ സ്ഥലങ്ങളിലെ നീരിനും വേദനയ്ക്കും അത്യുത്തമം.]

കടലാസ്-എഴുതുന്നതിനായിട്ടു പഞ്ഞി കൊണ്ടുമററും ഉണ്ടാക്കുന്ന സാധനം. [അറബിഭാഷ.]

കടലിലവംഗം-ഒരു പച്ചമരുന്ന്.

കടലുപ്പ്-ഉപ്പിൽ ഒരിനം. പര്യായങ്ങൾ-[ഉപ്പ് എന്നതു നോക്കുക.]

കടലെടുപ്പ്-പെരുംകടൽ.

കടലോടി-കടൽപ്പന്നി.

കടലോരം-സമുദ്രതീരം.

കടവയറ്-അടിവയറ്.

കടവാ-ചൊടികൾ രണ്ടും കൂടി അവസാനിക്കുന്ന സ്ഥലം.

കടവാതിൽ-വാവൽ, വവ്വാൽ.

കടവിരിക്കുക-കച്ചവടസ്ഥലങ്ങളിൽ ചരക്കുകൾ നിരത്തിവെയ്ക്കുക [കട+വിരിക്കുക].

കടവിരിക്കുക-മലശോധനയ്ക്കുപോവുക [കടവ്+ഇരിക്കുക].

കടവിറങ്ങുക-മലശോധനകഴിച്ചു പിന്നീട് ജലം കൊണ്ടു കഴുകുക. [കടവ്+ഇറങ്ങുക].

കടവ്-പു. ആറ് കുളം മുതലായ ജലാശയങ്ങളിൽ കുളിപ്പാനിറങ്ങുന്ന സ്ഥലം.

വ. വള്ളം അടുക്കുന്ന സ്ഥലം. ന. അവസരം, സമയം.

കടവുക്രൂട്ടക-തടികൾ വലിച്ചുവെള്ളത്തിലാക്കുക.

കടവുവഞ്ചി-ആററിലും മററും അക്കരയിക്കര കടത്തുന്നതിനുള്ള വഞ്ചി.

കടാക്ഷം-പ്ര. കടക്കണ്ണുകൊണ്ടുള്ളനോട്ടം വ. ദയയോടുകൂടിയുള്ള നോട്ടം. അതിശയിതങ്ങളായ അക്ഷികാർങ്ങളോടുകൂടിയതു് എന്നർത്ഥം.

കടാക്ഷാഞ്ചലം-കടക്കണ്ണിൻെറഅററം.

'തണ്ടാർമാതിൻകടാക്ഷാഞ്ചലകുവലയകച്ച്യാണദാമാഞ്ചിതാത്മാ'

(ഭാഷാനൈഷധചമ്പു)

കടാക്ഷിക്കുക-പ്ര കടക്കണ്ണുകൊണ്ടുനോക്കുക.-വ. ദയയോടുകൂടി നോക്കുക. ന. ദയചെയ്യുക.

കടാടങ്കൻ-ശിവൻ.

കടാരൻ-ശമാഹമുള്ളവൻ.

കടാവുക-പ്ര തടസ്സുക.

[ഈ പദം പൂന്താനം നംപൂതിരിയുടെ കാലം വരെ ഭാഷയിൽ പ്രചുരപ്രചാരമായിരുന്നു].

'വാരമമതുകരത വിരഞ്ഞുകടാവി നനേരം'

(ഭഗവൽഗീത-മാധവപ്പണിക്കർ)

വ. ചെലുത്തുക.

കടാഹം, കടാഹകം-പ്ര വലിയ കടം വ. ഒരു മാതിരി ചെമ്പുപാത്രം, കിടാരം. ന. ആമക്കട്ടി ര. ആമത്തോട് ൫. കുമ്പാരം, കൂട്ടം.

കടായനം-രാമച്ചം.

കടാവരിയ-ലംഘിക്കുവാൻ പ്രയാസമായ, ദുർഗ്ഗമമായ.

കടാഹവയം-താമരക്കിഴങ്ങ്

കടി-പ്ര. അര, ശരീരമദ്ധ്യം വസ്ത്രാദികൊണ്ടു മറയ്ക്കപ്പെടുന്നതു് എന്നർത്ഥം. വ. ആനയുടെ ചെന്നിത്തടം. ന. വലിയ കടലാടി. ര. തിപ്പലി. ൫. കടുരോഹിണി. (മലയാളം). ൬ ചൊറിച്ചിൽ. ൭. പല്ലുകൊണ്ടുള്ള പ്രവൃത്തി, കടിക്കുക. ൮. ചതി.

കടിക-വെള്ളം കോരുമ്പോൾ കയററിൽ കെട്ടി ചെപ്പക്കുടത്തിൽ ഇടുന്ന മരക്കഷണം

കടിക-അര, ഇളി (എളി).

കടികതരുണം-അരയിലുള്ള ഒരു മർമ്മം.

കടിക്രൂട്ടക-കടിക്കു.

കടിക്കോൽ-കടിക്കുന്നതിനു ചില മൃഗങ്ങളുടെ വായിലിടുന്ന കോൽ.

കടിക്കുക-പല്ലുകൊണ്ടു മുറിക്കുക [കാ. ക്രി. കടിപ്പിക്കുക].

കടിച്ചി-കടിയൻെറ സ്ത്രീ.

കടിഞ്ഞാൺ-കുതിരയുടെ വായിലിടുന്ന കടിയിരിമ്പിൽ കെട്ടുന്ന വാറു് ചമ്മട്ടിയായ ഞാൺ-കവികം, ഖലീനം.

കടിഞ്ഞു്-അ. പ്രയാസപ്പെട്ടു്.

കടിഞ്ഞൂൽ-ഒന്നാമതു പ്രസവിക്കപ്പെട്ട.

കടിഞ്ഞൂൽ-ഒന്നാമത്തെ പ്രസവം.

'നിച്ചിരിയത്തി കടിഞ്ഞൂൽപെററൊരു കൊച്ചിനെയിന്നിവരൊ കൊല്ലുംതാനും'

(രുക്മിണീസ്വയംവരം തുള്ളൽ)

കടിതടം-അര, ശരീരത്തിൻെറ നടുവു്.

കടിതരുണം-ശരീരത്തിൽ തണ്ടെല്ലും അരയും കൂടുന്ന സ്ഥലം (ചെപ്പു്).

കടിപിടിക്രൂട്ടക-ശണ്ഠപിടിക്കുക (ദേശ്യ ഗ്രാമ്യം).

കടിപ്പിക്കുക-കടിചെടുത്തുക, കടിയ്ക്കും നിടയാക്കുക

കടിപ്പു്-പല്ലുകൊണ്ടു മുറിക്കുക.

കടിപ്രദേശം - അര, ശരീരത്തിൻെറ മദ്ധ്യം.

കടിപ്രാഗ്ഭാരം-കടിയിൽ ഉന്നതമായ പ്രദേശത്തിൻെറ-ആസനത്തിൻെറ- മേൽ. കടിപ്രദേശത്തെ പൂർത്തിപ്പെടുത്തുന്നതു് എന്നർത്ഥം.

കടിഫലം-അഞ്ജീർ.

കടിയൻ-൧. കടിമ്മിക്കാരൻ, ഇടിയൻ. ൨. കടിക്കുന്ന പട്ടി.

കടിയവൻ-കടപ്പക്കാരൻ.

കടിയർ-'ടിപ്പുഭീതികൊണ്ടു കേരളത്തിൽ നിന്നു പരദേശങ്ങളിൽ ഓടിപ്പോയ ബ്രാഹ്മണർ തിരിയെ വന്നപ്പോൾ കേരളബ്രാഹ്മണർ അവരെ അവരുടെ കൂട്ടത്തിൽചേർത്തില്ല. ഇങ്ങിനെ തിരിയെ വന്നു പാർത്ത ശേഖരത്തിൽ കൊങ്ങിണികളോടുകൂടി വന്നിട്ടുണ്ടായിരുന്ന കൊങ്കണസ്ഥരുക്കു 'കടിയർ' എന്നു പേർ കല്പിക്കപ്പെട്ടു'. (മ. ഭാ. ച.)

കടിയാണം-കടിഞ്ഞാൺ.

കടിയുക-തെരിഞ്ഞെടുക്കുക, വേർതിരിക്കുക.

കടില്ലകം-൧. പാവൽവള്ളി. ഇതിന്റെ കായത്രേ 'പാവയ്ക്ക'. 'കഠില്ലകം' എന്നതിനു അധികം പ്രചാരമുണ്ട്. ൨. വെന്തഴുതാമ. ൩. ചെറുതുളസി.

കടിവായ്-ചാമ്പുകടിച്ച മുറിപാട്, കോമ്പവായ്.

കടിവാളം-കടിഞ്ഞാൺ.

കടിവാളവാറ-കടിഞ്ഞാണിന്റെ വാറ.

കടിശൃംഖലാ-ചിലങ്കകെട്ടിയ അരഞ്ഞാൺ.

കടിസൂത്രം-അരയിൽകെട്ടുന്ന ചരട്, അരഞ്ഞാണം.

കടീതലം-ഒരു മാതിരി വളഞ്ഞ വാൾ.

കടീരം, കടീരകം-൧. പിൻഭാഗം, ൨. ഗുഹ.

കടു-വി. ൧. എരിവുള്ള. ൨. ക്രൂരതയുള്ള. ൩. നീരസമുള്ള. ൪. കോപമുള്ള. ൫. ചൂടുള്ള. ൬. അസഹ്യമായ. ൭. ദുർഗ്ഗന്ധമുള്ള. ൮. മത്സരമുള്ള. ൯. അനിഷ്ടമായ.

കടു-൧. എരിവ്. വേണ്ടുവോളം ദോഷത്തെ ഉണ്ടാക്കുന്നതു് എന്നർത്ഥം. തീക്ഷ്ണതാകാരു മുഖമുള്ള ആവരണം ചെയ്യുന്നതു്. ൨. തീക്ഷ്ണം. ദുസ്സഹമായിട്ടുള്ളതു്. ൩. കടുകരോഹിണി. രോഗങ്ങളെ തടുക്കുന്നതു് എന്നർത്ഥം. ൪. ചെയ്യുരതാക്ക കാഴ്ചം. ൫. മത്സരം. ൬. കർപ്പൂരം. ൭. കടുക്. ൮. ചുക്ക്. ൯. തിപ്പലി. ൧൦. മണിത്തക്കാളി. ൧൧. തൊഴൽ. ൧൨. എരിവിള്ള. ൧൩. കൊഴിഞ്ഞിൽ.

കടുകന്ദം-൧. ഇഞ്ചി. ൨. മുരിങ്ങ. ൩. വെള്ളുള്ളി.

കടുകൻ-തീക്ഷ്ണൻ.

കടുകപ്പുളിനാരങ്ങാ - വടുകപ്പുളിനാരങ്ങാ എന്നും പറയും. ശീതളമാണ്. അഗ്നിയെ ശമിപ്പിക്കും. അധികം പിത്തകരമല്ല.

കടുകഫലം-തക്കോലം.

കടുകം-൧. മുളകരിയു്. ൨. എരിവുരസം. ൩. മുളക്. ൪. അഴിഞ്ഞിൽ. ൫. എരിക്ക്. ൬. കൈപ്പൻപടവലം. ൭. കരിങ്കടുക്. ൮. കടുകപ്പാല.

കടു(ക)രോഹിണി- ഒരങ്ങാടിമരുന്ന്. പര്യായങ്ങൾ-കടു, കടംഭരാ, അശോകരോഹിണി, മത്സ്യപിത്താ, കൃഷ്ണഭേദി, ചക്രാംഗി, ശകുലാദനി.

[ഇതു പിത്തരോഗം, ചുട്ടുനീറൽ, അരോചകം, ജ്വരം, ശ്വാസകാസം, രക്തപിത്തം, വിഷമജ്വരം, കഫം ഇവയെ ശമിപ്പിക്കും.

കടുകവല്ലി-എരിവുവള്ളി.

കടുക്, കടു-ഒരു ധാന്യം. പര്യായങ്ങൾ-സർഷപം, തന്തുഭം(തുന്തുഭം), കുംബരം.

'കടുക് ഭക്ഷണത്തിനു രുചിയുണ്ടാക്കുന്നും ദഹനത്തിനു സഹായിക്കുന്നും ചില്ലറ വിഷങ്ങളുടെ ശക്തിയെ തടുക്കുന്നുമാണെന്നു് ഇംഗ്ലീഷ് വൈദ്യഗ്രന്ഥത്തിൽ കാണുന്നു. ഇന്ത്യക്കാർ പുരാതനകാലം മുതല്ലേ കറികളിലും മറ്റും കടുക വറത്തിടുന്നതിന്റെ കാരണം മേല്പറഞ്ഞ ഗുണങ്ങൾ കണ്ടറിഞ്ഞതുകൊണ്ടാണ്'.

[വെളുത്ത കടുക്, കറുത്ത കടുക്, ചെറുകടുക്, നായ്ക്കടുക്, കാട്ടുകടുക് ഇങ്ങിനെ കടുക് പലവിധമുണ്ട്].

കടുകാ—പ്ര. കടുരോഹിണി. വ. വെച്ചൂര. ന. കൈപ്പൻകായ. ർ വെറിച്ച കൊടി. മ ചെങ്കടുക്.

കടുകാഫലം-ലതാകസ്തൂരികാ.

കടുകാലാബു(ബൂ)-ചേച്ചുര.

കടുകി—പ്ര. കടുകരോഹിണി. വ. ഞാഴൽ എന്ന വൃക്ഷം.

കടുകികാ—പ്ര. കാട്ടുപൊന്നാവീരം. വ. കരച്ചൂലി. ന. ചുണ്ടയ്ക്ക ർ. വേപ്പ്.

കടുകീട(ക)ം-കൊതുക്.

കടുകേ, കടുകനേ—ം. പ്ര. വേഗത്തിൽ. വ. ഭയങ്കരമായിട്ടു.

കടുകെ, കടുക്കനേ, കടുക്കെന്നു—അ. പ്ര. വേഗത്തിൽ. വ. കടുപ്പമായി.

കടുക്കനേ—വേഗത്തിൽ.

കടുക്കൻ—പുരുഷന്മാർ കാതിലിടുന്ന ഒരാഭരണം.

കടുക്കാ—ഒരൌഷധിമരുന്ന്. പര്യായങ്ങൾ—അഭയാ, അവ്യഥാ, പഥ്യാ, കായസ്ഥാ (വയസ്ഥാ), പൂതനാ, അമൃതാ, ഹരീതകി, ഹൈമവതി, ചേതകി (രേചകി), ശിവാ, ശ്രേയസി.

[ത്രിദോഷം, വയറുമുട്ടൽ, ചുമ, പ്രമേഹം, അർശസ്സ്, കുഷ്ഠം, വീക്കം, മഹോദരം, കൃമി, സ്വരഭേദം, ഗ്രഹണി, കഫപ്രസേകം, ക്ഷുദ്രവിഷം, മൂത്രസ്തംഭം, അരുചി, മലബന്ധം, സ്രോതസ്സുകളുടെ തടവ്, വിഷമജ്വരം, പുരാണജ്വരം, വയറുവീപ്പ്, ഗുന്മം, വ്രണം, ശിരോരോഗം, ഛർദ്ദി, ഇക്കിൾ, ചൊറി, ഹൃദ്രോഗം, കാമല, ശൂല, പ്ലീഹ, യകൃത്ത്, പാണ്ഡു, അതിസാരം, അശ്മരി, മൂത്രകൃച്ഛ്രം, മൂത്രാഘാതം, ശോധക്കേട്, ജരാവ്യാധി ഇവയെ ശമിപ്പിക്കും. അഗ്നിയെയും ശുക്ലത്തെയും വർദ്ധിപ്പിക്കും. ഇന്ദ്രിയബലത്തെ ഉണ്ടാക്കും. തടഞ്ഞിരിക്കുന്ന വായുവിനെയും മലവും നേരെ ആക്കും. ആമത്തെ പചിപ്പിക്കും. രുചിയെ ഉണ്ടാക്കും. മലത്തെ ഇളക്കും. ദേഹത്തെ തടിപ്പിക്കും. ബുദ്ധിയെ നന്നാക്കും. യൌവ്വനത്തെ നിലനിറുത്തും. കണ്ണിനും ആയുസ്സിനും നന്ന്.]

കടുക്കാര—കാര എന്ന മരുന്ന്. അഘോരി എന്നും പറയും. [അഘോരി—നോക്കുക.]

കടുക്കുക—പ്ര. കോപിക്കുക. വ. വർദ്ധിക്കുക. ന. കടുപ്പമുണ്ടാകുക.

കടുക്കെന്നു—വേഗത്തിൽ. ഉ—ം, 'കടുക്കെന്നുതെളിഞ്ഞുപുരാന്തകൻ'

കടുക്വാണം—ടിട്ടിഭപ്പക്ഷി.

കടുഗ്രന്ഥി-ചുക്ക്.

കടുഗ്രന്ഥി(ക)ം-തിപ്പലിമൂലം.

കടുച്ഛദം—തകരം.

കടുതലർ-ശത്രുക്കൾ.

കടുതായി-അ. കഠിനമായി.

കടുതി-വരുത്തം, സുഖമില്ലായ്മ.

കടുതിക്തം—ചണ്ഡ.

കടുതിക്ത(ക)ം-പ്ര. നിലവേപ്പ്. വ. ചണം.

കടുതിക്താ, കടുതിക്തികാ-ചേച്ചുര.

കടുതുണ്ഡി, കടുതുണ്ഡികാ—പ്ര. കൈപ്പൻകോവ. വ. ചേച്ചുര.

കടുതുംബി, കടുതുംബിനി-ചേച്ചുര. ചവർപ്പുള്ള ചുര എന്നർത്ഥം.

കടുത്തില—വളഞ്ഞവായായുടകൂടിയവാൾ. കടുത്തല എന്നും അപൂർവ്വം കാണുന്നു.

കടുത്രയം—ചുക്ക, മുളക, തിപ്പലി ഇവ മൂന്നിനും കൂടിയുള്ള പേർ. ത്രികടുക് എന്നും പറയും.

[കാസശ്വാസം, പീനസം, അഗ്നി സാദം, സ്ഥൂലം മുതലായവയ്ക്കു കടുത്രയം നന്നു്.]

കടുത്രികാ–കടുത്രയം.

കടുദലാ–കക്കരി.

കടുനിഷ്പാവം–ആററമര.

കടുന്തിരി–അ. കടുക്കുന്നെ.

കടുന്തുടി–പ്ര. ഒരു വാദ്യം, എടയ്ക്കം. [മഡ്ഡു–നെടുന്തുടി. ഡമരു–കടുന്തുടി]. വ. ഒരു മാതിരി കളിപ്പാട്ടം.

കടുന്തുക്കം–കിഴുക്കാന്തൂക്കമായ സ്ഥലം.

കടുന്നിര്, കടുന്നൽ–കുത്തുന്നതായ ഒരു മാതിരി ഈച്ച, കുളവി. [കടന്ത എന്നതു നോക്കുക].

കടുപത്രികം–പ്ര. വെളുത്ത ചെറുതുളസി. വ. പപ്പടകപ്പുല്ലു്.

കടുപത്രികാ–കാര.

കടുപർണ്ണികാ, കടുപർണ്ണി–മലഎരുമ.

കടുപാസ്ത–പെരുംചീര.

കടുഫലം–പ്ര. കമ്പിളിവൃക്ഷം. വ. ശ്രുവളത്തിൻകായ്. ന. തക്കോലം. ര. കൈപ്പൻപടവലം.

കടുഫലാ–പ്ര. കൈപ്പൻപടവലം, വ. പേച്ചുര. ന. പുളിഞ്ചി.

കടുപ്പട്ടൻ–ശൂദ്രരിൽ താണ ഒരു ജാതി.

കടുപ്പം–പ്ര. ഉറപ്പു്. വ. ദയയില്ലായ്ക. ന. പ്രയാസം.

കടുബീ(വീ)ജാ–തിപ്പലി.

കടുബീജികാ–ഉലുവാ.

കടുഭംഗാ–ചുക്കു്.

കടുഭദ്രാ–പ്ര. ചുക്കു്. വ. ഇഞ്ചി.

കടുമ–കടുപ്പം.

'കടുമപുനരതിനസമമൊന്നുമില്ലെന്നഹോ' (ചാണക്യസൂത്രം)

കടുമഞ്ജരികാ–വലിയ കടലാടി.

കടുമാൻ–ഒരു മൃഗം.

കടുമീൻ–ഒരു വക മത്സ്യം.

കടുമൂലം–തിപ്പലിമൂലം.

കടുമോദം–പച്ചപ്പുഴുവു്.

കടുരം–മോരു്.

കടുരകയാളി–മുഴുതക്കശത്രു.

കടുമ്പു്–ഉപ്പുക്കറി.

കടുംഭരാ–കടുകരോഹിണി.

കടുരവം–തവള.

കടുരസം–വരിയൻകക്കരി.

കടുരോഹിണി–കടുകരോഹിണി.

കടുവൻ–പൂച്ച, പന്നി മുതലായവയിലെ ആൺ, ആൺജന്തു.

കടുവറുപ്പു്–കടുകും കറുവേപ്പിലയുംകൂടെ നെയ്യിൽ വറുത്തു കറിയിലിടുക.

കടുവാ–കാട്ടിലുള്ള ഒരു ദുഷ്ടജന്തു.

കടുവാക്കു്–ചീത്തവാക്കു്, ശകാരം.

കടുവാക്കുട്ടിൽതലയിടുക–പ്ര. സാഹസം പ്രവൎത്തിക്കുക. വ. ആപത്തിൽചാടുക. (ശൈലി).

കടുവാൎത്താകി–വെളുത്തകണ്ടകാരിച്ചുണ്ട.

കടുശൎക്കരാ–ചുണ്ണാമ്പു്.

കടുശൃംഗാലം–ഗൌരസുവൎണ്ണമെന്ന ശാകം.

കടുസ്നേഹം–വെങ്കടുകു്.

കടൂടങ്കം–ചുക്കു്.

കടൂല്ക്കടം–പ്ര. മരമഞ്ഞൾ. വ. ഇഞ്ചി.

കട്ടു്–ചില ക്ഷണവസ്തുക്കളിലുള്ളൊരംശം. [മരച്ചീനിയിൽ കട്ടുള്ളതു നാലംശം അധികം പ്രാവശ്യം ഊററിക്കളയുന്നു]

കട്ടു–പ്ര. കൂടിയാച്ചു്. വ. ചില ആഭരണങ്ങളിൽ വെയ്ക്കുന്നപൊന്നിൻശകലം.

കട്ടക്കാണം–പ്ര. ഭൂമിക്കാണം, കൊടുക്കുന്ന അവകാശം. വ. നിലംകൃഷിക്കാരന്റെ ഗുണമില്ലാത്തവിധമുള്ള അനുഭവ മുറ. ന. പ്രേതം കട്ടിലിന്മേൽ വെയ്ക്കുമ്പോൾ സ്ഥലഉടമസ്ഥനു കൊടുക്കുന്ന പണം.

കട്ടാര–ഒരു വക മുൾച്ചെടി.

കട്ടക്കിടാവു്–ചോരക്കുഞ്ഞു്, പൊടിപ്പു അധികമാകാത്ത കട്ടി.

'കട്ടക്കിടാവുരാൻ കൈതവംകൊണ്ടല്ലൊ'
(കൃഷ്ണഗാഥ)

കട്ടക്കരികിൽ-ഒരുവക ചെറിയ പക്ഷി.

കട്ടക്കാൽ-൧ വിതച്ചതിൽപിന്നീട കട്ടകൾ ഉടപ്പാനുള്ളതും പിടിയുള്ളതുമായ ഒരായുധം. ൨. മരത്തൊട്ടി.

കട്ടക്കം-കാളയുടെ കഴുത്തിലിടുന്ന വള്ളി വളയൽ.

കട്ടപ്പാര-കട്ട കുത്തിയെടുക്കുന്ന അലകു പാര.

കട്ടപ്പുക, കട്ടയ്പ്പ്-കട്ടയായിത്തീരുക, ഉറച്ചു കട്ടയാവുക.

കട്ടറ, കട്ടുകറ-തുരുമ്പ്.

കട്ടാക്കട്ടി-൧. ഗൃഹസംഭാരം, ഗൃഹത്തിലെ തട്ടുമുട്ടു (സാമാനങ്ങൾ), ൨. സ്നേഹിച്ചുള്ള കൂട്ടുകെട്ട്.

കട്ടായം, കട്ടായ്മ-൧. കണിശം. ൨. സത്യം.

കട്ടായം-കൊത്തന്മാർ കല്ലു കുറുക്കെവെച്ചു കെട്ടുക [കട്ടായം < നെട്ടായം.]

കട്ടാരം, കട്ടാരി, കഠാരി-ഒരു മാതിരി ആയുധം, ചൊട്ട.

കട്ടാരി-൧. ചൊട്ട. ൨. ഒരുമാതിരി മരപ്പാത്രം (ഹിന്ദുസ്ഥാനിഭാഷ).

കട്ടി-൧. മൂശയിൽ ഇട്ടു മൂക്കുന്നതിന്ന് ലോഹം മുതലായവകൊണ്ടുണ്ടാക്കുന്ന വസ്തു. ൨. ഉറപ്പ്. ൩. കാഠിന്യം. ർ. ഘനം.

കട്ടിക്കാരൻ, കട്ടിയക്കാരൻ-൧. സമർത്ഥൻ. ൨. തമിഴ്നാടകങ്ങളിൽ ഹാസ്യരസം പ്രകടിപ്പിക്കുന്ന ഒരു പാത്രം കഥകളിയിൽ ഈ പാത്രത്തിന്ന 'മീര' എന്നു പേർ. നാടകത്തിൽ 'വിദൂഷകൻ'

കട്ടിക്കുക-കട്ടം വയ്ക്കുക.

കട്ടിൽ, കട്ടിലു-കിടക്കുന്നതിനുള്ള വസ്തു. പലകക്കട്ടിൽ, കയറുകട്ടിൽ മുതലായി പലതരമുണ്ട്. പര്യായങ്ങൾ-മഞ്ചം, പര്യങ്കം, പല്യങ്കം, ഖട്വാ

കട്ടിൽസ്ഥാനം-നായന്മാർ അവരവരുടെ ഭാര്യക്കുംകുഞ്ഞുങ്ങൾക്കും കൊടുക്കുന്ന വസ്തുക്കൾ.

കട്ടിള-കതക തൊടുപ്പാൻ മരംകൊണ്ടുണ്ടാക്കി ചുവരിൽ ഉറപ്പിക്കുന്ന വസ്തു.

കട്ടിളക്കാൽ-കട്ടിളയിൽ ഇടത്തും വലത്തും നീളത്തിൽപണിതുനിറുത്തുന്നകാൽ.

കട്ടുമുള്ള്-കോഴിയുടെ കാലിലേ മുള്ള്.

കട്ടോടം-പ്രസവിച്ചുകിടക്കുന്ന സ്ത്രീകൾക്കും ദീനക്കാർക്കും ഉപകരിക്കുന്ന ഒരു മരപ്പാത്രം, മരത്തൊട്ടി.

കട്ടോടംചാത്തൻ-ഒരുവക പക്ഷി, ചേരമ്പൽ.

കട്(ം)ഫലം-൧. ചെറുകമിഴ്. മരത്തെ മറപ്പാൻ തക്കവണ്ണം ഫലമുള്ളത് എന്നർത്ഥം. ൨. കുമ്പിൾ. ൩. തേക്കമരം

കട്ഫലാ-൧. വെളുത്ത ചെറിയ വെള്ളരി ൨. മണിത്തക്കാളി. ൩. തക്കാരിവഴുതിന. ർ. ദേവതാളി. ൫. കമിഴ്. ൬. ചെറുവഴുതിന.

കട്ഭ്രാലം-കുമ്പിൾ വൃക്ഷം.

കട്ഭ്രാമ്പ്-ഒരു വക ചെമന്ന ശില.

കഡംഗൻ-ദിലീപൻ എന്ന രാജാവ്.

കഡംഗം-പലകപ്പയ്യാനി, പെരുമരം.

കഡാരം-മോര്.

കഡി-൧. കടുരോഹിണി, ൨. എരിവള്ളി ൩. പലകപ്പയ്യാനി.

കഠര-വി. കഠിനമായ.

കഠാകു-ഒരു പക്ഷി.

കഠാരം-കഠാരി, കട്ടാരി.

കഠാഹകം-മഞ്ഞ്.

കഠികം-എഴുത്തുകല്ല്.

കഠിഞ്ജരം-൧. തുളസി, ചെറുതുളസി. ൨. കഞ്ജകം. കഠിനമായ വസ്തുവിനെക്കൂടി ജരിപ്പിക്കുന്നത് എന്നർത്ഥം. ൩. പെരുവകം.

കഠിന-വി. ൧. ഉറപ്പുള്ള. ൨. കല്പ്പമായ, മൃദുവല്ലാത്ത. ൩. ക്രൂരമായ.

കഠിനകം-ആമ.

കഠിനകോഷ്ഠം-മരുന്നു കുടിച്ചാലും ഇളകാത്ത വയറ്.

കഠിനപൃഷ്ഠ(ക)ം-ആമ.

കഠിനം-പു. കടുപ്പമായിട്ടുള്ളതു്. പൎയ്യായങ്ങൾ-കൎക്കശം, കഠിനം; ക്രൂരം, കഠോരം, നിഷ്ഠുരം, ദൃഢം, ജരഠം, മൂൎത്തം, മൂൎത്തിമത്തു്. ൨. (സാഹിത്യസാഹ്യപ്രകാരം) രീതികളിൽ ഒന്നു്. ൩. വരക്.

കഠിനാ-പു. ഒരു മൺപാത്രം. ൨. ഒരു മധുര പലഹാരം. ൩. എഴുത്തുകല്ല്. ൪. കാട്ടത്തി.

കഠിനി, കഠിനികാ-പു കൽച്ചുണ്ണാമ്പ്. ൨. ചെറുവിരൽ. ൩. എഴുത്തുകല്ല്.

കഠിനീഭൂത-വി. കഠിനമായിഭവിച്ച.

കഠില്ലകം-പു. പാവൽവള്ളി. [കടില്ലകം നോക്കുക.] ൨. വെന്തഴുതാമ.

കഠേരൻ-ദരിദ്രൻ (പാപ്പർ), ഇരപ്പാളി, ഭിക്ഷക്കാരൻ.

കഠോര-വി. പു. കടുപ്പമായ, കട്ടിയുള്ള. ൨. ക്രൂരതയുള്ള. ൩. ഭയങ്കരമായ.

കഠോരഗിരിമാഹാത്മ്യം-ബ്രഹ്മാണ്ഡപുരാണത്തിൽ ഒരു ഭാഗം.

കഡ-വി. പു. ഒച്ചയടപ്പുള്ള. ൨. ഉരിയാടാത്ത. ൩. മൂഢതയുള്ള.

കഡംകരം, കഡംഗരം-പു. പതിര്. കളത്തിൽ പരക്കുന്നതു് എന്നൎത്ഥം. മറെറാരുപൎയ്യായം-ബുസം ൨. വയ്ക്കോൽ.

കഡംഗം-ലഹരിയുള്ള മദ്യം.

കഡാഖം-ചീരത്തണ്ടു മുതലായതിന്റെ പേർ. മദത്തെ ചെയ്യുന്നതു് എന്നൎത്ഥം.

കഡംബരാ-ചീരത്തണ്ട്.

കഡംബി-വലിയ വശളച്ചീര.

കഡാര-വി. കരാൽനിറമുള്ള, തവിട്ടുനിറമുള്ള.

കഡാരം-ഗോരോചനത്തിന്റെനിറത്തോടൊത്ത നിറം (പിംഗളവൎണ്ണം). കണ്ണിനെ ആഹ്ലാദിപ്പിക്കുന്നതു് എന്നൎത്ഥം. മേട്ടകത്തിന്റെ കഴുത്തിലെ രോമത്തോടു തുല്യമായ നിറം എന്നും പക്ഷംകാണുന്നു. തവിട്ടുനിറം, കരാൽ എന്നു സാധാരണ പറയുന്നു.

കഡിലൃതം-വാഠം.

കണ-പു. ദേഹം ചടയ്ക്കുന്നതും സാധാരണ കുട്ടികൾക്കുണ്ടാകുന്നതുമായ ഒരു ദീനം. ൨. തിപ്പലി. ശബ്ദിക്കുന്നതു്, എരിവുള്ളതു് എന്നൎത്ഥം. ൩. ജീരകം. സൂക്ഷ്മാവയവങ്ങളുള്ളതു് എന്നൎത്ഥം. (മലയാളത്തിൽ.) ൪. ഇല്ലിയുടെ ശിഖരം, ഇല്ലിക്കണ. ൫. അമ്പു (ശരം). ൬. ചക്കകണ ൭. വാളിന്റെയുംമററും പിടി.

കണക്കധികാരം-കണക്കു പഠിക്കുന്നതിനുള്ള ഒരു പുസ്തകം.

കണക്കൻ-പു. കണക്കു പഠിച്ചവൻ ൨. കണക്കെഴുത്തുകാരൻ, പിള്ള. ൩. ഒരു താണജാതിക്കാരൻ.

കണക്കപ്പിള്ള-കണക്കെഴുതുന്ന ആൾ.

കണക്കാക്കുക-വേണ്ടുംപ്രകാരമായിത്തീരുക.

[കണക്കാക്കപ്പെടുവാൻ ശക്യമായിട്ടുള്ളതിനു 'ഗണനീയം', 'ഗണ്യം' എന്നും, കണക്കാക്കപ്പെട്ടതിനു 'സംഖ്യാതം' 'ഗണിതം' എന്നും പൎയ്യായങ്ങൾ.]

കണക്കിടുക-എണ്ണുക.

കണക്കിലാക്കുക-പു. വേണ്ടുംപ്രകാരമാക്കുക, നല്ലവണ്ണമാക്കുക. ൨ സാധിപ്പിക്കുക.

കണക്ക്-വി. കൊള്ളാവുന്ന, ഉചിതമായ.

കണക്കു്-പു എണ്ണം, സംഖ്യ. ൨. സംഖ്യനിശ്ചയിച്ചെഴുതിയ കടലാസ്സുമററും. ൩. കണക്കധികാരപ്പുസ്തകം. ൪. വരവിന്റെയും ചെലവിന്റെയും വിവരം എഴുതിയ എഴുത്ത്. ൫. കണക്കെഴുത്തുകാരന്റെ ഉദ്യോഗം.

കണക്കുത്തു്-വസ്ത്രം ഉടുക്കുമ്പോൾ അരയിൽ ഉറപ്പിച്ചിരിക്കുന്നഭാഗം, വസ്ത്രത്തിന്റെകെട്ടു, സ്ത്രീകൾ അരയിൽ ഉടുക്കുന്ന വസ്ത്രം അഴിഞ്ഞുപോകാതിരിപ്പാൻവേണ്ടി ഉള്ളിലേയ്ക്കു തിരുകുമ്പോൾ ആ തിരുകൽകൊണ്ടുണ്ടാകുന്ന മുഴ. [സംസ്കൃതത്തിൽ-നീവി.]

കണക്കസാരം-കണക്കു പഠിപ്പാനുള്ള ഒരു പുസ്തകം.

കണക്കേ, കണക്കനേ-അ. പോലെ, വിധത്തിൽ.

കണങ്കാൽ-മുഴങ്കാൽ, കാൽമുട്ടിനുതാഴെ പാദത്തിനു മുകളിലുള്ളഭാഗം. പര്യായങ്ങൾ-ജംഘാ, പ്രസൃതാ.

കണങ്കുത്തു്-കണക്കുത്തു്. [കണക്കുത്തു് എന്നതു നോക്കുക.]

കണങ്കൈ-കൈകളുടെ പത്തിക്കുമേൽ മുട്ടിനുതാഴെയുള്ള ഭാഗം.

കണജീരകം-ചെറുജീരകം, വെളുത്ത ജീരകം.

കണജിന്ന-വെളുത്ത ജീരകം.

കണപം-കുന്തം, ഈട്ടി, വേൽ, ഉടക്കുളി.

കണപ്പൽ-നല്ലകുൺ.

കണപ്പു്-ചതുരശ്രത്തിന്റെ കോണു്.

കണപ്പമട്ടം-ചതുരശ്രം.

കണപ്പൂട്ടു്-മുക്കണിപ്പൂവു്.

[ഇതിനു കാട്ടുമവന്തി എന്നു പറയും. കുഞ്ഞുങ്ങളുടെ ശൂല, കണ, ശോഫം ഇത്യാദികൾക്കു നന്നു്.]

കണം-പു. തുള്ളി. ൨. വളരെ ചെറിയ അംശം, അല്പം. കാണ്മാൻ കഴിയാത്ത ഒന്നെന്നർത്ഥം. ൩. ധാന്യങ്ങളുടെ കണ്ണു്. ൪. അഗ്നി, രത്നം മുതലായതിൽനിന്നു പുറപ്പെടുന്ന ചെറിയ ശകലം. ൫. തിപ്പലി. 'ത്രായന്തീമുസ്തഭൂനിംബകലിംഗകണചന്ദനൈഃ' എന്നു് അഷ്ടാംഗഹൃദയം. ൬. നവഞ്ഞരി.

കണമരം-ഈന്തു.

കണമ്പു്-ഒരുവക മത്സ്യം.

കണയം-കുന്തം എന്ന ആയുധം.

കണയാഴി-കാലിൽ ഇടുന്ന ഒരാഭരണം. 'പൊൻചിലമ്പണിനല്ല മിഞ്ചുമക്കണയാഴി' (വാല്മീകിരാമായണം)

കണയെണ്ണ-ചക്കിന്റെ കണ അല്ലെങ്കിൽ ഉലക്കയിൽ നിന്നെടുക്കുന്ന എണ്ണ. [ഇതു വാതത്തിനു നന്നു്. ചൊറിച്ചിരങ്ങിനു വിശേഷം. കൃമിഹരമാണു്.]

കണലാഭം-ജലത്തിലുണ്ടാകുന്ന ചുഴി, നീർച്ചുഴി.

കണവൻ-ഭർത്താവു്.

കണവില്ലു്-ഒരുമാതിരി വില്ലു.

കണവീരം-ഒരു പച്ചമരുന്നു്. പര്യായങ്ങൾ-പ്രതിഹാസം(പ്രതീഹാസം) ശതപ്രാസം, ചണ്ഡാതം, ഹയമാരകം, കരവീരം. കണവീരം 'അലരി'യുടെ പേരെന്നും അഭിപ്രായം കാണുന്നു.

[കണവീരം ബാലന്മാൎക്കു നന്നു്. വൃഷ്യവും സൎവദോഷഹരവുമാകുന്നു.]

കണശഃ-അ. ശകലംശകലമായി, തുള്ളിതുള്ളിയായി, കുറച്ചുകുറച്ചു്.

കണാ-സ്ത്രീ. തിപ്പലി. ൨. ജീരകം. വെളുത്തജീരകം. ['കണ' എന്ന ശബ്ദം നോക്കുക.]

കണാഖ്യാ-വെൺജീരകം.

കണാടീര(ക)ം-കരിംകുരികിൽ.

കണാദൻ-തട്ടാൻ.

കണാദൻ, കണഭക്ഷകൻ, കണഭുക്കു്-വൈശേഷിക ദർശനം സ്ഥാപിച്ച ഒരു ഋഷിക്കു ചിലർ കൊടുത്ത പരിഹാസപ്പേർ. അന്നകണങ്ങളെ ഭക്ഷിക്കുന്നവൻ എന്നർത്ഥം.

കണാമൂലം-കാട്ടുതിപ്പലിവേരു്, തിപ്പലിമൂലം.

കണാഹ്വാ-വെളുത്ത ജീരകം.

കണി-ഫ. പക്ഷികളേയും മറ്റും പിടിക്കാൻ വെയ്ക്കുന്ന ഒരു സൂത്രം, കുരുക്ക്. വ. രാവിലെ ഉണരുമ്പോൾ ആദ്യം കാണുന്ന വസ്തു. ന. വിഷുക്കണി.

കണികൻ-ധൃതരാഷ്ട്രരുടെ മന്ത്രിപ്രധാനി. (ബ്രാഹ്മണനാണ്.)

കണികാ-ഫ. മുത്ത. ശബ്ദിക്കുന്നതെന്നർത്ഥം. വ. അതിസൂക്ഷ്മമായ വസ്തു, പരമാണു, അല്പം, ശകലം. ന. ജീരകം. ര. തിപ്പലി.

കണികാണുക-രാവിലെ ഉണരുമ്പോൾ ആദ്യമായി ഒരു വസ്തുവിനെ കാണുക (ഇതു വിഷുദിവസം പ്രധാനം.)

കണികം-ഫ. അല്പമായ വസ്തു. വ. തുള്ളി. ന. ധാന്യങ്ങളുടെ കണ്ണ്. ര. അഗ്നി രത്നം മുതലായവയിൽ നിന്നു പുറപ്പെടുന്ന ശകലം. ഉ. ശത്രു.

കണിക്കുക-ഫ. കണിവെയ്ക്കുക, വ. കടയുടെ ചട്ടം-ഉരുവം-ഉണ്ടാക്കുക.

കണിപ്പു-അവയവങ്ങളുടെ സന്ധി.

കണിയട്ട-ഒരുമാതിരി ചെറിയ കറുത്ത അട്ട.

കണിയാട്ടി-കണിയാന്റെ സ്ത്രീ.

കണിയാൻ-കമ്മാളന്മാരിൽ ഒരു ജാതി, ഇവർക്കു ജ്യോതിശ്ശാസ്ത്രം പഠിപ്പാണു വൃത്തി. ചിലർ ഓലക്കുടയുണ്ടാക്കുന്നവരായുമുണ്ട്.

കണിയാരക്കുറുപ്പ്, കണിയാരപ്പണിക്കർ-കണിയാന്മാരിൽ ഒരു ജാതി, അവരുടെ ക്ഷൌരക്കാരും മറ്റും.

കണിയാരം-മുള, ഇല്ലി.

കണിവെയ്ക്കുക-ഫ. വിഷുദിവസം രാവിലെ ഉണർന്നാൽ ആദ്യമായിക്കാണുന്നതിനു പുഷ്പം മുതലായതു വെയ്ക്കുക. വ. കുരുക്കുവെയ്ക്കുക.

കണിശൻ-കണിയാൻ.

കണിശം-ഫ. നെല്ക്കതിര്, കതിര് കണങ്ങൾ (മണികൾ) ഉള്ളതെന്നർത്ഥം. മറ്റൊരു പര്യായം-'സസ്യമഞ്ജരി'. വ. (മലയാളത്തിൽ) രൊക്കം.

കനിക-വി. ഫ ഏറ്റവും ചെറുതായ. വ. ഇളയ.

കനീവി-ചെമന്ന കന്നി.

കനീയസ്സ്-ഏറ്റവും ചെറുതായത്. [പുല്ലിംഗം-കനീയാൻ. സ്ത്രീ-കനീയസി].

കണേരം-ചെറുകൊന്ന.

കണേരു-ചെറുകൊന്ന. വ. പെണ്ണാന.

കൺകുരു-കണ്ണിലുണ്ടാകുന്ന പരു.

കൺകുഴി-കണ്ണിന്റെ കുഴി.

കൺകുഴിയൻ-ഒരു വക മസൂരി.

കൺകൂലി-കണ്ടുപിടിക്കുന്നതിനുള്ള കൂലി

കൺകെട്ട്-ഇന്ദ്രജാലം, ചെപ്പടിവിദ്യ.

കൺകേട്-കാഴ്ചക്കുറവ്.

കൺകൊതി(ചോമ്പു)-ചിത്രസർപ്പം (പച്ചളിപ്പാമ്പ്, പച്ചിലപ്പാമ്പ്). 'മണ്ഡലി' എന്നും പറയുന്നുണ്ട്. പര്യായങ്ങൾ-മാലുധനം, മാതുലാഹി.

കൺകോച്ചുക-കണ്ണുതട്ടുക.

കൺപൊലിയുക-ഉറങ്ങുക.

കണ്ട-വി. മുഴുത്ത.

കണ്ട-ക്രിയ, ചേമ്പു മുതലായ കിഴങ്ങ്.

കണ്ടക-വി. ഉപദ്രവകാരണമായ.

കണ്ടകത്വം-ദുഷ്ടത്വം, മൂഢത്വം.

കണ്ടകദ്രുമം-ഇലവ്.

കണ്ടകൻ-ഫ. കള്ളൻ. വ. ക്രൂരൻ. ന. നിന്ദ്യൻ. ര. ശത്രു.

കണ്ടകപ്രാവൃത-കറ്റവാഴ.

കണ്ടകഫല-ഫ. പ്ലാവ്. വ. വലിയ ഞെരിഞ്ഞിൽ.

കണ്ടകഭക്ഷണം-ഒട്ടകം.

കണ്ടകഭുക്ക്-ഒട്ടകം.

കണ്ടകം-ഫ രോമാഞ്ചം. വ. മുള്ള്. ന. സൂചിയുടെ മുന. ര. സൂചിമുനപോലെ കുത്തു. ഉ. മത്സ്യത്തിന്റെ മുള്ള്. യ.

(ജ്യോതിഷം) ഉദയം, നാല്, ഏഴ്, പത്ത് ഈ നാലു രാശികൾ. ൭. ശത്രു. വൃ. മുള.

കണ്ടകവൃക്ഷം-ഇലവ്.

കണ്ടകവൃന്താകി-തക്കാരിവഴുതിന.

കണ്ടകശ്രേണി-൧. കണ്ടകാരിച്ചുണ്ട. ൨. മുള്ളൻപന്നി.

കണ്ടകാഗാരം-ഒരു മാതിരി പുഴ

കണ്ടകാഢ്യ-ഇലവ്.

കണ്ടകാഢ്യം-മുള്ളുചെമന്തി.

കണ്ടകാര കട്ടക്കാര.

കണ്ടകാലം-വയ്യങ്കതക്. ൨. ഇലവ്.

കണ്ടകാരി, കണ്ടകാരികാ-പുത്തരിച്ചുണ്ട. കണ്ടകാരിച്ചുണ്ട എന്നും പറയുന്നുണ്ട്. കണ്ടങ്കത്തിരി, കട്ടക്കാര എന്നു മറ്റൊരഭിപ്രായം. പര്യായങ്ങൾ-നിദിഗ്ദ്ധികാ, സ്പൃശി, വ്യാഘ്രി, ബൃഹതി, കണ്ടകാരികാ, പ്രചോദനി, കുലി, ക്ഷുദ്രാ, ദുസ്പർശാ, രാഷ്ട്രികാ.

[ഇത് എരിവും കയ്പും ഉള്ളതാകുന്നു കാസശ്വാസങ്ങൾ, അരോചകം, വാതം, ആമദോഷം, ഹൃദ്രോഗം, പീനസം, അഗ്നിമാന്ദ്യം, കഫവാതജ്വരം ഇവയെ ശമിപ്പിക്കും.]

കണ്ടകാലം-പിലാവ്.

കണ്ടകാലുകാ-വെങ്കൊടിഞ്ഞുവ.

കണ്ടകാശനം-ഒട്ടകം.

കണ്ടകി-വി. മുള്ളുള്ള.

കണ്ടകി-൧. മലങ്കാര. ൨. വലിയ ഞെരിഞ്ഞിൽ. ൩. കൂവളം. ൪. ചെറുവഴുതിന ൫. നിലാവപ്പ്. ൬. ചന്ദനമരം. ൭ കരിങ്ങാലി. ൮. മുരിക്ക്. ൯. മുള. ൧൦. വയ്യങ്കതക്. ൧൧. ഒരുവക മത്സ്യം

കണ്ടകിമത്സ്യകൾ-ഒരുമാതിരിച്ചുണ്ണി.

കണ്ടകിത-വി. ൧. മുള്ളുള്ള. ൨. രോമാഞ്ചമുണ്ടാകുന്ന.

കണ്ടകിദലാ-പൂക്കൈത.

കണ്ടകിദ്രുമം-ഇലവ്.

കണ്ടകിനി-൧. കണ്ടകാരിച്ചുണ്ട, ൨. തേനീത്ത. ൩. മുൾക്കരഞ്ഞി. ൪. തക്കാരി വഴുതിന.

കണ്ടകിഫലം, കണ്ടകഫലം-൧. പിലാവ്. മുള്ളുള്ള ഫലമുള്ളതെന്നർത്ഥം. ൨. മഞ്ഞനാറി, വലിയ ഞെരിഞ്ഞിൽ. ൪. അയിനി

കണ്ടകിംശുകം-മുരിക്ക്.

കണ്ടകിവൃക്ഷം-ഇലവ്.

കണ്ടകീടകം-ഓടമരം.

കണ്ടകീദ്രുമം-കരിങ്ങാലി.

കണ്ടകീഫലം-പ്ലാവ്.

കണ്ടകുബ്ജം-സന്നിപാതം.

[തലവേദന, കഴുത്തുകുനക, ചൂട്, ബോധക്ഷയം, വിറയൽ, പനി, രക്തം തുപ്പുക, വായുകോപം, വായ് തുറപ്പാൻ പ്രയാസം, സന്താപം, വിളിച്ചുപറയുക, ഇന്ദ്രിയസാദം ഇവയത്രെ ഇതിന്റെ ലക്ഷണങ്ങൾ. കഷ്ടസാദ്ധ്യമാണ്.]

കണ്ടകരണ്ടം-മുൾക്കരഞ്ഞി.

കണ്ടതനു-ചെറുവഴുതിന.

കണ്ടത്തിനായർ-കോഴിക്കോട്ടിലെ ഒരു പ്രസിദ്ധനായ കാര്യസ്ഥൻ.

കണ്ടദലാ-പൂക്കൈത.

കണ്ടൻ-ആൺ. ഉ-ം, കണ്ടൻപൂച്ച. [സ്ത്രീലിംഗം-ചക്കിപ്പൂച്ച].

കണ്ടപത്രം, കണ്ടപത്രഫല-ബ്രഹ്മദണ്ഡി

കണ്ടപത്രം-വയ്യങ്കതക്.

കണ്ടപത്രികാ-തക്കാരിവഴുതിന.

കണ്ടപാദം-വയ്യങ്കതക്.

കണ്ടപുംഖാ, കണ്ടപുംഖികാ-മുള്ളൻകൊഴിഞ്ഞിൽ.

കണ്ടഫല-൧. പ്ലാവ്. ൨. (ചെറിയ) ഞെരിഞ്ഞിൽ. ൩. കഴഞ്ചി. ൪. ഉമ്മത്ത്. ൫. വെള്ളത്തണ്ണാവണക്ക്,

കണ്ടഫലാ-൧. പാവൽ. ൨. ബ്രഹ്മദണ്ഡി. ൩. വെള്ളരി. ൪. ഢിംഢിശം. ൫. നെയ്പ്പാവൽ.

കണ്ടം-വയൽ. വ. കഷണം, ഖണ്ഡം.
കണ്ടംമുണ്ട്-ഉറക്കത്തിനു വിരിക്കുന്നൊരു മുണ്ട്.
കണ്ടൽ-പ്ര. കായൽത്തീരങ്ങളിലും മററം നില്ക്കുന്ന ഒരു വൃക്ഷം. വ. പാതിപഴുത്ത ഫലം.
കണ്ടലം-പ്ര. കണ്ഠതലം. വ. ഒരു ചെടി.
കണ്ടവല്ലി-പുളിഞ്ചി.
കണ്ടവൃന്താകി-തക്കാരിവഴുതിന.
കണ്ടശല്മലി-മുള്ളിലവു്.
കണ്ടശ്ശർക്കര-നിക്കണ്ടിശക്കര, ഒരുവിധം ശക്കര, കട്ടയായശക്കര. പര്യായങ്ങൾ-മത്സ്യണ്ഡി, ഫാണിതം.
കണ്ടങ്കാര-കട്ടക്കാര.
കണ്ടങ്കി, കണ്ടാങ്കി-പാണ്ടിയിലും മററ മുള്ള സ്ത്രീകൾ ഉടുക്കുന്ന ഒരു വക ചേല.
കണ്ടാഫലം-പ്ലാവു്.
കണ്ടാരികാ-കണ്ടകാരിച്ചുണ്ട.
കണ്ടാത്തഗളാ-മുൾക്കുറഞ്ഞി. കറുത്ത പൂവുള്ളതു് ഔഷധത്തിനു നന്നു്).
കണ്ടാലം-മലങ്കാര.
കണ്ടാലി, കണ്ടാലികാ-കണ്ടകാരി ച്ചുണ്ട.
കണ്ടാലു-പ്ര. മുള. വ. ചെറുവഴുതിന. ന. വെൾവേലം. ദ. തക്കാരിവഴുതിന. ഒ. കക്കരി. ന്യ. മുള്ളൻകൊഴിഞ്ഞിൽ.
കണ്ടാലും-അ. പ്ര. അത്ഭുതം തോന്നുമ്പോൾ ചിലർ പറയുന്ന ഒരു വാക്കു്. വ. നോക്കിയാലും, കണ്ണിനു വിഷയമാക്കിച്ചെയ്താലും.
കണ്ടി-പ്ര. ഇരുപതഞ്ചു തുലാം കൂടിയതു. വ. നാലു തുമരമുള്ള തടി. ന. കട്ടയായതു്. ദ. പായൽ, ചാണ്ടി. ഒ. അഞ്ചാറ ററാത്തൽ.
കണ്ടിക്കൻ(ചേല)-കട്ടം പച്ചനിറമുള്ള ഒരു വക ചേല.
കണ്ടിക്കാർ-കട്ടയായുള്ള മേഘം.
കണ്ടിക്കാർകുഴൽ, കണ്ടിക്കാർകുന്തൽ-മേഘം പോലെ കറുത്തും നീണ്ടു മുള്ള തലമുടി.
കണ്ടിക്കുക-മുറിച്ചു വേർതിരിക്കുക.
കണ്ടിലവു്-ഇലവിന്റെ വകഭേദം, മുള്ളിലവു്.
കണ്ടിവാർകുഴലി-സുന്ദരി, കറുത്ത തലമുടിയുള്ള സ്ത്രീ.
കണ്ടിവെണ്ണ-ഒരങ്ങാടിമരുന്നു.
[ഉഷ്ണമാണു്. വ്രണം, ചൊറി ഇവയെ കളയും. കേശത്തിനു നന്നു്. ത്രിദോഷങ്ങളെ കളയും. തൃഷ്ണാ, ഛർദ്ദി, ഉദരം, വിഷൂചിക ഇവയെ നശിപ്പിക്കും].
കണ്ടുകാഴ്ച-കാഴ്ചവെച്ചു കാണുക.
കണ്ടുകൃഷി-രാജാവിന്റെ വകയായിട്ടുള്ള ഒരു കൃഷി.
കണ്ടുകെട്ടു്-സക്കാരിൽ നിന്നും ഒരുവന്റെ വസ്തു വില്ക്കുന്നതിനായി നിശ്ചയിക്കുമ്പോൾ അതിനെ കണ്ടെഴുതി സൂക്ഷിക്കുക.
കണ്ടെഴുതുക-പ്ര. നിലം അളന്നും വൃക്ഷങ്ങൾ എണ്ണി തരംതിരിച്ചും കണക്കിൽ പതിക്കുക. വ. ഒന്നിനെക്കണ്ടു മററൊന്നു പോലെ എഴുതുക.
കണ്ടെഴുത്തു്-നിലം പറമ്പു മുതലായതു കണ്ടു നിശ്ചയിച്ചു കണക്കെഴുതുക.
'പണ്ടത്തെക്കണ്ടെഴുത്തെന്നതിനെയനുസരിച്ചിപ്പൊഴും നാട്ടിലെല്ലാം
കണ്ടിട്ടം വൃക്ഷമാലം വയൽ പുരയിടമെന്നുള്ള വസ്തുക്കളൊക്കെ
വേണ്ടുംപോൽചെന്നുകണ്ടിട്ടവയിലിടപെട്ടും നല്ലതില്ലെന്നൊക്കെ നോക്കി-
ക്കണ്ടുപ്പൊതൻകരംചേർപ്പാനുറയുമവർ കണ്ടെഴുത്തെന്നതാനം'
(ഹംസവിലാസം മണിപ്രവാളം)
കണ്ടേടം-അ. എല്ലാടവും, എവിടെയെങ്കിലും.

കണ്ഠോ!-(വ്യാകരണത്തിൽ) ഒരു പ്രധാന വ്യാക്ഷേപകം.

കണ്ഠോഷ്ഠ്യം-മുച്ചുണ്ട്.

കണ്ഠകാണ്ഡം-കഴുത്തിൻതണ്ട്.

കണ്ഠതലാസിക-കുതിരയുടെകഴുത്തിൽ കെട്ടുന്ന തോൽ (കയർ).

കണ്ഠദേശം-കഴുത്ത്.

കണ്ഠധ്വനി, കണ്ഠനാദം-കഴുത്തിന കത്തുനിന്നു പുറപ്പെടുന്ന ശബ്ദം, അട്ടഹാസം.

കണ്ഠനാളം-കഴുത്തിൻതണ്ട്.

'കണ്ഠനാളമഴകിൽതിരിച്ചനവപദം'

(അഭിജ്ഞാനശാകുന്തളം)

കണ്ഠനീഡകം-പ്ര. പരുന്ത്. വ. അളികൺകുരുവി.

കണ്ഠഭൂഷാ-കഴുത്തിൽ കെട്ടുന്ന ആഭരണം, കണ്ഠാലങ്കാരം. മററൊരുപര്യായം 'ഗ്രൈവേയകം'.

കണ്ഠം-പ്ര. കഴുത്ത്. വ. ചങ്ക്. ശബ്ദിക്കുന്നത് എന്നർത്ഥം.

'കണ്ഠാഗളേ സന്നിധാനേ

ധ്വനൌ മദനപാദപേ' (വിശ്വം)

ന. മലങ്കാര.

കണ്ഠമാല-പ്ര. കഴുത്തിലുണ്ടാകുന്ന ഒരു മന്തിരി പരുക്കാം. വ. കഴുത്തിലിടുന്ന ഒരാഭരണം.

കണ്ഠരോഗം-കഴുത്തിലുണ്ടാകുന്നരോഗം.

കണ്ഠശാലൂകം-തൊണ്ടയിൽ ഉണ്ടാകുന്ന ഒരു രോഗം.

[തൊണ്ടയിൽ ലന്തക്കുരു പ്രമാണത്തിൽ പരുപരുത്തിട്ടും ഉറച്ചിട്ടും മുള്ളുപോലെയോ നെല്ലിന്റെ ഓകപോലെയോ വേദനയോടുകൂടി നീരുണ്ടാകും ഇതു ശസ്ത്രക്രിയകൊണ്ടു സാദ്ധ്യം.]

കണ്ഠസൂത്രം-കഴുത്തിൽ കെട്ടുന്ന ചരട്, താലി.

കണ്ഠാഗ്രം-ഒരു രാഗം.

കണ്ഠാലം-പ്ര. വള്ളം. വ. യുദ്ധം. ന. ഒട്ടകം. ർ. മൺവെട്ടി. ഇ. സഞ്ചി. ന്ദ്ര. ചേന.

കണ്ഠാലങ്കാരം, കണ്ഠാഭരണം-കഴുത്തിൽ കെട്ടുന്ന ആഭരണം.

കണ്ഠീരവം-സിംഹം. വ. മാടപ്രാവ്.

കണ്ഠീരവി-ആടലോടകം.

കണ്ഠീലം-ഒട്ടകം.

കണ്ഠേകാളൻ-ശിവൻ.

'കണ്ഠേകാളജടാലംകാരം'

(ദക്ഷയാഗംകഥകളി)

കണ്ഠ്യങ്ങൾ-പ്ര. കണ്ഠത്തെ സംബന്ധിച്ചവ. വ. (വ്യാകരണത്തിൽ) ക, ഖ, ഗ, ഘ, ങ, അ, ഹ ഇവ ഏഴും തൊണ്ടയാകുന്ന കണ്ഠത്തിൽനിന്നു ജനിക്കയാൽ കണ്ഠ്യങ്ങൾ.

കണ്ഡനം-ധാന്യം അടിക്കുക.

കണ്ഡനി-ഉലക്ക.

കണ്ഡാ-ചിരങ്ങ്.

കണ്ഡാനകൻ-ശിവന്റെ ഒരു ഭൃത്യൻ.

കണ്ഡുരാ-പാവൽ.

കണ്ഡുര(ല)ാ-പ്ര. വെററിലപ്പുളി. വ. നായ്ക്കുരണ.

കണ്ഡുരാ, കണ്ഡൂകരി-നായ്ക്കുരണ.

കണ്ഡൂ, കണ്ഡൂതി, കണ്ഡൂയാ-ചൊറി. ശരീരത്തിന്മേൽ ഉരയ്ക്കുന്നത്.

കണ്ഡൂഘ്നം-പ്ര. വൻകൊന്ന. വ. വെങ്കടുക്.

കണ്ഡൂയനം-ചൊറിയുക.

'കണ്ഡൂയനമുടനുകൊണ്ടുമയക്കി'

(ദുര്യോധനവധംകഥകളി)

കണ്ഡൂരാ, കണ്ഡൂലാ-നായ്ക്കുരണ. ചൊറിയുണ്ടാക്കുന്നത് എന്നർത്ഥം.

കണ്ഡോലം-ചേന.

കണ്ഡോദയം-കമ്പിളിപ്പുഴുവ്.

കണ്ഡോല(ക)ം-പ്ര. മുളക്കൊട്ട, പൂക്കൊട്ട, വട്ടി, വല്ലം. മററൊരുപര്യായം-'പിടം'. ഏലികം മേടിക്കുന്നതുകൊണ്ട് ഈ പേരുണ്ടായി. വ. പത്തായം, ശേഖരിപ്പുര. ന. ഒട്ടകം.

കണ്ഡാലവീണ-കണ്ഡാലമെൻറ (ചണ്ഡാലമെൻറ) വീണ. കടോലവീണ എന്നും പറയാം. മററൊരുപൎയ്യായം-ചണ്ഡാലവല്ലകി.

കണ്ഡാഷ്ഠം-കമ്പിളിപ്പുഴ, പുഴ.

കണ്ഡ്വം-ഹ. പാപം. വ. ദോഷം.

കണ്ണട-മൂക്കിൽ വെയ്ക്കുന്ന കണ്ണാടി.

കണ്ണടയ്ക്കുക-മരിക്കുക (ശൈലി.)

കണ്ണടപ്പുള്ളി-ചില കാളയുടെ കണ്ണിൻെറ മുകളിലുണ്ടായിരിക്കുന്ന വെളുത്ത രേഖ.

കണ്ണൻ-ഹ കൃഷ്ണൻ വ. വിശേഷപ്പെട്ട കണ്ണുള്ളവൻ ന ഒരുവക വാഴ.

'കണ്ണൻ പഴവും പൊന്നിൻ
കിണ്ണം നിറച്ചു ചോറും'
(കിരാതം തുള്ളൽ)

കണ്ണഞ്ചിറാവ്-ഒരുമാതിരി ചിറാക് (ശ്രാവ്) മത്സ്യം. [ഇതിൻെറ തല ചുററകല്ലുപോലെയിരിക്കും.]

കണ്ണാക്കു്-മരിച്ചവരുടെ ശേഷക്കാരെ ചെന്നുകാണുക, ഇഴവന്വേഷിച്ചു ചെല്ലുക.

കണ്ണാടി-കാഴ്ചയുടെ ഉപയോഗത്തിനായി സ്ഫടികം, വെള്ളോട്ടു മുതലായതു കൊണ്ടു വാൎത്തുണ്ടാക്കുന്ന സാധനം. മൂക്കിക്കണ്ണാടി, മുഖക്കണ്ണാടി, വാൽക്കണ്ണാടി, കുഴൽക്കണ്ണാടി മുതലായതു്. കണ്ണാടിക്കു പൎയ്യായങ്ങൾ-ദൎപ്പണം, മുകരം, ആദർശം.

കണ്ണാടിക്കൂട്ടു്-കണ്ണാടികൾ ഉറപ്പിച്ചു വെയ്ക്കുന്നതിനും സൂക്ഷിക്കുന്നതിനും മരം മുതലായതുകൊണ്ടുണ്ടാക്കുന്ന വസ്തു.

കണ്ണാടിത്തടം-എളിക്കുതാഴെയുള്ളസ്ഥലം

കണ്ണാടിത്തിണ്ണ-ഇറയത്തിനു താഴെയുണ്ടാക്കുന്ന കോലിറയം, ഇളന്തിണ്ണ.

കണ്ണാടിവാതിൽ-കണ്ണാടിവെച്ച വാതിൽ.

കണ്ണായം-ഹ. നേൎമ്മയുള്ളതു്, കട്ടിയില്ലാത്തതു്. വ. നല്ലവസ്ത്രം.

കണ്ണാരം-ഒരുമാതിരി പാമ്പു്.

കണ്ണാളി-കാമി, കാമാതുരൻ.

കണ്ണാറ ഒരുവക വെളുത്തപക്ഷി, വെളിർ.

കണ്ണി-ഹ. ചങ്ങലവളയം. വ. വലക്കണ്ണി. ന. ഒരുവക മത്സ്യം. ര. വെററിലക്കൊടിയിലുണ്ടാകുന്ന ചിനപ്പു്. ള. പയറുകളുടെ പൂക്കുല.

കണ്ണികഴിയുക-ചിലമ്പിക്കിൽ ചാകുന്ന തിനുപകരം പറയുന്ന പേർ.

കണ്ണികുത്തുക-ഹ. കൊടിമേൽവെററില ഉണ്ടാകുന്നതിനുള്ള ചിനപ്പുണ്ടാവുക. വ. പയററിനു പൂക്കുലയുണ്ടാവുക.

കണ്ണിണ-രണ്ടു കണ്ണിനും കൂടിപറയുന്ന പേർ.

കണ്ണിപ്പുഴ-ഒരുവക പുഴ.

കണ്ണിമ-കണ്ണിൻെറ പോളയിലെ രോമം, കൺപീലി.

കണ്ണിമയ്ക്കുക-കണ്ണടയ്ക്കുക.

കണ്ണിമാങ്ങ-ചെറിയ ഇളയമാങ്ങ. [ചവൎപ്പു്, എരി, പുളി എന്നീ രസങ്ങൾ ഉള്ളതും രൂക്ഷവും വാതരക്തപിത്തങ്ങളെ ഉണ്ടാക്കുന്നതും ആകുന്നു.]

കണ്ണിൽമണ്ണിടുക-ഹ. ഒരു കാൎയ്യത്തിൽ പ്രാതൃകമുഷ്ടിയോടുകൂടിയിരിക്കുന്ന ഒരുവനെ മറെറാരുവൻ കബളിപ്പിക്കുക. വഞ്ചിക്കുക.

കണ്ണിലുണ്ണി-ഹ. ഏററവും പ്രിയമുള്ളതും, വളരെ വാത്സല്യത്തിനു വിഷയമായ സാധനം (ശൈലി). വ. കണ്ണിൻെറ അകത്തെ കൃഷ്ണമണി

കണ്ണിവെററില-കണ്ണികുത്തിയുണ്ടാകുന്ന വെററില, നല്ലവെററില

കണ്ണീർ-കണ്ണിലെവെള്ളം. [കണ്ണീർ=കൺ+നീർ. വെണ്ണിലാവു്=വെൺ

+ നിഘാവ് ഈ സന്ധികളിൽ ന'ണ' ആയിമാറുന്നു]

കണ്ണ്-ന. കാണുന്നതിനുള്ള ഇന്ദ്രിയം. പര്യായങ്ങൾ-ലോചനം, നയനം, നേത്രം, ഈക്ഷണം, ചക്ഷുസ്സ്, അക്ഷി, ദൃക്, ദൃഷ്ടി 'കണ്ണിൽ ചുണ്ണാമ്പുതട്ടിയാൽ പച്ചവെള്ളത്തിൽ പഞ്ചസാര കലക്കി ധാരയിട്ടാൽ ഗുണംകിട്ടും. അടയ്ക്കാം പച്ചുപറിച്ചു കൊണ്ടുവന്ന് നീരെടുത്തു ധാരയിടുന്നതു നല്ലതാണെന്ന് പണ്ടേ പ്രസിദ്ധമാണ്.' ഉ. വലക്കണ്ണ് (വലയിലുള്ള ഇട). ന. മുലക്കണ്ണ്. ര. തേങ്ങാക്കണ്ണ്.

കണ്ണടി-ന. കണ്ണടിക്കുക. ഉ. അസൂയ.

കണ്ണുകാട്ടുക- മനസ്സിലിരിക്കുന്ന ചില ഭാവത്തെ കണ്ണുകൊണ്ടറിയിക്കുക.

കണ്ണുകൊള്ളുക-കടക്കണ്ണുകൊണ്ടു നോക്കുക, കാണുക.

കണ്ണുചികിത്സ-കണ്ണുവൈദ്യം.

കണ്ണുചീമ്പുക-ന കണ്ണുചീത്തയാവുക ഉ. ചീമ്പക്കണ്ണെന്നുള്ള ഒരുമാതിരി ദീനം കണ്ണിനുണ്ടാവുക. ന. കണ്ണടയ്ക്കുക.

കണ്ണുണ്ണി-ന. വളരെ വാത്സല്യത്തിനു വിഷയമായ സാധനം. ഉ കണ്ണിലെ കൃഷ്ണമണി.

കണ്ണുതട്ടുക-കടക്കണ്ണുകൊണ്ടു നോക്കുക, കാണുക.

കണ്ണുതുറിയ്ക്കുക-കോപിച്ചോ മററോ കണ്ണു മുഴുവൻ തുറന്നു നോക്കുക.

കണ്ണുവെയ്ക്കുക-മോഹം തോന്നുക, ആശിക്കുക.

കണ്ണുനീർ-കണ്ണിലെവെള്ളം. പര്യായങ്ങൾ-അശ്രു, നേത്രാംബു, രോദനം, അസ്രം, അസ്രു.

കണ്ണുരുട്ടുന്നു-കണ്ണു അങ്ങുമിങ്ങും പോകുന്നു.

കണ്ണുരുട്ട്-കണ്ണു മുഴുവൻ തുറന്നു കോപിച്ചു (ഉരുട്ടി) നോക്കുക.

കണ്ണുവൈദ്യൻ-കണ്ണിലെ ദീനത്തിനു ചികിത്സിക്കുന്ന ആൾ.

കണ്ണുക്ക്- മരിച്ചവരുടെ ശേഷക്കാരെ ചെന്നുകാണുക, കണ്ണോക്ക്, കണ്ണാക്ക്.

കണ്ണൂർ-ഒരു ദേശം.

കണ്ണെഴുത്ത്-കണ്ണിൽ മഷിയോ മറ്റോ തേയ്ക്കുക.

കണ്ണേല്പ്-ദൃഷ്ടിദോഷം ഏല്ക്കൽ.

കണ്ണേറ്-നോക്കിക്കൊതിക്കുക.

കണ്ണോക്ക്-കണ്ണുക്ക്.

കണ്ണോട്ടം-ന. കടാക്ഷം. ഉ. വേഗമുള്ള നോട്ടം.

കൺപീള-കണ്ണിലെ മലം.

കൺപൊലിയുക-ഉറങ്ങുക.

കൺപോള-കണ്ണിന്റെ താഴെയും മുകളിലുമുള്ള തൊലിയും രോമവും കൂടിയത്.

കണ്മട്ട്-കണ്ടിട്ടുള്ള നിശ്ചയം.

കണ്മണി-കണ്ണിന്റെ കൃഷ്ണമണി.

കണ്മതി-കണ്ണുകൊണ്ടു മതിക്കുക

കണ്മയക്കം- ഉറക്കം തൂങ്ങുക, അല്പമുറങ്ങുക.

കണ്മയങ്ങുക ഉറക്കംവന്നു കണ്ണടയുക.

കണ്മയററം-നോക്കി സ്വാധീനമാക്കുക

കണ്മായം-ന. കൺകെട്ട്. ഉ. വശീകരണം. ന. ഒരു മാതിരി ചെപ്പടിവിദ്യ. ര. നോക്കുന്നതിലുള്ള വ്യാജം.

കണ്മായവിദ്യ-ഇന്ദ്രജാലം.

കണ്മിഴി-ന. കണ്ണിന്റെ അകത്തു വട്ടത്തിലുള്ളത്. ഉ. കണ്ണുതുറക്കുക.

കണ്മുന-കടക്കണ്ണ്, കണ്ണിന്റെ അറ്റം.

കണ്മുനയെല്ല്-കടക്കണ്ണുകൊണ്ടു അല്പമായിട്ടു നോക്കുക, മയക്കിക്കൂടിയ നോട്ടം.

കണ്വൻ-ഒരു മഹർഷി.

[ഇദ്ദേഹമാണ് ശകുന്തളയെ വളർത്തിയത്. ഋഗ്വേദത്തിലെ പല മന്ത്രങ്ങളും ഇദ്ദേഹം രചിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഈ പേരുള്ളവർ വേറെയും ഉണ്ടായിരുന്നു.]

കണ്വാശ്രമം-ഹരിദ്വാരത്തിനു സമീപം, ശകുന്തളയുടെ ജന്മഭൂമി.

കതക്, കതവ്-വാതിൽ അടപ്പാനായിട്ടു പണിയിച്ചു കട്ടളയിൽ തൊടുക്കുന്ന പലക.

കതം, കതകം-തേററാമ്പൽ.

കതാ-ബലം.

'കതമെന്തവനാലെനിക്കവരാകേട്ട'
(ഭഗവൽഗീത-മാധവപ്പണിക്കർ)

കതമ-വി. ഏതു്, ഏതു്. [മൻ, മാ, മം]

കതയ്ക്കുക-൧. ക്ഷീണിക്കുക. ൨. അണയ്ക്കുക [നാമം-കതപ്പ്.]

കതറുക-ഭയംകൊണ്ടോ ദുഃഖംകൊണ്ടോ തൊണ്ട പൊട്ടിക്കരയുക, നിലവിളിക്കുക.

കതി-അ. എത്ര.

കതിചിൽ-അ. ചില.

കതിന-വെടിവയ്ക്കുന്നതിനുള്ള ഒരു മാതിരി ഇരിമ്പുകുററി, കതിനാക്കുററി.

കതിനാവെടി-കതിനാകുററിയിൽ മരുന്നിട്ടിടിച്ചു വെയ്ക്കുന്ന വെടി.

കതിപയ-അ. ചില, കുറഞ്ഞ സംഖ്യ, ഏതാനും. [അകതിപയ ശബ്ദം നോക്കുക].

കതിപയ-വി. സ്വല്പമായ.

കതിരവൻ-ആദിത്യൻ.

'അതിശയമവനുടെശരനികരത്താൽ
കതിരവനുടെ കിരണങ്ങളുംമറഞ്ഞു'
(കിരാതം തുള്ളൽ)

കതിരിന്മേൽ വളം വെയ്ക്കുക-ശ്രമിച്ചാൽ സാധിക്കുമെന്നുള്ള കാലത്തു മൌനമായിരുന്നു അവസാനത്തിൽ ശ്രമം ചെയ്യുക, കാലം തെററി പ്രവർത്തിക്കുക (ശൈലി).

കതിര്, കതിർ-൧. നെല്ലു മുതലായ ചില ധാന്യങ്ങളുടെ കല. ൨. ആദിത്യന്റെ രശ്മി (കിരണം). ൩. നൂലുണ്ടാക്കുന്നതിനുള്ള ഒരു മാതിരി ചെറിയ യന്ത്രം. പര്യായങ്ങൾ-കണിശം, സൂര്യമഞ്ജരി.

കതിരുക്ക്-൧. കതിരിന്റെ വലിപ്പം ൨. രശ്മിയുടെ ശക്തി.

കതിരോൻ-ആദിത്യൻ.

കതിർക്കുക-൧. കതിരുള്ളതായിത്തീരുക. ൨. അതിക്രമിക്കുക. ൩. അഹംകരിക്കുക. ൪. കയർക്കുക.

കതിർക്കല-കതിര്.

കതിർപ്പ്-൧. മത്സ്യം മുതലായവയെ ഉപ്പിലിടുവാൻ കീറിയതു്. ൨. അടയ്ക്കാക്കുല മുതലായതിൽ ഉള്ള ചെറിയ കവരകൾ. ൩. തടസ്ഥം ൪. ശണ്ഠ

കതിർപ്പുളി-ചൂടുകോൽ, ചൂടുവെയ്ക്കുന്ന കോൽ.

കതിർമ്മ-ആദിത്യൻ. ഉദിച്ചാൽ ഉടനെയുള്ള രശ്മിയുടെ വരവ്.

കതുണം-൧. ചുണ്ട. ൨. താമ്പുകപ്പല്ല്.

കത്ത-കുടിപ്പാനുള്ള പാത്രം.

കത്തൻ കർത്താ(വിന്റെ തത്ഭവം)

കത്തനാരു-സുറിയാനിപ്പട്ടക്കാരിൽ ചിലർക്കുണ്ടാകുന്ന സ്ഥാനപ്പേർ.

കത്തൽ-കത്തുക, എരിച്ചൽ.

കത്തി-൧. പിച്ചാങ്കത്തി ൨. ചെത്തുകത്തി ൩. മുതിരയുടെകായ്. ൪. കള്ളെടുപ്പാൻ പനംകുലയും മററും ചെത്തുന്ന ഒരു മാതിരി ആയുധം. ൫. ഇരുമ്പുകൊണ്ടുള്ള ഒരു മാതിരി ആയുധം. [കത്തുന്ന (ജ്വലിക്കുന്ന) എന്നതിന്റെ രൂപഭേദം] ൬. കൊഴുവിന്റെ മുമ്പിലുള്ള പരന്ന ഇരിമ്പുപട്ടം.

[ഇതിന്റെ കാഴ്ച കത്തിപോലെ മൂർച്ചയുള്ളതായിരിക്കും. ഇതു മണ്ണിനെ ആഴത്തിൽ മുറിക്കും. പുല്ലും കളയും അധികമായി നിലത്തിൽ ഉണ്ടാകുന്ന കാലത്തിൽ പക്ഷമേ ഇതു ഉപയോഗപ്പെടാറുള്ളു]

കത്തിക്കാരൻ-കള്ളെടുപ്പാൻ പനംകുലയും മററും ചെത്തുന്നവൻ. ഈഴവൻ, ക്ഷൌരകൻ മുതലായവർ.

കത്തിക്കൂട്-കത്തികൾ സൂക്ഷിപ്പാനുള്ള ഉറ.

കത്തിപ്പണം-കള്ളെടുക്കുന്നവൻ സൎക്കാരിലേക്കു കൊടുക്കേണ്ടുന്ന പണം; കലാൽ പണം.

കത്തിപ്പിട്ടൽ-കത്തിക്കൂട്.

കത്തിയമ്പ്-കത്തിയുടെ ഭാഷയിലുള്ള ഒരു മാതിരി അമ്പ്.

കത്തിയെഴുത്താണി-പിടി കൂടാതെ പിച്ചാങ്കത്തിയോടുകൂടിയുള്ള ഒരു വക നാരായം, നാരായമുള്ള പിച്ചാങ്കത്തി.

കത്തിവാൾ, കത്തുവാൾ-ഒരുമാതിരി വലിയ പിച്ചാങ്കത്തി.

കത്തിശുട്ടിവക-ശില്പികളുടെ പണിക്കോപ്പു വകക്കുള്ള കരം.

കത്ത്-പ്ര. ചില ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരും മററും എഴുതിയ എഴുത്ത്. വ. എഴുത്ത്. ന. അധികാരം. ൪. കല്പന. ൫. ചീട്ട്. [അറബിഭാഷ].

കത്തുക-പ്ര. ജ്വലിക്കുക, എരിയുക. വ. ഒടിഞ്ഞ അസ്ഥി തമ്മിൽ ചേരുക. [സ. ക്രി. കത്തിക്കുക].

കത്തുകളി-ചീട്ടുകളി.

കത്തുവാൾ-ഒരു മാതിരി വലിയ പിച്ചാങ്കത്തി.

കത്തൃണം-നാന്മുകപ്പുല്ല്, സുഗന്ധമുള്ള ഒരു മാതിരി പുല്ല്. കാവട്ടംപുല്ല് എന്നു മററൊരു പക്ഷം. പശുക്കൾക്കു അഭക്ഷ്യമായതുകൊണ്ടു കുത്സിതമായ തൃണം എന്നൎത്ഥം. വ. കൊടപ്പായൽ. ന. ഓരില.

കത്തോയം-മദ്യം.

കത്ഥ-പ്ര. ഭിത്തി. വ. കാലിലെ നഖം. ന. ഒച്ചിരിക്കുന്ന പഴന്തുണി.

കത്ഥനം-ഉററവരെക്ക പറക, ആത്മസ്തുതി.

കത്രിക, കത്തിരി-ശീല മീശ മുതലായവയെ വെട്ടുവാനുള്ള സാധനം.

കത്രികപ്പൂട്ട്-പ്ര. കത്രികയുടെ ഭാഷയിൽ രണ്ടു മുളയോ മററോ കൂട്ടിക്കെട്ടിയത്. വ. നേരിയമുണ്ടും മററും തലയിൽ കെട്ടുന്നതിന്റെ ഒരു മാതിരിഭേദം.

കത്രിക്കുക-കത്രികൊണ്ടു മുറിക്കുക.

കഥ-വാക്യരചനാവിശേഷം. എന്തിനെങ്കിലും കുറിച്ചു വിസ്തരിച്ചു എഴുതുകയോ പറകയോ ചെയ്യുന്നത്.

[ഈ വാക്യരചനാവിശേഷം കുറെ സത്യമായും രസാനുഗുണമായി മററു ചില സംഭവങ്ങളും കൂട്ടിച്ചേൎത്തു ഭംഗി വരുത്തിയതായും ഇരിക്കണം. 'കാദംബരി' ഒരു കഥയാകുന്നു].

കഥക-വി. കഥപറയുന്ന.

കഥകഴിഞ്ഞു-അവസാനിച്ചു, മരിച്ചു (ശൈലി).

കഥകളി-ഒരു വക കളി; വേഷം കെട്ടി കഥകൾ ചൊല്ലിക്കളിക്കുക, ആട്ടം.

[കഥകളി എന്നൊരു പുതിയരീതിയെ ആദ്യമായി കണ്ടുപിടിച്ചതു കൊട്ടാരക്കര കേരളവൎമ്മതമ്പുരാൻ ആകുന്നു. ഇദ്ദേഹം കൊല്ലവൎഷം ൭൯൦-നും ൮൦൦-നും മദ്ധ്യേ ജീവിച്ചിരുന്നു. രാമായണം മുഴുവനും എട്ടുദിവസത്തെ കഥയായി ഇദ്ദേഹം എഴുതീട്ടുണ്ട്. ഇദ്ദേഹം തിരുവിതാംകൂർ രോഹിണിതിരുനാൾ വീരകേരളവൎമ്മരാജാവിന്റെ ഒരു ഭാഗിനേയനാകുന്നു. കഥകളിക്കു തെക്കോട്ടുള്ളവർ ആട്ടക്കഥയെന്നാണു പറഞ്ഞുവരുന്നത്. കോഴിക്കോട്ടു 'കൃഷ്ണാട്ടം' നടപ്പുണ്ടായിരുന്നു. ഒരടിയന്തിരത്തിനു കൃഷ്ണാട്ടക്കാരെ അയച്ചുതരണമെന്നു ഒരിക്കൽ കൊട്ടാരക്കരത്തമ്പുരാൻ സാമൂതിരിക്കു എഴുതി അയച്ചു. അതിനു തെക്കൻദിക്കിൽ കൃഷ്ണാട്ടത്തിന്റെ രസം ഗ്രഹിപ്പാൻ തക്ക വിദ്വാന്മാരില്ലായ്കയാൽ

ങ്ങയച്ചുന്നിടയില്ലെന്നു അദ്ദേഹം ആക്ഷേപമായി മറുപടി അയച്ചു. ഇതു കൊട്ടാരക്കരത്തമ്പുരാൻ തീരെ രസിച്ചില്ല. ഉടൻ തെക്കൻദിക്കിൽ രാമനാട്ടം ആകട്ടെ എന്നു നിശ്ചയിച്ചു് അതിലേയ്ക്കായി ഒരുമ്പെട്ടു. കഥകളി ആദ്യം അരങ്ങേററം കഴിച്ചതു കൊട്ടാരക്കര ഗണപതിക്ഷേത്രസന്നിധിയിലായിരുന്നു. അന്നു കുപ്പായവും കിരീടവും മററും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. കണിശന്മാരുടെ കോലം കെട്ടിയാട്ടത്തെപ്പോലെ കമുകിൻപാളയിൽ വേഷങ്ങൾ എഴുതി വെച്ചു കെട്ടി ആടിവന്നു പാട്ടുന്നതു് ആട്ടക്കാർ തന്നെ ആയിരുന്നു. ചെണ്ട അന്നില്ല. മദ്ദളം ഉണ്ടായിരുന്നു. പിന്നീടു വടക്കേവെട്ടത്തുനാട്ടുരാജാവു ചില പരിഷ്കാരങ്ങൾ ചെയ്തു. പാള നിറുത്തി, കിരീടമാക്കി മുഖത്തു മനയോല തേയ്ക്കുകയും കുപ്പായമിടുകയും നടപ്പാക്കി. ആട്ടക്കാർതന്നെ പാടിവന്നതിനെ നിറുത്തി വേറെ ആളാക്കി. അപ്പോഴാണു ചെണ്ട നടപ്പിൽ വന്നതു്. പിന്നീടു നിണം അണിയുക ചുട്ടികുത്തുക മുതലായ ചില പുതിയ ഏർപ്പാടുകൾ കപ്ലിങ്ങാട്ടു (കല്പലങ്ങാട്ടു) നമ്പൂതിരിയും, കലാശത്തിലും മുദ്രകളിലും ചില പരിഷ്കാരങ്ങൾ കല്ലടിക്കോട്ടു നമ്പൂതിരിയും ചെയ്യുകയുണ്ടായിട്ടുണ്ടു്. കഥകളിയുടേയും നാടകത്തിൻെറയും രീതികൾ വളരെ ഭിന്നങ്ങളാണു്, ആ സ്ഥിതിക്ക അവയെ താരതമ്യപ്പെടുത്തി നിരൂപണം ചെയ്യുന്നതു് അത്യാവശ്യമാണെന്നു തോന്നുന്നില്ല. കഥകളിയുടെ കർത്താക്കന്മാർ നാടകലക്ഷണങ്ങളെ ശ്രദ്ധിച്ചിട്ടുമില്ല. കഥകളി ഒരു നല്ല വിനോദവിദ്യയാണെന്നുള്ളതിനു സംശയമില്ല. അതിൽ രസം തോന്നണമെങ്കിൽ കഥ മുഴുവനും മനസ്സിലാക്കിയിരിക്ക, സംഗീതജ്ഞാനം, കൈകപരിചയം, കളിയുടെ ചട്ടങ്ങളുടെ ഗ്രഹണം മുതലായവ കൂടിയേ കഴിയൂ].

കഥങ്കഥിക-വി. ചോദിക്കുന്ന.

കഥങ്കഥികത-ചോദ്യം.

കഥഞ്ചന-പണിപ്പെട്ടു്, ഞെരുങ്ങീട്ടു്.

'കൃതാഞ്ജലികയാകഥഞ്ചനപൃഥാ
പുത്രസ്ത്രീണേത്യാകൃതിം'
(കിരാതം തുള്ളൽ)

കഥഞ്ചിൽ-അ. പണിപ്പെട്ടു, ഞെരുങ്ങീട്ടു.

കഥന-വി. പറയുന്ന.

കഥനകൻ-ഒരു ഒട്ടകത്തിൻെറ പേർ.

കഥനം-പറക, പറയുന്ന സ്ഥിതി.

കഥനീയം-പറയത്തക്കതു്.

കഥം അ. എങ്ങിനെ, എന്തു്.

കഥ -മേൽവിരിപ്പു്, ആനയുടെ പുറത്തു വിരിക്കുന്നതു്.

'കഥേനനാഗേന്ദ്രമിവേന്ദ്രവാഹനം'
(മാഘം)

കഥമപി-അ. പണിപ്പെട്ടു്, ഏതുവിധേനയെങ്കിലും.

കഥയ-അ. കഥിച്ചാലും, പറഞ്ഞാലും.

കഥാചന, കഥാചിൽ-അ. വല്ല തരത്തിലും.

കഥാപാത്രം-ഒരു കഥയിലെ സംഭവങ്ങളിൽ പങ്കുകൊള്ളുന്ന ആൾ.

കഥാപുരുഷൻ-കഥാസംഭവങ്ങളിൽ ഏർപ്പെടുന്ന പ്രധാനപുരുഷൻ.

കഥാപ്രസക്തൻ-കഥ കേൾപ്പാനാഗ്രഹമുള്ളവൻ.

കഥാപ്രസംഗം-ഒരു കഥ പറയുന്നതിൽ അതിനെ സംബന്ധിച്ച മറെറാരു വർത്തമാനം വരിക.

കഥാപ്രാണൻ-ആട്ടക്കാരൻ.

കഥാരസം-കഥയിലുള്ള താൽപര്യം.

കഥാർണ്ണവം-മുപ്പത്തഞ്ചു കഥകളുടെ ഒരു സംഗ്രഹം. ഒരു ശിവഭക്തൻ ഉണ്ടാക്കിയതു്.

കഥാവശേഷം-കഥ മാത്രം അവസാനിച്ചത്.

കഥാവിശേഷം-കഥകളിലുള്ള ഭേദം, ഒരു കഥ.

കഥാസരിത്സാഗരം-ഒരു കഥാപുസ്തകം, കാശ്മീരദേശക്കാരനായ സോമദേവഭട്ടൻ സംഗ്രഹിച്ചത്. പന്ത്രണ്ടാം ശതാബ്ദം.

കഥാസാരം-കഥയുടെ പ്രധാനമായുള്ള അർത്ഥം.

കഥിക-വി. പറയുന്ന.

കഥികൻ-പറയുന്നവൻ.

കഥിക്കുക-പറയുക.

കഥിത-പറയപ്പെട്ട. പറയപ്പെട്ടിട്ടുള്ള.

കഥ്യ-വി. പറയാവുന്ന, പറയാൻ പ്രയാസമില്ലാത്ത

കദ-വി. ജലത്തെ ദാനം ചെയ്യുന്ന.

കദകം-മേല്കൂട്ടി, വിതാനം.

കദധ്വാ-ചീത്തവഴി. കുത്സിതമായ മാർഗ്ഗമെന്നർത്ഥം.

കദാചൽക്കം-വല്ലപ്പോഴും കൂടി ഉണ്ടാകുന്നത്.

കദനം-ഫ. ഉദ്വേഗം. ഉ. കർമ്മം. ന. ദുഃഖം. ര. ഹിംസ. ഒ. യുദ്ധം. ന്യ. നാശം. ൧. പാപം.

കദം-മേഘം.

കദംബം, കദംബകം-ഫ. കൂട്ടം. കോലാഹലപൂർവ്വം കുത്സിതമായി ശബ്ദിക്കുന്നതെന്നർത്ഥം. ഉ. കടക്. ഹിംസിക്കുന്നതെന്നർത്ഥം. ന. നീർക്കടമ്പ്, കടമ്പ്. ര. അമ്പ്. ഒ. ദോഷം.

കദംബകം-ഫ വലിയ വേഴൽ. ഉ. മഞ്ഞക്കടമ്പ്.

കദംബഗോളകന്യായം-'കടമ്പുമരത്തിന്മേൽ എല്ലാംഗങ്ങളും ഒപ്പമാണ് പൂവുണ്ടാകുന്നത്. മേളിച്ചു ഉണ്ടാവുന്ന പ്രസംഗങ്ങളിൽ ഈ ന്യായം പ്രവർത്തിക്കുന്നു'.

കദംബവാദി-വലിയ കടമ്പ്.

കദംബി-ദേവതാളി.

കദരം-ഫ. വെള്ളക്കരിങ്ങാലി. കുത്സിതമായ രോഗത്തെ കളയുന്നതെന്നർത്ഥം. മററാരുപക്ഷം സോമവല്ലം. ഉ. അറക്കുന്നതിനുള്ള വാൾ. ന. ആനത്തോട്ടി. ര. ക്ഷുദ്രരോഗം. (മുള).

[ക്ഷുദ്രരോഗലക്ഷണം-കാലുകൾ ചരൽക്കല്ലുകൊണ്ടിട്ട് തകർന്നുപോകയും മുള്ളു മുതലായവ കൊണ്ടിട്ടു മുറികയും ചെയ്താൽ ലന്തക്കുരു പോലെ മുഴയുണ്ടാകും. ഇതത്രെ കദരം. മുള എന്നു ഭാഷ.]

കദര്യ-വി. ദ്രവ്യം ചിലവിടാത്ത, അനുഭവിക്കയും കൊടുക്കയും ചെയ്യാത്ത.

കദര്യൻ-ലുബ്ധൻ, പിശുക്കൻ, ദ്രവ്യം ചെലവഴിപ്പാനുള്ള മടികൊണ്ടു ദരിദ്രനെപ്പോലെ കഷ്ടപ്പെട്ടു കഴിക്കുന്നവൻ.

കദലം, കദലകം-വാഴ.

കദലാ, കദലി, കദലം-വാഴ. വായു ചിലക്കുന്നതെന്നർത്ഥം.

കദലാ-ഫ ഇലവ്. ഉ. ഓരില. ന. ബ്രഹ്മി. ര. വാഴ. ഒ. പലകപ്പയ്യാനി.

കദലി-ഫ വാഴ. ഉ. ഒരു വക മാൻ. ന. കൊടിക്കൂറ. ര. ഒരു വക പൂച്ചെടി.

[മാൻ എന്നു പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതു പുള്ളിയും പുറത്തു വരയും ഉള്ളതും ഗുഹയിൽ കിടക്കുന്നതുമായ മാൻ എന്ന് അഭിപ്രായം കാണുന്നു. കദലി എന്നതിനു വെള്ളത്തിൽ നീന്തിക്കളിക്കുന്നതെന്നർത്ഥം].

കദളി, കദളിക-വാഴ.

കദളിവാഴ-ഒരു വക വാഴ.

[കദളിവാഴയുടെ മാണം ത്രിദോഷശമനമാണ്. പച്ചക്കായ് ശ്ലേഷ്മത്തെയും ദീപനത്തെയും വളർത്തും. ഇളംകായ് രക്തപിത്തത്തിനും ജ്വരത്തിനും നന്ന്. മൂത്തിക്കായ് അഗ്നിക്ക് വളരെ ഉത്തമം. പൂവ് ചോരപോക്കിനും പകപായി

സാരത്തിനും കൊള്ളാം. പഴം ഇന്ദ്രിയ വൎദ്ധനമാണ്. വളരെ തണുപ്പുകരം നന്നായിപ്പഴുത്തതു് വാതപിത്തഘ്നമാണ്. വൃഷ്യവും അതിഗുരുവും തീക്ഷ്ണഹരവുമാകുന്നു].

കദളീകുസുമം-വാഴപ്പൂവു്.

കദളീക്ഷത-ദ്ര. സുന്ദരി. ൨. ഒരു മാതിരി വെള്ളരിക്ക.

കദളീദണ്ഡം-വാഴപ്പിണ്ടി.

കദാ-അ. എപ്പോൾ.

കദാചന-അ. ഒരിക്കൽ, ഒരുകാലത്തു്, ചിലപ്പോൾ.

കദാചിൽ-അ ഒരിക്കൽ, ഒരുകാലത്തു്, ചിലപ്പോൾ.

[ചിൽ, ചന ഇവ രണ്ടു് അവ്യയത്തിനും കിം ശബ്ദത്തോടല്ലാതെ ഒററയായി പ്രയോഗമുണ്ടെന്നു കാണുന്നില്ല.]

കദാത്തിന്നുപോവുക- മലശോധനയ്ക്കു പോവുക. [അറാബിഭാഷ]

കദാപി-അ. ഒരിക്കൽ, ഒരുകാലത്തു്, ചിലപ്പോൾ.

കദുഷ്ണ-വി. അല്പം ചൂടുള്ള.

കദുഷ്ണാ-കുറഞ്ഞ ചൂടു്. കിഞ്ചിൽ(കുറച്ചു) ഉഷ്ണം (ചൂടു്) എന്നൎത്ഥം.

കദ്രു-ദ്ര. പിംഗളവൎണ്ണം (ഗോരോചനത്തിന്റെ നിറം). ശോഭിക്കുന്നതു്, മോഹിപ്പിക്കുന്ന നിറമുള്ളതെന്നൎത്ഥം. ചെമപ്പോടുകൂടിയ മഞ്ഞൾ നിറമെന്നും പൊൻനിറമെന്നും കൂടി പറയുന്നുണ്ടു്. ൨. പ്ലാശു. ൩. സൎപ്പം.

കദ്രു-ദക്ഷന്റെ പുത്രി, കശ്യപന്റെ പതിമൂന്നു ഭാൎയ്യമാരിൽ ഒരുവൾ, ശേഷൻ, വാസുകി മുതലായ ൧൦൦൦ നാഗങ്ങളുടെ മാതാവു്. [അരുണൻ എന്ന ശബ്ദം നോക്കുക].

കദ്രു-വി. പിംഗളവൎണ്ണമുള്ള, ചെമപ്പോടുകൂടിയ മഞ്ഞൾനിറമുള്ള.

കദ്രുപുത്രൻ-പാമ്പു്.

കദ്വദ-വി. ചീത്തയായി പറയുന്ന. [കദ്വദൻ-കുത്സിതമായി വാദിക്കുന്നവൻ. ഋഗ്വേദഭാഷ്യം എന്നൎത്ഥം] മറെറാരുപൎയ്യായം-ശഷ്പ്യവാദി.

കധി-കടൽ.

കനകക്കല്ലൂരി-മസൂരിപതിനെട്ടിൽഒന്നു്

[ഇതു വന്നാൽ പതിനഞ്ചുദിവസത്തിനകം മരിക്കാത്ത പക്ഷം ആ ആൾ രാജാവിനു തുല്യനായിരിക്കും.]

കനകക്കല്ലൂരിരോഗസ്യലക്ഷണംപറയാമിനി ഉണ്ടായാലുടനെ പിത്തജ്വരമായിട്ടുസൂചകം ॥ മാംസത്തിൽനിന്നുരക്തങ്ങളുംമണിപോലെനിഴൽപ്പെട്ടും ഇപ്രകാരംതുടങ്ങിയാൽദേഹത്തിന്നിട്ടുംവിംശതിദിനം ॥ പിന്നെമൂച്ഛിച്ചുമെല്ലെന്നു ഷൾക്രൂടാതിരിക്കിലും കണ്ണുരണ്ടുംചുവന്നീടും മൂലാവങ്ങുപിളൎക്കയും ॥ പുറംകണ്ണുകൾതിരന്നീടും കറുത്തീടുംവിരേചനം ചെമ്പഴുക്കനിറംപോലെ ദേഹത്തിന്റെപ്രകാശവും ॥ അഞ്ചാംനാളിൽമുളച്ചീടും മുളച്ചാൽസൌഖ്യമാമുടൻ ഏഴാംനാളിൽകണ്ണുരണ്ടും കലങ്ങുംതൊണ്ടനൊന്തിടും ॥ അസ്തമിച്ചാൽവിളക്കുപോലെ കാണാംപൊന്നണിപോലയാം കദളിപ്പഴസാദൃശ്യമാം വസന്തനിശ്ചയം ॥ കരുക്കൾകിരിയുള്ളിൽതാനിരിക്കുംപൊടിയോട്ടുടൻ ഉരുക്കുംമാകററന്നിശ്ചയം ॥ പന്ത്രണ്ടാംനാളിൽമരിക്കുന്നവ്യാധിയെന്നുനിശ്ചയം ഏട്ടിൽശംഖംകഴിച്ചീട്ടുമെരിഞ്ഞീടുകമൂലനി ॥ മൂലാധാരങ്ങൾതോന്നീടും തൊണ്ടനൊന്തുതുടങ്ങുമാം ഏറ്റം തേജസ്സവൎക്കും പൊന്നിക്കതിളങ്ങണം ॥ സിദ്ധിക്കയില്ലയീവ്യാധി ഓർക്കവിശേഷം ഉത്ഭവിച്ചെന്നു വന്നാകിൽ മരിച്ചീടുന്നുനിശ്ചയം ॥ ഭാഗ്യവാനായിന്നാകിലവൻ ഭൂപതിയായ്‌വരും മ

രിക്കമെന്നുവയ്യാതെ ചികിത്സകരുതട ങ്ങണം ॥ മുന്തിരിങ്ങാപ്പഴംപാല് മുന്നിത മലപ്പൊട്ടി പഞ്ചസാരകൾകല്ക്കണ്ടം ക രിമ്പനക്കരിക്കനീർ ॥ വെള്ളരിപ്പഴവും പിന്നെ കരിമ്പിൻനീരുമെല്ലമാം ഭശ്മൂ ലമതുംതങ്കം പിന്നെനന്നായ് തണുത്ത തും ॥ ആവോളമശനംചെയ്യിച്ചുട്ടക്കൽ തന്നിരിക്കയും ഈവണ്ണം ചെയ്തുസൂക്ഷി ച്ചാൽ ജീവിക്കിലതുഭാഗ്യമാം.

(മസൂരിപടലം)

കനകക്ഷാരം-പൊൻകാരം.

കനകക്ഷീരി-ഫ മലംതരിമ വ. എരി മക്കള്ളി.

കനകഗന്ധം-ഫ. പൊന്നുകൊണ്ടുള്ള വ ടി. വ. പൊന്നുകൊണ്ടു കാലുള്ള കട.

കനകദലം-ഉമ്മത്തില.

കനകൻ-ഹരിണിയുടെ മകനായ ഭൂമ്മര ന ചിത്രാംഗിയിൽ ജനിച്ചവൻ.

'വേട്ടിളു,ചിത്രാംഗിപെറവണ്ടായികനകനം

(ബ്രഹ്മാണ്ഡപുരാണം)

കനകപലം-ഒരു പലം സ്വർണ്ണം.

കനകപ്പല്ലക്ക്-പൊന്നു പൊതിഞ്ഞ പ ല്ലക്ക്.

കനകപ്പൊടി-പൊൻപൊടി.

കനകപ്രഭ-ഫ. വലിയ വാലുഴവം. വ. മത്തക്കറമൂഴ.

കനകപ്രസവ-പൊൻകൈത.

കനകം-ഫ. പൊന്ന്, സ്വർണ്ണം. പ്രകാശി ക്കുന്നത് എന്നർത്ഥം. വ. പ്ലാശു. ന. നാ ഗപ്പൂമരം, നാകപ്പൂവ്. ര. ഉമ്മത്ത് (ഉ ന്മത്തം). ഇ. മഞ്ഞക്കറിഞ്ഞി. ന്ത. ക ണ്ണുമ്മുല റ. പൊന്നാവീരം. വ്വ പീ തചന്ദനം. ൻ മലയകത്തി. ഫ്ഫ. ചെ മ്പകം.

കനകരംഭ-സ്വർണ്ണവാഴ.

കനകരസം-അരിതാരം.

കനകലത-ഫ സ്വർണ്ണവള്ളി. വ ഒരു സ്ത്രീയുടെ പേർ. ന. കനകലതാസ്വയം വരം ഭാഷാനാടകത്തിലെ നായിക.

['കനകലതാസ്വയംവരം നാടകം' ഈ നിഘണ്ടുകാരനായ ശ്രീകണ്ഠേശ്വ രം ജി പത്മനാഭപിള്ളയുടെ ചെറുപ്പ കാലത്തെ കൃതിയും കല്പിതകഥയുമാണ്]

കനകലോലത്വം-ചെഞ്ചല്യം.

കനകവാഴ-കനകവാഴ, ഒരു മാതിരി ചീര.

കനകശൈലം-സുമേരുപർവ്വതം.

കനകസ്തംഭ-സ്വർണ്ണവാഴ

കനകാചലം-സുമേരുപർവ്വതം. [ക്ഷുദ്രജ ലസമുദ്രത്തിൽ നിന്നു ഫന്ന കാതം വട ക്ക്. ഐന്ദ്രാമലയാഴി നോക്കുക].

കനകാദ്രി-സുമേരു പർവ്വതം.

കനകാധ്യക്ഷൻ-പൊൻപണം പൊൻ നാണ്യം മുതലായവ വെയ്ക്കുന്ന സ്വർണ്ണ ഭണ്ഡാരത്തിൽ അധികാരമുള്ളവൻ. മറെറാരു പര്യായം-ഭൈരികൻ.

കനകാഭിഷേകം-സ്വർണ്ണനാണയം ഒരു വന്റെ ശിരസ്സിൽ കോരിച്ചൊരിയുക.

കനകാരം-മലയകത്തി.

കനകാലുക-പൊൻകിണ്ടി. കനക (സ്വ ർണ്ണമയമായ) ആലു (കിണ്ടി) എന്നർത്ഥം. പിടിമൊന്ത എന്ന പക്ഷവും ഉണ്ട്. ത മിഴിൽ ക്രമാവ് (ക്രൂര) എന്നു കാണുന്നു.

കനകാഹ്വയം-ഫ. ഉമ്മത്ത്. കനക ത്തിന്റെ പേരുള്ളത് അല്ലെങ്കിൽ കന കം എന്നു പേരുള്ളത് എന്നർത്ഥം. വ. നാകപ്പൂവ്.

കനകാപ്പുക്കം-മദ്ദളം മുതലായ വാദ്യ ങ്ങൾ.

കനക്കവെ-ഞ. വലരെ, ഘോറവും.

കനക്കുക-ഫ. തടിക്കുക. വ. ഭാരം തോ ന്നുക.

കനക്കറവ്-ഫ. കനമില്ലായ്മ, ലഘുത്വം വ. മെലിച്ചിൽ, വണ്ണക്കറവ്. ന. ഭ രക്കറവ്.

കനക്കെ-അ. വളരെ, ഏററവും.
'കനക്കെ കൊതി നിനക്കെന്തുചൊല്ലുക
മന്മഥനോരൊട മറന്നിതൊ'
(നളചരിതം കഥകളി)
കനക്കേട്ട്-കനക്കുറവ്.
'കനക്കേട്ടവരുണ്ടുമക്കഴൂവേറിയറിഞ്ഞെന്നാം
(കൃഷ്ണലീല തുള്ളൽ) ൽ'
കനത്തുമിനത്ത-വി. കനത്തും മിനത്തു മിരിക്കുന്ന. കനത്തും മിനത്തും ഇരിക്കുന്നവന പര്യായം-'മേദുരൻ']
കനം-വി. ൧. വണ്ണമുള്ള ൨. തടിപ്പുള്ള. ൩. കട്ടിയുള്ള. ൪. ഘനമുള്ള. ൫. ഭാരമുള്ള.
കനം-൧. ഭാരം. ൨. അധികം. ൩. കട്ടി. ൪. ഘനം. ൫. വണ്ണം. [ഘനമാണ കനമായത്]. ൬. ബലം.
കനം-അ. അധികമായി.
കനയ്ക്കുക - വെളിച്ചെണ്ണയിലുണ്ടാക്കിയ പലഹാരവും മററും പഴകിത്തിന്നാൽ ചുവയ്ക്കുക.
കനയ്പ്-കനയ്ക്കുക.
കനൽ-൧. തീക്കട്ട. ൨. കൊട്ടുവേലി. ൩. ചൊവ്വാ എന്ന ഗ്രഹം. കാർത്തികനക്ഷത്രം.
കനാവ്-കിനാവിൻെറ പൂർവ്വരൂപം.
കനി-വൃക്ഷം മുതലായവയുടെകായ്,ഫലം
കനി-൧. പെൺകുട്ടി, കന്യ. ൨. പുത്രി.
കനിച്ചിൽ-അല്പമായിട്ടു വെള്ളം പുറപ്പെടുക, വാലുക.
കനിയുക-൧. മനസ്സലിയുക, ദയാതാന്തക. ൨, അല്പമായിട്ടുവെള്ളം പുറപ്പെടുക.
കനിവ്-മനസ്സിൻെറ അലിവ്, ദയ.
കനിഷ്ഠ-വി. ചെറിയ, വയസ്സുകുറഞ്ഞ.
കനിഷ്ഠൻ-൧. അനുജൻ. വയസ്സുകുറഞ്ഞവൻ എന്നർത്ഥം. ൨. അത്യന്തം യുവാവ്. ൩. ഒരുവ്യക്തൻ. ൪. ശിവൻ
കനിഷ്ഠ, കനിഷ്ഠിക-൧. അനുജത്തി ൨. ചെറുവിരൽ. അതൃപ്പാ എന്നർത്ഥം. ൩. കട്ടരോഹിണി. ൪. കണ്മണി.
കനീചി-ചെമന്ന കുന്നി.
കനീനക-കന്യക. കണ്മിഴി.
കനീനകൻ-൧. പൈതൽ. ൨. യുവാവു.
കനീനകം-കണ്മിഴി.
കനീനിക-൧. കണ്ണിൻെറ കൃഷ്ണമണി. ശോഭിക്കുന്നതെന്നർത്ഥം. ൨, ചെറുവിരൽ.
കനീയസ്സ്-ഏററവും ചെറിയ. [പു-ം, -യാൻ. സ്ത്രീ-ം,-യസി].
കനീയാൻ-൧. അനുജൻ. ൨. താഴെയുള്ളവൻ.
കനൂജ്-കാന്യകുബ്ജം, കന്യാകുബ്ജം.
കനീയസം-ചെമ്പ്.
കനീയസി-അനുജത്തി.
കന്ത്-കൃസരി. (സത്യമല്ല).
കന്ഥരി-ഇലക്കള്ളി.
കന്ഥാ-൧. ശീലയുടെ ശകലങ്ങൾ കൂട്ടി വെച്ചു തച്ചിരിക്കുന്ന പഴന്തുണി.
'കചചിൽ കന്ഥാധാരീ കചചിപേചപര്യങ്കശയനം'
(ഭർത്തൃഹരി)
൨. നിഗളം. ൩. ഭിത്തി. ൪. കാംബിലേനഖം.
കന്ഥാ(രി)-ഇലക്കള്ളി.
കന്ദകം-പല്ലക്ക്.
കന്ദഗുഡൂചി, കന്ദഗുളൂചി-പേരമൂട്.
കന്ദഗ്രന്ഥി-ചിന്നുള്ളിച്ചമ്പ്.
കന്ദരം-വെളുത്ത ആമ്പൽ
കന്ദവല്ലലാ-ന്താൻകി ങ്ങ്.
കന്ദം-൧. കിഴങ്ങ് മൂലം. ൨. മേഘം. രാഗങ്ങളെ ഉത്ഭവിക്കുന്നതെന്നർത്ഥം. കാട്ടുചേന എന്നും അഭിപ്രായം കാണുന്നു. മറമെച്ചുവായങ്ങളാം-അർശോഘ്നം, സൂരണം. ൩. താമരക്കിഴങ്ങ്. ൪ മേഘം ൫. വീപ്പ്, നീര്. ൬. ചണ്ണൂവള്ളികി. ൭. കർപ്പൂരം.

കന്ദ-വി. ഉണ്ടാക്കുന്ന. ഉ-ം, 'ശ്രീകന്ദരാഗം.'

കന്ദമൂലം-മുള്ളങ്കി.

കന്ദരം-പു. ഗുഹ, മലയുടെയും മറ്റും ഗുഹ.

'കന്ദരം തന്നിലേ മന്ദിരമായുള്ള'

(കൃഷ്ണഗാഥ)

വ. കൃത്രിമമായി ഉണ്ടാക്കപ്പെട്ടതും ഗുഹതുല്യവുമായ മട. കൃത്രിമമോ, അകൃത്രിമമോ, വെള്ളമുള്ളതോ വെള്ളമില്ലാത്തതോ ആയ പർവതവിവരം എന്നും അഭിപ്രായം കാണുന്നു.

[കന്ദരം പലവിധത്തിൽ ഉണ്ടാകുന്നു. വെള്ളച്ചാട്ടം ഭൂകമ്പം ഇവ കൊണ്ടോ പന്നി മുതലായ മൃഗങ്ങളോ കള്ളന്മാരോ ഉണ്ടാക്കീട്ടോ ഉണ്ടാകാം.]

ന. ഇഞ്ചി.

കന്ദരാളം-പു. കല്ലാല്. ഗുഹാപ്രദേശത്തെ അലങ്കരിക്കുന്നത് എന്നർത്ഥം. വ. മലയുകമരം. പർവതസാനുക്കളെ അലങ്കരിക്കുന്നത് എന്നർത്ഥം. [അക്ഷോടം എന്നതു നോക്കുക]. ന. പൂവരശ്.

കന്ദരാള(ക)ം-ഇത്തിയാല്.

കന്ദരോദ്ഭവ-ചെറിയ കല്ലുർവഞ്ചി.

കന്ദരോഹിണി-പേരമൃത്.

കന്ദർപ്പദഹനൻ-ശിവൻ.

കന്ദർപ്പൻ-കാമദേവൻ. [കം=നിന്ദിതം ദർപ്പം=അഹങ്കാരം]. നിന്ദിക്കപ്പെട്ട അഹങ്കാരത്തോടുകൂടിയവൻ, സുഖത്തോടുകൂടിയവരിൽ അഹങ്കരിക്കുന്നവൻ, ബ്രഹ്മാവിൽ കൂടിയും അഹങ്കാരത്തെ പ്രവർത്തിക്കുന്നവൻ എന്നിപ്രകാരം അർത്ഥം.

കന്ദർപ്പമഥനൻ-ശിവൻ.

കന്ദലത-പു. മാലക്കിഴങ്ങ്. വ. നെയ്പാവൽ.

കന്ദലം-പു. ഇഞ്ചി. വ. ചേന. ന. ധൂമം. ര. അങ്കുരം, മുള.

കന്ദലീകുസുമം-കൂൺ.

കന്ദവർദ്ധനം-ചേന.

കന്ദവല്ലി-പു കാട്ടുപാവൽ. വ. മുതക്ക്.

കന്ദശൂരണം-ചേന.

കന്ദസാരം-ഇന്ദ്രന്റെ തോട്ടം.

കന്ദളം, കന്ദലം-പു. മുള, അങ്കുരം തളിര്. ഉ-ം, 'കിരണകന്ദളം'. വ. യുദ്ധം. ന. വാഴ. ഉ-ം, കന്ദളദളോല്ലാസം. ര. ഇഞ്ചി. ഖ. ചേന. ഘ. കൂട്ടം. ങ. സ്വർണ്ണം.

കന്ദളി-വലിയ വയറും കറുത്ത മുൻകാലുകളും ഉള്ള മാൻ. സസ്യങ്ങളുടെ കിഴങ്ങു കുത്തിപ്പറിച്ചു തിന്നുന്നതെന്നർത്ഥം.

കന്ദളികാ-കണ്ണുതക്കാ.

കന്ദളിത-വി. അങ്കുരിച്ച, മുളച്ച.

കന്ദാഢ്യം-നിലക്കിഴങ്ങ്.

കന്ദാമൃത-പേരമൃത്.

കന്ദായം-നാലു മാസത്തിന്റെ ഇട.

കന്ദാരാ-പു. പേരാൽവൃക്ഷം. വ. താമരക്കിഴങ്ങ്.

കന്ദാഹ്വാ-ചേന.

കന്ദാലു-പു. കണ്ണൻചേമ്പ്. വ. നൂറൻകിഴങ്ങ്. ന. നിലക്കിഴങ്ങ്.

കന്ദി-പു. ചേന. വ. മുക്കുറ്റി.

കന്ദിരി-നെയ്യൂലം.

കന്ദു-പു. ദോശച്ചട്ടി. അപൂപാദിയെ ശോഷിപ്പിക്കുന്നതെന്നർത്ഥം. വ. മദ്യം വാറ്റുന്നപാത്രം. മറ്റൊരു പര്യായം-'സ്വേദനി'.

കന്ദുകം-പന്ത്. സുഖത്തെ ദാനം ചെയ്യുന്നത്, ശിരസ്സിനു വേദനയുണ്ടാക്കുന്നത് ആഘാതം ചെയ്യപ്പെടുന്നത് എന്നിങ്ങനെ അർത്ഥം. മറ്റൊരു പര്യായം-'ഗേണ്ഡുകം'.

'ഭൃത്യകന്ദുകഖേലനേ ഭ്രമണകക്ഷേപാദി ലീലാന്തരേ'

(രാമാശ്വമേധചമ്പു)

കന്ദുളം-പെരിച്ചാഴി.

കന്ദോടം-പു. കറുത്ത ആമ്പൽ. വ. വെളുത്ത ആമ്പൽ.

കന്ദോതം-ആമ്പൽ.

കന്ദോത്ഥം-കറുത്ത ആമ്പൽ.

കന്ദോലഭവാ-പേരേത്തു്.

കന്ധം-മേഘം.

കന്ധ(ര)ം-പ്ര. മുത്തങ്ങ. വ. മേഘം.

കന്ധരാ-പ്ര. കഴുത്തു്. ശിരസ്സിനെ ധരിക്കുന്നതെന്നൎത്ഥം. വ. മുത്തങ്ങ. ന. മേഘം. ര്. ചെറചെഞ്ചീര.

കന്ധി-പ്ര. കഴുത്തു്. വ. സമുദ്രം.

കന്നക്കാരൻ-ചതിയൻ.

കന്നക്കഴൽ-കന്നടിത്തോക്കു്.

കന്നക്കോൽ-കള്ളന്മാർ ചുവരു തുരക്കുന്ന ആയുധം.

'കന്നൽക്കണ്ണാൎമണികളവിടെ-
കള്ളമോട്ടം കടാക്ഷ-
ക്കന്നൽക്കോലാൽ തരുണരുടെ ഹൃ-
ത്തട്ടിനെബ്ഭിന്നമാക്കി'
(മയൂരസന്ദേശം)

കന്നടം-ഒരു ദേശം.

കന്നടിക്കാരൻ-ഇടയൻ, കന്നിനെ രക്ഷിക്കുന്നവൻ.

കന്നടിക്കുക-കന്നുകാലികളെ തീററുക, മേയ്ക്കുക.

കന്നടിയൻ-കന്നടിദേശക്കാരൻ.

കന്നട്ട-വെള്ളത്തിലുണ്ടാകുന്നവലിയഅട്ട.

കന്നട്ടം, കന്നട്ട-കൊമ്പിറ(കൊമ്പ്ര)മുണ്ടാക്കുന്ന സ്ഥലം.

കന്നത്തം, കന്നത്തരം-മട്ടംകെട്ടതരം, നീചമായ കൌശലം, വെടിപ്പുകേടു്, ദുസ്സാമൎത്ഥ്യം.

കന്നൻ-വൃത്തികെട്ടവൻ, വെടിപ്പില്ലാത്ത പ്രവൃത്തി കാട്ടുന്നവൻ, അസത്യം പറയുന്നവൻ.

കന്നപ്പൂ-ചെവിയുടെ മുകളിൽ അലങ്കരിക്കുന്ന ഒരാഭരണം.

കന്നം-പ്ര. ചെകിടു്, കവിൾത്തടം. ശബ്ദം എന്നതാണ കന്നം എന്നായതു്. വ. കൎണ്ണം, ചെവി (സംസ്കൃതം). ന. പാപം. ര്. മോഹാലസ്യം, ബോധക്കേടു.

കന്നമോടി-വൃത്തികെട്ടവന്റെ പ്രവൃത്തിയും വാക്കും ഭാവവും.

കന്നമോടിക്കാരൻ-പ്രവൃത്തിയില്ലാത്തവൻ.

കന്നൽ-മത്സ്യം. ഉ-ം, കന്നൽമിഴി=മീനാക്ഷി.

[കന്നൽ ശബ്ദത്തിനു തമിഴിൽ മധുരം, ശക്കര, കരിമ്പു് ഇത അൎത്ഥങ്ങളും കാണുന്നു. ഉ-ം, കന്നമൊഴി. മിഴിക്കു രമണീയതകൊണ്ടും മാധുൎയ്യം കൊണ്ടും ഈ ശബ്ദം യുക്തമാകയാൽ 'കന്നൽമിഴി' എന്നു പറയാമെന്നും അഭിപ്രായം കാണുന്നു. കന്നൽശബ്ദം കരിംകുവളവാചിയാണെന്നു വേറൊരു പക്ഷവുമുണ്ടു് കന്നൽമൊഴി, കന്നൽമിഴി എന്നവ കൂടാതെ കന്നൽമുടിയാൾ എന്ന പദവും കാണുന്നു. കന്നൽമൊഴി കന്നൽമിഴിയായി, അതിനു പുറമേ കന്നൽമുടിയാളുമായിത്തീൎന്നു. ഉ-ം, ഏഴാംക്ലാസ്സു് പാഠ്യപുസ്തകം-വൃ-മത്തു്-'കിളിപോയ കൂട്ടു്' എന്നതിൽ 'കന്നൽക്കാൎവ്വേണിയാൾ' എന്നു കാണുന്നു. ഇതിനു നല്ല കറുത്ത തലമുടിയോടുകൂടിയവൾ, സുന്ദരി എന്നൎത്ഥം പറയുന്നതിന്നു തരവുമുള്ളൂ. മത്സ്യവും മധുരവും ശക്കരയും കരിമ്പും ഒന്നും ഇവയ്ക്കു കൂടുന്നില്ല].

കന്നൽക്കണ്ണി-സുന്ദരി. [കന്നൽശബ്ദം നോക്കുക].

കന്നൽക്കൂത്തു്-ഒരു വക പാട്ടുംകളിയും.

കന്നാത്തി-കന്നാന്റെ സ്ത്രീ.

കന്നാൻ-ഓട്ടുംപിച്ചളയുംകൊണ്ടുവാൎക്കുന്ന ഒരു ജാതിക്കാരൻ.

കന്നാരം-കരഞ്ഞാടിമരുന്നു്.

[ഇതിനെ ശുദ്ധിചെയ്തു ഭസ്മമാക്കിയാൽ കഫം, മൂൎച്ഛ, പല്ലിളക്കം, ക്ഷയം, ചുമ, കാസം ഇവയെ കളയും].

കന്നി-ഗ. ഒരു മലയാളമാസത്തിന്റെ പേർ. വ. കന്യക. ന. ക്രന്നി.

കന്നികായ്ക്കുക-പിലാവു മുതലായ ചില വൃക്ഷങ്ങൾ ഒന്നാമതു കായ്ക്കുക.

കന്നിക്കണ്ടം-കന്നിഞാററൽകണ്ടം, അതിൽ ഒരിക്കൽ വിളവെടുക്കുന്നവയൽ, കന്നിവിള, കരക്കണ്ടം ഇങ്ങിനെ പല പേരുണ്ടു്.

കന്നിക്കൂറു്-മേടക്കൂറു മുതൽ പന്ത്രണ്ടു കൂറുകളിൽ ആറാമത്തെ കൂറു്.

കന്നിപ്പേറു്-ഒന്നാമത്തെ പ്രസവം, കടിഞ്ഞൂൽ.

കന്നിമാസം-ഒരു മാസത്തിന്റെ പേർ.

കന്നിമൂല-തെക്കുപടിഞ്ഞാറേക്കോണു്.

കന്നിരാശി-ആറാമത്തെ രാശി.

കന്നു-പശുക്കുട്ടി, പശു, കുട്ടി.

[മലയാളത്തിൽ ചിലേടത്തു പോത്തിനേയും എരിമയേയും 'കന്നു്' എന്നു പറഞ്ഞുവരുന്നു].

കന്നുകാലി-കന്നു് കാള പശു ഇവയ്ക്കുള്ള പേർ.

കന്നുകാലിപ്പിള്ളർ-കന്നുകാലികളെ മേയ്ക്കുന്ന പിള്ളർ.

കന്മദം-പാറകളിൽനിന്നു പ്രവേശിക്കുന്ന ഒരു ദ്രവം, വേനൽക്കാലത്തിൽ വെയിലേററ മലമ്പാറകൾ തപ്തമാകുമ്പോൾ അതിൽനിന്നു് അരക്കുപോലെ പുറപ്പെടുന്ന ഒരു സാധനം. [കല് + മദം = കന്മദം].

[ഇതിനു ശിലാജതു എന്നും മററും പേർ കാണുന്നു. ഇതു, സൌവർണ്ണം, രജതം, താമ്രം, ആയസം ഇങ്ങിനെ നാലു തരമുണ്ടു്. 'നിദാഘേ ഘർമ്മസന്തപ്താ ധാതുസാരം ധരാധരം നിസ്രവൽ പ്രമജന്തി തച്ഛിലാജതുകീർത്തിതം' എന്നു ഭാവമിശ്രവചനം. കഫം, പ്രമേഹം, കല്ലടപ്പു്, മൂത്രകൃച്ഛ്രം, ക്ഷയം, വായുമുട്ടൽ, വാതരക്തം, അർശസ്സ്, പാണ്ഡു, അപസ്മാരം, ഉന്മാദം, വീക്കം, കുഷ്ഠം, മഹോദരം, കൃമി, അഗ്നിമാന്ദ്യം ജ്വരം ഇവയെ ശമിപ്പിക്കും. കന്മദം നാലുജാതിയുള്ളതിൽ 'ആയസം' ശ്രേഷ്ഠമാകുന്നു. ഇതു വിന്ധ്യപർവ്വതത്തിൽ ധാരാളമുണ്ടാകുന്നു. ഇരിമ്പു് അവിടെ അധികമുണ്ടല്ലോ. ഇതിനു ശിലാജതു, അദ്രിജതു, ശൈലനിര്യാസ, ഗൈരേയ, അശ്മജ, ഗിരിജ, ശൈലധാതുജ, അശ്മ്യ, ശിലാജ, അഗജ, ശൈല, ശൈലേയ, ശീതപുഷ്പക, ശിലാവ്യാധി, അശ്മോത്ഥ, അശ്മലാക്ഷ, അശ്മജതുക, ജതുശ്മക ഇവ പര്യായങ്ങൾ. ഇംഗ്ലീഷിൽ Bitumen. കന്മദം എന്നതിനു കല്മദം എന്നോ കന്മദം എന്നോ പറയാം. എന്നാൽ സംസ്കൃതവാക്കായ കല്മഷത്തെ കന്മഷമാക്കുന്നതു തെററാകുന്നു.]

കന്മഷം-[കല്മഷം എന്നതു നോക്കുക.

കന്മാടം-കരിങ്കല്ലുകൊണ്ടുള്ള ഭവനം.

കന്യ-ഗ. പത്തുവയസ്സായ പെൺകുട്ടി. വിവാഹം കഴിച്ചിട്ടില്ലാത്ത പെൺകുട്ടികൾക്കു പൊതുവായി ഈ പേർ പറയാറുണ്ടു്. കന്യക എന്നും പറയാം. ശോഭയുള്ളവൾ, അനുഗ്രഹിക്കപ്പെടുന്നവൾ എന്നിങ്ങിനെ അർത്ഥം. പര്യായങ്ങൾ-കന്യ, കുമാരി.

'ദശമേ കന്യകാപ്രോക്താ
അത ഊർദ്ധ്വം രജസ്വലാ'
(സ്മൃതി)

വ. ഒരു വൃത്തങ്ങളുടെ പേർ. [ഗ. പ്രതിഷ്ഠാഛന്ദസ്സിൽപെട്ടതു്. മം ഗം കന്യാ. വ. ജഗതിഛന്ദസ്സിൽപെട്ടതു്. 'അത്ര സമയം വരവതു കന്യാ,-വൃത്തമഞ്ജരി]. ന. ദുർഗ്ഗാദേവി, കന്യ, കുമാരി. ർ. കററവാഴ (കററാർവാഴ). ഇ. താഴൽ. ഞ. കാട്ടുപാവൽ. ഒ. പേരേലം. വൃ. പന്നിക്കിഴങ്ങ്. ൻ. പുത്രി.

കന്യകാ-സ്ത്രീ. കന്യാ. [കന്യാ എന്നതു നോക്കുക]. വ. പുത്രി. ന. കല്യാണം കഴിയാത്തവൾ. ർ. കുമാരി. ഇ. പേരേലം. ന്യ. കറ്റവാഴ.

കന്യകാജാതൻ-കന്യകാപുത്രൻ. കന്യകയിൽ ജനിച്ചവൻ എന്നൎത്ഥം. മറ്റൊരു പൎയ്യായം-കാനീനൻ.

കന്യകാപുടം-പേരേലം.

കന്യകാമണി-പു. കന്യകാരത്നം, അതിസുന്ദരിയായ കന്യക. വ. ഒരു വൃത്തത്തിന്റെ പേർ, ഉൽകൃതിഛന്ദസ്സിൽ പെട്ടതാണ്. പാദം ഒന്നിൽ വന്ന അക്ഷരം കാണാം.

'രേഫവുംജകാരവും കലൎന്നാരെട്ടുപിന്നെ
ലംഗവുംധരിക്കകന്യകാമണിയാം'
(വൃത്തമഞ്ജരി)

കന്യാകുബ്ജം - ഒരു രാജ്യത്തിന്റെ പേർ, ഒരു പഴയ നഗരം. ഇപ്പോൾ കനൂജ് എന്നു പറയപ്പെടുന്നു.

[ഇതു വടക്കെഇൻഡ്യയിൽ ഗംഗയുടെ കൈവഴിയിൽ സ്ഥിതിചെയ്യുന്നു. കാന്യകുബ്ജം എന്നുമുണ്ട്. സംസ്കൃതത്തിൽ ഈ ശബ്ദമാണ് അധികം കാണുന്നതു്. കന്യാകുബ്ജം=കന്യാകുമാരി എന്നു റിച്ചാർഡ്കോളിൻസ്.]

കന്യാകുമാരി-തിരുവിതാംകൂറിൽ അഗസ്തീശ്വരംതാലൂക്കിലെ ഒരു പകുതി. ഇതു തിരുവിതാംകൂറിന്റെ എന്നല്ല ഇൻഡ്യാമഹാരാജ്യത്തിന്റെ ഏറ്റവും തെക്കേ അറ്റത്തെ കോടിയാകുന്നു.

[ഇവിടെ പ്രസിദ്ധപ്പെട്ട ഒരു ഭഗവതിക്ഷേത്രമുണ്ട്. കന്യാകുമാരി സുഖവാസസ്ഥലങ്ങളിൽ ഒന്നാണ്.]

കന്യാത്വം, കന്യകാത്വം-കന്യകയുടെ സ്ഥിതി.

കന്യാദാനം-പ്രതിഫലം വാങ്ങിക്കാതെ മകളെ ഒരുവനു വിവാഹംകഴിപ്പിച്ചു കൊടുക്കുക.

കന്യാപ്പെണ്ണ്-വിവാഹം കഴിയാത്ത സ്ത്രീ.

കന്യാവ്രതം-വിവാഹത്തിനു മുമ്പേയുള്ള അവസ്ഥ.

കന്യാസ്ത്രീ-കന്യാപ്പെണ്ണ്.

കപടക്കാരൻ-പു. കള്ളമുള്ളവൻ. വ. ചതിയൻ.

കപടം-വ്യാജം. ഒരു വസ്ത്രംഎന്നപോലെ ശിരസ്സിനെ മറയ്ക്കുന്നതെന്നൎത്ഥം. കപടപ്രവൃത്തികൊണ്ടുള്ള ദുഷ്കീൎത്തി തലയുള്ള കാലം മുഴുവൻ കാണുമെന്നു സാരം. ബ്രഹ്മാവിനെപ്പോലും മറയ്ക്കുന്നതു് എന്നുമാകാം. പൎയ്യായങ്ങൾ-കപടം, വ്യാജം, ദംഭം, ഉപാധി, ഛദ്മം, കൈതവം, കസൃതി, നികൃതി, ശാഠ്യം.

കപടസൂത്രം-കള്ളക്കൌശലം, ചതിക്കുന്നതിനുള്ള ഉപായം.

കപടസ്ഥൻ-കപടക്കാരൻ.

കപടി-വി. വ്യാജമുള്ള. [സ്ത്രീലിംഗം-കപടിനി.]

കപടേശ്വരി-വെളുത്തകണ്ടകാരി.

കപൎദ്ദം-പു. ശിവന്റെ ജടാഭാരം. ശിരസ്സിനെ നിറയ്ക്കുന്നതു്, ഗംഗാജലംകൊണ്ടു ശുദ്ധമാക്കിചെയ്യുന്നതു് എന്നിങ്ങനെ ശബ്ദാൎത്ഥം. വ. കവടി.

കപൎദ്ദി-ശിവൻ, കപൎദ്ദം എന്ന ജടയുള്ളവൻ.

കപൎദ്ദിക-കവടി.

കപാടഘ്നൻ-കള്ളൻ, വാതിൽഭേദനം ചെയ്യുന്നവൻ.

കപാടം-കതക്, വാതിൽ. വായുവിനെപ്പോലും അകത്തു കടത്താത്തതു്, കാറ്റുനിമിത്തം ശബ്ദിക്കുന്നതു്, ശിരസ്സിനെ പിളൎക്കുന്നതു് എന്നിങ്ങനെ ശബ്ദാൎത്ഥം. കവാരം, കവാടം, എന്നും കാണുന്നുണ്ട്. മറ്റൊരു പൎയ്യായം-അരരം.

കപാടിനി-ചീനാംബരവേതനം.

കപാടോൽഘാടനം-൧. വാതിൽ തുറക്കുക. ൨. താക്കോൽ.

കപാലപാണി-ശിവൻ.

കപാലഭൃത്ത്-ശിവൻ.

കപാലം-൧. തലയോട്ട്. ശിരസ്സിനെ രക്ഷിക്കുന്നതെന്നർത്ഥം. മറെറാരുപര്യായം-കർപ്പരം. ൨. പരന്ന അസ്ഥി. ൩. ഭിക്ഷക്കാരൻെറ ഒരു മാതിരി പാത്രം. ൪. ഒരു കടത്തിൻെറ പാതി.

കപാലമാലി-ശിവൻ.

കപാലമാലിനി-ദുർഗ്ഗ.

കപാലശിരസ്സ്-ശിവൻ.

കപാലി-ശിവൻ.

[ശ്രീപരമേശ്വരൻ തലയോടെടുത്തു് ഇരക്കുന്നതിനുള്ള കാരണം താഴെ പ്രസ്താവിക്കുന്നു. ത്രൈലോക്യാധിപത്യത്തെപ്പററി ഒരിക്കൽ ബ്രഹ്മാവും വിഷ്ണുവും പരസ്പരം വലുതായ വാദം തുടങ്ങി. അങ്ങിനെ വാദിച്ചുപോരുന്ന സന്ദർഭത്തിൽ അവരുടെ മദ്ധ്യേ ഒരു തേജസ്സു കാണുകയുണ്ടായി. ഉടനടി ഒരു അശരീരിവാക്കും ഉത്ഭവിച്ചു. 'ഈ തേജസ്സിൻെറ അവസാനം ആരാണോ കണ്ടുപിടിക്കുന്നു അവനത്രെ ത്രൈലോക്യാധിപതി' എന്നായിരുന്നു അശരീരിവാക്കിൻെറ താൽപര്യം. അനന്തരം ബ്രഹ്മാവു മേൽഭാഗത്തെയ്ക്കും വിഷ്ണു കീഴ്ഭാഗത്തെയ്ക്കും പുറപ്പെടുന്നതിനു സമ്മതിച്ചു യാത്ര തുടങ്ങി. കുറേക്കാലം കഴിഞ്ഞിട്ടും തേജസ്സിൻെറ അവസാനം കാണായ്കയാൽ വളരെ മനസ്സുമുട്ടി. ഇങ്ങിനെ ഇരിക്കെ ഒരു കൈതപ്പൂവ് ഉപരിഭാഗത്തുനിന്നും വരുന്നതു കണ്ടു് എവിടെ നിന്നു വരുന്നു എന്നു ബ്രഹ്മാവു ചോദിച്ചു. ഈ തേജസ്സിൻെറ അവസാനഭാഗത്തുനിന്നു വരുന്നു എന്നു് അതു് ഉത്തരം പറഞ്ഞതുകേട്ടിട്ട് അവിടെ ചെല്ലുന്നതിനു ഇനിയും എത്ര ദൂരം പോകണമെന്നു ബ്രഹ്മാവു ചോദിച്ചു ഞാൻ അവിടെ നിന്നു തിരിച്ചതിൽ പിന്നെ മൂന്നുബ്രഹ്മപ്രളയം കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു എന്നു പുഷ്പം മറുപടി പറകയുണ്ടായി ഇതു കേട്ടു നിനക്കു് എൻെറ കരത്തിൽ ഇരിക്കുന്നതിനു മനസ്സുണ്ടോ എന്നു ബ്രഹ്മാവു ചോദിച്ചു. പൂർണ്ണസമ്മതമെന്നു പുഷ്പം ഉത്തരം പറഞ്ഞു. അവ്വണ്ണം സത്യം ചെയ്യണമെന്നു ബ്രഹ്മാവു അപേക്ഷിച്ചതനുസരിച്ചു കൈതപ്പൂവ് പ്രവർത്തിക്കയും അതിനെ ബ്രഹ്മാവു തൻെറ കരത്തിൽ വച്ചുകൊള്ളുകയും ചെയ്തു. അനന്തരം അദ്ദേഹം വിഷ്ണുവിൻെറ സമീപത്തിൽ ചെന്നുചേർന്നു. തേജസ്സിൻെറ അവസാനം കണ്ടുവോ എന്നു വിഷ്ണു ചോദിച്ചതിനു അതിൻെറ മൂർദ്ധാവിലിരുന്ന പുഷ്പം ഇതാണെന്നു കൈതപ്പൂവിനെ ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചു ബ്രഹ്മാവു പറഞ്ഞു. മൂർദ്ധാവു കണ്ടുവോ എന്നു വീണ്ടും വിഷ്ണു നിർബന്ധിച്ചു ചോദിച്ചു. ഉടൻ അഞ്ചുതലയുള്ളതിൽ ഒന്നുകൊണ്ടു കലുക്കി അനുസരിച്ചു. ഇതു കണ്ടു കൈയിലിരുന്ന പുഷ്പം രുദ്രാകൃതിപൂണ്ടു കലുക്കിയ തലയെ ഉടൻ അറുത്തു. അനന്തരം 'നീ കപാലം (തലയോട്) എടുത്തു ഇരക്കുക' എന്നു ബ്രഹ്മാവു ശിവനെ ശപിച്ചു ഇതുമുതൽ ശിവനു കപാലി എന്ന പേരുണ്ടായി.

അധികം ഭേദമില്ലാത്ത മറെറാരഭിപ്രായം.

അഞ്ചു ശിരസ്സുകളെല്ലാം ബ്രഹ്മാവിനു ആദ്യം ഉണ്ടായിരുന്നു്. പരമേശ്വരൻെറ ആദ്യവസാനം കാണ്മാൻ ഒരിക്കൽ വരാഹരൂപത്തെ അവലംബിച്ചു പാദാന്വേഷണാർത്ഥം വിഷ്ണു അധോഭാഗത്തേക്കും, ഹംസരൂപാവലംബിയായി ബ്രഹ്മാവു ശിരോദർശനാർത്ഥം ഉപരിഭാ

ഗത്തേക്കും തിരിച്ചു. ഇടക്കു ഭഗവാന്റെ ശിരസ്സിൽനിന്നു കീഴ്പ്പെട്ടുവരുന്ന ഒരു പൂമാലയെ ബ്രഹ്മാവു കാണുകയുണ്ടായി. എവിടുന്നാണെന്നു ചോദിച്ചതിൽ അനേകകല്പാന്തങ്ങൾക്കു മുമ്പു പരമേശ്വരന്റെ ശിരസ്സിൽനിന്നു പോന്നതിന്റെ ശേഷവും ഇതുവരെയ്ക്കുമേ വന്നെത്തുന്നതിനു സാധിച്ചുള്ളു എന്നു പൂമാല പറയുന്നതു കേട്ടു. ബ്രഹ്മാവു തൽകാര്യം അസാദ്ധ്യമെന്നുകരുതി മടങ്ങിപ്പോന്നു. അനന്തരം പാദം കാണാതെ വിഷ്ണുവും മടങ്ങി എത്തി. പിന്നീടു വിഷ്ണുവിനോടു 'ഞാൻ ശിവശിരസ്സ് കണ്ടു' എന്നു ബ്രഹ്മാവു കള്ളം പറകയാൽ കള്ളംപറഞ്ഞ ശിരസ്സിനെ ഉടൻ ശിവൻ അറുത്തു. അന്നുമുതൽ ബ്രഹ്മകപാലത്തെ ശിവൻ ധരിപ്പാനിടയായി. ബ്രഹ്മഹത്തിയെ മറച്ചുവെയ്ക്കാതെ പ്രത്യക്ഷമാക്കുന്നതിനായിട്ടാണ് ശിവൻ അതിനെ ധരിച്ചത്.]

കപാലിക-൧. ഒരു ദന്തരോഗം.
[പല്ലുതേയ്ക്കായ്കകൊണ്ടു അതിലെ മലം ഹേതുവായി ചരൽക്കല്ലുപോലെയുണ്ടാകുന്ന ദന്തശർക്കര എന്ന രോഗം പല്ലുകളെ അല്പമായി പിളർക്കും. അതുകൊണ്ടു പല്ലുകൾക്കു നാശം വരും. ഇതത്രേ കപാലിക].
൨. പിച്ചകം.

കപി-൧. വാനരം, കരങ്ങ്. ഒരു ദിക്കിലും ഉറച്ചുനില്ക്കാത്തതെന്നർത്ഥം. പര്യായങ്ങൾ-കപി, പ്ലവംഗം, പ്ലവഗം, ശാഖാമൃഗം, വലീമുഖം, മർക്കടം, വാനരം, കീശം, വനൗകസ്സ്. ൨. അറബിക്കുരുക്കം, ൩. രക്തചന്ദനം. ൪. പന്നി. ൫. നെല്ലി. ൬. വലിയ മുങ്ങ്. ൭. ആന. ൮. സൂര്യൻ. ൯. വിഷ്ണു.

കപിക-൧. കരിഞൊൺ. ൨. നായിക്കൊരുണ. ൩. കരിനൊച്ചി.

കപികച്ഛു-നായിക്കൊരുണ. കരങ്ങന്മാർക്കുകൂടി ചൊറിക്ക ഹേതു എന്നർത്ഥം.

കപികന്ദുകം-തലയോട്.

കപികേതനൻ-അർജ്ജുനൻ. [അർജ്ജുനന്റെ ധ്വജത്തിൽ ഹനുമാനായുള്ളതുകൊണ്ടു ഈ പേരുണ്ടായി.]

കപിചൂഡം-൧. അമ്പഴം. ൨. കല്ലാൽ. ൩. വെളുത്ത പേരാൽ.

കപിജം-അറബിക്കുരുക്കം.

കപിഞ്ജലം-൧. വെഴാമ്പൽപക്ഷി. ൨. പിതാരിപ്പുള്ള്.

കപിതൈലം-അറബിക്കുരുക്കം.

കപിധ്വജൻ-അർജ്ജുനൻ. [കപികേതനൻ നോക്കുക].

കപിത്ഥത്വക്-ഏലാവാലുകം.

കപിത്ഥഫലിനി-വിളാമ്പശ.

കപിത്ഥം-൧. ഏലാവാലുകം. ൨. വിളാർമരം.

കപിനാമ, കപിനാമകം-അറബിക്കുരുക്കം.

കപിപിണ്ഡ്യാകാ-കണ്ടിവെണ്ണ.

കപിപിപ്പലി-ചെറിയ കടലാടി.

കപിപ്രിയം-൧. വിളാർ. ൨. അമ്പഴം. ൩. പഴമുൺപാല.

കപിരഥൻ-൧. അർജ്ജുനൻ. ൨. രാമൻ.

കപില-വി കരാൽനിറമുള്ള.

കപിപ്രഭ-നായിക്കൊരുണ.

കപിരോമ, കപിരോമഫല-നായിക്കൊരുണ.

കപിലദ്യുതി-സൂര്യൻ.

കപിലചന്ദനം-കപിലവർണ്ണമായ ചന്ദനം. പര്യായം-ഹരിചന്ദനം.

കപിലദ്രാക്ഷ-വലിയ മുന്തിരി.

കപിലധര-ഗംഗാനദി.

കപിലൻ-ഒരു മഹർഷി. കർദ്ദമനു ദേവഹൂതിയിലുണ്ടായവൻ.

[ഈ മഹർഷി സഗരന്റെ അറുപതിനായിരം പുത്രന്മാരെ ദൃഷ്ടിയിൽ എരിച്ചു. സാംഖ്യദർശനം സ്ഥാപിച്ചതു് ഇദ്ദേഹമാണ്. ഇദ്ദേഹത്തിനു കപിലവാസുദേവൻ എന്നും പേരുണ്ട്.]

കപിലപുരാണം - ഒരു ഉപപുരാണം [അഷ്ടാദശോപപുരാണം നോക്കുക.]

കപിലഫലാ-വലിയ മുന്തിരി.

കപിലം-൧. പിച്ചള. ൨. അറബിക്കുന്തുരുക്കം. ൩. നായ്.

കപിലർ-ഒരു ഒരു ബ്രാഹ്മണകവി. [ഇദ്ദേഹം പാണ്ടിയിൽ തിരുവടവൂർ എന്ന ദേശത്തു ജനിച്ചു. മലയാളത്തിൽ വന്നു താമസിച്ചു. 'പൊയ്യാമൊഴിക്കപിലർ' (പൊയ്യ് പറയാത്തവൻ) എന്ന വിരുതു പേർ നേടി].

കപിലലോഹം-നല്ല പിച്ചള.

കപിലവസ്തു-ശുദ്ധോദനന്റെ പ്രധാന നഗരം. [ശുദ്ധോദനൻ ഗൗതമബുദ്ധന്റെ പിതാവാണ്.]

കപിലശിംശപാ-ഇരുവുൾമരം. [അല്പം മഞ്ഞനിറമുള്ളതു്.)

കപിലാ-൧. അഗ്നികോണിലെ ഗജമായ പുണ്ഡരീകന്റെ പിടി. കപിലവർണ്ണമുള്ളതെന്നർത്ഥം. ൨. ഇരുവുള്ള്. ൩. ആരണകം. ൪. കറവപ്പശു. ൫. പശു. ൬. നല്ല പിച്ചള. ൭. അത്തിത്തിപ്പലി.

കപിലാക്ഷി-൧. ഒരു വക മാൻ. ൨. അല്പം മഞ്ഞനിറമുള്ള ഇരുവുൾമരം. ൩. വെളുത്ത ചെറിയ വെള്ളരി.

കപിലൈലാ-ആരണകം.

കപിലോമ-നായ്ക്കുരണ.

കപില്ലിക-അത്തിത്തിപ്പലി.

കപിലാഞ്ജനൻ-ശിവൻ.

കപിലാശ്വൻ-ഇന്ദ്രൻ.

കപിലോമാ-ആരണകം.

കപിലോമഫലാ-നായ്ക്കുരണ.

കപിവക്ത്രൻ-നാരദൻ.

കപിവല്ലി-൧. അത്തിത്തിപ്പലി, കുരങ്ങനെപ്പോലെയുള്ള(അങ്ങോട്ടുമിങ്ങോട്ടും പടരുന്ന) വള്ളി. ൨. വലിയകടലാടി.

കപിവദാന്യം-അമ്പഴം.

കപിശ-വി. കറുപ്പോടുകൂടിയ ചെമപ്പുനിറമുള്ള.

കപിശം-൧. കറുപ്പും മഞ്ഞയും ചേർന്ന നിറം (കരിവാളിപ്പ്) കപിശബ്ദത്തിനു ഇവിടെ നിറവിശേഷമെന്നർത്ഥം. വാനരവർണ്ണസദൃശമെന്നു ശബ്ദാർത്ഥം. മറ്റൊരു പര്യായം-ശ്യാവം. ൨. കറുപ്പോടുകൂടിയ ചെമപ്പുനിറം, പാതിരിപ്പൂനിറം. ൩. തവിട്ടുനിറം. ൪. സാമ്പ്രാണി. ൫. ഒരു വക മദ്യം. ൬. അറബിക്കുന്തുരുക്കം.

കപിശാ(ശി)-൧. മാധവീലത. ൨. ഒരു നദിയുടെ പേർ. ൩. ഒരു വക മദ്യം.

കപിശാഞ്ജനൻ-ശിവൻ.

കപിശീക-ഒരു വക മദ്യം.

കപിശീർഷകം-ചായില്യം.

കപീകച്ഛു-നായ്ക്കുരണ.

കപീജ്യൻ-൧. രാമൻ. ൨. സുഗ്രീവൻ.

കപീജ്യം-പഴമുൺപാല.

കപീതനം-൧ അമ്പഴം. വാനരന്റെ നിറത്തോടു തുല്യമെന്നർത്ഥം. ൨. കല്ലാൽ. ഇലത്തെ പീതനിറമാക്കുന്നതു്. ൩. നെന്മേനിവാക. ൪. പൂവരശ്. ൫. കവുങ്ങ്. ൬. ഇത്തിയാല്. ൭. കൂവളം. ൮. അരയാൽ.

കപീന്ദ്രൻ-൧. സുഗ്രീവൻ. ൨. ജാംബവാൻ. ൩. ഹനുമാൻ.

കപീലു-പനച്ചി.

കപീഷ്ടം-പഴമുൺപാല. ൨. വിളർമരം.

കപൂയ-വി. ൧. ജാത്യാചാരകലങ്ങൾകൊണ്ടു നിന്ദിക്കപ്പെട്ട. [കുത്സിതമായി നശിക്കുന്നതു കപൂയം]. ൨. നീചമായ് നിന്ദ്യമായ, താഴ്ന്ന.

കപേവാസം-വെളുത്ത പേരാൽ.

കഫോണി–കൈമുട്ട് മടക്കുന്നതിനും നിവൎത്തുന്നതിനും പ്രയാസമില്ലാത്തതെന്നൎത്ഥം. കഫോണി, കഫണി എന്നുമാകാമെന്നു കാണുന്നു. 'കഫോണിഃകഫണിർദ്വയോഃ' (ശബ്ദാൎണ്ണവം).

കപോതകം–ഫ. പ്രാക്കുഞ്ഞ്. വ. സൌവീരാഞ്ജനം.

കപോതചരണ–പവിഴക്കൊടി. മാടപ്രാവിന്റെ കാലിനു സദൃശമായ വേരുള്ളത് എന്നൎത്ഥം.

കപോതനന്ദനം–അഞ്ജനക്കല്ല്.

കപോതപാകം–അടയ്ക്കാമണിയൻ.

കപോതപാലി(ളി), കപോതപാലി(ളി)ക–ഫ. പ്രാവിൻപലക. വ. പ്രാക്കൂട്. മറെറാരുപൎയ്യായം–വിടങ്കം.

കപോതം–ഫ. മാടപ്രാവ്. വായുവിന്റെ സഹായത്തോടുകൂടി പറക്കുന്നതെന്നൎത്ഥം വ. കരുവിപ്പക്ഷി ന. താമരതാവൽ. ര. കാട്ടുപ്രാവ്. ൫. പുരയുടെ ഉത്തരത്തിന്റെ താഴത്തു വെയ്ക്കുന്ന മരം.

കപോതയാമുനം–രസാഞ്ജനം.

കപോതവങ്ക–ബ്രഹ്മി.

കപോതവൎണ്ണി, കപോതവൎണ്ണിക–ചിററേലം.

കപോതവാണ–പവിഴക്കൊടി.

കപോതവേഗ–ബ്രഹ്മി.

കപോതസമൂഹം–കാപോതക്കൂട്ടം. പൎയ്യായം–കാപോതം.

കപോതസാരം–സ്രോതാഞ്ജനം.

കപോതാംഘ്രി–ഫ. പവിഴക്കൊടി. വ. ഒരു വക മണമുള്ള ചെടി, മാഞ്ചി.

കപോതാഞ്ജനം–സ്രോതാഞ്ജനം.

കപോതാരി–പെരുമ്പരുന്ത്, പരുന്ത്.

കപോതി, കപോതിക–മാടപ്രാവ്.

കപോലപാളി–കവിൾത്തടം.

കപോലഫലകം–കവിൾത്തടം.

കപോലം–കവിൾത്തടം. കോപം മുതലായവയിൽ വിറയ്ക്കുന്നതു, സ്വയമേ അധികമാകുന്നതെന്നൎത്ഥം. മറെറാരുപൎയ്യായം–ഗണ്ഡം.

[കണ്ണിനു വളരെ അടുത്ത ഭാഗം കവിളും അതിനു കീഴ്ഭാഗം കപോലവുമാണെന്നു ചിലൎക്കഭിപ്രായമുള്ളപ്രകാരം കാണുന്നു].

കപ്പ–കപ്പയാവണക്ക്. [ഓമ എന്നതുനോക്കുക].

കപ്പക്കിഴങ്ങ്–നട്ടുണ്ടാക്കുന്ന ഒരു വക കിഴങ്ങ്.

കപ്പട, കപ്പണ–കല്ലുവെട്ടാംകുഴി.

കപ്പം–രാജാക്കന്മാർ ചക്രവൎത്തികൾക്കു കൊടുക്കുന്ന കരം. പൎയ്യായങ്ങൾ–ഭാഗധേയം, കരം, ബലി.

കപ്പംകെട്ടുക–കപ്പംകൊടുക്കുക.

കപ്പൽ–ഫ. സമുദ്രത്തിലെ വാഹനങ്ങളിൽ വെച്ചു വലുതായുള്ളത്. വ. ഉരു. പൎയ്യായങ്ങൾ–യാനപാത്രം, പോതം.

[കപ്പൽക്കച്ചവടക്കാരനു പൎയ്യായങ്ങൾ സാംയാത്രികൻ, പോതവണിക്ക് കപ്പൽക്കൂലിക്കു തുല്യം എന്നു പേർ]

കപ്പൽച്ചക്ക–ഒരു മാതിരി കൈതയിലുണ്ടാകുന്ന കായ്, കൈതച്ചക്ക.

കപ്പൽച്ചരക്ക്–കപ്പലിൽ കൊണ്ടുവരുന്ന കച്ചവടവസ്തു.

കപ്പൽച്ചാൽ–കപ്പലോടുന്നതിനുള്ളവഴി.

കപ്പൽച്ചേതം–കപ്പലിന്റെ നാശം.

കപ്പൽപായ–കപ്പലിന്റെ പാമരത്തിൽ കെട്ടുന്ന തുമാതിരി പായ്.

കപ്പൽമാങ്ങ–കപ്പൽമാവിന്റെ കായ്.

കപ്പൽമാവ്–പറങ്കിമാവ്.

കപ്പൽമുളക്–ഒരു വക വലിയ മുളക്, ചീനമുളക്.

കപ്പലണ്ടി–കപ്പൽമാങ്ങയിൽ പറ്റിനിൽക്കുന്ന വിത്ത്, കശുവണ്ടി, പറങ്കിയണ്ടി

കപ്പലോട്ടം-കപ്പൽസഞ്ചാരം.

കപ്പളങ്ങ-കപ്പളത്തിന്റെ കായ്.

കപ്പളം-ഉറപ്പില്ലാത്ത ഒരു മാതിരി ചെറിയ വൃക്ഷം, കപ്പയാവണക്ക്.

കപ്പാരിക്കുക-വൃഷണം ഉടയ്ക്കുക.

കപ്പി-തടിയും മറ്റും മുകളിൽ കയറ്റുന്നതിന്ന കയറിലിടുന്ന ഒരു യന്ത്രം.

കപ്പിത്താൻ - കപ്പലിലെ കാര്യസ്ഥൻ. [പോർത്തുഗീസ് ഭാഷ].

കപ്പിയാര്-പള്ളിയിലെ ഒരു വേലക്കാരൻ.

കപ്പിയോളം-അറ്റം വരെ. (പ-മ).

കപ്പു-ഃ. കൈകൂട്ടാതെ വായ്കൊണ്ടു കമ്മുക. ഉ. പട്ടിയെപ്പോലെതിന്നുക. ന. കവരം.

കപ്പുക-കൈയുടെ സഹായംകൂടാതെ കമ്മിത്തിന്നുക.

കഫകാലം-കഫം വർദ്ധിക്കുന്ന സമയം.

കഫക്കൂർച്ചിക-ഉമിനീർ.

കഫഘ്നി-ചെറിയ അടയ്ക്കാമണിയൻ.

കഫണി-കൈമുട്ട്. [കഫോണി എന്നതു നോക്കുക].

കഫം-ത്രിദോഷങ്ങളിൽ ഒന്ന്, ശ്ലേഷ്മം. വെള്ളം കൊണ്ടു വർദ്ധിക്കുന്നത്, പറിച്ചുവരുന്നത് എന്നിങ്ങനെ ശബ്ദാർത്ഥം.
[ശ്ലേഷ്മണൻ, ശ്ലേഷ്മളൻ, കഫി ഇവ മൂന്നും കഫരോഗിയുടെ പേർ].

കഫവർദ്ധനം-മലങ്കാര.

കഫവിരോധി-മുളക്.

കഫഹരം-കൈപ്പൻപടവലം.

കഫാന്തകം-മുള്ളങ്കി. ഉ. വെൾവേലം.

കഫാരി-ചുക്ക്.

കഫി-വി. ഃ. ശ്ലേഷ്മമുള്ള. ഉ. കഫമുള്ള. ന. കഫരോഗമുള്ള.

കഫി-കഫരോഗമുള്ളവൻ.

കഫേളു-ശ്ലേഷ്മമുള്ള, ഉ. കഫമുള്ള.

കഫേലുല്ലു-നറുവരി.

കഫോണി-കൈമുട്ട്. [കഫോണി എന്നതു നോക്കുക].

കബന്ധൻ-ഭയങ്കരനും വിരൂപിയുമായ ഒരു രാക്ഷസൻ.
[ശ്രീരാമലക്ഷ്മണന്മാർ വനവാസത്തിൽ സീതാന്വേഷണം ചെയ്തും മദ്ധ്യ ഈ രാക്ഷസനെ കാണുകയുണ്ടായി. 'വക്ഷസി വദനവും യോജനബാഹുക്കളും ചക്ഷുരാദികളുമില്ലെന്തൊരു സത്വമിദം? പക്ഷിയും മൃഗവുമല്ലെന്ത്രയും ചിത്രം ചിത്രം വക്ഷസി വക്ത്രം കാലും തലയുമില്ലതാനും' ഈ രാക്ഷസന്റെ കൈക്കകത്തകപ്പെടുകയാൽ വലത്തുകൈ രാമചന്ദ്രനും, ഇടത്തുകൈ ലക്ഷ്മണനും മുറിച്ചു. അനന്തരം വസ്തുവമെല്ലാം കബന്ധനെ അറിയിക്കയാൽ അവൻ സന്തുഷ്ടചിത്തനായി താൻ ഒരു ഗന്ധർവനാണെന്നും അഷ്ടവക്രമുനിയുടെ ശാപംനിമിത്തം രാക്ഷസനായി എന്നും ഇന്ദ്രൻ വജ്രായുധംകൊണ്ടു ശിരസ്സു മുറിക്കകയാൽ ഈ രൂപത്തിലായി എന്നും ശാപമോക്ഷം ഇതാ സിദ്ധിച്ചു എന്നും ഉണർത്തിച്ചു. പിന്നീടു കബന്ധനെ അവർ ദഹിപ്പിച്ചു. ഗന്ധർവൻ രാമനെ സ്തുതിച്ചു മടങ്ങി. കബന്ധനു 'ദനു' എന്നും പേരുണ്ട്. കബന്ധനു വയറ്റിൽ ഒരു കണ്ണുകൂടിയുണ്ടെന്നു അഭിപ്രായം കാണുന്നു.]
ഉ. രാഹു.

കബന്ധനൃത്തം-കബന്ധം തുള്ളുക.

കബന്ധം-ഃ. ജലം. സുഖത്തെ വിട്ടുകളയാതെ ബന്ധിച്ചുനിറുത്തുന്നതെന്നർത്ഥം. ഉ. നൃത്തംചെയ്യുന്നതും തലപോയതുമായ ഉടൽ. പ്രാണൻ കേവലം പോയിട്ടില്ലാത്തതു (വായു ബാധിച്ചിരിക്കുന്നതു) എന്നർത്ഥം.
[തലപോയാൽ ഉടലിൽ കുറച്ചുസമയത്തേക്കു പ്രാണശേഷം നില്ക്കുന്നതുകൊണ്ടു ഉടൽ തുള്ളും. അതത്രെ കബന്ധം].

൩. വയറ്. ൪. മോഷം. ൫. വാൽനക്ഷത്രം.

കബര-ആട്ടുനാറിവേള.

കബരി-൧. കെട്ടിവെച്ച തലമുടി. ശിരസ്സിനെ മറയ്ക്കുന്നതെന്നർത്ഥം. ഇളവക ഭംഗിയായി കെട്ടിവെച്ച തലമുടിയുടെ പേരാണ്. മറെറാരുപര്യായം-കേശവേശം. ൨. ആട്ടുനാറിവേള. കേശത്തോടു തുല്യം എന്നർത്ഥം. ൩. കായമുണ്ടാകുന്ന മരം, കായമുണ്ടാകുന്ന മരത്തിൻെറ ഇല. തലമുടിയുടെ സാദൃശ്യം (ഏതൊരുപ്രകാരമൊ) ഉള്ളതു്. ൪. കബരിമാൻ. ൫. അരേണുകം. ൬. കറിക്കായം. ൭. നായർവെണ്ണ, ഒരു മരുന്നുചെടി, ൮. ഒരു വൃത്തം. (അനുഷ്ടുപ് ഛന്ദസ്സിൽപെട്ടതു്).

'തംജംലംഘുംകബരി' (വൃത്തമഞ്ജരി)

കബരീഭരം-കേശഭാരം.

'ധൃഷ്ടനായതവാത്മജൻദ്രുപദാത്മജാംകബരീഭരം' (പതിനാലുവൃത്തം)

കബളക്കാരൻ-ചതിയൻ.

കബളം-൧. ഉരു(റ)ള. വെള്ളത്തോടുകൂടപോരം തൃപ്തിയെ ചെയ്യുന്നതെന്നർത്ഥം. മറെറാരുപര്യായം-ഗ്രാസം. ൨. (മലയാളം) വ്യാജം, ചതി.

'കബ്ളമതതൊരുവരോടും' (ശിവപുരാണം)

കബളിക്കുക-൧. ഉരുട്ടുക ൨. കുളിപ്പിക്കുക. ൩. വിഴുങ്ങുക. ൪. ചതിക്കുക.

കബളിത-വി. വിഴുങ്ങപ്പെട്ട.

കബളിപ്പിക്ക-ചതിക്കുക.

കബളീകരിക്ക-ഭക്ഷിക്കുക.

കബിത്ഥം-വിളർമരം. വാനരന്മാർ ഇരിക്കുന്നിടം എന്നർത്ഥം.

കബിലേസ്സ്, കവിലിയസ്സ്-വിശേഷദിവസങ്ങളിൽവെടിവെയ്ക്കുന്നതോക്ക.

കബൃങ്കം-കവുങ്ങ്.

കം-൧. സന്തോഷം. ൨. ജലം. ൩. കെട്ട്, മുടിച്ചി. ൪. മയിൽ. ൫. ബുദ്ധി. ൬. ശരീരം. ൭. സമയം. ൮. ശിരസ്സ്. ൯. വാള്. ൧൦. മോക്ഷം. ൧൧. വാക്ക്, ശബ്ദം. ൧൨. പ്രകാശം, കാന്തി. ൧൩. ധനം. ൧൪. ഇച്ഛിക്കപ്പെടുന്നതു്. ൧൫. കടൽ. ൧൬. കയിൽ. ൧൭. എറിക്ക്. ൧൮. കൊട്ടുവടി.

കമ-൧. അഴക്. ൨. സ്നേഹം, പ്രേമം.

കമട്ടി-ധൃതികൂട്ടി, പരിഭ്രമിപ്പിച്ചു.

കമഠം-൧. ആമ. ജലത്തിൽ വസിക്കുന്നതെന്നർത്ഥം. മററുപര്യായങ്ങൾ-കൂർമ്മം, കച്ഛപം. ൨. ഈന്തിൽ. ൩. മുള.

കമഠി-പെണ്ണാമ.

കമണ്ഡലു-൧. കിണ്ടി, മുനികളുടെ ജലപാത്രം. കം=ജലം. മണ്ഡം=സാരം നല്ല ജലത്തെ സ്വീകരിക്കുന്നതെന്നർത്ഥം ൨. ഇത്തിയാല്. ൩. കല്ലാല്.

കമണ്ഡലുതരു-ഇത്തിയാല്.

കമണ്ഡലുധരൻ-ഇത്തിയാല്.

കമഠനാഥ-ചിത്രകൂടത്തിലെ ഒരു മല.

[ഇവിടെ യന്ത്രക്കാർ അധികം പോകാറുണ്ട. ഇതിൻെറ ഒരു കൊടുമുടിയിൽ ശ്രീരാമൻ പന്തിരാണ്ടു തപസ്സുചെയ്തു എന്നു പുരാണാവലികൾ പറയുന്നു. ഈ പർവ്വതം സാമാന്യം പൊക്കമുള്ളതുതന്നെയാണ്. ഇതിനു ചുററും ചെരിവുകളിൽ ചെറുതും വലുതുമായി അനേകം കെട്ടിടങ്ങളുമുണ്ട്. അജയഗഢം, പന്നാ എന്നീ നാട്ടിലെ രാജാക്കന്മാരാണ് ഈ കെട്ടിടങ്ങൾ കെട്ടിച്ചതു്. ഇതിനു ഒഴിഞ്ഞ ഒരു ഭാഗത്തു പ്രത്യേകം ഒരു കൊടുമുടിയുണ്ട. ഇവിടെയാണത്രെ ലക്ഷ്മണൻ താമസിച്ചിരുന്നതു്. ആത്മാപോഷിണി ൧൦൮൮ കർക്കടകം].

കമന-വി. ൧. കാമിക്കുന്ന ശീലമുള്ള, ൨. സൌന്ദര്യമുള്ള.

കമനച്ഛദം-കങ്കപക്ഷി.

കമനൻ-പു. ബ്രഹ്മാവ്. ൨. കാമദേവൻ ൩. കാമുകൻ. ൪. ആഗ്രഹംകൂടിയവൻ.

കമനം-അശോകവൃക്ഷം.

കമനി-സൌന്ദര്യമുള്ള സ്ത്രീ.

കമനീയ-വി. പു. ഇച്ഛിക്കേണ്ടതായ. ൨. മനോഹരമായ.

കമനീയത-പു. ഭംഗി. ൨. സൌന്ദര്യം.

കമനീയം-പു. ചെമ്പകം. ൨. ഒരു വൃത്തം, അഷ്ടിഛന്ദസ്സിൽപെട്ടതു്. [പാദം ഒന്നിൽ ൧൬ അക്ഷരം വീതം കാണും.]

'കമനീയമതാംസഗണങ്ങളെം രഞ്ജൊടുവിൽഗം'

(വൃത്തമഞ്ജരി)

കമന്ധം-വെള്ളം. [കബന്ധത്തിന്റെ പാഠഭേദം.]

കമര-വി. ആഗ്രഹമുള്ള.

കമർക്ക-ചവർക്ക.

കമർപ്പു്-ചവർപ്പു്.

കമല-വി. താൽപര്യമുള്ള.

കമല-സ്ത്രീ. ലക്ഷ്മി. താമരപ്പൂവുമുള്ളവൾ, ഇച്ഛിക്കപ്പെടുന്നവൾ എന്നർത്ഥം. ൨. ഉത്തമസ്ത്രീ. ൩. ദമയന്തിയുടെ ഒരു സഖി.

കമലകം-ചെറിയ താമര.

കമലജൻ-ബ്രഹ്മാവ്. താമരപ്പൂവിൽനിന്നുണ്ടായവൻ എന്നർത്ഥം.

കമലജന്മാവ്-ബ്രഹ്മാവ്.

കമലദിവാകരം-ഒരു വൃത്തം, ആകൃതിഛന്ദസ്സിൽ പെട്ടതു്. പാദം ഒന്നിൽ ൨൨ അക്ഷരം വീതം കാണും.

'കമലദിവാകരമിഹനജനംസനനമ ഗുരുവേശടവന്നാൽ'

(വൃത്തമഞ്ജരി)

കമലബന്ധു-ആദിത്യൻ. ൨. ഏരിക്കു്.

കമലബീജം-താമരക്കുരു.

കമലഭവൻ-ബ്രഹ്മാവ്.

കമലഭൂവ്-ബ്രഹ്മാവ്.

കമലം-പു. ജലം. മോഹിക്കുന്നവർ ആഗ്രഹിക്കുന്നതു്. ൨. താമര. ജലത്തെ അലങ്കരിക്കുന്നതെന്നർത്ഥം. ൩. മാൻ. ഇച്ഛിക്കപ്പെടുന്നതെന്നർത്ഥം. ൪. ചെമ്പു്. ൫. ഇരുവേലി. ൬. താമരവളയം. ൭. വണ്ടാരംകോഴി.

കമലയോനി-ബ്രഹ്മാവ്. കമലം (താമരപ്പൂവ്) ജനനസ്ഥാനമായുള്ളവൻ.

കമലലോചനം-പു. താമരക്കണ്ണു്. ൨. ചെഞ്ചീര.

കമലാകരം-പു. താമരപ്പൊയ്ക. ൨. താമരക്കൂട്ടം. ൩. ഒരു വൃത്തം. ശക്വരീഛന്ദസ്സിൽപെട്ടതു്. പാദം ഒന്നിൽ ൧൪ അക്ഷരംവീതം കാണും.

'നനഭസകമലാകരമിഹലം ലഘു'

(വൃത്തമഞ്ജരി)

കമലാക്ഷൻ-പു. വിഷ്ണു. ൨. താമരക്കണ്ണൻ, താമരപോലെ കണ്ണുള്ളവൻ, സുന്ദരൻ.

കമലാക്ഷം-പു. താമരക്കണ്ണു്. ൨. ഒരു വൃത്തം. അതിധൃതിഛന്ദസ്സിൽ പെട്ടതു്. പാദം ഒന്നിൽ അക്ഷരം ൧൯ വീതം കാണും.

'വൃത്തമതുണ്ടാം കമലാക്ഷാഖ്യം ഭര-യഭസംസഗമൊന്നാൽ'

(വൃത്തമഞ്ജരി)

കമലാഗ്നി-ചില പുടക്രിയകളിൽ താമരപ്പൂവിന്റെ വലിപ്പത്തിൽ കത്തിക്കുന്ന തീയ്.

കമലാപതി-വിഷ്ണു.

കമലാലയ-ലക്ഷ്മി. കമലം (താമര) ആലയം (ഭവനം) ആയുള്ളവൾ.

കമലാവരൻ-വിഷ്ണു. ലക്ഷ്മിയുടെ ഭർത്താവെന്നർത്ഥം.

കമലാസഖി-വിഷ്ണു.

കമലാസനൻ-ബ്രഹ്മാവ്. താമരപ്പൂവിലിരിക്കുന്നവൻ എന്നർത്ഥം.

കമലിനി-താമരപ്പൊയ്ക.

കമലേക്ഷണൻ-വിഷ്ണു. താമരക്കണ്ണൻ എന്നൎത്ഥം.

കമലോത്തരം-കുസുംഭത്തിന്റെ (കയുമ്പിന്റെ) പൂവ്. താമരപ്പൂവിനെക്കാൾ അധികം ശോഭയുള്ളതെന്നൎത്ഥം. കമലോത്തരം എന്നതിനെ 'ചപ്പങ്ങം' എന്നും പറയുന്നു

കമലോത്ഭവൻ-ബ്രഹ്മാവ്. താമരയിൽ നിന്നും ഉത്ഭവിച്ചവൻ എന്നൎത്ഥം.

കമലോത്ഭവരജസ്സ്-താമരയല്ലി.

കമാൻ-ആൎക്ക്, വളവ്. [പെൎഷ്യൻഭാഷയാണ്.]

കമിതാവ്-പു. കാമുകൻ, കാമമുള്ളവൻ ൨. ഭൎത്താവ്.

കമിത്രു-വി. കാമശീലമുള്ള

കമിത്രി-കാമമുള്ളവൾ.

കമിഴ്ത്തുക-മറിക്കുക, മറിച്ചുവെക്കുക ഉ-ം, കുടം കമിഴ്ത്തുന്നു.

കമുക്, കമുങ്ങ്, കവുങ്ങ്-അടയ്ക്കാമരം. [അടയ്ക്ക എന്നതു നോക്കുക.]

കമ്പ-പു. രണ്ടു പലക ഒന്നായി ചേൎക്കുമ്പോൾ-കതകിലുംമറവും-വെച്ചുപിടിപ്പിക്കുന്ന മരക്കഷണം ൨. ഒരുവകവിളവ്

[കമ്പ വരണ്ട നിലങ്ങളിൽ പയറ്, പരുത്തി ഇവയോടുകൂടി കലൎന്നു സാധാരണ വിതയ്ക്കുന്നു. കനംകുറഞ്ഞ മണ്ണിലാണു കൃഷിചെയ്യുന്നതു്. മഴപെയ്താൽ ഉടൻ വിതയ്ക്കുന്നതു പതിവാണ്. ഇതിൽനിന്നു വളരെ ഉപയോഗമുള്ള ഒരു അരിയുണ്ടാകുന്നു. വിളവിനു അധികം മൂപ്പുചെന്നതിനുമേൽ വച്ചാൽ അരിയുന്നതുനിമിത്തം അതു അധികം പരത്തും ഉറപ്പുള്ളതുമായിത്തീരുന്നു. അതു സാധാരണ ഉപയോഗിക്കുന്നതു വിട്ടുമേയുവാനാണ്.]

കമ്പക്കൂട്ടുക-ഒരു പുസ്തകം വായിച്ചുതീൎക്കുക.

കമ്പക്കളി-കയററിന്മേൽ കേറിയുള്ള കളി.

കമ്പക്കാൽ-പടക്കങ്ങൾ വെച്ചുകെട്ടി വെടിവെക്കുന്നതിനായി നാട്ടുന്ന തൂണ്.

കമ്പക്കൂത്ത്-കമ്പക്കളി.

കമ്പക്കൂത്താടി-കമ്പക്കളിക്കാരൻ.

കമ്പച്ചോളം-ഒരുവക വിളവ്.

[ഭക്ഷണത്തിനു നല്ല ഒരു അരിയാണ്. കാലിക്കു തീററിക്കു നന്ന്.]

കമ്പന-വി. ഇളക്കമുള്ള.

കമ്പനം-പു. ഇളക്കം, വിറയൽ. ൨. ശിശിരൎത്തു. ൩. (മലയാളം) അടിവയറു വീക്കം. ൪. ഒരുമാതിരി പനി, സന്നിപാതം.

കമ്പം-പു. ഇളക്കം, അനക്കം. ൨. ഭയം. ൩. തൂണ് ൪. വിറയൽ. ൫. കമ്പക്കളിക്കാർ നാട്ടുന്ന മുള, കമ്പക്കാൽ. ൬. കമ്പവെടി. ൭. സംശയം. ൮. അസംബന്ധം. കമ്പാ=ഇളക്കം. വിറയൽ എന്നതിനു പൎയ്യായം-വേപഥു.

കമ്പംകെട്ട്-പു. വെടിക്കെട്ട്. ൨. ഒരു മാതിരി യുദ്ധം. നായാട്ടുപോലെ ഒരുവനെ നേരിടുക.

കമ്പംപൊട്ടിക്കുക-വല്ലതും വിളിച്ചുപറക. [ശൈലി-ഗ്രാമ്യം.]

കമ്പവെടി-കമ്പക്കാൽ നാട്ടിയതിൽ പടക്കംവെച്ചുകെട്ടി തീ കത്തിച്ചുണ്ടാകുന്ന വെടി.

കമ്പളം-കരിമ്പടം.

കമ്പാ-ഇളക്കം, അനക്കം.

കമ്പാകം-കാററ്.

കമ്പാവ്-പു. വലിയ കാററ്. ൨. തടി പൊക്കുന്നതിനുള്ള കാപ്പാവ്. (രണ്ടു മുളയോ മററോ കൂട്ടി കത്രികപോലെ കെട്ടിയതു്.)

കമ്പി-പു. ലോഹങ്ങൾകൊണ്ടുള്ള നൂൽ. ൨. വീണയുടെ കമ്പി. ൩. പോഴംകളി. ൪. കമ്പിത്തായം കളിക്കുമ്പോൾ രണ്ട്

ചുക്കിണിയും ഓററയായി വീഴുമ്പോൾ പറയുന്ന പേർ.

കമ്പികളിക്ക-ക്രി. ചതിയിൽ പെടുക. ല. ബുദ്ധിമുട്ടു ഉണ്ടാക്കുക.

കമ്പിക്കുക-ക്രി. വിറയ്ക്കുക. ല. വയറു വീക്കുക.

കമ്പിത-വി. ഇളക്കപ്പെട്ട, ഇളകുന്ന, ഇളക്കിയ.

കമ്പിതം-ഇളക്കം, ഇളകിയതു്.

കമ്പിത്തായം-ചുക്കിണിയും പൂത്തുംകൊണ്ടുള്ള ഒരുമാതിരി കളി.

കമ്പിനീട്ടുക- വേഗത്തിൽ പുറപ്പെടുക. [ശൈലി-ഗ്രാമ്യം.]

കമ്പിപിണയ്ക്കു-ചതിയ്ക്കു.

കമ്പിപ്പാല-പാലുള്ള ഒരുവക ചെറിയ മരം. പര്യായങ്ങൾ-കമ്പില്യം, കർക്കശം, ചന്ദ്രം, രക്താംഗം, രോചനി.

[ഇതു വിരേചനദ്രവ്യമാണ്. വീര്യം ഉഷ്ണമാകുന്നു. വ്രണം, വിബന്ധം, കൃമിരോഗം, കഫോദരം, ഗുന്മം, മഹോദരം, മേൽവയറുവീപ്പു് ഇവയെ നശിപ്പിക്കും. മാത്രയായും ബലത്തെയും കണ്ടു ഉപയോഗിച്ചാൽ ആശ്ചർക്കരമാകുന്നു.]

കമ്പിയച്ചു്-കമ്പിവലിച്ചു നീട്ടുവാൻ ഉള്ള ഇരുമ്പുസാധനം.

കമ്പില്യ(ക)-കമ്പിപ്പാല. കറച്ചുകളക്കുന്നതു്.

കമ്പിവലിക്ക-കമ്പിയെ നീട്ടുക.

കമ്പിളി- ആട്ടുരോമംകൊണ്ടുള്ള വസ്ത്രം, കരിമ്പടം പര്യായങ്ങൾ രല്ലകം, കാമ്പളകം.

"കമ്പിളി എന്നു കിടപ്പാനും പുതപ്പാനും ഉപയോഗിച്ചുവരുന്ന ഒരു സാധനമാകുന്നു. ഇതു ധനികന്മാർക്കു പരിചയം കൊണ്ടെങ്കിലും അറിവുണ്ടായിരിക്കാം. കമ്പിളി ചില മൃഗങ്ങളുടെ രോമങ്ങളെക്കൊണ്ടാകുന്നു ഉണ്ടാക്കുന്നതു്. ഉണ്ടാകേണ്ടതും അങ്ങിനെതന്നെയാകുന്നു. പാക്കചിലർ ലാഭത്തെമാത്രം കരുതി ഉള്ളിൽ പഞ്ഞിനൂൽ ഉപയോഗിക്കുന്ന പതിവായി. ഇതു നോക്കാതെ പഴയവിലയും കൊടുത്തു ചിലർ കമ്പിളി വാങ്ങാറുണ്ടു്. ഇമ്മാതിരി കിണ്ടതാം പിണയുന്നവരുടെ കാര്യത്തെപററി പറയുമ്പോൾ 'അവരുടെ കാര്യം കമ്പിളിതന്നെ' എന്നിപ്പോൾ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു."

കമ്പിളിക്കെട്ടു്-മാറാപ്പു്.

കമ്പിളിപ്പുഴം - പട്ടുനൂലുണ്ടാക്കുന്ന പുഴുക്കൾക്കു് ഇല ഭക്ഷണമായി കൊടുക്കുന്നതിനും മററുമുള്ള ഒരുവക വൃക്ഷം.

കമ്പിളിപ്പുഴു-ഒരുമാതിരി രോമമുള്ളപുഴു.

കമ്പിളിപ്പുച്ചി-ഒരുമാതിരി രോമമുള്ള പുഴു.

കമ്പിളിമാറാപ്പു്- പാന്ഥന്റെ (വഴിപോക്കന്റെ) ഭാണ്ഡം.

കമ്പിളിയാട്ടു്-രോമത്തിനു നീളമുള്ള ഒരുമാതിരി ആട്ടു്.

കമ്പു്-ക്രി. വടി. ല. വൃക്ഷത്തിന്റെ കൊമ്പു്. ന. മുള മുതലായവയുടെ മുട്ടു്. ര. ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ പിടി, ഏട്ടുകമ്പു്.

കമ്പുകുലുക്കി-ഒരു ചെടി, കപ്പാമണി.

കമ്പോളം- പലവക കച്ചവടമുള്ളസ്ഥലം.

കമ്പ്ര-വി. ഇളക്കമുള്ള.

കംബര-വി. പലനിറമുള്ള.

കംബലം-വെള്ളം.

കംബള(ക)- കമ്പിളി.

കംബളം-ക്രി. കരിമ്പടം, കമ്പിളി, പുതപ്പു്. ശീതകാലങ്ങളിൽ സഞ്ചാരത്തിന് ഇതിന്റെ സഹായം ആവശ്യമുള്ളതിനാലാം ഈ പേർ സിദ്ധിച്ചു. കമ്പിതമാം കംവരുന്നു ചുററപ്പെടുന്നതു് എന്നുമാകാം. ല. താട. ന. പായു്.

കംബി-൧. തവി, ചട്ടുകം, കരണ്ടി മുതലായതിനുള്ള പേർ. ആഗ്രഹിക്കപ്പെടുന്നതെന്നൎത്ഥം. ൨. മുളയുടെ കമ്പ്.

കംബു-൧. ശംഖ്. ജനങ്ങൾ ആഗ്രഹിക്കുന്നത് എന്നും സുഖത്തെ അൎത്ഥിക്കുന്നവരാൽ ഇച്ഛിക്കപ്പെടുന്നത് എന്നും അൎത്ഥമാകാം. മറെറാരുപൎയ്യായം ശാഖം. ൨. കൈവള. ഗമിക്കുന്നതെന്നൎത്ഥം. ൩. ആന. ൪. കഴുത്ത്. ൫. പലനിറം. ൬. വേഴൽ. ൭. കച്ചോലം. ൮. കക്കാ. ൯. കൊള്ളക്കാരൻ.

[കംബു എന്നതു ശംഖജന്തുവാണ്. നാം മംഗളധ്വനിക്കും മറവും ഉപയോഗിക്കുന്ന ശംഖ് ഈ ജലജന്തുവിന്റെ അസ്ഥിയാകുന്നു.]

കംബു-വി. പലനിറമുള്ള.

കംബുക, കംബുകാഷ്ഠ-അമുക്കിരം.

കംബുകണ്ഠി-ശംഖിനോടു തുല്യമായ കഴുത്തുള്ളവൾ.

കംബുകൻ-നികൃഷ്ടൻ.

കംബുകാ-കവുങ്ങ്.

കംബുഗ്രീവ-മൂന്നു രേഖയോടുകൂടിയ കഴുത്ത്.

[സാമുദ്രികാശാസ്ത്രപ്രകാരം ഇത് ഉത്തമന്മാൎക്കു മാത്രം ഉണ്ടാകുന്നതിനാൽ ഇതു മഹാഭാഗ്യവാന്റെ ഒരു ലക്ഷണമാകുന്നു.]

കംബുപുഷ്പി-ശംഖപുഷ്പി.

കംബുമാലിനി-ശംഖപുഷ്പി.

കംബോജം-ശംഖ്.

കംഭാരി-കമിഴ്.

കംള-രാമച്ചം.

കമ്മട്ടം-നേരമ്പോക്ക്.

'കമ്മട്ടമല്ലീവ്വലലന്റെ കളിയെന്നിട്ടുകയറി ചമ്മട്ടിയും വെച്ചിട്ടനായുധമാം സത്യം'
(കാചലവൃത്താവഞ്ചിപ്പാട്ട്)

കമ്മട്ടി-കമലാവണക്ക്.

കമ്മട്ടിവള്ളി-ഒരുമാതിരി വള്ളി.

കമ്മട്ടം, കമ്മിട്ടം-നാണയങ്ങൾ അടിക്കുന്ന സ്ഥലം.

കമ്മട്ടമടി-നാണയമുണ്ടാക്കുക.

കമ്മൻ-൧. പോരാളി, യോദ്ധാവ്. ൨. പണിക്കാരൻ. ൩. അസുരൻ. ൪. ബലമുള്ളവൻ.

കമ്മൾ, കൈമൾ-൧. ശൂദ്രരിൽ ഒരു പ്രധാനപ്പേർ, കൎത്താവ്. ൨. കമ്മാളന്മാർ നായന്മാരെ എല്ലാവരെയും പറയുന്ന ബഹുമാനപ്പേർ.

കമ്മാട്ടി-കമ്മാളസ്ത്രീ.

കമ്മാരൻ-കൊല്ലൻ. [സംസ്കൃതത്തിൽ കൎമ്മാരൻ.]

കമ്മാളൻ-ആശാരി, മൂശാരി, കൊല്ലൻ, തട്ടാൻ.

കമ്മി-നഷ്ടം.

കമ്മുക-കപ്പുക.

കമ്മുക്കാ-ദുഷ്പ്രഭാവം, ഡംഭം.

കമ്ര-വി. ൧. മനോഹരമായ. ൨. കാമമുള്ള. ൩. ആഗ്രഹമുള്ള.

കമ്രൻ-കാമുകൻ.

കംശം-ഓട്ടുപാത്രം.

കംസകം-മണിവാക്കുന്ന ലോഹം, വെള്ളോട്ട്.

കംസകാരൻ-ഓട്ടുപാത്രപ്പണിക്കാരൻ.

കംസജിത്ത്, കംസാരി, കംസാരാതി-കൃഷ്ണൻ.

കംസൻ-പണ്ടു മധുരയിൽ ഉണ്ടായിരുന്ന ഒരു രാജാവ്.

[കൃഷ്ണന്റെ അമ്മയായ ദേവകിയുടെ സഹോദരൻ, (ശ്രീകൃഷ്ണന്റെ അമ്മാവൻ) ഉഗ്രസേനന്റെ പുത്രൻ. കംസൻ അംശംകൊണ്ട് അസുരനായ കാലനേമിയാണ്. അച്ഛനെ സ്ഥാനഭ്രഷ്ടനാക്കി താൻ രാജ്യം വാണു. സഹോദരിയായ ദേവകിയെ വസുദേവൻ വിവാഹം ചെ

യ്തു രഥം കയറിയപ്പോൾ കംസനായിരുന്നു തേർതെളിച്ചതു്. മാർഗ്ഗമദ്ധ്യേ 'ദേവകിയുടെ എട്ടാമത്തെ ശിശു, കംസാ! നിന്റെ അന്തകനാകും' എന്ന് ഒരു അശരീരിവാക്യമുണ്ടായി ഉടൻ കംസൻ ദേവകിയെ കൊല്ലുന്നതിനു മുതിൎന്നു വസുദേവൻ സമാധാനപ്പെടുത്തി. അപ്പഴപ്പോൾ ദേവകി പ്രസവിക്കുന്ന കുട്ടികളെ കംസനെ ഏല്പിച്ചുകൊള്ളാമെന്നും ഇഷ്ടംപോലെ ചെയ്തുകൊള്ളുന്നതു സമ്മതമാണെന്നും പറഞ്ഞതിനാലാണ് കംസൻ സമാധാനപ്പെട്ടതു്. അനന്തരം ദേവകിയേയും വസുദേവനേയും ബന്ധനത്തിലാക്കി. ദേവകി പ്രസവിച്ച ആറു കുട്ടികളെ കംസൻ കൊല്ലുകയുണ്ടായി പിന്നീടു ഏഴാമതു ഗർഭംധരിച്ചു. മായ ഈ ഗർഭത്തെ വസുദേവരുടെ മറെറാരു പത്നിയായ രോഹിണിയിലാക്കി ഇപ്രകാരം ബലരാമൻ ജനിച്ചു. എട്ടാമതും ദേവകിക്കു ഗർഭമുണ്ടായി പ്രസവിച്ചു. അതു സാക്ഷാൽ ശ്രീനാരായണൻതന്നെ കൃഷ്ണനായവതരിച്ചതാണ്. കംസനെ പേടിച്ച് ഈ ശിശുവിനെ അപ്പോൾ തന്നെ നന്ദപത്നിയായ യശോദയുടെ അടുക്കൽ കൊണ്ടു കിടത്തി യശോദ പ്രസവിച്ച പെൺപൈതലിനെ എടുത്തു ദേവകിയുടെ സമീപത്തുമാക്കി. ദുഷ്ടനായ കംസൻ ദേവകി പ്രസവിച്ച വിവരം അറിഞ്ഞു കുഞ്ഞിനെ വന്നെടുത്തു കല്ലിൽ അടിപ്പാനായി കാലിൽ പിടിച്ചു ഓങ്ങി. ഉടൻ ആ ശിശു —

'അമ്പാടിതന്നിൽപിറന്നുവളരുന്നു
വമ്പനാം നിന്നെക്കൊലചെയ്യുതിന്നിഹ
കമ്പമകന്നൊരു ബാലകനെന്നു-
മമ്പോടു ചിന്തിക്ക കംസ! മൂഢമതേ'

എന്നു പറഞ്ഞ് ആകാശത്തേക്കു ഗമിച്ചു. പ്രാണഭയം നിമിത്തം കംസൻ കൃഷ്ണനെ അറിഞ്ഞു കൊല്ലാൻ കഴിയുഞ്ഞിട്ട് ആ പ്രായമുള്ള അനേകം ശിശുക്കളെ വധിക്കയും വധിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. ഒടുക്കം കൃഷ്ണബലദേവന്മാരെ ചതിച്ചുകൊല്ലുന്നതിനായി കംസൻ മധുരയിൽ വരുത്തി. അവിടെവെച്ചു കംസനെ കൃഷ്ണൻ വധിച്ചു. കംസനെ 'കലാങ്കുരൻ' എന്നും പറയും].

കംസം-പു. ഒരു ഓട്ടുപാത്രം, കിണ്ണം, പാനഭാജനം. ആഗ്രഹിക്കപ്പെട്ടതു എന്നൎത്ഥം. വ. വെള്ളോട്ട്.

കംസ(ക)ം-വെള്ളോട്ട്.

കംസാ-കംസന്റെ സഹോദരി.

കംസാസ്ഥി-വെള്ളോട്ട്.

കംസീയം-വെള്ളോട്ട്.

കംസോദ്ഭവ-തുവരിമണ്ണ്.

കയം-വെള്ളക്കുഴി, കുഴി.

'ജാതമായ്പുഴയതിൻ കയത്തിലവിടെ
ച്ചിരംയപരിപുഷ്ടിയെ'
(അന്യാപദേശശതകം)

ആഴം, വളരെ വെള്ളമുള്ള സ്ഥലം. പൎയ്യായം-ഹ്രദം.

കയന്തല-സന്തതി.

കയമ്പം-വിവാദം, തൎക്കം. [കയമ്പ് എന്നതു ശരിയല്ല.]

കയ്യിനിക്കൊള്ളുക-(പ. മ.) മൂത്രമൊഴിക്ക.

കയയ്ക്കുക-തൎക്കിക്കുക.

കയൎക്കുക-കോപിക്കുക.

കയപ്പ്-കോപം.

കയൽ-പു. ഒരുവക മത്സ്യം, 'കെണ്ട' എന്ന മീൻ. വ. കയറ്. ന. വേരിൽ നിന്നുണ്ടാകുന്ന മുള അല്ലെങ്കിൽ കൊമ്പ് (കവരം.)

കയൽക്കണ്ണി-സുന്ദരി. (കയൽപോലെ കണ്ണുള്ളവൾ)

കയൽക്കണ്ണ്-മീൻപോലെയുള്ള കണ്ണ്, നല്ലകണ്ണ്.

'എണ്ണുവാം വൈരഭാജാംവരയുവതികച-
ത്തെക്കയൽകണ്ണുകൊണ്ടേ'

കയല-കരട്, തരി.

കയസ്ഥാ-ഹ. കാകോളി. വ. കാട്ടുതുളസി. ആംവു് ന. കടുക്ക.

കയറു്-ചകിരി മുതലായവകൊണ്ടു പിരിച്ചുണ്ടാക്കിയതു്. പര്യായങ്ങൾ-ദാമം, സന്ദാനം.

[ശുല്ബം, വരാടകം, രജ്ജു, വടി, ഗുണം ഇവ ൫-ം, വലച്ചരടിന്റെ പേർ. കയറിന്റെ പേർ എന്നും അഭിപ്രായമുണ്ടു്. പാശം എന്നതും കയറുതന്നെ. പക്ഷേ, കെട്ടുവാനുള്ളതാണു്. പ്രഗ്രഹം, പ്രഗ്രഹം ൨-ം കുതിര മുതലായതിനെ കെട്ടുന്ന കയറാകുന്നു. പശുരജ്ജു, ദാമനി ഇവ ൨-ം പശുക്കളെ കെട്ടുന്ന കയറിന്റെ പേർ. ദാമം, സന്ദാനം ഇവ ൨-ം പശുക്കളെ കറക്കുന്ന സമയം കാൽകെട്ടുവാനുള്ള കയർ എന്നും സാമാന്യം കയർ എന്നും രണ്ടഭിപ്രായമുണ്ടു്].

കയറുക-കേറുക.

കയററുക-കേററുക.

കയററുകട്ടിൽ-കയറുകൊണ്ടു കെട്ടുന്ന കട്ടിൽ.

കയററുകൊടി-കയററിന്മേൽ കേററുന്ന വെററിലക്കൊടി.

കയററം-കേററം, മീതെകേറുക, മുകളിൽ കേറുക.

കയററുവല-കയറുകൊണ്ടുള്ള വല. പര്യായങ്ങൾ-ശണസൂത്രം, പവിത്രകം.

കയററുവാണം-കയററിന്മേൽ കോളുത്തികൊളുത്തുന്ന വാണം.

കയ്പ-കയ്പ്പച്ചുര, പേച്ചുര.

[കറച്ചു എരിപ്പും കൈപ്പുംകൂടെ ഉള്ളതാണു്. ദീപനത്തിനു നന്നു്. കൃമിരോഗവും കഫത്തെയും കളയും. ഇതിന്റെ ഇല തിക്തവും പാകത്തിൽ കടുവുമാകുന്നു. കഫപിത്തഹരിയാണു്. വാതളമാകുന്നു. കുരു കടുവും തിക്തവുമാണു്. പിത്തത്തെ വർദ്ധിപ്പിക്കും. വിഷത്തെ നശിപ്പിക്കും. ദീപനമാണത്രേ].

കയ്പിടി-വാളു മുതലായ ആയുധങ്ങളുടെ പിടി.

കയ്പിത്ത്-മെഴി.

കയ്പ്-കച്ചിരിക്കുന്നതു്. പര്യായം-തിക്തം.

കയാധു-ഹിരണ്യകശിപുവിന്റെ ഭാര്യ; പ്രഹ്ലാദന്റെ അമ്മ.

കയ്യകലം-ദൂരം.

കയ്യടി-കുട്ടികളുടെ കൈകളിൽ പണ്ടു ആശാന്മാർ അടിച്ചുവന്ന അടി.

കയ്യുണ്ണം-കഞ്ഞുണ്ണി.

കയ്യൻ-ഹ. ഭോഷൻ. വ. ഒരു താണ ജാതിക്കാരൻ. ന. ദുഷ്ടൻ. [നാവികകയ്യർ =ദുഷ്ടരായ വള്ളക്കാർ].

'വഞ്ചിത്തല്ലാന്തെഴമരയരാം
നാവികകയ്യരേനീ' (മയൂരസന്ദേശം)

കയ്യന്യം, കയ്യോന്ന്യം, കയ്യുണ്ണം, കയ്യോന്നി, കയ്യോന്ന്യം-കഞ്ഞുണ്ണി എന്ന പച്ചമരുന്നു്. [തമിഴിൽ-'കയ്യാന്തകര'. വടക്കൻദിക്കിൽ-'കഞ്ഞുണ്ണി' തെക്കൻദിക്കുകളിൽ-കൈയോന്നി, കൈതോന്നി എന്നിങ്ങനെ പലവിധം പറയുന്നുണ്ടു്]. പര്യായങ്ങൾ-മാർക്കവം, ഭൃംഗരാജം.

[ഇതു കഫരോഗം, ശോഫം, പാണ്ഡുരോഗം, വിഷം, ഹൃദ്രോഗം, ത്വക്ദോഷം ഇവയെ നശിപ്പിക്കും. തലമുടിക്കു നല്ല കറുപ്പുണ്ടാക്കും. രസായനമാണു്. മഞ്ഞനിറത്തിൽ ഒരു കഞ്ഞുണ്ണിയുണ്ടു്. അതിനു 'സ്വർണ്ണഭൃംഗാരം' എന്നു പേർ. ഇതു വളരെ പ്രയോജനമുള്ളതാണത്രെ].

കയ്യാലപ്പുറത്തെ തേങ്ങാ ഇരുപക്ഷികളിൽ ഏതിൽ ചേരണമെന്നു സന്ദേഹിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ആൾ. (പഴമൊഴി).

കയ്യാച്ച-വിവാഹസംബന്ധമായ ആദ്യത്തെ അപേക്ഷ. (പ-മ)

കയ്യാളിക്ക-വല്ലതും വാങ്ങിപ്പാൻ മുൻകൂറ പണം കൊടുത്തേല്പിക്ക.

കയ്യിൽ-തവി.

കയ്യുറ-കൈ പൊതിയുന്നതിനുള്ള ഒരു തുന്നൽപണി.

കയ്യോന്ന്യം-കഞ്ഞുണ്ണി.

കയ്യോന്നി-കഞ്ഞുണ്ണി.

കയ്യോന്ന്യഃ-കഞ്ഞുണ്ണി.

കര-ധാ. കണ്ണീരൊലിപ്പിക്ക

കര-ന. കടൽ കായൽ മുതലായവയുടെ സമീപസ്ഥലം. വ. ചെറിയ ദേശം. ന. ചില വസ്ത്രങ്ങളിൽ ചെമന്ന നൂലുകൊണ്ടും മററും നീളത്തിൽ നെയ്തുണ്ടാക്കുന്ന കര ര. ഉതി.

കരക-ന. ആലിപ്പഴം. [ആലിപ്പഴം എന്ന ശബ്ദം നോക്കുക]. സസ്യത്തെ ഇല്ലാതാക്കുന്നതു്, കാററിനാൽ ഭൂമിയിൽ ചിതറപ്പെടുന്നതു് എന്നിങ്ങനെ അൎത്ഥം. വ. പാവൽ.

കരകകിണ്ടി-മകിണ്ടി.

കരകങ്കണം-കൈവള.

കരകങ്കണന്യായം-'കങ്കണം എന്നതിന്നുതന്നെ കൈവള എന്നൎത്ഥമുണ്ടായിരിക്കേ കരകങ്കണം എന്നു പ്രയോഗിക്കുന്നതുകൊണ്ടു കൈയിന്മേൽ കിടക്കുന്ന കൈവള എന്നൎത്ഥം കാണിക്കുന്നു. ഈ ന്യായത്തിന്റെ ഉപയോഗം പ്രായേണ ബോധവിഷയത്തിലായിരിക്കും'.

കരകടം-തെങ്ങ്.

കരകന്ദ-സിന്ദൂരി.

കരകം-ന. കിണ്ടി. അന്നൂടത്തെ ചെയ്യുന്നതെന്നൎത്ഥം. ജലപാത്രം. വ. ആലിപ്പഴം. ന. താളിമാതളം (ഉറുമാമ്പഴം). മോക്ഷത്തെ ചെയ്യുന്നതെന്നൎത്ഥം. ര. ചെമ്പ, ൩. ഒരു വക പക്ഷി. ന്നു. മലയാത്തി. ൭. ഉലത്തി വൃ. മാവ്. ൯. പ്ലാശ്. ൧൦. കരീരം. ൧൧. ചിരട്ട. (പാത്രമായി ഉപയോഗിക്കുന്നതു്). ൧൨. കൈയ്.

കരകമലം-ന. താമരപ്പൂപോലെ ശോഭയുള്ള കൈയ്. വ. ഒരു വൃത്തം. ധൃതിഛന്ദസ്സിൽപെട്ടതു്. പാദം ഒന്നിൽ ൧൮ അക്ഷരം വീതം കാണും.

'ഭംരനജംനസഗണമിഹചേപ്പതുകരകമലം'

(വൃത്തമഞ്ജരി)

കരകവല്ലഭ-നെയ്യുണ്ണി.

കരകാംഭോഭ-തെങ്ങ്.

കരകാമ്ലാ-ന മാതളം. വ. അമ്പഴം.

കരകുത്തുക-കരയിലേയ്ക്കു തുഴയുക.

കരകൌശലം-കൈവേലയിലുള്ള സാമൎത്ഥ്യം.

കരക്കൊഞ്ഞിരം-കിരിയാത്ത്.

കരക്കാർ-ദേശത്തുള്ള ജനങ്ങൾ.

കരക്കാററു്-ഉച്ചയ്ക്കു മുമ്പുണ്ടാകുന്ന ഒരു മാതിരി കിഴക്കൻകാററു്.

കരക്കുക-ന. ഉണങ്ങിപ്പോവുക. വ. അലിഞ്ഞോ ദ്രവിച്ചോ പോവുക.

'ഉൾക്കരന്താപം' (രാമചരിതം)

ന. കരളുക.

കരന്തുപോവുക - അലിഞ്ഞുപോവുക, ദ്രവിച്ചുപോവുക. വ. നശിച്ചുപോവുക. ന. ക്ഷയിച്ചുപോവുക.

കരക്കെട്ട്-പൊടിപ്പ്, കഞ്ചം.

കരക്കൊത്ത്-പുനംകൃഷി.

കരങ്കം-നൽക്കരിമ്പ്.

കരങ്കശാലി-നൽക്കരിമ്പ്.

കരഗ്രഹം, കരഗ്രഹണം-ന. വിവാഹം. വ. കൈപിടിക്കുക. ന. കപ്പം വാങ്ങിക്കുക.

കരഗ്രാഹൻ-പു. കപ്പംപിരിക്കുന്നവൻ. വ. ഭർത്താവ്.

കരഗ്രാഹി-വി ന. കപ്പംവാങ്ങിക്കുന്ന. വ. കൈപിടിക്കുന്ന.

കരഘാട-മലങ്കാര.

കരച്ചിൽ-ദുഃഖിച്ചു കണ്ണുനീർപൊഴിക്കുക.

കരച്ചീര-ഒരു മാതിരി ചീര.

കരച്ഛങ്കം-കരമാഗ്ഗംകൊണ്ടുപോകുന്ന സാമാനങ്ങൾക്കുള്ള തീരുവ.

കരച്ചുള്ളി-മലങ്കാര.

കരച്ഛദം-ശാഖോടവൃക്ഷം. വ. സിന്ദൂരി.

കരജ-വി. പ്ര. കൈയിൽനിന്നുണ്ടായ. വ. രശ്മിയിൽ നിന്നുണ്ടായ.

കരജം-പ്ര. കൈനഖം. കരത്തിൽ ജനിച്ചതെന്നത്ഥം.

'കൈയ്യിന്മേൽ പരിചിൽപരന്നകരജശ്രീപൂരസമ്മിശ്രിതം'

(അമരുകശതകം)

വ. ഉങ്ങ്. ജലത്തെ രഞ്ജിപ്പിക്കുന്നതെന്നത്ഥം. ന. പുലിച്ചുവടി. നഖസദൃശം എന്നത്ഥം. ര്. നാഗ്ഗണം. ഒ. ആവിവൃക്ഷം (ഉങ്ങിൽ ഒരു വകഭേദം).

കരജാഖ്യം-നാഗ്ഗണം.

കരഞണ്ട്-കരപ്രദേശത്തുള്ള ഒരു വക ജന്തു.

കരഞ്ജ(ക)ം-ഉങ്ങ്.

കരഞ്ജതൈലം-ഉങ്ങെണ്ണ.

കരഞ്ജയുഗ്മം-ഉങ്ങും ആവിയും.

കരഞ്ജഭേദം-ആവിൽ.

കരട-പ്ര. ആനയുടെ കവിൾത്തടം. വ. കറക്കാൻ പ്രയാസമുള്ള പശു.

കരട(ക)ം-കാക്ക.

കരടകൻ-പ്ര. കാക്ക, വ. ഒരുകുറക്കന്റെ പേർ.

കരടൻ-പ്ര. നാസ്തികൻ. വ. താണനിലയിലുള്ളവൻ.

കരടൻപൊടി-തരി.

കരടം-പ്ര. കാക്ക. ആകാശത്തിൽ ശബ്ദിക്കുന്നതെന്നത്ഥം. വ. ആനയുടെ കവിൾത്തടം. ന. ഒരു വാദ്യം. ര്. കങ്കമം. ഒ. കുസുംബമരം. ഞ. ക്രവളം.

കരടി-ഒരുവക കാട്ടുമൃഗം (നായാട്ടുപർവ്വല്ലാനാപ്പാട്ട്).

കരടിക്കരങ്ങ്-ഒരുമാതിരി കരങ്ങ്. പര്യായങ്ങൾ-ഭല്ലുകം, ഋക്ഷം, അച്ഛഭല്ലം, ഭല്ലുകം ഈ നാലുശബ്ദത്തിനും 'ആറ്കരടി' എന്നും അഭിപ്രായം കാണുന്നു.

കരടീ-ആന.

'ദിഗന്തേ ശ്രൂയന്തേമദമലിനഗണ്ഡാകരടിനഃ'

കരട്-വരമ്പ.

കരട്, കരേട്ടു-കൊക്ക് എന്ന പക്ഷി.

കരട്-പ്ര. തരി, ചകരിയുടെ പൊടിയുംമറ്റും. വ. പകർപ്പ്, അസലിനെ മുതൽ തയ്യാറാക്കിയത്.

കരണത്രാണം-തല.

കരണൻ-പ്ര. ശൂദ്രസ്ത്രീയിൽ വൈശ്യനു ജനിച്ചവൻ. വിക്ഷേപിക്കപ്പെടുന്നവൻ എന്നത്ഥം. വ. എഴുത്തുകാരൻ.

കരണപ്പിഴ - അച്ചടിയോലയിലല്ലാതെ ആധാരം എഴുതിവാങ്ങിച്ചതിനു ചെയ്യുന്ന പിഴ.

കരണം-പ്ര. സാധനം. വ. ഉപകരണം, ഉപകരിക്കുന്ന അവയവം. ന. ചക്ഷുരാദിഇന്ദ്രിയങ്ങൾ. ര്. ഏതെങ്കിലും ഒരു ക്രിയ ചെയ്യുന്നടത്ത് ആ ക്രിയയെ വേഗം സാധിപ്പിക്കുന്ന വസ്തു. ഒ. നെല്ലു മുതലായതു കൃഷിചെയ്യുന്ന സ്ഥലം ഞ. ശരീരം, ക്ഷേത്രം. ൬. കരണം, വൃ വൃത്തി ൻ. സ്ഥാനം, ൧൦. നിലം. ൧൧. ആധാരം ൧൨. മൈഥുനാരംഭം. ൧൩. ഹോമനാദിക്രിയകളിൽ ഉപയോഗിക്കുന്ന വാൾ മുതലായത്. ൧൪. സംഗീതാദിഭേദങ്ങൾ ൧൫. ദേഹം.

കരണംമറിച്ചിൽ, കരണംമറിയുക-പ്ര. മുമ്പോട്ടോ പുറകോട്ടോ ദേഹം മറിച്ചു ചാടുക. വ. ബുദ്ധിമുട്ടുക. (ശൈലി-ഗ്രാമ്യം).

കരണവിഭ്രമം-(വ്യാകരണത്തിൽ) വൎണ്ണങ്ങൾക്കു പലമാതിരി ശ്രുതിവരുത്തുന്നതിനുള്ള അഞ്ചു വക കാരണങ്ങളിൽ ഒന്ന്.
[ഇതിനു ബാഹ്യപ്രയത്നം എന്നും പറയാം. കരണം എന്നാൽ ഉപകരണം. ധ്വനി പുറപ്പെടുവിക്കുന്നതിൽ ഉപകരിക്കുന്ന അവയവം. അതായതു നാവ്. അതിന്റെ വിഭ്രമം = ചേഷ്ടാവിശേഷം. നാവുകൊണ്ടു കണ്ഠരന്ധ്രത്തെ അടയ്ക്കയും തുറക്കയും എന്നു താൽപൎയ്യം. (കേരളപാണിനീയം)].

കരണീയ-വി. ചെയ്യേണ്ടുന്ന.

കരണീയം-ചെയ്യേണ്ടുന്നതു്.

കരണീയാന്തരം-മററുകൃത്യം.

കരണ്ട-കായാവ്.

കരണ്ടകം-ചുണ്ണാമ്പു വെയ്ക്കുന്നതിനുള്ള ഓട്ടുപാത്രം, അടപ്പൻ.

കരണ്ടി-വാലുള്ള ഒരു മാതിരി ചെറിയ ഇരിമ്പുപാത്രം.

കരണ്ടിടുക-അറുത്തു കയറുക.

കരണ്ഡകം-ഇരട്ടപ്പക്ഷി.

കരണ്ഡഫലകം-വിളർമരം.

കരണ്ഡം-പു. ചെട്ടകം (സമ്പുടം). വ. ചുണ്ണാമ്പുവെയ്ക്കുന്ന പാത്രം. കരണ്ടകം എന്നും പറയാറുണ്ട്. ന. പേരുമരം. ൪. ചൂരലോ മുളയോ കൊണ്ടുണ്ടാക്കുന്ന ഒരു മാതിരി പെട്ടി.
'മഗ്നാശസ്യ കരണ്ഡപിണ്ഡിതതനോഃ'
(ഭൎത്തൃഹരി)
൫. വാൾ. ൬. തേനീച്ചക്കൂട്. ൭. കാരണം.

കരണ്ഡി-മീൻ.

കരണ്ഡു-അക്രോധനൻ എന്ന ചന്ദ്രവംശരാജാവിന്റെ ഭാൎയ്യ.

കരതം-മാതളനാരകം.

കരതലം-കൈയുടെ അകം.

കരതളിർ-തളിരുപോലെ മൃദുവായുള്ള കൈ

കരതാർ-താമരപ്പൂവുപോലെ ഭംഗിയുള്ള കൈ.

കരതോയാ-ഒരു നദി.
[പാൎവ്വതീപരിണയസന്ദൎഭത്തിൽ ഭഗവാന്റെ കൈയിലെ കന്യാപ്രദാനജലം ഒരു നദിയായി ഒഴുകി എന്നു പ്രസിദ്ധം. അതാണ് ഈ നദി. 'നൎമ്മദാനദി' എന്നു കോളിൻസ്].

കരത്താമര-ഓരിലത്താമര.

കരദീപിക-ചങ്ങലവിളക്ക്.

കരന്തകാളി-കരിങ്കൊടങ്ങൽ.

കരദ്രുമം-കാഞ്ഞിരം.

കരന്നുപോവുക-ദ്രവിച്ചുപോവുക, അലിഞ്ഞുപോവുക, ആവിയായിപ്പോവുക.

കരപത്രം-ഈൎച്ചവാൾ. കയ്യിൽനിന്നു വീണുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതെന്നൎത്ഥം. മരമറുക്കുന്നതിനുള്ള വാൾ. മറെറാരുപൎയ്യായം-ക്രകചം.

കരപർണ്ണം-പു. വെണ്ട. വ. ചെമന്ന ആവണക്ക്.

കരപല്ലവം - തളിരുപോലെ മൃദുവായ കൈയ്.

കരപാലം-വാൾ. കരത്തെ (കൈയെ) പാലിക്കുന്ന (രക്ഷിക്കുന്ന)തെന്നൎത്ഥം, കരവാളം എന്നു പാഠാന്തരം.

കരപാലിക-പു. ചെറുവാൾ. കയ്യാക്കുന്നതെന്നൎത്ഥം മറെറാരുപൎയ്യായം-ഈളി. കരവാളിക എന്നു കരപാലികയുടെ പാഠാന്തരം. വ. ഒരു മാതിരി വടി

കരപീഡനം-വിവാഹം.

കരപ്പൻ-പൈതങ്ങൾക്കുണ്ടാകുന്ന ഒരു വക രോഗം.
'ബാലന്മാൎക്കുവിച്ചീടും കരപ്പൻവഴിയൊക്കവെ ചൊല്ലുന്നേൻ ചുരുക്കത്തിൽ അല്ലോക്ഷയതായതു!! വാതപിത്തകഫം കൂടിഅമ്പതാമതുകരപ്പനു പതിനാറുവയസ്സോളംകാണാം വ്യാധിവിശേഷം!! വാതംമൂമ്പത്തിരണ്ടിൽകരുതനിൽമയിട്ടും പിത്തംമൂമ്പത്തിരണ്ടിൽഒൻപതിൻനി

ഠമായിട്ടും|| ശ്ലേഷ്മംമൃദ്ധമായനീരങ്കിൽ ശ്വേതവണ്ണമതായിട്ടും എന്തന്നില്ലാതെ വന്നീടുംകരപ്പൻവ്യാധിയപ്പോഴേ|| അറിഞ്ഞിട്ടങ്ങുചെയ്തീടിൽ പൊറുപ്പുണ്ടെന്നു നിശ്ചയം ഇത്ഥമെല്ലാമറിഞ്ഞിട്ടുചെയ്യുകൊറുംകരിഷക്കകറ്"

(ബാലചികിത്സ)

കരപ്പോക്ക്-രത്നങ്ങളിൽ തുലോം വില കുറഞ്ഞതായുള്ള ഒരുമാതിരി ചായക്കല്ല്.

കരഭ-തേക്കിട.

കരഭ(ക)ം-ഒട്ടകം.

കരഭകാണ്ഡിക-ഒട്ടകച്ചെടി.

കരഭഞ്ജിക-ചെറുകുറുവ്.

കരഭപ്രിയ -ഉകമരം.

കരഭപ്രിയാ-ചെറിയ കൊട്ടത്തുവ.

കരഭം-ഃ. നഖ്ഗണം. ഃ. ഒട്ടകക്കുട്ടി. പൊടിപറപ്പിക്കുന്നതെന്നർത്ഥം. ൩. കരബന്ധത്തിൽനിന്നു ചെറുവിരൽവരെ ഉള്ളകൈയിൽനിന്നു താഴെയുള്ള ഭാഗം, കൈയുടെ പത്തി. മണിബന്ധംമുതൽ കൈയുടെ ചെറുവിരലിന്റെ മുരട്ടുവരെയുള്ള കൈപ്പടത്തിന്റെ പുറംഭാഗം. ൪. ആനക്കുട്ടി. ൫. ആനത്തുമ്പിക്കൈയ്.

കരഭവല്ലഭം-ഃ. വ്ളൂർമരം. ഃ. ഉകമരം.

കരഭാദനിക, കരഭാദനി-ചെറിയ കൊട്ടത്തുവ.

കരഭി-ഃ. തേക്കിട. ഃ. ആന.

കരഭിക-തേക്കിട.

കരഭീഘൃതം-ഒട്ടകത്തിൻനെയ്യ്.

കരഭീരം-സിംഹം.

കരഭ്രൂവ്-കൈനഖം.

കരഭൂഷണം-ഃ കൈയിലിടുന്ന ആഭരണം, കൈവള. ഃ. വീരചങ്ങല. മറൊരുപര്യായം-കങ്കണം. ൩. മുത്തുവള, പവിഴക്കരി, കാപ്പു മുതലായതു്.

കരം-ഃ. കൈയ്. ഃ. രാജാവിനു കൊടുക്കേണ്ടുന്ന നീതി, കപ്പം. ൩. രശ്മി.

കരമ്പല്ല്-കൽക്കം.

കരമട്ടം-കവുങ്ങ്.

കരമർദ്ദകാ-പെരുംകുറുവ്. [തമിഴിൽ-പെരുങ്കളാച്ചെടി. ഞെട്ടാഞെട്ടങ്ങ എന്നും പേരുണ്ട്.]

കരമരി-പിടിച്ചുകെട്ടി കാരാഗൃഹത്തിലാക്കപ്പെട്ടവൻ.

കരമാലം-പുക.

കരമാല്യവു-പുക.

കരമുക്തം-വേൽ

കരമൊഴിവു്-സർക്കാരിൽനിന്നു കരംകൂടാതെ അനുഭവിപ്പാൻ കൊടുത്തിരിക്കുന്ന നിലമോ പുരയിടമോ.

കരങ്കം-ഃ. തലയോട്ട്. ഃ. ശരീരത്തിലെ എല്ല്.

കരംബ-വി. വ്യാപിക്കുന്ന.

കരംബം-തൈരിൽ അരിപ്പൊടി മലർ ഇവ ചേർത്തുണ്ടാക്കുന്ന പലഹാരം.

കരംബിത-വി. വ്യാപിക്കപ്പെട്ട.

കരംഭി-ഃ. വേലിപ്പരുത്തി ഃ. താഴൽ.

കരംഭം-ഃ. തൈരിൽ അരിപ്പൊടി മലരപ്പൊടി ഇവ ചേർത്തുണ്ടാക്കുന്ന പലഹാരം. ജലത്തോടുകൂടി ചേരുന്നതെന്നർത്ഥം. തൈരിൽ ചേർത്ത വറുത്ത യവം മുതലായതിന്റെ പൊടിയുടെ പേർ എന്നുമുണ്ട്. 'കരംഭം' എന്നുമാകാം. ഃ. ഉമ്മത്ത്. ൩. ചെറുതേക്ക്. ൪. ഒരു വൃത്തത്തിന്റെ പേർ. [ഉൽകൃതിഛന്ദസ്സിൽ പെട്ടതു്. പാദംതന്നിൽ വന്നു അക്ഷരം വീതം കാണും.]

'നജനനയതജാട്ടസനനഗഗുരുവുംചേർ
വരുന്നതുപറകകരംഭം'

(വൃത്തമഞ്ജരി)

൫. ശതാവരി. ൬. ഞാഴൽ.

കരയൻ-കരയുള്ള വസ്ത്രം.

കരയം-ഒരുമാതിരി വൃക്ഷം.

കരയാമ്പൂ-കിരാമ്പൂ, ഒരങ്ങാടിമരുന്ന്.

[ഇതു് കട്ടവും ദീപനവും ഉഷ്ണവുമാണ്. ഛർദ്ദി, അതിസാരം, വായു ഇവ

യെ നശിപ്പിക്കും സന്നിക്കും കരപ്പനും നന്ന്. അജീൎണ്ണം, അഗ്നിമാന്ദ്യം, വയറുകടി ഇവയെല്ലാം കൊള്ളും. കഫത്തെ കളയുന്നതാകുന്നു.]

കരയുക-ദുഃഖിച്ചു കണ്ണുനീരൊലിപ്പിക്കുക [സ. ക്രി. കരയിക്ക.] 'കരയുന്നതു' എന്നതിൻെറ പൎയ്യായങ്ങൾ-ക്രന്ദിതം, രുദിതം, ക്രുഷ്ടം.

കരയേറുക-കേറുക [സ. ക്രി. കരയേറുക.]

കരയേററം-നാ. കേററം, കേറുക. വ. ഖലന.

കരയോരം-കര, ആററിൻെറയുംമററും അടുത്ത പ്രദേശം.

കരരുഹം-കൈനഖം. കരത്തിൽ മുളച്ചുണ്ടാകുന്നതെന്നൎത്ഥം.

കരൽ-കര, വക്ക്. ഉ-ം, 'തൊപ്പിയുടെ കരൽ'.

കരവല്ലഭം-കൈകൊണ്ടുള്ളൊരുസംസാരം.

കരവഴി-തോണിയിലും മററും കയറാതെ ഭൂമിയിൽക്കൂടിയുള്ള വഴി.

കരവാളം-വാൾ. [കരപാലം നോക്കുക]

കരവാളിക-ചെറുവാൾ. [കരപാലിക നോക്കുക.]

കരവി-കറിക്കായം.

കരവീര-മനയോല.

കരവീരകം-നാ. നീർമരുതു്. വ. കണവീരം. ന. ഒരുമാതിരി വാൾ. ൪. ഒരു വിഷം.

കരവീരഭുജ, കരവീരഭൂഷ-നവരപ്പയറ്.

കരവീരം-നാ. കണവീരം. വ. കൈപ്പ.

കരവെപ്പു്-ഉയൎന്ന തായിൽ നടുക. കരവെപ്പ് > < ആററുവെപ്പ്.

കരശൽമണ്ണ്-പരുത്തിക്കുള്ള കട്ടപ്പമണ്ണ് [ഇതു പരുത്തിച്ചെടിക്കു വളരെ ഉപയോഗമുള്ളതാണ്. ഇതിൽ കല്ലുകണ്ണാൻ പ്രയാസം. ഈ മണ്ണ് അധികംകാലം ഈൎപ്പമായിരിക്കും. വേനലിൽ കട്ടപ്പമുള്ളതാകുന്നു.]

കരശാഖ-കൈവിരൽ [വിരലിൻെറ സാമാന്യമായ പേർ.] കൈയിൻെറ ശാഖപോലെയുള്ളതെന്നൎത്ഥം. മററൊരു പൎയ്യായം-അംഗുലി.

കരശീകരം-ആനയുടെ തുമ്പിക്കൈയിൽ നിന്നു വരുന്ന ജലം.

കരശൂകം-കൈവിരൽ.

കരസ്ഥ-വി. കൈയിലിരിക്കുന്ന, കൈയിൽകിട്ടിയ.

കരസ്ഥമാക്കുക-കൈക്കലാക്കുക.

കരസ്ഥാനം-അരത്തു കേശത്തു പാക്കുന്നവരുടെ ഒരവസ്ഥ.

കരസ്ഥിത-വി. കൈയിലിരിക്കുന്ന.

കരള-നാ. കരട്, കയല. വ. ഉണങ്ങിയ ഫലം അല്ലെങ്കിൽ പഴം.

കരള-വി. കരടായ, കട്ടിയായ. [കരളുകമായും > < നേരിയ കമ്മായം.]

കരഹാട(ക)ം-നാ. മലകാരം. കൈ പൊള്ളിക്കുന്നതെന്നൎത്ഥം. വ. താമരക്കിഴങ്ങ്. കരത്തെ ശോഭിപ്പിക്കുന്നതു്. ജപത്തിനായിട്ട് ഇതുകൊണ്ടു മാലയുണ്ടാക്കി ഉപയോഗിക്കാറുണ്ട്. അതിനാലാണ് ഈ അൎത്ഥമുണ്ടായതു്. മററൊരുപൎയ്യായം-ശിഫാകന്ദം.

കരംച്ചു-നാ. അറുത്തുകയറുക, കടിച്ചുമുറിക്കുക. വ. അല്പമായികരണ്ടുതിന്നുക.

കരളു്-നാ. മനസ്സ്. വ. ചങ്ക്.

കരളുക-നാ. അറുത്തുകയറുക, കടിച്ചുമുറിക്കുക. വ. എലിയെപ്പോലെ കടിച്ചു തിന്നുക.

കരാമട്ടം-പെരുങ്കുളവ്.

കരാർ-ഇന്നപ്രകാരം ചെയ്തുകൊള്ളാമെന്നു സമ്മതിച്ച് എഴുതിമാറുകയും മററും, ഉടമ്പടി, ചട്ടം, തീൎച്ച.

കരാവി-കരിഞ്ചീരകം

കരാളകം-കരിങ്കല്ല്.

കരാംബുകം-ചെറുകാവു്.

കരാല്ല(ക)ം-പെരുങ്കാവു്.

കരാള-വി. പ്ര. ഉയരമുള്ള ദ്വി. ഭയങ്കരമായ

'കരാളകളേബരമാകിയകൃത്യാ'
(അംബരീഷചരിതംകഥകളി)

തൃ. കോന്ത്രപ്പല്ലുള്ള.

കരാളകം-കറുത്ത ചെറുതുളസി.

കരാളം-പ്ര. കോപം. ദ്വി. കരിഞ്ചീരകം. തൃ. കറുത്ത ചെറുതുളസി. ച. കസ്തൂരിമൃഗം. ൫. ഒരു ദന്തരോഗം

[വായ് പല്ലുകളെ ആശ്രയിച്ചിട്ടു പഴുക്കപ്പതുക്കെ അവയെ നീട്ടിയും വളച്ചും (കോന്ത്രപ്പല്ലുകൾ) ഉണ്ടാക്കും. അതു് അസാദ്ധ്യമാകുന്നു ഇതത്രേ കരാളലക്ഷണം.]

കരാളാ-പ്ര. മൂന്നുദളമുള്ള കടച. ദ്വി. നറുനീണ്ടി.

കരാളി-അഗ്നിയുടെ നാക്കുകളിൽ ഒന്നു്.
[അഗ്നി എന്നതു നോക്കുക.]

കരാളിക-ദുർഗ്ഗാ.

കരാളികാ-പ്ര. ഒരു വൃക്ഷം ദ്വി. വാൾ.

കരി-പ്ര. ആന. ഭംഗിയായി നടക്കുന്നവൻ എന്നർത്ഥം. [സ്ത്രീലിംഗം-കരിണി.] ദ്വി. കലപ്പ. തൃ. ഒരുമാതിരി പുല്ലു്. ച. കായലിനു സമീപവും മററും കാലാകാലത്തിനു കൃഷിചെയ്യാതെ കിടക്കുന്ന ഒരുവക കറുത്തനിലം. ൫. (മലയാളത്തിൽ) കരിക്കട്ട.

കരി-വി. കറുത്ത.

കരികാ-പീനാറി.

കരികാ-പ്ര. നഖക്ഷതം. ദ്വി. കാര.

കരികിലാഞ്ചി, കരികാഞ്ചാഞ്ചി-പ്ര. ഒരു വക പക്ഷി. ദ്വി. ഒരുവക വള്ളി.

[ഇതിന്റെ വേരു വ്രണങ്ങൾക്കു നന്നു്. ഇതിനു നാട്ടുപാവു് എന്നുംപേരുണ്ടു്.]

കരികോലം, കരുവേല-തിരുവിതാംകൂർമഹാരാജാവു തിരുമനസ്സിലെ ഭണ്ഡാരം.

കരിക്കട്ട-തീക്കനലിൽനിന്നു തീ പോയാലുള്ള വസ്തു, ഇരുന്നൽ.

കരിക്കൽ-ആദിത്യൻ അസ്തമിക്കുന്ന സമയം, ഇരിളുക. [തമിഴിൽ-കരുക്കൽ].

കരിക്കാലാക്കുക-ഇരുട്ടാക്കുക, കൂടലാക്കുക.

കരിക്കാടി-ചോറു മുതലായ ഭക്ഷണവസ്തുക്കളെക്കുറിച്ചു താണജാതികൾ ഉയർന്ന ജാതിക്കാരോടു പറയുന്ന ആചാരവാക്കു. (അടിതോൽ എന്നതു നോക്കുക.)

കരിക്കു്-ഇളന്തേങ്ങ, ഇളനീർ.

കരിക്കുക-വേവിച്ചു കരിയാക്കുക.

കരിക്കെന്നു്-അ. വേഗത്തിൽ.

കരിക്കോൽ-കലപ്പത്തണ്ടു്. പര്യായങ്ങൾ-ഈഷ, ലാംഗലദണ്ഡം.

കരിഗർജ്ജിതം-ആനയുടെ അലച്ച.

കരിങ്കച്ചോലം-ഒരു ചെടി. പര്യായങ്ങൾ-രാക്ഷസി, ചണ്ഡാ, ധനഹരി, ക്ഷേമം, ദുഷ്പുത്രം, ഗണഹാസക ഇവ ൯-ം, അടവിക്കച്ചോലം, ചോരകച്ചോലം ഇവയാണെന്നും പറയുന്നു.

കരിങ്കടൽ-പ്ര. കറുത്ത കടൽ. ദ്വി. ബ്ലാക്സി എന്ന കടൽ.

കരിങ്കടുക്ക്-കറുത്ത കടുക്. പര്യായങ്ങൾ-ക്ഷവം, ക്ഷുധാഭിജനനം, രാജികാ, കൃഷ്ണികാ, ആസുരി ഇവ ൫-ം, മുത്തേറിയുടെ പേർ എന്ന അഭിപ്രായക്കാരുമുണ്ടു്.

കരിങ്കണ്ണു്-പ്ര. കാഴ്ചയില്ലാത്തകണ്ണു്. ദ്വി. നോക്കിയാൽ ദോഷം വരുത്തുന്ന കണ്ണു്.

കരിങ്കണ്ണൻ-പ്ര. നോക്കിയാൽ ദോഷം വരുത്തുവാൻ തക്ക കണ്ണുള്ളവൻ. ദ്വി. കണ്ണുകാണാത്തവൻ.

കരിങ്കദളിവാഴ-ഒരു മാതിരി വാഴ.

[ഇതു ശ്ലേഷ്മവർദ്ധനവും ഗുരുവും ദീപനവുമാകുന്നു. മലം തടുത്തുപാകം. പൂവിനുകച്ചുചവർപ്പുരസമാണ്. ഇതിന്റെ പഴം നയനരോഗത്തിനു നന്നു്. ജ്വരം, ദാഹം, അതിസാരം, വിഷൂചിക ഇവയ്ക്കു കൊള്ളാം.]

കരിങ്കന്ന-കറുത്തകന്ന്, പോത്ത്.
കരിങ്കരപ്പൻ-കരപ്പനിൽ ഒരിനം
[ചെവിടടയ്ക്കും, പനിക്കും, ചൊറി തടിക്കും, ബലംകുറയും, കുങ്കുമംപോലെ മേൽ സർവാംഗം കറുത്തു വീഴും, ദാഹം കുറയും (വേറെവിധം) രാവു പനിക്കും. ദേഹത്തിൽ കറുത്ത പോള പൊട്ടും. ന ട്ടവു കഴിയും].
കരിങ്കര-ഒരു വൃക്ഷം.
കരിങ്കലം-മൺകലം. കരിങ്കലം - വെങ്കലം.
കരിങ്കല്ല്-കറുത്ത കല്ല്, പാറ.
കരിങ്കള്ളൻ-വലിയ കള്ളൻ.
കരിങ്കാലി-ശിവന്റെ വേദരൂപം.
കരിങ്കാളൻ-ഒരു കറി.
കരിങ്കുടങ്ങൾ-കരിന്തകാളി.
കരിങ്കുട്ടിച്ചാത്തൻ- കുട്ടിച്ചാത്തന്മാരിൽ ഒന്ന്.
കരിങ്കുന്നി-ഒരു വള്ളി.
കരിങ്കുരങ്ങ്-ഒരു മാതിരി കറുത്തകുരങ്ങ്.
കരിങ്കുരികിൽ-കറുത്ത കുരികിൽപക്ഷി, പര്യായങ്ങൾ-ഖഞ്ജരീടം, ഖഞ്ജനം.
കരിങ്കുവലയപ്പൂവ്- കരിങ്കുവളപ്പൂവ്, പര്യായങ്ങൾ- നീലാംബുജന്മാ, ഇന്ദീവരം.
കരിങ്കുഴിയൻ-ഒരുമാതിരി കരപ്പൻ.
[പനിക്കും, നടുങ്ങും, വിറക്കും, തൊണ്ടയിൽ പുണ്ണുകെട്ടും, മേൽ സർവാംഗം തീപ്പെട്ടരി തെറിച്ചാപോലെ വീഴും, ചുമക്കും, മൂത്രമടക്കം.]
കരിങ്കുറുഞ്ഞി-ഒരു പച്ച മരുന്ന്. പര്യായങ്ങൾ-നീലം, ഝിണ്ടി, ബാണം, ദാസി, ആർത്തഗലം ഇവ ൭ ം, നീലക്കുറിഞ്ഞിയാണെന്നും അഭിപ്രായമുണ്ട്.
കരിങ്കുറിഞ്ഞിമൂർഖൻ- ഒരുവക മലമ്പാമ്പ്.
കരിങ്കുറുന്തോട്ടി-കറുത്ത കുറുന്തോട്ടി.
കരിങ്കുറുവ-കറുത്ത നീളംകുറഞ്ഞ ഒരുമാതിരി നെല്ല്.
കരിങ്കുരാൻ-ഒരുമാതിരി പക്ഷി.
കരിങ്കുവള-കറുത്ത താമര.
കരിങ്കോഴി-കറുത്തകോഴി.
കരിഗർജ്ജിതം-ആനകളുടെ ശബ്ദം. മറെറാരുപര്യായം-ബൃംഹിതം.
കരിങ്ങാലി-ഒരു വൃക്ഷം. പര്യായങ്ങൾ- ഗായത്രി, ബാലതനയം, ഖദിരം, ദന്തധാവനം.
[പാചനമാണ്. ഇതു പിത്തം, കഫം, രക്തദോഷം, കുഷ്ഠം, ആമദോഷം കാസം, ചൊറി, കൃമി, വ്രണം ഇവയെ ശമിപ്പിക്കും.]
കരിങ്ങോട്ട-ഒരു വൃക്ഷം.
കരിച്ചാൽ-കരിപോയ വഴി, ഉഴച്ചാൽ, പര്യായങ്ങൾ സീതാ, ലാംഗലപദ്ധതി.
കരിഞ്ചക്കര-പനകളുള്ള കരക്കിയുണ്ടാക്കുന്ന ഒരു മാതിരി ശക്കര.
കരിഞ്ചണ്ടി-കരിമ്പായൽ, കറുത്ത പായൽ, പര്യായങ്ങൾ-ജലനീലി, ശൈവാലം, ശൈവലം.
കരിഞ്ചപ്പട്ട-ഒരു കടപ്പമായ മസൂരി.
കരിഞ്ചപ്പട്ടവ്യാധിക്ക ചൊല്ലുംലക്ഷണമങ്ങിനെ വാതജ്വരങ്ങൾ മൂർച്ഛിച്ചു അഞ്ചാംനാൾ വ്യാധികണ്ടിടും ॥ പിഴയാതെ ചികിത്സിച്ചാൽ മരിക്കായ്കയത്രനിശ്ചയം ഇതുപകരണ്ടുമെചൊല്ലാതെ കൂട്ടിച്ചീടരുതാമയേ ॥ തൊന്നുറവിദ്വാംകൊണ്ടെ സൌഖ്യമായ് വരും ൯ണോം ജ്വരങ്ങൾ കൊണ്ടാൽ രണ്ടാംനാൾ ഛർദ്ദിക്കും മൂത്രടച്ചിടും ॥ ഇക്കിട്ടംകൂടെയുണ്ടാകമതുമപ്പോൾശമിച്ചിട്ടും ബാധംകെട്ടുകിടന്നിടും പുറപ്പെട്ടാലുമാമയേ ॥ വല്യക്ഷതപ്പെട്ടപോലെ കാണാംവ്യാധിയിക്കിളെ മുകിൻറരിപോലെ തന്നിക്കിട്ടയ് മെല്ലെ പോൽ ॥ മുണ്ടായിട്ടു മൂഴ്ത്തുള്ളതാക്കെ

യങ്ങുപഴുക്കയും ചെറുതായുള്ളതൊക്കെ ത്താൻ വരണ്ടുപൊളിയുംക്രമാൽ || ഇങ്ങി നെയുള്ളവ്യാധിക്ക ചികിത്സിച്ചീടുകപ്പെം ഴെ വല്യഞ്ഞാറയുടെന്നീരും വെള്ളമുക്കി ൻെറപാലുമായ് || കൊട്ടത്തീട്ടുകമുന്നേ താൻ കരുക്കൾതെളിവാനമയ് കഷാ യംവെച്ചാതൻചേർത്തു കൊട്ടുക പത്തു നാൾമുതൽ || ജടാമഞ്ചിഞ്ചകൊട്ടഞ്ച കൊട്ടുത്തുവഞ്ചപാവുമയ് കൊട്ടത്തീട്ട പൊടിച്ചിട്ടു തേനിലാവോളമാമരാൽ||ക ഫനാശം ഭവിച്ചീട്ടും ഉദരത്തിന്നുസൌഖ്യ വും കരുക്കളുംവളൎന്നീടും രുചിയുണ്ടാംസു ഖപ്രദം||അകതരുണിമുതലായിച്ചൊന്നോ രൌഷധമെന്ത്തുടൻ ഔചിത്യംകൊണ്ടെ ടുത്തിട്ടുചെയ്യിടേണംചികിത്സകൾ|| പ ത്തുനാളുകഴിഞ്ഞെന്നാൽഅതിസാരങ്ങൾ കാണുകിൽ ഉടനേമുന്തിരിങ്ങായെകൊട്ട ത്തീടണമാമരാൽ|| അടങ്ങുമുടനേതന്നെ വല്ടിച്ചുവന്നിരിക്കിലോ മരിക്കുമതി നാൽതന്നെപിഴച്ചേമരണംവരു||".

(മസൂരിപടലം)

കരിഞ്ചർമ്മം-ആനത്തുകിൽ.

കരിഞ്ചൊത്തി, കരിഞ്ചൊത്ത-ഒരുതരം കറുത്ത പാമ്പ്. വളരെ വിഷമുള്ള താണ്.

കരിഞ്ചീരകം-ഒരങ്ങാടിമരുന്ന്. പൎയ്യ യങ്ങൾ-ഖരാശ, കാരവി, ദീപ്യം.

[കരിഞ്ചീരകം തീക്ഷ്ണവും ഉഷ്ണവുമാ ണ്. മേധാഗ്നിവൎദ്ധനവും രുച്യവും ല ഘുവും ശ്ലേഷ്മാനിലാപഹവും അന്നഗ ന്ധഹരവും ദീപനവുമാകുന്നു.]

കരിഞ്ചുര-ഒരുമാതിരി അരി.

കരിഞ്ചെള്ളു-പറക്കുന്ന ഒരുമാതിരി ചെ റിയ ജന്തു.

കരിഞ്ചെമ്പു്-വെട്ടുചെമ്പു്.

കരിഞ്ചേര-കറുത്ത ചേരപ്പാമ്പ്.

കരിഞ്ചേരട്ട-വലിയമാതിരി അട്ട.

കരിണി-പിടിയാന. മററുപൎയ്യായങ്ങൾ-ധേനുകം, വശാ.

കരിഞ്ഞോട്ട-ഒരു വൃക്ഷം.

[കരിഞ്ഞോട്ട വാതത്തിന നന്ന്.]

കരിതെളിയിക്കുക-കരിത്തുനിറം നന്നാ ക്കുക.

കരിത്തലച്ചി-ചെറുതേക്ക്, അംഗാര വല്ലി.

കരിദാരകം-സിംഹം.

കരിനാക്കൻ-നോക്കിക്കൊണ്ടു പറ ഞ്ഞാൽ ദോഷംവരുത്തുന്നതിന കഴിവു ള്ളവൻ. സ്ത്രീലിംഗം-കരിനാക്കി.

കരിനാട്ടി-പറിച്ചുനട്ടിട്ടു തെളിയുന്ന ഒരു വക നെല്ല്.

കരിനൂൽ-ആശാരിമാരുടെ നൂൽ.

കരിനൊച്ചി-ഒരു ചെടി.

കരിനാസിക-ഒരു വാദ്യം.

കരിന്തകര-ഒരു വൃക്ഷം.

[രക്തസ്രാവം, വാതം ഇവക്കു നന്ന്.]

കരിന്തകാളി, കരിന്താളി-കരിങ്കൊട ങ്ങൽ.

കരിന്തുമ്പ-ഒരു പച്ചമരുന്ന്.

[ഗുണം തുമ്പയുടേതുതന്നെ. വിശേ ഷിച്ച രുചിയുണ്ടാക്കും. കൃമിനാശന മാണ്.]

കരിന്തുളസി-കൃഷ്ണതുളസി. കറുത്ത തുളസി വ് എന്നും കാണുന്നു.

കരിന്തേരം-കറുത്ത തേരം.

കരിപത്രം-താലീശപത്രം.

കരിപൻ-ആനപ്പാപ്പാൻ.

കരിപാട്ടം-കൃഷിചെയ്യാത്ത നിലത്തിന കൊടുക്കേണ്ടിവരുന്ന കരം.

കരിപ്പിപ്പലി-അത്തിത്തിപ്പലി. ആന ത്തിപ്പലി എന്നും പറയാറുണ്ട്.

കരിപോതകം-ആനക്കുട്ടി.

കരിപ്പട്ടി-കരിമ്പനയുടെ കള്ളുകൊണ്ടുണ്ടാ ക്കിയശൎക്കര. തമിഴിൽ-കരിപ്പട്ടി.

കരിപ്പ്-ക്രി. കാടുചുട്ടു കൃഷിചെയ്യുക. ഉ. ഇരാംച്ചു.

കരിപ്പത്തുകോവിലകം-കോലത്തിരിയുടെ ഒരു കൊട്ടാരം.

കരിപ്പാലി-ഒരു വക നെല്ല്.

കരിമ-കറുപ്പ്.

കരിമരം-മരുത്.

കരിമരുത്-ഒരു വൃക്ഷം.

കരിമരുന്ന്-കരിയും വെടിയുപ്പും മററും കൂട്ടിയരച്ചുണ്ടാക്കിയത്, വെടിമരുന്ന്.

കരിമാചലം-സിംഹം.

കരിമാൻ-ഒരു വക മൃഗം.

കരിമാനം-കാർമേഘം.

കരിമീൻ-ഒരു വക മത്സ്യം.

കരിമുകിൽ-കറുത്ത മേഘം.

കരിമുഖൻ-ഗണേശൻ. ആനമുഖമുള്ളവൻ എന്നർത്ഥം.

കരിമുട്ടി-ക്രി. പാതി എരിഞ്ഞ വടി. ഉ. മൂഢൻ. ന. താന്തോന്നി, തെമ്മാടി. സ്ത്രീലിംഗം-കരിമുട്ടിച്ചി.

കരിമുണ്ടകൻ-ഒരു വക നെല്ല്.

കരിമുള്ള്-ചക്കയുടെ മുള്ള്.

കരിമ്പടം-പുതപ്പ്. പര്യായങ്ങൾ-രല്ലകം, കംബളം.

[ആട്ടുരോമംകൊണ്ടു നെയ്തുണ്ടാക്കിയ കരിമ്പടം മുതലായതിനു മേഷകംബളം, ഊർണ്ണായു എന്നു പര്യായങ്ങൾ].

കരിമ്പൻ-ക്രി. വസ്ത്രങ്ങൾ നനഞ്ഞിട്ടു ഉണങ്ങാതെ കുറേനാൾ ഇരുന്നാൽ അതിന്മേലുണ്ടാകുന്ന കറുത്ത നിറം. ഉ. കറുത്ത കാള.

കരിമ്പന-എഴുത്തോലയുണ്ടാകുന്ന പന. പര്യായം-തൃണരാജാഹ്വയം.

[കരിമ്പനയുടെ വേർ-ബലത്തെയുണ്ടാക്കും. കഫത്തെ കളയും. ശുക്ലത്തെ വർദ്ധിപ്പിക്കും. ഇതിന്റെ പഴം-പിത്തത്തെ വളർത്തും. ബലകരമാകുന്നു. ഇതിന്റെ ഫലം-ഗുരുവും പിത്തമില്ലാത്തതുമാകുന്നു. ഇതിന്റെ ഇത്തിളിനു 'പനവാഴ' എന്നു പേർ. ഇതു പിത്തജങ്ങളായ വ്രണങ്ങളെ ശമിപ്പിക്കും. കരിമ്പനയുടെ ഓലത്തണ്ടു വാട്ടിപ്പിഴിഞ്ഞെടുക്കുന്ന ചാറ് കണ്ണിലെ പല രോഗങ്ങൾക്കും ഉപയോഗമുണ്ട്. ഇതിന്റെ അങ്കുരത്തിനു പനങ്കിഴങ്ങ് എന്നു പേർ. ഇത് അസ്ഥിസ്രാവത്തിനു നന്ന്. മേഹത്തിനു വിശേഷം. പനംകള്ളിനു (ചുണ്ണാമ്പു ചേർത്തുള്ളതിനു) അക്കാനി എന്നു പറയും. ബലത്തെയുണ്ടാക്കും. വിശപ്പിനു കൊള്ളാം. ഇതിൽനിന്നു ശർക്കരയുണ്ടാക്കുന്നു. നല്ലവണ്ണം കാച്ചിക്കുറുക്കുന്ന പക്ഷം പനംകൽക്കണ്ടും കിട്ടും. അതു തണുപ്പും കഫഹരവുമാണ്. ചുണ്ണാമ്പു ചേർക്കാത്ത കള്ളിനു മദ്യത്തിന്റെ ഗുണമുണ്ട്. പനംക്രുമ്പ് വ്രണത്തെ ഉണക്കും.

കരിമ്പനമുണ്ടം-പനംക്രുമ്പ്. പനംകാച്ചിൽ എന്നും പറയും.

കരിമ്പയറ്-കറുത്ത പയറ്.

കരിമ്പാട്ട്- കരിമ്പിൻനീരെടുപ്പാൻ ചക്കിൽവെച്ചു ഞെക്കുക. [കരിമ്പ്+ആട്ട്].

കരിമ്പായൽ-നനയുന്ന ഭിത്തിയിലും മററുമുണ്ടാകുന്ന ഒരു മാതിരി പായൽ.

കരിമ്പാലർ-കാട്ടിൽപാർപ്പുകാരും കള്ളന്മാരുമായ ഒരു ജാതിക്കാർ.

കരിമ്പാറ-കരിങ്കല്ല്.

കരിമ്പിത്തം-ഒരു ദീനം.

കരിമ്പിൻനീർ-കരിമ്പിൽ നിന്നു പുറപ്പെടുന്ന വെള്ളം.

[കരിമ്പിൻനീർ മുതലായതുകൊണ്ടുണ്ടാക്കുന്ന മദ്യത്തിനു 'മൈരേയം' എന്നു പേർ].

കരിമ്പ്-ഒരു ചെടി. പര്യായങ്ങൾ-രസാലം, ഇക്ഷു.

[ഇതിന്റെ തണ്ടു പിഴിഞ്ഞു നീരിനെ തിളപ്പിച്ചാൽ പഞ്ചസാര കിട്ടും.

ണ്ടുകളെ ചക്കിന്റെ ഇടയിൽ തിരുകി ഞെരുക്കിയാൽ കിട്ടുന്ന ചാറ് അടുപ്പിലുവെച്ചു വററിച്ചാൽ ശക്കര കിട്ടും. കരിമ്പിൻനീര് ഗുരുവും സ്നിഗ്ദ്ധവും ബൃംഹണവും ശുക്ലവൃദ്ധിയെ ചെയ്യുന്നതും കഫത്തേയും മൂത്രത്തേയും ഉണ്ടാക്കുന്നതും രക്തപിത്തഹരവും സ്വാദു പാകരസവുമാണ് കരിമ്പിന്റെ വേരുമൂലപ്പാലുണ്ടാക്കുന്നതിനു നന്ന്. കണ്ണത്തിനും കൊള്ളാം. പുണ്ഡരീകക്കരിമ്പ്, മുളക്കരിമ്പ്, നീലക്കരിമ്പ്, വെണ്ണീറവംകരിമ്പ്, ഈഴക്കരിമ്പ്, നാഗ്പൂരിമ്പ് ഇങ്ങിനെ പല തരമുണ്ട്. കരിമ്പിൻചണ്ടിയിൽ നിന്നു മെഴുകണ്ടാക്കാമെന്നു കണ്ടുപിടിക്കപ്പെട്ടകയും നേററൽരാജ്യത്തു ഈവ്യവസായം ആരംഭിക്കുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്ന പ്രകാരം ൯൨-൩൨-ലെ 'സത്യനാദം' എന്ന പത്രം പ്രസ്താവിക്കുന്നു.]

കരിമ്പുമാലി-കരിമ്പു കൃഷിചെയ്യുന്നതിനുള്ള വയൽ.

കരിമ്പുലി-കറുത്ത പുലി.

കരിമ്പുവീട്ട്-തളിപ്പറമ്പിലുള്ള കോലത്തിരിരാജ്ഞിയുടെ കൊട്ടാരം.

കരിമ്പുറ-പോത്ത്.

കരിമ്പൂച്ച-ഒരുമാതിരി കറുത്ത പൂച്ച

കരിമ്പോള-ഒരു പച്ചമരുന്ന്.

കരിയറ-കലപ്പയിൽ കൊഴുവെച്ചുറപ്പിക്കുന്ന ഭാഗം. പര്യായങ്ങൾ-ഫലം, നിരീശം, കുടകം, ഫാലം, കൃഷികം.

[ഇവ ൫-ം, കൊഴുവിന്റെ പേരെന്നും, ആദ്യത്തെ മൂന്നും കരിയറയുടേയും ശേഷം ഉള്ള ൨-ം കൊഴുവിന്റെയും പേരെന്നും അഭിപ്രായമുണ്ട്]

കരിയാത്തൻ-കരിങ്കുട്ടിച്ചാത്തൻ, കരുമകൻ.

കരിയില-ഉണങ്ങിയ ഇല.

കരിയിലിറങ്ങുക-നിലം പണയമായി ഒഴുതിവാങ്ങിച്ചവൻ ആ നിലത്തിൽ കൃഷി തുടങ്ങുക [കാംക്രി-കരിയിറക്കുക]

കരിയുക-ഹ. വെന്തുകരിയുക. ൨. ഉണങ്ങി പച്ചകെട്ടുപോവുക, ഉണങ്ങികറുത്തുപോവുക

കരിയോല-പഴയ അഴുക്കിലിട്ട ഓല.

കരിവങ്കം-കറുത്ത ഈയ്യം.

[ചക്ഷുഷ്യമാണ്. വാതം, പ്രമേഹം, വ്രണം, മേദസ്സ്, പാണ്ഡു ഇവയെ നശിപ്പിക്കും. കരിവങ്കത്തിന്റെ ഭസ്മം അനുപാനഭേദംകൊണ്ടു മുൻപറഞ്ഞ രോഗങ്ങൾക്കും വിശിഷ്യാ നീക്കട്ടപ്പിനും കൊള്ളാം.]

കരിവഴല-ഒരു വക പാമ്പ്.

കരിവാകമീൻ-ഒരുവക മത്സ്യം.

കരിവാട്ട്-കരിനാട്ടി, പറിച്ചുനട്ടിട്ടു തെളിയുന്ന ഒരു വക നെല്ല്.

കരിവി, കരുവി-ഹ. ക്ഷൌരക്കത്തി. ൨. പണിക്കോപ്പ്. ൩. കൊഴുവ്. ൪. ഒരു വക വള്ളി.

കരിവി, കരി-കലപ്പ.

കരിവിലാത്തി-ഒരു മരുന്ന്.

കരിവിവള്ളി-ഒരു പച്ചമരുന്നു വള്ളി

[ഇതിന്റെ കിഴങ്ങ് വസ്തിരോഗം, മൂത്രകൃച്ഛ്രം, ഉഷ്ണവാതം ഇവയ്ക്കുനന്നു]

കരിവ്-ഹ. വെന്തുകരിയാവുക. ൨. ഉണങ്ങിപ്പോവുക ൩. നിലം വെയിലേററ നെല്ലുകിട്ടാതെ കരിഞ്ഞുപോവുക.

കരിവെട്ടി-ഒരു മരം.

കരിവെയ്ക്കുക-പണയം എഴുതിയ നിലം ഒഴിഞ്ഞുകൊടുക്കുക.

കരിവേപ്പ്-വേപ്പിൽ ഒരു വകഭേദം.

[ഇതിന്റെ ഇല കടുവും തിക്തവും ക്ഷാരവും ദീപനവും വിരേചനകരവുമാണ്. വാതം, വിഷം, ശോഫം ഇവയെ ശമിപ്പിക്കും].

കരിവേലകം-ഒരു വൃക്ഷം.

[പല്ലുകുത്തിനും പല്ലുറപ്പിനും കൊള്ളാം. കഫത്തെ നശിപ്പിക്കും, അർശസ്സിനു നന്ന്].

കരിവേഴ-ഒരുവക നെല്ല്.

കരിവൈജയന്തി-ആന കൊണ്ടുപോകുന്ന ഒരു കൊടി.

കരിശാബകം-ആനക്കുട്ടി. മറെറാരുപര്യായം-കളഭം.

കരീരകം-യുദ്ധം, ശണ്ഠ.

കരീരഫലകം-തെങ്ങ്.

കരീരം-പു. ദുരുവള മുള്ളുകൊണ്ട് ആനയെ ഉപദ്രവിക്കുന്നതെന്നർത്ഥം. വ. ആണ്ടാൻമുള. ഹിംസിക്കുന്നതെന്നർത്ഥം. ന. വൃക്ഷവിശേഷം, ക്രുവളം, ർ. കുടം. ഇ. അഗസ്തിവൃക്ഷം.

[ആണ്ടാൻമുള = വംശാങ്കുരം, മുളംക്രുമ്പ്, ഇല്ലിയുടെ ക്രുമ്പ്, മുളക്കാമ്പ്.]

കരീരിക-ആനക്കൊമ്പിന്റെ ചുവട്.

കരീഷം-ഉണങ്ങിയ ചാണകം. വിക്ഷേപിക്കപ്പെടുന്നതെന്നർത്ഥം.

കരീഷംകഷാ-കൊടുങ്കാററ്.

കരു-വി. കറുത്ത.

കരു, കരുവ്-പു. ഓട്ടുപാത്രം മുതലായതു വാർക്കുന്നതിനു അവയുടെ ആകൃതിയിൽ മണ്ണുകൊണ്ടുണ്ടാക്കിയതു്. വ. ഗർഭത്തിലിരിക്കുന്ന പ്രജ. ന. ക്ഷൌരകത്തി മുതലായ ചില ചെറിയ ആയുധം. ർ. ചതുരംഗത്തിന്റെ ദേവനം മററും. ഇ. മൊട്ടയുടെ അകത്തെ വസ്തു. ന്ന. ഹൃദയം.

കരുകരുക്കുക-കരുകരുപ്പുണ്ടാവുക

കരുകരുപ്പ്-കണ്ണിൽ മണലോ മറേറാ വീണാൽ ഉണ്ടാകുന്ന വേദന.

കരുക്ക്-പു. അറപ്പുവാളിന്റെ പല്ല്. വ. അരം. ന. പനമടലിന്റെയും മററും മുള്ള്. ർ. പല്ലിന്റെ വക്ക്.

കരുക്കൻ-പു. ആദിത്യന്റെ അസ്തമനസമയം. വ. എപ്പോഴും ചോദിക്കുന്നവൻ, കരിക്കൽ

കരുക്കുക-പു. ആദിത്യൻ അസ്തമിക്കുക. വ. വേദനയുണ്ടാവുക.

കരുണ-സാധുക്കളോടും മററും തോന്നുന്ന ഒരു ഭാവം, അലിവ്, ദയ.

കരുണൻ-കരുണരസമുള്ളവൻ.

കരുണമല്ലി-തുളസിമല്ല.

കരുണം-ശൃംഗാരാദിരസങ്ങളിൽ ഒന്ന്. ദയതോന്നിക്കുന്നതു്, മററു സകല രസങ്ങളേയും നശിപ്പിക്കുന്നതു് എന്നിങ്ങനെ അർത്ഥം.

[കരുണരസം ഉത്ഭവിക്കുന്നതു് ഇഷ്ടനാശം അനിഷ്ടപ്രാപ്തി ഇവ ഹേതുവായിട്ടാണ്. ഇതിന്റെ അധിദേവത യമനാകുന്നു. വർണ്ണം കപോതവർണ്ണമാണ്. 'ധീരൈഃകപോതവർണ്ണോയം കഥിതോയമദൈവതഃ' എന്നു പ്രമാണം. കരുണരസത്തിന്റെ ഉദാഹരണത്തിനു രാമായണത്തിൽ 'ദശരഥപ്രലാപം' മുതലായതു നോക്കുക.]

കരുണം-അ. ദയനീയമായ വിധത്തിൽ.

കരുണവിപ്രലംഭം-വിപ്രലംഭശൃംഗാരത്തിന്റെ ഒരു പിരിവ്.

[വിപ്രലംഭശൃംഗാരം-പൂർവരാഗം, മാനം, പ്രവാസം, കരുണം ഇങ്ങിനെ നാലായി ഭാഗിച്ചിരിക്കുന്നു. നായികാനായകന്മാരിൽ ഒരാൾ മരിച്ചുപോയാൽ വല്ല ഉപായവും നിമിത്തം വീണ്ടും ജീവിച്ചു തനിക്കു ലഭിക്കുമെന്നു മററാ ആളിനു മോഹം തോന്നുന്നപക്ഷം ആയാളുടെ ആ വിധമുള്ള ദുഃഖാവസ്ഥാനമത്രേ കരുണവിപ്രലംഭം. നിരാശപ്പെട്ടിരിപ്പാണെങ്കിൽ കരുണരസത്തിനു അവകാശമുള്ളൂ.]

കരുണാകടാക്ഷം - ദയയോടുകൂടിയ നോട്ടം.

കരുണാകരൻ-പു. കൃപയ്ക്കിരിപ്പിടമായുള്ളവൻ. വ. വളരെ കൃപയുള്ളവൻ.

കരുണാകരം-പു. ദയയ്ക്കിരിപ്പിടം. വ. കരുണാരത്നങ്ങൾ വിളയുന്ന സ്ഥലം.

ന. ദയയെചെയ്യുന്നതു്. ൪ വളരെകൃപയു ള്ളതു്. ൭. ഒരുവൃത്തം. ഇതു ശകാരീഛന്ദസ്സിൽപെട്ടതാണു്. പാദം ഒന്നിൽ ൧൪ അക്ഷരം വീതം കാണും.

'കരുണാംകരമിഹ സന്നനമലഘുഗം'

(വൃത്തമഞ്ജരി)

കരുണാപര-വി. അധികം ദയയുള്ള.

കരുണാ, കരുണാരസം-ദയ, കൃപ, കരുണരസം [കരുണം എന്നതു നോക്കുക] പര്യായങ്ങൾ-കാരുണ്യം, കരുണാ, ഘൃണാ, കൃപ, ദയ, അനുകമ്പ, അനുക്രോശം. കരുണാ = ജനങ്ങളെ തൻെറ സ്വാധീനമാക്കിച്ചെയ്യുന്നതു്.

[കാരുണ്യാദി ഏഴു ശബ്ദങ്ങളും ശൃംഗാരാദിരസങ്ങളിൽപെട്ട കരുണരസവും രണ്ടാണെന്നു വിചാരിച്ചുപോകരുതു്.]

കരുണാമയ-വി. വളരെ കരുണയുള്ള.

കരുതൽ-ഢ. വിചാരം, നിനവു്. ഢ. സൂക്ഷിച്ചുവെപ്പു്. ന. സൂക്ഷിച്ചുവെച്ചിട്ടുള്ള മുതൽ, സമ്പാദ്യം.

കരുതലർ-ശത്രുക്കൾ.

'കരുതലരിളകൊന്നാത്തുനേരം'

(ഭഗവൽഗീത-മാധവപ്പണിക്കർ)

[കരുതാത്തവർ എന്നു പദാൎത്ഥം].

കരുതുക-ഢ മുൻകൂട്ടി വിചാരിക്കുക. ഢ. മുതൽ സമ്പാദിക്കുക.

കരുത്തു്-ഢ. സാമൎത്ഥ്യം. ഢ. ദേഹത്തിൻെറയും മററും ബലം, ശക്തി.

കരുത്തൻ-ഢ. സമൎത്ഥൻ ഢ. ശക്തൻ.

കരുനൊച്ചി, കരുനെച്ചി-ഒരു പച്ചമരുന്നു്. പര്യായങ്ങൾ-സിന്ദുകം, സിന്ദുവാരം, ഇന്ദ്രസുരസം, നിൎഗ്ഗുണ്ഡി, ഇന്ദ്രാണിക.

[ഇവ ൭-ം നൊച്ചിയുടെ സാമാന്യവാചകമാകണമെന്നും ശേഫാലികാ, സുവഹാ, നിൎഗ്ഗുണ്ഡി, നീലിക ഇവ നാലുമാണ കരുനൊച്ചിയുടെ പേരെന്നും അഭിപ്രായം കാണുന്നുണ്ടു്.]

കരുന്തകാളി-ഒരു പച്ചമരുന്നു്. [കരിന്തകാളി നോക്കുക].

കരുപിടിക്ക-രൂപമുണ്ടാകുക.

കരുന്തുമ്പ-ഒരു ചെടി. [കരിന്തുമ്പ നോക്കുക].

കരും-വി. കറുത്ത.

കരുമ-ഢ. കറുപ്പു്. ഢ. വാളിൻെറ മൂച്ച്. ന. കട്ടപ്പം. ൪. ശക്തി.

കരുമം-ഢ. കൎമ്മം. ഢ. ഫലം. (പ-മ)

കരുമകൻ-വേട്ടക്കരുമകൻ, ശാസ്താവു്.

കരുമണൽ, കരിമണൽ-ഒരു മാതിരി കറുത്ത മണൽ.

കരുമന-ഢ ഉപദ്രവം ഢ. ദുഷ്ടത. ന. നാശം. ൪. അപകടം. ൭. സങ്കടം. ൬. ബലം.

കരുമത്സ്യം-ഒരു വക മത്സ്യം. പര്യായങ്ങൾ-പ്രോഷ്ഠി, ശഫരി.

കരുമാലി-കരുമന. [പദ്യത്തിൽ പ്രയോഗം.]

കരുമിഴി-കണ്ണിൻെറനടുവിലുള്ള കറുപ്പു്.

കരുമുകിൽ, കരിമുകിൽ-കറുത്തമേഘം.

കരുമുതക്കു്, കരിമുതക്കു്-ഒരു വള്ളി, കറുത്ത മുതക്കു്. പര്യായങ്ങൾ-വിദാരി, ക്ഷീരശുക്ല, ഇക്ഷുഗന്ധാ, ക്രോഷ്ടി.

കരുമുത്തിൾ-ഒരു ചെടി. ഇതിനു ഫലം ഇല്ല.

കരുവരല-ഒരു വക വലിയ കാട്ടുപാമ്പു്. ഇതിൻെറ കണ്ണുകൾ ചെമന്നിരിക്കും.

കരുവാഴിക-മഴമഴിക്ക.

കരുവാടു്-ഉണങ്ങിയ മത്സ്യം, ഉപ്പിട്ട മത്സ്യം.

കരുവാത്തി-കൊല്ലത്തി.

കരുവാൻ-കൊല്ലൻ. ഇരിമ്പു പണിചെയ്യുന്നവൻ. പര്യായങ്ങൾ-വ്യോകാരൻ, ലോഹകാരകൻ.

കരുവാര, കരുവാറു്-അരിമ്പാറ.

കരുവാളിക്കുക-വെയിലുകൊണ്ടോ മറ്റോ ശരീരത്തിൽ കറുത്തനിറമുണ്ടാവുക

കരുവാളിപ്പ്, കരിവാളിപ്പ്-ശരീരത്തിലുണ്ടാകുന്ന കരിനിറം.

കരുവി, കരിവി-പു. ക്ഷൌരക്കത്തി വ. പണിക്കോപ്പ്. ന. കൊഴുവ്. ദ്. ഒരു വക വള്ളി.

കരുവേപ്പ്-കരിവേപ്പ്.

കരുവേലപ്പട്ട-കരുവേലവൃക്ഷത്തിന്റെ പട്ട.

കരുവേലപ്പുര- കരുവേലത്തുനായന്മാർ ജോലിനോക്കിവരുന്നതും തിരുവിതാംകൂറിൽ കൊട്ടാരത്തിലുള്ളതുമായ ഒരു പുര

കരുവേലം, കരിക്കോലം-തിരുവിതാംകൂർ മഹാരാജാവു തിരുമനസ്സിലെ ഭണ്ഡാരം.

കരുവേലം, കരുവേലകം-ഒരു വൃക്ഷം.

കരേട്ട-വരണ്ട, ഇരണ്ടപ്പക്ഷി എന്നും പറയുന്നുണ്ട്. ജലത്തിൽ കിടന്നു ശബ്ദിക്കുന്നത് എന്നർത്ഥം.

[ഇതു് അശുഭവാദിയായ ഒരു പക്ഷിയാണെന്നാണ് മഹേശ്വരന്റെ അഭിപ്രായം. തമിഴിൽ ഇതിനു പേർ 'രാജാളി'].

കരേണു-പു. ആന വ. പിടിയാന ന. കൊമ്പനാന ശിരസ്സിൽ പൊടിയുള്ളതെന്നർത്ഥം. (പിടിയാനയുടെയും കൊമ്പനാനയുടെയും പേര്) ദ്. ചെറുകൊന്ന

കരേണുക-പിടിയാന.

കരേണുഭൂ-ആനക്കൊമ്പ്.

കരേണുസുധ-ആനപ്പാല്.

കരേനസ്സ്വാദ-നാഗപ്പൂവ്.

കരേണുപതി-ആന

കരേണുജ്ഞ, കരേണുസുതൻ-കരേണുവിന്റെ പുത്രൻ, പാലകാപ്യൻ

[ഗജശാസ്ത്രം ഉണ്ടാക്കിയതു 'പാലകാപ്യൻ' എന്നാണ്.]

കരേളക-കട്ടക്കമുളി.

[സന്നിനിമിത്തം മോഹിച്ചവർക്ക് ഇതിന്റെ വേരു് അഞ്ജനത്തിനു വിശേഷം. വിഷത്തിനും കൊള്ളാം. പശുക്കളുടെ രോഗങ്ങൾക്കും ഇതു ഉപയോഗിക്കുന്നുണ്ട്. കന്നുകാലികളുടെ വ്രണത്തിനും കരപ്പനും ഇതിന്റെ ഇല നന്നാണ്].

കരേറുക-പു. കേറുക, കരയേറുക, അകത്തോട്ടോ മേല്പോട്ടോ ചെല്ലുക വ. വലിക്കുക [സ. ക്രി കരേറുക]

കരേറ്റം-കേറ്റം, വലിവു.

കരോഗി-തലയിലെ അസ്ഥിക്കൂട്ടം. വായുവിനെ തടസ്ഥപ്പെടുത്തുന്നതെന്നർത്ഥം.

കരോടി-തലയോട്.

കരോട്ട-അ. മുകളിൽ.

കരോട്ടേയ്ക്കു-അ. മുകളിലേയ്ക്കു.

കർക്ക-വി. പു. വെളുത്ത വ. നല്ല.

കർക്കചിർഭിടാ, കർക്കചിർഭിടി-വെളുത്ത വെള്ളരി.

കർക്കട-ഒരായുധം.

'മർക്കടവരരെക്കർക്കടകൊണ്ടും'

(കിരാതം തുള്ളൽ)

കർക്കട(കാ)ം-പു. ഞണ്ടം. വ. താമരക്കിഴങ്ങ്. ന. പാൽച്ചുര ദ്. ഞണ്ട്. ത. കരിയു്. ന്യ. മലങ്കാര.

കർക്കടകി-കർക്കടകശൃംഗി.

കർക്കടകിനി-മരമഞ്ഞൾ

കർക്കടം, കർക്കടകാ-പു. ഞണ്ട്. ജനിക്കുമ്പോൾതന്നെ അമ്മയെ കൊല്ലുന്നതിനാൽ ഈ പേർ സിദ്ധിച്ചു. മറ്റൊരു പര്യായം കുളീരം. വ. കർക്കടകരാശി. ന. കർക്കടകമാസം.

കർക്കടശൃംഗി, കർക്കടശൃംഗികാ, കർക്കടക-കർക്കടശൃംഗി.

കർക്കട്ട്-വരണ്ട.

കർക്കടാഗ്രം-കക്കരി

കർക്കടാഖ്യാ-കർക്കടശൃംഗി.

കൎക്കടാംഗാ-കൎക്കടശൃംഗി.

കൎക്കടാഹ്വം-ക്രൂവളം.

കൎക്കടാഹ്വാ-കൎക്കടശൃംഗി.

കൎക്കടി-ഫ വെള്ളരി. കരത്തെ ആവരണംചെയ്യുന്നതെന്നൎത്ഥം. മറ്റൊരുപൎയ്യായം-ഉൎവ്വാരു. വ. നായിക്കൊരണ. ന. പെൺഞണ്ടു്. ർ. ഇലവു്. ഇ പാമ്പു്. ന്ത. കാട്ടിലന്ത. ൧. ലന്തമരം. വ്വ. ദേവതാളി. ൻ വയൽവെള്ളരി.

കൎക്കടിനി-മരമഞ്ഞൾ.

കൎക്കണ്ഡം-ഞണ്ടു്.

കൎക്കനാട്ടു്-കേരളം എന്നു പറഞ്ഞുവരുന്ന ചേരരാജ്യത്തിനടങ്ങിയിരുന്ന ഏഴു വിഭാഗങ്ങളിൽ ഒന്നു്.

കൎക്കന്ധു-ഫ. ലന്തമരം. മുള്ളുള്ളതെന്നൎത്ഥം. വ. പെരുന്തുടരി, തുടരി.

കൎക്കഫലം-കൎക്കടവൃക്ഷം.

കൎക്കം-ഫ വെളുത്ത കുതിര. കണ്ണിനു സുഖത്തെ ചെയ്യുന്നതെന്നൎത്ഥം. വ. ഞണ്ടു്. ന. ജലം ഒഴിച്ചുവെയ്ക്കുന്ന ഭരണി ർ കടം. ഇ. അഗ്നി. ന്ത. മുഖക്കണ്ണാടി.

കൎക്കര-വി. കട്ടപ്പമുള്ള.

കൎക്കരാക്ഷൻ-വാലാട്ടിപ്പക്ഷി.

കൎക്കരാംഗ-കരിങ്കുരികിൽ.

കൎക്കരാട്ടു-വേഗത്തിൽ ചെല്ലുന്ന നോട്ടം, ചെരിച്ചു നോക്കു്, കടാക്ഷം.

കൎക്കരാട്ടു(കം)-വരണ്ട.

കൎക്കരാലം-കടിഞ്ഞാണിന്റെ വളയം.

കൎക്കരി-ഫ. വെള്ളരി. വ. കടം.

കൎക്കരേട്ടു-വരണ്ട. 'കർക' എന്നു ശബ്ദിക്കുന്നതു് എന്നൎത്ഥം.

കൎക്കശ-വി. ഫ. കഠിനമായ വ. മയമില്ലാത്ത. ന. ക്രൂരമായ.

കൎക്കശച്ഛദ-ഫ. ആനപ്പീച്ചിൽ. വ. കാട്ടുപീച്ചിൽ

കൎക്കശച്ഛദം-ഫ. പാടവലം, കൈപ്പൻപടവലം. വ. ശാഖോടവൃക്ഷം.

കൎക്കശദല-ശാഖോടവൃക്ഷം.

കൎക്കശദലാ-ഷേ്യാ.

കൎക്കശൻ-സാഹസപ്രവൃത്തി ചെയ്യുന്നവൻ. ഹിംസിക്കുന്നവൻ എന്നൎത്ഥം.

കൎക്കശം-ഫ കഠിനമായിട്ടുള്ളതു്. പീഡിപ്പിക്കുന്നതു് എന്നൎത്ഥം, സ്നിഗ്ദ്ധമായില്ലാത്തതു്. വ. കമ്പിപ്പാല. കൈയിലെടുത്താൽ ശബ്ദിക്കുന്നതു് എന്നൎത്ഥം. ചെറുകുപ്പുല്ലു് എന്നും അഭിപ്രായമുണ്ടു്. ന. പൊന്നാവീരം. ർ. കരിമ്പു്.

കൎക്കശാ-കേക്കിട.

കൎക്കശാഹ്വ-കമ്പിപ്പാല.

കൎക്കശികാ-കാട്ടിലന്ത.

കൎക്കാരു-ഫ. കുമ്പളം വെള്ളക്കുതിരയുടെ നിറമുള്ളതു് എന്നൎത്ഥം. വലിയ കുമ്പളം. വ. ഒടാ. ന. കക്കരിക്കാ. ർ വെള്ളരി.

കൎക്കാരുകം-തണ്ണിമത്ത.

കൎക്കാരു(ലു)-ചെറിയ കുമ്പളം.

കൎക്കി-ഫ. ഞണ്ടു. വ. കൎക്കടകരാശി. ന. കൎക്കടകമാസം. ർ. ചെറിയ കുമ്പളം.

കൎക്കോടി-കരുട്ടുപാവൽ.

കൎക്കോടിക-ഫ. ചെറിയ കുമ്പളം. വ. കരുട്ടുപാവൽ.

കൎക്കോടകൻ-ഒരു പ്രധാനസൎപ്പം.

കൎക്കോടകം-ഫ. ക്രൂവളം. വ. കരിമ്പു്. ന. കരുട്ടുപാവൽ.

[നളനെകടിച്ചു വിരൂപനാക്കിയ ഒരു സൎപ്പം. അദ്ദേഹത്തിന്റെ കഷ്ടകാലത്തിൽ അദ്ദേഹത്തെ ആരും അറിയാതെയിരിപ്പാനായിട്ടു കടിച്ചതാണു്].

കൎക്കോടകാ-വലിയ കുമ്പളം.

കൎക്കോടകി-ഫ. കരുട്ടുപാവൽ. വ. വറിപ്പീച്ചിൽ.

കൎച്ചൂ-ചൊറിവു്.

കൎച്ചൂര(ക)-ഫ. കാച്ചൂരം, കച്ചൂരി. രോഗങ്ങളെ വ്യസനിപ്പിക്കുന്നതെന്നൎത്ഥം. വ. സ്വൎണ്ണം. ന. അരിതാരം. ർ. മഞ്ഞൾ.

കൎണ്ണ-വി. ഫ. ചെവിയുള്ള. വ. ചെവികേൾക്കുന്ന.

കൎണ്ണകം-ഒരു സന്നിപാതരോഗം.

[ചെപറക, ഒച്ചയും ചെവിയുമടയ്ക്കുക, ദേഹപീഡ, ശ്വാസംവലിക്ക, ചുമ, പനി, കഫാധിക്യം, കർണ്ണാന്തങ്ങളിൽ ചൂട്, കവിൾത്തടങ്ങളിൽ വേദന ഇവയത്രേ ലക്ഷണങ്ങൾ. ഇതു കഷ്ടസാദ്ധ്യമാണ്.]

കർണ്ണകി-ആന.

കർണ്ണഛിദ്രം-ചെവിദ്വാരം.

കർണ്ണച്ഛേദം-ന. ചെവി ചെത്തുക. വ. കർണ്ണനെ കൊലചെയ്ക.

'ഭാരതചരിതം തന്നിലൊഴിഞ്ഞൊരു
കർണ്ണച്ഛേദം കേട്ടീലാരും'
(ഭാഷാനൈഷധചമ്പു)

കർണ്ണജപൻ, കർണ്ണജാപൻ-ദൂഷ്യംപറയുന്നവൻ.

കർണ്ണജളൂകാ-വളരെ കാലുകളുള്ള ഒരു മാതിരി പ്രാണി.

കർണ്ണജളൌകസ്സ്, കർണ്ണജളൌക-ചേരട്ട. പഴുതാര അല്ലെങ്കിൽ കോട്ടെരുമ എന്നും പക്ഷമുണ്ട്. മറ്റൊരുപര്യായം-ശതപദി.

കർണ്ണജിത്ത്-അർജ്ജുനൻ.

കർണ്ണദർപ്പണം-കാതിലിടുന്ന ഒരുമാതിരി ആഭരണം.

കർണ്ണധാരൻ-ചുക്കാൻപിടിക്കുന്നവൻ, അമരക്കാരൻ. കർണ്ണം (ചുക്കാൻ) ധരിക്കുന്നവൻ എന്നർത്ഥം. മറ്റൊരുപര്യായം-നാവികൻ.

കർണ്ണൻ-സൂര്യനു കുന്തിയിൽ ജനിച്ചവൻ. അംഗരാജ്യത്തുണ്ടായിരുന്ന ഒരു രാജാവ്.

[കർണ്ണൻ ദുര്യോധനന്റെ പ്രധാന സഹായിയും മിത്രവുമാകുന്നു. പണ്ടു വസുദേവരുടെ സഹോദരിയും, യാദവരാജാവായ ശൂരസേനന്റെ മകളും കുന്തിഭോജന്റെ വളർത്തുപുത്രിയുമായ കുന്തി, ദുർവാസസ്സുമഹർഷി കൊടുത്ത മന്ത്രം ജപിച്ചു വിവാഹത്തിനുമുമ്പു ഗർഭിണിയാകയും ആയുധപാണിയായ കർണ്ണനെ കർണ്ണത്തിൽക്കൂടി പ്രസവിക്കയും ചെയ്തു. ജനങ്ങളുടെ പരിഹാസം ഹേതുവായിട്ടു കുന്തി കർണ്ണനെ യമുനയുടെ തീരത്തിൽ ഉപേക്ഷിച്ചു. അനന്തരം അധിരഥൻ എന്ന ധൃതരാഷ്ട്രമന്ത്രി കർണ്ണനെ എടുത്തു കൊണ്ടുപോയി വളർത്തി. ജനിച്ചപ്പോഴേ ഉണ്ടായിരുന്ന കുണ്ഡലവും കവചവും ദേവേന്ദ്രൻ വന്നു യാചിച്ചു കർണ്ണനിൽനിന്നും വാങ്ങിയതിനാൽ കർണ്ണന്റെ ശക്തി വളരെ കുറഞ്ഞു. ഭാരതയുദ്ധത്തെ സംബന്ധിച്ചു മറ്റുള്ളവരെല്ലാം വിപരീതാഭിപ്രായക്കാരായിരുന്നു. പാണ്ഡവരും കൌരവരും തമ്മിൽ വൈരം ഉറയ്ക്കുന്നതിനു മുഖ്യകാരണഭൂതൻ കർണ്ണനായിരുന്നു. കർണ്ണന്റെ മരണാനന്തരം യുദ്ധം ഏകദേശം അവസാനിച്ചപ്രകാരം ധർമ്മപുത്രർതന്നെ പ്രസ്താവിച്ചു കാണുന്നുണ്ട്. ഇതുകളെക്കൊണ്ടു ഭാരതയുദ്ധത്തിൽ കർണ്ണനാശം തുലോം പ്രധാനമെന്നു പ്രസ്താവിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. കർണ്ണനെ എടുത്തു വളർത്തിയവർ ദുര്യോധനന്റെ ആശ്രിതരായിരുന്നതിനാൽ കർണ്ണനും കൌരവാശ്രയം വന്നുകൂടി. താൻ ബ്രാഹ്മണനാണ് എന്നു പറഞ്ഞുംകൊണ്ടു കർണ്ണൻ പരശുരാമന്റെ ശിഷ്യനായിരിക്കുന്നകാലത്തു ഒരു ദിവസം പരശുരാമൻ തന്റെ മടിയിൽ തലയുംവെച്ചു ഉറങ്ങുകയുണ്ടായി. അനന്തരം ഒരു പുഴു കർണ്ണന്റെ തുടയിൽ തുളച്ചു കയറി. തുടയനക്കിയാൽ ഗുരുവിന്റെ നിദ്രാഭംഗം നേരിടുമെന്നു ഭയപ്പെട്ടു കർണ്ണൻ കഠിനവേദനയെ വകവയ്ക്കാതെ ധൈര്യവാനായി സ്ഥിതിചെയ്തു. ഉണർന്നപ്പോൾ പരശുരാമൻ കർണ്ണനെ ക്ഷത്രിയനെന്നു മനസ്സിലാക്കി 'പഠിച്ചതു ആവശ്യപ്പെടുമ്പോൾ തോന്നാതെ പോകട്ടെ' എന്നു ശപിച്ചു. കർണ്ണൻ പരശുരാമനോടു പഠിച്ചതു ശസ്ത്രവിദ്യയായിരുന്നു. പുഴുവിന്റെ വേഷത്തെ അവലംബിച്ചു തുടയെ തുളച്ചതു ഇന്ദ്രനായിരുന്നു. ഇതു കർണ്ണനെ ചതിപ്പാൻ മനഃപൂർവ്വം ചെയ്തതാണ്. തന്റെ പുത്രന്മാരെ കൊല്ലരുതെന്നു കുന്തി കർണ്ണ

നെക്കൊണ്ടു സത്യം ചെയ്യിപ്പിച്ചിരുന്നു. ഘടോല്ക്കചനെക്കൊന്നതു കൎണ്ണനാകുന്നു. കൊലചെയ്തതു വേൽകൊണ്ടാണ്. അതിനെ കൃഷ്ണൻ കളയിച്ചു. ദുൎജ്ജനസമ്പൎക്കംകൊണ്ടു ദുരഭിമാനിയായി വളൎന്ന കൎണ്ണനു കൃത്യനിഷ്ഠയും കൃതജ്ഞതാഗുണവും ഉണ്ടായിരുന്നു. ഇതിനു ദൃഷ്ടാന്തം ഭഗവൽഗീതയിന്നു ശേഷം കുന്തിയുടെ ഉപദേശത്തിന്നു കൎണ്ണൻ പറയുന്ന മറുപടിയാണത്രെ. യുദ്ധസമയം കൎണ്ണന്റെ രഥചക്രം നിലത്തു താണുപോകുന്നതിനു ഇടയായതു കൎണ്ണൻ ഒരു ബ്രാഹ്മണന്റെ പശുവിനെ കൊല്ലുകയാൽ അദ്ദേഹം ശപിച്ചതുകൊണ്ടാകുന്നു. കൎണ്ണൻ ഗുരുവായ ദ്രോണാചാൎയ്യനോടു ബ്രഹ്മാസ്ത്രം അപേക്ഷിച്ചു. അതിനു അനൎഹനാകയാൽ കൊടുത്തില്ല. പിണങ്ങിയാണു പരശുരാമനെ പ്രാപിച്ചതു.

കൎണ്ണന്റെ പേരുകളും അവയുണ്ടാകാനുള്ള കാരണങ്ങളും

൧. ആധിരഥി–ധൃതരാഷ്ട്രരുടെ സാരഥിയായ അധിരഥൻ എടുത്തുവളൎത്തിയതുകൊണ്ടു. ൨. സൂതൻ–അധിരഥന്റെ പ്രവൃത്തിഹേതുവായിട്ടു. ൩. രാധേയൻ–അധിരഥന്റെ ഭാൎയ്യയായ രാധ എന്നവൾ വളൎത്തുകകൊണ്ടു. ൪. കാനീനൻ–അൎജ്ജുനൻ ഇന്നാരാണെന്നു മുമ്പേ സ്പഷ്ടമാകാത്തതുകൊണ്ടു, കന്യകയിൽ ഉണ്ടായതുകൊണ്ടു. ൫ ചമ്പാധിപൻ ൬. അംഗരാജാവു–ഉദ്യോഗംകൊണ്ടു. ൭ വൈകൎത്തനൻ–സൂൎയ്യന്റെ പുത്രനായതുകൊണ്ടു. [കൎണ്ണന്റെ വില്ലിനു 'കാളപൃഷ്ഠം' എന്നു പേർ.]

കൎണ്ണപത്രം–കാതിലിടുന്ന ഓല, കാതിലോല.

കൎണ്ണപൎവ്വം–ഭാരതത്തിലെ ഒരു പൎവ്വം. [കൎണ്ണപൎവ്വത്തിൽ ആദ്യം ശിവസ്തുതി കാണുന്നതിനു വിശേഷകാരണം–എഴുത്തച്ഛൻ ഒരു പ്രദോഷദിവസമാണ് ഈ കാവ്യമുണ്ടാക്കിയതെന്നും അതിനാൽ ശിവസ്തുതിക്കിടയായി എന്നും ചിലർ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു. ഇതിലെ വൃത്തം അന്നനടയാണ്. ഭാരതം മുഴുവൻ നിറഞ്ഞിരിക്കുന്ന രസങ്ങൾ രൌദ്രം, ഭയാനകം ഇവയാണ്. (ദുശ്ശാസനനെ ഭീമൻകൊല്ലുന്ന ഭാഗത്തിൽ ഇവ രണ്ടും അധികമായുണ്ട്,) ഈ പൎവ്വത്തിൽ 'വടക്കരികൊക്കെ ജയിച്ചു' എന്നു കാണുന്നതിന്റെ അൎത്ഥം രാജസൂയം ചെയ്ത സന്ദൎഭത്തിൽ വടക്കരികിനെ ജയിക്കാനായി അൎജ്ജുനനെ ധൎമ്മപുത്രർ നിയോഗിക്കയാൽ അൎജ്ജുനൻ അംഗാരവൎണ്ണൻ, ചിത്രരഥൻ എന്നു രണ്ടു ഗന്ധൎവ്വന്മാരേയും മററു പലരേയും ജയിച്ചതുകൊണ്ടാകുന്നു.]

കൎണ്ണപുടം–ചെവിദ്വാരം

കൎണ്ണപൂരകം–൧. കറുത്തആമ്പൽ. ൨. അശോകം. ൩. നെന്മേനിവാക

കൎണ്ണപൂരകം–കടമ്പു

കൎണ്ണപ്രാവരണർ–തങ്ങളുടെ കാതുകളെ പുതപ്പായി ഉപയോഗിച്ച ഒരു കൂട്ടർ.

കൎണ്ണഫലം–൧. ഒരുമാതിരി മത്സ്യം, കൎണ്ണാമീൻ. ൨. പിടിയാന.

കൎണ്ണഭൂഷണം–കാതിലിടുന്ന ആഭരണം.

കൎണ്ണം–൧. ചെവി. ൨. ചുക്കാൻ. ൩. കിണ്ടി മുതലായ പാത്രങ്ങളുടെ പിടി ൪ വൻകൊന്ന.

കൎണ്ണമലം–ചെവിപ്പീ, ചെവിക്കായം.

കൎണ്ണമൂലം–ചെവിയുടെ ചുവട്.

കൎണ്ണമോടി–ചാമുണ്ഡാദേവി, ചാമുണ്ഡി, പാൎവ്വതി.

കൎണ്ണരന്ധ്രം–ചെവിദ്വാരം.

കൎണ്ണവല്ലി–സ്രോതസ്സ്.

കൎണ്ണവഞ്ജിരം–പായ്യ്.

കൎണ്ണവിട്ട്–ചെവിക്കായം.

കൎണ്ണവിവരം–ചെവിദ്വാരം.

കൎണ്ണവേധനി, കൎണ്ണവേധനിക–കാതു കുത്തുന്ന ആയുധം.

കൎണ്ണവേധം–കാതു കുത്തുക.

കർണ്ണവേഷ്ടകം, കർണ്ണവേഷ്ടനം-കർണ്ണാഭരണം, കാതിലിടുന്ന ആഭരണം. സ്ത്രീകളും പുരുഷന്മാരും ധരിക്കുന്നതാണ്. കാതിനെ മറയ്ക്കുന്നതെന്നർത്ഥം. മറെറാരുപര്യായം-കുണ്ഡലം.

കർണ്ണശൂല-കേട്ടാൽ ചെവിക്കു സുഖക്കേടുണ്ടാകുന്ന വാക്കും മററും.

കർണ്ണശൂലം-ചെവിക്കുത്ത്.

കർണ്ണസൂ-കുന്തി, കർണ്ണന്റെ അമ്മ.

കർണ്ണഹീനം-പാമ്പ്.

കർണ്ണാകർണ്ണി(ക)-അ. ചെവിക്കുചെവിയായി പറഞ്ഞറിയിക്കുക.

കർണ്ണാടൻ, കർണ്ണാടകൻ-കർണ്ണാടദേശത്തുള്ളവൻ.

കർണ്ണാടപ്പുരിഷ-കർണ്ണാടന്മാരുടെ കൂട്ടം.

കർണ്ണാടം, കർണ്ണാടകം-൧. കർണ്ണാടദേശം. ൨. ഒരു രാഗം. (കരു+നാട്.) കന്നട. ൩. ദ്രാവിഡഭാഷകളിൽ ഒന്ന് തമിഴിൽ 'കരുനാട്' എന്നായിരുന്നു

കർണ്ണാടി-ചെറുപ്പുള്ളടി.

കർണ്ണാധാരി(ന്)-പിടിയാന.

കർണ്ണാഭരണം-൧. കാതിലിടുന്ന ആഭരണം.

[സ്ത്രീകളുടെ കർണ്ണാഭരണത്തിനു പര്യായങ്ങൾ-കർണ്ണിക, താലപത്രം. സ്ത്രീകളും പുരുഷന്മാരും ധരിക്കുന്ന കർണ്ണാഭരണത്തിനു പര്യായങ്ങൾ-കുണ്ഡലം, കർണ്ണവേഷ്ടനം എന്നു പേർ.]

൨. വൻകൊന്ന.

കർണ്ണാമൃതാ-വി. ചെവിക്കു രസമുള്ള.

കർണ്ണാരി-നീർമരുത്.

കർണ്ണാലങ്കാരം-കുണ്ഡലം, കാതിലിടുന്ന ആഭരണം.

കർണ്ണാവതംസം-ചെവിയിൽ അലങ്കരിക്കുന്ന ആഭരണമോ പുഷ്പമോ.

കർണ്ണി-൧. കഴുത. ൨. ഗർഭപാത്രം സംബന്ധിച്ച ഒരു രോഗം. ൩. വൻകൊന്ന.

കർണ്ണി-വി. ൧. കർണ്ണങ്ങളുള്ള. ൨. അമ്പു ഉടക്കിയ

കർണ്ണികൻ-ചുക്കാൻകാരൻ.

കർണ്ണികാ-൧. സ്ത്രീകളുടെ കർണ്ണാഭരണം. ൨. കുണ്ഡലം, കർണ്ണഭൂഷണം. ൩. പൂവിന്റെ നടുവിലുള്ള മൊട്ട്, താമരപ്പൂവിന്റെ മൊട്ട്, താമരപ്പൂവിന്റെ നടുവിൽ താമരപ്പൂവടങ്ങിയ ബീജകോശം. ൪. തുമ്പിക്കൈയുടെ പുച്ഛം. ൫. കൈയുടെ മദ്ധ്യവിരൽ ൬. മുഞ്ഞ. ൭. ചേമന്തി. ൮. പേരേലം. ൯. ആട്ടുകൊട്ടപ്പാല

കർണ്ണികാചലം-സുമേരുപർവ്വതം.

കർണ്ണികാരം-ചെറുകൊന്ന. കാമികളുടെ കർണ്ണഭൂഷണത്തെ പ്രാപിക്കുന്നതെന്നർത്ഥം. സ്വർണ്ണനിറമുള്ള പൂവുണ്ടാകുന്ന ഒരു വൃക്ഷം. ൨. വേങ്ങ ൩. പഴമുൾപ്പാല. [കൊങ്ങ് എന്നും കാണുന്നുണ്ട്.]

കർണ്ണീമാൻ-വൻകൊന്ന.

കർണ്ണീരഥം-൧. സ്ത്രീകൾക്കു കേറുന്നതിനുള്ള തേര്. ൨. മനുഷ്യരുടെ ചുമലുകൊണ്ടെടുക്കുന്ന മഞ്ചൽ മുതലായ വാഹനം. [കർണ്ണീരഥം=കർണ്ണിയായിരിക്കുന്ന രഥം. കർണ്ണി=കർണ്ണസാദൃശ്യം.] രഥമെന്നുള്ള കേൾവിയെന്നല്ലാതെ തേരിന്റെ മററു തുല്യതയൊന്നുമില്ലാത്തതെന്നർത്ഥം.

കർണ്ണീസുതൻ-മൂലദേവൻ (ചോരണവിദ്യ സ്ഥാപകൻ). കർണ്ണിയുടെ പുത്രൻ, കരടകൻ.

കർണ്ണേജപ-വി. മറെറാരുവനെക്കുറിച്ചു ദോഷം പറയുന്ന ൨. ചെവിയോളം നീണ്ട.

കർണ്ണേജപൻ-ഏഷണിക്കാരൻ, ചെവിയിൽ മന്ത്രിക്കുന്നവൻ.

'കണ്ണജപരായുളേളാരുകണ്ണാദികളെല്ലാം'
(പതിനാലുവൃത്തം)

കൎണ്ണജപാക്ഷി-ചെവിയോളം നീണ്ട കണ്ണുകളോടുകൂടിയവൾ.

കൎണ്ണോപകൎണ്ണിക-കേൾവി.

കൎത്തനം-ഫ. മുറിക്കുക. വ. കത്തിരി.

കൎത്തനി-കത്തിരി.

കൎത്താ-ഫ. ഗ്രഹ, ഭാരം. വ. കീറൽ, കീറുക.

കൎത്തരി, കൎത്തരിക-കത്തിരി, കത്രിക. ഛേദിക്കുന്നതെന്നൎത്ഥം. മറെറാരുപൎയ്യായം-കൃപാണി.

കൎത്തവ്യ-വി. ചെയ്യപ്പെട്ടവാൻ തക്ക, നിശ്ചിതമില്ലാത്ത.

കൎത്തവ്യത-ചെയ്യേണ്ടുന്നതിൻെറ അവസ്ഥ.

കൎത്തവ്യാനുഷ്ഠാനം-ചെയ്യാനുളള പ്രവൃത്തികളെ ചെയ്യുക.

കൎത്താവു്-ഫ. പ്രഥ. വ. നാഥൻ. ന. ഇടപ്രഥ. ര. ഉണ്ടാക്കുന്നവൻ. ഉ. അവകാശി. (വ്യാകരണത്തിൽ) താൻ മേലാവായി നിന്നുകൊണ്ടു മററു കാരകങ്ങളെ അതതിൻെറ വേലയിൽ പ്രവൎത്തിപ്പിച്ചു ക്രിയയെ നിവൎത്തിക്കുന്ന കാരകം.

കൎത്തൃ-വി. ചെയ്യുന്ന, പ്രവൃത്തിയുളള.

കൎത്തൃകൎത്താവു്-നാഥൻെറ നാഥൻ.

കൎത്തൃത്വം-അധികാരം.

കൎത്രി-കത്തരി, കത്തിരി.

കൎദ്ദമം-കടലിൻെറ മുഴക്കം.

കൎദ്ദമി-ചൈത്രമാസത്തിലെ പൌൎണ്ണമി.

കൎദ്ദടം-താമരക്കിഴങ്ങ്.

കൎദ്ദം, കൎദ്ദടം-ചളി, പങ്കം.

കൎദ്ദമൻ-ഒരു പ്രജാപതി.

കൎദ്ദമം-ഫ. ചളി, അഴുക്ക കൎദ്ദിതമായ ശബ്ദമുളളതു് എന്നൎത്ഥം. വ. പാപം.
'കൎദ്ദമകൎദ്ദമുളളതീൎത്ഥാംബുകണ്ടായാനീ'
(വാല്മീകിരാമായണം)

കൎദ്ദമഗന്ധി-ചെറുതേക്ക്.

കൎദ്ദമജം-ഫ. ആമ്പൽ. വ. താമര.

കൎദ്ദരി മുദ്ഗരം.

കൎദ്ദപി-ഏലത്തരി.

കൎപ്പടധാരി-പഴന്തുണി ഉടുത്തു നടക്കുന്ന ഒരുമാതിരി പിച്ചക്കാരൻ.

കൎപ്പടം-പഴന്തുണി.

കൎപ്പണം-ഒരുമാതിരി ആയുധം.

കൎപ്പരം-ഫ. തലയോട്ട്. ഭാരം വഹിപ്പാൻ സാമൎത്ഥ്യമുളളതെന്നൎത്ഥം, മറെറാരു പൎയ്യായം-കപാലം. വ. ഒരായുധം. ന. ഒരുവക ഇരിമ്പുപാത്രം. ര. പൃഷ്ഠാസ്ഥി. ഉ. അത്തിയാല്.

കൎപ്പരാശം-വലിയ മണൽ, ചരൽ.

കൎപ്പരാളം-മലഉകമരം. [കന്ദരാളം നോക്കുക.]

കൎപ്പരി-ഫ. ഒരുമാതിരി രസാഞ്ജനം. വ. ലോഹപാത്രത്തിൽ മരമഞ്ഞൾകൊണ്ടു കഷായംവെച്ചു ചമച്ചതു്.

കൎപ്പാസം, കൎപ്പാസി-കരുപ്പരുത്തി, പഞ്ഞിമരം.

കൎപ്പൂരകം-കച്ചോലം.

കൎപ്പൂരതിലകാ-കഞ്ചാവു്.

കൎപ്പൂരത്തുളസി-കൎപ്പൂരത്തിൻെറ മണമുളള ഒരു ചെടി. പൎയ്യായങ്ങൾ-സമീരണം, മരുവകം, പ്രസ്ഥപുഷ്പം, ഫണിജ്ജകം, ജംബീരം.

കൎപ്പൂരപ്പച്ച-ഒരു ചെടി.

കൎപ്പൂരം-ചീനത്തുണ്ടാകുന്ന ഒരുമാതിരി സുഗന്ധമുളള പശ. (കാപ്പ് + ഊരൽ). ധാരാളമായി സന്താപത്തെ വലിപ്പിക്കുന്നതു് എന്നൎത്ഥം. പൎയ്യായങ്ങൾ-കൎപ്പൂരം, ഘനസാരം, ചന്ദ്രസംജ്ഞം, സിതഭ്രം, ഹിമവാലുകാ.
[മഞ്ഞിൻെറ പേരെല്ലാം കൎപ്പൂരത്തിൻെറ പൎയ്യായമാണ്. പച്ചക്കൎപ്പൂരമെന്നും ചുടൻകൎപ്പൂരമെന്നും രണ്ടുവിധ

മുണ്ട്. ഇതു വെപ്പുചരക്കാണ്. പച്ചക്കർപ്പൂരം തൃഷ്ണഹരമാണ്. ചെവിക്കും കണ്ണിനും കൊള്ളാം. വിഷം, വാതം, പീനസം, പ്രമേഹം, കാസശ്വാസങ്ങൾ, കഫം, ഹിക്ക്മാവ്, ചൊറി ഇവയെ നശിപ്പിക്കും. ചൂടൻകർപ്പൂരം (നല്ലകർപ്പൂരം) വീര്യഗന്ധവും കട്ടിയും വെളുപ്പും ഉണ്ടെങ്കിൽ നല്ലതാണ്. വസൂരിക്കും പനിക്കും നന്ന്. ഉറക്കംവരുന്നതിനു കൊള്ളാം. നിദ്രയിൽ ശുക്ലംപോകുന്നതിനു ഇതു നന്ന്. പല്ലുകുത്ത്, വാതം, ഗർഭപാത്രത്തിലെ വേദന, കാസം, ഗർഭിണികളുടെ നടുവുകഴപ്പ് ഇവയ്ക്കു ഉത്തമമാകുന്നു.]

കർപ്പൂരവള്ളി-ഒരു പച്ചമരുന്ന്.
[ഏകദേശം കർപ്പൂരത്തിന്റെ ഗുണം തന്നെ. കുഞ്ഞുങ്ങളുടെ കഫം, ശൂല, പനി ഇവക്കു നന്ന്. സ്ത്രീകളുടെ ഗുന്മത്തിനും വിശേഷമാണ്. ഇതിനു 'പനിക്കൂർക്ക്', 'നവര' ഇങ്ങിനെയും പേരുണ്ട്]

കർപ്പൂരവാണി-൧. മനോഹരമായി സംസാരിക്കുന്നവൾ. ൨. മനോഹരമായ വാക്ക്.

കർപ്പൂരവൃക്ഷം-കർപ്പൂരമുണ്ടാകുന്ന വൃക്ഷം

കർപ്പൂരാ-മഞ്ഞമഞ്ഞൾ.

കർബ്ബുദാര(ക)ം-നരവരി.

കർബ്ബുദാരാ-൧. മലയകത്തി. ൨. മുൾക്കുറിഞ്ഞി.

കർബ്ബുര-വി. പലനിറമുള്ള.

കർബ്ബുരൻ-രാക്ഷസൻ. നാനാവർണ്ണമുള്ളവൻ എന്നർത്ഥം.

കർബ്ബുരം-൧. നാനാവർണ്ണം (പലനിറം ഒന്നുചേർന്ന്) മറുനിറത്തെ മാറിക്കലരുന്നതെന്നർത്ഥം. ൨. സ്വർണ്ണം അഹംഭാവത്തെ ഉണ്ടാക്കുന്നതെന്നർത്ഥം. ൩. വെള്ളം ൪. പാപം, ൫. ഒരുമാതിരി പാഷാണം ൬ ഇരുവേലി ൭ ഉമ്മത്ത്. ൮. ആററമര ൯. പുണ്ഡരീകക്കരിമ്പ്.

കർബ്ബുരാ-പാതിരി.

കർബ്ബുരി-ദുർഗ്ഗ.

കർബ്ബുരി-കരുത്ത കാട്ടുതുളസി.

കർബ്ബൂര(ക)ം-൧. കച്ചോലം. ൨. അരിതാരം.

കർമ്മക-വി. കർമ്മംചെയ്യുന്ന, കർമ്മമുള്ള.

കർമ്മകര, കർമ്മകാര-വി. ൧. വേല ചെയ്യുന്ന. ൨. സൂത്രപ്പണിയുള്ള.

കർമ്മകരൻ-ശമ്പളംവാങ്ങി വേലചെയ്തു കാലക്ഷേപം കഴിക്കുന്ന വേലക്കാരൻ. പ്രവൃത്തി എടുക്കുന്നവൻ എന്നർത്ഥം.

കർമ്മകരി-൧. പെരുങ്കുരുമ്പ. ൨. നല്ല കോവ

കർമ്മകാരൻ-൧. ശമ്പളംകൂടാതെ വേല ചെയ്യുന്നവൻ, കർമ്മത്തെ ചെയ്യുന്നവൻ എന്നർത്ഥം. ൨. കൊല്ലൻ.

കർമ്മകി-വേലക്കാരൻ.

കർമ്മകീലകൻ-വെളുത്തേടൻ.

കർമ്മകുശല-വി. വേലയിൽ സാമർത്ഥ്യമുള്ള.

കർമ്മകൃത്-വി. പ്രവൃത്തിചെയ്യുന്ന.

കർമ്മക്ഷമ-ക്രിയകൾചെയ്വാൻ സാമർത്ഥ്യമുള്ള.

കർമ്മക്ഷേത്രം-ഭാരതം, ഭാരതവർഷം,

കർമ്മചണ്ഡാളൻ - ദുഷ്പ്രവൃത്തിചെയ്യുന്നവൻ.
[അസൂയയുള്ളവൻ, ലുബ്ധൻ, നന്ദികെട്ടവൻ, വലിയകോപം നീളെ മനസ്സിൽവെച്ചുകൊള്ളുന്നവൻ, ചണ്ഡാളനായി ജനിച്ചവൻ ഇവർ അഞ്ചുപേരും കർമ്മചണ്ഡാളന്മാരാകുന്നു]

'അസൂയകശ്ചപിശുനഃ
കൃതഘ്നോദീർഘരോഷകഃ
ചത്വാരഃ കർമ്മചണ്ഡാളാ
ജന്മതശ്ചാപിപഞ്ചമഃ'

കർമ്മണ്യ-വി. വേലയിൽ സാമർത്ഥ്യമുള്ള, ഉത്സാഹമുള്ള.

കൎമ്മണ്യം-ഗു. ഉത്സാഹം, മിടുക്ക്. ൨. കൂലി. ൩. ശമ്പളം.

കൎമ്മണ്യാ-ശമ്പളം.

കൎമ്മണ്യഭുക്ക്-കൂലിക്കു വേലചെയ്യുന്നവൻ.

കൎമ്മത്രയം-സൃഷ്ടിസ്ഥിതിസംഹാരം ഇവ മൂന്നും.

കൎമ്മദോഷം-പ്രവൃത്തിദോഷം, പാപം.

കൎമ്മന്ദി-സന്യാസി. കൎമ്മന്ദനാൽ പറയപ്പെട്ട ഭിക്ഷുസൂത്രത്തെ അദ്ധ്യയനം ചെയ്യുന്നവൻ എന്നൎത്ഥം.

കൎമ്മധാരയം-ഒരു സമാസം.

[വിശേഷണാവിശേഷ്യങ്ങളോടു ചേൎന്നുണ്ടാകുന്നതു്. ഉ-ം, പൊണ്ണന്തടിയൻ (പൊണ്ണനായ തടിയൻ).

കൎമ്മപാപം-പ്രവൃത്തിക്കു കാരണമായുണ്ടാകുന്ന പാപം.

കൎമ്മഫലം-ഗു. പ്രവൃത്തികൊണ്ടുള്ള അനുഭവം [മേലിൽഅനുഭവിക്കാനിരിക്കുന്ന കൎമ്മഫലത്തിനു പൎയ്യായം-'ഉദൎക്കം'] ൨. ജോനകനാരങ്ങ.

കൎമ്മബന്ധന-പ്രവൃത്തികൊണ്ടു കെട്ടിയ.

കൎമ്മബന്ധനം, കൎമ്മബന്ധം-പ്രവൃത്തികൊണ്ടുള്ള കെട്ടു്.

കൎമ്മഭൂ(വു്)-ഗു. ഭാരതഖണ്ഡം. ൨. കൃഷിചെയ്യുന്ന സ്ഥലം.

കൎമ്മഭൂമി-കൎമ്മക്ഷേത്രം, ഭാരതം.

[ദക്ഷിണഇൻഡ്യയുടെ പടിഞ്ഞാറുവശത്തു തെക്കുവടക്കായി നീണ്ടുകിടക്കുന്ന 'പശ്ചിമപൎവ്വതനിരകൾ' എന്ന 'സഹ്യാദ്രി' 'മലയാദ്രി' ഇവയുടെയും പശ്ചിമസമുദ്രമാകുന്ന അറബിക്കടലിന്റെയും നടുക്കായിട്ടു നീളംകൂടിയും വീതികുറഞ്ഞും ഉള്ള ഒരു ഭൂമി കിടക്കുന്നുണ്ടു്. ആ ഭൂമിയുടെ തെക്കേക്കോടിയായ കന്യാകുമാരി മുതൽ വടക്കു ഗോകൎണ്ണം വരെ [illegible] ഭൂമിക്കു 'മലയാളം' എന്നും 'ഭാൎഗ്ഗവക്ഷേത്രം' എന്നും 'കൎമ്മഭൂമി' എന്നും 'കേരളം' എന്നും പേരുകൾ പറയപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.— ഭാഷാചരിത്രം].

കൎമ്മഭൃത്ത്-കൂലിക്കാരൻ, വേലക്കാരൻ.

കൎമ്മം-വി. വേലയിൽസാമൎത്ഥ്യമുള്ള, ജോലിയിൽ താൽപൎയ്യമുള്ള.

കൎമ്മം-ഗു. പ്രവൃത്തി. ൨. ദുൎഭാഗ്യം, മനുഷ്യരുടെ നന്മതിന്മ പ്രവൃത്തികളുടെ ഫലം ഒന്നിച്ചു കൂടിയതു്. ൩. വിധി. ൪. യാഗം. ൫. ശേഷക്രിയ. ൬ (വ്യാകരണത്തിൽ) ചില വാക്യങ്ങളിൽ ആഖ്യാതം അനുഭവിപ്പിക്കുന്നതു കാണിക്കുന്ന പദം. ഉ-ം 'രാമൻ കൃഷ്ണനെ അടിച്ചു. കൃഷ്ണനെ എന്നതു 'കൎമ്മം'.

കൎമ്മയുഗം-കലിയുഗം.

കൎമ്മരി-കൂവനീറു്.

കൎമ്മവശം-കൎമ്മത്തിന്നധീനം.

കൎമ്മവിപാകം-ഗു. മുമ്പിൽചെയ്ത പ്രവൃത്തിമൂലം അനന്തരം ഉണ്ടാകുന്ന സുഖം അല്ലെങ്കിൽ ദുഃഖം, ൨. പാപത്തിന്റെ പ്രതിവിധികൾ അടങ്ങിയിരിക്കുന്ന ഒരു ഗ്രന്ഥം.

കൎമ്മവിരോധം, കൎമ്മവിഘ്നം-കൎമ്മങ്ങൾ ചെയ്യുന്നതിനുണ്ടാകുന്ന മുടക്കം.

കൎമ്മവൃത്തം - അത്ഭുതപരാക്രമത്തിന്റെ പേർ, മുൻകഴിഞ്ഞ ചരിത്രത്തിന്റെ പേർ കൎമ്മത്തിലുള്ള നിലനില്പ് എന്നു ശബ്ദാൎത്ഥം.

കൎമ്മവൈകല്യം-കൎമ്മപ്പിഴ.

കൎമ്മശാല-യാഗശാല. ൨. പണിപ്പുര.

കൎമ്മശീല-കൎമ്മങ്ങൾചെയ്തുശീലമായുള്ള.

കൎമ്മശീലൻ-ഗു. നിത്യമായി ഓരോരോ വേല എടുക്കുന്നവൻ. ൨ ഫലാപേക്ഷ കൂടാതെ കൎമ്മങ്ങളിൽപ്രവൎത്തിക്കുന്നവൻ.

കൎമ്മശുദ്ധി-കൎമ്മങ്ങൾക്കുള്ള വെടിപ്പു്.

കൎമ്മശൂര-വേലചെയ്‌വാൻ സാമൎത്ഥ്യമുള്ള.

കർമ്മശേഷം-ശേഷിച്ച കർമ്മം.

കർമ്മസചിവൻ-മന്ത്രിയല്ലാത്ത സചിവൻ, ഓരോ പ്രത്യേകപ്രവൃത്തിയിൽ സഹായിക്കുന്നവൻ.

[കപ്പം മുതലായതു പിരിക്കുന്നവരും രാജസ്ഥലത്തു നിത്യച്ചെലവും മറ്റു മുതലായതും നടത്തുന്നവരുമായ കീഴ്കാര്യസ്ഥന്മാരത്രെ കർമ്മസചിവന്മാർ രാജസഭയിലിരുന്ന് എപ്പോഴും രാജാവൊന്നിച്ചു സദാ രാജ്യകാര്യങ്ങൾ അന്വേഷിക്കുന്നവരെ മന്ത്രിമാർ എന്നും ഓരോരോ പ്രത്യേക കാര്യങ്ങളിൽ നിയമിക്കപ്പെട്ട അധികൃതന്മാരുടെ ആജ്ഞയനുസരിച്ചു ആ കാര്യങ്ങൾ നടത്തുന്നവരെ കർമ്മസചിവന്മാർ എന്നും വിളിക്കപ്പെടുന്നു.]

കർമ്മസാക്ഷി-പു. ആദിത്യൻ. കർമ്മങ്ങൾക്കു സാക്ഷിഭൂതനായവൻ എന്നർത്ഥം. വ. ഏരിക്ക്.

കർമ്മസാക്ഷികൾ-മനുഷ്യരുടെ എല്ലാ പ്രവൃത്തികളെയും നോക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നവർ. ഇവർ ഒമ്പതുപേരെന്നുകാണുന്നു.

സൂര്യസ്സോമോ യമഃ കാലോ
മഹാഭൂതാനി പഞ്ച ച
ഏതേ ശുഭാശുഭസ്യേഹ
കർമ്മണോ നവ സാക്ഷിണഃ'

കർമ്മസിദ്ധി-വേലയുടെ നിവൃത്തി.

കർമ്മാധികാരി-കർമ്മം ചെയ്യുന്നവൻ.

കർമ്മാധിപൻ-പ്രവൃത്തികൾ ചെയ്യിപ്പിക്കുന്നവൻ.

കർമ്മാന്തരം-പ്രതിക്രിയ, പ്രായശ്ചിത്തം.

കർമ്മാന്തികൻ-ഭൃത്യൻ, വേലക്കാരൻ.

കർമ്മാരൻ-പു. മൂശാരി. വ. കൊല്ലൻ.

കർമ്മാരം-മുള. പലപ്രവൃത്തികൾക്കും ഉപയോഗമായിത്തീരുന്നതു് എന്നർത്ഥം.

കർമ്മാവു്-പ്രവർത്തിക്കുന്നവൻ.

കർമ്മാർഹം-വി. കർമ്മത്തിനു യോഗ്യമുള്ള.

കർമ്മി-വി കർമ്മമുള്ള. ഉ-ം, നിഷ്കാമകർമ്മി [സ്ത്രീ-കർമ്മിണി].

കർമ്മി-ശക്തിവന്ദനക്കാരൻ.

കർമ്മിക്ക-പ. ചെയ്യുക. വ. കർമ്മാനുസരണം അറിയിക്കുക.

'കർമ്മിച്ചതെല്ലാം വരും' (ഭാരതം)

കർമ്മിഷ്ഠ-വി. കർമ്മത്തിൽ ശീലമുള്ള.

കർമ്മേന്ദ്രിയം-ഗുദം, ഉപസ്ഥം, കൈ, കാൽ, വാക്ക് (നാവു്) ഇവ ഉ-ം. [ഇന്ദ്രിയം എന്നതു നോക്കുക]

ഇന്ദ്രിയം	പ്രവൃത്തി
പ. ഗുദം	മലവിസർജ്ജനം
വ. ഉപസ്ഥം	സന്തോഷിക്കുക
ന. കൈയ്യ്	എടുക്കുക
ര. കാൽ	നടക്കുക
ഉ. വാക്കു(നാവു)	സംസാരിക്കുക

'പായൂപസ്ഥം പാണിപാദൌ
വാക്ചേതീന്ദ്രിയസംഗ്രഹഃ'
(കാമന്ദകി)

കർവ്വടം-പ്രധാനനഗരം.

കർവ്വം-സ്നേഹം.

കർവ്വരൻ-പു. ഹിംസാശീലൻ. വ. രാക്ഷസൻ.

കർവ്വരം-കടുവാ.

കർവ്വരി-കറിക്കായം.

കർവ്വദാരം-മലയകത്തി.

കർവ്വാപ്പട്ട-മസാലവകയിൽ ഒന്നു്.

കർവ്വു(ർവ്വു)രം-പു. സ്വർണ്ണം. വ. ജലം. ന. ചെറുകാഞ്ഞിരം. ര. കച്ചോലം.

കർവ്വു-നദി.

കർവ്വുരകം-കച്ചോലം.

കർശന-വി. പ. മെലിപ്പിക്കുന്ന. വ. (മലയാളം) ഭയങ്കരമായ.

കർശനൻ-ദുഃഖപ്പെടുത്തുന്നവൻ.

കർശിത-വി. മെലിപ്പിക്കപ്പെട്ട, മെലിഞ്ഞ.

കർശിതൻ-മെലിഞ്ഞവൻ.

കർശ്യം-കച്ചോലം.

കർഷ-പു. ചെറിയ നദി, കൈത്തോട്. വ. വാർത്താ, ജീവനത്തിനു വേണ്ടി ചെ

യ്യുന്ന കച്ചവടം മുതലായ വാൎത്തം. ആകൎഷിക്കുന്നതു് എന്നൎത്ഥം. ൩. വളപ്പൊടിയിലെ തീയ്, വരടിത്തീയ്യ്, ഉണങ്ങിയ ചാണകത്തിൽ കത്തിച്ച തീയ്. ൪. കൃഷി.

കൎഷക-വി. കൃഷിചെയ്യുന്ന.

കൎഷകൻ-കൃഷിക്കാരൻ. കന്നുപൂട്ടുന്നവൻ എന്നൎത്ഥം.

കൎഷണം-൧. വലി. ഉ-ം 'ജ്യാകൎഷണം'. ൨. ഉഴവ്.

കൎഷണി-൧. മലഎരുമ. ൨. വ്യഭിചാരിണി. ദൂരദേശത്തിരിക്കുന്ന പുരുഷന്മാരെക്കൂടി തന്റെ സമീപത്തേയ്ക്കു് ആകൎഷിക്കുന്നവൾ എന്നൎത്ഥം.

കൎഷപണം-തങ്കരൂപം.

കൎഷഫലം-താന്നി, താന്നിമരം, താന്നിക്കായ്. മൂന്നുകഴഞ്ചു തൂക്കമുള്ള ഫലമുള്ളതു് എന്നൎത്ഥം. [താന്നിക്ക മൂന്നുകഴഞ്ചാണെന്നു പ്രസിദ്ധമാണ്.]

കൎഷഫലാ-നെല്ലി.

കൎഷം-൧. പതിനാറു് ആദ്യമാഷകത്തിന്റെ പേർ. വിലേഖനം ചെയ്യുന്നതു് എന്നൎത്ഥം. [ആദ്യമാഷം എന്നതു നോക്കുക.] ൨. ഉഴവ്. ൩. മൂന്നുകഴഞ്ചുകൂടിയ തൂക്കം (റിച്ചാൎഡ്കോളിൻസ്.) ൪. ഉരകല്ല്. ൫. താന്നി.

കൎഷിക്കുക-൧ വലിക്കുക. ൨. ഉരയ്ക്കുക. ൩. ഉഴവുചെയ്യുക.

കൎഷിത-വി. ൧. വലിക്കപ്പെട്ട. ൨. ഉരയ്ക്കപ്പെട്ട. ൩. ഉഴപ്പെട്ട.

കൎഹി-അ. ചിലപ്പോൾ.

കൎഹിചിൽ-അ. ചിലപ്പോൾ.

കൽ-അധികരണത്തെ കാണിക്കുന്ന ഒരു പ്രത്യയം. ഉ-ം പടിക്കൽ, അവങ്കൽ.

കല-൧. അംശം, ഭാഗം. ൨. ചന്ദ്രന്റെ ൧൬-ൽ ഒരു ഭാഗം. കണക്കാക്കപ്പെട്ടന്നതു് എന്നൎത്ഥം. ൩. കാഷ്ഠകൾ മുപ്പതുകൂടിയതു്. കാലത്തെ കണക്കാക്കുന്നതു് എന്നൎത്ഥം. ൪. കലാവിദ്യകളുടെ (ഗീതനൃത്തവാദ്യാദി നൈപുണ്യത്തിന്റെ) പേർ. ൫. (മലയാളത്തിൽ) മാനിൽ ആണ്. ൬. കഴമ്പു്. ൭. ദമയന്തിയുടെ സഖികളിൽ ഒരുവൾ. ൮. തൊഴിൽ. ൯. വിദ്യ. ൰. ക്ഷണത്തിന്റെ മുപ്പതിൽ ഒരു ഭാഗം.

(കലാവിദ്യകളെ രണ്ടുവിധം വിഭജിക്കാം. ൧. ഹൃദ്യകലകൾ (മനുഷ്യരുടെ സുഖത്തെ പ്രദൎശിപ്പിക്കുന്നവ.) ൨. ഉപജീവനകലകൾ (ആശാരി മുതലായവരുടെ ഉപജീവനങ്ങൾക്കു ഉതകുന്നവ.) ഹൃദ്യകലകളിൽ പ്രധാനമായവ-൧. ശില്പം. ൨. കൊത്തുപണി. ൩. ചിത്രമെഴുത്തു്. ൪. സംഗീതം. ൫. സാഹിത്യം. ആദ്യത്തെ ൩-ം നേത്രമാൎഗ്ഗമായും പിന്നത്തെ ൨-ം ശ്രോത്രമാൎഗ്ഗമായും സുഖത്തെ നൽകുന്നു.)

[കലയെന്നും കമലയെന്നും ദമയന്തിയുടെ രണ്ടു സഖിമാരാകുന്നു. കല എന്നൊരു സഖിയെ നൈഷധകാവ്യത്തിൽ ശ്രീഹൎഷനും പറയുന്നുണ്ടു്. കമല വാൎയ്യരുടെ സൃഷ്ടിതന്നെയായിരിക്കണം. സാഹിത്യസാഹ്യം.]

കലകൾ ൬൪. (ഭോജരാജമതം).

1. ഗീതം. 2. വാദ്യം. 3. നൃത്തം. 4. നാട്യം. 5. ചിത്രകൎമ്മം. 6. പുസ്തകകൎമ്മം. 7. പത്രച്ഛേദ്യം. 8. ലിപിജ്ഞാനം. 9. വചനകൌശലം. 10. വൈലക്ഷണ്യം. 11. മാല്യവിധി. 12. ഗന്ധയുക്തി. 13. ആസ്വാദ്യവിധാനം. 14. രത്നരഞ്ജനജ്ഞാനം. 15. സീവ്യം. 16. ഉപകരണക്രിയ. 17. ആജീവജ്ഞാനം. 18. തിൎയ്യഗ്യോനിചികിത്സ. 19. മായാകൃതം. 20. പാഷണ്ഡസമയജ്ഞാനം. 21. ക്രീഡാകൌശലം. 22. സംവാഹനം. 23.

ശരീരസംസ്കാരകൌശലം. 24. ആയപ്രാപ്തി. 25. രക്ഷാവിധാനം. 26. രൂപസാദ്ധ്യം. 27. ക്രിയാമാർഗ്ഗം. 28. ജീവഗ്രഹണം. 29. നയജ്ഞാനം 30. ചിത്രവിധി. 31. ഗൂഢരാശി. 32. തുലാവിധി. 33. ക്ഷിപ്രഗ്രഹണം. 34. അനുപ്രാപ്തി. 35. സ്മൃത്യനുക്രമം. 36. ഛലവ്യാപാരമോഹനം. 37. ഗ്രഹണാദാനം. 38. ഉപസ്ഥാനവിധി. 39. തതം. 40. ഗതം. 41. സ്ത്രീപുരുഷഭാവഗ്രഹണം. 42. സ്വരാഗപ്രകാശനം. 43. പ്രത്യംഗദാനം. 44. നഖവിചാരം. 45. ദന്തവിചാരം. 46. ഗുഹ്യസ്പർശാനുലോമ്യം. 47. പരമാർത്ഥകൌശലം. 48. ഭൂഷണം. 49. സമാനാർത്ഥത. 50. പ്രോത്സാഹനം. 51. മൃദുക്രോധപ്രവർത്തനം. 52. ക്രുദ്ധപ്രസാദനം. 53. സുപ്തപരിത്യാഗം. 54. ചരമസ്വാപവിധി. 55. ഗുഹ്യഗൂഹനം. 56. സാശ്രുപാതം. 57. രമണവീക്ഷണം. 58. സ്വയംശപഥക്രിയ. 59. പ്രസ്ഥിതാനുഗമനം. 60. പുനർന്നിരീക്ഷണം. 61. ലഗ്നപരീക്ഷ 62. ലേഖാ. 63. ഘൂലം. 64. നീവീസ്രംസനം.

[സാഹിത്യദർപ്പണടീകാകാരന്റെ മതത്തിന്നു സ്വല്പം വ്യത്യാസമുണ്ട്.]

നൂറ് കലാവിദ്യകൾ-മറ്റൊരഭിപ്രായം.

1. ഗീതം. 2. വാദ്യം. 3 നൃത്യം. 4. ആലേഖ്യം. 5. വിശേഷകച്ഛേദ്യം (തിലകരചനാവിശേഷം) 6. തണ്ഡുലകുസുമബലിവികാരാഃ (അണിയുക പൂനിരത്തുക മുതലായതു). 7. പുഷ്പാസ്തരണം (പുഷ്പശയ്യ മുതലായതു). 8. ദശനവസനാംഗരാഗം. 9. മണിഭൂമികാകർമ്മ. 10. ശയനരചനം. 11. ഉദകവാദ്യം. 12. ഉദകാഘാതം. 13. ചിത്രാശ്ചയോഗാഃ. 14. മാല്യഗ്രഥനവികല്പാഃ 15. ശേഖരകാപീഡയോജനം. 16. നേപഥ്യപ്രയോഗാഃ. 17. കർണ്ണപത്രഭംഗാഃ 18. ഗന്ധയുക്തി. 19. ഭൂഷണയോജനം. 20. ഐന്ദ്രജാലാഃ കൌചുമാരാശ്ചയോഗാഃ (കൺകെട്ടു വശീകരണപ്രയോഗം മുതലായവ). 21. ഹസ്തലാഘവം. 22. വിചിത്രശാകയൂഷഭക്ഷ്യവികാരക്രിയാഃ. 23. പാനകരസരാഗാസവയോജനം. 24. സൂചീവാനകർമ്മാണി. 25. സൂത്രക്രീഡാ. 26. വീണാഡമരുകവാദ്യാദി. 27. പ്രഹേളികാ. 28. പ്രതിമാലാ. 29. ദുർവ്വാചകയോഗാഃ. 30. പുസ്തകവാചനം. 31. നാടകാഖ്യായികാദർശനം. 32. കാവ്യസമസ്യാപൂരണം. 33. പട്ടികാവേത്രവാനവികല്പാഃ. 34. തക്ഷകർമ്മാണി. 35. തക്ഷണം. 36. വാസ്തുവിദ്യാ. 37. രൂപ്യരത്നപരീക്ഷ. 38. ധാതുവാദം. 39. മണിരാഗാകരജ്ഞാനം. 40. വൃക്ഷായുർവ്വേദയോഗാഃ 41. മേഷകുക്കുടലാവകയുദ്ധവിധി. 42. ശുകശാരികാപ്രലാപനം. 43. ഉത്സാദനസംവാഹനകേശമർദ്ദനകൌശലം. 44. അക്ഷരമുഷ്ടികാകഥനം. 45. മ്ലേച്ഛിതവികല്പാഃ. 46. ദേശഭാഷാവിജ്ഞാനം. 47. പുഷ്പശകടികാ. 48. നിമിത്തജ്ഞാനം. 49. യന്ത്രമാതൃക. 50. ധാരണമാതൃക. 51. സമ്പാദ്യം. 52. മാനസി (ദൃശ്യാദൃശ്യാദിവിഷയമായ ചിന്ത). 53. കാവ്യക്രിയ. 54. അഭിധാനകോശം. 55. ഛന്ദോജ്ഞാനം. 56. ക്രിയാകല്പം. 57. ഛലിതകയോഗാഃ. (പരവ്യാമോഹനാർത്ഥം.) 58. വസ്ത്രഗോപനാനി. 59. ദ്യൂതവിശേഷാഃ. 60. ആകർഷക്രീഡ (പകിടകളി മുതലായതു)

61. ബാലക്രീഡനകാദി. 62. വൈനയികീനാം. 63. വൈജയികീനാം. 64. വ്യായാമികീനാഞ്ചവിദ്യാനം ജ്ഞാനം

കല-(നായാട്ടുപേർ) ചേനക്കാമ്പൻ.

കലകം-പരൽ.

കലകല ചഞ്ചല്യം.

കലാകലം-മനുഷ്യശരീരത്തിലെ സപ്തധാതുക്കളുടെ ആധാരം.

'ആദ്യാമാംസധരാപ്രോക്താ
ദ്വിതീയാ രക്തധാരിണി
മേദോധരാ തൃതീയാതു
ചതുർത്ഥീശ്ലേഷ്മധാരിണി
പഞ്ചമീചമലംധത്തേ
ഷഷ്ഠീപിത്തധരാമതാ
രേതോധരാസപ്തമീസ്യാൽ
ഇതിസപ്തകലാഃ സ്മൃതാഃ'

കലക്കം-തെളിവില്ലായ്മ. വ. കലശൽ.

കലക്കൽ-കലക്കുക വ. കലങ്ങിയതു്.

കലക്കുക-ക്രി. വെള്ളത്തിലിട്ട് അലിക്കുക. വ. കടകോൽകൊണ്ടു തൈരുംമറവും മഥിക്കുക. ന. കലക്കലാക്കുക.

കലങ്കം-ഇരിമ്പിൻകിട്ടം.

കലങ്കഷം-സിംഹം.

കലങ്കുരം-നീർച്ചുഴി.

കലക്കൊമ്പു്-കല എന്ന മൃഗത്തിന്റെ കൊമ്പു്.

കലങ്ങൽ-തെളിവില്ലായ്മ.

[കല്മഷം, അനച്ഛം, ആവിലം ഇവ ന-ം കലങ്ങിയതിന്റെ പേർ.]

കലങ്ങുക-ക്രി. തെളിവില്ലാതാവുക. വ. അലിഞ്ഞു വെള്ളത്തിൽ ചേരുക. ന. സമ്മിശ്രമാവുക.

കലഞ്ജം-പുകയില.

കലടം-പുരമേയുന്ന വയ്ക്കോൽ.

കലത്തി-ചില ശൂദ്രർ കല്യാണത്തിന്റെ നാലാംദിവസം ചെയ്യുന്ന ഒരു കർമ്മം. [തമിഴിൽ-മുമേവി].

കലത്തപ്പം-ഒരു പലഹാരം, ചട്ടിയപ്പം.

കലതികം-അറിവ്.

കലധൌതം-ന. സ്വർണ്ണം. വ. വെള്ളി.

കലന്ധു-ശേഷിച്ചീര.

കലനം-ന. ചിതക്കുക. വ. കറം. ന. വഞ്ചി (ഔഷധം)

കലവിങ്കം-ഊർക്കുരികിൽ. [കലവിംഗം, കളവിങ്കം, കളവിംകം, കളവിംഗം, ഇങ്ങിനെയും പറയാം].

കലവിംഗം-ഊർക്കുരികിൽ.

'തൊഴുതുരചെയ്തുകലോയവനസ്ഥലിനിന്നീടിനാം
ദുഷ്യാംകലവിംഗതുല്യശരീരനായ്' [ന്ദ്
(അദ്ധ്യാത്മരാമായണം)

കലപ്പ-നിലം ഉഴുന്നതിനുള്ള സാധനം. പര്യായങ്ങൾ-ലാംഗലം, ഹലം, ഗോദാരണം, സീരം.

കലപ്പട്ട്-കലം ചുമക്കുന്നതിനു കെട്ടിയുണ്ടാക്കിയ പാത്രം, ഉറി.

കലപ്പാട്ട്-നിലത്തിന്റെ അളവ്.

കലഭം-ഉമ്മത്ത്.

കലഭവല്ലഭം-ഉകമരം.

കലഭി-നീർച്ചീര.

കലം-ന. ഒരുമാതിരി മൺപാത്രം. ഇതിന് വ്യാഖ്യാനത്തിൽ 'പാത്ര'. പര്യായങ്ങൾ-പിഠരം, സ്ഥാലി, ഉഖം, കന്ദം. വ. ഒരളവ്. ന. കാട്ടിചന്ത. ര. മരളു.

കലമ്പൽ-ന. കോപഭാവം, നീരസം. വ. ശകാരം. ന. കഴയൽ, കലങ്ങൽ. ര. പരിഭവം.

കലമ്പുക-ക്രി. കോപിക്കുക വ. ശകാരിക്കുക. ന. കഴയുക, കലങ്ങുക. ര. പരിഭവിക്കുക.

കലമ്പൊളിയൻ-മറകെട്ട മനുഷ്യൻ, അഴ്മതിയുള്ളവൻ.

കലംബ(കം)-ന. കടമ്പ് വ. മയിൽ.

കലംബി, കലംബിക, കലംബു (ബൂ)-വലിയ വശളച്ചീര.

കലംബുകം-വെണ്ണ.

കലമാൻ-ഒരു വക മാൻ. [ഇതിൻെറ കൊമ്പുകൾ ചില്ലകളെപ്പോലെ പിരിഞ്ഞിരിക്കും. കൃഷ്ണസാരങ്ങളുടെ സന്താനം.]

കലമാൻ

കലയ-അം. വന്ദിച്ചാലും.

കലയം-ഉതിമരം.

കലയിക്ക-പക്ഷികളെ ഓടിക്ക.

കലയുക-കൂട്ടം പിരിച്ചുകളയുക.

കലയ്ക്കുന്നു-തടസ്സംചെയ്യുന്നു.

കലരുക-ക്രി. കൂടി യോജിക്കുക. വ. ഇട യിൽ ചേരുക. [സ. ക്രി. കലർത്തുക].

കലച്ച്, കലപ്പ്-കൂട്ടിയോജിപ്പ്.

കലർന്ന്-കൂടിച്ചേർന്ന്. വ്യാകരണപ്രകാരം ഇതു കൊണ്ടാദിഗണത്തിൽ പെട്ടതാണ്. ദ്വിതീയവിഭക്തിയിൽ ചേരുന്നു.

കലലജം-ചെഞ്ചല്യം.

കലലജോത്ഭവം-മരുത്.

കലലം-ഗർഭപിണ്ഡം, രക്തശുക്ലത്തിൻെറ ചേർച്ച. കട്ടപ്പിടിച്ചത് എന്നർത്ഥം.

കലവറ-ഭക്ഷണവസ്തുക്കൾ വെച്ചു സൂക്ഷിക്കുന്ന മുറി. കലങ്ങൾ വെയ്ക്കുന്ന അറ= കലവറ.

കലവി-ക. ലീല. വ. ക്രീഡ. ന. ശൃംഗാരം. ര. വിനോദം. ൫. ആമോദം.

കലവിങ്കം(ഗം)-ഊർക്കുരികിൽ,കടുമച്ചാത്തൻ.

കലശക്കിണ്ടി-മൺകിണ്ടി.

കലശക്കുടം-ചെറിയ മൺകുടം.

കലശപ്പാനി-ചെറിയ കുടം, വലിയ കിണ്ടി.

കലശഭവൻ-അഗസ്ത്യമുനി.

കലശം-ക. കുടം. കലശം എന്നാൽ ഭംഗിയായി ചരിക്കുന്നത്. വ. ധൂപക്കുറ്റി ന. പതിമുകം. ര. ബിംബശുദ്ധി വരുത്തുന്ന ഒരു കർമ്മം ജലത്തോടു ചേർന്നിരിക്കുന്നത് എന്നു അവയവാർത്ഥം മറ്റുപര്യായങ്ങൾ-ഘടം, കുടം, നിപം.

കലശംകഴിക്കുക - ബിംബശുദ്ധിക്കുള്ള കർമ്മം ചെയ്യുക.

കലശമാട്ടുക-കലശക്കുടത്തിൽ ജലം പകർന്നു പൂജിച്ചു ബിംബത്തിന്നഭിഷേകം ചെയ്ക.

കലശൽ-ക. കലഹം. വ. കുഴപ്പം. ന. യുദ്ധം, ശണ്ഠ. ര. കാറ്റ്, മഴ മിന്നൽ മുതലായവയുടെ വരവ്.

കലശൽകൂട്ടുക-ക. ശണ്ഠപിടിക്കുക. വ. ശകാരിക്കുക. ന. അടിപിടികൊണ്ടു ബന്ധപ്പെടുക.

കലശലാകുക-കാറ്റു മഴ മിന്നൽ മുതലായവ വർദ്ധിക്കുക.

കലശലാക്കുക-ക. കലഹമുണ്ടാക്കുക. വ. സമ്മിശ്രമാക്കുക.

കലശാബ്ധി-സമുദ്രം.

കലശി-ക. കുടം. വ. ഓരില. മൂവിലയും പറയുമെന്ന് അഭിപ്രായം കാണുന്നു.

കലശീസുതൻ-അഗസ്ത്യൻ. [അഗസ്ത്യൻ എന്നതു നോക്കുക].

കലശോത്ഭവൻ-അഗസ്ത്യൻ.

കലശോദധി-സമുദ്രം. സമുദ്രമഥനത്തിൽ അതു (സമുദ്രം) മഥനക്രിയയ്ക്കു ഒരു കലശംപോലെ ആധാരഭൂതമായിരുന്നതിനാൽ സമുദ്രത്തിനു 'കലശോദധി' എന്ന പേരുണ്ടായി. കലശംപോലെയുള്ള ഉദധി (സമുദ്രം).

കലഹക്കാരൻ-കലഹമുള്ളവൻ.

കലഹനാശനം-ക. ആവിമരം. വ. കലഹത്തെ നശിപ്പിക്കുന്നത്.

കലഹപ്രിയ-കലഹത്തിൽ ഇഷ്ടമുള്ള.

കലഹപ്രിയൻ-ക. നാരദമഹർഷി. വ. കലഹത്തിൽ ഇഷ്ടമുള്ളവൻ.

കലഹപ്രിയ(ം)-മൈനാപ്പക്ഷി.

കലഹപ്രിയാ-പഞ്ചവൎണ്ണക്കിളി.

കലഹം-പു. യുദ്ധം. ക്രൂരശബ്ദമുണ്ടാക്കുന്നതെന്നൎത്ഥം. വ. വിരോധം. ന. ശകാരം. ദ. ഇരട്ട.

കലഹാന്തരിത-എട്ടുവിധം നായികകൾ ഉള്ളവരിൽ ഒരുവൾ.
[നല്ലവനാകുന്നവനെന്നിരുന്നാലും ആവിധമുള്ള ഭൎത്താവിനെ ധിക്കരിച്ചു പറഞ്ഞയച്ചിട്ടു പശ്ചാത്തപിക്കുന്നവൾ].

കലഹിക്കുക-ക്രി. യുദ്ധംചെയ്യുക. വ. കോപിക്കുക ന. കലശൽകൂട്ടുക. ദ. ശണ്ഠകൂട്ടുക. [സ. ക്രി. കലഹിപ്പിക്കുക]

കലാ-സ്ത്രീ. അംശം, ഭാഗം. വ. തൊഴിൽ. ന. വിദ്യ. [കല എന്ന പദംനോക്കുക]

കലാചി, കലാചിക-കൈത്തണ്ടു്.

കലാഞ്ചി, കലാഞ്ഞി-കപ്പലിന്റെ ഏണി (കോവണി).

കലാടീനാ-കരിങ്കരികിൽ

കലാദൻ-തട്ടാൻ, പൊൻപണിക്കാരൻ. പൊന്നുകൊണ്ടുള്ള ശില്പത്തെ കൈക്കൊള്ളുന്നവനെന്നൎത്ഥം.

കലാധികാ-പൂവങ്കോഴി.

കലാനാഥാ-കൎപ്പൂരം.

കലാനിധി-ചന്ദ്രൻ. കലകളുടെ ഇരിപ്പിടം എന്നൎത്ഥം.

കലാപകം-നാലു ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നിച്ചു അന്വയിക്കേണ്ടിവരുമ്പോൾ പറയുന്ന പേർ.

കലാപതി ചന്ദ്രൻ.

കലാപൻ-ചന്ദ്രൻ.

കലാപം-പു. കൎപ്പൂരം. വ. ഭൂഷണം. ന. അരമണി, ആഭരണം. ദ. മയിൽപീലി. ഉ. ആവനാഴിക. ഈ. സമൂഹം. കലയെ പ്രാപിക്കുന്നു എന്നു ശബ്ദാൎത്ഥം (മലയാളത്തിൽ). ൭. കലഹം, കല്പം, പടയോട്ടം, യുദ്ധം. ഉ-ം, 'ദില്ലിയിന്റെ പടയോട്ടം', വൃ. സ്ത്രീകൾ അരയിൽ മുട്ടത്തു വസ്ത്രത്തിന്റെ മേലെ കെട്ടുന്ന അരഞ്ഞാൺ.

കലാപാ-മയിൽപീലി.

കലാപി-പു. മയിൽ വ. കുയിൽ. ന. ഇത്തിയാൽ. ദ. പേരാൽ.

കലാപിനി-രാത്രി. വ. ചെറുമുത്തങ്ങ.

കലാപൂൎണ്ണൻ-ചന്ദ്രൻ.

കലാഭൃത്തു്-ചന്ദ്രൻ.

കലാങ്കുരൻ-കംസൻ.

കലാങ്കുരം-പു. സാരസപ്പക്ഷി. വ. വണ്ടാരംകോഴി.

കലാംബിക-കൊട്ടുന്ന കടം.

കലായനൻ-ഖണ്ഡിപ്പുകാരൻ.

കലായൂരൻ-ഈയത്തെകൂട്ടുണ്ടാക്കുന്നവൻ പാത്രങ്ങൾക്കു ഈയം പൂശുന്നവൻ.

കലായം, കളായം-കടല, ഒരുമാതിരി പയർ. മലങ്കടല എന്നും പറയുന്നു. [കടല എന്നതു നോക്കുക].

കലായാ-മീൻകണ്ണിക്കകം.

കലാൽ-ചാരായക്കച്ചക [ഹിന്ദുസ്ഥാനി ഭാഷ].

കലാവാൻ-ചന്ദ്രൻ.

കലാവികം-കോഴി, പൂവൻകോഴി.

കലാവികലം-കരികിൽ, ഊക്കരികിൽ.

കലാവിദ്യ-പ്രകൃതിയിൽ നിന്നു കണ്ടുപഠിച്ചു മനസ്സുകൊണ്ടു രൂപപ്പെടുത്തി, മനോധൎമ്മം പ്രയോഗിച്ചു തത്തുല്യമായി പ്രതിഫലിപ്പിക്കുന്ന ഒരു അഭ്യാസ നൈപുണ്യം. [കല എന്നതു നോക്കുക.]

കലാവിദ്യത്ത്-മനയോല.

കലാശം-നൃത്തവും കൊട്ടും ഒരുമിച്ചവസാനിക്കുക.

കലാശിക്കുക-ക്രി. അവസാനിക്കുക. വ. നൃത്തവും കൊട്ടും ഒരുമിച്ചു നിൎത്തുക. [കാ-ക്രി-അവസാനിപ്പിക്കുക.]

കലാഹകം-കാഹളം.

കലി—൧. കലിയുഗം, നാലാമത്തെ യുഗം. ഗമിക്കുന്നതു്, കണക്കാക്കപ്പെടുന്നതു് എന്നർത്ഥം. ൨. യുദ്ധം. ശബ്ദത്തെയുണ്ടാക്കുന്നതെന്നർത്ഥം. ൩. പാപി. ൪. താന്നി. ൫. കലിയുഗത്തിന്റെ മൂർത്തിയായ നിർഗ്ഗ്യം. ൬. (മലയാളം) മനുഷ്യദേഹത്തിൽ പിശാചു ബാധിച്ചുണ്ടാകുന്ന വിറയൽ.

കലിയുടെ നിവാസസ്ഥാനങ്ങൾ

സന്തതം ചൂതുപൊരുന്നേടത്തും സുരാപാന
മന്തമെന്നിയെ ചെയ്തീടുന്നവങ്കലും പിന്നെ
പെണ്ണുങ്ങൾക്കുമുലമാർപ്പൂത്തുള്ളവരിലും രുഗ്മ-
പംക്തികൾതോറും സർവ്വഹിംസകാരകങ്കലും
(ഭാഗവതം)

കലിക—൧. മൊട്ടു്, വിരിയുവാനുള്ള ദിവസത്തെ എണ്ണിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നതു് എന്നർത്ഥം. ൨. അന്നിൽപക്ഷി.

[ഒരു വസ്തുവിനെ എണ്ണുന്നവന്റെ വിരലുകൾ മടങ്ങിയിരിക്കുന്നവണ്ണം കലികയുടെ ദലങ്ങൾ കൂമ്പിക്കൊണ്ടിരിക്കയും പിന്നീടു ഓരോ വിരൽ എന്നപോലെ ഓരോ ദലം വീതം നിവരുകയും ചെയ്യുന്നതുകൊണ്ടു മൊട്ടു എന്നതിനു കലിക എന്ന പേർ സിദ്ധിച്ചു.]

൩. ചന്ദ്രകലികാ.

കലികൻ—നീർക്കോഴി.

കലികം—നീർക്കോഴി.

കലികാര(ക)ം—൧. ആവിമരം. ൨. കടുമല്ലാത്തൻ.

കലികാരൻ—നാരദൻ.

കലികാരി—മേത്തോന്നി.

കലിക്കുക—൧. മധുരത്തിന്റെ അധികതകൊണ്ടു വായ്ക്കു അരുചിയുണ്ടാവുക. ൨. കണ്ണിൽ വേദനയുണ്ടാവുക

കലിക്രിയൻ—നാരദൻ.

കലിംഗബീജം—കടുകപ്പാലയരി.

കലിംഗം—൧. കടുകപ്പാലയരി. കലിംഗദേശത്തിൽ വേണ്ടുവോളം ഉണ്ടാകുന്നതു, കലിയെ ഗമിക്കുന്നതു് എന്നിങ്ങനെ ശബ്ദാർത്ഥം. ൨. കടുമല്ലാത്തൻ, ഉഴക്കരികിൽ. കലിയെ (കലഹത്തെ) ഗമിക്കുന്നതു എന്നർത്ഥം. ൩. ആവിമരം. ൪. താന്നിമരം. ൫. ഇത്തിയാൽ. ൬. നെന്മേനിവാക. ൭. ഗോദാവരി മുതൽ ഗംഗവരെയുള്ള രാജ്യം, കലിംഗദേശം. ദക്ഷിണഒറിസ്സാ, ഗഞ്ജാം, വിശാഖപട്ടണം, ഗോദാവരി ഇവ ഉൾപ്പെട്ടദേശം.

[കലിംഗദേശം ഒറീസായ്ക്കു തെക്കു ഗോദാവരി വരെയുള്ള ഭാഗമായിരുന്നു. ഇതിന്റെ പ്രധാനപട്ടണം ഇപ്പോഴത്തെ രാജമന്ദ്രിയിലായിരുന്നു.

കലിംഗാ—ത്രികോല്പക്കൊന്ന.

കലിഞ്ജകം—ഉങ്ങ്.

കലിഞ്ജം—പായ.

കലിഞ്ജരാ—ചിത്രകൂടത്തിനടുത്തുള്ള ഒരു ജനപദം. ഇതു ചരിത്രപ്രസിദ്ധമാണ്.

കലിത—വി. ൧. അറിയപ്പെട്ട. ൨. കെട്ടപ്പെട്ട. ൩. സമ്പാദിക്കപ്പെട്ട. ൪. കൂട്ടപ്പെട്ട. ൫. എണ്ണപ്പെട്ട.

കലിദ്രുമം—താന്നിവൃക്ഷം. കലി ഇരിക്കുന്ന മരം എന്നർത്ഥം.

[ഋതുപർണ്ണനിൽ നിന്നു നളൻ അക്ഷഹൃദയമന്ത്രം ഗ്രഹിച്ച ഉടനെ കലി നളന്റെ ശരീരത്തെ വിട്ടു് അദ്ദേഹം പ്രാപിച്ചുകൊണ്ടു് താന്നിമരത്തിലാണു പ്രവേശിച്ചതു്. അതിനാൽ താന്നിമരത്തിനു കലിദ്രുമം എന്നു പേർ സിദ്ധിച്ചു.

കലിധർമ്മം—ദുഷ്ടത.

കലിന്ദകന്യാ—യമുനാനദി.

കലിന്ദൻ—സൂര്യൻ.

കലിന്ദം—൧. പർവ്വതം. ഇതിൽ നിന്നത്രേ യമുനാനദി പുറപ്പെടുന്നതു്. ൨. താന്നി.

കലിനാശനം—ഉങ്ങ്.

കലിപണം—തിരുവിതാംകൂർ നാണയമാകുന്ന നാലു ചക്രം കൂടിയതിനുള്ള പേർ.

കലിപുരുഷൻ-കലഹാദി മൂൎത്തീകരിച്ച പുരുഷൻ, പിശാചു, ശണ്ഠകൂട്ടുന്നവൻ.

കലിപ്പ്-ഗ. അരുചി വരുത്തുന്ന ചുവ. വ. കണ്ണിലുണ്ടാകുന്ന ഒരു മാതിരി നീററൽ.

കലിപ്രിയ-വി. ശണ്ഠയിൽ പ്രിയമുള്ള.

കലിപ്രിയൻ-കുരങ്ങ്. വ. നാരദൻ.

കലിപ്രിയം-താന്നി.

കലിമലം-പിശാചുക്കൾ (കലി)ചെയ്യുന്ന ദോഷം.

കലിമാരകം-ആവൽ, ഞെട്ടാവൽ, കലിയെ നശിപ്പിക്കുന്നതെന്നൎത്ഥം.

കലിമാലകം, കലിമാല്യം-ആവിമരം.

കലിയൻ-കലിപണം. വ. ഓളം, തിര.

കലിയിറക്കുക-ദൈവതോപദ്രവം നീക്കുക.

കലിയുഗം-നാലാമത്തെ യുഗം.

[നീതിന്യായങ്ങൾ മുക്കാലംശവും നശിച്ചു. ദുർവികാരങ്ങളും കഷ്ടസങ്കടങ്ങളും വൎദ്ധിച്ചു മനുഷ്യായുസ്സു കുറഞ്ഞു സ്ഥിരമില്ലാതായി. ൩൬൦ മനുഷ്യവൎഷം = ഒരു ദേവവൎഷം. ൧൨൦൦ ദേവവൎഷം = ഒരു കലിയുഗം. കലിയുഗം മനുഷ്യമാനത്താൽ വൎഷം ൪൩൨൦൦൦].

കലിയുഗാലയം-താന്നി.

കലില-വി. പ്രവേശിക്കപ്പെടുന്നതിനു പ്രയാസമുള്ള.

കലിലം-ദുഷ്പ്രവേശമായിട്ടുള്ളതു്. ഇതിൽ ബുദ്ധി ദൂരത്തുക്ഷേപിക്കപ്പെടുന്നു എന്നൎത്ഥം. മറെറാരുപൎയ്യായം-'ഗഹന'

കലിവത്സരം-കലിവൎഷം.

[ഇതും കൊല്ലവൎഷവുമായിട്ടുള്ള അന്തരം കണക്കുകൂട്ടുന്നതിനുള്ള ക്രമം-'കൊല്ലത്തിൽ താളാംഗത്തെക്കൂട്ടുമ്പോൾ കലിവത്സരം കൊല്ലത്തിൽ ശരമം കൂട്ടി ക്രിസ്ത്വബ്ദം കണ്ടുകൊള്ളണം'. താളാംഗം-ഗ = ൩. ള = ൯. ര = ൨. ത = ൬. ൩൯൨൬. ശരമം-(മ = ൫. ര = ൨. ശ = ൮). ൮൨൫. കൊല്ലവൎഷസംഖ്യയോടു ൩൯൨൬ കൂട്ടിയാൽ കലിവൎഷസംഖ്യ. കൊല്ലവൎഷസംഖ്യയോടു ൮൨൫ കൂട്ടിയാൽ ക്രിസ്ത്വബ്ദസംഖ്യ].

കലിവാസം-താന്നി.

കലിവൃക്ഷം-താന്നിമരം.

കലിഹരി(കാ), കലിഹാരി-മോതാന്നി.

കലിപ്പന്മാർ - മാപ്പിളവൎഗ്ഗത്തിലുൾപ്പെട്ട ഒരു വകചെപ്പടിവിദ്യക്കാർ Caliphs.

കലുഷ-വി. ഗ. പാപമുള്ള. വ. തെളിവില്ലാത്ത, കലങ്ങിയ.

കലുഷത്വം, കലുഷത-കലക്കം, മനസ്സിലുള്ള വല്ലായ്മ.

കലുഷം-ഗ. പാപം. ശുഭത്തെ നശിപ്പിക്കുന്നതു എന്നൎത്ഥം. വ. തെളിവില്ലായ്മ. വെള്ളത്തെ ചീത്തയാക്കിത്തീൎക്കുന്നതു എന്നൎത്ഥം. മററു പൎയ്യായങ്ങൾ-അനച്ഛം, ആവിലം. ന. (സാഹിത്യശാസ്ത്രപ്രകാരം) രീതികളിൽ ഒന്നു്.

[വാച്യം തലയുമില്ലാതെ വിഷയത്തെ വ്യാകുലപ്പെടുത്തി എഴുതുന്ന രീതി-കലുഷം. ഇതിനു വിപരീതം-പ്രസന്നം].

൪. പോത്തു്.

കലുഷി-എരുമ.

കലുഷിത-വി. കലക്കപ്പെട്ട.

കല്ലേന്ദുവദനാ-രാമായണം ഇരുപത്തിനാലുവൃത്തത്തിലെ ഒരു വൃത്തത്തിന്റെ പേർ. ഉദാ,

'കമലദലലോചനവുമമലകരപാദവു-
മസകലകളാക്ഷരമൊടതുളിതനാമഗീതകളും'
(ഇരുപത്തിനാലുവൃത്തം)

കല്ക്ക-പഠിക്ക [ദുഷ്കാലം-കറ].

കല്ക്കണ്ടം-ഗ. ഒരു മധുരസാധനം, സാധാരണ കരിമ്പിൻ നീരുകൊണ്ടുണ്ടാക്കുന്നു. പൎയ്യായങ്ങൾ-മത്സ്യണ്ഡി, ഫാണി

തം, ഖണ്ഡം. ചീനക്കല്ക്കണ്ടം പനങ്കല്ക്കണ്ടം എന്നു ൨ വിധം.

[കരിമ്പനയിൽ നിന്നെടുക്കുന്ന അക്കാനി നല്ലവണ്ണം കാച്ചി കുറുക്കുന്ന പക്ഷം പനംകല്ക്കണ്ടം കിട്ടും.]

കല്ക്കഫലം-താളിമാതളം.

കല്ക്കം-പു. പാപം, അഹംഭാവമായ ദോഷം. ൨. വഞ്ചന. ൩. ശുദ്ധി. ൪. (വൈദ്യത്തിൽ) അരച്ചും മററുമുണ്ടാക്കുന്ന കല്ക്കം എന്ന സാധനം ൫ എണ്ണ വെളിച്ചെണ്ണ മുതലായതിന്റെ മട്ട്. ൬. അറംഭിക്കുന്നുരുക്കം. ൭. മലം. ൮. ഉപേക്ഷിക്കപ്പെടുന്നതുഎന്നർത്ഥം, വ്യ. ഡംഭം. ൯. (മലയാളത്തിൽ) ഒരു വക കോഴി.

കല്ക്കി-വിഷ്ണുവിന്റെ പത്താമത്തെ അവതാരം. [അവതാരം എന്നതു നോക്കുക]

കല്ക്കോടി-ഒരുമാതിരി ചീര.

കല്ക്കൊത്തി-കല്ലുവെട്ടുന്നവൻ.

കല്ച്ചുണ്ണാമ്പു-കല്ലുപോലെയുള്ള ഒരു മാതിരി ചുണ്ണാമ്പു, കഠിനി.

[ഒരു വക ചുക്കാൻകല്ലു നീററി എടുക്കുന്നതാണ്. ഔഷധിക്ക് ഈ ചുണ്ണാമ്പു തന്നെ നന്ന്. പിത്തത്തെ വർദ്ധിപ്പിക്കും. തീക്ഷ്ണമാണ്. ഈ ചുണ്ണാമ്പിനെ ശംഖം കൂട്ടം. ഇതു തെളിച്ചെടുത്ത ജലം ഛർദ്ദി, വായു, അജീർണ്ണം, ഗ്രഹണി, ലിംഗായംനി, ഗന്ധമാല, മൂത്രംകഴിവു്, തീപ്പൊള്ളൽ, വ്രണങ്ങൾ ഇവയ്ക്കു നന്ന്. പാഷാണവിഷം, അമ്ലവിഷം, ഇവകളെ കൊല്ലും.]

കല്ത്തളം-കല്ലുകൊണ്ടു നിലനിരപ്പായി പണിതതു്.

കല്ത്താമര-ഓരിലത്താമര, കല്ലിലുണ്ടാകുന്ന താമര.

[ശീതമാണ്. നേത്രവികാരങ്ങളെ നശിപ്പിക്കും. കഫപിത്തഹരവും, വ്രണഘ്നവും, വൃഷ്യവുമാണ്. ഇതിനു പ്രപുണ്ഡരീകം എന്ന പേരും കാണുന്നു.]

കല്ത്തൊട്ടി-കല്ലിൽ കുഴിച്ചുണ്ടാക്കുന്ന പാത്രം.

കല്പ-വി. പു. ഏകദേശം സാദൃശ്യമുള്ള, ഒട്ടു തുല്യമായ. ൨. തടയപ്പെടുന്ന. ൩. ബലഹീനതയില്ലാത്ത.

കല്പകം-പു. കല്പകവൃക്ഷം, സ്വർഗ്ഗത്തിലെ ഒരു വൃക്ഷം. ൨. കച്ചോലം.

കല്പകവാടികാ, കല്പവാടികാ-കല്പവൃക്ഷങ്ങൾ നില്ക്കുന്ന തോട്ടം.

കല്പകവൃക്ഷം-പു. കല്പവൃക്ഷം, ദേവവൃക്ഷം, ആഗ്രഹിക്കുന്ന ഫലങ്ങളെ കൊടുക്കുന്നതു എന്നർത്ഥം.

[മന്ദാരം, പാരിജാത(ക)ം, സന്താനം, കല്പവൃക്ഷം, ഹരിചന്ദനം ഇപ്രകാരം ദേവവൃക്ഷങ്ങൾ ൫. ഒന്നു മററൊന്നിന്റെ പര്യായമല്ല].

കല്പകാരൻ-ക്ഷൌരക്കാരൻ.

കല്പകാലം-പ്രളയസമയം.

കല്പക്ഷയം-ഒരു കല്പകാലത്തിന്റെ അവസാനം, പ്രളയം.

കല്പടവു്-കല്പട, കല്ലുകൊണ്ടു പണിതതു.

കല്പട-കേറുന്നതിനും മററും ക്രമേണ പൊക്കി കല്ലുകൊണ്ടു പണിത നട.

കല്പണി-കരിങ്കല്ലും വെട്ടുകല്ലുംകൊണ്ടുള്ള വേല.

കല്പദ്രുമം-കല്പകവൃക്ഷം, കല്പവൃക്ഷം.

കല്പതരു-കല്പതരു. [കല്പ എന്ന ശബ്ദത്തോടു വൃക്ഷപര്യായം ഏതെങ്കിലും ചേർത്താൽ 'ദേവവൃക്ഷം' എന്നർത്ഥം ഉണ്ടാകും.]

കല്പന-പു. ആജ്ഞ, പര്യായങ്ങൾ-അവവാദം, നിർദ്ദേശം, നിദേശം, ശാസനം, ശിഷ്ടി, ആജ്ഞ. ൨. രാജാവിനു കയറുന്നതിനു ആനയെ അമ്പാരികെട്ടി ചമയ്ക്കുന്നതിന്റെ പേർ. സമർത്ഥമാക്കിച്ചെയ്യുക എന്നർത്ഥം. ൩. വരതി. ൪. കവിത. ൫ ഉപദേശം.

കല്പനപ്പണം-കരം, നികുതി.

കല്പനം-൧. രൂപമാക്കുക, തീൎച്ചവരുത്തുക. ൨. നിൎമ്മിക്കുക. ൩. പ്രവൎത്തിക്കുക, സാധിക്കുക. ൪. കോപ്പു.

കല്പനാശക്തി-അറിയാത്ത കാൎയ്യങ്ങളെ സൂക്ഷ്മമായി അറിഞ്ഞവരെപ്പോലെ വിവരിച്ചു പറയുന്നതിനുള്ള ശക്തി.

കല്പനി-കത്തിരി.

കല്പപാദപം-കല്പവൃക്ഷം.

കല്പം-൧. പ്രളയം, ലോകനാശം. ലോകത്തെ നശിപ്പിക്കാൻ വിരുതോടുകൂടി ഉദിക്കുന്നതെന്നൎത്ഥം. മററുപൎയ്യായങ്ങൾ-സംവൎത്തം, പ്രളയം, ക്ഷയം, കല്പാന്തം ൨. ഇന്നപ്രകാരം ചെയ്യണമെന്നുള്ള ശാസ്ത്രോക്തവിധി. തീൎച്ചയാക്കി വിധിക്കപ്പെടുന്നതെന്നൎത്ഥം. ൩. നീതിന്യായം. സമൎത്ഥം എന്നൎത്ഥം. ൪. ബ്രഹ്മാവിന്റെ ഒരു ദിവസം. ൫. ആറുശാസ്ത്രങ്ങളിൽ ഒന്നു്. (ആചാരക്രമങ്ങളെ വിവരിക്കുന്ന-ശാസ്ത്രം.) ൬. കല്പവൃക്ഷം. ൭. ഉപദേശം. ൮. ദീൎഘകാലം ജീവിച്ചിരിപ്പാനും മററുമുള്ള ചില ഔഷധയോഗങ്ങൾ.

[ഒരു ദേവവൎഷം എന്നതു് നമ്മുടെ മനുഷ്യവൎഷമാകുന്നു. മനുഷ്യമാനത്താൽ കൃതയുഗത്തിനു വൎഷം ൧൭൨൮൦൦൦. ത്രേതായുഗത്തിനു-൧൨൯൬൦൦൦. ദ്വാപരയുഗത്തിനു-൮൬൪൦൦൦. കലിയുഗത്തിനു-൪൩൨൦൦൦. ഇങ്ങിനെ ആകെ ൪൩൨൦൦൦൦ വൎഷം ഒരു മഹായുഗം. ൨൦൦൦ മഹായുഗങ്ങൾ അല്ലെങ്കിൽ ൮൬൪൦,൦൦൦,൦൦൦ വൎഷം ഒരുകല്പം. അതാതു ബ്രഹ്മാവിന്റെ ഒരു രാവും പകലും. ബ്രഹ്മാവിന്റെ ഒരു രാവും പകലും കഴിയുമ്പോൾ കല്പാന്തമാകും എന്നു പുരാണപ്രസിദ്ധം. ഇപ്പോഴത്തെ കല്പത്തിനു 'ശ്രീശ്വേതവരാഹകല്പം' എന്നു പേർ. ൨൦൦൦ ദിവ്യസംവത്സരം-നമ്മുടെ ൨൦൦൦ ചതുൎയ്യുഗം ബ്രഹ്മാവിന്റെ ഒരു അഹോരാത്രമാണു്. ഇതിൽ ആദ്യത്തെ ആയിരം ദിവ്യവൎഷം പകലും രണ്ടാമത്തെ ആയിരം ദിവ്യവൎഷം രാത്രിയുമാകുന്നു. ബ്രഹ്മാവു (തന്റെ) പകൽ ഉണൎന്നിരുന്നു സൃഷ്ടി ചെയ്യുന്നു; രാത്രി സൃഷ്ടിയില്ല അതിനു കാരണം അദ്ദേഹത്തിന്റെ നിദ്രയാണു്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ മുൻപറഞ്ഞ അഹോരാത്രങ്ങൾ മനുഷ്യരുടെ രണ്ടു കല്പങ്ങളാകുന്നു. ഒന്നാമത്തേതിനു 'ഉദയകല്പം' എന്നും രണ്ടാമത്തേതിനു 'ക്ഷയകല്പം' എന്നും പേർ. കല്പാന്തപ്രളയംകൊണ്ടു സകലവും നശിക്കുമെന്നും ബ്രഹ്മാവു വീണ്ടും സൃഷ്ടി ആരംഭിക്കുമെന്നും അറിയുക]

കല്പലക-എഴുതുന്നതിനുള്ള ഒരുമാതിരി കല്ലു്.

കല്പലത, കല്പലതിക-കല്പവള്ളി, കല്പവല്ലി, സ്വൎഗ്ഗത്തിലെ വള്ളി.

കല്പവല്ലി-കല്പകവൃക്ഷത്തോടു ചേൎന്നുണ്ടാകുന്ന വള്ളി. ആഗ്രഹിക്കുന്നതിനെ തരുന്ന സ്വൎഗ്ഗത്തിലെ ലത.

കല്പവൃക്ഷം-സ്വൎഗ്ഗത്തിലെ ഒരു വൃക്ഷം.

കല്പാന്തദഹനൻ - പ്രളയകാലത്തുള്ള അഗ്നി.

കല്പാന്തം-പ്രളയകാലം. സൃഷ്ടിയുടെ അവസാനകാലം എന്നൎത്ഥം. [കല്പം എന്നു നോക്കുക.]

കല്പാന്തവഹ്നി- ലോകത്തെ നശിപ്പിക്കുന്ന തീയ്.

കല്പിക്കുക-൧. വിചാരിക്കുക. ൨. രാജാക്കന്മാർ മുതലായവർ പറയുക. ൩. ഉപദേശിക്കുക. ൪. വരുത്തിക്കൊടുക്കുക. ൫. ഉണ്ടാക്കുക. ൬. നിശ്ചയിക്കുക.

കല്പിത-വി. ൧. കല്പിക്കപ്പെട്ട, ഉണ്ടാക്കപ്പെട്ട. ൨. നിശ്ചയിക്കപ്പെട്ട. ൩. രാജാക്കന്മാർ മുതലായവരാൽ പറയപ്പെട്ട

൪. ഉപദേശിക്കപ്പെട്ട. ൫. വിചാരിക്കപ്പെട്ട. ൬. വരുതികൊടുക്കപ്പെട്ട.

കല്പിതം-൧. ഉണ്ടാക്കപ്പെട്ടതു്. ൨. നിശ്ചയിക്കപ്പെട്ടതു്. ൩. രാജാക്കന്മാർ മുതലായവരാൽ പറയപ്പെട്ടതു്. ൪. ഉപദേശിക്കപ്പെട്ടതു്. ൫. വിചാരിക്കപ്പെട്ടതു്. ൬. വരുതികൊടുക്കപ്പെട്ടതു്. ൭. യുദ്ധത്തിനു കോപ്പിട്ടുവിക്കപ്പെട്ട ആന.

കല്പൂഴി-വെട്ടുകല്ലിന്റെ പൊടിമണ്ണു്.

കല്മദം-പാറകളിൽനിന്നു പ്രവേശിക്കുന്ന ഒരു ദ്രവം. [കന്മദം എന്നതു നോക്കുക.]

കല്മഷ-വി. ൧. മലിനതയുള്ള, അഴുക്കുള്ള. ൨. പാപമുള്ള. ൩. ദുഷ്ടതയുള്ള.

കല്മഷം-൧. പാപം. ൨. മലിനത, അഴുക്കു്. ൩. ദുഷ്ടത. [കന്മഷം എന്ന ശബ്ദം തെററാണു്.]

കല്മാഷ-വി. നാനാജാതിനിറമുള്ള, പലനിറമുള്ള.

കല്മാഷപാദൻ - സൂര്യവംശത്തിലെ ഒരു രാജാവു്.

[സുദാസന്റെ മകനാകുന്നു. കാട്ടിൽ വേട്ടയാടുമ്പോൾ ഒരിക്കൽ വസിഷ്ഠന്റെ മൂത്ത പുത്രനായ ശക്തിമുനിയെ കണ്ടു. ശക്തിമുനി മാർഗ്ഗരോധംചെയ്കയാൽ കുതിരച്ചമ്മട്ടികൊണ്ടു് അടിച്ചു. ഉടൻ മാംസഭോജിയായ രാക്ഷസനായി ഭവിക്കുക എന്നു ശക്തി ശപിച്ചു. ഈ ശാപം വസിഷ്ഠവിരോധിയായ വിശ്വാമിത്രൻ അറിഞ്ഞു് ഒരു മനുഷ്യഭോജിയായ രാക്ഷസനാക്കിച്ചമച്ചു. രാജന്യൻ ഒരു മുനിയെ നരമാംസം തീററിയതാണു് ഇതിനു കാരണം. കല്മാഷപാദൻ അനന്തരം ശക്തിമുഖ്യന്മാരായ നൂറു വസിഷ്ഠപുത്രന്മാരേയും ഭക്ഷിച്ചു. പന്ത്രണ്ടുവത്സരം രാക്ഷസനായിരുന്നു പിന്നീടു പൂർവസ്ഥിതിയെ പ്രാപിച്ചു അത്തു വസിഷ്ഠന്റെ അനുഗ്രഹത്താലായിരുന്നു. സുദാസനിൽനിന്നു ജനിക്കകൊണ്ടു 'സൌദാസൻ' എന്നു വിളിക്കുന്നു.]

കല്മാഷം-൧. കസ്തൂരിച്ചെമ്പാവു് (ഔഷധം.) ൨. നാനാജാതിനിറം. വെളുപ്പു്, ചെമപ്പു്, കറുപ്പു് മഞ്ഞ ഇവയെ ഇല്ലാതാക്കി ശോഭിക്കുന്നതു്.

കല്മാഷി-൧. യമുന. ൨. ജമദഗ്നിയുടെ ഒരു പശു.

കല്യ-വി. ൧. കലാവിദ്യകളിൽ നൈപുണ്യമുള്ള. ൨. വിദ്യാവ്യുല്പത്തിയുള്ള. ൩. രോഗമില്ലാത്ത. ൪. സന്തോഷം നൽകുന്ന സ്ഥിതിയുള്ള. ൫. ശുഭമായ. ൬. ശക്തിയുള്ള. ൭. പ്രൌഢമായ.

കല്യതാ, കല്യത-൧. രോഗമില്ലായ്മ. ൨. ശക്തി. ൩. സാമർത്ഥ്യം.

കല്യൻ-൧. രോഗംമാറി സുഖപ്പെട്ടവൻ. ൨. തയ്യാറായവൻ.

കല്യം-൧. ഉഷസ്സു്. ൨. (ജ്യോതിഷത്തിൽ) ലഗ്നം. ൩. മദ്യം. ൪. ഇന്നലെ. ൫. നാളെ. ൬. ശുഭം ൭. കല്പനീയമായതു്, മിഥ്യാഭൂതമായതു്. ൭. ഉണച്ചു.

കല്യാ-൧. കുശലിനിയായവൾ, ശുഭവതി.
'കല്യാമദൈവാൽകഥമപിസമുന്മൂലിതസ്വാം
(മയൂരസന്ദേശം) [നശല്യാ'
൨. മംഗളവചനം, സകലകാര്യത്തിലും നന്നായിട്ടുള്ളതു്. ൩. കടുക. ൪. (അരിപ്പൊടിമുതലായവകൊണ്ടുണ്ടാക്കുന്ന)മദ്യം.

കല്യാംഗം-പപ്പടകപ്പുല്ലു്.

കല്യാണ-വി. ശുഭമായ ൨. നന്മയുള്ള.

കല്യാണഘൃതം-ഒരു നെയ്യ്.

[ത്രിഫലത്തൊണ്ടു്, കാട്ടുവെള്ളരി, ചിററേലം, ദേവതാരം, ഏലാവാലുകം, നറുനീണ്ടിക്കിഴങ്ങു്, പാൽവള്ളിക്കിഴങ്ങു്, വരട്ടുമഞ്ഞൾ, മരമഞ്ഞൾത്തൊലി, ഓരിലവേരു്, മൂവിലവേരു്, ഞാഴൽപ്പൂവു്, തകരം, ചെറുവഴുതിനവേരു്, കൊം

ട്ടം, മഞ്ചട്ടിപ്പൊടി, നാഗപ്പൂവ്, താളി മാതളം, വിഴാലരി, താലീസപത്രം, ഏലത്തരി, പിച്ചകമൊട്ട്, ചെങ്ങഴിനീക്കിഴങ്ങ്, നാഗദന്തിവേര്, പത്മകം, ചന്ദനം ഇവ ഓരോ കഴഞ്ചു കല്ക്കമായിട്ടു അരച്ചു നാലിടങ്ങഴി പാലിൽ കലക്കി ഇടങ്ങഴി നെയ്യും ചേർത്തു കാച്ചി മെഴുകു പാകത്തിൽ അരിച്ചു സേവിക്ക. ഗർഭമുണ്ടാകും. ഭ്രാന്തു, ശ്വാസം, അപസ്മാരം മുതലായവ ശമിക്കും-ബാലചികിത്സ].

കല്യാണബീജം-കറുത്ത ചണംപയറ്.

കല്യാണം-ക്രി. ശുഭം. ഉ. സ്വച്ഛം. ന. വേങ്ങ. ൪.പയിൻ. ൫. (മലയാളത്തിൽ) വിവാഹം [അകല്യാണ എന്ന പദം നോക്കുക]

കല്യാണരൂപ-വി. സൌന്ദര്യമുള്ള

കല്യാണരൂപി-സൌന്ദര്യമുള്ളവൻ.

കല്യാണശീല-വി. നല്ല സ്വഭാവമുള്ള.

കല്യാണസൌഗന്ധികം-ന. ഒരു പുഷ്പം, കല്ഹാരം [സൌഗന്ധികം എന്നായാൽ മാത്രം മതി] ഉ. ഒരു പുരാണകഥ [ഭീമൻ പാഞ്ചാലിക്കായിട്ടുസൌഗന്ധികം എന്ന പുഷ്പം കൈക്കലാക്കുകയാണു കഥാവസ്തു].

കല്യാണാംഗ-വി. സൌന്ദര്യം ചേർന്ന അവയവമുള്ള

കല്യാണി-വി. ശുഭമായ, നന്മയുള്ള. സ്ത്രീലിംഗം-കല്യാണിനി.

കല്യാണി-ന. രാമായണം ഇരുപത്തിനാലുവൃത്തത്തിലെ ഒരു വൃത്തം. പാദം ഒന്നിൽ ൧൧ അക്ഷരം വീതം.

ഉ-ം, 'കല്യാണരൂപിവനത്തിനുപോവാൻ
വില്ലുംശരംകൈപ്പിടിച്ചോരുനര'
(ഇരുപത്തിനാലുവൃത്തം)

കല്യാണിഗണംമൂന്നുഗുരുരണ്ടോടുചേർക്കി
(വൃത്തമഞ്ജരി) [൪' ഉ. ഗൌരാംഗം. ന. പശു. ൪. കാട്ടുഴുന്ന്.

കല്യാണിക-മനയോല.

കല്യാണിനി-കറന്തോട്ടി. ഉ. ശുഭവതി

കല്യാപാലൻ-മദ്യം കാച്ചുന്നവൻ.

കല്യാവർത്താ-പ്രാതൽ.

കല്യാവേശം-കലിയുടെ ബാധ.

'കല്യാവേശാൽ കലുഷമതിയാം'
(മയൂരസന്ദേശം)

കല്ഹാരം-സൌഗന്ധികപുഷ്പം. വെള്ളത്തിൽ സന്തോഷിക്കുന്നതു എന്നർത്ഥം. മറെറാരുപര്യായം-സൌഗന്ധികം.

കല്ലക്കാരം-പനകല്ക്കണ്ടം [കരിപ്പ് എന്നതു നോക്കുക].

കല്ലടക്കൊററൻ-മുള്ളൻ (നായാട്ടുപേർ).

കല്ലടപ്പ്-കല്ലുപോലെ ഒരു രോഗമുണ്ടായി മൂത്രത്തെ തടയുക, അശ്മരി.

കല്ലടിക്കോടൻ-പശ്ചിമപർവ്വതത്തിന്റെ ഒരു ശിഖരം.

'കല്ലടിക്കോടൻ കറുത്താൽ
കരകപ്പുഴനിറഞ്ഞു'
(പഴഞ്ചൊല്ല്)

കല്ലൻ-ന. കരിങ്കൽപണിക്കാരൻ. ഉ. ഉറപ്പുള്ളവൻ ന. കഠിനഹൃദയൻ.

കല്ലൻമുള-കട്ടിയുള്ള ഒരു മാതിരി മുള.

കല്ലാ-സ്ഫടികംകൊണ്ടുള്ളകൊന്ത (കൊന്തക്കുരുമാല).

കല്ലിക്കുക-ശരീരത്തിലുള്ള നീരോ മററോ ഉറച്ചു കല്ലുപോലെയാവുക.

കല്ലിയ്പ്പ്-കല്ലുപോലെയാവുക.

കല്ലരി-ന. അരി എന്നുള്ളതിനു പകരം ബഹുമാനസൂചകമായി താഴ്ന്ന നിലയിലുള്ളവർ ഉപയോഗിക്കുന്ന വാക്ക്. ഉ. നല്ല അരി [അടിതോൽനോക്കുക]

കല്ലുക്കടൻ-ധാന്യം അളക്കുന്നതിനുപയോഗിക്കുന്ന ഒരു അളപ്പ്.

കല്ലള-ന. കല്ലിലുണ്ടാകുന്ന ചില ഗുഹ. ഉ. മൺപാത്രത്തിൽക്കല്പമായുള്ളപോരം.

കല്ലറ-പു. കല്ലുകൊണ്ടുണ്ടാക്കിയ പുരമുറി. ഉ. പ്രേതക്കുഴി. ന. പാറയിലുണ്ടാക്കിയ ഗുഹ.

കല്ലഴ-കൽച്ചുവര്.

കല്ലായി-പാത്രങ്ങളുടെ കേടു തീർത്തു നന്നാക്കുന്നവൻ, വിളക്കുന്നവൻ.

കല്ലാൽ-ഒരു വക വൃക്ഷം. പര്യായങ്ങൾ-ഗർദ്ദഭാണ്ഡം, കന്ദരാളം, കപീതനം, സുപാർശ്വകം, പ്ലക്ഷം.

കല്ലാശാരി-വെട്ടുകല്ലു പണിയുന്ന ഒരു ജാതിക്കാരൻ.

കല്ലിക്കുക-കല്ലുപോലെ ഉറയ്ക്കുക. കല്ലിപ്പ് > <പതം.

കല്ലിടക്കൊററൻ-മുള്ളൻ വേട്ടയിലുള്ള പേർ.

കല്ലിടാന്തി-കല്ലിലുണ്ടായ ഗുഹ, കല്ലിടുക്ക.

കല്ലിടാവ്-കല്ലിടാന്തി, ഗുഹ.

കല്ലിടുക്ക്-പാറകളിലുണ്ടാകുന്ന ചില വിസ്താരം, കുറഞ്ഞ ഇട.

കല്ലിരിമ്പ്-കല്ലിൽനിന്നെടുക്കുന്ന ഇരിമ്പ്.

കല്ല്-പു. പാറ, കരിങ്കല്ല്. മററ പര്യായങ്ങൾ-പാഷാണം, പ്രസ്തരം, ഗ്രാവം, അശ്മം, ഉപലം, ശിലം, ദൃഷത്ത്. ഉ. രത്നം. ന. മൂത്രമടപ്പുണ്ടാകുന്ന ഒരു രോഗം [കല്ലുകടിക്കുന്ന ചോറ്-ശാർക്കരം, ഓദനം. ചരൽക്കല്ലുള്ള പ്രദേശം-ശാർക്കരാദേശം, ശാർക്കരാ].

കല്ലുപുളപ്പൻ-ഒരു മുന്തിരിച്ചെടി.

കല്ലുപ്പ്-കട്ടയായുള്ള ഒരു വക ഉപ്പ്.

കല്ലുമട-കല്മട, കപ്പണ.

കല്ലുവാഴ-മലവാഴ.

കല്ലുളി-കല്ലുപണിയുന്നതിനുള്ള ഉളി, കല്ലുപൊളിക്കുന്ന പാര. പര്യായങ്ങൾ-ടങ്കം, പാഷാണദാരണം.

കല്ലൂരി-പു. ഒരു വക മസൂരി. ഇതു പ്രയത്നസാദ്ധ്യമാണ്. പതിനെട്ടുകഴികെ കഴിയും. ഉ. ഒരു നരി.

കല്ലൂരി എന്ന വ്യാധിക്കു ലക്ഷണം പറയാമിനി പിത്തജ്വരത്തിൽനിന്നിട്ടു രക്തങ്ങൾക്കുണ്ടാകുമുടൻ || പററിനിന്നിട്ടൊന്നു ദിവസം ജ്വരമാമയെ തൊണ്ണൂറാംനാൾ പനിച്ചീടും കരുത്തീടുന്നു വ്യാധിയും || ചെറുതാം മുളകിൻകൂട്ടം പോലെയങ്ങതിലുള്ളിലായ് പശയുണ്ടായിവന്നീട്ടും വരണ്ടുപൊളിയുന്നതു || പൊളിയുമ്പോൾ മദ്ധ്യഭാഗം കറുത്തിട്ടങ്ങിരിക്കയും മുന്തിരിങ്ങാത്തൊലിമണംപോലെ ദൗർഗ്ഗന്ധ്യമായതിൽ|| ജ്വരം തുടങ്ങിയാൽമുന്നെ ഛർദ്ദിയും തലവെട്ടലും നടുനൊന്തുവിയർത്തീടും മൂക്കിൽനിന്നൊഴുകും ജലം || വിരേചനവുമുണ്ടാകും മൂലാധാരങ്ങൾ നൊന്തിടും മുളച്ചാൽ സൗഖ്യമുണ്ടാകും ചികിത്സിച്ചേ ഗുണം വരൂ || ചികിത്സ രക്ഷ ചെയ്യുഞ്ഞാൽ മരിച്ചീടുമസംശയം പതിനെട്ടു കഴിഞ്ഞെന്നാൽ ഗുണമായ്വരുമപ്പൊഴേ|| കണ്ടാലുടൻ തണുപ്പാനായുള്ളൊരൗഷധമാമരാൽ ക്രമത്താൽ ചെയ്തുകൊള്ളണമതിനായ് പറയുന്നിതു || മക്കിപ്പൂവുടനീരുള്ളി കടുക്കാത്തോൽ വയമ്പുമാം ചന്ദനം ജീരകം പിന്നെ കൊത്തമ്പാലരിയും തഥാ|| കഷായംവെച്ചു പഞ്ചാരപ്പൊടിചേർത്തിട്ടു സേവയാൽ ഇളനീർവസകല്ക്കണ്ടം ചേർത്തിട്ടങ്ങു കൊടുക്കണം || കരിമ്പനക്കുരിക്കിന്റെ നീരിലും നന്നു പിന്നെയും പച്ചനാൾക്കെതചേർത്തിട്ടു വരളാതുള്ളതിന്നമേൽ|| ചോദ്യവൈദ്യങ്ങളെല്ലാമേ ചെയ്തിടേണം പരസ്പരം വട്ടമഞ്ഞളും പിന്നെ മരമഞ്ഞൾകരിയുമവർ || കഷായംവെച്ചതിൻചേർത്ത് കൊട്ടപ്പൂവരളുംവരെ താനിക്കാമരമഞ്ഞൾതൊൽ കൊട്ടം മധുകവും തഥാ || പഞ്ചമൂലങ്ങൾകൂട്ടിട്ടു കഷായങ്ങളുമെത്തരം കണ്ഡാവർ പൊടിച്ചിട്ടുതേനിലാലേഹമമരാൽ || കൊടുക്കയുകമേയുള്ള വേദനാക്കം ഗുണം ഭവേൽ.

കല്ലൂർവഞ്ചി(ഞ്ഞി)-ഒരു പച്ചമരുന്ന്.

[അശ്മരി, മൂത്രകൃച്ഛ്രം, രക്തസ്രാവം ഇവകളെ നന്ന്. രക്തപിത്തവിനാശനമാണ്].

കല്ലെടമുട്ടി, കല്ലൊട്ടി-ഒരുവകമത്സ്യം.

കല്ലേർ-കല്ലുകൊണ്ടു എറിയുക.

കല്ലൊട്ടി-ഒരു വക മത്സ്യം.

കല്ലോല-വിരോധമുള്ള, ശത്രുതയുമുള്ള.

കല്ലോലം-പു. വലിയ തിരമാല. അവ്യക്തമായി ശബ്ദിക്കുന്നതു എന്നർത്ഥം. മറ്റൊരുപര്യായം-ഉല്ലോലം. വ. സന്തോഷം.

കവ-പു. ഒരു വൃക്ഷത്തിന്റെ രണ്ടു കൊമ്പു കൂടിയ ഇട. വ. കാലുകളുടെഇട.

കവകം-പു. കബളം. വ. കൂൺ.

കവകാൽ-ഇടത്തോട്ടും വലത്തോട്ടും അകന്നിരിക്കുന്ന കാൽ.

കവകാലൻ-കവകാലുള്ളവൻ.

കവകാലി-കവകാലുള്ളവൾ.

കവചനാമകം-ചപ്പട്ടകപ്പുല്ല്.

കവചപത്രം-ഭൂർജ്ജമരം.

കവചം-പു. കുപ്പായം, ചട്ട, ഉടുപ്പ്. കംററിനെ വഞ്ചിക്കുന്നതു എന്നർത്ഥം. വ. ചപ്പട്ടകപ്പുല്ല്. ന. കല്ലാല്.

കവചി-ചട്ടയിട്ടവൻ.

കവട-ഒരുമാതിരിപ്പുല്ല്.

കവടി-പു. ഗണിക്കുന്നതിനും മററുമുള്ളഒരു മാതിരി കക്കാ. വ. കതകിന്റെയും മററും കുററിപ്പലക. കവുടി എന്നു ചിലർ പറയുന്നു.

കവട്ട-വെളിയിലുള്ള വാതൽ.

കവട്ടപ്പുല്ല്-ഒരു വക മണമുള്ള പുല്ല്.

കവണ-പു. കല്ലുവെച്ചു എറിയുന്നതിനുള്ള ഒരു മാതിരി വില്ല്. പര്യായങ്ങൾ-മിഞ്ചിപാലം, സൃഗം.

'എത്രയെന്നാൽക്കഥിയ്ക്കാമതിശക്തനാം
മർത്ത്യനൊരുത്തൻകവണയിൽകല്ലാററി'
(ഹരിശ്ചന്ദ്രചരിതം കിളിപ്പാട്ട്)

വ. വെടിയുണ്ട. ന. ഒരു മുഴം നീളമുള്ള തിരുകത്തടി.

കവണി-കരയുള്ളതും നേരിയതുമായഒരു മാതിരി വെളുത്ത വസ്ത്രം.

കവനം-പു. കവിത. വ. വെള്ളം. ന. ജംഗമ, താൽപര്യം.

കവയിത്രി-വിദുഷി.

കവയ്ക്കുക-പു. രണ്ടു കാലും അകററുക. വ. ചവുട്ടാതെ കവച്ചുകടക്കുക. ന. കവിതയുണ്ടാക്കുക.

കവയ്വ്-പു. കവയ്ക്കുക. വ. രണ്ടുകാലും അകററുക.

കവരകി-ബലൻ, ബലാല്ക്കാരമായി പിടിക്കപ്പെട്ടവൻ.

കവരപ്പുല്ല്-ഒരു വക പുല്ല്.

കവരം-വി. മിശ്രമായുള്ള, കൂടിക്കലർന്ന.

കവരം-പു. ഉപ്പുരസം. വ. പുളിരസം, പുളി. ന. തൊടുകാര. ർ. (മലയാളം) പിന്നിയ തലമുടി. ഇ. മരത്തിന്റെ കൊമ്പുകളുടെ ചുവട്. ഋ. തൂണിന്റെ കല്ല്.

കവരസ്ത്രീ-ഒന്നാംതരം ധരിച്ച സ്ത്രീ.

കവരാ-കറുത്ത കാട്ടുതുളസി.

കവരി-പു. പിന്നിയ തലമുടി. വ. നായർ വെണ്ണ.

കവരി-പു. കറുത്ത കാട്ടുതുളസി. വ. കറിക്കായം.

കവരുക-മോഷ്ടിക്കുക, കൊള്ളയിടുക.

'കവരുന്നതിലൊരുപാതികൊടുത്താൽ
അവരുമതിനു സഹായം തന്നു'
(പ്രദോഷമാഹാത്മ്യം തുള്ളൽ)

കവർഗ്ഗം-(വ്യാകരണത്തിൽ) ക, ഖ, ഗ, ഘ, ങ ഇവ അഞ്ചു വ്യഞ്ജനങ്ങളും.

കവച്ച്-പു. ബലാൽക്കാരമായുള്ള മോഷണം, കൊള്ള. വ. പീനൽകോഡനുസരിച്ചുള്ള ഒരു കുററം.

[ഇൻഡ്യൻ പീനൽകോഡ്-വകുപ്പു ൩൮൨. വാറണ്ടു കൂടാതെ പിടിയ്ക്കാം. ആദ്യം വാറണ്ട്, ജാമ്യം എടുത്തുകൂടാ. രാജിയായിക്കൂടാ. പത്തുകൊല്ലത്തെ കഠിനമയ തടവും പിഴയും ശിക്ഷ. സെഷ്യൻകോടതിയോ ഒന്നാംക്ലാസുമജിസ്ത്രേട്ടോ വിസ്തരിക്കാം].

കവർനാററം-ചിലരുടെ ശരീരത്തിലുണ്ടാകുന്ന ചീത്തഗന്ധം. കവർ എന്നതിന നാററം, ഓമ്പ എന്നീ അർത്ഥങ്ങൾ കാണുന്നു.

കവല-൧. വഴികൾ തമ്മിൽ യോജിക്കുന്ന സ്ഥലം. ൨. സാരം. ൩. ദുഃഖം. ൪. വിചാരം.

കവളപ്പാറ-ഒരു ദിക്ക്.

[ഈ സ്ഥലം പണ്ടു വിദ്വാന്മാരെക്കൊണ്ടു പ്രസിദ്ധപ്പെട്ടിരുന്നു]

കവളം-ഉദര, ഉരള. [കബളം എന്നതാണ കവളം ആയത്].

കവളി-മരക്കൊമ്പിൻെറ ചുവട്.

കവളുക-വിഴുങ്ങുക.

കവറ-പരയ്യുകൊട്ട (തെക്കൻദിക്കിൽ കട്ട) മുതലായവയുണ്ടാക്കുന്ന ഒരു നീചജാതി.

കവരു-ഒരുമാതിരി കളിസാധനം,പകട.

കവരുകണ്ണ്-പകട.

കവാടം,കവാടി-കതക്. [കപാടം എന്നതു നോക്കുക].

കവാത്ത്-പട്ടാളം അണിനിരക്കുന്നതിന പരിചയിക്കുക, യുദ്ധത്തിന അണിനിരക്കുന്നതിന പരിചയിക്കുക. [അറബി ഭാഷ].

കവാരം-താമര.

കവി-൧. വേണ്ടവിധമുള്ള പരിജ്ഞാനത്തോടു കൂടി പാട്ടുകളേയും ശ്ലോകങ്ങളേയും മററും എഴുതുന്ന ആൾ. ൨. വിദ്വാൻ. ൩. അസുരാചാര്യനായ ശുക്രൻ. കാവ്യത്തെ നിർമ്മിക്കുന്നവൻ എന്നർത്ഥം. [സ്ത്രീലിംഗവും കവി എന്നു തന്നെ]. ൪ (മലയാളത്തിൽ) ചേനയും മററും നട്ടാൽ മുട്ടുന്ന ഇല ൫ കവിത (തത്ഭവം).

കവികം-കടിഞ്ഞാൺ.

കവികാ-൧. കടിഞ്ഞാണിൻെറ ഇരുമ്പുകടി. ൨. കടിഞ്ഞാൺ. ശബ്ദിക്കുന്നതു എന്നർത്ഥം.

കവിചതുഷ്ടയം-ഉദാത്തൻ, ഉദ്ധതൻ, പ്രൌഢൻ, വിനീതൻ ഇങ്ങിനെ നാല്.

൧. ഉദാത്തൻ=ഒളിച്ചു അഭിമാനം പറയുന്നവൻ. ൨. ഉദ്ധതൻ=അന്യന്മാരെ താഴ്ത്തി തന്നെ പുകഴ്ത്തുന്നവൻ. ൩. പ്രൌഢൻ=ഉല്ക്കർഷത്തെ യഥാ ചിതം പറയുന്നവൻ. ൪. വിനീതൻ=തന്നെ നിരച്ചു വിനയം പറയുന്നവൻ.]

കവിച്ചിൽ-൧. വെള്ളവും മററും കുടം പാത്രം മുതലായവയിൽ നിന്നു കവിഞ്ഞൊഴുക. ൨. അധികത്വം.

കവിഞ്ഞി-ചമ്മട്ടി, ചവുക്ക്.

കവിജനനി-സരസ്വതി.

കവിട്ടുക, കമിട്ടുക-വെളിയിലേയ്ക്ക് ഒഴുക്കുക. [ക. ക്രി. കവിട്ടിക്ക, കവിട്ടിപ്പിക്ക,കമട്ടിപ്പിക്ക]

കവിണ-കല്ലുവെച്ചെറിയുന്നതിന കെട്ടിയുണ്ടാക്കുന്ന കയറ്. [കവണനോക്കുക]

കവിണു-കമഴ്ന്നു.

കവിത-൧ വിദ്വാന്മാരുണ്ടാക്കുന്ന പദ്യങ്ങളും മററും. മനോവികാരങ്ങളെ പ്രതിപാദിക്കുന്ന കല.

[കവിതയ്ക്കു പ്രധാനമായി വാസന, കല്പനാശക്തി, ലോകജ്ഞാനം, ബുദ്ധി, പദപരിചയം ഇവയാകുന്നു ആവശ്യം. ൧. കവിതയുടെ മൂലകം-രസം. ൨. കവിതയുടെ ഉപകരണം-ആശയങ്ങളെ ശരിയായി കൊണ്ടുവരുന്ന പദങ്ങൾ. ൩. കവിതയുടെ യോഗ്യത-വിഷയത്തിൻെറ നന്മയേയും വികാരത്തിൻെറ നി

ശലതയേയും അനുസരിക്കുന്നു. ൪ ക വിതയുടെ ശക്തി-മനുഷ്യനെ ആകപ്പാടെ സ്പൎശിക്കുന്നു.

'നരത്വംദുൎല്ലഭംലോകെവിദ്യാതത്രചദുൎല്ലഭാ
കവിത്വം ദുൎല്ലഭംതത്രശക്തിസ്തത്രചദുൎല്ലഭാ
വ്യുല്പത്തിദുൎല്ലഭാതത്ര വിവേകസ്തത്രദുൎല്ലഭഃ'

വിവേകംഎന്നാൽത്യാജ്യഗ്രാഹ്യജ്ഞാനമാകുന്നു. അതായതു് ഒരു വസ്തുവിന്റെ പ്രധാനാംശങ്ങളെ കണ്ടുപിടിക്കാനുള്ള ശക്തിയാണു്. ദോഷങ്ങൾകൊണ്ടു കാവ്യത്വം നശിക്കയില്ല. (കരുടനു മനുഷ്യത്വം ഇല്ലെന്നു പറഞ്ഞുകൂടാ.) ദോഷങ്ങൾ പക്ഷേ കാവ്യത്തിന്റെ ഭംഗിയെ കുറക്കും.]

വ. (മലയാളത്തിൽ) കള്ളംപറയുക.

കവിതകെട്ടു്-കാവ്യം മുതലായ കൃതികൾ ഉണ്ടാക്കുക.

കവിതച്ചു്-കിലുകിലുപ്പു്.

കവിത്വം-കവിത.

കവിയടക്കം-പാരമ്പൎയ്യ ന്യായം.

കവിയൻ-തലയിണയും മററും മൂഷിയും തെയ്യിരിപ്പാനിടുന്ന ഉറ.

കവിയം-കടിഞ്ഞാൺ.

കവിയിടുക-ചേനയും മററും നട്ടതിനെ ഇലകൊണ്ടു മൂടുക, പൊതിയുക.

കവിയുക-ക്രി. നിറഞ്ഞൊഴുകുക, അധികമാവുക. വ. അസാമാന്യമായ അഹംഭാവവും മററും കാണിക്ക.

കവിരാജൻ-രാഘവപാണ്ഡവീയം എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ കൎത്താവു്.

[രാഘവപാണ്ഡവീയം പ്രസിദ്ധമുള്ള ദ്വയാൎത്ഥഗ്രന്ഥമാണു്.]

കവിൾ-കണ്ണും വായും ചെവിയും കൂടിയതിനിടയ്ക്കുള്ള ഭാഗം, ചെകിട്ട കവിൾത്തടത്തിന്റെ പൎയ്യായങ്ങൾ-ഗണ്ഡം, കപോലം.

കവിൾകൊള്ളുക-ക്രി വായിലുണ്ടാകുന്ന ചില ദീനങ്ങൾക്ക മരുന്നു വെള്ളം വായിലൊഴിക്കുക, വ. കലുക്കുഴിയുക.

കവിൾത്തടം-കവിൾപ്രദേശം. [കപോലം എന്നതു നോക്കുക.]

കവിൾവാപ്പു്-കവിളിലുണ്ടാകുന്ന ഒരു ദീനം.

കവിളൻ-വീൎത്ത കവിളുള്ളവൻ.

കവിളലജി-ഗണ്ഡാൎബ്ബുദം എന്ന കവിൾരോഗം.

കവിളുക, കവളു-കവിൾകൊള്ളുക.

കവിഴുക-കമിഴുക. [ഭൂതകാലം-കവിണു.] മലൎന്നിരിക്കുന്ന വസ്തുവിന്റെ മുകൾവശം കീഴിലായിത്തീരുക. വ. പാത്രവും മററും മറിയുക ന. മുഖം താഴുക. കവിഴ്ത്തുക (കമിഴ്ത്തുക) > <മലൎത്തുക

കവിഴ്പ്പു്-മുഖം താഴ്ത്തുകയുംമററും.

കവിഴ്ത്തി-ചുവരിന്റെയും മററും മുകളിൽ പണിയുന്ന കല്ലു്.

കവിഴ്ത്തൽ-കവിഴ്ത്തുക.

കവിഴ്ത്തു-കമഴ്ത്തു

കവുങ്ങു്, കമുങ്ങു്, കമുകു്-അടയ്ക്കാമരം. പൎയ്യായങ്ങൾ-ഘോണ്ടാ, പൂഗം, ക്രമുകം, ഗുവാകം, ഖപുരം.

[ചൊരുക്കുന്ന അടയ്ക്കായ്ക്കു് ഉദ്വേഗം എന്നു പേർ]

കവുൽ-മുളപ്പാടു്. (അറബിഭാഷ.)

കവേരകന്യ-കാളിന്ദീനദി.

കവേരം-ഒരു മല.

കവോഷ്ണി-വി. അല്പമായ ചൂടുള്ള.

കവോഷ്ണം-അല്പമായ ചൂടു്.

കവ്യം-പിതൃക്കൾക്കായി പാകംചെയ്ത അന്നം, മന്ത്രപുരസ്സരം ദാനംചെയ്യപ്പെടുന്നതു് എന്നൎത്ഥം.

കശ്യ-വി. ക്രി വിചാരമുള്ള വ. താല്പൎയ്യമുള്ള. ന. ആവശ്യമുള്ള.

കശ-ക്രി. ചാട്ടവാറു്, ചമ്മട്ടി (കുതിരയേയും മററും അടിക്കുന്നതിനുള്ളതു്.) മാടി

ക്കുന്നതും ശംസിക്കുന്നതും എന്നർത്ഥം. വ. മാംസാരോഹിണി. ന. (മലയാളത്തിൽ) കലശൽ.

കശകശ-കറുപ്പുതയ്യുടെ കായിൽ നിറഞ്ഞിരിക്കുന്ന പൂട്ടിൽ.

(പിത്തഹരവും ശീതളവും ധാതുവർദ്ധനവും ആണ്. കണ്ണിനു നന്ന്.)

കശക്കുക-മട്ടിക്കുക, ഞെക്കിത്തിരുമ്മുക.

കശാപ്പ്-കൊല്ലുക.

കശാർഹം-ഉ. ചാട്ടവാറ (ചമ്മട്ടി) കൊണ്ടടിക്കപ്പെടത്തക്ക. വ. അടിക്കപ്പെടത്തക്ക.

കശിപു-ഉ. അന്നം, ചോറ്. വ. വസ്ത്രം. ന. പായ്. ര. തലയിണ. ⑤ അന്നവും വസ്ത്രവും. ദുഃഖത്തെ കളയുന്നതെന്നർത്ഥം.

കശീശ-സുറിയാനിപ്പട്ടക്കാരൻ.

കശുഅണ്ടി-കപ്പലണ്ടി, പറങ്കിഅണ്ടി.

കശുകശു-മുറുമുറുക്കുക, ചെവിയിൽ പറയുക.

കശുമാങ്ങ-കപ്പൽമാങ്ങ, പറങ്കിമാങ്ങ.

കശുമാവു-കപ്പൽമാവ്.

കശേരു(കം)-നീർമുത്തങ്ങ.

കശേരുകാ-തണ്ടെല്ല്. ശബ്ദിക്കുന്നതു എന്നർത്ഥം.

കശ്മന, കശ്മിൽ-പേരറിയപ്പെടാത്തിൽ ഒരുവൻ.

കശ്മല-വി. ഉ. മലിനമായ, അഴുക്കുള്ള, മൂർഛിച്ച. വ. ലജ്ജാവഹമായുള്ള.

കശ്മലം-ഉ. അഴുക്ക്. വ. ലജ്ജാവഹതം. ന. മോഹാലസ്യം.

കശ്മീരജം-കുങ്കുമം.

കശ്മീരജന്മാവ്-ഉ. കുങ്കുമം. വ. കുങ്കുമപ്പൂവ്.

കശ്മീർ, കശ്മീരം-ഒരു രാജ്യം.

കശ്യ-വി. ചമ്മട്ടികൊണ്ടടിപ്പാൻ തക്ക.

കശ്യപൻ-ഒരു ഋഷി. കശ്യം (മദ്യം) പാനംചെയ്യുകകൊണ്ടു ഈ പേർ വന്നു.

(മരീചിയുടെ പുത്രൻ. ഇദ്ദേഹം ഒരു പ്രജാപതിയാണ്. സൃഷ്ടിയിൽ ഇദ്ദേഹം ഒരു പ്രധാനഭാഗം വഹിച്ചതാണ് ഇതിന കാരണം. കശ്യപൻ കുറെക്കാലം പരശുരാമൻെറയും രാമചന്ദ്രൻെറയും പുരോഹിതസ്ഥാനം വഹിച്ചിരുന്നു. അദിതിയും ദിതിയും ഇദ്ദേഹത്തിൻെറ ഭാര്യമാരാണ്. അദിതിയിൽ ആദിത്യൻ മുതലായവരേയും ദക്ഷൻെറ മററു പുത്രിമാരിൽ അസുരർ, രാക്ഷസർ പക്ഷിമൃഗാദികൾ മുതലായി സർവ്വജീവജന്തുക്കളേയും ജനിപ്പിച്ചതു ഇദ്ദേഹമാണ്. അദിതിയിൽ വിഷ്ണു വാമനമൂർത്തിയായി അവതരിച്ചു)

കശ്യപം-ഉ. ആമ. വ. ഒരുവക മത്സ്യം.

കശ്യം-ഉ. കുതിരയുടെ മദ്ധ്യപ്രദേശം. കശ (ചമ്മട്ടി) കൊണ്ടു അടികൊള്ളുന്നതു് എന്നർത്ഥം. വ. മദ്യം. അകത്തു ചെന്നാൽ ഉറക്കെ ശബ്ദിക്കുന്നതു് എന്നർത്ഥം.

കഷണിക്കുക-ഉ. വിഷമിക്കുക.

'ഈയുള്ളനാംവിഷയബന്ധവിഷത്തിലുംവീണാഴ്ന്നും കിടന്നു കഷണിച്ചു നശിച്ചിടുന്നു'

(സാരോപദേശം)

വ. കഷണമാക്കുക, നുറുക്കുക.

കഷണ്ടി-രോമം ഇല്ലായ്മ. പര്യായങ്ങൾ-കേശഘ്നം, ഇന്ദ്രലുപ്തകം.

(രോമകൂപങ്ങളിലുള്ള പിത്തം വാതത്തോടുകൂടി കോപിച്ചിട്ടു രോമങ്ങളെ പിഴുതുകളകയും ആ ഭാഗങ്ങളിൽ രക്തത്തോടുകൂടിയ കഫം അവയെ വീണ്ടും മുളയ്ക്കാൻ ഇടംകൊടുക്കാതാക്കുകയും ചെയ്യുന്നതിനാലാണ് കഷണ്ടിയുണ്ടാകുന്നതു്. കഷണ്ടിക്കുളള പര്യായങ്ങൾ-ഖലതി, ഇന്ദ്രലുപ്തികൻ)

കഷാ-ഉ. ഉരകല്ല്, (ഉരക്കല്ല്). സ്വർണ്ണം മാററുനോക്കുന്നതിനും മററുമുള്ളതാണ്. വ. കണികയെന്ന ചാണ.

കഷാക-പു. അഗ്നി. വ. സൂൎയ്യൻ.

കഷായ-വി. പു. ചവൎപ്പുരസമായ. വ. ചെമപ്പുനിറമുള്ള. ന. തവിട്ടുനിറമായ.

കഷായക്കഞ്ഞി-മരുന്നുകൊണ്ടു കഷായമുണ്ടാക്കിയതിൽവെയ്ക്കുന്ന കഞ്ഞി.

[ദാഹത്തിനും വിശപ്പിനും വളരെ നന്ന്. ദീപനവും ഗ്രാഹിയുമാണ്. നയനരോഗങ്ങൾക്കും വ്രണമുള്ളവൎക്കും മററും ആവശ്യമെങ്കിൽ കൊള്ളാം.]

കഷായക്കല്ല്-ഒരുമാതിരിക്കല്ല്, കാവിമണ്ണിൻകട്ട, കാവിമണ്ണ്, പൂകാവി.

[കഷായക്കല്ല് അന്ത്രത്തിനും അൎശസ്സിനും നന്ന്. വാതപിത്തഹരമാണ്. തണുപ്പുകുന്ന കണ്ണിനു ഗുണം.]

കഷായഫലം-നെല്ലിക്ക.

കഷായം-പു. ചവൎപ്പുരസം. കണ്ഠത്തെ വെറപ്പിക്കുന്നത് എന്നൎത്ഥം. വ. ക്വാഥം (ഒരുവക കഷായം, മരുന്നിട്ടു വെവിച്ചവെള്ളം.) കണ്ഠത്തെ ഉപദ്രവിക്കുന്നത് എന്നൎത്ഥം. ന. വൃക്ഷാദികളുടെ പശ. ർ. തവിട്ടുനിറം. ഇ. മെഴുക്. ന്ന. ചെമപ്പുനിറം. ൧. പലകപ്പയ്യാനി. വ്യ. ഞമ. ൻ. പെരുമരുത്.

കഷായയാവനാലം-അല്പം ചെമന്ന ചോളം.

കഷായാ-പു. ചെറിയകൊടിത്തൂവ. വ. ചെങ്കൊടിത്തൂവ.

കഷായി-പു. മരുത്. വ. അയിനി. ന. ഈന്ത.

കഷി-വി. അനൎത്ഥമുള്ള, ഉപദ്രവിക്കുന്ന.

കഷികാ-ഒരുമാതിരി പക്ഷി.

കഷേ(സേ)രുകാ-നീർമുത്തങ്ങ.

കഷ്ട-വി. പു. ദുഃഖത്തോടു സാധിക്കത്തക്ക. വ. ഞെരുക്കമുള്ള. ന. പ്രയാസമുള്ള.

കഷ്ടം-അ. ആരോടു എങ്കിലും ആപത്തു കാണുമ്പോൾ ദുഃഖത്തോടു പറയുന്ന ഒരു വാക്ക്.

കഷ്ടകൎമ്മം-ദുഷ്പ്രവൃത്തി, ചെയ്യരുതാത്ത പ്രവൃത്തി.

കഷ്ടകാരക-വി. ദുഃഖമുണ്ടാക്കുന്ന.

കഷ്ടകാരകം-ലോകം.

കഷ്ടകാലം-ദുഃഖമുള്ള സമയം, ചീത്തക്കാലം.

കഷ്ടഗന്ധം-പെരുമരം.

കഷ്ടത-പു. ആപത്ത്. വ. ദുഃഖം. ന. അരോചനം.

കഷ്ടപ്പാട്-പു. ദുഃഖം. വ. പ്രയാസം, ബുദ്ധിമുട്ട്.

കഷ്ടഫലം-താന്നി.

കഷ്ടം-പു. ദുഃഖം. ഹിംസിക്കുന്നത് എന്നൎത്ഥം. മററു പൎയ്യായങ്ങൾ-പീഡാ, ബാധാ, വ്യഥാ, ദുഃഖം, ആമനസ്യം, പ്രസൂതിജം, കൃഛ്റം, ആഭീലം. വ. ക്ലേശം. ന. ദുൎഗ്ഗമം.

കഷ്ടാനുഭവം-ദുഃഖത്തെ അനുഭവിക്കുക.

കഷ്ടിക്കുക-തികയുന്നതിനു മാത്രമില്ലായ്കയാൽ ഞെരുങ്ങിയോ ചുരുക്കമായിട്ടോ സാധിക്കുക, പണിപ്പെടുക.

കഷ്ടിച്ച്-അ. പു. ചുരുക്കത്തിൽ. വ. പ്രയാസത്തോടെ, പണിപ്പെട്ട്.

'കഷ്ടിച്ചാകളികൊട്ടിച്ചെന്നുംവരും'
(കൃഷ്ണലീല തുള്ളൽ)

കഷ്ടിപിഷ്ടി-അ. വേണ്ടുംവണ്ണം ചെയ്വാൻ വശമില്ലാഞ്ഞും ദ്രവ്യമില്ലാഞ്ഞും മററും പ്രയാസത്തോടെ കഷ്ടിച്ച്.

കഷ്ടിപ്പ്-വേണ്ടതിനുമാത്രമില്ലായ്ക.

കഷ്യാ-കറിയുടെയുംമററും കഷണം.

കസനോത്പാടനം-ആടലോടകം.

കസം-ഉരകല്ല്.

കസവ്-പു. പൊന്നും വെള്ളിയും കൊണ്ടുണ്ടാക്കിയ ചെറിയ നൂൽ. വ. സ്വൎണ്ണമോ വെള്ളിനൂലോ പട്ടുനൂലോടും മററും ചേൎത്തു പിരിച്ചത്. ന. ഈ വക നൂലുകൾകൊണ്ടു വസ്ത്രത്തിലുണ്ടാകുന്ന കരയും കുറിയും മററും.

കസവുകര- കസവുനൂലുകൊണ്ടു വസ്ത്രത്തിലുണ്ടാക്കുന്ന കര.

കസവുകറി-കസവുകൊണ്ടു വസ്ത്രത്തിലുണ്ടാക്കുന്ന ഒരു കറി.

കസേര, കസേല-ഇരിപ്പാനായിട്ടു മരംകൊണ്ടും ചൂരൽകൊണ്ടും മററും ഉണ്ടാക്കുന്ന ഉയൻ്റ പീഠം. പര്യായങ്ങൾ-പീഠം, ആസനം. (പോർട്ടുഗീസ് ഭാഷ.)

കസേരു-പു. മുത്തങ്ങ ന. നീർമുത്തങ്ങ.

കസ്തീര(ക)ം-പു. വെള്ളത്തീയം. ന. തകരം.

കസ്തൂരി, കസ്തൂരിക-സ്ത്രീ. ഒരുവക മൃഗത്തിൽനിന്നെടുക്കുന്ന സുഗന്ധവസ്തു. ന. മൃതലക്കസ്തൂരി. ഗന്ധംകൊണ്ടു ദൂരദേശത്തെ ഗമിക്കുന്നത്. മററു പര്യായങ്ങൾ-മൃഗനാഭി, മൃഗമദം.

[ഇതു് ഒരു മൃഗത്തിൻെറ മദം ആകുന്നു. നാഭിയിൽ നിന്നുണ്ടായതാണു്. സൌരഭ്യമുള്ളതും മനോഹരമായുള്ളതുമാണു്. ഏറ്റവുമാകുന്നു. ശ്ലേഷ്മത്തെയും മുഖശോഷത്തെയും നശിപ്പിക്കും.]

കസ്തൂരിപ്പിള്ള-മൃഗം.

കസ്തൂരിമഞ്ഞൾ-ഒരുവക ചെടി.

കസ്തൂരിമല്ലിക-കസ്തൂരിമുല്ല.

കസ്തൂരിമൃഗം-കസ്തൂരിയുള്ള ഒരു മൃഗം.

കസ്തൂടി-കാകാള.

കസ്ബാ-പ്രധാനപട്ടണം, പോലീസ് സ്റ്റേഷൻ.

കസാല-കസേര.

കഹ്വം-കൊക്കു്. 'ക' എന്നു ശബ്ദിക്കുന്നതു്. ജലത്തിലെ മത്സ്യാദിജന്തുക്കളോടു സ്പർദ്ധിക്കുന്നതെന്നർത്ഥം. മറെറാരു പര്യായം-ബകം.

കഹോഡം-പോത്തു്.

കള-ധാ. ഉപേക്ഷിക്ക.

കള-സ്ത്രീ. ധാന്യങ്ങളോടുകൂടെ മുളച്ചുണ്ടാകുന്ന പുല്ലും മററും.

[കള എന്നതു കൃഷിഭൂമിയിൽ വളൎന്നിട്ടു് ഒരു പ്രയോജനവുമില്ലാത്ത എല്ലാം ചെടികളുമാകുന്നു. കളകളുടെ വിത്തുകൾ മറകണങ്ങളും വിഴുന്നതാകകൊണ്ടു് എല്ലാ കൃഷിക്കാരും കളകളെ ഇളക്കിക്കളയുന്നതിൽ ജാഗരൂകന്മാരായിരിക്കണം. ഒരിക്കൽ കള പറിച്ചുകളഞ്ഞാൽ പിന്നെ ചെലവും ശ്രമവും കാണുകയില്ല. കിഴങ്ങുകൾ അധികം ആഴത്തിൽ പോയി കഷണങ്ങളായി ഓരോ ചെടികളെ ഉണ്ടാക്കി നിലത്തെ ചീത്തയാക്കുന്ന മുത്തങ്ങാപ്പുല്ലു് കളകളിൽവെച്ചു ഒന്നാമത്തേതാണു്. കറുക മുതലായതും കളഞ്ഞേതീരുവെന്നു നിർബ്ബന്ധമുള്ള കളകളാകുന്നു. കളകളെ വേരോടു പറിച്ചുകളയുന്നതു കൂടാതെ ചുട്ടുകളകയുമാം. ഭൂമി നനഞ്ഞിരുന്നാൽ കള പറിക്കരുതു്-കൃഷിശാസ്ത്രം.]

ന. (വ്യാകരണത്തിൽ) അന്യപ്രയോഗങ്ങളിലെ ഒരു ധാതു.

കളകണ്ഠ-പു. കുയിൽ. ന. മാടപ്രാവു്. ന. അരയന്നം.

കളകണ്ഠി-കുയിൽപ്പേട.

കളകം-ഒരുവക മത്സ്യം.

കളകളം-ജനസമൂഹത്തിൽ നിന്നും പുറപ്പെടുന്ന അവ്യക്തശബ്ദം, പല മനുഷ്യരിൽ നിന്നോ ജന്തുക്കളിൽ നിന്നോ വാദ്യങ്ങളിൽ നിന്നോ മററോ ഉണ്ടാകുന്ന അവ്യക്തമായ വലിയ ശബ്ദം. കളം എന്നാൽ അവ്യക്തമധുരം. കളത്തോക്കൂടി കളം എന്നു ശബ്ദാർത്ഥം. മറെറാരു പര്യായം-കോലാഹലം.

'കളകളമൊട്ടുമറുംകൊണ്ടുവരുംമററും'
(വിച്ഛിന്നാഭിഷേകംകഥകളി)

കളകാഞ്ചി-കിളിപ്പാട്ടു വൃത്തങ്ങളിൽ ഒന്നു്. [രാമായണത്തിലെ സുന്ദരകാണ്ഡം ഈ വൃത്തമാണു്.]

'കാംകളിക്കുപ്പവാരമെമെ
രണ്ടോ മൂന്നോ ഗണങ്ങളെ
മൈയുഞ്ചുലഘുവാക്കീടി
ലുളവാം കളകാഞ്ചികാകം'
(വൃത്തമഞ്ജരി)

കളങ്കം-പ. അടയാളം, എണ്ണപ്പെടുന്നതു്, അറിയപ്പെടുന്നതു് എന്നർത്ഥം. വ. അപവാദം. [പുത്രീഗമനംകൊണ്ടു ബ്രഹ്മാവിനുള്ള ദുഷ്കീർത്തി കളങ്കമാണത്രെ] ന. കറുപ്പ്. ര. കറ, കറ.

കളങ്കി-വി. പ. അടയാളമുള്ള. വ. അപവാദവും മറ്റുമുള്ള.

കളപ്രലാപം-കുയിൽ

കളധ്വനി-പ. കുയിൽ. വ. അരയന്നം. ന. മാടപ്രാവ്. ര. മയിൽ.

കളഞ്ജം-പ. വിഷം തേച്ചിട്ടുള്ള അസ്ത്രം ഏററ മൃഗം. വ. പുകയില ന. കഞ്ചാവ്.

കളത്തി-ഒരു ചെടി.

കളത്രം-പ. ഭാര്യ വ. കടിപ്രദേശം. സന്തോഷിപ്പിക്കുന്നതു് എന്നർത്ഥം. ന. പ്രകൃതിഛന്ദസ്സിൽപെട്ട ഒരു വൃത്തം പാദം ഒന്നിൽ അക്ഷരം ൨൧. ഉദാ.
'നയനയനാത്താടിഹ ജയചേത്താൽ
വരുവതുതാകലക കളത്രം'
(വൃത്തമഞ്ജരി)

കളത്രവാൻ-ഭാര്യയുള്ളവൻ.

കളധൌതം-പ. വെള്ളി. വ. സ്വർണ്ണം. കള (ചെളി) കഴുകിക്കളഞ്ഞതു് എന്നർത്ഥം. ന. മധുരമായ ശബ്ദം.

കളനാദം-പ. മധുരമായും അസ്ഫുടമായുമുള്ള ശബ്ദം. വ. കാരന്നം. ന. ചുണ്ടും കാലും ചെമന്നിരിക്കുന്ന അന്നം.

കളവിംകം-ഊർക്കുരികിൽ [കലവിംഗം എന്നു നോക്കുക]

കളപ്പറ-നെല്ലുമെതിക്കുന്ന സ്ഥലത്തു അളക്കുന്ന പറ.

കളപ്പാട്ട്-കളപ്പുര.

കളപ്പിച്ച-നെല്ലുമെതിക്കുന്ന സ്ഥലത്തു കൊടുക്കുന്ന ധർമ്മം.

കളപ്പുര-കൃഷിസ്ഥലത്തിനടുത്തുള്ള നെല്പുര

കളഭക്കൂട്ട്-അകിൽ, ചന്ദനം, ഗുഗ്ഗുലു, മഞ്ചി, കുങ്കുമം, കൊട്ടം, ഇരുവേലി, രാമച്ചം (സുഗന്ധദ്രവ്യം എട്ടും.)

കളഭം-പ. ഇരുവേലി മുതലായ സുഗന്ധദ്രവ്യം എട്ടും. വ. ചന്ദനക്കൂട്ട്. ന. ആനക്കുട്ടി, കളമായിട്ടു ശബ്ദിക്കുന്നതു്. മറ്റൊരർത്ഥമായം-കരിശാബകം.

കളം-വി. അവ്യക്തമധുരശബ്ദത്തോടു കൂടിയിരിക്കുന്ന, മനോഹരമായ.

കളം-പ. നെല്ലു മെതിക്കുന്നതിനുള്ള സ്ഥലം. വ. യുദ്ധത്തിനുള്ള സ്ഥലം. ന. മനോഹരം. ര. പലനിറത്തിലുള്ള പൊടികൾ കൊണ്ടുണ്ടാക്കുന്ന രൂപം.

കളമൊലി-കളത്തിൽനിന്നു നെല്ലും കൊണ്ടു ഉടയക്കാരനും മറ്റും പോവുക.

കളംഗാകൻ-പറകയും കേൾക്കയുമില്ലാത്തവൻ, പൊട്ടൻ

കളംബം-പ. അമ്പ്, ശരം ക്ഷേപിക്കപ്പെടുന്നതു് എന്നർത്ഥം. വ. ചീരത്തണ്ടു മുതലായതിന്റെ പേർ. ഇലക്കറിയ്ക്കു കൊള്ളാവുന്ന ചില ചെടികളുടെ തണ്ടു്. മദത്തെ ചെയ്യുന്നതു് എന്നർത്ഥം.

കളംബി-വള്ളച്ചീര, കൊടിവള്ളി. ജലത്തിൽ മുങ്ങിനില്ക്കുന്നതു്.

കളംബു-കൊടിവള്ളി, വള്ളച്ചീര.

കളമപ്പുഴ-ഗോദാവരി.

കളമം-കളമപ്പാംചെന്നെല്ല്, കളമപ്പാംചാലി, കമ.

[കളമം എന്നതു് അധികം ജലത്തിൽ നില്ക്കുന്നതും തണ്ടിനു ബലമുള്ളതും വളരെ മാസംകൊണ്ടു വിളയുന്നതുമായ ഒരു വക നെല്ലാണു്. കളമപ്പാരിച്ചെന്നെല്ലു ശോഭ്യവർഗ്ഗങ്ങളിൽചേർന്ന ശാലിയാണു്. ഇതു മിക്കവാറും മേടം ഇടവം ഈ മാസങ്ങളിൽ വിതക്കും. ധനു, മകരം ഈ മാസങ്ങളിൽ കൊയ്യും.]

കളമാറുക-നെല്ലു വിതച്ചശേഷം ഉഴുക.

കളമാററം-നെല്ലു വിതച്ചതിൽപിന്നെ ചെയ്യുന്ന ഉഴവു്.

കളമൊഴി-൧. മധുരമുള്ള വാക്കു്. ൨. മധുരവാക്കുള്ള സ്ത്രീ.

കളമോത്തമം-കസ്തൂരിച്ചെമ്പാവു്.

കളയായുന്നു-കളയാഞ്ഞു്.

'വചനീയംപുനരെന്തിനു ചെത്തു
ജീവിതമെന്തിനു കളയായുന്നു'
(ഉത്തരരാമായണം ചമ്പു)

[കളയാം, വാരാം ഇവയ്ക്കു് നിഷേധാർത്ഥമാണുള്ളതു്. ഇവയോടു വർത്തമാനപ്രത്യയമായ 'ഉന്നു' ചേർത്തു് കളയായുന്നു, വാരായുന്നു എന്നാക്കി. ഈ പ്രയോഗം ഇപ്പോൾ നടപ്പില്ല ഇപ്പോഴത്തെ രൂപം കളയാഞ്ഞു, വരാഞ്ഞു എന്നാണു്. മുൻ കാണിച്ച ഉദാഹരണത്തെ വിവരിക്കുന്നു. പുനരെന്തിനുചെത്തു ജീവിതം? എന്തിനു ജീവിതം കളയായുന്നു ? ഇതു മാത്രം വചനീയം = എനിക്കു ജീവനുന്നതു് എന്തിനു? ഇപ്പോൾ എന്റെ ജീവൻ എടുത്തുകളയാഞ്ഞതു് എന്തുകൊണ്ടു? ഇതു് ഒന്നു പറഞ്ഞേയ്ക്കേണ്ടതാണു്].

കളയുക-൧. ഉപേക്ഷിക്കുക. ൨. ദൂരത്താക്കുക. ൩. നശിപ്പിക്കുക. [കാച്ചി കളയിക്ക].

കളരവം-൧. മാടപ്രാവു്, അവ്യക്തമധുരമായ ശബ്ദത്തോടുകൂടിയതു് എന്നർത്ഥം. ൨. അവ്യക്തമധുരമായ ശബ്ദം. ൩. കരിയിപ്പക്ഷി. ൪. കയിൽ.

കളരി-ആയുധാഭ്യാസത്തിനു മറവുള്ള ശാല.

കളവാണി-൧. മാധുര്യമുള്ള വാക്കു്. ൨. മധുരവാക്കുള്ള സ്ത്രീ.

കളവിങ്കം, കളപിങ്കം, കളപിംഗം, കളവിംഗം-ഊർക്കുരികിൽ. മറെറാരു പര്യായം ചടകം.

['കളവിങ്കഃ പുമാൻ ഗ്രാമചടകേപി കലിംഗകേ' എന്നുള്ള മേദിനീ വചനപ്രകാരം ഈ പക്ഷി നാട്ടുപുറങ്ങളിലുള്ളതാകുന്നു കളവിങ്കം എന്നാൽ ഭംഗിയിൽ നടക്കുന്നതു് എന്നർത്ഥം.]

കളവു്-കക്കുക, മോഷണം, വ്യാജം, കള്ളം, പര്യായങ്ങൾ-ചൌരികാ, സ്തൈന്യം, ചൌര്യം, സ്തേയം.

[കളവു മുതലിനു പര്യായം-ലോപ്ത്രം]

കളഹംസം-കാരന്നം, ഒരു മാതിരി അരയന്നം. മധുരവാക്കായ ഹംസം എന്നർത്ഥം. ഇരണ്ട, പാത്ത ഇങ്ങിനെയും അർത്ഥം കാണുന്നു.

'കളഹംസസാമ്യമിതമന്ദഗാമിതയാം
കമനിത്തുണാമേരതിം'
(സുന്ദോപസുന്ദയുദ്ധം കഥകളി)

കളാക്കാ-ഒരു മാതിരി കായു്.

കളാചികാ-വെററിലത്തട്ടം.

കളാദൻ-തട്ടാൻ.

കളാനുനാദി-൧ കരികിൽ. ൨ പിതൃപ്പുള്ളു്. ൩. വേഴാമ്പൽ.

കളാമകം-കളമപ്പാരിച്ചെന്നെല്ലു്.

കളായം-കടല, മലകടല. വായുവിനെ ഉണ്ടാക്കുന്നതു് എന്നർത്ഥം. [കടല എന്നതു നോക്കുക] വട്ടച്ചുണ്ണായി എന്ന അർത്ഥവും കാണുന്നു.

കളായാ-മീൻകണ്ണിക്കക.

കളാവി-കളക്കാ.

കളി-൧. വിനോദം, നേരംപോക്കു്. ൨. ആട്ടം, കഥകളി. പര്യായങ്ങൾ-ആണ്ഡ

വം, നടനം, നാട്യം, ലാസ്യം, നൃത്തം, നർത്തനം. ന. ശാസ്ത്രക്കളി. ര. മാങ്ങാച്ചാറ്, (മാങ്ങാ പിഴിഞ്ഞ ചാറ്.) ഒ. അടയ്ക്കാക്കളി. ന. ഒരുമാതിരി പലഹാരം.

[പന്തുകളി മുതലായതിന് ക്രീഡം, ഖേലം, കൂർദ്ദനം. ബാലക്രീഡക്കും പറയാം.]

കളിക്കാരൻ-ആട്ടക്കാരൻ, വിനോദക്കാരൻ.

കളിക്കുക-ക്രി. വിനോദിക്കുക, ഉ. ആട്ടം ആടുക, ആടുക.

കളിക്കൂമ്മായം-നല്ല കുമ്മായം, നല്ല ചുണ്ണാമ്പ്.

കളിക്കൂട്ടർ-കളിച്ചുനടക്കുന്ന പിള്ളർ.

'കൂടിച്ചേർന്നിട്ടൊരുവകകളിക്കൂട്ടർ
നിന്നെപ്പിടിപ്പാൻ'
(മയൂരസന്ദേശം)

കളിക്കൊട്ടിൽ-ആട്ടം മുതലായ ചിലകളികൾക്കായിട്ടു കെട്ടിയുണ്ടാക്കിയ സ്ഥലം

കളിക്കൊട്ട്-ആട്ടത്തിന്റെ കൊട്ട്.

കളിക്കോപ്പ്-ക്രി. ആട്ടക്കാരുടെ കിരീടവും മറ്റും. ഉ. കളിക്കുന്നതിനുള്ള സാധനം.

കളിച്ചൽ, കളിച്ചിൽ-മത്സ്യത്തിനെ പിടിക്കുന്നതിനുള്ള ഒരു സൂത്രം.

കളിത്തട്ട്-ചില ക്ഷേത്രത്തിന്നടുത്തു ഭിത്തികൂടാതെയും ചുവട്ടിൽ തട്ടുള്ളതായും ഉണ്ടാക്കുന്ന പുര. കളിത്തട്ടകം, കളിത്തട്ടം ഇങ്ങിനെയും പറയുന്നു. പര്യായങ്ങൾ-സന്നിവേശം, നികഷ്ണം.

കളിന്ദകന്യാ-യമുനാനദി, കാളിന്ദി. കളിന്ദപർവ്വതത്തിന്റെ പുത്രി എന്നർത്ഥം.

'കളിന്ദകന്യാജലമദ്ധ്യവർത്തി'

കളിന്ദജാ-കാളിന്ദി, യമുനാനദി. [ഞ്

'ആയ്പ്പനാകം ബലദേവവീരനോടും കൂടെപ്പപാതകളിന്ദജാതന്റെ പുളിനം തന്നിൽ'
(കംസവധം വഞ്ചിപ്പാട്ട്)

കളിന്ദനന്ദിനി-കാളിന്ദീനദി.

കളിന്ദം-ഒരു പർവ്വതം.

കളിനിറം-ഇരുണ്ടനിറം.

കളിപ്പന്തൽ-കളിക്കൊട്ടിൽ.

കളിപ്പാകം-കളിപുരട്ടിയുണക്കിയപാക്ക്

കളിപ്പു-കളി, മണ്ടത്തം.

കളിപ്പാവ-കളിപ്പാനായി മരം മുതലായതുകൊണ്ടുണ്ടാക്കുന്ന രൂപം.

കളിഭ്രാന്തൻ-കളിയിൽ മതിമറന്നവൻ.

കളിമണ്ണ്-ഒരുമാതിരി ചേറ്, കുശമണ്ണ്.

[കളിമണ്ണിനു പശിമമണ്ണ് എന്നും പേരുണ്ട്. പാറകളിലുള്ള കല്ലിൻപൊടി വെള്ളത്തിൽക്കലക്കി ഒരു പാത്രത്തിൽ വെച്ച് ശുദ്ധജലം വിട്ടുകലർന്ന പല പ്രാവശ്യവും ഊററിയാൽ ഒടുവിൽ നിറഭേദം കൂടാതെ ശുദ്ധജലമായിത്തീരും. അപ്പോൾ പാത്രത്തിന്റെ അടിയിൽ കട്ടപ്പമുള്ള തരികൾ കാണാം. ഇതിനു മണൽ എന്നു പറയുന്നു. കലക്കിയ വെള്ളം ഒഴിച്ചസ്ഥലത്തു ചെളിപോലെ പശിമയായി മൃദുവായിക്കാണുന്നതു കളിമണ്ണ് അല്ലെങ്കിൽ പശിമമണ്ണ് എന്നറിക. ഇപ്രകാരം കളിയും മണലുമായി ഒരു പാറയിൽ രണ്ടുസാധനങ്ങൾ ഉൾപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ചില പാറകളിൽനിന്നു മണൽ മാത്രവും ചിലതിൽനിന്നു കളിമാത്രവും കിട്ടുന്നു. കളിമണ്ണ്-ഇതിൽ ശീതക്കാരം ഉള്ളതിനാൽ നല്ല ഉരമാണ്. എന്നാൽ എല്ലാ നിലങ്ങളിലും കളിമണ്ണുള്ളതു നിമിത്തം മണൽപ്രദേശങ്ങളിലേക്കു മാത്രമേ ഉപയോഗപ്പെടുന്നുള്ളൂ-കൃഷിശാസ്ത്രം.]

കളിമ്പം-കളി, പൈതങ്ങളുടേയും മററും നേരമ്പോക്ക്, വിനോദം.

കളിമ്പു-മാട്ടുപാത്രങ്ങളിലും മററും ഉണ്ടാകുന്ന ക്ലാവ്.

കളിയടയ്ക്കാ-കളി പുരട്ടിയുണക്കിയ പാക്ക്.

കളിയാടുക-കളിക്കുക.

കളിയാട്ട്-ചില ദിക്കിൽ ചില ദൈവങ്ങൾക്കായിട്ടു ചെയ്യുന്ന ഒരു കർമ്മം.

കളിയാട്ടം-കളിക്കുക, വിനോദിക്കുക.

കളിയിണക്കുക-കളിക്കുന്നതിന്നുമുൻകൂട്ടി പഠിച്ചു തയ്യാറാവുക.

കളിവട്ടം-കളിയുടെ മാതിരി.

കളിവള്ളം-കളിപ്പാൻ നല്ലതായ ഒരുമാതിരി വലിയ വഞ്ചി.

കളിവാക്ക്-നേരംപോക്കുപറക.

കളിറ്-കൊമ്പനാന. [പഴയ മലയാളം ഇപ്പോൾ നടപ്പില്ല.]

'മദകളിറതിൽ'

'മദകളിറീററീനതിൻ മുമ്പിൽ
പാരിളഞ്ചിങ്കംപോലെ'

(രാമചരിതം)

കളുകളു-അ. സാഹസമായിട്ട്, മുഴുവനും.

'മുലയും മൂക്കും കളുകളുയരിഞ്ഞ്'

(രാമചരിതം)

കളുക്ക്-ഉളുക്ക്.

കളുക്കുക-ഉളുക്കുക.

കളേബരം-ശരീരം.

[ഇവിടെ കളശബ്ദത്തിന്നു ശുക്ലം എന്നും അവ്യക്തമായി മധുരമായിരിക്കുന്ന ശബ്ദം എന്നും അർത്ഥം. പുരുഷശരീരത്തെ പറയുന്ന സമയം ശുക്ലത്തിൽ ശ്രേഷ്ഠം, സ്ത്രീ ശരീരത്തെയാണു പറയുന്നതെങ്കിൽ സംഗീതാദിശബ്ദമാധുര്യത്തിൽ ശ്രേഷ്ഠം. ബവയോരഭേദം എന്നതനുസരിച്ചു കളേബരം-കളേവരം]

'കളേബരം മൂത്രപുരീഷഭാജനം'

(ഭർത്തൃഹരി)

കൾക്കുക-മോഷ്ടിക്കുക.

കൾക്കുടിയൻ-മദ്യപാനി, കള്ളുകുടിക്കുന്നവൻ.

കൾഫലം-കമ്പിളിമരം.

കൾ, കള്ള്-തെങ്ങ്, പന മുതലായവയുടെ കൂമ്പുകളെ തല്ലി ചെത്തി താളിതേച്ചു കിട്ടുന്ന മദ്യം. [ഇതിനെ പുളിപ്പിച്ചു വാററിയാൽ ചാരായമായിത്തീരുന്നു.]

കള്ള-വി. മോഷ്ടിക്കുന്ന, വ്യാജംപറയുന്ന.

കള്ളക്കമ്മിട്ടം-വ്യാജമുള്ള നാണയം.

കള്ളക്കരണം - വ്യാജമായിട്ടുണ്ടാക്കിയ ആധാരം.

കള്ളക്കാട്ട്-വളരെകള്ളം.

കള്ളക്കററി-കടം വാങ്ങിച്ചാൽ കൊടുക്കാത്തവൻ.

കള്ളക്കേട്ട്-കള്ളന്മാരുടെ ബാധ, കള്ളന്മാരിൽ നിന്നുണ്ടാകുന്ന ഉപദ്രവം.

കള്ളക്കോൽ-വ്യാജമുള്ള വെള്ളിക്കോൽ.

കള്ളച്ചക്രം-വ്യാജച്ചക്രം.

കള്ളച്ചരക്ക്-സർക്കാരിന്ന തീരുവ കൊടുക്കാതെ കൊണ്ടുവന്നു വില്ക്കുന്ന ചരക്ക്.

കള്ളച്ചൂത്-വ്യാജമായി പ്രയോഗിക്കുന്ന ചൂത്.

കള്ളത്തരം-വ്യാജമുള്ള സ്വഭാവം, വഞ്ചന.

കള്ളത്താക്കോൽ-മറുതാക്കോൽ.

കള്ളത്താലി-ഒരുവൻ ഒരു കന്യകയെ വേളികഴിക്കുന്നതിന്ന താൽപര്യപ്പെടുകയും അവളും അവളുടെ രക്ഷക്കാരും സമ്മതിക്കാതെയിരിക്കയും ചെയ്താൽ രക്ഷക്കാരറിയാതെ അവൻ ആ കന്യകയെ പിടിച്ചു ബലാല്ക്കാരമായിട്ടു കെട്ടുന്ന താലി.

കള്ളത്തി, കള്ളി-കക്കുന്നവൾ, മോഷണം ചെയ്യുന്നവൾ.

കള്ളത്തിരിപ്പ്-ഉപായംകണ്ടു പിടിക്കുക.

കള്ളത്രാണം-ഹ. ക കൗശലം, വ. മടി.

കള്ളൻ-മോഷണംചെയ്യുന്നവൻ, കക്കുന്നവൻ. [സ്ത്രീലിംഗം-കള്ളി]. പര്യായങ്ങൾ-ചോരൻ, ഐകാഗാരികൻ, സ്തേനൻ, ദസ്യു, തസ്കരൻ, മോഷകൻ, പ്രതിരോധി, പരാസ്കന്ദി, പാടച്ചരൻ, മലിമ്ലുചൻ.

കള്ളപ്പടക-വഞ്ചി, കടൽക്കള്ളന്മാരുടെ വഞ്ചി.

കള്ളപ്പം-ഒരു പലഹാരം.

കള്ളപ്പൂട്ട്-തുറക്കുന്നതിനു പ്രയാസമുള്ള പൂട്ട്.

കള്ളം-വ്യാജം. ഉ. മോഷണം. ന. മടി.

കള്ളർകാന്ററിപ്പക്ഷി-നീർക്കോഴി, കള്ളക്കോഴി. പര്യായം-കോഷ്ഠ (കം).

[ഇതിന്റെ മാംസം കഫപിത്തങ്ങളെ ശമിപ്പിക്കും. വാതത്തെ വർദ്ധിപ്പിക്കും. മൂത്രത്തെ തടുക്കും. മലത്തെ കുറക്കും. ഇതിന്റെ കാല്പ നീണ്ടിരിക്കും]

കള്ളാടി-അടിമക്കാരുടെ ഒരു വംശം.

കള്ളി-ഫ. കക്കുന്നവൾ [പു-ം, കള്ളൻ] ഉ. മടിയുള്ളവൾ. ന. ദേഹം പൊള്ളിക്കുന്നതായ കറയുള്ള ഒരു വൃക്ഷം, ഇലക്കള്ളിമരം, കള്ളിപ്പാല, ചതുരക്കള്ളി മുതലായവ. ര. വള്ളത്തിന്റെ മണിക്കാല്പ കറക്കിടയിലുള്ള സ്ഥലം. ഉ. വംശം, ഭാഗം. ന്യ. അണിനിര.

[കള്ളി-ചതുരക്കള്ളി, എരിമക്കള്ളി, ഇലക്കള്ളി, പയററങ്ങക്കള്ളി, തിരുവുകള്ളി, നാഗപടക്കള്ളി ഇങ്ങിനെ പലവിധത്തിലുണ്ട്. കള്ളിയിൽ പ്രധാനം ചതുരക്കള്ളിയും ഇലക്കള്ളിയും ആണ്. ഇവററിന്റെ പൊതുവായ ഗുണം അർസ്സ്, പ്ലീഹ, ഉദരം, ഗുന്മം ഇവയെ നശിപ്പിക്കയാണ്. വാതത്തിനും കൊള്ളാം. വിരേചനകരമാണ്]

കള്ളിപ്പാല-ദേഹം പൊള്ളിക്കുന്നതായ കറയുള്ള ഒരു വൃക്ഷം.

കള്ളിമുള്ളൻ-ഫ. ഒരു വക മുള്ളൻപന്നി. ഉ. ഒരു വക ചീത്ത മസൂരിദീനം.

കള്ളുകട-മദ്യം വില്ക്കുന്ന സ്ഥലം.

കഴ-(ധാതു)കഴപ്പുതോന്നുക.

കഴ-ഫ. വണ്ണം കുറഞ്ഞും നീളം കൂടിയുമുള്ള ഒരു മരത്തിരി തടി, ഈ. ഉ. വള്ളം ഉന്തുന്ന കമ്പ്.

കഴകക്കാരൻ-ക്ഷേത്രത്തിൽ പരിചാരകപ്രവൃത്തി ചെയ്യുന്നവൻ,

കഴകത്ത്-ഫ. നന്മ ഉ. പുഷ്ടി.

കഴകം-ഫ. ക്ഷേത്രത്തിലെ പരിചാരകപ്രവൃത്തി

[ആര്യബ്രാഹ്മണൻ കലിവർഷം രണ്ടായിരത്തി അഞ്ഞൂറിനിപ്പുറം കേരളത്തെ പെരുഞ്ചെല്ലൂർ, പയ്യന്നൂർ, പാലൂർ, ചെങ്ങന്നൂർ എന്നു നാലായി ഭാഗിച്ചു രാജ്യഭാരം നടത്തി. അവയിൽ ഓരോ ഭാഗത്തിനും 'കഴകം' എന്നു പേർ]

ഉ. കൂട്ടവിഭാഗം.

കഴകി-ഭഗവതി-[വേട്ടയിലുള്ള പേർ.]

കഴഞ്ചി, കഴച്ചി, കഴററി-ഒരു പച്ചമരുന്ന്.

[ഇതിന്റെബീജം ശുക്ലത്തിനും ഗുല്മത്തിനും നന്ന്. ഉഷ്ണവും ശ്ലേഷ്മഘ്നവും കൃമിനാശനവുമാണ്. ഇതു പിത്തം, കഫം, രക്തദോഷം, വീക്കം, വയറടപ്പ്, ശൂലം, രക്താർശസ്സ്, പ്രമേഹം, വ്രണം, കുഷ്ഠം, ഛർദ്ദി, കൃമി ഇവയെ നശിപ്പിക്കും. കഴഞ്ചിക്കുരുവിനും വേരിനും ഉള്ള ഗുണവും മേൽപ്രകാരംതന്നെ. ഉള്ളപ്പനിക്കു വളരെ ഉത്തമം. ഇതിന്റെ ഇല വാതം, കഫം, കൃമി, അന്ത്രശൂല ഇവയെ ശമിപ്പിക്കും. ഇതിന്റെ വേരിന്മേൽ തൊലി ഉള്ളപ്പനിക്കും പിന്നീടുള്ള ക്ഷീണത്തിനും നന്ന്. കഴഞ്ചി മുള്ളുള്ള വള്ളിയാണ്. കായുടെ പുറത്തും മുള്ളുകാണും. ഇംഗ്ലീഷിൽ ([illegible]) ബോൺഡക്നട്. തമിഴിൽ-കഴർച്ചി. സംസ്കൃതത്തിൽ-ലതാകരഞ്ജം.]

കഴഞ്ച്-പണ്ടുപണമിടക്കുള്ള ഒരു തൂക്കം.

കഴഞ്ചുകോൽ, കഴഞ്ചിക്കോൽ-കഴഞ്ചറിവാൻ തൂക്കുന്ന കോൽ.

കഴണ്ടി, കഴാണ്ടി-തലയിലെ രോമം പൊഴിഞ്ഞുള്ള സ്ഥിതി.

കഴനായ്-കഴുനായ്.

കഴനി-ഫ. വയൽ, കണ്ടം. ഉ. പാഴ്നിലം.

കഴനെററി-വലിയനെററി.

കഴം-൧. ആഴം, കയം. ഉ-ം, നടുകഴം. ൨. ജലാശയം.

കഴമ-ഒരുമാതിരി നെല്ല്. [കളമ നോക്കുക]

കഴപ്പ്, കഴയ്പ്-൧. കഴയ്ക്കുക, അധികം വേലചെയ്താൽ കൈയ്ക്കും മററും ഉണ്ടാകുന്ന ഒരുമാതിരി വേദന. ൨. *സന്ധി. കാളറ (നീക്കൊമ്പ്) ദീനത്തിൽ കഴപ്പുകൾ ഉണ്ടേരുണ്ട കേറാം.

കഴമ്പ്-൧. പഴങ്ങളുടെ അകത്തുള്ള ദശ. ൨. ചില സസ്യങ്ങളുടെ തണ്ട്. ൩. സാരമായ ഭാഗം. 'കളംബം' എന്നതാണ് 'കഴമ്പ്' എന്നായത്.

കഴയ്ക്കുക-സാമാന്യത്തിലധികം വേദനയുണ്ടാവുക.

കഴല, കഴലപ്പാട്ട്-൧. നാഭിയുടെ രണ്ടുവശവുമുള്ള സ്ഥലം, ഒട്ടക്. ൨. ചായുകടിച്ചാലും മററുമുണ്ടാകുന്ന വേദന.

കഴലി-കഴലൊടു (പാദത്തോടു) കൂടിയവൾ.

കഴലിണ-കാൽച്ചുവടു രണ്ടും.

കഴലുക-അടരുക. [സ. ക്രി. കഴററുക.]

കഴൽ-൧. കാൽച്ചുവട്, പാദം. ൨. അഴ്വാതൽ.

കഴവത്താക്കുക-നല്ലതായ്ത്തീരുക.

കഴർ-കയർ.

കഴററുക-കത്തിയടക്കുക.

കഴററുപാര-കത്തിയടക്കുന്ന പാര.

കഴാ-൧. കണ്ടത്തിൽ വെള്ളംകടത്തുന്ന മൂയ്. ൨. വെലിപ്പുഴ.

കഴി-൧. ചെളി. ൨. ഊമ്പാക്കൊയ്. ൩. നകുഴി. ൪. മച്ചുപലകയുടെ അടിയിൽ ഉലാത്തിന്മേൽ പണിതുവെയ്ക്കുന്ന മരം. ൫. ഉപ്പിന്റെ അഴുക്ക്. ൬. വലുതുട്ടിയതു്, കുത്.

കഴിക്കുക-൧. നിവർത്തിക്കുക, സാധിക്കുക. ൨. പ്രവർത്തിക്കുക. ൩. കണക്കിൽ കുറയ്ക്കുക. ൪. തിന്നുക. ൫. അവസാനിപ്പിക്കുക. ൬. ദിവസവൃത്തിചെയ്യുക. ൭. കൊല്ലുക. ൮. ലോഹങ്ങളുടെ കറ കളയുക.

കഴിച്ചിൽ-ദിവസവൃത്തി, ഉപജീവനം.

കഴിഞ്ഞ-അവസാനിച്ച, തീർന്ന, പോയ.

കഴിനാ-ഒരു ജലജന്തു.

കഴിപ്പ്-വി. ചീത്തതിരിഞ്ഞുതള്ളപ്പെട്ട.

കഴിമുത്തങ്ങാ-ഒരു പച്ചമരുന്ന്. പര്യായങ്ങൾ-കൂടന്നടം, ദാശപുരം, വാനേയം, പരിപേലവം, പ്ലവം, ഗോപുരം, ഗോനർദം, കൈവർത്തീമുസ്തകം.

[തമിഴിൽ 'പെരുമുത്തക്ക' എന്ന പേർ കാണുന്നു. ഇതു കഫം, പിത്തം, രക്തദോഷം, വിസർപ്പം, ചൊറി, വിഷം, കുഷ്ഠം, സർവാംഗസന്താപം, ആമശൂലം ഇവയെ ശമിപ്പിക്കും. മേധയ്ക്കു ഹിതകരമാകുന്നു. ഇതു രൂക്ഷവും ഗ്രാഹിയും ഹിമവും ഗുരുവുമാണ്. നിറത്തെ നന്നാക്കും. സംസ്കൃതത്തിൽ കൈവർത്തീ, മുസ്തകം.]

കഴിയുക-൧. അവസാനിക്കുക. ൨. ചാവുക. ൩. ശേഷിയുണ്ടാവുക.

കഴിവ്-൧. നിർവാഹം. ൨. പ്രാപ്തി. ൩. നിവൃത്തി.

കഴു-കഴുവേററുന്ന മരം.

കഴുകൻ, കഴുവൻ, കഴുക്, കഴുവ്, കഴു-ഒരു വലിയപക്ഷി. പര്യായങ്ങൾ-ദാക്ഷായ്യം, ഗൃധ്രം.

[ഇതിന്റെ കൊക്ക, ചുട്ട ഭസ്മം കണ്ണിലെ തിമിരത്തിന് ഉത്തമം. കഴുകൻതൂക്ക വിഷത്തിനു നന്ന്; ഇതിന്റെ മാംസം പഴകിയ അർശസ്സ്, വാതം, ക്ഷതം, ക്ഷയം, ഉന്മാദം, ഗുഹ്യരോഗം, വിശേഷാൽ നേത്രരോഗം ഇവയെ ശമിപ്പിക്കും. അഗ്നിബലം, ആയുസ്സ്, മാംസം ഇവയെ വർദ്ധിപ്പിക്കും. മലമൂത്രങ്ങളെ പുറത്തു കളയും.]

കഴുകൽ-ജലംകൊണ്ടു ശുദ്ധിചെയ്ക.

കഴുകുക-ജലംകൊണ്ടു ശുദ്ധിചെയ്യുക.

കഴുക്കളം-കഴുവേറുന്ന സ്ഥലം.

കഴുക്കോൽ-പ്ര. മേന്തായത്തിലും ഉത്തരത്തിലും കൂട്ടിച്ചേർത്തു പണിയുന്ന മരം. വ. വള്ളം ഊന്നുന്നതിനുള്ള മുളക്കോൽ.

കഴുങ്ങു, കഴുങ്ങൻ, കവുങ്ങ്, കമുങ്ങ്-അടയ്ക്കാമരം

കഴുത-ഏകദേശം കുതിരയെപ്പോലെയുള്ള ഒരു മൃഗം. പര്യായങ്ങൾ-ചക്രീവാൻ, ബാലേയം, രാസഭം, ഖരം, ഗർദ്ദഭം.

[കാട്ടുകഴുതയുടെ മാംസം ഇതിനെക്കാൾ ശ്രേഷ്ഠമാണ്. കഴുതപ്പല്ല് കന്നിന്നു നന്ന്. കഴുതത്തൈരു-വിശേഷാൽ വാതത്തെ ശമിപ്പിക്കും. രുചിയെ ഉണ്ടാക്കും. അഗ്നിവർദ്ധനമാണ്. കഴുതനെയ്യ്-വിശേഷാൽ കഫത്തെ വർദ്ധിപ്പിക്കും. മൂത്രദോഷത്തെ നശിപ്പിക്കും. അഗ്നിയേയും ബലത്തെയും അധികമാക്കും. കഴുതപ്പാല്-വിശേഷാൽ വാതത്തെയും വായുമുട്ടലിനെയും ശമിപ്പിക്കും. ബലത്തെയും അഗ്നിയേയും അധികമാക്കും. ബുദ്ധിയെ കുറയ്ക്കും. കഴുതമൂത്രം-വിശേഷാൽ വാതം, വ്രണം, കഫം, കുഷ്ഠം, കൂട്ടുവിഷം, ചിരങ്ങ്, ഉന്മാദം, കൃമി, ഛർദ്ദി, ഗ്രഹണി, വിറയൽ, പ്രമേഹം, ഗ്രഹപീഡ, അപസ്മാരം, ഭൂതാവേശം ഇവയെ ശമിപ്പിക്കും. അഗ്നിയെ വർദ്ധിപ്പിക്കും. ആൺമൂത്രം നന്ന്.]

കഴുതപ്പടവലം-പാണ്ടിപ്പടവലം.

[ഇതു മധുരവും കഫപിത്തഹരവുമാണ്.]

കഴുതാക്കോൽ-താഴിനകത്തിട്ടമ്പോൾ എടുപ്പാൻവയ്യാതെ വരുന്ന താക്കോൽ.

കഴുത്താരം-കഴുത്തിൽകെട്ട്.

കഴുത്തില-സ്ത്രീകൾ കഴുത്തിൽ കെട്ടുന്ന ഒരാഭരണം.

കഴുത്ത്-പ്ര, ഉടലും തലയും കൂടുന്ന സ്ഥലം. പര്യായങ്ങൾ-ഗ്രീവാ, ശിരോധി. കന്ധരാ. വ. വള്ളിയുടെയും മറ്റും തല.

[കണ്ഠം, ഗളം-ഇവ വ-ം, കഴുത്തിൽ മുൻഭാഗത്തിന്റെ പേർ.]

കഴുനാ-ഒരു ജലജന്തു, കഴിനാ, നീർനാ.

കഴുന്നു-പ്ര. അമ്പ്. വ. വില്ലിൽ ഞാൺ കെട്ടുന്നസ്ഥലം.

കഴുപ്പിരാവു-ഒരു ശകാര വാക്ക്, കഴുവേറി.

കഴുമുൾ-ഒരു വൃക്ഷം.

കഴുവൻ-കഴുകൻപക്ഷി [കഴുകൻ എന്നതു നോക്കുക.]

കഴുവിരൽ-നടുവിലുള്ള വിരൽ.

കഴുവേറി-ഒരു ശകാര വാക്ക്.

കഴുവേറുക-കഴുവിൽ കേറുക. [സ. ക്രി. കഴുവേറ്റുക]

കറ-പ്ര. വൃക്ഷങ്ങളുടെ പശ. വ. സ്ത്രീകൾക്കു ഋതുകാലത്തിലുണ്ടാകുന്ന രക്തം. ന. വാഴക്കാ മുതലായതിന്റെ വെള്ളം. ർ. ചെളി, അഴുക്ക്. ഇ. കറുപ്പുനിറം. ന്യ. തുരുമ്പ്. ൈ. കളങ്കം. വൃ. വിഷം. ൻ. കറ്റം.

കറകണ്ഠൻ-ശിവൻ.

കറകണ്ഠം-മൂർഖപ്പാമ്പിന്റെ കഴുത്തിലും തലയിലുമുള്ള കറുത്ത അടയാളം.

കറക്കുക-പ്ര. പശുവിന്റെയും മറ്റും മുലയിൽ നിന്നു പാലു വലിച്ചെടുക്കുക [സ. ക്രി. കറപ്പിക്കുക.] വ. ചുറ്റിക്കുക.

കറങ്ങൽ-പ്ര. തലതിരിച്ചിൽ. വ. ചുറ്റിക്കൽ.

കറങ്ങുക-പ്ര. വട്ടത്തിൽ തിരിയുക. വ. തലതിരിയുക, ചില ദീനംകൊണ്ടും മറ്റും തലയ്ക്കു സുഖക്കേടുണ്ടായിട്ടു ചുറ്റുമുള്ള പ്രദേശങ്ങൾ തിരിയുന്ന പ്രകാരം തോന്നുക.

കറത്തുണ്ണി-[illegible]മായ ഉണ്ണി, ചീത്ത ഉണ്ണി.

കറപ്പിരിക്കുക-മാമരൊഴിച്ചു വാഴക്കായുടെ കറ കളയുക.

കറവ-പശുവിനേയും മററും കറക്കുക.

കറവാച്ച്-പു. വൃക്ഷങ്ങളിൽ നിന്നു കറ ഒഴുകുക ന. സ്ത്രീകൾക്കുണ്ടാകുന്ന ഒരു ദീനം; രക്തമൊഴിവ്, രക്തസ്രാവം.

കറവാലുക-കറയൊഴുകുക.

കറവുകാണം, കറവക്കാണം-കാഴ്ചയായിട്ടു വാങ്ങിക്കുന്ന പശുവിന്റെയും മററും ഉടയക്കാരനു കൊടുക്കുന്ന ദ്രവ്യം.

കറാടി-ബ്രാഹ്മണരിൽ ഒരു ജാതിക്കാരൻ, കരകാടി എന്നുമുണ്ട്.

കറാമത്ത്-ഔദാര്യം. [അറബിഭാഷ.]

കറാൽ-കണിശം; ധൈര്യം. [കറാർ-അറബിഭാഷ.]

കറി-ചോറിന്റെ കൂടെ കൂട്ടി ഭക്ഷിക്കുന്നതിനുള്ള സാധനങ്ങൾ, കൂട്ടാൻ.

കറിക്കത്തി-കറി സാമാനങ്ങൾ നറുക്കുന്നതിനുള്ള ഒരു മാതിരി പിച്ചാത്തി.

കറിക്കാ-പു. കറിയുണ്ടാക്കുന്നതിനുള്ള വാഴക്കാ. ന. സാമാന്യം മൂത്ത വാഴക്കാ.

കറിക്കാൽ-മൂന്നു കാലുള്ള ഒരു മാതിരി ചെറിയ മേശ.

കറിക്കൊടി-ഒരുവക വള്ളി.

കറിക്കൊഴുപ്പ-ഒരുമാതിരി ചീര.

കറിക്കോപ്പ്-കറിക്കുള്ള സാമാനം.

കറിച്ചുണ്ട-ഒരുവക ചുണ്ട, പടർചുണ്ട.

[നമസ്കാരി, ഗന്ധകാരി, സമംഗാ, ഖദിരാ-ഇവ 4-ം കറിച്ചുണ്ടയുടെ പേർ എന്നു ബാലപ്രിയ. മുക്കുററിയുടെ പേർ എന്ന് ഔഷധി നിഘണ്ടു വാമച്ചുണ്ടയുടെ പേർ എന്നു തമിഴ് വ്യാഖ്യാനം. ഇതു മൂലമുള്ളതാണ്. ഇലകൾ ചുവന്നിരിക്കും. മുൻപറഞ്ഞ 4 ശബ്ദത്തിനും മുക്കുററി എന്ന അർത്ഥത്തിലാണു പ്രസിദ്ധി.]

കറിമുഞ്ഞ-ഒരു മരം.

കറിയുപ്പ്-കറിയിലും മററും ചേർക്കുന്ന ഉപ്പ്.

[പാകത്തിൽ സ്വാദുരസം. ഗുരുവും, ശ്ലേഷ്മവർദ്ധനവും സുതീക്ഷ്ണവും കടുവും ക്ഷാരവുമാണ്. [ഇതിന്റെ ഭസ്മം-പാണ്ഡുവായു, ശൂല, മഹോദരം, നീർക്ഷയം ഇവയ്ക്കുപയോഗം.]

കറിവേപ്പില-കറിവേപ്പിന്റെ ഇല, കറിയിൽ ഇടുന്നതിനുള്ള ഇല.

[ഇതു കണ്ണിനു നന്ന്. രുചിക്കുകൊള്ളും. ദീപനവും ബുദ്ധിവർദ്ധനവുമാണ്. മേദസ്സ്, കൃമി, ജ്വരം ഇവയെ നശിപ്പിക്കും.]

കറിവേപ്പ്-കറിക്കുപകരിപ്പാൻ തക്കതായ ഇലയുണ്ടാകുന്ന ഒരു വൃക്ഷം, കരിവേപ്പ്.

കറിശൂല-കീഴ് വയററിൽ വാഴക്കാ പോലെ ഉണ്ടാകുന്ന ഒരു ദീനം.

കറു-വി. കരു.

കറുക-ഒരുവക ചെറിയ പുല്ല്. അറുകൻ പുല്ല്. [തമിഴിൽ-അറുക] പര്യായങ്ങൾ-ദൂർവ്വാ, ശതപർവ്വികാ, സഹസ്രവീര്യം, ഭാർഗ്ഗവി, രുഹാ, അനന്താ

[ഇതു മേദോഹരമാണ്. കണ്ഡൂപിടകം, ശോഫം കാമില ഇവയ്ക്കു നന്ന്. വെള്ളക്കറുക വീര്യത്തിൽ ഹിമം, വിസർപ്പം, ജ്വരം, വിഷം ഇവയെ നശിപ്പിക്കും. പിത്തകരമാണ്. രക്തപ്രസാദനിയാകുന്നു വീര്യത്തിൽ ഹിമം]

കറുകനമ്പിടി-ശൂദ്രരുടെ ശ്രാദ്ധമുണ്ണുന്ന ഒരുവക താണതരം ബ്രാഹ്മണൻ.

കറുകപ്പുഴ-കാറിപ്പുറത്തിനും പാട്ടാമ്പിക്കും മദ്ധ്യേയുള്ള ഒരു നദി. [കല്പടിക്കോടൻ എന്നതു നോക്കുക]

കറുകറെ-അ. ക്രി. ഏററവും കറുത്ത്, ഇരുണ്ട്. ന. ക്രൂരമായിട്ട്.

കറുകറേ-അ. ഏററവും കറുത്ത.

കറുക്കൻവെള്ളി-കറയുള്ളവെള്ളി. ചീത്തവെള്ളി.

കറുക്കുക-ക്രി കറുത്തതായിത്തീരുക, ഇരുളുക. [കാ. ക്രി. കറുപ്പിക്കുക.] വ. മേഘാവൃതപ്പെടുക.

കറുത്ത-വി. കരിക്കട്ടപോലെ നിറമായ, ഇരുണ്ടതായ.

കറുത്തതരക്ക-കോലരക്ക.

കറുത്തചാര-ഒരുമാതിരി കറുത്ത നെല്ല്.

കറുത്തതാലി-മസൂരി പതിനെട്ടിൽഒന്ന്
[ഇതു അസ്ഥിമേൽനിന്ന് ഉത്ഭവിക്കുന്നു. കരുവ് വിണ്ടുവെച്ചാൽ ജ്വരം വിട്ടുപോകും. പന്ത്രണ്ടുദിവസം കഴികെ പ്രയത്നസാദ്ധ്യമെന്നു ശാസ്ത്രം]

കറുത്തപായിപ്പയർ-കറുത്ത ചെറുപയർ.

കറുത്തഭാവം-കോപിച്ച ഭാവം.

കറുത്തവാവ്-അമാവാസ്യം. പര്യായങ്ങൾ-അമാവാസ്യ, അമാവസ്യ, ദർശം, സൂര്യേന്ദുസംഗമം.

കറുത്തീയം-കറുത്ത ഈയം, കാരീയം
[കരിവങ്കം എന്നു പറയും]

കറുത്തുപ്പ്-കറുത്ത ഉപ്പ്, കാരുപ്പ്.

കറുന്തേ-അ. ഏററവും കറുത്ത്.

കറുപ്പൻ-പു കറുത്തവൻ, കറമ്പൻ വ. ഒരു പിശാച്

കറുപ്പ്-പു. ലഹരിയുള്ള ഒരൌഷധം
[ഇതിനെ അവിയൻ (അഫിൻ) എന്നും പറയും. ഉഷ്ണവീര്യമാണ്. പിത്തത്തെ ഉണ്ടാക്കും ബുദ്ധിയെ ഉറപ്പിക്കും. കഫം, ഗുന്മവായു, വ്രണം ഇവയ്ക്കു സേവിച്ചാൽ നന്ന്. വാതത്തിനും നീരിന്നും കൊള്ളാം. മൂത്രം തടഞ്ഞാൽ ഗുഹ്യേന്ദ്രത്തിൽ തേച്ചാൽ ഗുണമാണ്. കണ്ണിന്നു ഹിതം. മദത്തെ ചെയ്യും ഉറക്കത്തെ ഉണ്ടാക്കും. ഇതു പ്രായബലം അറിഞ്ഞേ കൊടുക്കാവൂ]
വ. കറുത്ത നിറം.

കറുപ്പുമാസ്-തലയിൽ കെട്ടുന്നതിനുള്ള ഒരു മാതിരി കറുത്ത ശീല.

കറുമുറെ-അ. വറുത്ത വസ്തുക്കൾ കടിച്ചുതിന്നുമ്പോൾ ഉണ്ടാകുന്ന ശബ്ദംപോലെ.

കറുമ്പൻ-കറുത്തവൻ.

കറുമ്പി-കറുത്ത നിറമുള്ളവൾ.

കറുമ്പുക-പശുവെങ്കിലും പശുവിനെപ്പോലെയെങ്കിലും താഴത്തെ പല്ലുകൊണ്ടു കടിച്ചുതിന്നുക.

കറുവാ-ഒരു വൃക്ഷം, കറപ്പ, കറപ്പഎന്നും കാണുന്നു [ഇലവങ്ങംഎന്നതുനോക്കുക]

കറുവാത്തൈലം കറുവയിൽ നിന്നെടുക്കുന്ന എണ്ണ.

കറുവാത്തൊലി,കറുവാപ്പട്ട-കറുവമരത്തിൻെറ തൊലി.

കററ-വി. ഏററവും.

കററ-നെല്ലു മുതലായ ചില ധാന്യങ്ങൾ കൊയ്തുകെട്ടിയ കെട്ട്. വ. പുല്ലുകെട്ട്.

കററക്കളം-നെല്ലു കൊയ്തുകെട്ടിയ കെട്ടുകൾ വയ്ക്കുന്ന സ്ഥലം.

കററച്ചിടയൻ-ശിവൻ. കററജടയുള്ളവൻ എന്നർത്ഥം (കററച്ചെടയോൻ എന്നുമാകാം).

'പററാതൊന്നിങ്ങിനെപറ്റുടലേചൊൽകിലും
കററച്ചിടയൻതൻപാദത്തൊണ്ട'

(കൃഷ്ണഗാഥ)

കററച്ചെട, കററച്ചിട-കറുത്ത ജട.

കററടവ്-ചതിവ്, നേരുകേട്.

കററടിനായക-ഒരൌഷധം.
[ഇതു വിഷത്തിന്നു നന്ന്. ബാലന്മാരുടെ നീരിനെ ശമിപ്പിക്കും].

കററടിശം-പു. ചെറുകുരണ്ടി. വ. ഏകനായക ഭേദം.

കററൻപുലി-ഒരു മാതിരി ചെറിയപുലി

കററരി-അരി വെയ്ക്കുമ്പോൾ ഉരലിന്നടിയിൽ വെളുക്കാതെ കിടക്കുന്ന അരി.

കററവാർകുഴലി-അധികം കറുത്തും തിങ്ങിതെങ്ങിയുമുള്ള തലമുടിയോടു കൂടിയവൾ, സുന്ദരി.

കററവാൾകഴൽ, കററക്കഴൽ-അധികം കറുത്തും തിങ്ങിത്തെരുങ്ങിയുമിരിക്കുന്ന തലമുടി.

കററാണി-മുരലിൻെറ ചുവട്ടിൽ ഭാരത്തെ അടച്ചു പണിത മരം.

കററാർവാഴ-ഒരുമാതിരി പോളയുള്ള പച്ചമരുന്ന്.

[ഇതിൻെറ വീര്യം ശീതമാണ്. കൃമിരോഗം, ഉന്മാദനേത്രരോഗം, ഭഗന്ദരം, ശൂല, ഗുന്മം, ഉദരം കുഷ്ഠം, വിഷം, കാസം ഇവയെനശിപ്പിക്കും. ഇതിൻെറ നീര വളരെ തണുപ്പുള്ളതാണ്. വാതപിത്തഹരവും ഗുരുവുമാകുന്നു. പൂവ് ശീതളവും വാതപിത്തജിത്തുമാണത്രേ.]

കററു-ക. കൌശലം. വ. തക്കത്തരം പറയുന്ന ശീലം. ന. ജ്ഞാനം.

കററുകിടാവ്-കാളക്കിടാവ്.

കററുക്രൂലി-ക. ഉഴവു ചെയ്യുന്നവനു കൊടുക്കുന്ന ശമ്പളം. വ. കാളക്കിടാക്കളെ രക്ഷിക്കുന്നവനു കൊടുക്കുന്ന കൂലി.

കററുകെട്ട്-കവിതക്കെട്ട്.

കററുവാ[illegible]ക-ഒരൌഷധം.

[ഇതു വിഷത്തിന് അത്യുത്തമം. ഇതിൻെറ മസ്തു ചോരകരപ്പനും ചൊറി പുഴുവനും നന്ന്.]

കററുനട-ചതിവ്, കററവ്.

കററുപുലി-ഒരു മൃഗം.

[ഇതിൻെറ മാംസം വാതത്തെ ശമിപ്പിക്കും. കണ്ണിനു ഹിതമാണ്. ശുക്ലത്തെ അധികമാക്കും. മലമൂത്രങ്ങളെ പുറത്തു കളയും. ഗ്രഹണി, വായുമുട്ടൽ, ചുമ, പഴകിയ അർശസ്സ്, മെലിവ് ഇവയെ ശമിപ്പിക്കും. സംസ്കൃതത്തിൽ വൃക്ഷമാർജ്ജാരം.]

കററുവാണിഭം-കാളക്കിടാക്കളെ കച്ചവടം ചെയ്യൽ.

കററുവാഴ-കററാർവാഴ, തമിഴിൽ-കററാ[illegible] + വാഴ. [കററാർവാഴ എന്നതു നോക്കുക].

[വാതം, വിഷം, കഫം, കുഷ്ഠം, കൃമി, ജ്വരം, ഗുല്മം, പ്ലീഹ, വൃദ്ധി, യകൃൽപീഡ, നേത്രരോഗം, ഗ്രന്ഥി, അർശസ്സ്, തീപ്പൊള്ളിയ വ്രണം, മഹോദരം, ശൂലം, രക്തപിത്തം, വായുമുട്ടൽ, ചുമ, വിസ്ഫോടം, ത്വക്ദോഷം ഇവയെ ശമിപ്പിക്കും. ശുക്ലത്തെയും ബലത്തെയും വർദ്ധിപ്പിക്കും. ദേഹത്തെ തടിപ്പിക്കും. മലത്തെ ഇളക്കും. ജരാവ്യാധിയെ നശിപ്പിക്കും. ഇതിൻെറ പൂവ് ഗുരുവും ശീതവീര്യവുമാണ്. വാതം പിത്തം കൃമി ഇവയെ കളയും. ഇംഗ്ലീഷിൽ Barbadoesaloes ബാർബാഡോസ് അലൊസ്. തമിഴിൽ കററാഴൈ. സംസ്കൃതത്തിൽ ഘൃതകുമാരി. കററവാഴയുടെ നിര്യാസംകൊണ്ടു ചെന്നിനായകം ഉണ്ടാക്കുന്നു.]

കററുവിദ്യ-ചതിവ്, കററനട, തരവഴി.

കാ

കാ-(ധാതു) സൂക്ഷിക്ക, രക്ഷിക്ക, പ്രതീക്ഷിക്ക.

കാകകുഷ്ഠം-കങ്കുഷ്ഠം, ഒരുവക മലമണ്ണ്.

കാകഗുണചതുഷ്ടയം-ഗൂഢമായ മൈഥുനം, കാലാകാലസംഗ്രഹണം, ഉത്സാഹം, സാവധാനത്വം ഇവ നാലും.

കാകഘ്ലി-വലിയ ഉഞ്ഞ്.

കാകചിഞ്ച, കാകചിഞ്ചി-ചെമന്ന കുന്നി കാക്കയുടെ നിറത്തിലുള്ള കറുത്ത അഗ്രഭാഗമുള്ളതെന്നർത്ഥം. കുന്നിക്കുരുവിൻെറ അഗ്രഭാഗത്തിൽ ഒരു കറുപ്പുണ്ടല്ലോ.

കാകച്ഛദ(ദി)-കരിങ്കുരികിൽ.

കാകജംബു-ആററുഞാവൽ.

കാകജാതം-കുയിൽ.

കാകജംഘാ-ഒരു പച്ചിലമരുന്ന്.

[കഫം, പിത്തം, വിഷമജ്വരം, രക്തദോഷം, കൃമി, ശീതജ്വരം, വിഷം,

വ്രണം, ബാധിര്യം, അജീൎണ്ണം, ഛൎദ്ദി കഷ്ഠം ഇവയെ ശമിപ്പിക്കും. ഇതു് ഒരു കഫഘ്നദ്രവ്യമാകുന്നു. ഇതു് അധികവും ഉണ്ടാകുന്നതു ജലാശയങ്ങളുടെ അടുക്കലുള്ള കാടുകളിലാണു്. ഇല നീണ്ടതും പരുപരുത്തതുമാകുന്നു പൂവിന്റെ നിറം നീലമാണു്. ചെറുതായിരിക്കും. സംസ്കൃതത്തിൽ കാകജംഘാ].

കാകണ്ഡം–കാവടി.

കാകണകുഷ്ഠം–ഒരു കുഷ്ഠരോഗം.

[ഇതു കുന്നിക്കുരുപോലെ നടുവു കറുത്തും വക്ക ചെമന്നുമിരിക്കും. അല്ലാത്ത പക്ഷം നടുവു ചെമന്നും വക്ക കറുത്തുമിരിക്കും. അതിന്നു കഠിനവേദനയും പഴുപ്പും ഭവിക്കും. എല്ലാ കുഷ്ഠങ്ങളുടെ ലക്ഷണങ്ങളും ഇതിൽ ഉണ്ടാകും. ഇതു സാദ്ധ്യമല്ല].

കാകണന്തി, കാകണന്തികാ–ചെമന്ന കുന്നി.

കാകണ്ടി–ചെമന്ന കുന്നി.

കാകതാലീയം–യദൃച്ഛാസംഭവം എന്ന അൎത്ഥം വരുത്തുക ഒരു ന്യായത്തിന്റെ പേർ.

കാകതിക്താ–ഫ. ചെമന്ന കുന്നി. വ. വലിയ ഉങ്ങു്.

കാകതിന്ദുകം–കാക്കപ്പനച്ചി.

കാകതുണ്ഡ(ക)ം–കാരകിൽ.

കാകതുണ്ഡഫലാ–വലിയ കാക്കത്തൊണ്ടി.

കാകതുണ്ഡി, കാകതുണ്ഡികാ–ഫ. വലിയ കാക്കത്തൊണ്ടി. വ. ചെമന്ന കുന്നി.

കാകദന്തികാ–ചെറിയ കാക്കത്തൊണ്ടി.

കാകൻ–കാക്ക.

കാകനഖി–ചെമന്നകുന്നി.

കാകനന്തികാ–ചെമന്നകുന്നി.

കാകനാമാ–കൊക്കുമന്ദാരം.

കാകനായകം–കാവതിക്കാക്ക.

കാകനാസം–വഷ്ഠകതക്.

കാകനാസാ–വലിയ കാക്കത്തൊണ്ടി.

കാകനാസികാ, കാകനാസാ–കാകജംഘ. ഇതിന്നു ഭാഷയിൽ വേറെ പേരില്ലെന്നു തോന്നുന്നു, കാക്കപ്പനച്ചി, കാക്കത്തൊണ്ടി എന്നു പറയുന്നുണ്ടു്. കാക്കക്കൊക്കുപോലെയുള്ള ഫലമുള്ളതെന്നൎത്ഥം.

കാകനി–ഫ. നാലിലൊന്നു. വ. മഞ്ചാടി. ത. കവടി.

കാകനീലാ–ആറ ഞാവൽ.

കാകകൎക്കടി–ചെറിയ ഇരുത്ത.

കാകകൎക്കടികാ–തേനീമ്പ.

കാകപക്ഷം–ഫ. കുട്ടികളുടെ വലത്തുമുടി, ക്ഷൌരംചെയ്യുമ്പോൾ മുഴുവൻ ചെരുടിയും കളയാതെ ഏതാനും നിറുത്തിയിരിക്കുന്നതു്, കുടുമ. കാക്കയുടെ ചിറകപോലെ കറുത്തിരിക്കുന്നതെന്നൎത്ഥം. വ. ജനിക്കുമ്പോൾതന്നെ തലയിലുള്ള മുടി. ത. കാക്കയുടെ ചിറകു്.

കാകപൎണ്ണി–കാട്ടുപയറു്.

കാകപാദം–വഷ്ഠകതക്.

കാകപാലകം–കക്കട്ടം.

കാകപീലു–ഫ. പനച്ചി. വ. ചെമന്ന കുന്നി. ത. വെളുത്ത കുന്നി, ശ. ചെറിയ കാക്കത്തൊണ്ടി.

കാകപീലുകം–കാക്കപ്പനച്ചി. കാക്കയ്ക്കു കാപ്പിപോലെ ഇഷ്ടമായിട്ടുള്ളതു് എന്നൎത്ഥം.

കാകപീലുകാ–വെളുത്തകുന്നി.

കാകപുച്ഛം–കുയിൽ.

കാകപുഷ്ടം–കുയിൽ.

കാകപ്രാണാ–വലിയ കാക്കത്തൊണ്ടി.

കാകഫലം–വേപ്പു്.

കാകഫലാ–ആറാഞാവൽ.

കാകബീജകം–കാക്കപ്പനച്ചി.

കാകഭാണ്ഡി–ഫ. വലിയ ഉങ്ങു്. വ. ചെറിയ കാക്കത്തൊണ്ടി.

കാകശീരു–ഊമൻ, മൂങ്ങ.

കാകം—പു. കാക്ക. വ. കാക്കക്കൂട്ടം. ന. ഒരു ദ്വീപ്. ർ ഒരു വൃക്ഷം.

കാകമൎദ്ദ(ക)ം—കാഞ്ഞിരം.

കാകമദ്ഗു—നീർക്കാക്ക.

കാകമാചി—മണിത്തക്കാളി. കരുന്തക്കാളി, കരുമുത്തിൾ ഇങ്ങിനെയും പറയുന്നു. കാക്കകളെ പൂജിക്കുന്നത് എന്നൎത്ഥം. [ഇതിന്റെ പഴം കാക്കകൾ ഭക്ഷിക്കുന്നു]

കാകമാതാ—മണിത്തക്കാളി.

കാകമുദ്ഗാ—കാട്ടുപയറ്. അല്പജലംകൊണ്ടു സന്തോഷിക്കുന്നതെന്നൎത്ഥം. [കാകം = ഇത്തിരിജലം].

കാകമുഷ്ടികം—വിഷമുഷ്ടി.

കാകരുക—വി. നഗ്നമായ. വ. ഭയമുള്ള.

കാകരുകൻ—സ്ത്രീയുടെ ചൊല്ക്കീഴിൽ നില്ക്കുന്ന ഭൎത്താവ്.

കാകരുഹാ—ഇത്തിക്കണ്ണി.

കാകൎക്കകം—ഉമ്മൻ.

കാകലകം—കറുത്ത നവരനെല്ല്.

കാകലം—കാവതിക്കാക്ക.

കാകലീദ്രാക്ഷാ—കുന്നിമുന്തിരി, ചെറിയമുന്തിരി.

കാകവല്ലരീ—ആറുവണ്ണാവൽ.

കാകവൈരി—ഉമ്മൻ.

കാകശിംബി—ചെറിയ കാക്കത്തൊണ്ടി.

കാകശീൎഷം—കൊക്കമന്താരം.

കാകസ്ത്രീ—കൊക്കമന്താരം.

കാകസ്ഫൂൎജ്ജം—കാക്കപ്പനച്ചി.

കാകളി—പു. മധുരമായ സൂക്ഷ്മ ശബ്ദം. [ഈ ശബ്ദം മനുഷ്യകണ്ഠംകൊണ്ടു ഉച്ചരിപ്പാൻ പ്രയാസമാണ്].

'പീലിയൊട്ടുഗോപികളുടെ ശ്രുതൽകാകളീരവമ (ബാണയുദ്ധം കഥകളി) [ശ്ലേ'

വ. ഒരു കിളിപ്പാട്ടുവൃത്തം.

'മാത്രയഞ്ചക്ഷരംമൂന്നിൽ
വരുന്നോരു ഗണങ്ങളെ
എട്ടുചേൎത്തുള്ളീരടിക്കു
ചൊല്ലും കാകളിയെന്നപേർ'
(ഭാഷാമഞ്ജരി)

ഉ-ം 'ശാരികപ്പൈതലേ ചാരുശീലേവരികാരണമേലെകഥാശേഷവുംചൊല്ലുനീ' (ഭാരതം)

ന. ഒരു തുള്ളപ്പാട്ടുവൃത്തം ശീതങ്കനിൽ പ്രയോഗം

ഉ-ം 'കല്യാണശീലനാംകാലാരിദേവനും
കല്യാണിയായുള്ള പാൎവ്വതീദേവിയും'
(ഹനൂമദുത്ഭവം)

(ഇതു കിളിപ്പാട്ടിൽ പറഞ്ഞ കാകളിവൃത്തം തന്നെ. ഉദാഹരണം നോക്കുക).

കാകളീരവം—കുയിൽ.

കാകാ—പു. കാകജംഘ. വ. വലിയ കാക്കത്തൊണ്ടി. ന. കാകോളി. ർ. ചെമന്ന കുന്നി. ൦. മണിത്തക്കാളി. ന്ത. കാട്ടത്തി.

കാകാക്ഷിന്യായം—ഒരേകാഴ്ചയിൽ ഉത്സാഹമിരിക്ക.

[കാക്കയ്ക്കു രണ്ടുകണ്ണിനും കൂടി ദൃഷ്ടി ഒന്നേയുള്ളു. അതിനെ ആവശ്യംപോലെ ഓരോ പുറത്തെ ചക്ഷുൎഗ്ഗോളത്തിലേയ്ക്കും ... ന്നു. ഒരു പുറം കാണുമ്പോൾ മറെറപ്പുറം കാണില്ല. അപ്രകാരം ഒരു വസ്തു ആവശ്യംപോലെ മററു രണ്ടു പദാൎത്ഥങ്ങളിലുംചേരുന്നവെന്നു കാണിക്കുന്നതിൽ ഈ ന്യായം പ്രവൎത്തിക്കുന്നു. മദ്ധ്യമണിന്യായം രണ്ടുപുറത്തുള്ളതിനോടും ഒരു സമയത്തുതന്നെ ചേരുന്ന സമ്പ്രദായമാണ്. പ്രകൃതന്യായപ്രകാരം ഒരു പുറത്തുള്ളതിനോടുചേരുമ്പോൾ മറുപുറത്തുള്ളതിനോടു ചേരുന്നില്ല. ഇതാണു ഭേദം.]

കാകാംഗീ—പു. കാകജംഘ. കാക്കക്കാലുപോലെയുള്ള ഫലമുള്ളതു. (കാകനാസിക നോക്കുക.)

കാകാണ്ഡം—പു. കാക്കപ്പനച്ചി. വ. വലിയ വേപ്പ്.

കാകാണ്ഡാ—ചണ്ടിപ്പയറ്.

കാകാണ്ഡി—പു. ചണ്ടിപ്പയറ്. വ, വലിയ വാലുഴവം.

കാകാണ്ഡഫലാ-ചണ്ടിപ്പയറ്.

കാകാദനി-൧. ചെറിയ കാക്കത്തൊണ്ടി. ൨. ചെമന്ന കന്നി. ൩. വെളുത്തകന്നി.

കാകാമ്രം-മാഞ്ഞാംനാറി.

കാകാരി-മൂങ്ങ.

കാകാലൻ-കാവതിക്കാക്ക.

കാകാഹ്വാ-൧. കാകജംഘാ. ൨. വലിയ കാക്കത്തൊണ്ടി, ൩. മണിത്തക്കാളി.

കാകി-൧. തുവരപ്പയറ്. ൨. കാക്കപ്പെട ൩. കാകകോളി. ൪. വലിയ കാക്കത്തൊണ്ടി.

കാകിണി, കാകിനി-൧. ചെമന്ന കന്നി. ൨. കഷ്ത്തിന്റെ നാലിലൊന്നു, പണത്തിന്റെ (പലത്തിന്റെ) നാലിലൊന്നു്.

കാകിനി-മണിത്തക്കാളി.

കാകു-൧. ദുഃഖം, ഭയം, കാമം, ക്രോധം മുതലായതുകൊണ്ടു ഉണ്ടാകുന്ന ധ്വനിയുടെ വികാരം. ൨. ചോദ്യത്തെ കാണിക്കുന്ന അടയാളം (?) ൩. പട്ടുകരണ. ൪. ജിഹ്വ.

കാകുകരാ-പട്ടുകരണ.

കാകുദം-അണ്ണാക്ക്. കാകു (ജിഹ്വ) ഉത്ഭവിക്കുന്നേടം എന്നത്ഥം. മറ്റൊരുപര്യായം-താലു.

കാകുൽസ്ഥൻ-സൂര്യവംശത്തിലേ രാജാക്കന്മാരുടെ ഒരു പേർ, കകുൽസ്ഥന്റെ സന്തതിയിലുള്ളവൻ, ശ്രീരാമൻ.

കാകുളകം-പൂവരശു, പട്ടുകരണ.

കാകുളി-കർക്കടശൃംഗി.

കാകേക്ഷു-൧. കരുവിക്കരിമ്പു്, ൨. വയൽച്ചുള്ളി.

കാകേന്ദു-കാക്കപ്പനിച്ചം, കാക്കയുടെ ഉന്മദനം എന്നത്ഥം.

കാകോഷ്ടം-വേപ്പ്.

കാകോചികാ, കാകോചി-കൂരൽമീൻ.

കാകോദരം-സപ്പം, കാകനെപ്പോലെയുള്ള ഉദരമുള്ളതു്.

'കഴുത്തിൽകിടക്കുംകാകോദരകണപംചെ-
റെറഴക്കപുരളാതെയെടുത്തുകളയുമ്പോൾ'

(രാഘവം)

കാകോദുംബരികാ-കാട്ടത്തിമരം.

കാകോദുംബരികാഫലം-അഞ്ജീർ.

കാകോളം-൧. വിഷം. കാക്കയെപ്പോലെ കറുത്തനിറമുള്ളതു്.

'കേകയപുത്രിയാമമ്മതൻവാക്കായ
കാകോളവേഗമേ മൂലമതിനുള്ളൂ'

(അദ്ധ്യാത്മരാമായണം)

൨. കാവതിക്കാക്ക. ഒരു ദിക്കിൽ ഉറച്ചുനില്ക്കാത്തതു എന്നത്ഥം. ഇതിനു 'കടക്കാക്ക' എന്നും പാറക്കാക്ക എന്നും കൂടെ പറഞ്ഞുവരുന്നു.

കാകോളി-ഒരു പച്ചമരുന്നു. പര്യായങ്ങൾ-വായസോളി, സ്വാദുരസാ, വയഃസ്ഥാ.

[ഇതു വാതപിത്തജ്വരം, ചുട്ടുനീറൽ, ക്ഷയം, രക്തദോഷം, തണ്ണീർദാഹം ഇവയെ നശിപ്പിക്കും. കഫശുക്ലവർദ്ധനമാണ്. ദേഹത്തെ തടിപ്പിക്കും. ഇതു വലിയ ശതാവരിക്കിഴങ്ങുപോലെ മോരംഗം മുതലായ ദേശങ്ങളിലുണ്ടാകുന്ന ഒരു വക കിഴങ്ങാണ്. മുറിച്ചാൽപാലൊലിക്കും, പാലിന്റെ ഗന്ധം കാണും. ക്ഷീരകാകോളിയെന്നാം കാപ്പാണ്. ഇതു കിട്ടാഞ്ഞാൽ പകരം അമുക്കിരം ചേക്കാം].

കാക്ക-൧. ഒരു കറുത്ത പക്ഷി. പര്യായങ്ങൾ-കാകം, കരടം, അരിഷ്ടം, ബലിപുഷ്ടം, സകൃൽപ്രജം, ധ്വാങ്ക്ഷം, ആത്മഘോഷം, പരഭൃത്ത്, ബലിഭുക്ക്, വായസം, ചിരഞ്ജീവി, ഏകദൃഷ്ടി, മൌകലി.

[കാക്കയ്ക്കു ഒരു കണ്ണിലെ ദർശനശക്തിയുള്ളു. ഒരു കണ്ണുകൊണ്ടു നോക്കുമ്പോൾ മറെറതിനു കാഴ്ച ഇല്ല. അനന്തരം മറെറക്കണ്ണുകൊണ്ടു നോക്കുന്നതായാൽ ഈ കണ്ണും അങ്ങിനെതന്നെ. ഇതിൻെറ മാംസം വാതം, ക്ഷയം, ക്ഷതം, നേത്രരോഗം, മന്ദാഗ്നി, ഗ്രഹണി, പഴകിയ അർശസ്സ്, ശസ്ത്രകാജീർണ്ണം ഇവയേയും നശിപ്പിക്കും. ബലം, ആയുസ്സ്, മാംസം ഇവയെ അധികമാക്കും. മലത്തെ പുറത്തുകളയും, മൂത്രത്തെ പെരുപ്പിക്കും, മെലിഞ്ഞവൎക്ക് അധികം നന്ന്. അഗ്നിയെ വൎദ്ധിപ്പിക്കും. ഇതു പ്രസഹവൎഗ്ഗത്തിൽപെട്ട സാധാരണ മാംസമാണ് പ്രസഹവൎഗ്ഗത്തിൽ ചേൎന്ന ജാംഗലമാംസമെന്നും പക്ഷം. തമിഴിൽ കാക്കൈ. ഇംഗ്ലീഷിൽ (Crow) ക്രോ].

ഉ. മഹമ്മദന്മാർ അമ്മയുടെ സഹോദരൻ, അമ്മാവൻ, കാരണവൻ ഇവൎക്കു പറയുന്ന വാക്ക്. വയസ്സിനു മൂത്തവരെയും പറയാറുണ്ട്.

കാക്കകുളിച്ചാൽകൊക്കാകുമൊ-(പഴഞ്ചൊല്ല്) നീചനായിട്ടുള്ളവൻ എത്രതന്നെ നടിച്ചാലും ശ്രേഷ്ഠനാകയില്ല എന്നൎത്ഥം. (ശൈലി.)

കാക്കക്കണ്ണ്-കോങ്കണ്ണ്.

കാക്കക്കണ്ണൻ-കോങ്കണ്ണൻ, ചെരിച്ചു നോക്കുന്നവൻ.

കാക്കക്കണ്ണി-കോങ്കണ്ണി.

കാക്കക്കുരുവാളു-ദവലയിൽ ഒരിനം.

കാക്കക്കറത്തി-കാക്കാലത്തി.

കാക്കക്കുറവൻ-കാക്കയെ ഭക്ഷിക്കുന്ന ഒരു ജാതി, കാക്കാലൻ.

കാക്കക്കൊടി-ഒരു മരുന്ന്.

[ശർദ്ദി, കഫം, ജ്വരം, ശ്ലേഷ്മം, കുഷ്ഠം, പാണ്ഡു, പ്രമേഹം ഇവയെ നശിപ്പിക്കും.]

കാക്കച്ചെറുപയറ്-കാട്ടുപയറ്. [കാട്ടുപയറ് നോക്കുക]

കാക്കജംബു, കാകജംബു-ആറ്റുഞാവൽ.

കാക്കത്തമ്പുരാട്ടി-ഒരു പക്ഷി.

കാക്കത്തമ്പുരാൻ-ഒരു പക്ഷി.

[ഇതിൻെറ മാംസം കണ്ണൻചീച്ചി എന്ന പക്ഷിയുടെ മാംസത്തിനു തുല്യമാണ്. സംസ്കൃതത്തിൽ-ഗോനർദ്ദം. ഇംഗ്ലീഷിൽ-(Crane) ക്രേൻ.]

കാക്കത്തുടലി-മുള്ളുള്ള ഒരുമാതിരിച്ചെടി

കാക്കത്തുമ്പ-ഒരു ചെടി.

കാക്കത്തൊണ്ടി-ഒരു വള്ളി.

[ഇതിൻെറ കിഴങ്ങു വിഷത്തിനു നന്ന്]

കാക്കനെപ്പററി-പെട്ടെന്നു ഭയപ്പെട്ടു ഉറക്കെക്കരയുക. (പ-മ)

കാക്കപ്പനിച്ചം, കാക്കപ്പനച്ചി-ചെറുപനച്ചി, ഒരു കാട്ടുമരം. പൎയ്യായങ്ങൾ-കാകേന്ദു, കുളകം, കാകപീലുകം, കാകതിന്ദുകം.

[ഇതിൻെറ പച്ചക്കായ് വാതകരമാണ്. മലത്തെ പിടിപ്പിക്കും. പഴുത്തകായ് പിത്തവികാരം, വാതം, ഛൎദ്ദി ഇവയ്ക്കു നന്ന്. കഫത്തെ വൎദ്ധിപ്പിക്കും. ഇതു മുള്ളുള്ള വൃക്ഷമാകുന്നു. കായ് പനച്ചിക്കായയെക്കാൾ ചെറുതാണ്. സംസ്കൃതത്തിൽ-കാകതിന്ദു. മേല്പറഞ്ഞ നാലു പൎയ്യായങ്ങളും കരിഞ്ഞുമ്പച്ചെടിയുടെയും ചിറുതുമ്പച്ചെടിയുടെയും കാക്കത്തുമ്പച്ചെടിയുടെയും പേരാണെന്നു തമിഴ് വ്യാഖ്യാനം.]

കാക്കപ്പുള്ളി-കൺമണിപോലെ കറുത്തുള്ള പുള്ളി. പൎയ്യായങ്ങൾ-തിലകം, തിലകാലകം.

കാക്കപ്പൂവ്-കറുത്ത പൂവുണ്ടാകുന്ന ഒരു ചെടി.

[ഇതിൻെറ സമൂലം കണ്ണിലെ ഇളക്ക ത്തിനു നന്നു്.]

കാക്കപ്പൊന്നു്-ഭൂമിയുടെ ധാതുക്കളിൽ ഒന്നു്. അഭ്രം, പഴമാനം. [അഭ്രകം എ ന്നതു നോക്കുക.]

കാക്കമുല്ല-ഒരു ചെടി.

കാക്കരിക്ക-ഞരടക്കോഴിപോലെ കൊക്കു ക, പാത്തപോലെ ഒച്ചയിടുക.

കാക്കവെള-കണ്ണാടികൊണ്ടുള്ള ഒരു മാതി രി വള.

കാക്കവള്ളി-ഒരു വള്ളി.

കാക്കവിളക്കു്-ഒരുതരം ഇരിമ്പുവിളക്കു്.

കാക്കാത്തി-കാക്കാലൻെറ സ്ത്രീ.

കാക്കാൻ-കാക്കാലൻ.

കാക്കാലൻ-കാക്കയെ തിന്നുന്ന മന്തി ക്കാരൻ, കാക്കക്കുറവൻ, കാക്കാൻ.

കാക്കുക-പ്ര. മോഷണം പോകാതെയും മ റ്റും സൂക്ഷിക്കുക. വ. നോക്കിയിരിക്കു ക. ന. രക്ഷിക്കുക.

കാക്ഷം-കടാക്ഷം, കടക്കണ്ണുകൊണ്ടുള്ള നോട്ടം.

കാക്ഷി-തുവര. മലയിട്ടക്കിലുണ്ടാകുന്നതു എന്നൎത്ഥം.

കാക്ഷീവകം, കാക്ഷീ(ബ)വം -മു രിങ്ങ.

കാക്ഷീവതി-വൃഷ്ണിവംശവൻ എന്ന പൂ രുവംശത്തിലെ ഒരു രാജാവിൻെറ മ ഷ്ട. ഇവരം മൂന്നു സാലചന്മാരെയും നാ ലു മാദ്രന്മാരെയും പെററു.

കാംക്ഷ-ഇച്ഛ.

കാംക്ഷിതം-ഇച്ഛിക്കപ്പെട്ടതു്.

കാങ്കയൻ-ഇടയൻ. (പ-മ)

കാങ്ക-ചൂടു്. (പ-മ.)

കാങ്കി-പ്ര. ഒരുവക നീലവസ്ത്രം. വ. ഒരു വക നീലച്ചായം.

കാങ്കു-മെയ്യുരുപ്പം. (പ-മ.)

കാഗം-കാക്ക.

കാംഗാ-കവടി.

കാംഗുകം-നവരനെല്ലു്.

കാചകപ്പി, കായ്ച്ചുകപ്പി, കാമ. -പ്ര. പുടം വെക്കുന്നതിനുള്ള ഒരുമാതി രി കപ്പി വ. സ്ഫടികകപ്പി.

കാചന-അ. ഒരു.

കാചനം-പ്ര കടലാസ്സും മററും ഭാണ്ഡ മായി ചുററിക്കെട്ടുന്നതിനുള്ള കയറു്. വ. ചരടുകൊണ്ടു ചുററുക.

കാചഭാജനം-സ്ഫടികപ്പാത്രം.

കാചം-പ്ര. കാക്കപ്പൊന്നു. വ. സ്ഫടിക മുണ്ടാകുന്നതിനുള്ള മണൽ, കരുപ്പുകല്ലു. ന. കപ്പി കല്ലുമണി കരുവള മുതലായ തിൻെറ പേർ, മണ്ണിൽ ഒരു വകഭേദം. ചരട്ടിൽ കോൎത്തുകെട്ടുന്നതു്, ശോഭിക്കു ന്നതെന്നൎത്ഥം. ൪. ഉറി. ൫. കണ്ണിലെ ഒരു ദീനം. ൬. കാരുപ്പു. ൭. മെഴുകു്.

കാചമലം-കാരുപ്പു്.

കാചലവണം-കാരുപ്പു്.

കാചസംഭവം-കാരുപ്പു്.

കാചസൌവൎച്ചലം-കാരുപ്പു്.

കാചസ്ഥാലി-പൂപ്പാതിരി. കരപ്പു നിറ ത്തിന്നിരിപ്പിടം എന്നൎത്ഥം.

കാചാക്ഷം-ബഹുദീപക്ഷി.

കാചാവു്, കായാവു്-ഒരു കാട്ടുചെടി.

കാചിഘം-പ്ര. പൊന്നു്. വ. എലി.

കാചിൽ-അ. ഒരു.

കാചിതം-വി. ഉറിയിൽ തൂക്കപ്പെട്ട. (കാ ചത്തിൽ ധൃതം = കാചിതം)

കാചൂകം-പ്ര. കോഴി. വ. ചക്രവാക പ്പക്ഷി.

കാചൊത്ഥം-കാരുപ്പു്.

കാച്ചു്-പ്ര. വസ്ത്രത്തിൽ ചായംപിടിപ്പി ക്കുക. വ. പാലും മററും വേവിക്കുക, വെള്ളവും മററും അനത്തുക. ന. തല്ലു ക. ൪. കൊല്ലുക, തിന്നുക.

കാച്ചാങ്കണ്ണു്-കാലിച്ചുണ്ടാകുന്ന ഒരു മാ തിരി വ്രണം.

കാച്ചി-ഒരുവക നെല്ല്.

കാച്ചിക്കാ-കാച്ചില് വള്ളിയിന്മേലുണ്ടാകുന്ന കായ്.

കാച്ചിൽ, കാച്ചൽ-൧. വലിയ കിഴങ്ങുണ്ടാകുന്ന ഒരു വള്ളി. ൨. അതിന്റെ കിഴങ്ങ്, കാവത്ത്. ൩. ദേഹത്തിലുണ്ടാകുന്ന ചൂട്, പനി.

[കാച്ചിൽ കഫത്തെ വർദ്ധിപ്പിക്കും. ആമവാതത്തെ വരുത്തും. പിത്തത്തെ ദ്രവിപ്പിക്കും. പിച്ഛിലമാണ്. മലത്തെ ഇളക്കും. സംസ്കൃതത്തിൽ കചചി. ഇതു ശാകവർഗ്ഗത്തിൽപെട്ട കന്ദശാകമാണ്.]

കാച്ചിതം-ഖലിയ ചിതം.

കാച്ചുക-൧. എണ്ണ പാൽ മുതലായതു വെവിക്കുക. ൨. ജലം മുതലായത് അനത്തുക ൩. ചൂടുവെയ്ക്കുക. ൪. അടിക്കുക, തല്ലുക. ൫. വസ്ത്രത്തിന്റെ വക്കുകളിൽ ചായംപിടിപ്പിക്കുക. ൬. കൊല്ലുക. ൭. ഭക്ഷിക്കുക. ൮. നിറംകാച്ചുക. [കാ. ക്രി. കാച്ചിക്കുക.]

കാച്ചുപുടവ-വക്കുകളിൽ ചായംകേറിയ വെള്ളവസ്ത്രം.

കാച്ചുപ്പ്-വിളയിച്ച ഉപ്പ്.

കാച്ചുമുണ്ട്-വിളുമ്പിൽ ചായം കേറിയ വെള്ളമുണ്ട്.

കാച്ചുമുറി-കാച്ചുപുടവ.

കാച്ചുതളി-മദ്യവും മററും വാററുന്നതിനുള്ള ഉതളി.

കാജി, കാദി, കാതിയാർ-ജഡ്ജി. (അറബി ഭാഷ.)

കാഞ്ചനഗിരി-മേരുപർവ്വതം.

കാഞ്ചനക്ഷീരി-മല എരുമ.

കാഞ്ചനപല്ലവം-ഉമ്മത്തില.

കാഞ്ചനപ്പൂവ്-മലമന്ദാരപ്പൂവ്.

കാഞ്ചനശൈലം-മഹാമേരുപർവ്വതം.

കാഞ്ചന(ക)ം-൧. വലിയ മലയകത്തി. ൨. പൊൻവർണ്ണച്ചെന്നെല്ല്. ൩. അരിതാരം.

കാഞ്ചനം-൧. സ്വർണ്ണം. ശോഭിക്കുന്നത് എന്നർത്ഥം. ൨. മലയിലുണ്ടാകുന്ന മന്ദാരം. ൩. മല്ലിക. ൪. ഉമ്മം. ൫ ധനം. ൬. നാകപ്പൂവ്. ൭. താമരയല്ലി ൮. ചമ്പകം. ൯. പുന്ന ൰. അത്തിയാല്.

കാഞ്ചനകദളി-സ്വർണ്ണവാഴ.

കാഞ്ചനകാരിണി-ശതാവരി.

കാഞ്ചനപുഷ്പകം-ആവര, പൊന്നാവര.

കാഞ്ചനപുഷ്പികാ-നിലപ്പന.

കാഞ്ചനപുഷ്പി-ഗണികാരി.

കാഞ്ചനാര(ക)ം-വലിയ മലയകത്തി.

കാഞ്ചനാഹ്വയം-൧. ഉമ്മത്തം, ഉമ്മം. ൨. താമരയല്ലി. ൩. നാകപ്പൂവ്.

കാഞ്ചനി-മഞ്ഞൾ. ശോഭയുള്ളത് എന്നർത്ഥം.

കാഞ്ചനീകാ-ഗോരോചന.

കാഞ്ചി-൧. അരഞ്ഞാൺ. ശോഭിക്കുന്നത്, അരയിൽ കെട്ടുന്നത് എന്നർത്ഥം

(കാഞ്ചി എന്നതു സ്ത്രീകൾ അരയിൽ ഉടുത്ത വസ്ത്രത്തിന്റെ മേലെ കെട്ടുന്നതായ അരഞ്ഞാൺ എന്നു കാണുന്നു. ഇതു പലവിധമുണ്ട്. 'ഏകയഷ്ടിർഭവേൽ കാഞ്ചീ മേഖലാത്വഷ്ടയഷ്ടികാ; രസനാ ഷോഡശജ്ഞേയാ കലാപഃ പഞ്ചവിംശകഃ'-ഒരിഴയുള്ളതു കാഞ്ചി. എട്ടിഴയുള്ളതു മേഖലാ, പതിനാറിഴയുള്ളതു രസനാ, ഇരുപത്തഞ്ചിഴയുള്ളതു കലാപം, ഈ പറഞ്ഞതു ഗ്രന്ഥാന്തരത്തിലെ വിശേഷമാണ്. ഇവിടെ ഈ ഭേദമില്ല. അരഞ്ഞാൺ സാധാരണ പരന്നിട്ടാണ്. അതുകൊണ്ട് ഇതു പൊന്നിന്റേതായിരിക്കണം. അരഞ്ഞാൺ എന്ന ശബ്ദം നോക്കുക.]

൨. കാഞ്ചീപുരം. ൩. ചെമന്ന കന്നി (മ) ൪. തേക്കിന്റെ കാഞ്ചി

കാഞ്ചിക-കാടി.

കാഞ്ചികം-ന. വെപ്പുകാടി, വായ്ക്കെട്ടി സൂക്ഷിക്കുന്നതു് എന്നൎത്ഥം. വ. കാടി.

കാഞ്ചിമരം-മയിലെള്ളിൽ ഒരിനം പൎയ്യായങ്ങൾ-പിച്ചുളം, ധാവുകം.

മയിലെള്ളിൻെറ ഗുണം തന്നെ. ഇതു ഉത്തംസവൎഗ്ഗത്തിൽ ചേൎന്ന വൃക്ഷമാണ്. ഇതു നദീതീരത്തിലുണ്ടാവുക സാധാരണ കായ് വളരെ ചെറുതായിരിക്കും. കമ്പുകളിൽ മുള്ളുണ്ട്. തമിഴിൽ പിറായഞ്ചെടി. സംസ്കൃതത്തിൽ ധാവുകം.

കാഞ്ചീപുരം-ഒരു പട്ടണം

കാഞ്ചുകീയൻ-കോല്ക്കാരൻ, ശിപായി.

കാഞ്ചൊറി-ചൊറിയണം, ആനച്ചൊറിയണം.

കാഞ്ഞിരം-കയ്പുള്ള ഒരു വൃക്ഷം.

[കഫം, രക്തദോഷം, കുഷ്ഠം, അൎശസ്സ്, വാതരോഗം, ചൊറി, ജ്വരം, വ്രണം, കൃമി, ശിരോരോഗം, ആമം; വീക്കം ഇവയെശമിപ്പിക്കും. ലഹരിയെ വരുത്തും. ഇതിൻെറ പച്ചക്കായ് വാതവൎദ്ധനകരമാണ്. മലം പിടിത്തമുണ്ടാക്കും. ഇതു ശുദ്ധിചെയ്യേണ്ടതാണ്. സംസ്കൃതത്തിൽ കാരസ്കരം. തമിഴിൽ-എട്ടി. ഇംഗ്ലീഷിൽ-പായിസൻനട് Poison nut.]

കാഞ്ഞിരോട്ട് ഒരു നദി

കാഞ്ഞൂൎപ്പോത്ത്-ഒരുമാതിരി ജലജന്തു

കാഞ്ജി-ന. കാടി. വ, പെരുമ്പ

കാഞ്ജികാ-ന. വെപ്പുകാടി. വെള്ളത്തിൽ വ്യക്തിയുള്ളതു്, വെള്ളമായുള്ളതു് എന്നൎത്ഥം വ. കാടി.

കാഞ്ജികാ-ന കാടി വ. പലാശി ന. അമരവതിയിൽ ര്. കടുകിൻ കിഴങ്ങുകൊണ്ടുണ്ടാക്കുന്ന കറി.

കാട-ഒരു പക്ഷി. പൎയ്യായം-വൎത്തകം.

[ഇതിൻെറ മാംസം വാതം, പിത്തം, കഫം, ജ്വരം ഇവയെ ശമിപ്പിക്കും. ബലത്തെയും അഗ്നിയേയും വൎദ്ധിപ്പിക്കും. പുഷ്ടിയെ ഉണ്ടാക്കും. അധികം രുചികരമാണ്. ശീതവീൎയ്യമത്രെ. തമിഴിൽ-കാടൈ. ഇംഗ്ലീഷിൽ-(Quail) ക്വൈൽ]

കാടത്തുണി-കട്ടിയുള്ള തുണി, പരുപരുത്ത തുണി.

കാടൻ-ന. കാട്ടുപന്നി വ. കാട്ടുപൂച്ച. ന. കുറുക്കൻ. ര്. കാട്ടിൽപാൎപ്പുകാരൻ.

കാടൻപുല്ല്-ഒരു വക പുല്ല്.

കാടൻപൂച്ച-കാട്ടുപൂച്ച.

കാടം-കിണറ്.

കാടയടിയാൻ-ഒരു പക്ഷി. പൎയ്യായം-വൎത്തികം

[ഇതു മിക്കവാറും കാട്ടിൽ സഞ്ചരിക്കുന്നതാണ്. കാടപ്പക്ഷിയുടെ മാംസത്തിൻെറ ഗുണംതന്നെ ഇതിൻെറ മാംസത്തിനുമുള്ളതു്. രൂക്ഷമാണ്. തമിഴിൽ വിച്ചുളി.]

കാടർ-കേരളത്തിലെ ആദിമനിവാസികളിൽ ഒരു വൎഗ്ഗം.

കാടി-ന. അരി കഴുകിയൊഴുക്കിയ വെള്ളം. വ. വെപ്പുകാടി, ധാന്യാമ്ലം.

[കാടി വെപ്പുകാടി എന്നും അരി കഴുകിയ കാട് എന്നും കഞ്ഞിപഴകിയ കാടി എന്നും മൂന്നുപ്രകാരമുണ്ട്. ഇവയിൽ വെപ്പുകാടി വിശേഷം. കോതമ്പ്, അരി, മലർ മുതലായ പല ഔഷധങ്ങൾ ഇട്ടു കഷായമാക്കി മൺകലത്തിൽ അടച്ചുവെയ്ക്കുക പതിവാണ്. ഇതിനെയാണ് 'നല്ല ദിവസംനോക്ക് കാടി വെയ്ക്കുക, എന്നു പറയുന്നതു്. ഇതു പുളിപ്പും അത്യുഷ്ണവുമാകുന്നു. രുചിയെ ഉണ്ടാക്കും. അഗ്നിയെ വൎദ്ധിപ്പിക്കും. മലത്തെ ഇളക്കും വേറെയും പല ഗുണമുണ്ട്. കാടി പാലിനോടു ചേൎത്തു കുടിക്കരുതു്. വിഷമാണ്. വാതത്തിനു വളരെ നന്ന്. അരി കഴുകിയ കാടി തീക്ഷ്ണവും പിത്തമുള്ളതുമാകുന്നു. മലത്തെ ഇളക്കും കഫ

പഴകിയ കാടി പുളിപ്പും തീക്ഷ്ണോഷ്ണവും കൃമിഹരവും ദീപനവും ആണ്. സന്നിക്കു വിശേഷം. കാടിക്കു സംസ്കൃതത്തിൽ കാഞ്ജികം. തമിഴിൽ കാടി. ഇംഗ്ലീഷിൽ സൌവർഗ്രുവെൽ Sour grue!].

കാട്-ം. മരം, വള്ളി, മുള്ള് മുതലായവ വളരെയുള്ള സ്ഥലം. പര്യായങ്ങൾ- അടവി, അരണ്യം, വിപിനം, ഗഹനം കാനനം, വനം. കാട് > <നാട്.

[അടവി മുതൽ ർ-ം, സാധാരണ കാടിന്റെയും കാനനം, വനം ഉ-ം അധികം വൃക്ഷലതാദികളുള്ള കാടിന്റെയും പേരെന്നു് അഭിപ്രായമുണ്ട്. പെരുംകാടിനു പര്യായങ്ങൾ-മഹാരണ്യം, അരണ്യാനി.]

ഉ. പിഴ, പുസ്തകത്തിലേ പിഴ.

കാട്ടുകേറുക-നിരാധാരമാവുക[ശൈലി]

കാട്ടുതേടുക-മൃഗങ്ങളെ അന്വേഷിക്കുക, നായാടുക, വേട്ടയാടുക.

കാട്ടുമറയുക-മരിക്കുക. രാജാക്കന്മാരോടും മറ. ജനങ്ങൾ ഉപയോഗിക്കാനുള്ള വാക്കാണ്.

കാടോടി-പഠിക്കാത്തവൻ, മൂഢൻ

കാഠം-പാറ, കല്ല്.

കാട്ടത്തി-ം. പേയത്തി, തേരകം. പര്യായങ്ങൾ-കാകോദുംബരികാ, ഫല്ഗു, മലപൂ, ജഘനേഫലാ.

[ഇതിന്റെ തൊലി മുതലായതു കഫം, ശ്വിത്രം, പിത്തം, വ്രണം, കുഷ്ഠം, അർശസ്സ്, പാണ്ഡു, കാമില ഇവയെ ശമിപ്പിക്കും അതിസാരത്തിനു അത്യുത്തമം. കായയുടെ പേരെല്ലാം ഇതിനു പേരായി വരും. ഇല വിശേഷാൽ പരുപരുത്തിരിക്കും. മറ്റുള്ള എല്ലാ ലക്ഷണവും അത്തിയുടേതുതന്നെ. തമിഴിൽ പേയത്തി മരം. ഇംഗ്ലീഷിൽകെഗ്ട്രീ Kentree]

ഉ. കാട്ടന്റെ സ്ത്രീ

കാട്ടൻ-കാട്ടിൽ പാർക്കുന്ന ഒരു ജാതിക്കാരൻ.

കാട്ടപ്പ-ഒരു ചെടി, പുറമെകന്നാറി

[കാട്ടപ്പ അപ്പയിൽകരിനമാണ്. അപ്പക്കു കാളപ്പ എന്നും പേരു കാണുന്നു. കാട്ടപ്പ അർശസ്സിനു നന്ന്. മൂലക്കുരു വിശേഷം വാതഹരമാകുന്നു. വെള്ളം വെന്തു കുളിപ്പിച്ചാൽ പനിയും കരപ്പനും ശമിക്കും.]

കാട്ടരയാൽ-ഒരു വൃക്ഷം. പര്യായങ്ങൾ-നന്ദം, പൂഗം, ക്രമുകം, ബ്രഹ്മണ്യം, ബ്രഹ്മദാരു, തൂലം.

[ഈ വൃക്ഷം അധികം വളരുകയില്ല. ഇലയുടെ രണ്ടരികിലും അറ്റംവരെ അറപ്പുവാളിന്റെ പല്ലുപോലെയുള്ള ചിഹ്നങ്ങൾ കാണും. തമിഴിൽ മഴകളെ ച്ചെടി. ഇംഗ്ലീഷിൽ മൾബെറിട്രീ Mulberry tree.]

കാട്ടാട്-ഒരു വക മാൻ.

കാട്ടാന-കാട്ടിലുള്ള ആന.

കാട്ടാവണക്ക്-ഒരു ചെടി, കടലാവണക്ക് എന്നൊരു പക്ഷം.

കാട്ടാളക്കുടി-കട്ടാളപ്പുര. പര്യായങ്ങൾ-പക്കണം, ശബരാലയം.

കാട്ടാളത്തി-കാട്ടാളന്റെ സ്ത്രീ.

കാട്ടാളൻ-വേടൻ, കാട്ടിൽപാർക്കുന്ന ഒരു ജാതിക്കാരൻ.

കാട്ടി-കാട്ടുപോത്ത്. കാട്ടെരുമ, കടമാൻ ഇങ്ങിനെയും പറയുന്നുണ്ട്.

കാട്ടിക്കണ്ട-ഒരു സുഗന്ധപ്പുല്ല്. പര്യായം-ദേവജഗ്ധകം.

കാട്ടു ജീരകം-ഒരു ചെടി

കാട്ടിലന്ത-മുള്ളുള്ള ഒരു മരം.

[വാതം, കുഷ്ഠം, ചൊറി, വ്രണം, വീക്കം, ആമദോഷം ഇവയെ ശമിപ്പിക്കും. സംസ്കൃതത്തിൽ ഘോണ്ടാ. തമിഴിൽ കാട്ടിലന്ത.]

കാട്ടിലും, കാട്ടിൽ- ഏറ്റക്കുറച്ചിലുകളിൽ ചേർത്തുപറയുന്ന ഒരവ്യയപദം.

കാട്ടീച്ച-ഒരു വക ഈച്ച. പര്യായങ്ങൾ-ദംശം, വനമക്ഷികം.

കാട്ടുക-കാണിക്കുക, ചെയ്യുക.

കാട്ടുകടുക-ഒരുമാതിരി ചെടി.

കാട്ടുകദളി-ഒരു ചെടി.

കാട്ടുകന്ന-കടമാൻ.

കാട്ടുകരയാമ്പു-ഒരു വൃക്ഷം.

കാട്ടുകലശം-ഒരു വക ഉതിമരം.

കാട്ടുകസ്തൂരി-കസ്തൂരിപോലെ മണമുള്ള ഒരു ചെടി.

കാട്ടുകവ്-ഒരു വൃക്ഷം

കാട്ടുകാക്ക-ഒരു പക്ഷി. പര്യായങ്ങൾ-ചാഷം, കികീദിവി.

[മാംസം മിക്കവാറും ഗുണംകൊണ്ടു കാക്കയുടേതിനൊപ്പം തന്നെ. സംസ്കൃതത്തിൽ ചാഷം. ഇംഗ്ലീഷിൽ-ബ്ളൂജെ Bluejay.]

കാട്ടുകാച്ചിൽ-ഒരു വക കിഴങ്ങ്.

കാട്ടുകിഴങ്ങ്-ഒരുമാതിരി കിഴങ്ങ്.

കാട്ടുകുരുമ്പ്-കാട്ടിലുള്ള കുരുമ്പ്.

[കഫത്തെ ശമിപ്പിക്കും. അഗ്നി വർദ്ധനകരമാണ്. സംസ്കൃതത്തിൽ അരണ്യകസ്തുംഭം.]

കാട്ടുകരികിൽ-ഒരു പക്ഷി.

[നാട്ടുകരികിലിൻെറ മാംസത്തേക്കാൾ ഇതിൻെറ മാംസം നന്ന. ഇതു പ്രതുദവർഗ്ഗത്തിൽ ചേൻ ജാംഗലമാംസമാകുന്നു. സംസ്കൃതത്തിൽ അരണ്യചടകം ഇംഗ്ലീഷിൽ വൈൽഡ്സ്പാരോ wild sparrow].

കാട്ടുകോതമ്പ്-തിന മുതലായവയെപ്പോലെയുള്ള ഒരു വക പുല്ല്.

[പേരുകൊണ്ടു ഇതിനെ കോതമ്പിൻെറ കൂട്ടത്തിൽ ചേർക്കരുത്. ഇതു ക്ഷുദ്രധാന്യവർഗ്ഗത്തിൽപെട്ട തൃണധാന്യമാണ്. സംസ്കൃതത്തിൽ ഗവേധുകാ. തമിഴിൽ കാട്ടുകോതുമൈ.]

കാട്ടുകോഴി-കാട്ടിലുണ്ടാകുന്ന ഒരു വക കോഴി.

[മാംസത്തിനു കോഴിമാംസത്തിൻെറ ഗുണംതന്നെ അധികമില്ല ഗുണമല്ല. വിഷ്കിരവർഗ്ഗത്തിൽ പെട്ട ജാംഗലമാംസമാകുന്നു. സംസ്കൃതത്തിൽ-അരണ്യകുക്കുടം. ഇംഗ്ലീഷിൽ (Jungle fowl) ജംഗിൾഫൗൾ.]

കാട്ടുഗോളിച്ചീര-ശാകവർഗ്ഗത്തിൽചേൻ പത്രശാകം.

[ഗുണങ്ങൾ ഗോളിച്ചീരയുടേതുതന്നെ സംസ്കൃതത്തിൽ അരണ്യവാസ്തുകം.]

കാട്ടുചക്ക-കടച്ചു.

കാട്ടുചമ്പകം-ചമ്പകമുള്ള ഒരുവക ചെറിയ വൃക്ഷം.

[ഇതു് അത്ഭുതരമുണ്ട്. പുഷ്പങ്ങൾ കൊണ്ടു വ്യത്യാസം അറിയണം. വാതം, കഫം, നേത്രരോഗം, വ്രണം ഇവയെ ശമിപ്പിക്കും. ഒരു ചാമ്പ്ളദ്രവ്യമാണ്. സംസ്കൃതത്തിൽ-വനചമ്പകം.]

കാട്ടുചീര-ഒരുവക ചീര.

[ഇതു വാതം, ബലം, അഗ്നി ഇവയെ വർദ്ധിപ്പിക്കും. പിത്തത്തെ ശമിപ്പിക്കും. ആമത്തെ പചിപ്പിക്കും. അധികവും വർഷകാലത്തിൽ താനെ ഉണ്ടാകുന്നു. പൂവു വെളുത്തതാണ്. സംസ്കൃതത്തിൽ കണഞ്ജരം.]

കാട്ടുചെറുതുളസി-ഒരുവക ചെറുതുളസി.

[മേദസ്സ്, പിശാചുബാധ, ജ്വരം ഇവയെ ശമിപ്പിക്കും. ചെറുതുളസിയുടെ ഗുണങ്ങളത്രെ ഇതിന്നും. സുരഭിയാണ്. സംസ്കൃതത്തിൽ വനബർബ്ബരികം.]

കാട്ടുചെറുപയറ്-ക്ഷുദ്രവർഗ്ഗത്തിൽപെട്ട ശിംബിധാന്യം.

[സാമാന്യം ചെറുപയറിൻെറ ഗുണമാണ്. സംസ്കൃതത്തിൽ അരണ്യമുദ്ഗം. ഇതു വള്ളിയായി പടർന്നുകിടക്കും.]

കാട്ടുചേന-കാട്ടിലുണ്ടാകുന്ന ചേന. പര്യായങ്ങൾ-അരണ്യസൂരണം, വനജം, വനകന്ദം ഇത്യാദി.

[അർശസ്സിനെ ശമിപ്പിക്കുന്നതിൽ കാട്ടുചേനയ്ക്കു സാമർത്ഥ്യം കൂടും. ഇതു കണ്ടാൽ വളരെ വെളുത്തിരിക്കും. സാമാന്യത്തിലധികം ചൊറിയും. ചൊറിമാററി ഭക്ഷിക്കണം. രണ്ടു മൂന്നു തവണ വെച്ചൂററുക, അമ്ലരസം ചേർക്കുക. എന്നാൽ ചൊറിമാറും.]

കാട്ടുജന്തു-കാട്ടിലുള്ള മൃഗം.

കാട്ടുജാതി-പന്നി.

കാട്ടുജീരകം-ഒരു ചെടി, ഒരു ഗന്ധദ്രവ്യം.

[ഇതു് അഗ്നിബലത്തെ ഉണ്ടാക്കും. ജീർണ്ണജ്വരം, കൃമി, വയറടപ്പു, വ്രണം ഇവയെ ശമിപ്പിക്കും. രുചികരമാണ്. സംസ്കൃതത്തിൽ വനജീരം തമിഴിൽ-കാട്ടുച്ചീരകം. ഇംഗ്ലീഷിൽ-(Purple Fleabane) പർപ്പിൾഫ്ലീബേൻ.]

കാട്ടുതിപ്പലി-ഒരു പച്ചമരുന്നു്.

(രുചികരമാണ്. അഗ്നിയെ വർദ്ധിപ്പിക്കും. കാസഘ്നദ്രവ്യമാകുന്നു. പച്ചക്കു ഗുണംകൂടും, സംസ്കൃതത്തിൽ വനപിപ്പലി.)

കാട്ടുതീ-മുളകൾ തമ്മിൽ കൂട്ടിമുട്ടിയും മററും കാടുകളിൽ ഉണ്ടാകുന്ന തീ, എഴുന്തീ. പര്യായങ്ങൾ-ദാവൻ, ദവൻ, വനഹുതാശനൻ.

കാട്ടുതുത്തി-ഒരു ചെടി.

കാട്ടുതുമ്പ-ഒരു വക തുമ്പ. [കരിന്തുമ്പ നോക്കുക.]

കാട്ടുതുളസി-കാട്ടുതൃത്താവു, ഒരു ചെടി.

കാട്ടുതേക്കു്-ഒരു വൃക്ഷം.

കാട്ടുനാരകം, കാട്ടുചെറുനാരകം-കാട്ടിലുണ്ടാകുന്ന നാരകമരം.

കാട്ടുനൂറോൻ-ഒരുമാതിരി കിഴങ്ങു.

കാട്ടുപന്നി-കാട്ടിലുള്ള പന്നി.

കാട്ടുപയറു്-കാക്കച്ചെറുപയർ, ഒരു പച്ചമരുന്നു്. പര്യായങ്ങൾ-മുദ്ഗപർണ്ണി, കാകമുദ്ഗ, സഹാ.

(നരിപ്പയർ, കോഴിപ്പയർ ഇങ്ങനെയും പറയുന്നു. ഇതും കാട്ടുചെറുപയറു പോലെ വള്ളിയാണ്. മകുഷ്ടകം, മയുഷ്ടകം, വനമുദ്ഗം-ഇവ മൂന്നും കാട്ടുപയറിന്റെ പര്യായങ്ങളെന്നും കാണുന്നുണ്ടു്. ത്രിദോഷം, ഗ്രഹണി, അർശസ്സ്, ക്ഷതം, ചുട്ടുനീറൽ, വീക്കം, അതിസാരം, ജ്വരം, വാതരക്തം, തണ്ണീർദാഹം, ചുമ, വിഷം ഇവയെ ശമിപ്പിക്കും. മലംപിടിത്തമുണ്ടാക്കും. കണ്ണിനു ഹിതമാണ്. ലക്ഷണംകൊണ്ടു ചെറുപയറിനു തുല്യമാകുന്നു. ഇല ചെറുതായിരിക്കും. പൂവു മഞ്ഞനിറമാണ്. സംസ്കൃതത്തിൽ മുദ്ഗപർണ്ണി. തമിഴിൽ-നരിപ്പയററുകൊടി.)

കാട്ടുപരുത്തി-ഒരു മരം.

[ഇതിനെ സൃഷ്ടിച്ചതു ഭരദ്വാജമുനിയാകയാൽ 'ഭരദ്വാജി' എന്നു വിളിക്കുന്നു. ഇതു വ്രണങ്ങൾക്കും വിശേഷിച്ചു ആയുധംകൊണ്ടുള്ള മുറിവിനും ഉത്തമമാകുന്നു. വാതരക്തത്തെ ശമിപ്പിക്കും. രുചിയെ ഉണ്ടാക്കും. സംസ്കൃതത്തിൽ വനകാർപ്പാസി. തമിഴിൽ-കാട്ടുപരുത്തി. യഥാർത്ഥമായ കാട്ടുപരുത്തി ചിത്രകൂടത്തിനു സമീപമുണ്ടുപോലും. ഒരു മുറിവുണ്ടായാൽ ഇതിന്റെ ഇലപിഴിഞ്ഞനീരു മുറിവിൽ വീഴ്ത്തിയാൽ തൽക്ഷണം പഴയസ്ഥിതിയിലാകും.]

കാട്ടുപറണ്ട-മുഴക്കോൽപറണ്ട.

[ഇതു വിരേചനകരമാണ്. വിഷം, ശോഫം, കഫം, വാതം, കൃമി ഇവയെ ശമിപ്പിക്കും.]

കാട്ടുപാവൽ-കാട്ടിലുണ്ടാകുന്ന പാവൽ, മച്ചിപ്പാവൽ.

(ഇതിനു കിഴങ്ങും ബീജമില്ലാത്ത കം യും ഉണ്ട്. എല്ലാ വിഷത്തെയും കഫത്തെയും വിസൎപ്പത്തെയും കളയും. സൎപ്പകോപമെന്ന അടക്കും. വ്രണശുദ്ധിയെ ചെയ്യും. നയനശിരോരോഗങ്ങൾക്കും കല്പനം നന്ന്. സംസ്കൃതത്തിൽ വന്ധ്യാകൎക്കോടകി. തമിഴിൽ കാട്ടുപ്പഴപാകൽ)

കാട്ടുപിച്ചകം-ഒരു മാതിരി പൂവുണ്ടാകുന്ന വള്ളി.

(ഇതു ചൊറിചിരങ്ങിനും കരപ്പനും നന്ന്).

കാട്ടുപീച്ചിൽ-പുട്ടൽപ്പീരം.

(ഇതു മിക്കവാറും കാട്ടുവൃക്ഷങ്ങളെ അവലംബിച്ചു പടരുന്നു. പൂവിന്റെ നിറം മഞ്ഞയാണ്. ബീജം കരുത്തിരിക്കും. വീക്കം, പാണ്ഡുരോഗം, കഫം, പിത്തം, വയറുവീൎപ്പ്, മഹോദരം, കുഷ്ഠം, കാമില, അൎശസ്സ് ഇവയ്ക്കു നന്ന്. രുചികരമാണ്. മലത്തെ ഇളക്കും. അഗ്നിയെ വൎദ്ധിപ്പിക്കും. സംസ്കൃതത്തിൽ ഘണ്ടാലി. ഇംഗ്ലീഷിൽ ബിററർല്യൂഫ Bitter luffa. ഇതിന്റെ എണ്ണ മലത്തെ ഇളക്കും വാതം, കഫം, കൃമി, പ്രമേഹം, കുഷ്ഠം, ശിരോരോഗം ഇവയെ ശമിപ്പിക്കും. ഈ എണ്ണ അതിന്റെ വിത്തിൽ നിന്നെടുക്കുന്നു)

കാട്ടുപീനാറിയില-ഒരു ചെടി.

(ചൊറിചിരങ്ങിനും കരപ്പനുംനന്ന്)

കാട്ടുപേരിത്ത-ഒരു വൃക്ഷം.

ഗുണം പെരിത്തയുടേതുതന്നെ. വിശേഷിച്ച് പിത്തം, സൎവാംഗസന്താപം, രക്താതിസാരം, ചുഴൽച്ച, മൂൎച്ഛ, ഭ്രമം ഇവയെ ശമിപ്പിക്കും. പേരിത്തയെക്കാൾ സ്വാദുണ്ട്. സംസ്കൃതത്തിൽരാജഖൎജ്ജൂരി.

കാട്ടുപൊന്നാവീരം - ശാകവൎഗ്ഗത്തിൽ ചേൎന്ന പത്രശാകം.

(പിത്തം, പ്രമേഹം, ജ്വരം, ചുമ, അരുചി, വായുമുട്ടൽ, രക്തദോഷം, കുഷ്ഠം ഇവയെ കളയും. ഹൃദയപ്രസാദത്തെ ചെയ്യും. സംസ്കൃതത്തിൽകട്ടകികാ.

കാട്ടുപോത്ത്-കാട്ടിലുള്ളൊരു വക മൃഗം, കാട്ടെരുമ എന്നു തമിഴ് വ്യാഖ്യാനം. പൎയ്യായങ്ങൾ-ലുലായം, മഹിഷം, വാഹദ്വിഷൻ, കാസരം, സൈരിഭം,

(ഈ പൎയ്യായങ്ങൾ യഥാൎത്ഥത്തിൽ നാട്ടുപോത്തിന്റെയും പേരാണ്. കാട്ടുപോത്തു കതിരയോടു വൈരമുള്ള മൃഗമാകുന്നു. മാംസഗുണം പോത്തിന്റേതുപോലെതന്നെ. വന്യമാകയാൽ രുചിയും ലാഘവവും കൂടും. സംസ്കൃതത്തിൽ ഗവലം).

കാട്ടുപ്രാവ്-ഒരു പക്ഷി, നീൎപ്രാവ്.

(ഇതു എല്ലാപ്രാവിലും ശ്രേഷ്ഠമാണ്. മാംസത്തിനു സാമാന്യം പ്രാവിന്റേതിലും കൂടുതലാണ് ഗുണം. സംസ്കൃതത്തിൽ ജലപാരാവതം. തമിഴിൽ കാട്ടുപ്പുറാ. ഇംഗ്ലീഷിൽ വാട്ടർപിജിയൻ Water pigeon.)

കാട്ടുമക്കിപ്പൂവ്-ഒരു ഗന്ധദ്രവ്യം.

(മലത്തെ വൎദ്ധിപ്പിക്കും. ആമത്തെ പചിപ്പിക്കും. സംസ്കൃതത്തിൽ വന്യമെനം)

കാട്ടുമഞ്ഞൾ-ഒരു ഔഷധി.

(വാതരക്തം, വിഷം, ചുമ, വായുമുട്ടൽ, കുഷ്ഠം, ഇക്കിൾ ഇവയെ ശമിപ്പിക്കും. രുചികരമാണ്. അഗ്നിയെ വൎദ്ധിപ്പിക്കും. സംസ്കൃതത്തിൽ വനഹരിദ്രാ)

കാട്ടുമരം-നട്ടുണ്ടാക്കാതെ കാട്ടിൽ താനേ മുളയ്ക്കുന്ന വൃക്ഷം.

കാട്ടുമല്ലിക-ഒരു വള്ളി.

കാട്ടുമാങ്ങാൻ-കാട്ടുപൂച്ച.

കാട്ടുമാതളനാരകം-വള്ളിനാരകം.

(വാതം, ആമദോഷം, കഫം, കൃമി, വായുമുട്ടൽ ഇവക്കു നന്ന്. രുചികരമാണ്. മറെറല്ലാം മാതളനാരകത്തിന്റെ ഗുണംതന്നെ. സംസ്കൃതത്തിൽ വനബീജപൂരകം)

കാട്ടുമാവ്-ഒരു ചെടി, കാട്ടുമുന്തിരി.

കാട്ടുമുഞ്ഞ-ഒരു ഔഷധി.

(കഫം, മേദസ്സ്, വാതം ഇവയെ ശമിപ്പിക്കും)

കാട്ടുമുതിര-ഒരു പച്ചമരുന്ന്. (വള്ളിയാണ്).

(ഇതു ചെറുതും വലുതും ഉണ്ട്. ഗുണം രണ്ടിനും തുല്യം തന്നെ. അധികവും കാട്ടുകളിലാണുണ്ടാകുന്നത്. അധികം പടരുകില്ല. നയനരോഗം, മലമൂത്രങ്ങളുടെ തടവ്, അർശസ്സ്, വ്രണം, ചൊറി, ശൂലം, വയറുവീർപ്പ്, വിഷം ഇവക്കു നന്ന്. ഗുണം മുതിരയോടു തുല്യം തന്നെ. സംസ്കൃതത്തിൽകുലത്ഥാ. തമിഴിൽ കാട്ടുക്കൊളം. ഇംഗ്ലീഷിൽ ഫോർലീവ്ഡ് കേശിയാ Flourleaved Cassia)

കാട്ടുമുരിങ്ങ-ഒരു വൃക്ഷം, മാവിലങ്കം (തമിഴ്).

കാട്ടുമുല്ല-മുല്ലപ്പൂപോലെ പൂവുണ്ടാകുന്ന ഒരു മാതിരി വള്ളി.

(ഇതിനു മുല്ലയുടെ അത്ര ഗുണമില്ല കരപ്പനും ചൊറിക്കും നന്ന്. സംസ്കൃതത്തിൽ വനമല്ലികാ. തമിഴിൽ കാട്ടുമല്ലികെ. ഇംഗ്ലീഷിൽ വൈൽഡ് ജാസ്മിൻ Wild Jasmine)

കാട്ടുമുളക്-ഒരു പച്ചമരുന്ന്. പര്യായങ്ങൾ-ചവ്യം, ചവികാ.

(അത്യന്തം ദീപനവും പാചനവും കടുവുമാണ്. കാസശ്വാസങ്ങളെ ശമിപ്പിക്കും. കൃമിഘ്നവും കഫവാതഘ്നവുമാകുന്നു)

കാട്ടുമൂർഖൻ-ഒരു വക പാമ്പ്.

കാട്ടുമൃഗം-കാട്ടിലുള്ള മൃഗം.

കാട്ടുമൈലോചന-ഒരു പച്ചമരുന്ന്. പര്യായം-രോചനം.

കാട്ടുരാൻ-ഒരു ചെടി.

കാട്ടുലവാ-ഒരൌഷധി, ഗന്ധദ്രവ്യം.

(ഇതിനു ലവംഗത്തിൽ കറഞ്ഞ ഗുണമേയുള്ളു. ക്ഷതിരകൾക്കു വളരെ നന്ന്. സംസ്കൃതത്തിൽ വനാമേഥികാ.)

കാട്ടുവരക്-ധാന്യവർഗ്ഗത്തിൽപ്പെട്ട ഒരു തൃണധാന്യം.

[വരകിന്റെ ഗുണമത്രേ ഇതിനും. വിശേഷിച്ചു വാതത്തെ കോപിപ്പിക്കും. വളരെ മലംപിടിത്തമുള്ളതാണ്. സംസ്കൃതത്തിൽ വനകോദ്രവം.]

കാട്ടുവശള-ശാകവർഗ്ഗത്തിൽപ്പെട്ട പത്രശാകം.

[വശളയിൽ കറഞ്ഞ ഗുണമാണിതിനുള്ളത്. വിശേഷിച്ചു രുചികരമാകുന്നു. സംസ്കൃതത്തിൽ വനജം.]

കാട്ടുവാക-ഒരു മരം.

കാട്ടുവാഴ-മലവാഴ.

[ചുട്ടുനീറൽ, തണ്ണീർദാഹം, പിത്തം, മെലിവു ഇവക്കു നന്ന്. രുചികരമാകുന്നു. ബലത്തെവദ്ധിപ്പിക്കും. സംസ്കൃതത്തിൽ ഗിരികദളി. തമിഴിൽ കാട്ടുകതലി.]

കാട്ടുവിഷ്ണുക്രാന്തി-ഒരു പച്ചമരുന്ന്.

കാട്ടുവെങ്കായം-ചെറിയ പോളയുള്ള ഒരു ചെടി, കാട്ടുള്ളി.

കാട്ടുവെള്ളരി-ഒരു പച്ചമരുന്ന്. പര്യായം-ഗവാക്ഷി.

[ഇതു രണ്ടുവിധമുണ്ട്. അത്യുഷ്ണമാണ്. വിരേചനത്തെ ചെയ്യും.]

കാട്ടുവെള്ളരൻ-വെളുത്ത ഉപ്പ്.

കാട്ടുശതകുപ്പ-ചെറിയ ശതകുപ്പ.

[വാതം, കഫം, യോനിശൂലം, കൃമി, ചുമ, ഛർദ്ദി, ചുട്ടുനീറൽ, ശൂലം, അഗ്നിമാന്ദ്യം, പ്ലീഹ, അർശസ്സ്, ക്ഷതം ഇവയെ ശമിപ്പിക്കും. ഏറെയധ്യസാരക

രമാണ്. മലത്തെ തടുക്കും. ആമത്തെ പചിപ്പിക്കും. സംസ്കൃതത്തിൽ-മധുരികം. തമിഴിൽ ചതകുപ്പെ. ഇംഗ്ലീഷിൽ (Fenel seed) ഫെനൽസീഡ്.]

കാട്ടുള്ളി-ഒരുപച്ചമരുന്ന്, കാട്ടുവെങ്കായം.

[കാട്ടുള്ളി വിഷത്തിനും പുഴുക്കടിക്കും ചുട്ടുവാതത്തിനും ഉപയോഗം.]

കാട്ടുള്ളിപ്പോള-ന. കാട്ടുവെങ്കായത്തിൻെറ ഇല. ൨. ഒരു ചെടി.

കാട്ടുഴുന്നു-ഒരു പച്ചമരുന്ന്. പെരുങ്കാണം എന്നും പറയും. പൎയ്യായങ്ങൾ-ഹയപുഷ്ഠി, കാംബോജി, മാഷപൎണ്ണി, മഹാസഹാ.

[വാതം, ജ്വരം, ക്ഷയം, പിത്തം, ചുട്ടുനീറൽ, വീക്കം, രക്തദോഷം, ചുമ ഇവയെ ശമിപ്പിക്കും. മലത്തെ തടുക്കും. ബലത്തെയും കഫത്തെയും വൎദ്ധിപ്പിക്കും. ഇതിനു മിക്കവാറും ഉഴുന്നിൻെറ ലക്ഷണമാണുള്ളതു്. സംസ്കൃതത്തിൽ മാഷപൎണ്ണി. തമിഴിൽ-പെരിവിട്ടുകൊള്ളു]

കാട്ടുറമ്പ്-ഒരുവക കറുത്ത ഉറമ്പ്.

കാട്ടുരൻ-ഒരു ചെടി.

കാട്ടെരുമ-പെൺകടമാൻ.

കാട്ടെള്ളു-ഫലമില്ലാത്തതിലം. പൎയ്യായങ്ങൾ-തിലപേജം, തിലപിഞ്ജം.

കാഠിന്യം-ന. ഉറപ്പു്. ൨. കഠിനത, ക്രൂരത.

കാൺവന-കാഴ്ച.

കാണ-വി. ഒററക്കണ്ണുള്ള.

കാണകപോതകം-കരുപ്രാവ്.

കാണക്കാരൻ-മുതലായുള്ള ദ്രവ്യം വായ്പയുകൊടുത്തു നിലം പാട്ടത്തിനു വാങ്ങിച്ചവൻ.

കാണക്കൊട-ന. നിലം പാട്ടത്തിനു എഴുതിവാങ്ങിക്കുന്നവൻ മുതലായുള്ള ദ്രവ്യം കൊടുക്കുക. ൨. കാണംകൊടുത്തു വാങ്ങിച്ചിരിക്കുന്ന നിലമൊ പറമ്പൊ.

കാണജന്മമൎയ്യാദ-മലയാളത്തിലെ വസ്തു അനുഭവക്രമം മുതലായവയെ വിവരിക്കുന്ന ഒരു ഗദ്യപുസ്തകം.

കാണപ്പാട്ടം-ന. കാണമായിട്ടു ദ്രവ്യം വായിപ്പകൊടുത്തെഴുതി വാങ്ങിച്ചിരിക്കുന്ന കണ്ടമൊ പറമ്പൊ. ൨. കാണത്തിൻെറ പലിശനീക്കി ശേഷം മുതലാളുന്നു കൊടുക്കേണ്ടുന്ന പാട്ടം, മിച്ചവാരം.

കാണം-ന. മുതിര. ൨. ധനം, വസ്തു. ൩. നിലവും മററും പാട്ടത്തിനേല്പിക്കുമ്പോൾ അതിൻെറ ഉടയക്കാരനു വായിപ്പയായിട്ടു കൊടുക്കുന്ന ദ്രവ്യം. ൪. കാക്ക.

[പഴഞ്ചൊല്ല്-കാണംവിററും ഓണം കൊള്ളണം = വിറ്റുനശിച്ചാലും ഘോഷിക്കാനുള്ളതു ഘോഷിക്കണം]

കാണശിഷ്ടം-കാണത്തിൻെറ ഉഭയം നീക്കി ശേഷം ഉടയക്കാരനു കൊടുക്കേണ്ടുന്ന പാട്ടം, മിച്ചവാരം.

കാണാകുക-കാണ്മാറാവുക, കാണ്മാൻ തക്കവണ്ണമാവുക.

കാണാക്കോൽ-വഞ്ചന, ചതിവ്.

കാണാതെ-അ. ന. കണ്ടറിയാതെ. ൨. അറിയാതെ. ൩. മറഞ്ഞ്. ൪. കളഞ്ഞു്

[പഴഞ്ചൊല്ല്-കാണാൻപോകുന്നപൂരം പറഞ്ഞു കേൾപ്പിക്കണമൊ = ഉടൻ അനുഭവിപ്പാൻപോകുന്ന സംഗതിയെപ്പററി പറഞ്ഞിട്ടാവശ്യമില്ല.]

കാണാപ്പാഠം-പുസ്തകത്തിൽ നോക്കാതെ ചൊല്ലുക.

കാണാരി-കാണക്കാരൻ.

കാണി-ന. അല്പം, ക്ഷണനേരം

'കാണിവിളംബമതിന്നകളുട'

(പ്രദോഷമാഹാത്മ്യം തുള്ളൽ)

൨. ഒന്നിൻെറ എണ്പതിൽ ഒരു പങ്ക്. ൩. ഒരുമാതിരി തുള്ളൽ.

കാണികൾ-കാണുന്നവർ.

കാണിക-ന. രാജാക്കന്മാരെയും മററും കാണ്മാൻ ചെല്ലുമ്പോൾ കാഴ്ചയായിട്ടു

വെയ്ക്കുന്ന ദ്രവ്യം ൨. ക്ഷേത്രങ്ങളിൽ വഴിപാടായിട്ടു നടയിൽവെക്കുന്നദ്രവ്യം.

കാണിക്കുക-൧. കാട്ടുക. ൨. ചെയ്യുക. ൩. കാണാറാക്കുക.

കാണിക്കുത്ത്-മടിശ്ശീലക്കും മററും പുറമേ ഭംഗിയിൽ തയ്ക്കുന്ന തയ്യൽ.

കാണുക-൧. കണ്ണുകൊണ്ടറിയുക ൨. വിചാരിച്ചറിയുക.

കാണ്ണൂകം-൧. കാക്ക. ൨. പൂവൻകോഴി. ൩. ഒരുമാതിരി പാത്ത. ൪. താലമരത്തിൽ തൂങ്ങുന്ന, കൂടുകെട്ടുന്ന ഒരുമാതിരി പക്ഷി.

കാണേയൻ, കാണേരൻ-ഒററക്കണ്ണുള്ള സ്ത്രീയുടെ മകൻ.

കാണ്ടാമരം-മണ്ണിന്റെയോ വെള്ളത്തിന്റെയൊ അടിയിൽ കിടക്കുന്ന ഒരു മാതിരി മരം.

കാണ്ടാമൃഗം - ഒററക്കൊമ്പുള്ള ഒരുവക മൃഗം.

കാണ്ഡകടുകം-ചങ്ങലംപരണ്ട.

കാണ്ഡകണ്ടം-വലിയ കടലാടി.

കാണ്ഡകം-വയൽ വെള്ളരി.

കാണ്ഡകാണ്ഡകം-കരുവിക്കത്തയ്യ്.

കാണ്ഡകാരം-കവുങ്ങ്.

കാണ്ഡകീലകം-പാച്ചോററി.

കാണ്ഡഗ്രന്ഥം-മപ്പരപ്പൻപല്ല്.

കാണ്ഡചതുഷ്ടയം-ഉള്ള (ഗോകർണ്ണത്തിനം പെരുമ്പുഴയ്ക്കും മദ്ധ്യേ), കൂപം (പെരുമ്പുഴ, കോട്ട ഈ നദികൾക്കും മദ്ധ്യേ), കേരളം (പുതുപട്ടണം, കന്നേററി ഇവകൾ മദ്ധ്യേ), മൂഷികം കന്നേററിക്കും കന്യാകുമാരിക്കും മദ്ധ്യേ). ഇവ പരശുരാമക്ഷേത്രത്തിന്റെ കാണ്ഡങ്ങൾ.

കാണ്ഡതിക്ത(ക)ം-നിലവേപ്പ്.

കാണ്ഡനീലാ-പച്ചോററി.

കാണ്ഡപടം-കൂടാരമറ.

കാണ്ഡപുംഖാ-കൊഴിഞ്ഞിൽ.

കാണ്ഡപുഷ്പാ-തുമ്പ.

കാണ്ഡപൃഷ്ഠ-വി. യുദ്ധത്തിന്നായിട്ടു ആയുധം എടുത്ത.

കാണ്ഡപൃഷ്ഠൻ- ആയുധ വിദ്യകൊണ്ടു ഉപജീവിക്കുന്നവൻ, ശസ്ത്രങ്ങളെ അത്ര വകവെക്കാത്തവൻ എന്നർത്ഥം.

കാണ്ഡപൃഷ്ഠം, കാളപൃഷ്ഠം- കർണ്ണന്റെ വില്ല്.

കാണ്ഡഭഗ്നം-ഭഗ്നനിദാനത്തിൽ പെട്ട ഒരു രോഗം.

[ഇതു ൧൨ വിധമുണ്ട്. ഇരുന്നാലും നിന്നാലും കിടന്നാലും എന്നല്ല ഒരവസ്ഥയിലും സുഖമുണ്ടാകാത്തതാണ്. ഭഗ്നത്തിൽ കൈകൊണ്ടമത്തിയാൽ ശബ്ദമുണ്ടാകും.]

കാണ്ഡം-൧. പൂക്കളുടേയും മററും തണ്ട്. ൨. അദ്ധ്യായങ്ങൾ ചേർന്നുണ്ടാകുന്നതു (ഭാഗം) * ൩. വടി. ൪. അസ്ത്രം. ൫. കതിര. ൬. ജലം. ൭. സമയം. ൮. കൂട്ടം. ൯. അവസരം. ൧൦. സ്വകാര്യസ്ഥലം. ൧൧. സ്തുതി. ൧൨. ഒരളവ്. ൧൩. അമ, പേക്കരിയ്യ്. ൧൪. ഇരുവേലി.

[൧. പദങ്ങൾ ചേർന്ന വാക്യവും ൨. വാക്യങ്ങൾ ചേർന്ന വകുപ്പും (ഖണ്ഡികയും) ൩. വകുപ്പുകൾ ചേർന്ന അദ്ധ്യായ (സർഗ്ഗം-അങ്കം) വും, ൪. അദ്ധ്യായങ്ങൾ ചേർന്ന കാണ്ഡവും (ഭാഗം) ൫ കാണ്ഡങ്ങൾ ചേർന്ന ഗ്രന്ഥവും ഉണ്ടാകുന്നു.]

കാണ്ഡരുഹാ-കടുരോഹിണി.

കാണ്ഡശാഖാ-എരുമവള്ളി

കാണ്ഡവൽ-വി. അസ്ത്രമുള്ള [വാൻ, വതി, വൽ.]

[കാണ്ഡവാൻ- ബാണത്തോടുകൂടിയവൻ എന്നർത്ഥം. കാണ്ഡം = ബാണം. മറെറാരുപര്യായം-കാണ്ഡീരൻ]

കാണ്ഡസ്പൃഷ്ട-വി. ആയുധമെടുത്ത

കാണ്ഡികാ-മൂന്നു മൂലമുള്ള കല ൨. വയൽവെള്ളരി.

കാണ്ഡീര-വി. അസ്ത്രത്തോടുകൂടിയ,ബാണം ധരിച്ച.

കാണ്ഡീരം-ഫ ചങ്ങലംപരണ്ട. വ. ചെറുചീര.

കാണ്ഡീരി-മഞ്ചട്ടി.

കാണ്ഡേക്ഷു-ഫ. വയൽച്ചുള്ളി, നീർച്ചുള്ളി വ. മുള്ളുള്ള ഒരു ചെടി.

കാണ്ഡോരി-നാഗദന്തി.

കാണ്ഡോരുഹാ-കടുരോഹിണി

കാണ്ഡ്-ഫ. ചെവി. വ. ചില പാത്രത്തിന്റെ കഴ.

കാത്-കിണറ്.

കാതന്ത്രം-കാർത്തികേയന്റെ പ്രീതി ഹേതുവായിട്ടു സർവവർമ്മാവ് ഉണ്ടാക്കിയ ഒരു വ്യാകരണം.

കാതം-നാലുനാഴികവഴി.

കാതര്യവാൻ-കാതര്യത്തോടു (ഭീരുതയോടു) കൂടിയവൻ.

കാതര-വി. ഫ. ഭയമുള്ള. വ. പാരവശ്യമുള്ള. ന. ചഞ്ചലമായ. [അകാതര എന്ന ശബ്ദം നോക്കുക]

കാതരൻ-രോഗാദികൊണ്ടു വ്യാകുലമനസ്സായിട്ടുള്ളവൻ. പണിപ്പെട്ടു കഴിച്ചുകൂട്ടുന്നവൻ എന്നർത്ഥം. മറെറാരുപര്യായം-അധീരൻ.

കാതരത, കാതരത്വം, കാതര്യം-ഫ ഭയം, പേടി. വ. പാരവശ്യം. ന. ചാപല്യം.

കാതരാക്ഷി-ചഞ്ചലാക്ഷി, സുന്ദരി.

കാതൽ-ഫ മരത്തിന്റെ അകത്തെ ഉറപ്പുള്ള ഭാഗം, ഉള്ള് പര്യായങ്ങൾ-സാരം, മജ്ജാ. വ സത്ത് സാരം,ശക്തി. ന. ആഗ്രഹം.

'കാതലോടെ വിഷയങ്ങളെയൊക്കെയും'
(ഭഗവൽഗീത)

കാതില-ചില സ്ത്രീകൾ കാതിലിടുന്ന ഒരുമാതിരി ആഭരണം.

'കാതിലവളകളുംമാലകൾകാഞ്ചികളും'
(ചാണക്യസൂത്രം)

കാതിലോല-ചില സ്ത്രീകൾ കാതിൽ ഇടുന്നതിനു തെറുത്ത ഓല. [സംസ്കൃതത്തിൽ -കാ+അതിലോല=കാതിലോല=അതിലോല(സുന്ദരി)കാ=ആര്.]

കാതുകുത്ത്-മനുഷ്യരുടെചെവിതുളയ്ക്കുക.

കാതോല-ഫ. കാതിലോല. വ. പനയോലമടലിൽ രണ്ടുഭാഗത്തുമുള്ളതിൽ നീളം കുറഞ്ഞ ഓല.

കാത്തിരിക്ക-ഫ. ആയുധം കൊണ്ടുപോകാതെയുംമററും സൂക്ഷിച്ചുംകൊണ്ടു നോക്കിയിരിക്കുക. വ. വരവിനേയും മററും നോക്കിയിരിക്കുക

കാത്തിരിപ്പ്-ഫ. കാവലായിട്ടു നോക്കിയിരിക്കുക. വ. സമയത്തെ നോക്കിപ്പാർക്കുക

കാത്ത്-കരിങ്ങാലിമരത്ത്.

[കഫം, പിത്തം, കണ്ഠരോഗം, വ്രണം, പ്രമേഹം, കൃമി, വിസർപ്പം, കുഷ്ഠം, മുഖരോഗം, അർശസ്സ്, സ്ഥൗല്യം ഇവയെ ശമിപ്പിക്കും. ദീപനവും രുചികരവുമാണ്. കരിങ്ങാലിവിറകിൽ നിന്നെടുക്കുന്നു. ഈ പാലാട്ടാചുണ്ണ ഉപയോഗിക്കരുത് ഈ അധികമായി ഭക്ഷിച്ചുണ്ടാകുന്ന വികാരത്തിൽ പശുവിൻപാൽ കാച്ചി പഞ്ചസാര ചേർത്തു കൂടക്കൂടെ കൊടുക്കണം വികാരം തീരുന്നതിനു ഒരു യാമം മതിയാവും. സംസ്കൃതത്തിൽ ഖദിരസാരം ഇംഗ്ലീഷിൽ-(Catechu) കേടച്ചു കാത്തിനെ 'കാശിക്കട്ടി' എന്നും പറയും].

കാത്തുകളി-കാലുകൊണ്ടുള്ള ഒരുമാതിരി കളി.

കാത്തുനില്പുക-ഫ. വസ്തുക്കളെ ആയുധം കൊണ്ടുപോകാതെയും മററും നോക്കിക്കൊണ്ടു നില്പുക. വ. അകത്തേക്ക ആ

രെയും വിടാതെ വാസ്തുക്കൾ കാവലായിട്ടു നില്ക്കുക. ന. കാണുന്നതിനും മററും എപ്പോഴും സമയമുണ്ടാകണമെന്നു വിചാരിച്ചുകൊണ്ടു് ശ്രദ്ധയോടെ നില്ക്കുക.

കാത്യായനി-ഌ. പകുതി വൃദ്ധയായി കാഷായവസ്ത്രം ധരിച്ചവളായിരിക്കുന്ന വിധവ. വ. പാർവ്വതി കാത്യായനമഹർഷിയുടെ വംശത്തിലുണ്ടായവൾ എന്നർത്ഥം.

'കാത്യായന്യർദ്ധവൃദ്ധായാം
കാഷായവസനാധവാ' (അമരം)

ന. യാജ്ഞവല്ക്യന്റെ ഭാര്യയുടെ പേർ.

കാത്യായനൻ-ഌ. ഒരു മഹർഷി. വ. ഒരു ധർമ്മശാസ്ത്രപ്രവർത്തകൻ.

[ഇദ്ദേഹം പാണിനീയസൂത്രങ്ങളെ പൂർത്തിയാക്കീട്ടുണ്ട്. ശ്രൌതസൂത്രങ്ങൾ എഴുതീട്ടുണ്ട്. ഈ മഹർഷിയും 'പ്രാകൃതപ്രകാശം' എന്ന പുസ്തകം ഉണ്ടാക്കിയ വരരുചിയും ഒരാളാണെന്നും അഭിപ്രായക്കാരുണ്ട്. പുഷ്പദന്തന്റെ അവതാരമെന്നു കഥാസരിൽസാഗരം പറയുന്നു. ക്രി. മു-4-ാം നൂററാണ്ടിന്റെ പൂർവ്വാർദ്ധത്തിൽ ജീവിച്ചിരുന്നു]

കാഥികൻ-കഥകൾ എഴുതുന്നവൻ.

കാദംബ-മഹാശ്രാവണി.

കാദംബകം-അസ്ത്രം.

കാദംബം-ഌ. കാരന്നം. തൻ കൂട്ടത്തോടു കൂടെ സഞ്ചരിക്കുന്നതു എന്നർത്ഥം. വ. കടമ്പിൻപൂവ്; കടമ്പുവൃക്ഷം. ന. അമ്പു.

കാദംബരി-ഌ. ഒരു മാതിരി മദ്യം, കടമ്പിൻപൂവിൽ നിന്നെടുക്കുന്ന മദ്യം. കദംബരന്റേതു് എന്നർത്ഥം. കാദംബരൻ=ബലഭദ്രൻ. കദംബത്തിൽ ജാതമായ രസം കാദംബം അതിനെ (രാത്രി) ആദാനംചെയ്യുന്നതു് എന്നുമാകാം.

കാദംബരീമദ്യം വിശേഷാൽ പിത്തം ശ്രമം ഇവകളെ ശമിപ്പിക്കും. പല വസ്തുക്കളും കലിയുണ്ടാക്കുന്നതാണ്.

വ. സരസ്വതി ന. പെൺപക്ഷി. ൪. ചിത്രരഥന്റെ പുത്രി. ൫. ബാണഭട്ടൻ ഉണ്ടാക്കിയ ഒരു ഗദ്യപുസ്തകം. ൬. മയിൽപ്പേട. ൭ പഞ്ചവർണ്ണക്കിളി.

കാദംബരം--ഌ തൈർപ്പാട. വ. കാച്ചിയ പാലിന്റെ പാട ന. ഗൌഡമദ്യം.

കാദംബര്യം-കടമ്പു്.

കാദംബിനി-മേഘക്കൂട്ടം. മേഘങ്ങളുടെ കൂട്ടിയതു്. കാദംബങ്ങൾ (കളഹംസങ്ങൾ) ഉള്ളതു് എന്നിങ്ങനെ ശബ്ദാർത്ഥം. മറെറാരുപര്യായം-മേഘമാല.

ഹംസങ്ങൾക്കു വർഷകാലം അസഹ്യമാണല്ലോ. മേഘാവിർഭാവത്തിങ്കൽ ഹംസങ്ങൾ അസഹ്യത ഹേതുവായിട്ടു മേഘത്തിന്റെ നേരെ പറന്നു ചെല്ലുന്ന അവസ്ഥയെ ഈ ശബ്ദം സൂചിപ്പിക്കുന്നു.

കാദർ-സർവ്വശക്തൻ (അറബിഭാഷ)

കാദളം-ഌ. വാഴക്കാ, വാഴയുടെ കായ്. വ പഴം,

'കാദളമോദകപായസജാലങ്ങൾ'
(കൃഷ്ണഗാഥ)

കാദ്രവം-വരക്.

കാദ്രവേയൻ-സർപ്പം. കദ്രുവിന്റെ പുത്രൻ എന്നർത്ഥം.

കാദ്രവേയന്മാർ എന്നാൽ നാഗങ്ങൾ എന്നാകുന്നു അർത്ഥം. പത്തിയും വാലുമുള്ളവരും ശേഷം മർത്ത്യസ്വരൂപികളും ദേവയോനികളും നിഗ്രഹാനുഗ്രഹശക്തിയുള്ളവരുമായ സർപ്പശ്രേഷ്ഠന്മാരത്രെ നാഗങ്ങൾ.

കാനക-വി. കനകത്തെ സംബന്ധിച്ച.

കാനകനാറി-കൈതപ്പൂവ്. സുഗന്ധവും മുള്ളുമുള്ള ഒരു പൂച്ചെടി.

കാനകവാഴ-ഒരു വക ചീര.

ഇതു വാഴപ്പഴത്തി ആണെന്നും ഒരു പക്ഷമുണ്ട്. ഇതു കണ്ണുരുള, കഫശൂല ഇവററിനു നന്ന്.

കാനക്കറിഞ്ഞി-ഒരു രാഗം.

കാനക്കൈതെ-ഒരു വൃക്ഷം.

കാനജലം-മൃഗതൃഷ്ണ.

കാനനം-൧. കാട്. വെള്ളം കൊണ്ടു മാത്രം ഉപജീവിക്കുന്നിടം, അന്തകമുഖം പോലെ ഭയങ്കരമായതു് എന്നിങ്ങനെ ശബ്ദാർത്ഥം. [കഃ യമൻ]. ൨. കാവ്. ൩. കന്റെ (ബ്രഹ്മാവിന്റെ) ആനനം (മുഖം) ൪. ഭവനം.

കാനനമല്ലിക-കാട്ടുമല്ല.

കാനനാരി-പന്നി.

കാനഫോഡി-ഒരു ചെടി. ഗ്രാഹ്യാംശം വള്ളി.

ഇതു എല്ലാ വ്യാധിയെയും സകലവിഷയങ്ങളേയും ഗ്രഹപീഡ, ഭൂതപീഡ ഇവയേയും ശമിപ്പിക്കും. സംസ്കൃതത്തിൽ കർണ്ണസ്ഫോടാ.

കാനം-വനം, കാട്.

കാനൽ-൧. നടക്കാവു. ൨. മരക്കൂട്ടം. ൩. ചൂട്.

കാനാഞ്ചി-ഒരുമരുന്നു. (വമനകരമാണ്)

കാനിഷ്ഠികം-ചെറുവിരൽ.

കാനീനൻ-൧. കന്യകാപുത്രൻ. ൨. സത്യവതീപുത്രനായ വ്യാസൻ. ൩. കന്യാപുത്രനായ കർണ്ണൻ.

കാനീനം-ചെമന്ന പാവച്ചാററി

കാനീനി-വിവാഹം കഴിയാത്തവൾ പെററ പുത്രി.

കാനേഷുമാരി-ഒരു രാജ്യത്തുള്ള ജനങ്ങളുടെ ആകത്തുക എടുക്കുക.

കാന്ത-വി. സുന്ദരമായ, ഭംഗിയുള്ള, മനോഹരമായ.

കാന്ത-൧. ഭാര്യ ൨. പ്രിയ. ൩. സുന്ദരി. ൪. ഞാഴൽ. ൫. പോരലം. ൬. അരേണുകം. ൭. ത്രിസന്ധി. ൮. ചെമരുതങ്ങ. ൯. ഒരു വൃത്തം, അത്യഷ്ടിച്ഛന്ദസ്സിൽപെട്ടതു്. പാദം ഒന്നിൽ അക്ഷരം ൧൭.

'യമംകാന്താന്തരസമംസ്യുവ്വംശനാലിതപ (വൃത്തമഞ്ജരി) തിനം'

കാന്തകാരി-൧. ഒരു വക ചെറിയ മുള്ളുണ്ടാകുന്ന ചെടി. ൨. കന്തകാരിയുടെ കായ്, കാന്താരിമുളക്.

കാന്തക്കല്ല്-൧. അയസ്കാന്തം. ൨. ചന്ദ്രകാന്തം. ൩. സൂര്യകാന്തം.

കാന്തങ്ങ-കാട്ടുള്ളി.

കാന്തത-സൌന്ദര്യം.

കാന്തൻ-൧. ഭർത്താവ്. ൨. പ്രിയൻ. ൩. സുന്ദരൻ.

കാന്തപാഷാണം-അയസ്കാന്തം.

കാന്തപുഷ്പം-മലയകത്തി.

കാന്തപ്പക്ഷി-മയിൽ

കാന്തം-൧. സൂര്യകാന്തം. ൨. ചന്ദ്രകാന്തം. ൩. അയസ്കാന്തം. ൪. കുങ്കുമം. ൫. പയിൻ. ൬. നീർക്കടമ്പു. ൭. ചക്രവാകപ്പക്ഷി. ൮ പടകരണ. ൯. മാവ്. ൰. മനോഹരം. ഇച്ഛിക്കപ്പെടുന്നതു് എന്നു ശബ്ദാർത്ഥം.

കാന്തമല-കാന്തക്കല്ലുകൊണ്ടുണ്ടായിരിക്കുന്ന കുന്ന്.

കാന്തൽ-മഞ്ഞുകൊണ്ടോ എരിവു കൊണ്ടോ ഉണ്ടാകുന്ന വേദന, നീററൽ.

കാന്തല(ള)കം-പടകരണ. അന്തകമാൽ ആഗ്രഹിക്കപ്പെടുന്നതും ഭക്ഷിക്കപ്പെടുന്നതും എന്നർത്ഥം.

കാന്തലോഹം-അയസ്കാന്തം.

കാന്തസിന്ദൂരം-അയസ്കാന്തവും മററും നീററിയുണ്ടാക്കിയ ഭസ്മം.

കാന്താരം-മേത്തോന്നി, മേന്തോന്നി.

കാന്താംഘ്രിദോഹദം-അശോകം.

കാന്തായസം-അയസ്കാന്തം.

കാന്താരക്കരിമ്പ്-ഈഴക്കരിമ്പ്, നീലക്കരിമ്പ്.

[വിശേഷാൽ കഫത്തെ വലിപ്പിക്കും മലത്തെ പുറത്തു കളയും ദേഹത്തെ തടിപ്പിക്കും.]

കാന്താര(ക)ം-കരിമ്പിന്റെ വകഭേദം, ഈഴക്കരിമ്പ്. രസമുള്ളതെന്നർത്ഥം കാന്താരക്കരിമ്പ്, നീലക്കരിമ്പ് എന്നും പറയുന്നുണ്ട്.

കാന്താരം-പു. കൊടുങ്കാട്. വ. കാട്ടുപാത, നടപ്പാൻ പ്രയാസമുള്ള വഴി. ഭീരുക്കളെ കടത്തി വിടാത്തതെന്നർത്ഥം. ജലമുള്ള സ്ഥലത്തെ തേടിക്കുന്നതു എന്നുമാകാം. കണ്ടാൽ മനോഹരങ്ങളായ അരങ്ങൾ (മുള്ളുള്ള മുളകൾ) ഉള്ളതു എന്നും അർത്ഥമുണ്ട്. ന. ഈഴക്കരിമ്പ്, കാന്താരക്കരിമ്പ്. ശ. മലയകത്തി.

കാന്താരി-പു. മുളകുണ്ടാകുന്ന ഒരുമാതിരി ചെടി. വ. അതിന്റെ കായ്, കാന്താരിമുളക്. ന. കാന്താരക്കരിമ്പ്.

[കാന്താരിമുളക് വായുശമനത്തിനു നന്ന്. രൂക്ഷവും മധുരവുമാണ്. കഫദോഷങ്ങൾക്കും നന്നു, അർശസ്സിനു ഗുണമല്ല].

കാന്താഹ്വ-ഞാഴൽ.

കാന്തി-പു. സാമാന്യശോഭ. ഇച്ഛിക്കപ്പെടുന്നതെന്നർത്ഥം. ഉൽകൃഷ്ടമായ കാന്തിക്കു 'സുഷമാ' എന്നു പേർ. വ. ഇച്ഛ. ന. സൌന്ദര്യം. ശ. ചൂട്. ഒ. കാവ്യഗുണങ്ങളിൽ ഒന്ന്. ന്ത. നേപാളരാജ്യത്തിലെ ഒരു രാജധാനി. [ജനങ്ങൾ ഇതിനെ കാഷ്ഠമണ്ഡപം (കട്മണ്ഡ്) എന്നു വിളിച്ചുവരുന്നു] ൭. നായികാശ്രിതങ്ങളായ ഏഴു അലങ്കാരങ്ങളിൽ ഒന്ന്.

കാന്തിദ-കാർകോകിൽ.

കാന്തിദം-നെയ്യ്.

കാന്തിദായക-പീതചന്ദനം.

കാന്തിമാൻ-പു. കാമദേവൻ. വ. സൂര്യൻ. ന. ചന്ദ്രൻ.

കാന്തുക-എരിവോ ചൂടോ കൊണ്ടു നീറലുണ്ടാവുക.

കാന്ദവാ-ഒരുമാതിരി അപ്പം, ദോശ. [കന്ദുവി(ദോശക്കല്ലി)ൽ ഉണ്ടാകുന്നതിനാൽ ഈ പേർ വന്നു.]

കാന്ദവികൻ-കന്ദുവിൽ(ദോശക്കല്ലിൽ) ദോശയുണ്ടാക്കുന്നവൻ.

കാന്ദിശീക-വി. ഭയപ്പെട്ടോടിയ.

കാന്ദിശീകൻ-പേടിച്ചോടിയവൻ. 'ഏതു ദിക്കിലേയ്ക്കു പോകേണ്ടു' എന്നു പറയുന്നവൻ എന്നർത്ഥം. മറ്റൊരുപര്യായം-ഭയദ്രുതൻ.

കാന്യകുബ്ജം-ഒരു രാജ്യത്തിന്റെ പേർ. [കന്യാകുബ്ജം എന്നതു നോക്കുക.] Kanouj. [കാ' 'ഭൂമീപാലപ്രഥമതയുടൻ കാന്യകുബ്ജാഖ്യമാം (ആംഗലസാമ്രാജ്യം)

കാന്യജാ-പവിഴക്കൊടി.

കാപടിക-വി. വ്യാജമുള്ള, ചീത്തസ്വഭാവമുള്ള.

കാപടികൻ-പു. ശിഷ്യൻ. വ. ഇഷ്ടം പറയുന്നവൻ.

കാപട്യം-വ്യാജം, നേരുകേട്.

കാപഥം-പു. ചീത്ത വഴി, ദുർമ്മാർഗ്ഗം. വ. രാമച്ചം.

കാപശം-മദ്യം.

കാപാലകുഷ്ഠം-ഒരുവക മഹാകുഷ്ഠം.

[മഹാകുഷ്ഠം ഏഴുവിധമുണ്ട്. ഇതു കറുത്തിട്ടും കലത്തിന്റെ ഓട്ടുപോലെയും ചെമന്നിട്ടും രൂക്ഷമായും പരപരപ്പോട്ടുകൂടിയും നേർത്തിട്ടും ഇരിക്കും. അധികം കഠിനനോവു കാണും.]

കാപാലം-കർക്കടവൃക്ഷം.

കാപാലി-പു. ശിവൻ. വ. വിഴാൽ.

കാപാലിക-വി. തലയോടിനെ സംബന്ധിച്ച.

കാപാലികത്വം-ക്രൌര്യം.

കാപാലികൻ-ഒരു വക ശിവമതക്കാരൻ, ഇടത്തുട്ടുകർമ്മങ്ങൾ ചെയ്യുന്ന ഒരു ജാതിക്കാരൻ.

കാപില-വി. ൧. കപിലനിറമായ. ൨. കപിലമഹർഷിയെ സംബന്ധിച്ച.

കാപിലൻ-സാംഖ്യശാസ്ത്രത്തെ അറിയുന്നവൻ.

കാപിശം-ഒരുമാതിരി മദ്യം.

കാപിശായനം-ഒരുവക മദ്യം.

കാപുരുഷൻ-നിന്ദ്യനായ മനുഷ്യൻ.

കാപേയം-കുരങ്ങിനെ സംബന്ധിച്ചതു്.

കാപോതം-൧. കപോതസമൂഹം (പ്രാക്കളുടെ കൂട്ടം.) ൨. ഉപ്പൂച്ചിലക്കാരം. കപോതവർണ്ണമുള്ളതെന്നർത്ഥം. ൩. ഒരു വക അഞ്ജനം. ൪. വേങ്ങവേർ.

കാപോത(ക)ം-സൌവീരാഞ്ജനം, കപോതാഞ്ജനം.

കാപ്യ-വി. കപിയെ സംബന്ധിച്ച.

കാപ്യകരൻ, കാപ്യകാരൻ-അനുതപിക്കുന്നവൻ.

കാപ്യകരം, കാപ്യകാരം-അനുതാപം.

കാപ്പ്- സുറിയാനിപ്പട്ടക്കാരന്റെ പുറങ്കുപ്പായം.

കാപ്പക്കുഴൽ-തോക്കിന്റെ അകത്തെ കുഴൽ, വെടിമരുന്നിടുന്ന പിള്ളക്കുഴൽ.

കാപ്പട-വളൎത്തുന്നതിനായിട്ടു പശുക്കിടാവിനേയും മററു ചിലതിനേയും കെട്ടുക.

കാപ്പി-ഒരുമാതിരി ചെറിയ വൃക്ഷം, കാപ്പിമരത്തിന്റെ കുരു. കാപ്പിക്കു സംസ്കൃതത്തിൽ-പീലു. [ഉക എന്നാതപക്ഷം -ആ ശബ്ദം നോക്കുക.]

കാപ്പിക്ക-കാക്കമാറാക്കുക.

കാപ്പിരി-ആഫ്രിക്കാദേശത്തിലുള്ള ഒരു ജാതിക്കാർ.

കാപ്പ്-൧. സ്ത്രീകൾ കൈയിൽ ഇടുന്ന ഒരാഭരണം. ൨. കല്യാണത്തിനുമുമ്പിൽ മണവാളന്റെ കൈയിൽകെട്ടുന്നചരടു്. ൩. വാതിൽ. ൪. രക്ഷ. ൫. കാവൽ.

കാപ്പുകെട്ടുക-ഒരുങ്ങിയിരിക്കുക. [ദേശ ലി.]

കാഫലം-൧. കായുണ്ടാവുക. ൨. ചെറുകുമിഴ്.

കാമ-വലിയ തെട്ടിക്കുഴിൻമാവു്.

കാമകല-രതി.

കാമകൂടൻ-വേശ്യയുടെ ജാരൻ.

കാമകൂടം-വേശ്യാവൃത്തി.

കാമകേളി-സംയോഗം.

കാമക്രീഡ-൧. കാമകേളി. ൨. ഒരു വൃത്തം.

[അതിശക്വരിഛന്ദസ്സിൽ പെട്ടതാണ്. പാദം ഒന്നിൽ ൧൫ അക്ഷരം വീതം കാണും.] [വൃത്തം 'മംതാനത്യാംചേർന്നീടുന്നെങ്കിൽകാമക്രീഡാം (വൃത്തമഞ്ജരി)

കാമഖഡ്ഗദലാ-പൊൻകൈത.

കാമഗ-കയിൽപേട.

കാമഗാമി, കാമംഗാമി-വി. തന്റെ ഇഷ്ടത്തിനു തക്കവണ്ണം നടക്കുന്ന.

കാമഗുണം-അനുഗ്രഹത്തോടുകൂടിയ സ്നേഹം.

കാമചാരം-തോന്നിയവണ്ണം.

കാമചാരി-വി. ൧. ഇഷ്ടംപോലെ സഞ്ചരിക്കുന്ന ൨. ഇഷ്ടംപോലെ പ്രവൃത്തിക്കുന്ന. ൩. അനുഗ്രഹിക്ക ശീലമുള്ള. [സ്ത്രീ-കാമചാരിണി.]

കാമചാരി-൧. ഗരുഡൻ. ൨. കാരകിൽ

കാമജ്വരം-ഒരുവക പനി.

[അനുഗ്രഹിക്കപ്പെട്ട സ്ത്രീയേയും മററും ലഭിക്കാഞ്ഞനിമിത്തം ഉണ്ടാകുന്ന ഈ ജ്വരത്തിങ്കൽ ചിത്തവിഭ്രമം, മടി, അലസത, അരുചി ഇവ കാണും.]

കാമതാലം-കയിൽ.

കാമദ-വി. ഇഷ്ടമുള്ളതിനെ കൊടുക്കുന്ന.

കാമദാനം-അനുഗ്രഹിക്കുന്നതിനെ കൊടുക്കുക.

കാമദൂതി, കാമദൂതിക-സ്ത്രീ. നാഗദന്തി. വ. പാതിരി.

കാമദേവൻ-കാമൻ. [കാമൻ എന്നതു നോക്കുക.]

കാമധേനു-സ്വർഗ്ഗത്തിലെ പശു. [പാലാഴിമഥനത്തിൽ കിട്ടിയതാണ്. ഇതു് ആഗ്രഹിക്കുന്നവർക്കു സർവ്വം നൽകും. ഇതിന്റെ പാലുകുടിച്ചാൽ "ക്ഷുൽപിപാസാദിവ്യാധിമരണജരാനരാദ്യുൽപത്തിനുണ്ടാം പതിനായിരത്താണ്ടേയ്ക്കില്ല".]

കാമന-വി. ആഗ്രഹമുള്ള, അനുരാഗമുള്ള.

കാമനൻ-കാമുകൻ.

കാമനാ-ആഗ്രഹം, അനുരാഗം.

കാമനാമാ-ഞെട്ടികഴിയൻമാവ്.

കാമനാശനൻ-ശിവൻ.

കാമനീയം-സൌന്ദര്യം.

കാമൻ-പു. കാമദേവൻ. അന്യോന്യം കാമിപ്പിക്കുന്നവൻ, സുരതത്തിൽ കാമത്തെ ഉണ്ടാക്കുന്നവൻ, സുരതേച്ഛയെ ഉണ്ടാക്കിത്തീർക്കുന്നവൻ എന്നിങ്ങനെ ശബ്ദാർത്ഥം. വ. ബലരാമൻ. ന. പരമാത്മാവ്. പര്യായങ്ങൾ-മദനൻ, മന്മഥൻ, മാരൻ, പ്രദ്യുമ്നൻ, മീനകേതനൻ, കന്ദർപ്പൻ, ദർപ്പകൻ, അനംഗൻ, കാമൻ, പഞ്ചശരൻ, സ്മരൻ, ശംബരാരി, മനസിജൻ, കുസുമേഷു, അനന്യജൻ, പുഷ്പധന്വാവ്, രതിപതി, മകരധ്വജൻ, ആത്മഭൂവ്, ശൃംഗാരയോനി, ശ്രീപുത്രൻ, ശൂർപ്പകാരാതി.

[കാമൻ രുക്മിണിയിൽ കൃഷ്ണനുണ്ടായവനാണ്. ഭാര്യയുടെ പേർ രതി (രേവാ) എന്നാകുന്നു. താരകാസുരനെ കൊല്ലുന്നതിനു ദേവകൾ മാർഗ്ഗം അന്വേഷിക്കവെ ശിവനു പാർവ്വതിയിൽ ജനിക്കുന്ന പുത്രൻ ആ കാര്യം സാധിക്കുമെന്നറിഞ്ഞു. പരമ പരമേശ്വരൻ തപസ്സു ചെയ്യുന്ന സന്ദർഭത്തിൽ അദ്ദേഹത്തെ ഭർത്താവായി ലഭിപ്പാൻ പാർവ്വതിയും കഠിനമായ തപസ്സിനെ അവലംബിച്ചിരുന്നു. പാർവ്വതീപരമേശ്വരന്മാരെ യോജിപ്പിപ്പാനായി ദേവകൾ കാമദേവനെ പറഞ്ഞയച്ചു. കാമാശ്രമത്തിൽവെച്ചു പരമേശ്വരന്റെ നയനാഗ്നിയിൽ കാമദേവൻ ഭസ്മമായി. പിന്നീടു രതിയുടെ അപേക്ഷപ്രകാരം രുക്മിണിയിൽ പ്രദ്യുമ്നനായി ജനിച്ചു. കാമൻ ധർമ്മന്റെ പുത്രനാണെന്നും പരമാത്മാവാണെന്നും മറ്റും പല കഥകൾ കാണുന്നുണ്ട്. കാമനു മുൻപറയപ്പെട്ട പേരു കൂടാതെ ഇരാജൻ, ഇഷ്മാ, കിങ്കിരൻ, അഭിരൂപൻ, ഗൃധു, കലാകേളി, കഞ്ജനൻ, രമണൻ, ദീപകൻ, മധുദീപൻ, ശമാന്തകൻ, മുഹിരൻ, രൂപാസ്ത്രൻ, മുർമ്മുരൻ, വാമൻ, പുഷ്പകേതനൻ, മകരകേതു, രതനാരീചൻ, രാഗവൃന്തൻ, സംസാരഗുരു, ശയിതു, മായം, മായി, കണ്വ ഇങ്ങിനെ പേരുകൾ കാണുന്നുണ്ട്. അനിരുദ്ധൻ എന്നൊരു മകനും തൃഷാ എന്നൊരു പുത്രിയും കാമനുണ്ട്. ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ വില്ലു കരിമ്പും ശരങ്ങൾ പുഷ്പങ്ങളും വില്ലിന്റെ ഞരടു വണ്ടുകളും മകരം ധ്വജവും തത്ത വാഹനവും ആകുന്നു. കാമദേവന്റെ ഉത്ഭവത്തിനു കാരണം പരബ്രഹ്മത്തിന്റെ ഉള്ളിൽ ആദ്യം കാമമുണ്ടായതാണെന്നു കാണുന്നു.]

കാമധ്മി-പു. കാട്ടുകൊണ്ടും മറവും വലയ്ക്കുന്ന ജാതിക്കാരൻ, മൃഗശാരി. വ. കന്നാൻ.

കാമപാദപം-ഇത്തിക്കണ്ണി.

കാമപാലൻ-പു. ബലഭദ്രൻ, കാമത്തെ രക്ഷിക്കുന്നവൻ, ഭക്തജനങ്ങളുടെ ഇഷ്ടത്തെ രക്ഷിക്കുന്നവൻ. വ. ശിവൻ.

കാമപ്രിയങ്കരി-അമുക്കിരം.

കാമഫലാ-വലിയഞെട്ടികഴിയൻമാവ്.

കാമബാണം-പു. കാമദേവന്റെ അസ്ത്രം. [കാമബാണങ്ങൾ-അരവിന്ദം, അശോകം, ചൂതം, നവമാലിക, നീലോല്പലം ഇവ അഞ്ചും.]
വ. സ്ത്രീക്കു പുരുഷനിലോ, പുരുഷനു സ്ത്രീയിലോ അധികം ആഗ്രഹം തോന്നുകയും തമ്മിൽ അകന്നിരിക്കയും ചെയ്യുമ്പോൾ ഉണ്ടാകുന്ന സൌഖ്യക്കേടിനു പറയുന്ന ഒരു പേർ.

കാമം-അ. പു. അങ്ങിനെ ഇരിക്കട്ടെ. വ. വേണ്ടുവോളം. ന. നിന്ദയോടെ, കോപത്തോടെ കൂടിയുള്ള അനുസരണം. ര. ആഗ്രഹത്തിന്നനുസരണമായി. ൫. അസൂയയോടുകൂടിയ സമ്മതം. ന്യ. ഇഷ്ടംതന്നെ. ഇഷ്ടമില്ലാത്തതിനെ പറയുന്നേടത്തു 'കാമം' എന്നപദം ഉപയോഗിക്കുന്നു. മനസ്സില്ലാമനസ്സോടെ സമ്മതിക്കുക.

'വാമദേവനിലേററം പ്രേമം കൊണ്ടു വക്കിനു മാമകാലാപരേ വരുവാൻ വൈമുഖ്യമുളവാകി കാമമെന്തിഹ ചേതം..............' [ൽ (ദക്ഷയാഗം കഥകളി)

കാമം-ക്രി. വി. യഥേഷ്ടം.

കാമം-പു. ഇച്ഛ, ആഗ്രഹം, മനസ്സിലുണ്ടാകുന്ന ഒരു ഭാവഭേദം. വ. ഫലകാംക്ഷ.

കാമമന്ഥാ-ഉലുവാ.

കാമമോദി-കസ്തൂരി.

കാമയിതാവ്-കാമുകൻ. കാമിക്കുന്നവനെന്നർത്ഥം.

കാമയിതൃ-വി. കാമിക്ക ശീലമുള്ള, ആഗ്രഹിക്കുന്ന.

കാമരം-തടി അറപ്പാൻ തക്കവണ്ണം പൊക്കി വെയ്ക്കുന്നത്.

കാമരൂപം-ബങ്കാളത്തിന്റെ കിഴക്കുള്ള ഒരു ഡിസ്ട്രിക്ട്, ദക്ഷിണാത്യസാം,

കാമരൂപി-വി. മനസ്സിൽ തോന്നുന്നപ്രകാരമുള്ള രൂപത്തെ എടുക്കാവുന്ന, ഇഷ്ടംപോലെ ശരീരം മാറാവുന്ന.

കാമരൂപിണി-അമുക്കിരം.

കാമരേഖാ, കാമലേഖം-വേശ്യാസ്ത്രീ.

കാമലം-മരുമാതിരി പിത്തരോഗം.

കാമലികാ-തിന.

കാമലേഖ(ന)ം-അനുരാഗത്തെ വിവരിക്കുന്ന എഴുത്ത്, അനുരാഗസൂചകമായ എഴുത്ത്.

കാമവതി-മരമഞ്ഞൾ.

കാമവല്ലഭം-പു. മാവ്. വ. വണ്ടാരംകോഴി.

കാമവികാരം-കാമനാൽ മനസ്സിലുണ്ടാകുന്ന ഒരവസ്ഥ.

കാമവൃക്ഷ(ക)ം-ഇത്തിക്കണ്ണി.

കാമവൃന്താ-പാതിരി.

കാമവൃദ്ധി-ഒരൌഷധം. ഗ്രാഹ്യാംശം-ബീജം.
[ഇതു ബലത്തെ വർദ്ധിപ്പിക്കും. രുചിയെ ഉണ്ടാക്കും. കാമോദ്ദീപനത്തെ ചെയ്യും. കർണ്ണാടദേശത്തിൽ 'കാമജം' എന്നു പ്രസിദ്ധം.]

കാമശരം-പു. കാമബാണം. വ. മാവ്.

കാമശാസ്ത്രം - സ്ത്രീപുരുഷലക്ഷണങ്ങൾ അറിയുന്നതിനും മററുമുള്ള രഹസ്യപുസ്തകം.

കാമശീല-വി. കാമിക്കുക ശീലമുള്ള.

കാമസുരഭി-കാമധേനു.

കാമസൂത്രം- ശൃംഗാരത്തെക്കുറിച്ചു വാത്സ്യായനൻ എഴുതിയ ഒരു പുസ്തകം.

കാമാക്ഷി-ദുർഗ്ഗാ.

കാമാംഗം-മാവുമരം.

കാമാട്ടി-കല്ലുരാരി.

കാമാഖ്യാ-ദുർഗ്ഗാ.

കാമാതുര-വി. സ്ത്രീയിലോ പുരുഷനിലോ അധികം ആഗ്രഹം തോന്നുകയാൽ അതുകൊണ്ടു ദുഃഖമുള്ള.

കാമാനന്ദ-കസ്തൂരി.

കാമാന്തം-വി. തൃപ്തിയാകുംവണ്ണം.

കാമാന്ധ-കസ്തൂരി.

കാമാന്ധം-കയിൽ.

കാമായു-കഴുവൻ.

കാമായുധൻ- വലിയ ഞെട്ടികുഴിയൻ മാവു്.

കാമായുസ്സ്-ഗരുഡൻ.

കാമാരി, കാമജിത്തു്-പു. ശിവൻ. ൨. ഒരു മരുന്നു്, മാക്കീരക്കല്ലു്.

കാമാല-സങ്കടം.

കാമാലിക-മദ്യം.

കാമാലു-വലിയ മലയകത്തി.

കാമാവതാരം-പ്രദ്യുമ്നൻ.

കാമാശ്രമം-പണ്ടു ശ്രീപരമേശ്വരൻ തപസ്സുചെയ്ത സ്ഥലം. ഇവിടെവെച്ചാണു് കാമദേവനെ ദഹിപ്പിച്ചതു്.

കാമാഹ്വം-ഞെട്ടികുഴിയൻമാവു്.

കാമി-പു. വണ്ടാരംകോഴി. ൨. ചക്രവാകപ്പക്ഷി. ൩. മാടപ്രാവു്. ൪. കാട്ടുപ്രാവു്. ൫. ഇടവകം.

കാമി-വി. കാമമുള്ള, സ്ത്രീയിലും മററം ആഗ്രഹമുള്ള.

കാമികം-കുളക്കോഴി.

കാമിക്കുക-ആഗ്രഹിക്കുക.

കാമിത-വി. ആഗ്രഹിക്കപ്പെട്ട.

കാമിനി-സ്ത്രീ. അധികം കാമമുള്ളവൾ. ൨. ഇത്തിക്കണ്ണി. ൩. മദ്യം. ൪. മരമഞ്ഞൾ.

കാമിനീശം-കരിമുരിങ്ങ.

കാമില-ഒരു രോഗം.

[കാമിലയുള്ളവന്റെ കണ്ണു്, തൊലി, നഖം, മുഖം ഇവ മഞ്ഞനിറമായിരിക്കും. മലവും മൂത്രവും ചെമന്നിട്ടും മഞ്ഞളിച്ചിട്ടുമിരിക്കും.]

കാമുക-വി. ആഗ്രഹമുള്ള.

കാമുകകാന്താ-മാധവി.

കാമുകൻ-പു. കാമിക്കുന്നവൻ, കാമശീലമുള്ളവൻ, ആഗ്രഹിക്കുന്നവൻ. ൨. പ്രിയതമൻ.

കാമുകം-പു. കരുക്കത്തിമുല്ല. ൨. ഞാഴൽ. ൩. മലവേപ്പു്. ൪. അശോകം. ൫. കരികിൽ. ൬. കാട്ടുപ്രാവു്. ൭. ചക്രവാകപ്പക്ഷി.

കാമുകാ-സ്ത്രീ. പുഷ്പം മുതലായവയിലുള്ള ആശയോടുകൂടിയവൾ. ൨. ധനാദികളിൽ താൽപര്യമുള്ളവൾ.

കാമുകി-സ്ത്രീ. സുരതത്തിൽ അത്യാഗ്രഹമുള്ളവൾ. ൨. വെള്ളപ്പക്ഷി.

കാമേശ്വരൻ-കുബേരൻ.

കാമേഷ്ടം-ഞെട്ടികുഴിയൻമാവു്.

കാംക്ഷ-ആഗ്രഹം.

കാംക്ഷിക്കുക-ആഗ്രഹിക്കുക.

കാംക്ഷിത-വി. ആഗ്രഹിക്കപ്പെട്ട.

കാംക്ഷിതം-അഭിപ്രായം.

കാമ്പു്-പുഷ്പത്തിന്റെ ആധാരമായ തണ്ടു്, ആധാരമായ ഭാഗം (മുഖ്യഭാഗം), ഏതു വസ്തുവിന്റെ എങ്കിലും ഉള്ളിലിരിക്കുന്ന സാരാംശം, കാതൽ, കഴമ്പു്, സാരാംശം.

കാമ്പിക്കിണ്ണം-കാണിക്കുടം. (പ-മ).

കാമ്പില്യം, കാമ്പില്ല-പു. ഒരു മരം, കമ്പിപ്പാല, കമ്പില്യദേശത്തുണ്ടായതു്. ൨. ദ്രൌപദിയുടെ സ്വയംവരം നടന്ന നഗരം.

കാമ്പീല(ക)ം-കമ്പിപ്പാല.

കാംബലം-കമ്പിളികൊണ്ടു മൂടിയതേര.

കാംബവികൻ-പു. ശംഖുകടയുന്നവൻ. ൨. ശംഖു വിളിക്കുന്നവൻ. [കംബു=ശംഖം].

കാംബുകാ-അമുക്കുരം.

കാംബോജം-പു. കാംബോജദേശത്തിലുണ്ടായ കുതിര. ൨. കാംബോജദേശം. ൩. വെൺകരിങ്ങാലി. ൪. പുന്ന.

കാംബോജി—ഗ്ര. കാട്ടുഴുന്ന്. കാംബോജ ദേശത്തിലുണ്ടായതെന്നർത്ഥം. വ. പെരു ങ്കായം. ന. കന്നി. ര്. പീനാറി. ശ. മഞ്ഞൾ. ന്യൂ. കാർകോകിൽ.

കാംബോജം—ഗ്ര. ശംഖ്. വ. ആന.

കാംസ്യകാരൻ—ഗ്ര. ഓട്ടുകൊണ്ടു പണി യുന്നവൻ, മൂശാരി വ. കന്നാൻ

കാംസ്യം—ഗ്ര. ഓട്ടുപാത്രം വ. ഓട്. ന. ചേങ്ങില.

കാമ്യ—വി. ആഗ്രഹിക്കേണ്ടുന്ന, ആഗ്ര ഹിക്കത്തക്ക.

കാമ്യകം—ഖാണ്ഡവപ്രസ്ഥത്തിന്റെ പടി ഞ്ഞാറേദിക്കിലുള്ള മരുഭൂമികളിൽ ഉൾ പ്പെട്ടുകിടക്കുന്ന ഒരു പുണ്യസ്ഥലം. പാ ണ്ഡവർ താമസിച്ച വനം.

കാമ്യദാനം — ഗ്ര. ആഗ്രഹമുള്ളതിനെ കൊടുക്കുക. വ. ഫലേച്ഛയോടുകൂടിചെ യ്യുന്ന ദാനം. ന. തുലാപുരുഷാദിദാനം. കാമ്യമായ (ഫലത്തെ ഇച്ഛിച്ചുകൊണ്ടു ള്ള) ദാനം, ആഗ്രഹിക്കപ്പെടത്തക്കതാ യപശു, ആന, കുതിര മുതലായതിന്റെ ദാനം എന്നർത്ഥം.

കാമ്യം—വേണ്ട.

കാമ്യമരണം—ആത്മഹത്തി, തന്നത്താൻ മരിക്കുക.

കാമ്ലം—വി. അല്പം പുളിയുള്ള.

കായ്, കാ—ഗ്ര. വൃക്ഷങ്ങളിലും മററും പൂവിന്റെ ശേഷമായിട്ടുണ്ടാകുന്ന വസ്തു. ഫലം, സസ്യം. വ. പൂക്കാത്ത വൃക്ഷ ത്തിന്റേയും മററും ഫലം. ന. ദേഹ ത്തിലുണ്ടാകുന്ന ചില മുഴ, തഴമ്പ്. ര്. ചൂതുകളിയിൽ നിരത്തുന്ന വസ്തു.

കായക്കാഞ്ഞി—ചൂടുള്ള കഞ്ഞി

'നായർവിശന്നുവലഞ്ഞുവരുമ്പോൾ
കായക്കഞ്ഞിക്കരിയിട്ടില്ല'

(നളചരിതം തുള്ളൽ)

കായപ്പുളി—നല്ലമുളകും വാളൻപുളിയും ഉപ്പും ജീരകവും കായവും കൂട്ടിയുണ്ടാക്കി യ ചമ്മന്തി.

കായബലനം—ചമ്മട്ടു.

കായബലം—ശരീരശക്തി.

കായങ്കുളം വാള്—ഇരുകക്ഷികളിലും ത രംപോലെ ചേരുന്ന ആൾ (ശൈലി).

കായം—ഗ്ര. ശരീരം. അന്നപാനാദി കൊ ണ്ടു വർദ്ധിക്കുന്നത് എന്നർത്ഥം വ. മോ തിരവിരലിന്റെയും ചെറുവിരലിന്റെ യും മുരടായ പ്രജാപതിതീർത്ഥം. പ്രജാ പത്യതീർത്ഥം. കഃ=പ്രജാപതി. പ്രജാ പതി ദേവതയായിട്ടുള്ളതെന്നർത്ഥം. ന. വീണയുടെ കമ്പി കെട്ടുന്ന ഭാഗം. ര്. ഒരങ്ങാടിമരുന്ന്, ഒരു പശ.

'സഹസ്രവേധിജതുകം
ബാല്ഹികം ഹിംഗുരാമഠം'

(അമരം)

സഹസ്രവേധ്, ജതുകം, ബാല്ഹി കം, ഹിംഗു, രാമഠം ഇവ 5-ം, കായ ത്തിന്റെ പര്യായങ്ങൾ.

പെരുങ്കായം ദേവനായകായം ഇ ങ്ങിനെ രണ്ടുവിധമുണ്ട്. കറികായം. പാകത്തിൽ എരിവും ഉഷ്ണവും തീക്ഷ്ണവു മാണ്. മലത്തെ തടയും. രുചികരമാ ണ്. ലഘുവും പിത്തവർദ്ധനവും പാച നവും ദീപനവും ആകുന്നു കഫം, വാ തം, കൃമി, ശൂന്മം, വസ്തിയിങ്കലെ വേ ദന, ഹൃദ്രോഗം, പ്ലീഹ, അർശസ്സ്, ആ നാഹം, മഹോദരം, ശ്വാസം, അജീർണ്ണം വിഷം, വീക്കം, ശൂല, കഫവാതം ഇ വയെ ശമിപ്പിക്കും. പെരുങ്കായം മര ത്തിന്റെ കറയാണ്. കായത്തിന്റെ ഗന്ധം ഉൽക്കടമാകയാൽ ഈ പേർ വന്നു. കായം ഗുണങ്ങൾകൊണ്ടു അര ക്കിനോടു തുല്യമാകുന്നു. കായത്തിനു ഹിംഗു എന്നു സംസ്കൃതം. പെരുങ്കായ ത്തിനു അത്യുഗ്രഗന്ധം എന്നു പേർ. തീ

യിൽ വെച്ചു പഴുപ്പിച്ച ലോഹപാത്രത്തിൽ നെയ് ചേൎത്തു കായം പൊരിക്കണം. അല്പം ചെമന്നുവരുമ്പോൾ വാങ്ങി പൊടിച്ചു യോഗങ്ങളിൽചേൎക്കണം ഇതു പഞ്ചാബ് മുതലായ രാജ്യങ്ങളിൽ ഉണ്ടാകുന്ന ഒരു മരത്തിന്റെ കറയാണു കായം ഉണ്ടാകുന്ന മരത്തിനു പൎയ്യായങ്ങൾ—കാരവി, പൃഥ്വി, ബാഷ്പിക, കബരി, പൃഥു

ഉ. വൃക്ഷത്തിന്റെ കൊമ്പു്. ന. ക്രട്ടം.

൧. പ്രധാനനഗരം. വൃ. വാസസ്ഥലം.

കായൽ—ഫ. ആഴം കടലുതല്ലാതെ വെള്ളം പരന്നു കിടക്കുന്ന വലുതായ സ്ഥലം, സമുദ്രത്തിൽ നിന്നു കരയ്ക്കുള്ളിലേയ്ക്കു തള്ളിക്കിടക്കുന്ന ജലാശയം. വ. പൃഌ. ന. മൂല.

കായൽക്കിഴങ്ങു്—കായലിലുണ്ടാകുന്ന ഒരു മാതിരി കിഴങ്ങ്.

കായൽപ്പൂവു്- ജലാശയത്തിലുണ്ടാകുന്ന ഒരു തരം വള്ളിയുടെ ഫലം പൎയ്യായം മഖാന്നം.

ഇതിന്റെ കായ് ഗുണങ്ങൾകൊണ്ടു മിക്കവാറും താമരക്കുരുവിനൊപ്പമാണ്.

കായസ്ഥ—ഫ. കടുക്ക. വ. കാകോളി. ന. നെല്ലി. ശ. ചിറ്റേലം. ഉ. പേരലം. തു. തുളസി.

കായസ്ഥൻ—ചില ദിക്കിൽ ഒരുദ്യോഗസ്ഥനു പറയുന്ന പേർ, മേനവൻ

'കായസ്ഥന്മാരെപ്പൂന്താക്കാതെ
കായാക്കുശവുമില്ലക്കാലം'
(ഘോഷയാത്ര തുള്ളൽ)

കായസ്ഥികാ-കാകോളി.

കായാഗ്നി—ജഠരാഗ്നി.

ആമാശയപക്വാശയങ്ങളുടെ മദ്ധ്യയാണ് ഇതിന്റെ ഇരിപ്പ്. ഈ അഗ്നിയുടെ അംശം രസാദികളിൽ ചേൎന്നിരിക്കുന്നു. കായാഗ്നി കുറഞ്ഞാൽ ധാതുക്കൾ വൎദ്ധിക്കും; ജ്വലിച്ചാൽ ധാതുക്കൾ ക്ഷയിക്കും. ആദ്യത്തെ ധാതു വൎദ്ധിച്ചാലും ക്ഷയിച്ചാലും പിന്നത്തെ ധാതുവിനെയും താന്നാട്ടു സദൃശമാക്കിച്ചെയ്യും

കായാമ്പൂ—കായാവിന്റെ പൂവ്. [കാഷാവ് എന്നും കാഞ്ഞാമ്പൂവ് എന്നും പറയുന്നു.]

കായാവു്—കറുത്ത പൂവുണ്ടാകുന്ന ഒരു ചെടി.

കായിക—വി. ശരീരസംബന്ധമുള്ള

കായികാവൃദ്ധി—കറവുകാണം

കായിക്കുക—കായുള്ളതായിത്തീരുക.

കായിതം—ഫ. എഴുത്തു്. വ. കടലാസ്.

കായില്ലും—അ. കാട്ടിലും, കാളും [ഇതു് അതിനെക്കായിലും നല്ലതു് എന്നുംമററും പറയുന്ന വാക്കിനോടു ചേരുന്നു].

കായുക—ഫ. ചൂടുള്ളതായിത്തീരുക, അനുക. വ. വല്ലതും വെയിലത്തോ തീയത്തോ വെച്ചാൽ അല്പമായിട്ടുണങ്ങുക.

കായ്കനി—പച്ചയും പഴുത്തതുമായുള്ള ഫലങ്ങൾ

കായ്കറി- കറിസാധനങ്ങളോടുള്ള കായ്കളും ചീരയുംമററും

കായ്പണം മകളുടെ വിവാഹത്തിനു മംപ്പിള തീൎച്ചപ്പെടുത്തിയ പണം.

കായ്പു്—കായിക്കുക.

കായ്പു്—ഫ. കായുക, ചൂടു്. വ. അല്പമായുണങ്ങുക. ന. വേനൽ. ശ. പനി.

കാര—വി. ചെയ്യുന്ന.

കാര—ഫ. കാരാഗൃഹം, പാറാവ്. വ. മനുഷ്യരുടെ മേൽ തൊലിയുടെ പുറമേ പരുപരയുണ്ടാകുന്ന ഒരു ദീനം ന. മുള്ളുള്ള ഒരു ചെടി

കാര (അനുഭവാരി) പിത്തത്തെ ശമിപ്പിക്കും. മലത്തെ പിടിപ്പിക്കും അഗ്നിയെ വൎദ്ധിപ്പിക്കും. കണ്ഠശുദ്ധിയെ ചെയ്യും. ഇതു കണ്ടകാരി എന്നും അറിയപ്പെടുന്നു

കാരികം എന്നും രണ്ടുതരമുണ്ട്. കണ്ടകാരിയുടെ മുള്ളു നിവന്നിരിക്കും. കണ്ടകാരികയുടെ മുള്ളു കീഴ്പോട്ടു വളഞ്ഞിരിക്കും. ഗുണംകൊണ്ടു രണ്ടും തുല്യമാണ്. സംസ്കൃതത്തിൽ കാരി. തമിഴിൽ കാരൈ. കട്ടക്കാര, കററിക്കാര രണ്ടിനും കാര എന്നും പറയും.

൪. കഴുത്തിൽ കെട്ടുന്ന ഒരാഭരണം. (തെക്കൻദിക്കിൽ 'കാറ' എന്നു പറയുന്നു.)

കാരക-വാക്യത്തിന്റെ ഒരംശം. ഇതു സംസ്കൃതമുറയിലേ വരു.

കാരക-വി ചെയ്യുന്ന.

കാരകദീപകം-ദീപകാലങ്കാരത്തിന്റെ ഒരിനം.

കാരകം-ഒരു ക്രിയയുടെ ആകാംക്ഷയെ പൂരിപ്പിക്കുന്നതു കാരകം.

കാരകിൽ-ഒരു സുഗന്ധവൃക്ഷം.

വാതം, കഫം, കണ്ണുരോഗം, നേത്രരോഗം, കുഷ്ഠം, വായുമുട്ടൽ, ക്ലമം, ഛ്രമ, ഭ്രമം ഇവയെ ശമിപ്പിക്കും. തോലിനെ നന്നാക്കും. പിത്തത്തെ അധികമാക്കും. ഇതു ഗന്ധവർഗ്ഗത്തിൽ പെട്ടതാകുന്നു. അകിലിന്റെ കൂട്ടത്തിൽ ഇതു ശ്രേഷ്ഠമാണ്. നല്ലവണ്ണം കറുത്തും ജലത്തിലിട്ടാൽ താഴുന്നതും ഗുണം കൂടിയതുമാകുന്നു. സൌരഭ്യമില്ലാത്ത ഒരു തരമുണ്ട്. അതിനെ എടുക്കരുത്. സംസ്കൃതത്തിൽ-കൃഷ്ണാഗുരു. തമിഴിൽ-കാരകില്. ഇംഗ്ലീഷിൽ (Cedartree, Aquitlaria) സിഡർട്രി, അകിറാററിലേറിയാ. ഇതു മണ്ണിൽ കഴിച്ചിട്ടാൽ വാസന കൂടും.

കാരകോട്-ഒരു വക കളി.

കാരടി-വടി.

കാരണ-വി. ഹേതുവായ.

കാരണചതുഷ്ടയം-ഉദ്ഭവം, കോപം, ഉപവാസം, ശരീരായാസം. [പ്രസവിച്ച സ്ത്രീകൾക്കു മുലപ്പാൽ കറയുന്നതിനുള്ളവ].

കാരണത്രയം-സമവായി, അസമവായി, നിമിത്തം ഇങ്ങിനെ മൂന്ന്.

കാരണഭൂത-വി. എന്തിനെങ്കിലും ഹേതുവായി ഭവിച്ച.

കാരണം-ഹേതു. കാര്യത്തെ ഉണ്ടാക്കുന്നതെന്നർത്ഥം. മററു പര്യായങ്ങൾ-ഹേതു, ബീജം.

കാരണമാല-ഒരലങ്കാരം.

'മുറക്കു ഹേതു കാര്യങ്ങൾ
കോർത്താൽ കാരണമാലയാം
നീതിയാലർത്ഥമർത്ഥത്താൽ
ധർമ്മം ധർമ്മേണ സൽഗതി'

(ഭാഷാഭൂഷണം)

കാരണവൻ-പു. അമ്മാവൻ, അമ്മയുടെ സഹോദരൻ. ൨. കുടുംബത്തിലെ മൂത്ത കർത്താവ്. (അടിയാൻ എന്നതു നോക്കുക). ൩. അച്ഛൻ. ൪. ജ്യേഷ്ഠൻ.

കാരണവപ്പുഴവൻ-രാജാക്കന്മാരോടു ജനങ്ങൾ 'കാരണവൻ' എന്നതിനു പകരം ഉപയോഗിക്കുന്ന ഒരുപചാരവാക്ക്. [അടിയാൻ എന്നതു നോക്കുക].

കാരണവസ്ഥാനം-പു കാരണവന്റെ മുറ. ൨. അച്ഛന്റെയുംമററും അവസ്ഥ.

കാരണാ-നരകവേദന. ഹിംസിക്കുന്നതിനോടു സദൃശം എന്നർത്ഥം. മററു പര്യായങ്ങൾ-യാതനാ, തീവ്രവേദന.

കാരണിക-വി. പരീക്ഷിച്ചു ഗുണദോഷം അറിയുന്ന.

കാരണികൻ-പു. പരീക്ഷിക്കുന്നവൻ. കാരണം കൊണ്ടു ചരിക്കുന്നവൻ എന്നർത്ഥം. ൨. പ്രമാണങ്ങളെക്കൊണ്ട് അർത്ഥത്തെ നിശ്ചയിക്കുന്നവൻ. മററൊരു പര്യായം-പരീക്ഷകൻ.

കാരണോപാധി-കാരണകർത്താവ്.

കാരണ്ഡവം-കുളക്കോഴി. എപ്പോഴും ക

ള്ളകറച്ചു ക്രീഡിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതു് എന്നർത്ഥം. നീർക്കാക്ക, താമരക്കോഴി, കാരണം.

കാരണ്ഡഃ-൧. നാകപ്പൂവ്. ൨. താമരക്കോഴി.

കാരണ്ഡ(വ)ം-കുളക്കോഴി.

കാരണ്ഡികാ, കാരണ്ഡി-അട്ട.

കാരന്ധമി-കന്നാൻ, മൂശാരി.

കാരന്നം-ഒരു വകപക്ഷി. പര്യായങ്ങൾ- കാദംബം, കളഹംസം.

ഇതിന്റെ മാംസം ഗുണങ്ങൾകൊണ്ടു മിക്കവാറും അരയന്നത്തിന്റെ മാംസത്തോടൊപ്പമാകുന്നു. വിശേഷാൽ മലത്തെ പുറത്തുകളയും. സംസ്കൃതത്തിൽ കാദംബം. ഇംഗ്ലീഷിൽ(Black Swan) ബ്ളാകസ്വാൻ.

കാരംഭ-ഞാഴൽ. കറച്ചു വാഴയുടെ തുല്യതയുള്ളതെന്നർത്ഥം.

കാരാ-൧ പൊൻകാരം. ൨. തുവച്ചിലക്കാരം. ൩. പപ്പടക്കാരം. ൪. പടികാരം മുതലായവ. ൫. ഒററയായുള്ള അക്ഷരത്തെ പറയുമ്പോൾ അതിന്റെ പിന്നാലെ ചേർത്തു പറയുന്ന ഒരു വാക്ക്. ൬. ആലിപ്പഴം.

കാരമുള്ള്-കട്ടക്കാരമുള്ള്.

കാരസ്കാ-ഇന്തപ്പഴം ഉണങ്ങിയതു്.

കാരൽ-കൺതിന്നക.

കാരലതിക-കയ്പ.

കാരവം-കാക്ക.

കാരവല്ലി-൧. പാവൽ, കഞ്ഞില. ൨. ചങ്ങലംപരണ്ട.

കാരവി-൧ കാട്ടുപാവൽ, നെയ്പ്പാവൽ. ൨. ശതകുപ്പ. കാററടിക്കുമ്പോൾ ശബ്ദിക്കുന്നതെന്നർത്ഥം. ൩. കരിംജീരകം, തീയെന്നപോലെ അഗ്നിദീപനകർമ്മത്തിൽ സമർത്ഥം. മരണഭയത്തിൽ നിന്നു രക്ഷിക്കുന്നതെന്നർത്ഥം. ൪. മയിലാശിക. കരവത്തിന്റേതു് (മയൂരത്തിന്റേതു്) എന്നു ശബ്ദാർത്ഥം. ൫. കായം ഉണ്ടാകുന്ന മരം അല്ലെങ്കിൽ ആ മരത്തിന്റെ ഇല ശിഖിയെപ്പോലെ എല്ലാ പ്രവൃത്തികളിലും സാമർത്ഥ്യമുള്ളതെന്നർത്ഥം. ൬. കറിക്കായം. ൭ ഞെരിഞ്ഞിൽചുളി. ൮. അയമോദകം. ൯. തുച്ചട ൧൦. ഉലുവ. ൧൧. കരുട്ടുപാവൽ.

കാരവീജം-അയമോദകം, ഓമം.

കാരവേല്ലം-൧ പാവൽ. പ്രയത്നേന ചലിക്കുന്നതെന്നർത്ഥം. ൨. കാക്കത്തൊണ്ടി.

കാരവേല്ലികാ, കാരവേല്ലി-കാട്ടുപാവൽ.

കാരവേശ്മം-കാരാഗൃഹം.

കാരസ്കരം-കാഞ്ഞിരം.

കാരഹ്വ്യം-കരിംജീരകം.

കാരാ-ബന്ധനഗൃഹം, ജെയിൽ. [ഇവിടെ കുററക്കാരെ കൊണ്ടിടുന്നതിനാൽ ഈ പേരുണ്ടായി].

കാരാഗാരഃ-കാരാഗൃഹം, പാറാവ്.

'കാരാഗാരാകലിതസുതനാം'

(മയൂരസന്ദേശം)

കാരാഗുപ്ത-വി. കാരാഗൃഹത്തിൽ പാർപ്പിക്കപ്പെട്ട.

കാരാഗൃഹഃ-തടവുകാരെ പാർപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള സ്ഥലം, പാറാവ്.

കാരാമ-ആമരണ്ടെരമുള്ളതിൽകമത്തു്.

കാരാഃപശ്ശു-ഏററവും കറുത്ത പശു.

കാരായ്മ, കാരാഴ്മ-൧. എന്നെന്നേക്കും അനുഭവത്തിനായിട്ടു നിശ്ചയിച്ചുകൊടുക്കുന്ന ക്ഷേത്രത്തിലെ പ്രവൃത്തി. ൨. ൪ തലമുറകൾ നിലമോ പുരയിടമോ വിലതീർത്തു വില്ക്കുക.

കാരായ്മക്കാരൻ-കാരാണ്മയായിട്ടു നിലവും മററും വാങ്ങിച്ചവൻ.

കാരായിക-വെൺകാക്ക, വെള്ളിപ്പക്ഷി.

കാരസ്ഥത്തോട്ടം-വി. കാരസ്ഥമായിട്ട് എഴുതിവാങ്ങിച്ച.

കാരാർകുഴൽ-മേഘംപോലെ മനോഹരമായ തലമുടി.

'കാരാർകുഴൽമടവാർമദനായിതു'
(കണ്ണശ്ശരാമായണം)

കാരാളൻ-എന്നും മാററം കൂടാതെയുള്ള ക്ഷേത്രവേലക്കാരൻ.

കാരി-മ. ഒരുവക മത്സ്യം.

കാരി-ഇതു പദാവസാനത്തിൽ ചേൎന്നുവരുമ്പോൾ 'ചെയ്യുന്നവൻ' എന്നൎത്ഥം വരും. ഉ-ം, ഉപദ്രവകാരി=ഉപദ്രവത്തെ ചെയ്യുന്നവൻ.

കാരിക-ന. തീവ്രവേദന. വ. കൃതി (ക്രിയ). ന. ചില ശാസ്ത്രങ്ങളുടെ ചുരുക്കമായിട്ടുള്ള വ്യാഖ്യാനപുസ്തകം, വൃത്തി. ര. കാവ്യമല്ലാത്ത പദ്യം. ഗ. ആട്ടക്കാരി. ന്ത കണ്ടകാരിച്ചുണ്ട.

കാരിണി-ഇതു പദാവസാനത്തിൽ ചേൎന്നുവരുമ്പോൾ 'ചെയ്യുന്നവൾ' എന്നൎത്ഥം വരും. ഉ-ം, ഉപദ്രവകാരിണി=ഉപദ്രവത്തെ ചെയ്യുന്നവൾ.

കാരിതക്രിയ-(വ്യാകരണത്തിൽ) സ്വാൎത്ഥത്തിൽ പ്രയോജകരൂപമുള്ളതു്.

കാരിരുമ്പു്-കട്ടയായുള്ള ഇരിമ്പ്.

കാരിയം-കാൎയ്യം, പ്രയോജനം.

'കാൎവ്വൎണ്ണനെപ്പോൾകാണുന്നോരെല്ലാൎക്കും
കാരിയമായെന്നുതോന്നുംവണ്ണം'
(കൃഷ്ണഗാഥ)

കാരിൽ-ഒരു മരം.

കാരിലവു്-ആരണ്യകവൎഗ്ഗത്തിൽ ചേൎന്ന ഒരു സംഗ്രാഹിദ്രവ്യം.

[വാതം, അതിസാരം, ഹൃദ്രോഗം, അഗ്നിരോഗം, വ്രണം ഇവയെ ശമിപ്പിക്കും. ഇതിന്റെ നീരു നസ്യംചെയ്താൽ അപബാഹുകം നശിക്കും. സംസ്കൃതത്തിൽ-മിംഗനി.]

കാരീയം-ഈയം രണ്ടുമാതിരിയുള്ളതിൽ കറുത്തതു്, കറുത്തീയം. പൎയ്യായങ്ങൾ-നാഗം, സീസകം, യോഗേഷ്ടം, വപ്രം.

[കഫം, വാതം, ആമവാതം, അൎശ്ശസ്സ്, വ്രണം, നേത്രരോഗം ഇവയെ ശമിപ്പിക്കും. പ്രമേഹരോഗത്തിങ്കൽ വെളുത്തീയത്തെക്കാൾ വളരെ നന്നു്. ബുദ്ധിവൃദ്ധി, ആയുസ്സ്, കാന്തി ഇവയെ ചെയ്യും. ശുദ്ധിയും മാരണവും ശരിയാകാതെയിരിക്കുന്ന കാരീയം അറിയാതെ ഭക്ഷിച്ചുപോയാൽ ആ വികാരത്തിൽ വെൾവയമ്പും കടുക്കയും കൂടി പൊടിച്ചു സമം പഞ്ചസാര ചേൎത്തു മൂന്നുദിവസം സേവിക്കുക. ഇംഗ്ലീഷിൽ-(Lead) ലെഡ്. തമിഴിൽ-കരുവങ്കം]

കാരീരാ-ഒരു വൃത്തം. കൃതിച്ഛന്ദസ്സിൽ പെട്ടതു്. പാദം ഒന്നിൽ ഇരുപതു് അക്ഷരം വീതം കാണും.

'ഇഹകിലകാരീരമതാം നായം
സതനഭഗംഗുരുവാദേ'
(വൃത്തമഞ്ജരി)

കാരീഷം-കരീഷങ്ങളുടെ സമൂഹം. [കരീഷം=ഉണങ്ങിയ ചാണകം]

കാരു-ന. തച്ചൻ, നെയ്ത്തുകാരൻ, ക്ഷൌരക്കാരൻ, അലക്കുകാരൻ, തോൽപണിക്കാരൻ ഇങ്ങിനെ അഞ്ചുവൎഗ്ഗം പൊതുവിൽ പറയുന്ന പേർ.

'തക്ഷാചതന്തുവായശ്ചനാപിതോരജകസ്തഥാ
പഞ്ചമശ്ചൎമ്മകാരശ്ചകാരവശ്ശില്പിനോമതാഃ'

വ. കൈത്തൊഴിൽക്കാർ (ആശാരി, മൂശാരി, കരുവാൻ, തട്ടാൻ, കല്ലാശാരി ഇവർ അഞ്ചുപേരും.) ന. ചിത്രകാരാദികളുടെ പേർ കൈത്തൊഴിലുകാർ എന്നും അഭിപ്രായം കാണുന്നു. ചെയ്യുന്നവൻ, പ്രവൃത്തിയെടുക്കുന്നവൻ എന്നൎത്ഥം.

കാരുക-കരളുക, പല്ലുകൊണ്ടു ചുരണ്ടി തിന്നുക.

കാരു(ളുകം)-പടുകരണം.

കാരുജം-ന. ചിത്രപ്പണിക്കാരൻ ഉണ്ടാക്കപ്പെട്ട വസ്തു. വ. കന്ന്. ന. നുര. ര. ഒട്ടകം. ഇ. നാകപ്പൂവ്. ന്യ. കാവിമണ്ണ്.

കാരുണിക-വി. കരുണ (കൃപ) യുള്ള.

കാരുണികൻ-ദയാശീലൻ. മററ പര്യായങ്ങൾ-ദയാലു, കൃപാലു, സൂരതൻ.

കാരുണ്യം-കരുണാരസം, കൃപ. കരുണന്റെ ഭാവം എന്നർത്ഥം.

കാരുപ്പ്-കറുത്ത ഉപ്പ്. പര്യായം-തിലകം.

[കഫം, ശൂലം, ഗുല്മം, വാതം, സ്രോതസ്സുകളുടെ തടവ് ഇവയെ ശമിപ്പിക്കും. രുചി, ചുട്ടുനീറൽ ഇവയെ ഉണ്ടാക്കും. പിത്തം, രക്തദോഷം, അഗ്നി ഇവയെ വർദ്ധിപ്പിക്കും. സംസ്കൃതത്തിൽ-കാചലവണം. തമിഴിൽ-കാരുപ്പ്.]

കാരുമ്മത്ത്-കറുത്ത ഉമ്മത്ത്.

കാരെലി-കറുത്ത എലി.

കാരെള്ള്-മലയിൽ വിതയ്ക്കുന്ന ഒരുമാതിരി കറുത്ത എള്ള്.

കാരേണവ-വി. പെണ്ണാനയെ സംബന്ധിച്ച.

കാരോട്ട്-ചെമ്പിൽ കറുത്തീയം ചേർത്തുണ്ടാക്കിയ ഓട്ട്.

കാരോത്തമം, കാരോത്തരം-കഞ്ഞിന്റെ തെളി, തെളിമദ്യം. കാരം (ക്രിയ) കൊണ്ടു ശ്രേഷ്ഠം എന്നർത്ഥം. മററു പര്യായം-സുരാമണ്ഡം.

കാരോടി-കുടം കലം മുതലായ ചില മൺപാത്രം.

കാരോല ചെമ്പിയിലിടാത്ത കരിമ്പനയോല, കവാളോല.

കാര്യ-വി. പ്രവർത്തിക്കേണ്ടതായ

കാര്യം-ചെയ്യേണ്ട പ്രവൃത്തി, സൽപ്രവൃത്തി.

കാർ-പു. മേഘം, മഴക്കാർ. വ. ചില ബഹുവചനത്തിങ്കൽ ചേർത്തുപറയുന്ന വാക്ക്. ന. മുത്തങ്ങ.

കാർകുഴൽ-കറുത്ത തലമുടി.

കാർകൂന്തൽ-കറുത്ത തലമുടി.

കാർകോകിലരി-ഒരങ്ങാടിമരുന്ന്. പര്യായങ്ങൾ-അവല്ഗുജം, സോമരാജി, സുവല്ലി, സോമവല്ലിക, കാളമേഷി, കൃഷ്ണഫല, വാകുചി, പൂതിഫലി.

[ഇതു കുഷ്ഠം, കൃമി, കഫരോഗം, വിഷം, ചൊറി, ചിരങ്ങ്, രക്തദോഷം, വായുമുട്ടൽ, വിഷ്ടംഭം, പ്രമേഹം, ജ്വരം ഇവയെ ശമിപ്പിക്കും. രുചിയെ ഉണ്ടാക്കും. ഹൃദയപ്രസാദകരമാണ്. വാതം, അഗ്നി ഇവയെ വർദ്ധിപ്പിക്കും. മലത്തിനയവുണ്ടാക്കും. കാർകോകിലരിക്കു ദുർഗ്ഗന്ധമുണ്ട്. ബുദ്ധിയെ നന്നാക്കും. ഇതു കിട്ടിയില്ലെങ്കിൽ പകരം തകരയരി ചേർക്കാം. സംസ്കൃതത്തിൽ-വാകുചി. തമിഴിൽ-കാർപ്പോക അരിചി. ഇംഗ്ലീഷിൽ-(Esculent Flacourtia) എസ്ക്യൂലൻറഫ് ലാക്കാർഷിയം.]

കാർക്കരിക്കുക-തുപ്പുന്നതിനായിട്ടു തൊണ്ടയിൽ നിന്നു കഫത്തിനേയോ തുപ്പലിനേയോ വായിലേയ്ക്കു വരുത്തുക.

കാർക്കശ്യം-ന. മയമില്ലായ്ക. വ. ഉറപ്പ്, കഠിനത.

കാർക്കാണി-ധാരാളം കച്ചവടമുള്ള സ്ഥലം, ധാരാളം പോക്കുവരവുള്ള സ്ഥലം.

കാർക്കാലം-മഴക്കാലം. [കാർ=കറുപ്പ്.]

കാർക്കോടകൻ-പു. അഷ്ടനാഗങ്ങളിൽ ഒന്ന്. വ. വിഷഗ്രുപൻ.

'അക്കാർക്കോടകനാം ശരൻറഭിധയും'
(അമരുകശതകം)

ന. ദമയന്തിയുടെ കഥയിൽ പിടികൂടിയ പെരുമ്പാമ്പ്.

കാർത്തവീര്യൻ-ഒരു രാജാവ്.

[കൃതവീൎയ്യന്റെ പുത്രനാണ്. കൃതവീൎയ്യൻ ഹേഹയരാജാവാകുന്നു. മാഹിഷ്മതി എന്ന നഗരത്തിലാണു കാൎത്തവീൎയ്യൻ ജനിച്ചതു്. അൎജ്ജുനൻ എന്നത്രേ വിളിക്കുന്നതു്. ദത്താത്രേയനെ തപസ്സു ചെയ്തു് ഒരു സ്വൎണ്ണവിമാനവും ആയിരം ഭുജങ്ങളും വാങ്ങി. വിമാനം ആഗ്രഹിക്കുന്നിടത്തെല്ലാം ചെല്ലുന്നതാണ്. വായുപുരാണപ്രകാരം കാൎത്തവീൎയ്യൻ ൮൫൦൦൦ വൎഷം നീതിയോടെ രാജ്യഭാരം ചെയ്തു എന്നും ൧൦൦൦൦ യാഗം കഴിച്ചു എന്നും കാണുന്നു. അദ്ദേഹം നീതിമാനായിരുന്നു എന്നു ചിലരും ദുഷ്ടനായിരുന്നു എന്നു മററു ചിലരും അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു. ഒരിക്കൽ രാവണനെ ബന്ധിച്ചു കാരാഗൃഹത്തിലിട്ടു. ജമദഗ്നിയുടെ കാമധേനുവിനെ അപഹരിക്കമൂലം അൎജ്ജുനൻ പരശുരാമനാൽ കൊല്ലപ്പെട്ടു. കാൎത്തവീൎയ്യനു സഹസ്രാൎജ്ജുനൻ എന്ന പേരും കാണുന്നു.]

കാൎത്തസ്വരനാമകം-ഉമ്മത്തു്.

കാൎത്തസ്വരം-സ്വൎണ്ണം. സ്വരവ്യക്തിയുണ്ടാക്കുന്നതെന്നൎത്ഥം.

കാൎത്താന്തികൻ-ജ്യോതിഷക്കാരൻ. ആയുൎദ്ദായാദിഗണനംകൊണ്ടു മരണദിവസത്തെ മുൻകൂട്ടി അറിയുന്നവൻ എന്നൎത്ഥം.

കാൎത്തിക-ഇരുപത്തേഴുള്ളതിൽ മൂന്നാമത്തെ നക്ഷത്രം.

കാൎത്തികം-കാൎത്തിക (വൃശ്ചിക) മാസം. കൃത്തികാനക്ഷത്രയുക്തയായ പൌൎണ്ണമിയുള്ളതെന്നൎത്ഥം. മററു പൎയ്യായങ്ങൾ-ബാഹുലം, ഊൎജ്ജം, കാൎത്തികികം.

കാൎത്തികികം-കാൎത്തിക(വൃശ്ചിക)മാസം കൃത്തികാനക്ഷത്രയുക്തയായ പൌൎണ്ണമിയുള്ളതു്.

കാൎത്തികേയൻ-സുബ്രഹ്മണ്യൻ. കൃത്തികകളുടെ പുത്രൻ എന്നൎത്ഥം.

[ആറു കൃത്തികകൾ വളൎത്തിയതുനിമിത്തം കൃത്തികമാരുടെ പുത്രൻ എന്നു പറയപ്പെടുന്നു. ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ ഉത്ഭവവും മററും 'സുബ്രഹ്മണ്യൻ' എന്ന പദം വരുമ്പോൾ വിവരിക്കപ്പെടും.]

കാൎത്തോട്ടി-ഒരു പച്ചമരുന്നു്. [ഇതു വാതത്തിനും കരപ്പനും നന്നു്.]

കാൎദ്ദമ, കാൎദ്ദമിക-വി. ചെളിയുള്ള.

കാൎപ്പടൻ-സങ്കടമുള്ളവൻ, ആവലാതിക്കാരൻ.

കാൎപ്പടം-പഴന്തുണി, ജീൎണ്ണവസ്ത്രം.

കാൎപ്പടികൻ-തീൎത്ഥയാത്രക്കാരൻ

കാൎപ്പണ്യം-കൃപണഭാവം, ദാരിദ്ര്യം. വ. ദയ. ന. മഹാമനസ്കത.

കാൎപ്പാസകം, കാൎപ്പാസിക-കരുപ്പരുത്തി.

കാൎപ്പാസം-പു. പരുത്തിനൂലുകൊണ്ടുണ്ടാക്കിയ വസ്ത്രം. വ. പഞ്ഞി. ന. പരുത്തി.

'വായ്പാൎന്നിടുന്ന കാൎപ്പാസംകൊണ്ടുള്ള കൂപ്പാസമേനിയിൽ ചേൎത്തപ്പോഴും'
(കൃഷ്ണഗാഥ)

കാൎപ്പാസാസ്ഥി-പരുത്തിക്കുരു.

കാൎപ്പാസി-പരുത്തി. ജനോപകാരത്തെ ചെയ്യാൻ സാമൎത്ഥ്യമുള്ളതെന്നൎത്ഥം.

കാൎമ്മ-വി. പ്രവൃത്തിക്കു ശീലമായുള്ള.

കാൎമ്മണം-അരയാൽ മരത്തിന്റെ വേരു കൊണ്ടുള്ള ഉച്ചാടനാദികൎമ്മം, ഔഷധികളുടെ മൂലം മുതലായതുകൊണ്ടു ചെയ്യപ്പെടുന്ന ഉച്ചാടനാദികൎമ്മം, വശീകരപ്രവൃത്തി, സ്വാധീനമാക്കുന്നതിനുള്ള പ്രയോഗം.

'നിൎമ്മായകാൎമ്മണമുച്ചാടനമാരണങ്ങളിന്നാം'
(മുരാരി)

കാൎമ്മൻ-പു. ഫലാപേക്ഷകൂടാതെ കൎമ്മങ്ങളിൽ പ്രവൎത്തിക്കുന്നവൻ. വ. നിത്യമായി ദാരാദാരാ വേലയെടുക്കുന്നവൻ,

പ്രവൃത്തിയെടുക്കുക ശീലമായിട്ടുള്ളവൻ എന്നൎത്ഥം.

കാൎമ്മേഘം-കറുത്ത മേഘം.

കാൎമ്മുക-വി. വേലചെയ്യുവാൻ യോഗ്യതയോ സാമൎത്ഥ്യമോ ഉള്ള.

കാൎമ്മുകം-പു. വില്ല്. കൎമ്മത്തിനു കഴിവുള്ളതു് എന്നൎത്ഥം. ൨. മുള. ൩. വലിയ വേപ്പ്. ൪. വെങ്കരിങ്ങാലി ൫. നിക്കടയ്യ്.

കാൎമ്മുകി-പു. വില്ലുള്ളവൻ, വില്ലാളി. ൨. പ്രവൃത്തി തികയ്ക്കുന്നവൻ.

കാൎമ്മുകിൽ-കാർമേഘം.

കാൎയ്യ-വി. ചെയ്യേണ്ടുന്ന.

കാൎയ്യകൎത്താവു്-ചെയ്യേണ്ടതിനെ ചെയ്യുന്നവൻ.

കാൎയ്യകുശല-വി. ചെയ്യേണ്ടുന്നതിൽ സാമൎത്ഥ്യമുള്ള.

കാൎയ്യക്കാരൻ-കാൎയ്യം വിചാരിക്കുന്ന ഉദ്യോഗസ്ഥൻ.

കാൎയ്യക്കുറവു്- വിചാരക്കുറവുകൊണ്ടുള്ള കുററം.

കാൎയ്യതഃ-കാൎയ്യവശാൽ.

കാൎയ്യപുടൻ-പു. നാണമില്ലാത്തവൻ. ൨. മടിയൻ. ൩. ഭ്രാന്തൻ.

കാൎയ്യപുരുഷൻ-പു. മന്ത്രി ൨. പ്രധാനി.

കാൎയ്യബോധം-വേണ്ടതിൻെറ അറിവു്.

കാൎയ്യം-പു. സംഗതി. ൨. പ്രവൃത്തി. ൩. വസ്തു. ൪. പ്രയോജനം. (സം). ൫. കാരണത്തിൽ നിന്നുണ്ടായതെന്തെങ്കിലും.

കാൎയ്യംതീക്കുക-കഥകഴിക്കുക [ശൈലി]

കാൎയ്യലാഭം-ഉപകാരം, വല്ലതെങ്കിലും കിട്ടുക.

കാൎയ്യവിചാരം-അതാതു സ്ഥലങ്ങളിൽ വേണ്ടുന്നതിനെ വിചാരിച്ചു നടത്തുക.

കാൎയ്യവിഘ്നം-പു. വിചാരക്കുറവുകൊണ്ടും മററും ഉണ്ടാകുന്ന ഛേദം. ൨. വേണ്ടുംപ്രകാരം ചെയ്യാത്തതിനാലുള്ള കുററം, കാൎയ്യക്കുറവു്.

കാൎയ്യസാദ്ധ്യം-പു. ആവശ്യമുള്ളതു വല്ലതും സാധിക്കുക. ൨. ലഭിക്കുകയുംമററും.

കാൎയ്യസിദ്ധി-ആവശ്യമുള്ളതിനെ സാധിക്കുക, കാൎയ്യലാഭം.

കാൎയ്യസ്ഥൻ-പു. ചെയ്യേണ്ടുന്നതിൽ തന്നെ ശ്രദ്ധയോടെ നില്ക്കുന്നവൻ. ൨. പ്രമാണി, ൩. കാൎയ്യവിചാരക്കാരൻ.

കാൎയ്യാ-കാര. [ഔഷധിയാണ്, മൂലത്തിലം ഗ്രാഹ്യാംശം.]

കാൎയ്യാകാൎയ്യം-ചെയ്യേണ്ടതും ചെയ്യേണ്ടാത്തതും, കാൎയ്യവും അകാൎയ്യവും.

കാൎയ്യാവു്-രണ്ടു മുളയോ മററം കൂട്ടി കത്രികപോലെ കെട്ടിയതു്

കാൎത്സ്ന്യം-അ. മുഴുവനും.

കാൎവ്വണ്ടു്-അധികം കറുത്ത വണ്ടു്.

കാൎവ്വൎണ്ണൻ-ശ്രീകൃഷ്ണൻ, കറുത്ത നിറമുള്ളവൻ.

കാൎവ്വേണി-പു. കറുത്ത തലമുടി. ൨. കറുത്ത തലമുടിയോടുകൂടിയവൾ,സുന്ദരി.

കാൎശ്യം-പു. കൃശത്വം, മെലിവ്. ൨. മരുതു്. കഷ്ഠാദിയെ കളയുന്നതെന്നൎത്ഥം. പെരുമരുതു്, മുളപ്പുമരുതു്. ൩. അയിനി. ൪. കച്ചോലം.

കാൎശ്മരി, കാശ്മരി-കുമിഴ.

കാൎഷികം, കാൎഷാപണം-മൂന്നു കഴഞ്ചു തൂക്കമുള്ള വെള്ളിനാണയം. കൎഷപ്രമാണമായ വ്യവഹാരസാധനം എന്നൎത്ഥം.

ഈ നാണയത്തിൽ മൂന്നു പണമിട വെള്ളിയുണ്ടായിരിക്കും, ഇതു് ഇപ്പോഴത്തെപ്പുള്ള ബ്രിട്ടീഷ്രൂപയെക്കാൾ ആറു പണമിട കൂടുതലാണ്.

കാൎഷികൻ-കൃഷിക്കാരൻ.

കാൎഷികം-കഴഞ്ചു്.

കാൎഷ്ണി-പു. ശതാവരി. ൨, മന്മഥൻ.

കാൎഷ്ണ്യം-പു. കൃഷ്ണത, കൃഷ്ണത്വം, കറുപ്പുനിറം. ൨. ഇരിമ്പിൻകിട്ടം.

കാർപ്പൂരി-കമിഠം.

കാർപ്പൂര്യം-പെരുങ്കമിഴ്.

കാർഷ്യം-പെരുമരുത്.

കാല്-ഒരവയവം. പര്യായങ്ങൾ-പാദം, പത്ത്, അംഘ്രി, ചരണം.

കാലകടംകടൻ-ശിവൻ.

കാലകാ-കശ്യപന്റെ ഒരു ഭാര്യ. ഇവൾക്ക് അനവധി മക്കളുണ്ട് അവരെ കാലകേയർ എന്ന വിളിക്കുന്നു. ഭക്തി ഹേതുവായിട്ട് ഇവൾ വേദന കൂടാതെ പ്രസവിക്കുന്നതിന വരംവാങ്ങി. മഹാഭാരതപ്രകാരം ദക്ഷന്റെ പുത്രിയെന്ന കാണുന്നു.

കാലകാലൻ-ശിവൻ.

കാലകൃത്ത്-ആദിത്യൻ. വ. എരിക്ക്.

കാലകൃതൻ-ആദിത്യൻ വ. എരിക്ക്.

കാലകേക്ഷു-നല്ല കാട്ടുകരിമ്പ്, നല്ലൂർ നാട്ടിൽ കരിമ്പ്.

കാലകേശി-അമരി.

കാലക്കേട്-ആപത്ത്.

കാലക്രമം-ക്രമേണയുള്ള കാലം.

കാലക്രമേണ-കാലനാൾ കഴിയുമ്പോൾ.

കാലക്ഷേപം-കാലം കഴിക്കുക.

കാലഗതി-ന. സമയം പോവുക. വ. മരണം.

കാലഗംഗ-യമുനാനദി.

കാലഗ്രന്ഥി-സംവത്സരം

കാലചക്രം-ജനിക്ക മരിക്ക വീണ്ടും ജനിക്ക മരിക്ക ഇങ്ങിനെ ചുററുന്നത്,കാലത്തിന്റെ ചുററ്, ഗ്രഹങ്ങളുടെ ചുററിസ്സഞ്ചാരം.

കാലജ്ഞ-വി. സമയത്തെ അറിയുന്ന

കാലജ്ഞൻ-ന. ജ്യോതിശ്ശാസ്ത്രക്കാരൻ. വ. കോഴി.

കാലജ്ഞം കോഴി.

കാലടി-കാലിന്റെ ചുവട്. [കാൽ+അടി].

കാലതാമസം-നേരം താമസിക്കുക.

കാലത്ത്-അ. ന. പകലിന്റെ ആദിയിൽ വ. സമയത്ത്.

കാലത്രയം-വർത്തമാനം, ഭൂതം, ഭാവി ഇവ മൂന്നും.

കാലദണ്ഡ്-അന്തകന്റെ ആയുധമാകുന്ന ഒരു വടി.

കാലദണ്ഡം-മരണം.

കാലദമനി-ദുർഗ്ഗം.

കാലദാനം-ദീനക്കാരന വേണ്ടി ചെയ്യുന്ന ഒരു ദാനം.

കാലദോഷം-ചീത്തക്കാലം, ആപത്ത്.

കാലധർമ്മം-മരണം, യമന്റെ പ്രവൃത്തി എന്നർത്ഥം.

കാലൻ-യമൻ ധർമ്മാധർമ്മങ്ങളേയും ആയുസ്സിനേയും എണ്ണുന്നവൻ, കാലത്തിറമുള്ളവൻ. ക്ഷീണായുസ്സുകളെ തെളിച്ചുകൊണ്ടു പോകുന്നവൻ എന്നിങ്ങനെ അർത്ഥം. പര്യായങ്ങൾ-ധർമ്മരാജൻ, പിതൃപതി, സമവർത്തി, പരേതരാട്ട്, കൃതാന്തൻ, യമുനാഭ്രാതാവ്, ശമനൻ, യമരാട്ട്, യമൻ, കാലൻ, ദണ്ഡധരൻ, ശ്രാദ്ധദേവൻ, വൈവസ്വതൻ, അന്തകൻ.

കാലൻകോഴി-ഒരു പക്ഷി.

കാലനൂർ, കാലനൂര്-കാലന്റെ ഊര്, യമന്റെ ദിക്ക്, മരണപുരി.

കാലനേമി-ന. ഒരു രാക്ഷസൻ. രാവണന്റെ അമ്മാവനാണ്. ഹനുമാനെ കൊല്ലുന്നതിന രാവണൻ ഇയാളെ പറഞ്ഞയച്ചു. അതനുസരിച്ച സന്യാസിവേഷം ധരിച്ച ഗന്ധമാദനത്തിൽ തന്നെ പ്രവേശിച്ച ഹനുമാനെ ആഹാരത്തിന ക്ഷണിച്ചു. ഈ ക്ഷണം അദ്ദേഹം സ്വീകരിച്ചില്ല. ഉടൻ പോയി ഹനുമാൻ ഒരു കുളത്തിൽ കുളിക്കാനിറങ്ങി. അനന്തരം ഒരു മുതല കാലിൽ പിടികൂടി. മുതലയെ കരയിൽ വലിച്ചിട്ട് അദ്ദേഹം വധിച്ചു. ഉടൻ മുതലശരീരത്തിൽ

നിന്നു് ഒരു അപ്സരസ്ത്രീ പുറപ്പെട്ടു 'കാലനേമിയെസ്സൂക്ഷിച്ചുകൊള്ളണം' എന്നു പറഞ്ഞു മറഞ്ഞു. ഇവൾ ദക്ഷന്റെ ശാപം ഹേതുവായിട്ടു മുതലയായി ഭവിച്ചതാണ്. അനന്തരം ഹനുമാൻ കാലനേമിയോടടുത്തു് അവന്റെ കാലിനു പിടിച്ചു് എറിയുകയുണ്ടായി. അവൻ ആകാശമാർഗ്ഗേണ രാവണന്റെ സിംഹാസനസമീപം ചെന്നു പതിച്ചു.

൨. വിരോചനന്റെ മകനായ ഒരസുരൻ. [ഇവനെ വിഷ്ണു വധിച്ചു].

കാലപരിമാണവിജ്ഞാനം-കാലവിവരം.

൧൮ നിമിഷം-൧ കാഷ്ഠ.
൩൦ കാഷ്ഠ-൧ കല.
൩൦ കല-൧ മുഹൂർത്തം.
൩൦ മുഹൂർത്തം-൧ ദിവസം.
൩൦ അഹോരാത്രം-൧ മാസം.

രണ്ടു പക്ഷം പിതൃക്കൾക്കു് ഒരഹോരാത്രം കൂടിയ ഒരു മാസം.

മനുഷ്യവത്സരം ൧-ദേവകൾക്കു് ൧ അഹോരാത്രം.

മകരം മുതൽ മിഥുനാവസാനംവരെ ഉത്തരായണം (ദേവകൾക്കു പകൽ)

കർക്കടകം മുതൽ ധനു വരെ ദക്ഷിണായനം (ദേവകൾക്കു രാത്രി).

൧൨,൦൦൦ ദിവ്യസംവത്സരം കൂടുന്നതു ഒരു ചതുര്യുഗം. ഈ ദേവകൾക്കു ഒരു യുഗം. ടി ൧,൦൦൦ യുഗം-ബ്രഹ്മാവിനു ഒരു പകൽ.

കാലപാശം-അന്തകന്റെ കയറു്.

കാലപ്പലിശ-ആണ്ടുതോറുമുള്ള പലിശ.

കാലപ്പഴക്കം-വളരെക്കാലം കഴിക.

കാലഭക്ഷൻ-ശിവൻ.

കാലഭൃത്ത്-സൂര്യൻ.

കാലഭേദം-സമയഭേദം.

കാലഭൈരവൻ-ശിവൻ.

കാലം-൧. സമയം. ൨. അവസരം. [അകാലം എന്ന പദം നോക്കുക]. കണക്കാക്കുന്നതു്, പ്രേരിപ്പിക്കുന്നതു് എന്നർത്ഥം. മററ പര്യായങ്ങൾ-ദിഷ്ടം, അനേഹസ്സ്, സമയം.

കാലംഇടയിട്ട്-കാലം കഴിയുമ്പോൾ. (പ-മ).

കാലമാലം-കൃഷ്ണതുളസി. കറുത്ത ചെറുതുളസി.

കാലമുഖർ-രാക്ഷസസ്ത്രീകളിൽ മനുഷ്യരുടെ മക്കൾ.

കാലമൃത്യു-അധികം വയസ്സുചെന്നിട്ടുള്ള മരണം.

കാലംകണ്ടവൻ-സമയമറിഞ്ഞിരിക്കുന്നവൻ.

കാലയവനൻ-മധുരാനഗരം ആക്രമിച്ച ഒരു യവനരാജാവു്.

ഒരു യവനനൃപന്റെ ഭാര്യയിൽ യാദവരുടെ ശത്രുവായ ഗർഗ്ഗൻ എന്ന ബ്രാഹ്മണനുണ്ടായ പുത്രനാണെന്നു വിഷ്ണുപുരാണം പറയുന്നു. കൃഷ്ണൻ ഇവനെ ജയിപ്പാൻ പണിയെന്നു കണ്ടു വശീകരിച്ചു മാന്ധാതൃിയുടെ പുത്രനും രാജാവുമായ മുചുകുന്ദന്റെ ഗുഹയിൽകൊണ്ടുപോയി. അപ്പോൾ പണ്ടു് അസുരരോടുള്ള യുദ്ധത്തിൽ ദേവകൾക്കു സഹായിക്കയാൽ വളരെ വിഘ്നംകൂടാതെ കിടന്നുറങ്ങുന്നതിനു വാങ്ങീട്ടുള്ള വരമനുസരിച്ചു മുചുകുന്ദൻ ഉറങ്ങിക്കിടക്കുകയായിരുന്നു. അതുകണ്ടു് അദ്ദേഹത്തെ കാലയവനൻ ഒന്നു ചവുട്ടി. ഉടൻ ഉണർന്നു് ഒരു നോട്ടത്തിൽ കാലയവനനെ അദ്ദേഹം ഭസ്മീകരിച്ചു.]

കാലയാപം, കാലയാപനം-കാലം കഴിക്കൽ, കാലക്ഷേപം.

കാലയുക്തി-അറുപതുവർഷത്തിൽ അമ്പത്തിരണ്ടാമത്തേതു്.

കാലരുദ്രൻ-ജഗത്സംഹാരകാരിയായ ശിവൻ.

കാലവശനാക-മരിക്കുക.

'കാലവശനായവനാക്കറയിൽവീണാൽ'
(രാമായണം ഛന്ദ വൃത്തം)

കാലവർഷം-ഇടവപ്പാതി മുതലുള്ള മഴ.

കാലവാഹനം-പോത്തു്.

കാലവിചാരം-ബ്രാഹ്മണസ്ത്രീകൾ വ്യഭിചാരം ചെയ്താൽ അതിനുള്ള ഒരു വിചാരണ.

കാലവിരോധം-സമയത്തിനെ വിരോധിക്കുക.

കാലവിളംബം, കാലവിളംബനം-സമയത്തിന്റെ താമസം.

കാലവേല-കാലത്തിൽ ചെയ്യുന്ന വേല.

കാലവേള-തക്ക സമയം.

കാലവൈഭവം-സമയത്തിന്റെ ശക്തി

കാലശേയം, കാലശേസയം-മോരു്. പാല്ക്കാലത്തിലുണ്ടായതെന്നർത്ഥം.

കാലസംഖ്യ-മുൻകൂട്ടി നിശ്ചയിച്ചിട്ടുള്ള കാലം.

കാലസൂത്രം-വലിയ കട്ടപ്പമായ ഒരു നരകം. ഇരിമ്പുസൂത്രങ്ങൾ ഉള്ളതു്, പാപികളെ ഉപദ്രവിക്കുന്ന ഇരിമ്പുകമ്പികൾ ഉള്ളതു് ഇങ്ങനെ അർത്ഥം.

കാലസോദരി-കാളിന്ദി.

കാലസ്കന്ദം-തമാലവൃക്ഷം.

കാലസ്വരൂപൻ-ദൈവം.

കാലാകാലങ്ങൾ-സമയവും അസമയവും.

കാലാഗ്നി-പ്ര. ലോകനാശത്തിനായിട്ടുണ്ടാകുന്ന ഒരു തീ, സംഹാരാഗ്നി. ര. ഉപനിഷത്തു്, ഒരു മന്ത്രം.

കാലാന്തനാദി-പ്ര. പിതാര്പ്പുള്ളു്. ര. കരികിൽ. ന. വേഴാമ്പൽപക്ഷി.

കാലാന്തപ്രയോഗം-(വ്യാകരണത്തിൽ) ഭൂതാദികാലത്രയത്തിൽ ചില താരതമ്യം ചെയ്യുന്നതു്.

കാലാന്തസാരി-പ്ര സാമ്പ്രാണി. ര, ശിംശപാവൃക്ഷം.

കാലാന്തകൻ-ശിവൻ.

കാലാന്തരവിഷം-എലി.

കാലാന്തരം-മറ്റൊരു കാലം.

കാലായ-കൊള്ളു നിലം.

കാലായസം-ഉരുക്കു്.

കാലായം-പ്ര. നീളമുള്ള കാലു്. ര. കാലിന്റെ വേഗം.

കാലാരി-ശിവൻ. കാലന്റെ (യമന്റെ) ശത്രു എന്നർത്ഥം.

കാലാവധിചതുഷ്ടയം-ജനനം മരണം വരെ, ഗർഭധാരണം പ്രസവം വരെ, കോപം നമസ്കാരം വരെ, മന്ത്രം ജപിക്കുന്നതു വരെ (നിലനില്പും).

കാലാൾ, കാലാൾപ്പട-നിലത്തുനിന്നു യുദ്ധം ചെയ്യുന്നവർ. പര്യായങ്ങൾ-പദാതി, പത്തി, പദഗം, പാദാതികം, പദാജി, പദികം.

കാലാൾപ്പടക്കൂട്ടത്തിനു പര്യായങ്ങൾ-പാദാതം, പത്തിസംഹതി.

കാലാഴി-തള, കാലിലിടുന്നൊരാഭരണം.

കാലി-പശു. ര. എരുമ. ന. പോത്തു്.

കാലിക-വി. സമയത്തുള്ളതായ, തക്കതായ കാലത്തുള്ള.

കാലിക-കർക്കടശൃംഗി.

കാലികം-പ്ര. മരമഞ്ഞൾ. ര. ചന്ദനം. ന. ഞാറപ്പക്ഷി.

കാലിംഗ-വി. കലിംഗദേശത്തുള്ളതായ.

കാലിംഗം-പ്ര. കലിംഗദേശത്തെ കുതിര, ആന. ര. കൊടകപ്പാലയരി. ന. കമ്മട്ടി. ഛ. തണ്ണിമത്തൻ. ഉ. പാമ്പു്. ഞ. ചെറിയ കത്തിയും.

കാലിംഗി-വരിയൻ കക്കിരി.

കാലിംഗിക-ത്രികോൽപ്പക്കൊന്ന.

കാലിണ-രണ്ടു കാലും.

കാലിന്ദ(ക)ം-തണ്ണിമത്തൻ.

കാലിന്ദി-നാഗപ്പൂപ്പക്കൊന്ന.

കാലിയം-കലിയുഗം.

കാലീയം,കാലീയകം-൧. മരമഞ്ഞൾ ൨. പീതചന്ദനം.

കാലുക-൧. ചോരുക. ൨. ഛർദ്ദിക്കുക. [പുററിയിരിക്ക എന്നായിരുന്ന ആദ്യമായ അർത്ഥം ഇപ്പോൾ വഹിക്കുക, ഉള്ള, ചേർന്ന എന്നീ അർത്ഥങ്ങളുമുണ്ട്.]

കാലുപിടിക്കുക-അഭിമാനം വിട്ടു സേവിക്കുക. (ശൈലി).

കാലുഷ്യം-൧. അഴുക്ക്. ൨. കലക്കം. കലുഷഭാവം = കാലുഷ്യം.

കാലേ-അ. സമയത്തു്.

കാലേയ-വി. കലിയെ സംബന്ധിച്ച.

കാലേയകം-൧. മരമഞ്ഞൾ ൨. പീതചന്ദനം. കലിയെ സംബന്ധിച്ചതെന്നർത്ഥം. ൩. ചന്ദനം രണ്ടും. ൪. കുങ്കുമം. ൫ നായ്. ൬. മഞ്ഞൾ.

കാലേയം-൧. മരമഞ്ഞൾ. ൨. ചെമ്പുള്ളിക്കൊടി. ൩. കറുത്ത ചന്ദനം. ൪. കസ്തൂരിമഞ്ഞൾ. ൫. താമരക്കുരു.

കാലോചിത-വി. സമയത്തിനു തക്ക.

കാലൊച്ച നടക്കുമ്പോഴുള്ള കാലിന്റെ ശബ്ദം.

കാല്യ-വി. ൧. തക്കസമയത്തുള്ളതായ, സമയത്തുണ്ടാകുവാൻ തക്ക, ഉചിതമായ കാലത്തിലുള്ള. ൨. മനോരഞ്ജകമായ. ൩. ശുഭമായ.

കാല്യകം-കാച്ചുപാലം. കല്യ (നിരാമയ) ത്തിൽ സാധു എന്നർത്ഥം.

കാല്യൻ-ശുക്രമണി.

കാല്യം-൧. ഉഷസ്സ്. ൨. കാച്ചുപാലം. ൩. ഉചിതമായ കാലത്തിലുള്ളതു്.

കാല്യാ-മംഗളവചനം. [ഈ 'കല്യാ' എന്ന ശബ്ദത്തിന്റെ പൂർവ്വമമാണ്].

കാല്യാണകം-ശുഭം, ശുഭലക്ഷണം.

കാൽ-൧. കാല്, ശരീരാവയവം. ൨. പാദം. ൩. നാലിൽ ഒരു പങ്ക്. ൪. തൂണ്. ൫. ധാന്യങ്ങളുടെ മുള. ൬. ആററിൽ നിന്നു വെളിയിലേയ്ക്കു വെള്ളം പോകുന്നതിനു വെട്ടിയുണ്ടാക്കിയതു്. ൭. കതിര്. ൮. മരത്തിന്റെ ചേട്ട്. ൯. ഉരല്. ൰. പാവുന്തൽ. ൧൧. ചതുരംഗക്കളിയിൽ ഉപയോഗിക്കുന്ന ഒരു വാക്ക്.

കാൽക്കുപ്പായം-കാൽചട്ട.

കാൽക്കെട്ട്-൧. കാളയെ കാലു കെട്ടിയിട്ടുംകൊണ്ടു വരിയെടുക്കുക. ൨. നാല്ക്കാലിമൃഗങ്ങൾക്കു വരുന്ന ഒരു ദീനം, കുളമ്പുപനി.

കാൽക്കോളാമ്പി-തുപ്പുന്നതിനുള്ള ഒരു ഓട്ടുപാത്രം.

കാൽച്ച-പാത്രത്തിന്റെ ചോർച്ച.

കാൽച്ചട്ട-അരയ്ക്കു താഴെയിടുന്നകുപ്പായം

കാൽച്ചിലമ്പ്-കാലിൽ ഇടുന്ന ഒരു വക കിലുങ്ങുന്ന ആഭരണം. പര്യായങ്ങൾ-പാദാംഗദം; തുലാകോടി, മഞ്ജീരം; നൂപുരം.

കാൽച്ചുവട്-കാലടി, പാദം.

കാൽത്തള-കാലിൽ ഇടുന്ന ഒരു മതിരി ആഭരണം.

കാൽത്തളിർ-പാദം, കാൽച്ചുവടിനെ മാനിച്ചുപറയുന്ന വാക്ക്.

കാൽത്താർ-പൂപോലെ ഭംഗിയും മൃദുത്വവുമുള്ള കാൽ.

കാൽനഖം-കാലിലെ നഖം.

കാൽനട-കാലുകൊണ്ടു നടക്കുക, പോവുക.

കാൽപ്പടം-ഉള്ളങ്കാൽ.

കാല്പനിക-വി. ൧. സങ്കല്പമാത്രമായ. ൨. ചതിയായ. [കല്പനയെ സംബന്ധിച്ചത് കാല്പനികം]

കാല്പ(ക്)ം-കാച്ചുപാലം.

കാൽപ്പുറവ്-കാലിന്റെ ചേച്ച.

കാൽപിടിക്കുക-൧. കാലിനെ പറ്റുകതിരുമ്മുക. ൨. വളരെ വണക്കത്തോടെ അപേക്ഷിച്ചു പറകയും മററും ചെയ്യുക.

കാൽപ്പൂഴി-കാൽപ്പൊടി,കാലിലെമണ്ണു്.

കാൽപെരുമാററം-പ്ര. കാൽപ്രയോഗം, കാൽകൊണ്ടുള്ള വേല. ദ്വി. നടക്കുമ്പോ ഴുണ്ടാകുന്ന ശബ്ദം.

കാൽപ്രയോഗം-അട്ടക്കാരുംമററുംകാണ്ടു കാൽമുറക്കുക.

കാൽമടക്കു്-കാൽമുട്ടിന്റെ പുറകിലത്തെ ഭാഗം.

കാൽമേസ-കാലിൽ ഇടുന്ന ഉറ.

കാൽവണ്ണ-മുട്ടിനു താഴെ പാദത്തിനു മുക ളിലുള്ള സ്ഥലം.

കാൽവിരൽ-കാലിന്റെ വിരൽ.

കാൽവിലങ്ങു്-കുററക്കാരുടെ കാൽ ര ണ്ടുംകൂടെ കൂട്ടി ബന്ധിക്കുന്ന ഇരിമ്പു ച ങ്ങല.

കാവു്-പ്ര. മരക്കൂട്ടം. ദ്വി. ഭദ്രകാളിയുടെ ക്ഷേത്രം. തൃ. വാളിന്റെ പിടി. ര് കാവടി. ഇ. ബ്രാഹ്മണകന്യക.

കാവചികം-കവചമിട്ടവരുടെ കൂട്ടം.

കാവടി-പ്ര. തോളിൽവെച്ചു ചുമക്കുന്നതി ന്നു തക്കവണ്ണം മരംകൊണ്ടുണ്ടാക്കിയ സാധനം [ശുചീന്ദ്രം മുതലായപ്രസിദ്ധ ക്ഷേത്രങ്ങളിൽ നേർച്ചയ്ക്കു കാവടികെട്ടു് ഇന്നും നടന്നുവരുന്നു.] ദ്വി. ചില ധർമ്മ ക്കാർ കൊണ്ടുനടക്കുന്ന ഒരുമാതിരി കാ വടി.

കാവടിക്കാരൻ-കാവടി കൊണ്ടുനടക്കു ന്നവൻ.

കാവട്ടപ്പുല്ലു്-ഒരുമാതിരി സുഗന്ധപ്പുല്ലു്

കാവണ്ടം-കാവടി

കാവതി-പ്ര. ക്ഷൌരക്കാരിൽ ഒരു ജാ തിക്കാരൻ ദ്വി. ശൂദ്രരിൽ ഒരു ജാതി.

കാവതിക്കാക്ക-മലങ്കാക്ക, വലിയ കാ ക്ക. പര്യായങ്ങൾ ദ്രോണകാകം,. കാ കോളം. [ഇതിനു കടക്കാക്ക, പാറക്കാ ക്ക ഇങ്ങിനെയും പറയുന്നു.]

(ഇതിന്റെ മാംസത്തിന്റെ ഗുണം കാക്കയുടെ മാംസത്തിനൊപ്പംതന്നെ. ഇതിന്റെശബ്ദം ക്രൂരമാണു്. തമിഴിൽ- അണ്ടംകാക്കൈ. ഇംഗ്ലീഷിൽ- (Raven) റേവൻ].

കാവത്തു്-കാച്ചിൽ

കാവലാളി-കാവല്ക്കാരൻ.

കാവൽ-പ്ര മോഷ്ടിച്ചു കൊണ്ടുപോകാ തെയും മററും സൂക്ഷിക്കുക. ദ്വി. കാക്കു ന്നവൻ. തൃ. പാറാവു്.

കാവല്ക്കാരൻ-മററൊരുത്തരും കൊണ്ടു പോകാതെയും മററും രക്ഷിക്കുന്നവൻ.

കാവല്പുര-കാവൽക്കാരൻഇരിക്കുന്ന പുര.

കാവൽഫലം-കാവൽക്കൂലി.

കാവൽവിളി-കാവൽക്കാരുടെ വിളി.

കാവൽസ്ഥലം-കാക്കുന്ന സ്ഥലം.

കാവാളം-ഒരുവക വൃക്ഷം

കാവളംകളി, കാവളംകാളി-ഒരുവക പക്ഷി.

കാവാരി-കാലില്ലാത്ത കട.

കാവാരം-കടപ്പായൽ.

കാവി-ഒരുമാതിരി ചെമന്ന മണ്ണു്. കാ വിമണ്ണു്.

കാവിമണ്ണു്-ഒരുമാതിരി ചെമന്ന മണ്ണു്, പർവ്വതത്തിൽനിന്നുണ്ടാകുന്നധാതുക്കളിൽ ഒന്നു്. പര്യായം-ഗൈരികം.

[കഫം, നേത്രരോഗം, ഇക്കിൾ, വി ഷം, രക്തപിത്തം, ചുട്ടുനീറൽ, വ്രണം, തീപ്പൊള്ളയവ്രണം, അർശസ്സു്, ജ്വരം, വിസ്ഫോടം ഇവയെ നശിപ്പിക്കും. നി റം നന്നാക്കും. ബലവർദ്ധനകരമാണു്. തമിഴിൽ കാവിക്കൽ. ഇംഗ്ലീഷിൽ (Ochre, Red lumber stone ഓ ക്കർ, റെഡ്ലംബർസ്റ്റോൺ. ഇതുംകൂടി യതു സ്വച്ഛഗൈരികം. ഇതു കാരെത്തു പാഷാണഗൈരികം. നാട്ടുജാതി യിൽ സോമനേത്രത്താൽ പചിച്ചു ചൂടു വെള്ളത്തിൽ കഴുകി ഉണക്കുക, ശുദ്ധമാ കും].

കാവിവസ്ത്രം-കാവിമണ്ണു കലക്കിയതിൽ മുക്കിയ വസ്ത്രം.

കാവുക-കാവടികെട്ടി ചുമക്കുക

കാവൂട്ട-കാവിൽ കുടിവെച്ചിരിക്കുന്ന ദേവതകൾക്കായി കഴിക്കുന്ന പൂജ.

കാവ്യകം-ഃ ചക്രവാകപ്പക്ഷി. വ. കോഴി. ന. പരന്തു്.

കാവേരം-കുങ്കുമപ്പൂവ്.

കാവേരി-ഃ. ഇൻഡ്യയിലെ പ്രധാനനദികളിൽ ഒന്നു്. കാവേരനെ (അഗസ്ത്യനെ) സംബന്ധിച്ചതു കാവേരി.

[കം=ജലം. വേരം=ശരീരം. കാവേരൻ=ജലമൂർത്തിയായ വരുണൻ. കവേരന്റെ പുത്രൻ=കാവേരൻ (അഗസ്ത്യൻ) ഗംഗയെ ജലപാത്രത്തിലാക്കി ഒരിക്കൽ അഗസ്ത്യൻ സഹ്യപർവതത്തിൽ തപസ്സുചെയ്യുന്നകാലം ലോകസങ്കടശമനത്തിനായി വിഘ്നേശ്വരൻ കാക്കയുടെ രൂപം എടുത്തു ജലപാത്രം കൊത്തിമറിച്ചു. അനന്തരം അതിൽനിന്നു ഒഴുകിയുണ്ടായതാണു് കാവേരിനദി. ഈ നദിയിലുള്ള വെള്ളം ചിരങ്ങു, കുഷ്ഠം മുതലായവയെ ശമിപ്പിക്കും. രുചിയുണ്ടാക്കും, അഗ്നിയെവർദ്ധിപ്പിക്കും, ഓർമ്മവരുത്തും, ബുദ്ധിയുണ്ടാക്കും. ഇതു സഹ്യപർവതത്തിന്റെയും മലയപർവതത്തിന്റെയും താഴ്വരയോടടുത്തു ഒഴുകുന്നു].

വ. മഞ്ഞൾ.

കാവ്യ-(വ്) ഃ. പ്രാജ്ഞന്റെയോ കവിയുടെയോ രീതിയുള്ള. വ. കവിതാവാസനയുള്ള. ന. ശീലമർശിതമുള്ള

കാവ്യൻ-ശുക്രൻ കവിയുടെ പുത്രൻ എന്നർത്ഥം.

കാവ്യപ്രകാശം-മമ്മടന്റെ ഒരു കൃതി.

കാവ്യം-കവിത, ചമൽക്കാരപ്രധാനമായ കൃതി.

കാവ്യലിംഗം-ഒരലങ്കാരത്തിന്റെ പേർ

'ഹേതുവാക്യപദാർത്ഥങ്ങ-
ളാവുകിൽ കാവ്യലിംഗമാം
കണ്ടപ്പ്! നീ കളിക്കേണ്ട
മന്ദ! ഞാൻ ശിവഭക്തനാം'
(ഭാഷാഭൂഷണം)

കാവ്യാദർശം-കാവ്യത്തെക്കുറിച്ചു ദണ്ഡി എഴുതിയ ഒരു പുസ്തകം

കാവ്യാലങ്കാരസൂത്രം-വാമന പണ്ഡിതന്റെ കൃതി. ഇദ്ദേഹം ക്രിസ്ത്വാബ്ദം ൭൦൦-നു പിന്നീട ജീവിച്ചിരുന്നു.

കാശപുഷ്പം-കുതിരവാൽപ്പുല്ലു്.

കാശം-ഃ. ആറ്റുദർഭ്. വ. കശ ശോഭിക്കുന്നതെന്നർത്ഥം. കരുവിക്കരുമ്പ് എന്നും പറയുന്നുണ്ട്.

കാശമട്ടം-പൊന്നാവീരം.

കാശസിതാ-കരുവിക്കരുമ്പിൽനിന്നുണ്ടാക്കുന്ന പഞ്ചസാര.

കാശാല്മലി-കണ്ടിലവു്.

കാശി-ഃ. കാശിരാജ്യം, മോക്ഷദായക നഗരങ്ങളിൽ ഒന്നു്. വ. അവിടത്തെ തീർത്ഥസ്ഥലം, അവിടത്തെ ക്ഷേത്രം. കാശിക്കു വാരാണസി എന്നും പറയും. ഇപ്പോൾ 'ബനാറീസ്'

കാശിക്കുപോയയോ-തിരിയെ വരാത്ത വിധത്തിൽ പോയോ [ശൈലി]
'പൊന്നുതടിയനാംനിന്റെപരാക്രമം
കാശിക്കുപോയയോ കഥിക്ക വൃകോദര'
(കല്യാണസൗഗന്ധികം തുള്ളൽ)

കാശിത്തുമ്പ-ഒരു വക മരുന്നു്, ചെടി

കാശിനാഥൻ-ശിവൻ.

കാശ്മട്ടു്-കരമാത്തിരി കെട്ടിയുള്ള തുണി.

കാശിരാജാവു-ഃ. അംബ, അംബിക, അംബാലിക ഇവരുടെ അച്ഛനായ രാജാവു്. വ. കാശിയിലെ രാജാവു്.

കാശ്-ഃ ഒരുകാശ്. വ. ചെമ്പുകാശു്. ന. അറബിക്കാശു മുതലായ നാണയം. തെലുങ്കിലും കന്നടത്തിലും കാസ്.

കാശ് എന്നതിനു സംസ്കൃതത്തിൽ ശോഭിക്ക എന്നൎത്ഥം. ര. സ്വൎണ്ണം.

കാശ്മലതാലി-പൊൻ കാശു കുഴവെച്ചു ചില സ്ത്രീകൾ കഴുത്തിൽകെട്ടുന്ന ഒരാഭരണം, കാശുമാല.

കാശ്മുകാരം-കവുങ്ങ്.

കാശേയി-കാശിരാജാവിൻെറ പുത്രി.

കാശ്മരി-കുമിഴ്. ശോഭയുള്ളതെന്നൎത്ഥം

കാശ്മൎയ്യം-കുമിഴ്.

കാശ്മല്യം-പ്ര. കശ്മലത, കശ്മലൻെറ സ്ഥിതി, ദുഷ്ടത.

കാശ്മീരജന്മം-കുങ്കുമം. കാശ്മീരദേശത്തിലുണ്ടാകുന്നതു്. 'കാശ്മീരം' എന്നുമാകാം [ഗ്രാഹ്യാംശം-കേസരം)

കാശ്മീര(ജം)-പ്ര. കുങ്കുമം. വ. പുഷ്കരമൂലം.

കാശ്മീരജം-കൊട്ടം.

കാശ്മീരജാ-അതിവിടയം.

കാശ്മീരം-പ്ര. പുഷ്കരമൂലം. വ. കാശ്മീരരാജ്യം. ന. കുങ്കുമം ര. കാശ്മീരദേശത്തിലുണ്ടാകുന്ന മേട്ടുത്താമരക്കിഴങ്ങ്. (മേട്ടുത്താമര-ഓരിലത്താമര).

കാശ്മീരാ-പ്ര. വലിയമുന്തിരി. വ. ഓരിലത്താമര.

കാശ്മീരി-കുമിഴ.

കാശ്മീൎയ്യം-കുങ്കുമം.

കാശ്യപൻ-പ്ര. ഒരു മഹൎഷി. വ. കണാദൻ.

കാശ്യപം-മാംസം.

കാശ്യപി-പ്ര. അരുണൻ. കശ്യപൻെറ പുത്രൻ എന്നൎത്ഥം. വ. ഗരുഡൻ. ന. ഭൂമി. കശ്യപമുനിയുടേതു് എന്നൎത്ഥം കശ്യപമഹൎഷിക്കു ദക്ഷിണയായി പരശുരാമനാൽ കൊടുക്കപ്പെട്ടതു്.

കാശ്യപേയൻ-അശ്വിനി.

കാശ്യം-മദ്യം.

കാശ്യാ-മുളപ്പുമരുതു്.

കാശ്വരി-കുമിഴ്.

കാഷായ-വി. ചെമപ്പുനിറമുള്ള, ചെമന്ന.

കാഷായവസന-വിധവ.

കാഷ്ഠകദളി-മരവാഴ.

കാഷ്ഠകം-ചന്ദനാഗരു.

കാഷ്ഠകീടം-നശിച്ച വിറകിലുള്ള ചെറിയപുഴ

കാഷ്ഠകുടം, കാഷ്ഠക്രൂടം-മരംകൊത്തി.

കാഷ്ഠകുദ്ദാലം-തോണികെട്ടുന്ന കറി. [തോണിയിലുള്ള വെള്ളംവിധംനീക്കുവാനുപയോഗിക്കുന്ന 'ക്രുപ്പൻകോൽ' എന്നും അഭിപ്രായമുണ്ടു്].

കാഷ്ഠജംബു-നിലഞാവൽ.

കാഷ്ഠതക്ഷകൻ-ആശാരി.

കാഷ്ഠതട്-ആശാരി.

കാഷ്ഠതന്തു-തടിയിലുള്ള ഒരു മാതിരി കൃമി.

കാഷ്ഠദാരു-എണ്ണ കുറഞ്ഞ ദേവദാരം.

[ഗുണം ദേവദാരത്തിൻേറതുതന്നെ. ഗന്ധവൎഗ്ഗത്തിൽ പെട്ടതാണ്. ഉപയോഗം കുറവാണ്. ഇംഗ്ലീഷിൽ- (Indian Pinetree) ഇൻഡ്യൻപൈൻട്രി]

കാഷ്ഠദ്രു-പ്ലാശ്.

കാഷ്ഠപാടലാ-വെൺപാതിരി.

കാഷ്ഠഭംഗി-മരംകൊത്തി.

കാഷ്ഠഭാരികൻ-വിറകുചുമക്കുന്നവൻ.

കാഷ്ഠം-പ്ര. മരത്തടി. അഗ്നിയോടു സദൃശം ശോഭിക്കുന്നതെന്നൎത്ഥം. മറെറാരു പൎയ്യായം-ദാരു വ. വിറക്. ന. (മലയാളം) മലം.

കാഷ്ഠമണ്ഡപം - നേപാളരാജ്യത്തിൽ കാന്തി എന്നു പേരോടെ ഒരു രാജധാനിയുണ്ട്. ജനങ്ങൾ അതിനു വിളിക്കുന്ന പേർ 'കാഷ്ഠമണ്ഡപം' (കട്മണ്ടു)

കാഷ്ഠമല്ലം-ശവമഞ്ചൽ.

കാഷ്ഠവല്ലിക-എരിവള്ളി.

കാഷ്ഠലോഹി-വളഞ്ഞ വടി.

കാഷ്ഠവാടം-കൽച്ചുവര്.

കാഷ്ഠശാരിബാ-നറുനീണ്ടി.

കാഷ്ഠാ-൧. ദക്ഷൻെറ ഒരു പുത്രി, കശ്യപൻെറ ഭാൎയ്യ ൨. മരമഞ്ഞൾ. ൩. ദിക്ക്. ശോഭിക്കുന്നതെന്നർത്ഥം. ൪ പതിനെട്ടു നിമേഷകാലം, ഇമച്ചു മിഴിക്കുടിയ കാലം. [നിമേഷം=മാത്ര.] ൫ സ്ഥലം. ൬. ശ്രേഷ്ഠത. ൭. ലക്ഷ്യം.

കാഷ്ഠാഗരു-അല്പം മഞ്ഞനിറമുള്ള അകിൽ.

[കഫശമനകരമാണ്. ഗന്ധവൎഗ്ഗത്തിൽ പെട്ടതും സാമൎത്ഥ്യം അകിലിൻെറ ഗുണമുള്ളതുമാകുന്നു.]

കാഷ്ഠാംബുവാഹിനി-൧. തൊട്ടി. ൨. മരവി. ൩. തോണി.

കാഷ്ഠാലുകം-കുന്നൻചേമ്പ്.

കാഷ്ഠികാ-മരവാഴ.

കാഷ്ഠിക്കുക-മലം കളക, മലശോധന ചെയ്യുക.

കാഷ്ഠീല-൧. വാഴ. ഉറപ്പുകുറഞ്ഞ കമ്പുള്ളതെന്നർത്ഥം. ൨. മരവാഴ.

കാഷ്ഠീലം-മന്ദാരം.

കാഷ്ഠേക്ഷു-വെള്ളക്കരിമ്പ്.

കാഷ്ഠോദുംബരികാ-കാട്ടത്തി.

കാഷ്മൎയ്യം-കുമിഴ്, പെരികുമിഴ്.

കാഷ്മരി-കുമിഴ്, പെരികുമിഴ്.

കാസകന്ദം-കുന്നൻചേമ്പ്.

കാസഘ്നം-താന്നി.

കാസഘ്നി-൧. ചെറുതേക്ക്. ൨. കണ്ടകാരിച്ചുണ്ട.

കാസജിത്ത്-ചെറുതേക്ക്.

കാസനാസിക-നാല്ലൂപ്പുരക്കുന്ന.

കാസനാശിനി-കർക്കടശൃംഗി.

കാസഭഞ്ജനം-കുന്നൻപടവലം.

കാസാ-൧. ചുമ (കുര). കസിതമായി ശബ്ദിക്കുന്നതെന്നർത്ഥം. മറെറാരുപൎയ്യായം -കസവധു.

[അതിവ്യായാമം, പുകയും പൊടിയും മൂക്കിൽകൂടിയും വായിൽകൂടിയും ഏൽക്കുക മുതലായതുകൊണ്ടു കാസം ഉണ്ടാകുന്നു.]

൨. കരിമുരിങ്ങ. ൩. കരിവിക്കരിമ്പ്.

കാസമർദ്ദനം-കുന്നൻപടവലം.

കാസമർദ്ദം-പൊന്നാവീരം. കാസത്തെ മർദ്ദിക്കുന്നതെന്നർത്ഥം.

കാസശ്വാസം-ഒരു രോഗം.

കാസരം-൧. പോത്ത്. ൨. കാട്ടുപോത്ത്, കാട്ടെരുമ. വെള്ളത്തിൽ കളിക്കുന്നതെന്നർത്ഥം.

കാസഹാരി-പൊന്നാവീരം.

കാസാരം-പൊയ്ക, കൃത്രിമമായ പൊയ്ക, തടാകം. കുറച്ചുസാരമുള്ളത്, ശബ്ദിക്കുന്നത്. [ഇതിലെ സാരസാദിപക്ഷികളുടെ ശബ്ദം ഇതിൻെറതാണെന്നു കല്പിക്കുന്നു.] ഇങ്ങിനെ ശബ്ദാർത്ഥം.

കാസാലു-കുന്നൻചേമ്പ്.

കാസി-വി. ചുമയുള്ള.

കാസിക-ചുമ.

കാസീസദ്വയം-ധാതുകാസീസവും പുഷ്പകാസീസവും.

കാസീസം-൧. അന്നഭേദി. ൨. കറുത്തീയം. ൩. മയിൽതുത്ഥം.

കാസു-൧. കൊഞ്ഞവാക്ക്. ൨. വേലായുധം.

കാസൂകാരം-കവുങ്ങ്.

കാസ്രുതി-രഹസ്യവഴി.

കാസേക്ഷു-കതവിക്കരിമ്പ്.

കാസ്തീരം-വെളുത്തീയം.

കാസ്മൎയ്യം-കുമിഴ്.

കാഹല-വി. ൧. പാഴിട്ടുള്ള. ൨. ഉപദ്രവം ചെയ്യുന്ന. ൩. അധികമായ, വലുതായ, വിസ്താരമുള്ള.

കാഹളം-൧. ഒരു വാദ്യം, കുഴൽ, കാളം. ൨. പൂച്ച. ൩. കോഴി.

കാഹളാപുഷ്പം-ഉമ്മത്ത്.

കാഫി-കടകപ്പാല

കാള-(വി) കറുപ്പുനിറമുള്ള

കാള-പശുവിൻെറ ആൺ, എരുതു്. പൎയ്യായങ്ങാം-ഉക്ഷാ, ഭദ്രം, ബലീവൎദ്ദം, ഋഷഭം, വൃഷഭം, വൃഷം, അനഡ്വാൻ, സൌരഭേയം, ഗൌഃ

[കാളകളുടെ സമൂഹത്തിനു പൎയ്യായം-'ഔക്ഷകം' കാളയുടെ മാംസം-അത്യഗ്നി, വിഷമജ്വരം, കേവലവാതം, ശുഷ്ക കാസം വായുമുട്ടൽ, പീനസം, മെലിവു്, ശ്രമം ഇവയെ ശമിപ്പിക്കും. മേഹത്തെ തടിപ്പിക്കും. മൂത്രം, അഗ്നി, പിത്തം, കഫം, ബലം ഇവയെ വൎദ്ധിപ്പിക്കും. കറുത്ത കാളയുടെ മാംസം ശ്രേഷ്ഠം. തമിഴിൽ എരുതു്].

കാളകഞ്ജം-നീലത്താമര.

കാളകണ്ഠകം-പു. നത്തു എന്ന പക്ഷി. മറെറാരു പൎയ്യായം-ദാത്യൂഹം. വൎഷകാലത്തിൽ ശബ്ദിക്കുന്നതെന്നൎത്ഥം കറുത്ത കഴുത്തുള്ളതെന്നുമാകാം. ഉ. വേങ്ങ. ന. നീർക്കാക്ക.

കാളകണ്ഠൻ-പു. ശിവൻ, കറുത്ത കഴുത്തുള്ളവൻ. ഉ. ഉഴക്കുരികിൽ. ന. മയിൽ. ര. വാലാട്ടിപ്പക്ഷി.

കാളകം-ശരീരത്തിന്മേലുള്ളകറുത്തമറുവു്. താനിരിക്കുന്ന ദിക്കിനെ കറുപ്പു നിറമാക്കിത്തീൎക്കുന്നതെന്നൎത്ഥം.

കാളകണ്ഠികാ-നിൎഗ്ഗുണ്ഠി.

കാളകളി-വേലചെയ്യാതെ കളിച്ചുനടക്കുക.

കാളകളിക്കാരൻ-വേലചെയ്യാതെ കളിച്ചുനടക്കുന്നവൻ.

കാളകൂഷ്ഠം-കങ്കുഷ്ഠം.

കാളക്രുടകം-കാഞ്ഞിരം

കാളക്രുടം-പു. കഠിനവിഷം. കാലനെ കൂടി മോഹിപ്പിക്കുന്നതു്, കറുത്ത നിറമുള്ളതു് എന്നിങ്ങനെ അൎത്ഥം.

[പാലാഴിമഥനസമയം പാലാഴിയുടെ മുഖ്യാംശം വെളിയിൽ പുറപ്പെട്ടതാണെന്നും, കൊങ്കണം മലയം മുതലായ സ്ഥലങ്ങളിൽ കാണപ്പെടുന്നതാണെന്നും പൃഥുമാലി എന്ന ദൈത്യൻെറ ചോരയിൽനിന്നുണ്ടായതെന്നും അഭിപ്രായം കാണുന്നു.]

ഉ. കാക്ക.

കാളക്കിടാവു്-പശുവിൻെറ ആൺകുട്ടി, മൂരി.

കാളഖണ്ഡം-ഹൃദയത്തിന്നരികിലിരിക്കുന്ന ഒരു മാംസം.

കാളഗംഗ-യമുനാനദി.

കാളഗന്ധം-കാരകിൽ.

കാളഞ്ജരി-പാൎവ്വതി. [കാളഞ്ജരി ഗൌരി എന്നു വാചസ്പതി.]

കാളതാലം-പച്ചിലമരം.

കാളതുണ്ഡം-കാരകിൽ.

കാളൻ-മോരൊഴിച്ചുണ്ടാക്കുന്ന ഒരുവക കറി.

കാളനിൎയ്യാസം-ഗുൽഗുലു.

കാളപൎണ്ണം-തകരം.

കാളപൎണ്ണി-നാല്പാമരം എന്നു

കാളപാലകം-കങ്കുഷ്ഠം.

കാളപീലുകം-കാഞ്ഞിരം, പനച്ചി.

കാളപൃഷ്ഠ(ക)ം-കറുത്ത വാലുള്ള മാൻ.

കാളപൃഷ്ഠം-പു. കൎണ്ണൻെറവില്ലു്. അനേകം മൃഗങ്ങളെ പോലെ ഭയങ്കരമായ പൃഷ്ഠമുള്ളതെന്നൎത്ഥം. ഉ. കങ്കപക്ഷി. ന. കൃഷ്ണമൃഗം. ര. കരണ്ടാറൻ പക്ഷി.

കാളപേഷി-നാല്പാമരം എന്നു.

കാളഭാണ്ഡികാ-മഞ്ചട്ടി.

കാളം-പു. കറുപ്പുനിറം. മനസ്സിനെ പ്രേരിപ്പിക്കുന്നതു്, മനസ്സിനെ വെടിപ്പിക്കുന്നതു്, കണക്കാക്കപ്പെടുന്നതു് എന്നിങ്ങനെ അൎത്ഥം. ഉ. കാലം, കഴൽ. ന. ഇരിമ്പു്. ര. മുതലായ പിരിക്കുന്ന, തള്ള ചുണ. ഉ. സൌവീരാഞ്ജനം. ആ. അക്കോലം. ഉ. പീതചന്ദനം. ഷ്യ. ക

യിൽ ൻ. ചെഞ്ചല്യം. ൧൦ കൊട്ടവെലി. ൧൧. പൊന്നാവീരം. ൧൨. പച്ചി.

കാളമാല-കാട്ടുതുളസി.

കാളമുഖം-കരിങ്കുരങ്ങ്.

കാളമൂലം-ചെമന്ന കൊട്ടവേലി.

കാളമേശി,കാളമേഷി-ം. കാർകോകിൽ ഖ. മഞ്ചട്ടി. ന. ത്രികോല്പക്കൊന്ന

കാളമേശിക,കാളമേഷിക-ം. മഞ്ചട്ടി. കറുപ്പു നിറത്തോടു സ്പർശമുള്ളതു്. ഖ. കാർകോകിൽ ന. നാകല്പൂപ്പക്കൊന്ന.

കാളമേഷി-ം. നാല്ലൊപ്പക്കൊന്ന. ഖ കരിംജീരകം.

കാളയ-മഞ്ഞൾ.

കാളരാത്രി-ം. മരണദിവസത്തിന്റെ മുമ്പേ വരുന്ന രാത്രി.

'ചോരയുമൊലിപ്പിച്ചുകാളരാത്രിയെപ്പോലെ
ഘോരയാംനിശാചരിവേഗത്തിൽ നടകൊണ്ടാൾ'
(അദ്ധ്യാത്മരാമായണം) [ണ്ടാൾ
ഖ ഇരുട്ടുള്ള രാത്രി. മരണഹേതു എന്നർത്ഥം. ന. പാമ്പിന്റെ മൂന്നാമത്തെ വിഷപ്പല്ലു്.

കാളൻ-ം. ചൂടു്. ഖ. എരിച്ചിൽ.

കാളലോഹം-ഉരുക്കു്.

കാളവം-തീയുള്ള സ്ഥലം.

കാളവൃന്തം-മുതിര.

കാളവൃന്തി(കാ)-പാതിരി.

കാളശാകം-ം. കാട്ടുചീര. ഖ കരിവേപ്പു്. ന. കോഴി.

കാളസർപ്പം-കറുത്ത സർപ്പം

കാളസാരം-ം. പീതചന്ദനം ഖ പാച്ചി. ന. കരിമാൻ

കാളസ്കന്ധം-ം. പനിച്ചി. കറുത്ത മരത്തടിയുള്ളതെന്നർത്ഥം. ഖ. പച്ചിലാരം ന. പീനാറി. ർ അത്തിയാല്ലു്. ൫. വേങ്ങ.

കാളസ്ഥാലി-പൂപ്പാതിരിമരം.

കാളഹസ്തി-കർണ്ണാടദേശത്തുള്ള ഒരു മലയും നഗരവും.

കാളഹീനം-പാച്ചോററി.

കാളാ-ം. പാർവ്വതി [കാളാകാളുഞ്ചരീ ഗൌരി എന്നു വാചസ്പതി.] ഖ. പൂപ്പാതിരി ന. അമരി. കറുത്തതു് എന്നർത്ഥം. ക്ഷേപിക്കപ്പെടുന്നതു് എന്നുമാകാം. ർ. നാകല്പൂപ്പക്കൊന്ന. ൫. കരിംജീരകം. ൬ തിപ്പലി. ൭. മഞ്ചട്ടി. ൮. അമുക്കിരം.

കാളാഗ(ഗ്ഗു)രു-കാരകിൽ.

കാളാഞ്ചി-ം. പൊടിപ്പു്. ഖ. പൊൻതൊങ്ങൽ.

കാളാഞ്ജനി-കറുത്ത പൂവുള്ള പരുത്തി. [ഇതു ജ്വരരോഗത്തെ ശമിപ്പിക്കും. ആമദോഷത്തേയും കൃമിയേയും പുറത്തുകളയും.]

കാളാണ്ഡജം-കുയിൽ.

കാളാനുശാരിവാ-തകരം

കാളാനുസാരകം-പീതചന്ദനം.

കാളാനുസാരി-ം. ചോലയം. ശീതോഷ്ണാദികാലത്താൽ അനുസരിക്കപ്പെടുന്നതെന്നർത്ഥം. ഖ. വെളുത്ത നറുനീണ്ടി

കാളാനുസാര്യം-ം. തകരം, ഗന്ധദ്രവ്യം ശൈലപുഷ്പം. ഖ. പീതചന്ദനം. ന. കറുത്ത ഇരുവൂൾമരം

കാളാനുസാര്യ(ക)ം-ചോലയം.

കാളാമുന്ദാം-വാഴക്കാ എടുത്തതിന്റെശേഷം ഉള്ള ഒന്നു്.

കാളായസം-ം. ഇരിമ്പു്. ഖ. ഉരുക്കു്.

കാളാരിമേദാ-കറുത്ത കേരിവേലകം.

കാളി-ം. പാർവ്വതി. നീലനിറമുള്ളവൾ എന്നർത്ഥം. ദുർഗ്ഗ. ഖ. ഭദ്രകാളി. ന. സത്യവതി. അപ്സരസ്ത്രീയായ അദ്രികയുടെ മകൾ. പരാശരമഹർഷിക്കു് ഇവളിൽ വ്യാസനുണ്ടായി. ർ മണ്ഡൂരി

വാഴ. ൫ അമരി. ൬ പെരുഞ്ജീരകം. ൭ കരിഞ്ജീരകം. ൮ ത്രികോല്പക്കൊന്ന. ൯ തേക്കിട ൰ തുവരിമണ്ണ്.

കാളിക-വി. കറുത്ത.

കാളികം-൧. പീതചന്ദനം. ൨. കരകിൽ. ൩. മരമഞ്ഞൾ. ൪. മഷി. ൫. കറുപ്പ്.

കാളികാ-൧. മേഘമാല. ൨. പാർവ്വതി. ൩. അണ്ണാൻ. ൪. കാകകാളി. ൫. കാളികാ എന്ന യോഗിനി. ൬. അമരി. ൭. കറുത്തവൾ. ൮. കരിഞ്ജീരകം. ൯. തേക്കിട. ൰. ഇലവങ്ങം. ൰൧. മഞ്ചി. ൰൨. കയ്യൻപടവലം. ൰൩. സ്വർണ്ണാദിധാതുദോഷം. ൰൪. കർക്കടശൃംഗി. ൰൫. മദ്യം.

കാളികാപുരാണം-ഒരു ഉപപുരാണം കാളിസേവയുടെ വൈശിഷ്ട്യത്തെ കാണിക്കുന്നു.]

കാളിഘട്ടം-കൽക്കത്ത.

കാളിദാസൻ-പൗരാണികകാലത്തുണ്ടായിരുന്ന ഇൻഡ്യയിലെ വിശ്വവിശ്രുതനായ ഒരു കവി.

[വിക്രമാദിത്യസദസ്സിലെ നവരത്നങ്ങളിൽ പ്രാധാന്യം ഇദ്ദേഹത്തിനാണ്. ഇദ്ദേഹത്തിൻെറ അന്യാദൃശപ്രസിദ്ധിക്കുള്ള കാരണം താൻ രചിച്ച ശാകുന്തളം നാടകമാകുന്നു. വിക്രമോർവ്വശീയം, മാളവികാഗ്നിമിത്രം മുതലായവയും ഈ മഹാൻെറ കവനങ്ങൾതന്നെ. കാവ്യത്തിലും താൻ പ്രഥമഗണനീയൻ എന്നതിനു പക്ഷാന്തരമില്ല. പ്രധാനകാവ്യങ്ങൾ-രഘുവംശവും കുമാരസംഭവവുമാകുന്നു. ഈ മഹാനുഭാവൻ നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ള ചെറിയ കാവ്യങ്ങൾ മേഘസന്ദേശവും ഋതുസംഹാരവുമാണ്. ഇവയിൽ അധികം പ്രസിദ്ധി മേഘസന്ദേശത്തിനാകുന്നു. ഈ മഹാകവിയുടെ കൃതികൾകൊണ്ട് അക്കാലത്തെ ജനങ്ങളുടെ സ്വഭാവവും ആചാരവും അനുമാനിക്കാം-കാളിദാസൻെറ അനുഗാമികൾ-൧. ഭാരവി. ൨. ദണ്ഡി. ൩. ബാണൻ. ൪. സുബന്ധു. ൫. ഭർത്തൃഹരി. ൬. ഭവഭൂതി മുതലായവരാകുന്നു. കാളിദാസമഹാകവിയുടെ സ്ഥലം ഉജ്ജയിനിയാണത്രെ. ക്രിസ്ത്വബ്ദം ആറാംനൂററാണ്ടിൽ ജീവിച്ചിരുന്നു.]

കാളിന്ദി-൧ യമുനാനദി. ൨. കൃഷ്ണൻെറ പ്രധാനഭാര്യമാരിൽ ഒരുത്തി. ൩. ചന്ദ്രവംശത്തിലെ ഋക്ഷനൃപൻെറ ഭാര്യ.

[കാളിന്ദീനദിയുടെ പര്യായങ്ങൾ-കാളിന്ദി, യമുന, സൂര്യതനയ, ശമനസ്വസാവ്. കളിന്ദപർവ്വതത്തിൽ നിന്നുണ്ടാകയാൽ കാളിന്ദി എന്ന പേരുണ്ടായി. കാളിന്ദി സൂര്യൻെറ പുത്രിയാകുന്നു]

കാളിന്ദീഭേദനൻ-ബലഭദ്രൻ. തൻെറ ആജ്ഞയെ നിരസിക്കയാൽ കാളിന്ദി എന്ന നദിയെ കലപ്പകൊണ്ടു ഭേദിച്ചവൻ എന്നർത്ഥം.

കാളിമ-കറുപ്പ്.

കാളിയ-വി. കറുത്ത.

കാളിയൻ-ഒരു സർപ്പശ്രേഷ്ഠൻ.

[യമുനാനദിയിൽ കിടന്നു പരമോപദ്രവംചെയ്ത ഈ കാളിയൻെറ മദം ശ്രീകൃഷ്ണൻ നിശ്ശേഷം ശമിപ്പിച്ചു. കാളിയമർദ്ദനം കഥ വായിക്കുക.]

കാളീകാ-൧. അന്നിൽപക്ഷി. ൨. കൊക്ക്.

കാളിചി-യമൻെറ ന്യായവിസ്താരസ്ഥലം.

കാളീയകം-൧. പീതചന്ദനം. ൨. മരമഞ്ഞൾ.

കാളീതനയം-പോത്ത്.

കാളുക-കത്തി ജ്വലിക്കുക, കരിയുക, ദഹിക്കുക.

'വ്യക്തി പാളീശ്ശളീകേളീകാളീട്ടന്ന കേറംകേ
(ഭാഷാനൈഷധചമ്പു) [ന്നേരം'

കാളും, കാറ്റം-അ. ഇതു് ഒന്നിനെക്കാരം അധികം എന്നും മററം പറയേണ്ടുന്നിടത്തു ചേരും.

കാളേയകം-ചെംവള്ളിക്കൊടി.

കാളേയം-പീതചന്ദനം.

കാറ്റം-രണ്ടു വസ്തുക്കളുടെ താരതമ്യവിവേചനത്തിൽ 'കാറ്റം' 'കാളും' ഈ പ്രയോഗങ്ങളും വരും.

കാഴ്ച-പ്ര. കണ്ണിൻെറ അനുഭവം, നോട്ടം. വ. ആഘോഷം. ന. രാജാക്കന്മാരുടെയും മററം മുമ്പിൽവെച്ചു കാണുന്ന വസ്തു. ർ. വീണ്ടുവിചാരം.

'തീച്ചയാക്കിപ്പറഞ്ഞതുകേട്ടിട്ടു
കാഴ്ചപോരാനിനക്കെന്നുറച്ചുഞാൻ'
(സന്താനഗോപാലം-പാന)

കാഴ്ചക്കാരൻ-പ്ര. കാണുന്നവൻ. വ. വല്ലതും കാഴ്ചയായിട്ടു വെയ്ക്കുന്നവൻ.

കാഴ്ചദ്രവ്യം-രാജാക്കന്മാരുടേയും മററം മുമ്പിൽ വെച്ചു കാണുന്ന വസ്തു. പര്യായങ്ങൾ-ഉപഗ്രാഹ്യം, ഉപഹാരം, ഉപദാ, ഉപായനം.

കാഴ്ചപ്പട-ആയുധാഭ്യാസത്തിൻെറ അരങ്ങേററം.

കാറ-പ്ര. കഴുത്തിൽ കെട്ടുന്ന ഒരാഭരണം. വ. മുരൽ.

കാറയ്ക്കാ-പ്ര. കപ്പലുമാവിൻെറ പഴക്കാതകായ്. വ. ചുണ്ടക്കായിൽ അല്പം വലിയതായ ഒരുമാതിരി കായ്.

കാറൽ-പ്ര. വെളിച്ചെണ്ണ മുതലായവ പഴകിയതുകൊണ്ടുണ്ടാവുന്ന ചുവ, കനപ്പ്. വ. നിലവിളി.

കാറ്-മേഘം, മഴക്കാറ്.

കാറുക-പ്ര. നിലവിളിക്കുക. വ. കലിക്കുക.

കാറുകാൻ-ഒരു പക്ഷി.

കാറുകൊള്ളുക-മഴപെയ്യുന്നതിനുള്ള മേഘം വന്നു നിരക്കുക.

കാറുവാൻ-ഒരു പക്ഷി.

കാറുവാർ(റ്)-പ്ര. അധികാരം. വ. വേല ന. ജോലിത്തിരക്ക്.

കാററോടൻ-കാക്കോടകൻ.

കാററാടി-കാററത്തു പറപ്പിക്കുന്ന ഒരു കളിപ്പണ്ടം.

കാററിൻമകൻ-പ്ര. ഭീമൻ. വ. ഹനുമാൻ.

കാററ്-പഞ്ചഭൂതങ്ങളിൽ ഒന്ന്, വിശറികൊണ്ടു വീശുമ്പോഴും മററം ഉണ്ടാകുന്നത്.

കാററുകൊള്ളുക-കാററേൽക്കുക, കാററിനെ ശരീരത്തിൽ കൊള്ളിക്കുക.

കാററുപാങ്ങ്-കാററുതക്കം, കാററിൻെറ അനുകൂലം,

കാററുമറവ്-കാററു കയറാതെയിരിക്കുന്നതിനുള്ള മറ.

കാററുവാ-അധികം കാററു വരുന്ന സ്ഥലം.

കാററുവാക്ക്-കാററിൻെറ ചൊവ്വേ.

കാററൊഴിവ്-കാററു മാറിപ്പോവുക.

കാററോട്ടം-കാററിൻെറ സഞ്ചാരം.

കി

കികി-പ്ര. കാട്ടുകാക്ക വ. തെങ്ങ്.

കികീദിവി-കാട്ടുകാക്ക. കികീ എന്നു തിലവിളിച്ചു കളിക്കുന്നതെന്നർത്ഥം. പാഠഭേദങ്ങൾ-കികിദിവം, കികിദിവി, കികീദിവം, കികീദീവം, കികീദീവി.

കിഖി-പ്ര. കുറുക്കൻ വ. കരഞ്ഞ്

കിക്കിളി-കിക്കിളി, കിഴിഞ്ഞ്. [അക്കളും എന്നതു നോക്കുക].

കിങ്കണൻ-അല്പദ്രവ്യത്തെ പ്രമാണിക്കുന്നവൻ.

കിങ്കര-വി. പറയുന്നതിനെ കേട്ടു വേല ചെയ്യുന്ന, ദാസസ്വഭാവമുള്ള.

കിങ്കരൻ-ദാസൻ. കുത്സിതമായിട്ടു ചെയ്യുന്നവൻ എന്നർത്ഥം. എന്തും ചെയ്യേണ്ടതു എന്നു ചോദിക്കുന്നവൻ എന്നുമാകാം. മററു പര്യായങ്ങൾ-പ്രേഷ്യൻ, ഭുജിഷ്യൻ, പരിചാരകൻ, ഭൃത്യൻ, ദാസേയൻ; ദാസേരൻ, ദാസൻ, ഗോപ്യകൻ, ചേടകൻ, നിയോജ്യൻ.

കിങ്കിണി-൧. ഒരുമാതിരി ചെറിയ മണി, കിങ്ങിണിത്തള. കുറച്ചു ശബ്ദമുണ്ടാക്കിത്തീർക്കുന്നതെന്നർത്ഥം. മററു പര്യായം-ക്ഷുദ്രഘണ്ടിക. [കിങ്കണി എന്നുമാകാം. സുഖത്തെ ശംസിക്കുന്നതെന്നർത്ഥം]. ൨. വയ്യങ്കതക്. ൩. ചണ. ൪. മുന്തിരി. ൫. ആററുഞൊവൽ.

കിങ്കിരൻ-കാമദേവൻ.

കിങ്കിരം-൧. കുയിൽ. ൨. കുതിര. ൩. ചെമപ്പ്.

കിങ്കിരാ-ചോര.

കിങ്കിരാതം-൧. അശോകം. ൨. മഞ്ഞക്കുറിഞ്ഞി ൩. തത്ത. ൪. കുയിൽ.

കിങ്കിരാത(ല)ം-വെറുംവേലം.

കിങ്കിരി-വയ്യങ്കതക്.

കിങ്ങിണി-ഒരുമാതിരി ചെറിയ മണി.

കിച്ചടി-ഒരുവകക്കറി.

കിഞ്ച-അ. അത്രയുമല്ല, അതുതന്നെയുമല്ല.

കിഞ്ചന-അ. അല്പം, കുറച്ച്.

'വാക്കിനാലൊട്ടുമിന്നു കിഞ്ചന
തോൽക്കയില്ലെന്നു നിശ്ചയം'
(നളായണീചരിതം തുള്ളൽ)

കിഞ്ചനൻ-അല്പൻ.

കിഞ്ചിൽ-അ. കുറഞ്ഞൊന്ന്, അല്പം.

കിഞ്ചിൽ-യാചന.

കിഞ്ചുക-യാചിക്കുക.

കിഞ്ചുളകം, കിഞ്ചിളികം-ഞാഞ്ഞൂൽ. കുറച്ചുകുറച്ച് ഇളകിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നതെന്നർത്ഥം. മററു പര്യായങ്ങൾ-മഹീലത, ഗണ്ഡൂപദം.

കിഞ്ജ(ല)ം-താമരയല്ലി.

കിഞ്ജല്കം-൧. താമരയല്ലി. ഭ്രമരനയനങ്ങളെ കാണാതാൻ മറയ്ക്കുന്നതെന്നർത്ഥം. മറെറാരു പര്യായം-കേസരം. ൨. നാകപ്പൂവ്.

കിട-ധാതു. ൧. ലഭിക്കുക. ൨. ശയിക്കുക.

കിട-൧. ചിറ. ൨. എതിർ, തുല്യം, നേരെ ൩. മാതിരി, തരം. ൪. ആട്ടിൻകൂട്ടം.

കിടക്ക-മെത്ത കിടക്കുന്നതിനായിട്ടു ശീലകൊണ്ടുണ്ടാക്കി പഞ്ഞി നിറച്ചതു. പര്യായങ്ങൾ-ശയ്യ, ശയനീയം, ശയനം.

കിടക്കപ്പുര-കിടക്കുന്ന മുറി.

കിടക്കുക-൧. കട്ടിലിന്റെ മീതെയും മററും ശരീരത്തിനെ നീളത്തിൽ വെയ്ക്കുക ൨. ചില വസ്തുക്കൾ ഇരിക്കുക.

കിടങ്ങ്-൧. കോട്ടകൾക്കു ചുററുമുണ്ടാക്കുന്ന ഒരുമാതിരി വെള്ളക്കുഴി. പര്യായങ്ങൾ-ഖേയം, പരിഖാ. ൨. കോട്ടമതിൽ. ൩. കൽച്ചുവര്. ൪. ശേഖരിപ്പസ്ഥലം.

കിടച്ചിൽ-൧. ശണ്ഠ ൨. വേർപാട്. ൩. വല്ലതും തമ്മിൽ കൂട്ടിത്തൊടുക.

കിടച്ചുതൊടുക-കൂട്ടിത്തൊടുക.

കിടത്തുക-ശയിപ്പിക്കുക.

കിടപ്പ്-൧. കിടക്കുക, ശയനം ൨. അവസ്ഥ.

കിടയ്ക്കുക-൧. ലഭിക്കുക, കിട്ടുക ൨. കൂട്ടിസംബന്ധിച്ചു തൊടുക.

കിടയ്പ്-൧. ലാഭം. ൨. കൂട്ടിത്തൊടുക.

കിടയുക-പ്ര. ശബ്ദക്കുടുക ഉ. തൊടുക. ന. മുട്ടുക.

കിടാകുക-പ്ര. കല്ലെറിയുക. ഉ. ആണി അടയ്ക്കുക.

കിടാക്കൾ-പ്ര. പൈതങ്ങൾ. ഉ. മൃഗക്കുട്ടികൾ.

കിടാങ്ങൾ-പ്ര. പൈതങ്ങൾ. ഉ. മൃഗക്കുട്ടികൾ.

കിടാത്തൻ-കമ്മാളരുടേയും മററും ആൺ പൈതൽ.

കിടാത്തി-കമ്മാളരുടേയും മററും പെൺ പൈതൽ.

കിടാരൻ-തോൽക്കൊല്ലൻ.

കിടാരം-ചെമ്പുകൊണ്ടുള്ള ഒരുമാതിരി വലിയ പാത്രം. [തമിഴിൽ-കടാരം. സംസ്കൃതത്തിൽ-കടാഹം].

കിടാവു്-പ്ര. പൈതൽ, ഉ. മൃഗക്കുട്ടി.

കിടാവുക-പ്ര. തെളിക്കുക. ഉ-ം, തേർ കിടാവുക. ന. ഓട്ടിക്കുക.

കിടി-പ്ര, പന്നി. ഓട്ടുന്നതെന്നർത്ഥം, ഉ. പന്നിക്കിഴങ്ങ്.

കിടിഞ്ഞൻ-ഒരുമാതിരി ചെറിയ കൊട്ട.

കിടിഭം-പ്ര. പേൻ. ഉ. മൂട്ട.

കിടിൽ-കിടുക് (ഓലകൊണ്ടുള്ളചെററ).

കിടിലം-കിടുക്കം

കിടുകു-തെതൽ, ഓലകൊണ്ടുണ്ടാക്കിയ മറ.

കിടുകിടുക്കുക-പ്ര ഭയംകൊണ്ടോ കുളിരുകൊണ്ടോ വിറയ്ക്കുക. ഉ. കിടുകിടെ ശബ്ദിക്കുക. ന. ഇളകുക.

കിടുകിടുപ്പു്-പ്ര. വിറയൽ. ഉ. ഒരുമാതിരി ശബ്ദം. ന. ഇളക്കൽ.

കിടുക്കം-പ്ര. ഓട്ടുപാത്രങ്ങളുടേയും മററും ശബ്ദം ഉ. ഒരുമാതിരി കിലുക്കം.

കിടുക്കനെ-അ. വേഗത്തിൽ.

കിടുക്കുക-പ്ര. കിലുക്കുക. ഉ. കക്ഷത്തിൽ എടുക്കുക.

കിടുങ്ങുക-പ്ര. പാത്രങ്ങളോ മററോ തമ്മിൽ കൂട്ടിമുട്ടി ശബ്ദമുണ്ടാക്കുക. ഉ. വിറയ്ക്കുക ന. മരിക്കുക

കിടുപിടി-പ്ര. ഒരു വക വാദ്യം. ഉ. ഒരു ശകാരവാക്ക്.

കിടുമ്മൻ-മുടക്കൻ.

കിടേശ്ശു-ഒരു വക ചെടി.

കിട്ടം-പ്ര. ഇരുമ്പുകീടൻ ഉ. മലം. ശമനശീലം എന്നർത്ഥം ന. ഉരുക്കിച്ചളുതളളുണ്ടതുമായ ഭാഗം.

കിട്ടാക്കററി-കടം വീട്ടുവാൻ മുതലില്ലാത്തവൻ

കിട്ടാലം-പ്ര. ഇരിമ്പിൻകിട്ടം. ഉ. ചെമ്പു പാത്രം.

കിട്ടി-ഇട്ടക്കകോൽ, കോലിറക്കി. (ഞെരിത്തു എന്ന അർത്ഥവും കാണുന്നു)

കിട്ടിക്കോൽ-ഇടുക്കകോൽ.

കിട്ടുക-പ്ര. ലഭിക്കുക; തന്റെതായി ത്തീരുക. ഉ. എത്തുക.

കിണത്തരം-കിണാട്ടം

കിണ്ടൻ-ഒരുമാതിരി പൂതപ്പു്.

'തത്ര പുല്ലാതലയിണ കിണ്ടനം'

(മുണ്ഡപപ്പാടു)

കിണ്ണപ്പൻ-വണ്ണമുള്ളവൻ, ബലമുള്ളവൻ.

കിണ്ണം-പ്ര. ഇഷ്ടാംഗം. ഉ. ദോഷം. ന. മോഷണം.

കിണ്ടൽ-പ്ര. ഇളക്കുക. ഉ. ഒററ്.

കിണ്ടാട്ടം-പ്ര ഒററ് ഉ. വഞ്ചന.

കിണ്ടി-വെള്ളം കടിപ്പാനും മററുമുള്ള വാലുള്ളതായ ഒരു ഓട്ടുപാത്രം. പര്യായങ്ങൾ-കർക്കരി, ആലു, ഗളന്തികം.

കിണ്ടുക-ഇളക്കുക.

കിണ-ധാ. വശിപിടിക്ക.

കിണം-പ്ര. തഴമ്പ്. ഉ മുഴ. മരത്തിൽ കാണുന്ന ഒരുമാതിരി കൃമി.

'അത്യന്തം മറയാത്താനാണിക്കിണ-
റ്റുടെ മണിബന്ധനാൽ'.
(അഭിജ്ഞാനശാകുന്തളം)

കിണച്ചിൽ-ഗ്രാ. ശബ്ദം. ഉ. വേർപാട്. ന. കൂട്ടിമുട്ടുക.

കിണയുക-ഗ്രാ. ശബ്ദംകൂട്ടുക. ഉ. വേർപെടുക. ന. കൂട്ടിമുട്ടുക. [തമിഴിൽ-കിണക്ക. തെലുങ്കിൽ-നികിനി=കോപം എന്നർത്ഥം].

കിണർ(റ്)-ജലം കോരുന്നതിനു വട്ടത്തിൽ കുഴിച്ചുണ്ടാക്കുന്നത്. പര്യായങ്ങൾ-അന്ധു, പ്രഹി, കൂപം, ഉദപാനം.

[കിണററിലെ വെള്ളം വസന്തഗ്രീഷ്മങ്ങളിൽ ഗുണമേറിയിരിക്കും. "ഭൂമൌ ഖാതോല്പവിസ്താരോ ഗംഭീരോമണ്ഡലാകൃതിഃ; ബദ്ധോബദ്ധസ്സ കൂപസ്യാത്തദംഭഃകൌപമുച്യതേ" - ഭാവപ്രകാശം. "ശീതകാലേഭവേദുഷ്ണം ഗ്രീഷ്മകാലേസുശീതളം; വസന്തേതുപ്രശസ്തംസ്യാൽ കാലദോഷഗുണത്രയം"-രാജവല്ലഭം. സംസ്കൃതത്തിൽ-കൂപം. തമിഴിൽ-കിണറ്. ഇംഗ്ലീഷിൽ-(Well) വെൽ].

കിന്നി-വലിയ കടലാടി.

കിണിഹി-കടലാടി. വ്രണപ്പെടുത്തുന്നതെന്നർത്ഥം. [വലിയ കടലാടി എന്ന് വൈദ്യനിഘണ്ടു.]

കിൺകിണിപ്പാല-നിലംപാല, ഒരു മരം. പര്യായങ്ങൾ-ക്ഷീരാവി, ദുഗ്ദ്ധിക.

[ഇതു കഫം, കുഷ്ഠം, കൃമി, പ്രമേഹം ഇവയെ ശമിപ്പിക്കും. ഹൃദയപ്രസാദത്തെ ചെയ്യും. വാതത്തെയും കഫത്തെയും പിത്തത്തെയും ധാതുക്കളേയും വർദ്ധിപ്പിക്കും. മലത്തെ പിടിപ്പിക്കും. വയറൊപ്പംകൂടി മഹിക്കും. ഭഗ്നസന്ധാനത്തെ ചെയ്യും. ഇതിന്റെ നീര ചെമന്നിരിക്കും. തമിഴിൽ-ചിറുപാലൈ, ചിറ അമ്മൻപച്ചരിചി. സംസ്കൃതത്തിൽ-ദുഗ്ദ്ധിക.]

കിണകിണേ-അ. പട്ടുകെപ്പട്ടുകെ.

കിണുക്കം-ഗ്രാ. വർണ്ണം. ഉ. മണിയുടെ നാദം, കിലുക്കം.

കിണുക്കുക-കിലുക്കുക.

കിണുക്കുക-ഗ്രാ. തടിക്കുക. ഉ. ബലമുണ്ടാവുക.

കിണുങ്ങുക-ഗ്രാ. കിലുങ്ങുക. ഉ. മൂക്കുകൊണ്ടു സ്വരം വരുത്തിപ്പറയുക.

കിണുപ്പ്-തടിപ്പ്.

കിണ്ണൻ, കിണ്ണം-കഞ്ഞികുടിപ്പാനും മററുമുള്ള ഓട്ടുപാത്രം. പര്യായങ്ങൾ-കംസം, പാനഭാജനം. (കുപ്പുതലായ മററു പാനപാത്രങ്ങൾക്കും പര്യായം ഇതാകാം.)

കിണ്ണംമുട്ടുക-പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുക.

കിണ്ണാണം-പിന്നെയും പിന്നെയും ചോദിക്കുക, അനാവശ്യമായിട്ടിങ്ങിനെ സാരമൊടുകൂടി എല്ലാം ചോദിക്കുക.

കിണ്ണാണിക്കുക- അറിഞ്ഞതിനെ തന്നെയും വീണ്ടും ചോദിക്കുക.

കിണ്വമൂലം-കൊക്കമന്താരം.

കിണ്വം-ഗ്രാ. വല്ലതെ ദ്രവ്യങ്ങളെക്കൊണ്ടുണ്ടാക്കിയ സുരാബീജം. (ഏതു ദ്രവ്യം കൊണ്ടു മദ്യം ഉണ്ടാക്കുന്നുവോ ആ ദ്രവ്യമത്രെ സുരാബീജം). ഉ. വറുത്ത എള്ളും യവവും പൊടിച്ചു തൈർ ചേർത്തുണ്ടാക്കുന്ന മദ്യം. ന. മദ്യപാനംചെയ്തു മത്തന്മാരായവർ നഗ്നന്മാരായി ക്രീഡിക്കുക. മറെറാരുപര്യായം-നഗ്നഹൂ. വ. പാപം. കിണ്വം എന്നാൽ ശബ്ദിപ്പിക്കുന്നു എന്നർത്ഥം.

കിണ്വീ-കുതിര.

കിത-യാദൃ. വേഗത്തിൽ ശ്വസിക്കുക.

കിതവ-വി. ഗ്രാ. ചതിവുള്ള. ഉ. ഉപദ്രവിക്കുന്ന.

കിതയ്ക്കുക-കിഴയ്ക്കുക, നെഞ്ചുളിക്കുക.

കിതവൻ-ഗ്രാ. ചതിയൻ. ഉ. ഉന്മത്തം.

൩. ചൂതുകളിക്കുന്നവൻ. ജ്ഞാനത്തെ ഇല്ലാതാക്കുന്നവൻ എന്നർത്ഥം. ൪. വ്യാജമുള്ളവൻ.

കിതവം-൧. ഉമ്മം, ഉമ്മത്തു്. ചതിക്കുന്നതു് എന്നർത്ഥം. ൨. അടവിക്കച്ചോലം

കിത്താബ്-പുസ്തകം. കൊറാൻ (അറബിഭാഷ).

കിത്താൻ-രട്ടുശീല, ചണനൂൽ തുണി.

കിന്തുക-൧. കാൽവിരലുകളുടെ അററം കൊണ്ടു (കുന്തുകാൽകൊണ്ടു) നടക്കുക. ൨. ഒററക്കാലിൽ ചാടുക. കുട്ടികൾ കൊന്നിക്കൊന്നിക്കളിക്കുക.

കിന്തമാം, കിന്തരാം-അ. എന്തു്, കിം. ഇതു സംഖ്യയിലും വരും.

കിന്തു-അ. ൧. എന്നാൽ. ൨. പിന്നെയും, ഇനിയും, എന്തു.

കിന്ദേവ-വി. നിരീശ്വരമായുള്ള

കിന്ധി-കുതിര.

കിന്ദേവൻ-ഈശ്വരനില്ലെന്നു വാദിക്കുന്നവൻ.

കിനാവു്-സ്വപ്നം.

കിനി-(ധാതു.) ഭയമുണ്ടാക.

കിന്നരൻ-കുത്സിതമായ ദേഹമുള്ള മനുഷ്യൻ എന്നർത്ഥം. പര്യായങ്ങൾ-കിന്നരൻ, കിമ്പുരുഷൻ, തുരംഗവദനൻ, മയു

കിന്നരന്മാർ-അശ്വമുഖന്മാർ.

[പത്തു ദേവയോനികളിൽ ഒരു കൂട്ടർ. ഇവർക്കു മനുഷ്യശരീരവും അശ്വമുഖവുമാണു്. ദേവലോകത്തിലെ ഗായകന്മാർ.]

കിന്നരം-ഒരുവക വാദ്യം.

കിന്നരി-൧. കിന്നരസ്ത്രീ. ൨. ചണ്ഡാലന്റെ വീണ.

കിന്നരേശൻ-വൈശ്രവണൻ. കിന്നരന്മാരുടെ നാഥൻ എന്നർത്ഥം.

കിന്നു-അ. ൧. എന്തു. ൨. എങ്ങിനെ ൩. ഇപ്രകാരം. ൪. പോലെ. ൫. പിന്നെയും.

കിമപി-അ. അല്പം, ഒന്നും, ഏതെങ്കിലും.

കിമു-അ. എന്തു്?, അതോ ഇതോ എന്നു വികല്പിക്കുന്നതിൽ പ്രയോഗം.

കിമുത-അ. എന്തു്?, അതോ ഇതോ എന്നു വികല്പിക്കുന്നതിൽ പ്രയോഗം.

കിമ്മണൻ-സ്വല്പ കടമെ ബഹുമാനിക്കാത്തവൻ.

കിം-അ ൧. എന്തു്. ൨. അതോ ഇതോ എന്നു വികല്പിക്കുന്നതിൽ പ്രയോഗം.

കിംക്ഷണ-വി. അല്പകാലത്തെ സമയമില്ലെന്നു വിചാരിക്കുന്ന.

കിംദാസൻ-ചീത്തയായ ഭൃത്യൻ.

കിംപച, കിംപചാന-വി. ലുബ്ധ (പിശുക്കു)ള്ള.

കിംപചാനൻ, കിംപചൻ-ലുബ്ധൻ (പിശുക്കൻ). കുത്സിതമായി പാകംചെയ്യുന്നവൻ എന്നർത്ഥം.

കിംപാക-വി. ഭോഷത്വമുള്ള.

കിംപാകം-൧. കാക്കത്തൊണ്ടി ൨. കാഞ്ഞിരം

കിംബഹുനാ-അ. വളരെ എന്തിനു്. വളരെ പറഞ്ഞിട്ടു ഫലമെന്തു്?.

കിമ്പുരുഷൻ-കിന്നരൻ. അല്പം പുരുഷാകൃതിയുള്ളവൻ എന്നർത്ഥം.

[ഇവരിൽ ചിലക്കു കുതിരമുഖവും മനുഷ്യശരീരവും മററുചിലക്കു മനുഷ്യമുഖവും കുതിരശരീരവും കാണും]

കിംശരാ-പവിഴക്കൊടി.

കിംവദന്തി-ലോകപ്രവാദം. [ഈ വർത്തമാനം എവിടെനിന്നുണ്ടായി എന്നു തിരിച്ചറിയുന്നതിനു നിവൃത്തിയില്ലാത്തതും അനേകംപേർ ധരിച്ചിട്ടുള്ളതുമാകുന്നു. ലോകപ്രവാദം എന്നു പറയുന്നു] പര്യായങ്ങൾ-കിംവദന്തി, ജനശ്രുതി.

കിംവാ-അ. അല്ലെങ്കിൽ.

കിംശാരു-൧. നെല്ലിന്റെ ഓക്. ൨. ക

ഞെരിഞ്ഞു ഭേദനപ്പെടുത്തുന്നതു് എന്ന ർത്ഥം. മററുരൂപഭേദം-സസ്യശൂകം വ. ബാണം. ന. കങ്കപക്ഷി.

കിംശുകം-പ്ലാശ്. തത്തച്ചുണ്ടിനു തുല്യ മായ പുഷ്പമുള്ളതെന്നർത്ഥം.

'കിംശുകപുഷ്പസമാധരിസുമതേ'

(പ്രാമാണമാണ്ഡാത്ത്യം തുള്ളൽ)

[കിംശുകത്തിനു മുരുക്ക് എന്നും അ ർത്ഥം കാണുന്നു]

കിംശുലുകം-പ്ലാശ്.

കിയതി-അ. എത്ര.

കിയൽ-അ. എത്ര.

കിയന്മാത്രം-വളരെ കുറച്ച്.

കിരണമാലി-ആദിത്യൻ.

കിരണഭ്രംശം-രശ്മികിരണങ്ങൾ വഴു ലുക.

കിരണം-രശ്മി. ഇരുട്ടിനെ നശിപ്പിക്കുന്ന തു്, ലോകത്തിൽ ചിതറുന്നതു് ഇങ്ങ നെ അർത്ഥം. വിതറപ്പെടുന്നതു് എന്നു മാകാം.

കിരം-പന്നി. [കിരി എന്നതിന്റെ പാഠ ഭേദം.]

കിരാടിക-പഞ്ചവർണ്ണക്കിളി.

കിരാത(ക)ം-നിലവേപ്പ്.

കിരാതതിക്തം-കിരിയാത്ത. കിരാത ദേശത്തിലുണ്ടായ തിക്തരസദ്രവ്യം എ ന്നർത്ഥം.

[കിരാതതിക്തം, ഭൂനിംബം, അനാ ര്യതിക്തം ഈ ശബ്ദങ്ങൾക്ക 'പുത്തരി ച്ചുണ്ട' എന്ന അർത്ഥം ചിലർ പറയുന്ന തു ശരിയല്ല.]

കിരാതൻ-കാട്ടാളൻ, വേടൻ. അമ്പു കളെ അയച്ചുകൊണ്ടു് എപ്പോഴും സ ഞ്ചരിക്കുന്നവൻ എന്നർത്ഥം. കിരങ്ങളെ (പന്നികളെ) ബാധിക്കുന്നവൻ എന്നു മാവാം. മലവാസി.

കിരാതം-കിരിയാത്ത.

കിരാതാർജ്ജുനീയം-അർജ്ജുനനും കിരാ താവേഷത്തിൽ ശിവനും തമ്മിലുണ്ടായ യുദ്ധത്തെ വിവരിക്കുന്ന ഗ്രന്ഥം. ക ർത്താവു ഭാരവിയാണ്.

കിരാതി-സ്ത്രീ. ഗംഗാദേവി, ഗംഗാനദി. വ. കാട്ടാളസ്ത്രീ. (മ) വേടിപ്പെണ്ണ്.

കിരാതിനി-മാഞ്ചി.

കിരി-പന്നി. കത്തിച്ചുളച്ച ചിന്നിച്ചിതറു ന്നതെന്നർത്ഥം.

കിരിയം-ശൂദ്രരിൽ പ്രധാനമായി [ഗൃ ഹം എന്ന ശബ്ദമാണ് 'കിരിയം' എ ന്നായതു്]

കിരിയാത്ത-ഒരുവക മരുന്ന്, നിലവേ പ്പ് (തമിഴിൽ) പര്യായങ്ങൾ-കിരാത തിക്തം, ഭൂനിംബം, അനാര്യതിക്തം.

[ജ്വരത്തിനു കിരിയാത്ത അത്യുത്ത മമായ ഔഷധമാണ്. ഇതു കഫപിത്ത രോഗങ്ങളേയും വ്രണം, കുഷ്ഠം, കാസം, ദാഹം, ചൊറി ഇവയേയും ശമിപ്പിക്കും. കിരാതദേശത്തുണ്ടായതുകൊണ്ട് കിരിയാ ത്ത എന്ന പേർ വന്നു.]

കിരീടപതി-കിരീടംധരിച്ച രാജാവ്.

കിരീടം-രാജാവിന്റെ തലയിൽ അണി യുന്ന ആഭരണം. മററുപര്യായം-മകുടം. നെററിയുടെ മേലെ വെയ്ക്കപ്പെ ടുന്നതു് എന്നർത്ഥം.

കിരീടമാലി-അ. അർജ്ജുനൻ

കിരീടി-പു. അർജ്ജുനൻ. വ. തിർമ്മരുതു്. ന. ശംഖുപുഷ്പി

കിരീടിക-വെൺകുന്നി.

കിറുകിറുക്കുക-കരിയിലയിളകും വണ്ണം ശബ്ദമുണ്ടാകുക.

കിറുകിറുപ്പു്-കരിയിലയിൽകൂടെ പ്രാ ണികൾ സഞ്ചരിച്ചാലുള്ള ശബ്ദം.

കിറുകിറെ-അ. കരിയിലയുടെ ശബ്ദം പോലെ.

കിർമ്മി-പ്ലാശ്.

കിർമ്മീരം-വി. വിചിത്ര വർണ്ണമുള്ള.

കിർമ്മീരൻ-ഒരു രാക്ഷസൻ.

[ബകന്റെ സഹോദരനാണ്. ഇവനെ ഭീമൻ കൊന്നു. കാരണം-കാമ്യകവനത്തിൽ പാണ്ഡവർക്കു പ്രവേശനംനൽകായ്കയാൽ. കിർമ്മീരജിത്ത്, കിർമ്മീരാരി, കിർമ്മീരസൂദനൻ, കിർമ്മീരനിഷൂദനൻ ഇത്യാദി പദങ്ങൾക്ക 'ഭീമൻ' എന്നർത്ഥം. കിർമ്മീരൻ എന്ന സംജ്ഞാനാമത്തെ കിമ്മിരൻ, കിമ്മീരൻ ഇങ്ങനെ എഴുതികാണുന്നുണ്ട്]

കിർമ്മീരം-പു. നാനാനിറം. പല വർണ്ണങ്ങൾ കൂടിച്ചേർന്നതു് എന്നർത്ഥം. പരന്നു കിടക്കുന്നതു് എന്നുമാവാം. ഉ. നാരകം

കിർമ്മീരിത-വി. ചിത്രമാക്കപ്പെട്ട.

കില-അ. വാർത്ത, സംഭാവ്യം, ഹേതു, അരുചി, അസത്യം ഈ അർത്ഥങ്ങൾ വരും. പു. പോൽ. ഉ. നിശ്ചയമില്ലാ എന്നു പറയേണ്ടുന്ന വാക്യങ്ങളിൽ ചേർക്കുന്നതു്.

കിലകിഞ്ചിതം, കിലികിഞ്ചിതം-നായികമാർക്ക് യൌവനത്തിൽസത്വോദ്രേകംനിമിത്തമുണ്ടാകുന്ന ൧൦ അലങ്കാരങ്ങളിൽ ഒന്ന്.

[ചെറുചിരി, കള്ളക്കരച്ചിൽ, ചിരി, ഞെട്ടൽ, കോപം, മൂർച്ഛ ഇവ ഇടകലർന്നുണ്ടാകുന്നതത്രേ. കിലകിഞ്ചിതം, പ്രിയതമസമാഗമം മുതലായവ ഹേതുവായിട്ടുണ്ടാകുന്ന സന്തോഷംനിമിത്തമാണ് മുൻപറഞ്ഞവ ഭവിക്കുന്നതു്].

കിലാടി-മല്ല.

കിലാസം-ചുണങ്ങ്. വെളുപ്പുനിറത്തെ ദേഹത്തിന്മേൽക്ഷേപിക്കുന്നതെന്നർത്ഥം. മറ്റൊരു പര്യായം-സിദ്ധ്മം.

കിലാസഘ്നം-കാട്ടുപാവൽ.

കിലാസി-വി. ചുണങ്ങുള്ള

കിലാസി-കിലാസം (ചുണങ്ങ്) ഉള്ളവൻ. മറ്റൊരു പര്യായം-സിദ്ധ്മളൻ.

കിലിഞ്ജകം-പു. പായ. ഉ. ഓല, തഴ. മു. ഉണ്ട്.

കിലിമം-ദേവദാരം.

കിലുകില-അ. പു. പാത്രങ്ങളും മറ്റും കൂട്ടിമുട്ടുന്ന ശബ്ദംപോലെ. ഉ. ചിരി.

കിലുകിലുക്കുക-ചെറിയ മണികളുടെ ശബ്ദംപോലെ ശബ്ദമുണ്ടാക്കുക.

കിലുകിലുപ്പ-ഞൊട്ടകൊട്ട, കലിക്കാമ്പൂട്ടിൽ. പര്യായങ്ങൾ-ഘണ്ടാരവം, ശണപുഷ്പിക.

[കിലുകിലുപ്പ്, കിലുകിലുപ്പൻ ഇങ്ങിനേയും പറയുന്നുണ്ട്. കഫം, പിത്തം, അജീർണ്ണം, ജ്വരം, രക്തദോഷം ഇവയെ ശമിപ്പിക്കും. മൂർച്ഛയെ ഉണ്ടാക്കും. പൂവിന്റെ വർണ്ണം മഞ്ഞയാണ്. കായ് ഉണങ്ങിയാൽ ഉള്ളിലെ ബീജം കിലുങ്ങുന്നതുകൊണ്ട് കിലുകിലുപ്പ് എന്ന പേരുണ്ടായി. സംസ്കൃതത്തിൽ-ശണപുഷ്പി. തമിഴിൽ-കിലുകിലുപ്പൈ.]

കിലുകിലുപ്പ്-കിലുങ്ങുന്ന ശബ്ദം.

കിലുക്കം-കിലുങ്ങുക.

കിലുക്കാമ്പുട്ടിൽ-ഒരുമാതിരി ചെടി.

കിലുക്ക്-പു. പൈതങ്ങളുടെ ഒരുമാതിരി കളിക്കോപ്പ്. ഉ. കിലുക്കൽ. ന. കിലുക്കുക.

കിലുക്കുവെടി-കിലുങ്ങുന്ന വടി.

കിലുങ്ങുക-പു. മണിയിൽ നിന്നു ശബ്ദമുണ്ടാവുക. ഉ. ഝങ്കാരം. മണിയുടെ ശബ്ദംപോലെ ശബ്ദം ഉണ്ടാകുക. [സം. ക്രി. കിലുക്കുക.]

കില്ബിഷം-പു. പാപം. നരകത്തിൽ ഇടപെടുന്നതെന്നർത്ഥം. വിഷയങ്ങളിൽ കളിപ്പിക്കുന്നതു് എന്നുമാകാം. ഉ. കുറ്റം, അപരാധം. ക്ഷേപിക്കപ്പെടുന്നതെന്നർത്ഥം.

കില്ല-കോട്ട. (അറബിഭാഷ.)

കില്ലദാർ-കോട്ടയിലെ അധിപതി.

കില്ല്-സംശയം.

കിലചി-കഴ്ര.

കിലിഞ്ചി-പെൺകതിര.

കിശലം, കിശലയം-കിസലയം, തളിര്.

കിശോര-വി. ബാല്യമുള്ള, കുട്ടിപ്രായത്തിലുള്ള.

കിശോരകം-കുട്ടി.

കിശോരൻ-൧ ബാലൻ. ൨. സൂര്യൻ. ൩. ൧൫ വയസ്സിനു താഴെയുള്ളവൻ.

കിശോരം-൧. കുട്ടിപ്രായം, കുഞ്ഞ്. നിലവിളിക്കുന്നതെന്നർത്ഥം. ൨. കുതിരക്കുട്ടി. ൩. മൃഗങ്ങളുടെ കുട്ടി.

കിശോരി-യുവതി.

കിഷ്കുപർവ്വ-൧. മുള. ൨. കരിമ്പ്. ൩. വേഴൽ.

കിഷ്കിന്ധ- രാമായണത്തിൽ പറയുന്ന വാനരന്മാരുടെ രാജധാനി, ഒറിസ്സായിൽ ബാലിയുടെ രാജധാനി, ഒരു മല.

കിഷ്കു-൧. മുഴ. ൨. ഒരുചാൺ. ൩. കൈയ്.

കിഷ്കു-വി. ജുഗുപ്സാവഹമായുള്ള, ചീത്തയായ.

കിസലയം, കിശലയം-തളിര്. കം ഒത്താൻ ഇളകിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നതെന്നർത്ഥം. മറ്റൊരുപര്യായം-പല്ലവം.

കിസ്ത്-തവണ, മുറ, ഗഡു. (അറബിശബ്ദം.)

കിള-(ധാതു) മണ്ണിൽ പെടുക.

കിള-൧. കിളയ്ക്കുക. ൨. കുളന്തോണ്ടിയുടെ ഒരു കണക്ക്.

കിളമ്പൽ-കരേറ്റം, വളർന്ന.

കിളമ്പുക- കരേറുക, മേല്പോട്ടു വളരുക.

കിളയ്ക്കുക-തൂമ്പകൊണ്ടു മണ്ണു വെട്ടിമാറ്റുക.

കിളരം-ഉയരം, പൊക്കം.

കിളരുക-൧. വളരുക. ൨. പൊങ്ങുക.

കിളർ-ശോഭ.

കിളർക്കുക-൧. കിളർവുപിടിപ്പിക്കുക. ൨. കിളർവുവച്ചുവരുക.

കിളർച്ച്-ഉയർച്ച, പൊക്കം.

കിളർത്തുക-പൊക്കുക, ഉയർത്തുക.

കിളർപ്പ്-കിളർവ്.

കിളറുക-൧. ഇളകുക. ൨. പൊടിപൊങ്ങുക.

കിളാവ്-കിളർ, ചെമ്പിനുംമറ്റുമുണ്ടാകുന്ന ഒരുമാതിരി കറ.

കിളാവിക്കുക-കിളുക്കുക, ഓട് ചെമ്പ് ഇങ്ങനെയുള്ളതിൽ ഒരുതരം കറയുണ്ടാവുക.

കിളി-ഒരുതരം പച്ചനിറത്തിലുള്ള പക്ഷി, പക്ഷി.

കിളികിഞ്ചിതം- (കിലകിഞ്ചിതം നോക്കുക.)

കിളിക്കത്തി-അടയ്ക്കാക്കത്തി.

കിളിച്ചിൽ-തളിര്.

കിളിഞ്ജകം-൧. പായ. കളിപ്പായെന്നർത്ഥം മറ്റൊരു പര്യായം-കടം. ൨. മറ, തിര.

കിളിഞ്ഞിൽ-ഒരുവക വൃക്ഷം.

കിളിപ്പാട്ട്-എഴുത്തച്ഛൻപാട്ട്.

കിളിപ്പേട-പെൺകിളി.

കിളിമൂക്ക്-ഏട്ടുചരട്ടിൽ കെട്ടുന്നതിന് ഓലകൊണ്ടോ മറ്റോ ഉണ്ടാക്കുന്നത്.

കിളിമൊഴി-൧. കിളിപോലെ പറയുന്നവൾ. ൨. കിളിയുടെ വാക്ക്. ൩. കിളിയുടെ വാക്കുപോലെയുള്ള വാക്ക്.

കിളിർ-കിളുന്ന. (പ-മ.)

കിളിവാക്കെട്ട്-മരത്തിന്റെ രണ്ടുകവരംകൂടെ കൂടിച്ചേരുന്നത്.

കിളിവാതിൽ-ഭവനത്തിന്റെ ഭിത്തിയിൽ പൊക്കത്തിൽ വെയ്ക്കുന്ന കൊച്ചുവാതിൽ. പര്യായങ്ങൾ-വാതായനം, ഗവാക്ഷം.

കിളുക്കുക-കുലുക്കുക.

കിളുന്ന-തളിര്.

കിളുപ്പ്-വിത്തിൽനിന്നു പുറപ്പെടുന്ന മുള.

കിള്ളൽ-നുള്ളിപ്പറിക്കുക.

കിള്ളുക-നുള്ളിപ്പറിക്കുക.

കിഴ-(വ്യാകരണത്തിൽ) ഉപസർഗ്ഗങ്ങളിൽ ഒന്ന്.

കിഴക്കൻ-വി. കിഴക്കേദിക്കിലുള്ള, കിഴക്കേദിക്കിൽനിന്നു വരുന്ന.

കിഴക്കിനി-നാലുകെട്ടായുള്ള ഭവനത്തിന്റെ കിഴക്കേക്കെട്ട്.

കിഴക്ക്-സൂര്യൻ ഉദിക്കുന്ന ദിക്ക്. പര്യായം-പ്രാചി.

[കിഴക്കേദിക്കിൽ വെച്ചതിനു 'പൂർവ്വം' എന്നു പേർ.]

കിഴങ്ങൻ-വിഡ്ഢി, മോഷൻ.

കിഴങ്ങ്-ചില വള്ളികളുടെയും മററും ചുവട്ടിൽ നിന്നു മണ്ണിന്റെ അടിയിലേക്കു ട്ടുണ്ടാകുന്ന സാധനം, കന്ദം.

കിഴപ്പ്-അധികം ഓട്ടംകൊണ്ടോ മററോ ചെയ്യുന്നതുകൊണ്ട് നെഞ്ചിലുണ്ടാകുന്ന ഇളക്കവും അധികശ്വാസവും.

കിഴയ്ക്ക, കിഴക്ക-ഒരുമാതിരി വള്ളിക്കിഴങ്ങ്, ഒരുമാതിരി കാച്ചിൽ.

കിഴയ്ക്കുക-അധികം ഓട്ടംകൊണ്ടോ മററോ ഉള്ള ഇളക്കവും ശ്വാസവർദ്ധനവുമുണ്ടാകുക, ക്ഷീണിക്കുക.

കിഴവൻ-അധികം വയസ്സുചെന്നവൻ, വൃദ്ധൻ, മൂപ്പൻ.

കിഴവി-വൃദ്ധ, അധികം വയസ്സുചെന്നവൾ.

കിഴാനെല്ലി-ഒരു പച്ചമരുന്ന്, കീഴാനെല്ലി. പര്യായം-വിതുന്നകം.

കിഴി-(ധാതു.) അഴിക.

കിഴി-ന്ന. മണലോ അരിയോ പണമോ വല്ലതും തുണിയിൽ മുറുക്കിക്കെട്ടിയതു്. ഉ. സമൂഹബ്രാഹ്മണരുടെ മുതലിടപെട്ട അധികാരം. ന. വൈദ്യന്മാർ ചെയ്യുന്ന ഒരു ചികിത്സ.

കിഴിക്കാരൻ-പരദേശികളായ സമൂഹബ്രാഹ്മണരുടെ അധികാരി.

കിഴിക്കുക-ന്ന. ചിലതിന്റെ തോലുരിക്കുക. ഉ. കണക്കിൽ തള്ളി എഴുതുക. ന. അരുക്കുക.

കിഴിക്കെട്ട്-തുണിയിൽമുറുക്കിക്കെട്ടിയതു്.

കിഴിച്ചിൽ-അധികം ആശ്രയിച്ച പഠയുകയും മററും.

കിഴിപ്പ്-ന്ന. തോലുരിപ്പ്. ഉ. കണക്കിൽ തള്ളിയെഴുതുക. ന. ഉരുക്കു.

കിഴിയുക-ന്ന. ഉരിയുക. ഉ. ആശ്രയിക്കുക, അഴിക. ന. ഉരുച്ചിൽ.

കിഴിവ്-കിഴിപ്പ്.

കിഴിശ്ശീല-കിഴികെട്ടുന്നതിനുള്ള ശീല, ഒരുമാതിരി മടിശ്ശീല.

കിഴുകാനെല്ലി-ഒരു പച്ച മരുന്ന്. [കിഴാനെല്ലി നോക്കുക].

കിഴുക്കാന്തൂക്ക്-ന്ന. തലകീഴായിട്ട്. ഉ. മലയുടെ ചെരിവ്. കിഴുക്കാംതൂക്കായുള്ളതു് എന്നതിനു പര്യായം-ഉന്നതാനതം.

കിഴുക്കാമ്പാട്ട്-തല കീഴായിട്ട്.

കിഴുക്കില-കറി വിളമ്പുന്ന ഇല.

കിഴുക്ക്-കൈ ചുരുട്ടി വിരലിന്റെ മുട്ടുകൊണ്ടു തലയിൽ ഇടിക്കുക.

കിഴുക്കുക-കൈ ചുരുട്ടി മുട്ടുകൊണ്ടു തലയിൽ ഇടിക്കുക.

കിഴുത്ത-പാത്രത്തിന്റെയും മററും ചെറിയ ദ്വാരം, ഓട്ട.

കിറച്ചിൽ-ഇറച്ചിൽ.

കിറയുക-ന്ന, പൊളയുക. ഉ. പുറകോട്ടു വലിക്കുക.

കിറിഞ്ഞി-കിക്കിളി. [അക്കുളം എന്നതു നോക്കുക.

കിറുകിഞ്ഞിപ്പാല-ഒരു വക മരം.

കിറുകിറുക്കുക-ഒരുമാതിരി ശബ്ദം ഉണ്ടാക്കുക.

കിറുകിറുപ്പ്-കതകം കട്ടിളയുംകൂടി ഉരഞ്ഞുണ്ടാകുന്ന ശബ്ദം, കിറുകിറ എന്നുള്ള ശബ്ദം.

കിറുക്കുക-എഴുത്തിനെ വിലക്കുക.

കിറുളു-നിശബ്ദം, അഹങ്കാരം.

കീ

കീ-അ. പക്ഷികളുടെ ഒരു ശബ്ദം പോലെ.

കീകടം-കുതിര.

കീകടി-പെൺകുതിര.

കീകസം-പു. അസ്ഥി, എല്ല്. പര്യായങ്ങൾ-കുല്യം, അസ്ഥി. കീ എന്നു ശബ്ദിച്ചുകൊണ്ട് ചലിക്കുന്നതെന്നർത്ഥം. വ. അലക്.

കീകസാത്മജൻ-രാക്ഷസൻ, കീകസയുടെ പുത്രൻ. വംശജാതൻ എന്നർത്ഥം.

കീകസാത്മജാ-കൈകസി, രാവണാദികളുടെ അമ്മ.

കീകി-കാട്ടുകാക്ക.

കീചകൻ-ഭാരതത്തിൽ പറയപ്പെടുന്ന ഒരു മല്ലൻ, വിരാടരാജാവിന്റെ സേനാധിപതി, വിരാടന്റെ ഭാര്യയുടെ സഹോദരൻ.

[അജ്ഞാതവാസം പാണ്ഡവർ വിരാടരാജ്യത്തിലാണല്ലൊ കഴിച്ചുകൂട്ടിയത്. അന്നു ദ്രൌപദിക്കു മാലിനി എന്നായിരുന്നു നാമധേയം. ദ്രൌപദിയുടെ അംഗലാവണ്യം ഹേതുവായിട്ടു മന്മഥാതുരനായ കീചകൻ തന്റെ സഹോദരിയുടെ സഹായത്തോടുകൂടി അവളുടെ ചാരിത്ര്യത്തിനു ഹാനിവരുത്തുവാൻ ശ്രമിച്ചു. ഒരിക്കൽ ആ ശുഭവതി ഈ കഷ്ടം ഭീമനെ ധരിപ്പിച്ചു. ഭീമന്റെ ആലോചനപ്രകാരം കീചകനും മാലിനിക്കും ഒന്നിപ്പാൻ ഒരു സാങ്കേതം ആട്ടപ്പന്തൽ എന്നു തീർച്ചയാക്കി വിവരം അവൾ കീചകനെ ധരിപ്പിച്ചു. കുറിച്ച സമയം ഭീമൻ ആളു മാറി ആ സ്ഥലത്തു ചെന്നുകിടന്നു. കീചകൻ ഇതറിയാതെ മാലിനി വന്നു കിടക്കുകയാണെന്നു വിചാരിച്ചു അവിടെ ശയിച്ചു. അനന്തരം ഭീമൻ കീചകനെ ഞെക്കിക്കൊന്നു].

കീചകം-മുള, ദ്വാരമുള്ള മുള. കീച് എന്നാൽ അവ്യക്തമായി ശബ്ദിക്കുന്നതെന്നർത്ഥം.

[ഏതൊരു മുളയാണു കാറ്റിനാൽ ഉരസപ്പെടുമ്പോൾ ശബ്ദിക്കുന്നത് അതു കീചകം. അകത്തേക്കു വായുവിന്റെ ഹേതുവായിട്ടു ശബ്ദിക്കുന്ന മുള].

കീചകാഹ്വയം-നെല്ലിന്റെ മുള.

കീടക-വി. കഷ്ടമുള്ള, സ്നേഹമില്ലാത്ത, കഠിനമായ, കടുപ്പമുള്ള.

കീടകം-പു. പുഴുവ്. വ. വൈശ്യസ്ത്രീയിൽ ജനിച്ച രാജപുത്രൻ.

കീടഘ്നം-ഗന്ധകം.

കീടജം-പു. പട്ടുനൂൽ, പട്ട്. വ. കോലരക്ക്.

കീടജാ-അരക്ക്.

കീടപാദികാ-ചെമന്ന ചെറുപ്പുള്ളടി.

കീടഫലം-അത്തിയാല്.

കീടം-പു. പുഴുവ്. വ. വണ്ട്. ന. വൃശ്ചികരാശി. (മ) ഇരിമ്പുകീടം, കിട്ടം.

കീടമാതാ-ചെമന്ന ചെറുപ്പുള്ളടി.

കീടമാരി-ചെമന്ന ചെറുപ്പുള്ളടി.

കീടോൻ-ഒരുവക കാട്ടുകിഴങ്ങ്.

കീദ്ധോരം-ചെറുചീര.

കീണം-ശവം.

കീദൃക്, കീദൃശം-എങ്ങിനെയുള്ളത്.

കീനം-മാംസം.

കീനാശ-വി. പു. കൃഷി പ്രവൃത്തിചെയ്യു

ന്ന. വ. ദുരാഗ്രഹമുള്ള. ന.ദാരിദ്ര്യമുള്ള. ര്. സ്വല്പതയുള്ള.

കീനാശൻ-യമൻ.

കീനാശം-കരങ്ങ്.

കീരനിലയം—ഇലവ്.

കീരം-കിളി, തത്ത. കീ എന്നു ശബ്ദിക്കുന്ന തെന്നൎത്ഥം. അക്ഷരവ്യക്തിയോടെ ശബ്ദിക്കുന്നതു് എന്നുമാകാം. മറെറാരു പൎയ്യായം-ശുകം.

കീരവൎണ്ണകം-തുണിയാങ്കം.

കീരവല്ലഭം-താളിമാതളം.

കീരി- ഒരു വക ചെറിയ കാട്ടുജന്തു. (നായാട്ടുപേർ-പെരുവാലൻ).

[ഇതിൻെറ മാംസം വായുമുട്ടൽ, വാതം, മെലിവ്, ചുമ, വിഷം, പഴകിയ അൎശസ്സ്, ഗ്രഹണി ഇവയെ ശമിപ്പിക്കും. ബലം, മാംസം മുതലായവയെ വൎദ്ധിപ്പിക്കും. ഇംഗ്ലീഷിൽ (Mungoose) തമിഴിൽ-കീരി.

കീരിക്കിഴങ്ങ്-വിഷത്തിനുള്ള ഒരു വക മരുന്നു്.

കീരിപ്പല്ല്-ചെറിയ പല്ല്.

കീരിവള്ളി-ഒരു ചെടി.

[ത്രിദോഷം, വ്രണം, കഷ്ഠം മുതലായവയെ ശമിപ്പിക്കും. രുചിയെ ഉണ്ടാക്കും. ഇവയുടെ നീരു ജ്വരാതിസാരത്തിനു നന്നു്]

കീരേഷ്ടം- പു. വേപ്പ്. വ. മാവ്. ന. മധുക മരം ര് നീരിരിപ്പ.

കീൎണ്ണപുഷ്പം—പാൽക്കുരുമ്പ.

കീൎത്തനം-പു. വാക്ക്. വ. കീൎത്തിക്കുന്നതു്, വിവരിക്കുന്നതു്, പറയുന്നതു്.

കീൎത്തനാ—പു. കീൎത്തി വ. വിവരിക്കുന്നതു്.

കീൎത്തനീയം-കീൎത്തിക്കത്തക്കതു്, സ്തുതിക്കത്തക്കതു്. [അകീൎത്തനീയം എന്ന പദം നോക്കുക.]

കീൎത്തി-പു. യശസ്സ്, നന്മകൊണ്ടുള്ള പ്രസിദ്ധി, എല്ലാവരാലും നന്നായി പറയപ്പെടുന്നതു്. മററ പൎയ്യായങ്ങൾ-യശസ്സ്, സമജ്ഞാ. വ. വിസ്താരം. ന. വെളിച്ചം. ര്. ശബ്ദം.

[കീൎത്തിശബ്ദത്തിനു 'യശസ്സ്' എന്നുള്ള അൎത്ഥമാണ പ്രസിദ്ധം].

കീൎത്തികേട്-ദുഷ്കീൎത്തി.

കീൎത്തിക്കുക-പു. പറയുക. വ. സ്തുതിക്കുക.

കീൎത്തിത-വി. പു. കീൎത്തിപ്പെട്ട. വ. ചൊല്ലപ്പെട്ട, സ്തുതിക്കപ്പെട്ട.

കീൎത്തിപ്പെടുക-പ്രസിദ്ധപ്പെടുക.

കീൎത്തിഭാക്ക്-ദ്രോണർ.

കീൎത്തിഭാക്ക്-വി. കീൎത്തിപ്പെട്ട.

കീൎത്തിമൽ-വി. കീൎത്തിയുള്ള. [മാൻ, മതി, മൽ].

കീല്, കീൽ-പു. ചെഞ്ചല്യവും അരക്കുംകൂടെ കൂട്ടിയുരുക്കിയതു്. വ. ഒശ, മുള.

കീലകം-പു. പശുവിനെ കെട്ടുന്ന കററി, കറക്കുന്നസമയം കാൽ കെട്ടുവാനുള്ള കയറ്. വ. കയർ. ബന്ധിക്കപ്പെടുന്ന തെന്നൎത്ഥം. മറെറാരു പൎയ്യായം-ദാമം.

കീലൻ-ശിവൻ.

കീലം-പു. അഗ്നിജ്വാല. പക്ഷി മുതലായവയുടെ ഗതിയെ തടുക്കുന്നതെന്നൎത്ഥം. വ. അല്പം. ന. കററി ര്. തുണ്ട്. ൫. ആണി, ഇരിമ്പാണിമുതലായ തറയ്ക്കുന്ന സാധനം. 'കീല' ശബ്ദത്തിനു ബന്ധിക്കുന്നതു്, ബന്ധിക്കപ്പെടുന്നതു് എന്നിങ്ങനെ അൎത്ഥം. ൬. മരക്കുന്തം.

കീലരന്ധ്രം-ആണിദ്വാരം.

കീലാ-അഗ്നിജ്വാല.

കീലാലധി-കടൽ.

കീലാലം-പു. വെള്ളം. അഗ്നിജ്വാലയെ കെടുക്കുന്നതെന്നർത്ഥം. ര. രക്തം.

'കീലാലംവഴിനിർഝരംനവരത
സ്നാനോല്ലസൽബാണോല്ലസ'
(വിച്ഛിന്നാഭിഷേകംകഥകളി)

ന. തേൻ.

കീലിഞ്ജം-ഉങ്ങ്.

കീലിത-വി. ബന്ധിക്കപ്പെട്ട, കെട്ടപ്പെട്ട. [കീലം=ആണി. കീലിതം=തറയ്ക്കപ്പെട്ടത്.]

കീലിതൻ-ബന്ധിക്കപ്പെട്ടവൻ.

കീശധ്വജൻ-അർജ്ജുനൻ, കീശം (വാനരം) കൊടിയടയാളമായുള്ളവൻ.

'കീശധ്വജനുടെ ചിത്തമിളക്കാൻ'
(കിരാതം തുള്ളൽ)

കീശപർണ്ണം-വലിയ കടലാടി.

കീശപർണ്ണി-കടലാടി. വാനരരോമതുല്യങ്ങളായ ഇലകളുള്ളതെന്നർത്ഥം.

കീശം-കുരങ്ങ്. 'കീ' എന്ന ശബ്ദമുള്ളതെന്നർത്ഥം.

കീശരോമാ-നായിക്കുരണ.

കീശവല്ലി-കടലാടി.

കീഴടങ്ങുക-ഒരുവന്റെ ശാസനയെ അനുസരിച്ചു നടക്കുക. [സ. ക്രി. കീഴടക്കുക.]

കീഴധികാരം-പ്രധാന ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരുടെ താഴെയുള്ള ഉദ്യോഗം.

കീഴമ-താണസ്ഥിതി.

കീഴര-മുന്തിരിയിൽ പാതി.

കീഴരമ-മുന്തിരികൊണ്ടു നാലുതു പങ്കുവെച്ചതിൽ ഒരു പങ്ക്, അരമയുടെ മുന്നൂററിരുപതിൽ ഒരു പങ്ക്.

കീഴരയ്ക്കാണി-അരയ്ക്കാണിയുടെ മുന്നൂററിരുപതിൽ ഒരംശം.

കീഴറുക്കുക-തുരക്കുക, തുരങ്കമിടുക

കീഴാക്കുക-കീഴടക്കുക. [സ. ക്രി. കീഴടങ്ങുക.]

കീഴാണ്ട്-കഴിഞ്ഞ സംവത്സരം, കഴിഞ്ഞയാണ്ടിൽ.

കീഴാനെല്ലി-ഒരു പടരുന്ന ചെടി, ഒരു പച്ചമരുന്ന്. [കിഴുകാനെല്ലിയെന്നും കാണുന്നു.]

കീഴാൾ-പ്രമാണിയുടെ വാക്കു കേട്ടു നടക്കുന്ന ആൾ.

കീഴിട്ട്-താഴെ.

കീഴിൽ-അ. പു. പണ്ട്. ര. താഴെ.

കീഴിലെ-അ. പു. കഴിഞ്ഞ. ര. താഴത്തെ. ന. പണ്ടത്തെ.

കീഴ്-അ. പു. താഴെ. ര. പണ്ട്.

കീഴ്ക്കച്ചവടക്കാരൻ-വലിയ കച്ചവടക്കാരന്റെ ആളായിട്ടു കച്ചവടം ചെയ്യുന്നവൻ.

കീഴ്ക്കച്ചവടം-വലിയ മുതലാളിയോടു കടം വാങ്ങിച്ചും അവന്റെ ആളായിട്ടും ചെയ്യുന്ന കച്ചവടം.

കീഴ്ക്കട-വി. പണ്ടത്തെ.

കീഴ്ക്കട-കടിഞ്ഞിൽ.

കീഴ്ക്കണക്ക്-ഒന്നിൽ കുറഞ്ഞ കണക്ക്.

കീഴ്ക്കരൾ-കീഴ്ക്കരൽ.

കീഴ്ക്കാണി-മുന്തിരിയുടെ എണ്പതിൽ ഒരു പങ്ക്, കാണിയുടെ മുന്നൂററിരുപതിലൊരംശം.

കീഴ്ക്കാറുക്ക്-അ. കീഴ്ക്കാമ്പാട്.

കീഴ്ക്കാമ്പാട്-കീഴ്ക്കാറുക്ക്.

കീഴ്ക്കാൽ-പു. ആയിരത്തിരുനൂററിയെണ്പതിൽ ഒന്ന്, ഒരു കീഴ്ക്കണക്ക്. ര. തോക്കിന്റെ ചാപ്പ.

കീഴ്ക്കിടപ്പ്-ബാക്കി, ശേഷിപ്പ്, മിച്ചം.

കീഴ്ക്കൂട്ടം-സമ്പ്രതിപ്പിള്ളയുടെ താഴെയുള്ള കണക്കെഴുത്തുകാരൻ, കീഴ്പിള്ള.

കീഴ്ക്കൂറ്-ഭാഗം. [കീഴ്ക്കൂർവാരം.]

കീഴ്ജാതി-നീചജാതി, താണതരം ജാതിക്കാരൻ.

കീഴ്ത്തരം-വി. രണ്ടാംതരം, വിലകുറഞ്ഞ.

കീഴ്ത്തൈ-ന. കൊച്ചുതൈ. ഉ. ചെറിയ തെങ്ങിൻ തൈ.

കീഴ്നാളിൽ-അ. കഴിഞ്ഞകാലത്തിൽ.

കീഴ്പ്പെടുക-കീഴടങ്ങുക. [സ. ക്രി. കീഴ്പ്പെടുത്തുക.]

കീഴ്പ്പെട്ട്, കീഴ്പോട്ട്-അ. താഴെയോട്ട്.

കീഴ്മതിയം-ചേറുപടി.

കീഴ്മര്യാദ-മുമ്പിനാലുള്ള മുറ, പണ്ടത്തെ ചട്ടം.

കീഴ്മാടമ്പ്-ഇടപ്രഭുക്കന്മാരുടെ താഴെയുള്ള പ്രഭുത്വം.

കീഴ്മാടമ്പി-ഇടപ്രഭുക്കന്മാരുടെ വരുതി അനുസരിക്കേണ്ടുന്ന ഒരു ചെറിയ പ്രഭു.

കീഴ്മാറി-മാറ്റുകുറഞ്ഞ പൊന്ന്.

കീഴ്മുക്കാൽ-മുന്തിരിയുടെമുക്കാൽഭാഗം

കീഴ്മുന്തിരി-മുന്തിരികൊണ്ടു മുന്നൂറ്റിരുപതു പങ്കുവെച്ചതിൽ ഒരു പങ്ക്, ഒന്നുകൊണ്ടു ലക്ഷത്തിരായിരത്തിനാനൂറു പങ്കുവെച്ചതിൽ ഒരു പങ്ക്.

കീഴ്മുറി-താഴത്തെ മുറി.

കീഴ്മേൽ-അ. കീഴെയും മേലെയും.

കീഴ്ലോകം-പാതാളലോകം.

കീഴ്വയർ-വയറ്റിന്റെ പാതിക്കുതാഴെയുള്ള ഭാഗം, അടിവയർ.

കീഴ്വാക്ക്-ന. താണജാതിക്കാരുടെ വാക്ക്. ഉ. ശകാരം.

കീഴ്വിചാരം- കീഴധികാരം, രണ്ടാമന്റെയും മറ്റും അധികാരം.

കീഴ്ശാന്തി-മേൽശാന്തിക്കാരന്റെ താഴെയുള്ള ശാന്തിക്കാരന്റെ വേല.

കീഴ്ശാന്തിക്കാരൻ-മേൽശാന്തിക്കാരന്റെ താഴത്തെ ശാന്തിക്കാരൻ.

കീഴകാനെല്ലി-കിഴുകാനെല്ലി, കീഴാർനെല്ലി.

കീറൽ-വി. കീറിയ.

കീറൽ-ന. ചീന്തൽ. ഉ. വെട്ടി നീളത്തിലെടുക്കുക. ന. കീറി വേർതിരിക്കുക.

കീറാമുട്ടി-ന. പ്രയാസമുള്ള വ്യവഹാരം. ഉ. കീറുവാൻ പ്രയാസമുള്ള വിറക്.

കീറ്-തുണ്ട്, പിളപ്പ്, ചീന്തൽ.

കീറുക-ന. ചീന്തുക. ഉ. പിളക്കുക. ന. പോറുക [കാ. ക്രി. കീറിക്കുക.]

കീറ്റ്-പിളപ്പ്, കീറി വേർതിരിച്ചെടുത്ത പങ്ക്.

കീറ്റുനാമം-ഉർദ്ധ്വപുണ്ഡ്രം.

കു

കു-ഉമി. ശബ്ദിക്കുന്നതെന്നർത്ഥം.

കു-ചീത്ത. കു> <സു. ഉ-ം, കുമതി> <സുമതി.

കു-അ. ചില സംസ്കൃതവാക്കുകളുടെ ആദിയിൽ വരുമ്പോൾ പാപം, നിന്ദ്യം, അല്പം, വിരോധം ഇങ്ങിനെ അർത്ഥങ്ങൾ വരും.

കുകഭം-മദ്യം.

കുകം-ചക്രവാകപ്പക്ഷി.

കുകര-വി. പോങ്കരകയ്യുള്ള, ശോഷിച്ച കൈയുള്ള, രോഗാദികൊണ്ടു കൈയിന്റെ തകരുവേപാറിയ.

കുകർമ്മ-വി. ദുഷ്കർമ്മംചെയ്യുന്ന.

കുകീലം-പർവതം.

കുകടം-നീരാരൽ.

കുകന്ദരം-ന. ഭമൽക്കുഴി. നിതംബപ്രദേശത്തെ കുഴിഞ്ഞുതാഴ്ന്ന കുഴികളുള്ള സ്ഥാനം.

[നിതംബപ്രദേശത്തിലുള്ള (തണ്ടെല്ലിൻെറ താഴെ നിതംബത്തിൻെറ രണ്ടു പാർശ്വങ്ങളിലുമുള്ള) രണ്ടു കുഴികൾക്കു കകുന്ദരങ്ങൾ എന്നു പേർ.]

വ. കക്കരവൃക്ഷം.

കുകുരം-പു. നായ്. വ. തൂണിയാങ്കം.

കുക്കുടി-ഇലവ്.

കുക്കുലം-പു കററികൾ നാട്ടിയകുഴി. കുത്സിതമായ കുലം എന്നത്ഥം. വ. ഉമിത്തീ. ന. കവചം.

കുകോലം-ചെറിയലന്ത.

കുക്കുക-ചുടുക. [കപ്പ്-ചൂട്.]

കുക്കുടഗുണചതുഷ്ടയം-പ്രഭാതത്തിൽ ഉണരുക, കൂട്ടരോടുതീററി, പോര്, ആപന്നയായ നാരിയുടെ രക്ഷണം ഇവ നാലും.

കുക്കുടധരൻ-സുബ്രഹ്മണ്യൻ.

[ശൂരപത്മാസുരനെ കൊലചെയ്തപ്പോൾ അവൻെറ ശരീരത്തിൽ പകുതി കുക്കുടവും പകുതി മയിലുമായി. രണ്ടിനെയും സുബ്രഹ്മണ്യൻ സ്വീകരിച്ചതിനാൽ ഈ പേർ വന്നു. സ്കന്ദപുരാണം നോക്കുക]

കുക്കുടപുടം-ലോഹാദികളെ സിന്ദൂരിക്കുന്നതിനു തീയിടുന്നതിൻെറ ഒരു കണക്ക്. [സിന്ദൂരിക്കുക-പുടത്തിൽവെച്ചു സിന്ദൂരമാക്കുക.]

കുക്കുടം-പു. പൂങ്കോഴി, കോഴി. കുടിലമായി ആരാവംചെയ്യുന്നതു് എന്നത്ഥം. വ. മയിൽക്കോഴി. ന. നായ്.

കുക്കുടമസ്തകം-ചെവിയം.

കുക്കുടശിഖാ-പു കുമ്പപ്പൂവ്. വ. കോഴിപ്പൂവ്.

കുക്കുടാണ്ഡകം-കോഴിമുട്ടനെല്ല്.

കുക്കുടി-പു. പിടക്കോഴി. വ. പല്ലി. ന. ഇലവ്.

കുക്കുഭം-കാട്ടുകോഴി. കുകു എന്നു ശബ്ദിക്കുന്നതു് എന്നത്ഥം.

[കുക്കുടപ്പക്ഷിയുടെ മാംസം മൂന്നു ദോഷങ്ങളെയും ശമിപ്പിക്കും. ഇതു കുകു എന്നു ശബ്ദിക്കും. നാട്ടുകോഴിയെപ്പോലെയിരിക്കും.]

കുക്കുരൻ-പു. നായ്. ആരാവം ചെയ്യുന്നവനും ശബ്ദിക്കുന്നവനും എന്നത്ഥം. വ. തൂണിയാങ്കം. കോവിൻെറ സ്വഭാവത്തോടുകൂടിയതു് എന്നത്ഥം. കോവിൻെറ ഗന്ധമുള്ളതു് എന്നുമാകാം.

കുക്കുരവൃക്ഷാ-ഒരൌഷധം.

[കഫം, രക്തദോഷം, പിത്തം, അതിസാരം, ചുട്ടുനീറൽ, ജ്വരം ഇവയ്ക്കു നന്നു്. ഇല പുകയിലപോലെ വലുതാണ്. പൂവിൻെറ നിറം താമ്രമാകുന്നു].

കുക്കുരി-പെണ്ണട്ടി.

കുക്ഷം-വയറ്.

കുക്ഷി-പു വയർ മുതലായ ഇതിൽനിന്നു പുറത്തേക്കു കളയുന്നതുകൊണ്ടു ഈ പേർ വന്നു. മററു പര്യായങ്ങൾ-പിചണ്ഡം, ജഠരം, ഉദരം, തുന്ദം. വ. ശല്യത്രം. ന. ഏതിൻെറ എങ്കിലും ഉൾവശം (ഉള്ള്). ദ. ഗുഹ. ഒ. കോടരം. ആ. വാളിടുന്ന ഉറ.

കുക്ഷിപൂരണം-വയറുനിറക്കുക.

കുക്ഷിംഭരി-തൻെറ വയറു മാത്രം നിറക്കുന്നവൻ.

കുഗ്മളം-വിടർന്നുതുടങ്ങിയ മൊട്ടു്. കുഡ്മളം എന്നും കാണുന്നു. ഞെരുങ്ങികൊണ്ടുപോകയും കട്ടുകൊണ്ടുപോകയും ചെയ്യപ്പെടുന്നതു് എന്നത്ഥം.

കുഗ്രാമം-നാട്ടിൻപുറം.

കുങ്കുമപ്പട്ട-ഒരുജാതിമരം.

കുങ്കുമപ്പൂ-കാശ്മീരദേശത്തുള്ള ഒരുമാതിരി ചെമന്ന പൂവ്.

കുങ്കുമപ്പൊടി-കുങ്കുമപ്പൂവിൽ നിന്നെടുക്കുന്ന പൊടി, കുങ്കുമം.

കുങ്കുമം-ന. കാശ്മീർദേശത്തുള്ള ഒരുമാതിരി പൂവിൽനിന്നെടുക്കുന്ന ചെമന്ന പൊടി. 2. ഒരുമാതിരി ചെമന്നുള്ള കുറിക്കൂട്ട്, കുങ്കുമം ആദാനം ചെയ്യപ്പെടുന്നതു് എന്നർത്ഥം. പര്യായങ്ങൾ-കുങ്കുമം, കാശ്മീരജന്മാ, അഗ്നിശിഖം, വരം, ബാല്ഹീകം, പീതനം, രക്തം, സങ്കോചം, പിശുനം, ധീരം, ലോഹിതചന്ദനം.

[വാതം, പിത്തം, കഫം, ശിരോരോഗം, വ്രണ, ക്ഷയം, വ്യംഗ്യം, കഫം, കൃമി, ഛർദ്ദി, വിഷം, കണ്ണരോഗം, അരുചി, ഇക്കിൾ ഇവകളെ നന്നു് സൂര്യാവർത്തത്തിന ഉത്തമം, നിറത്തെ നന്നാക്കും. ബലത്തെ വർദ്ധിപ്പിക്കും. കുങ്കുമത്തിന പകരം കയിമ്പൻപൂവു ചേർക്കാം. ഇംഗ്ലീഷിൽ (Saffron) സേഫ്രൻ]

കുങ്കുമവർണ്ണം-ചെമപ്പ്.

കുങ്കുമി-വലിയ വാലുഴവം.

കുഡ്മളം, കുട്മളം-പൂവുണ്ടാകുന്നതിനുള്ള മൊട്ട്.

കുചഗന്ധികാ, കുചഗന്ധി-ചെറുതം കുമ്പാം.

കുചന്ദനം-ന. രക്തചന്ദനം. ഗന്ധമില്ലാത്ത (കുത്സിതമായ) ചന്ദനം എന്നർത്ഥം. 2. ചപ്പങ്ങം.

കുചഫലം-ന. താളിമാതളം. 2. വ്ളാർമരം.

കുചം-മുല. നായകന്മാരാൽ നഖംകൊണ്ടു കീറപ്പെടുന്നതു എന്നർത്ഥം. വയസ്സുകാലത്തു ചുളുങ്ങുന്നതു എന്നുമാകാം.

കുചര-വി. 1. ദുർന്നടപ്പുള്ള. 2. ചീത്തവാക്കുപറയുന്ന. 3. ദൂഷ്യംപറയുന്ന.

കുചാഗ്രം-മുലക്കണ്ണ്.

കുചാംഗേരി-പുളിയാരല.

കുചേല-വി. മുഷിഞ്ഞ വസ്ത്രമുള്ള.

കുചേലം-പാടക്കിഴങ്ങ്.

കുചേലി(ലാ)-പാടക്കിഴങ്ങ്.

കുച്ഛം-വെളുത്ത ആമ്പൽ.

കുച്ഛകം-ഇരട്ടുമറി.

'കുച്ഛകമായിട്ടുകാണുന്നതാകയാൽ'

(കൃഷ്ണഗാഥ)

കുജൻ-ന. ചൊവ്വാ. ഭൂമിയിൽനിന്നുണ്ടായവൻ. 2. നരകാസുരൻ.

കുജം-വൃക്ഷം. ഭൂമിയിൽനിന്നു ജനിച്ചുണ്ടായതു.

കുജംബുകാ-ആറ്റുഞാവൽ.

കുജംഭില-വി. വ്യാജം ചെയ്യുന്ന, കള്ളമുള്ള.

കുജാ-ന. സീതാ. 2. ദുർഗ്ഗാ.

കുഞ്ജിശാ-ഒരു വക മത്സ്യം.

[ബലത്തേയും അഗ്നിയേയും വർദ്ധിപ്പിക്കും. വാതത്തിന നന്നു്. മലം പിടിത്തമാണ്.]

കുജ്ഝടി, കുജ്ഝടികാ-മഞ്ഞുകട്ടി.

കുഞ്ചനം-ഒരു നേത്രരോഗം.

[വാതം മുതലായ ദോഷങ്ങൾ പോളകളെ വലിച്ചു ചുരുക്കുക ഹേതുവായിട്ടു കണ്ണിന നോക്കുന്നതിന ശക്തിയില്ലാതാകും; അതത്രെ കുഞ്ചനം].

കുഞ്ചൻനമ്പിയാർ-ഒരു പ്രസിദ്ധനായ കവി.

[ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ ജനനം ൯൦൦-ാമാണ്ടിടയ്ക്കാണ്. ജന്മഭൂമി ബ്രിട്ടീഷ് മലബാറിൽ കിള്ളിക്കുറിശിമംഗലം (ശുകപുരം) ആകുന്നു. വീട്ടുപേര് കലക്കത്തു് എന്നാണ്. മരിക്കുമ്പോൾ ഇദ്ദേഹത്തിന്ന ൭൦ വയസ്സുണ്ടായിരുന്നിരിക്കണം. തുള്ളക്കഥ എന്ന ഒരു പുതിയരീതി കണ്ടുപിടിച്ചതു ഇദ്ദേഹമാകുന്നു].

കുഞ്ചഫലാ-വലിയ കുമ്പളം.

കുഞ്ചം-പട്ടത്തൊങ്ങൽ.

കുഞ്ചലം-ഒരാഭരണം. (തല പിന്നിപ്പിറകിലിട്ടാൽ തുമ്പിൽ തൂങ്ങുന്നതാകുന്നു).

കുഞ്ചി-വി. ചെറിയ.

കുഞ്ചി-൧. പിൻ കഴുത്തു. ൨. ചെറുപ്പം. ൩. കരിഞ്ചീരകം.

കുഞ്ചികം-ഒരു മർമ്മം.

കുഞ്ചികാ-൧. ചെമന്നകന്നി. ൨. കരിഞ്ചീരകം. ൩. ഉലുവം. ൪. താതിരി. ൫. താക്കോൽ. ൬. ഒരു വക മത്സ്യം.

കുഞ്ചിക്കുഴി-പിൻകഴുത്തിന്റെ മുകളിലുള്ള കുടം.

കുഞ്ചിത-വി. വളയ്ക്കപ്പെട്ട, വളഞ്ഞ 'അകുഞ്ചിത' എന്ന പദം നോക്കുക.

'കുഞ്ചിതഭ്രൂചില്ലീവല്ലികൾ വിലാസവും'
(വാല്മീകിരാമായണം.)

കുഞ്ചിതം-൧. മുളക്. ൨. തകരം

കുഞ്ചു്-വി. ചെറിയ.

കുഞ്ചുക-കനിയുക.

കുഞ്ചുക്കുട്ടക്കാരൻ-തിരുവിതാംകൂർ മഹാരാജാവു തിരുമനസ്സിലെ പട്ടാളത്തിൽ ശിപായി.

കുഞ്ചുട്ടക്കാർ-എന്നു സാധാരണ പറയുന്നു. കുഞ്ചുവും കൂട്ടരും എന്നർത്ഥം. തിരുവിതാംകോട്ടു ൯൩൩-ൽ നാടുനീങ്ങിയ മാർത്താണ്ഡവർമ്മ മഹാരാജാവു് തന്റെ മരുമകനായ ൯൭൩-ൽ നാടുനീങ്ങിയ മഹാരാജാവിനെ "കുഞ്ചു" എന്നാണ് വിളിച്ചിരുന്നതു്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ സൈന്യത്തെയും അദ്ദേഹത്തെയും മാർത്താണ്ഡവർമ്മ മഹാരാജാവ് കുഞ്ചുവും കൂട്ടരും എന്നു സാധാരണ പറഞ്ഞുവന്നിരുന്നു. അന്നുമുതൽക്കു ആ സൈന്യത്തിനു "കുഞ്ചുട്ടക്കാർ" എന്നു പേർ സിദ്ധിച്ചു. (വിദ്യാവിനോദിനി. ൧൦മതു് ലക്കം പുസ്തകം ൧൦. നമ്പർ ൧)

കുഞ്ചുക്കൂട്ടം-തിരുവിതാംകൂർ മഹാരാജാവു തിരുമനസ്സിലെ പട്ടാളം. (കുഞ്ചുക്കുട്ടക്കാരൻ എന്നതു നോക്കുക)

കുഞ്ജം-൧. വള്ളിക്കുടിലു്. ൨. ആനക്കൊമ്പു്. ൩. താടിയെല്ലു്.

കുഞ്ജപക്ഷ്മാമൂലം-മുള്ളങ്കി.

കുഞ്ജരൻ-ശ്രേഷ്ഠൻ.

'സ്യാദുത്തരപദേ വ്യാഘ്ര
പുംഗവർഷഭകുഞ്ജരാഃ
സിംഹശാർദ്ദൂലനാഗാദ്യാഃ
പുംസി ശ്രേഷ്ഠാർത്ഥവാചകാഃ'

വ്യാഘ്രൻ, പുംഗവൻ, ഋഷഭൻ, കുഞ്ജരൻ, സിംഹൻ, ശാർദ്ദൂലൻ, നാഗൻ ഈ ശബ്ദങ്ങൾ ഉത്തരപദത്തിൽ സ്ഥിതി ചെയ്യുമ്പോൾ ശ്രേഷ്ഠാർത്ഥമാകും. ഉ-ം, പുരുഷകുഞ്ജരൻ=പുരുഷശ്രേഷ്ഠൻ ഇത്യാദി.

കുഞ്ജരപിപ്പലി-അത്തിത്തിപ്പലി.

കുഞ്ജരം-൧. ആന. ഭംഗിയുള്ള ഹനുപ്രദേശത്തോടുകൂടിയതു എന്നർത്ഥം. ൨. അത്തിത്തിപ്പലി. ൩. താന്നിവൃക്ഷം.

കുഞ്ജരസ്ഥാ-അരയാലു്.

കുഞ്ജരാ-൧. താതിരി. ൨. പാതിരി.

കുഞ്ജരാരാതി-സിംഹം.

കുഞ്ജരാലുകാ-വെട്ടുചേമ്പു്.

കുഞ്ജരാശനം-അരയാൽ. ആനയുടെ ഭക്ഷണസാധനം. (ആന ആലിലതിന്നുമല്ലോ)

കുഞ്ജലം-കാടി. കുത്സിതമായ ജലത്തോടുകൂടിയതു എന്നർത്ഥം.

കുഞ്ജവല്ലരി-ഇഞ്ച.

കുഞ്ജികാ-ഇഞ്ച.

കുഞ്ഞമ്മ-മാടമ്പികളുടെ സ്ത്രീ. ൨. ചെറിയമ്മ.

കുഞ്ഞാക്കിണ്ണാത്തിരുട്ടു്-കുരിരുട്ടു്.

കുഞ്ഞി-൧. ചെറുതു്, കുട്ടി. ൨. ചെറുതു്. ൩. ചില സ്ത്രീകൾക്കിടുന്ന പേർ.

കുട-(ധാ) ആസകലം ഇടകംവിധം കാക്കുക.

കുട-വെയിലും മഴയും തട്ടാതിരിപ്പാനായി ഓലശീല കടലാസു ഇവകൊണ്ടുണ്ടാക്കുന്ന സാധനം.

കടകൻ-൧ ഒരു പച്ചമരുന്നു്, കടങ്ങൽ, വല്ലാരെ (കൂറു്). ൨. കടകമലയിൽ പണ്ടുണ്ടായിരുന്ന രാജാവു്.

കടകപ്പാല-ഒരു വക വൃക്ഷം. കടകപ്പാലയരിക്കു പര്യായങ്ങൾ-കലിംഗം, ഇന്ദ്രയവം, ഭദ്രയവം.

[ഇതു ത്രിദോഷകരമാണ്, വിശേഷാൽ അഗ്നിമാന്ദ്യം, രക്താതിസാരം, വയററിൽ വേദന, ഛർദ്ദി, പനി, രക്തപിത്തം മുതലായവയെ ശമിപ്പിക്കും. തമിഴിൽ-കടചപ്പാലൈ].

കടകം-പു. കൊഴുവ്. ൧. കരിയാറ. വരുവുള്ളത് എന്നർത്ഥം.

കടകരാജ്യം-കടകൻെറ രാജ്യമായിരുന്ന പർവതം.

കടക്കാരൻ-പു. കട എടുത്തു നടക്കുന്നവൻ. ൧. കടപിടിക്കുന്ന ശിഷ്യൻ. ൨. കടം കൊണ്ടു നടക്കുന്നവൻ.

കടക്കോൽ-കടയിൽ പിടിക്കുന്നതിനുള്ള തണ്ട്.

കടക്കൂലി-പു. കടയോ കടമോ മറെറാരുത്തനോടു വാങ്ങിച്ചാൽ കൊടുക്കുന്ന കൂലി. ൧. മറെറാരുത്തൻെറ വീട്ടിനു കൊടുക്കുന്ന കൂലി.

കടങ്കം-ഓൽപ്പുര.

കടംഗകം,കഡംഗകം-കുടിൽ.

കടങ്ങൽ-ഒരു പച്ചമരുന്ന്, കടകൻ.

കടച്ചിൽ,കടച്ചൽ-കലുക്കൽ.

കടജൻ-പു. അഗസ്ത്യൻ. ൧. ദ്രോണർ.

കടജം,കടവാ-കടകപ്പാല. ഗിരികൂടത്തിലുണ്ടാകുന്നതെന്നർത്ഥം.

കടന്ന-പു. രണ്ടു കൈകളും കൂട്ടി വെള്ളം കൊള്ളത്തക്കവണ്ണം പിടിച്ചതു്. (സംസ്കൃതത്തിൽ ദ്രോണി). ൧. മുകൾഭാഗം, ശിരസ്സ്.

കടച്ചുണ്ടി-നീർച്ചീര. പര്യായങ്ങൾ-വാരിപർണ്ണി, കുംഭികം.

കടജീവം-പൂത്തിലഞ്ഞി.

കടത്തിലെ വിളക്ക്-മറഞ്ഞിരിക്കുന്ന ആൾ. പ്രസിദ്ധിയില്ലാത്ത ആൾ. [ശൈലി.]

കടന്നടം-പു. പലകപ്പയ്യാണി. ൧. കഴിമുതങ്ങ. വരുന്നൊടുന്നതെന്നർത്ഥം. [കടന്നകം എന്ന ശബ്ദവും കാണുന്നു.]

കടപ-വി. സന്യാസിയായ, ജ്ഞാനിയായ.

കടപം-താമര.

കടപ്പൻ-കൂമ്പ്. ഉ-ം, വാഴക്കടപ്പൻ.

കടപ്പന-കടകെട്ടുന്നതിനു മറ്റും ഉപകരിക്കുന്ന ഒരുമാതിരി പന, താളിപ്പന.

കടപ്പായൽ-വെള്ളത്തിലെ ഒരുമാതിരി പായൽ.

[ത്രിദോഷം, വ്രണം, വീക്കം, ജ്വരം, മുറിവിൽനിന്നും മററും ഒലിക്കുന്ന രക്തം ഇവക്കു നന്ന്. മലത്തെ ഇളക്കിക്കളയും. സംസ്കൃതത്തിൽ-കുംഭിക. തമിഴിൽ-അന്തരത്താമരൈ. ഇംഗ്ലീഷിൽ-(Water-Soldier) വാട്ടർ സോൾഡർ.]

കടപ്പുല്ല്-ഒരുമാതിരി പുല്ല്. പര്യായങ്ങൾ-ഛത്രം, അതിച്ഛത്രം, പാലഘ്നം.

[ഈ പുല്ല് ജലത്തിലുണ്ടാകുന്നതാണ്. ഇല വയമ്പിൻെറതുപോലിരിക്കും]

കടം-പു. വെള്ളം കോരുന്നതിനും മററുമുള്ള ഒരുമാതിരി പാത്രം, മൺകുടം. പര്യായങ്ങൾ-കലശം, ഘടം, കുംഭം, നിപം. ൧. ചെപ്പുക്കുടം. ൨. കലശക്കുടവും മററും. ൩. വാഴ പന മുതലായിട്ടു ചിലതിനുണ്ടാകുന്ന പൂങ്കുല. ൪. വൃക്ഷം. കൊമ്പു ചുള്ളി മുതലായതുകൊണ്ടു വളരുന്നതെന്നർത്ഥം. ൫. ചുററിക. ൬ കോട്ടസ്ഥലം. ൭. പർവ്വതം ൮. കെട്ടുവേലി.

കടങ്കടം-മരമഞ്ഞൾ

കടംഗകം-പു. ചെറിയകുടിൽ. ൧. ലതാഗൃഹം.

കടംതുളപ്പൻ-ഒരുവക മത്സ്യം.

കടമ്പുളി-പു. ഒരു വൃക്ഷം. ൧. അതിൻെറ കായ്. ൨. പിണറിൻപുളി.

കടമ്പുശ-ഒരുവിധം കളി.

കടമുല്ല-ഒരുവക മുല്ല.

[വ്രണം, നേത്രരോഗം, മുഖരോഗം, ഇവകൾ നന്നു്.]

കുടയാണി-മുകം പരന്ന ആണി.

കുടയുക-കുലുക്കുക. [കാ. ക്രി. കുടയിക്കുക.]

കുടരം-പ്ര കുടകോൽത്തണ്ടു്. വ. കതിര.

കുടരുഹാ-ത്രികോല്പക്കൊന്ന.

കുടർ, കുടൽ-മനുഷ്യരുടെയുംമററും വയററിലിരിക്കുന്ന ഒരുമാതിരി മാംസം.

കുടർമാല, കുടൽമാല-മാലാരൂപേണ ഉദരത്തിൽ വ്യാപിച്ചുകിടക്കുന്ന കുടൽ. പര്യായങ്ങൾ-അന്ത്രം, പുരീതത്തു്.

കുടർവാതം-കുടലിലുണ്ടാകുന്നരോഗം.

കുടൽ-കുടർ.

കുടൽചുരുക്കി-ഒരുവക മരുന്നു്.

കുടൽത്തിര-കുടൽമാല.

കുടലൻ-വയറൻ

കുടലേററം-കുടലിരിക്കുന്നസ്ഥലത്തുനിന്നു മേല്പോട്ടു കേറുക.

കുടവയർ-കുടംപോലെയുള്ള വയറു്.

കുടവയറൻ-കുടംപോലെ വയറുള്ളവൻ. പര്യായങ്ങൾ-തുന്ദിലൻ, തുന്ദിഭൻ, തുന്ദി, ബൃഹൽകുക്ഷി, പിചണ്ഡിലൻ.

കുടി-പ്ര. വെള്ളവുംമററും കുടിക്കുക. വ. മദ്യപാനം. ന. പ്രജ. (കുടികിടപ്പുകാരൻ.) ക. വീടു്. ഇ. കൊഴുവൻ. ന്യാ. കുടുംബം. ൭. ഭേദ്യ. (സംസ്കൃതം.) വ ഭവനം ൻ. ശരീരം. പ്രാ. മരാമഞ്ഞി. പ്രമ. കുടപ്പായൽ പ്രവ. വളഞ്ഞതു്.

കുടിയിരുത്തുക-പുരവെച്ചു പാർപ്പിക്കുക, വസിപ്പിക്കുക.

കുടിഏറുക-കുടിഇരിക്കുക.

കുടിഒഴിക്കുക-പ്ര. പാർക്കുന്ന സ്ഥലം ഒഴിവാക്കുക. വ. ചിലർ മററുള്ളവരെ ഉപേക്ഷിക്കുക.

കുടികം-പ്ര. പ്രജകൾ വ. ഭവനങ്ങൾ.

കുടികല്യാണം-കല്യാണം കഴിഞ്ഞിട്ടു മണവാളന്റെ വീട്ടിലേക്കുള്ള യാത്ര.

കുടിക്കൂട്ടുക-അടിമക്കാർ കല്യാണംകഴിക്കുക.

കുടികെടുക്കുക-പ്രജകളെയും വീടുകളെയും നശിപ്പിക്കുക.

കുടികെട്ടു്-അടിമക്കാരുടെ കല്യാണം.

കുടികെട്ടുക-അടിമക്കാർ കല്യാണംകഴിക്കുക.

കുടികേടു്-പ്രജകൾക്കുപദ്രവം, കുടിനാശം.

കുടികൊള്ളുക-ഭവനത്തിൽ പാർക്കുക.

കുടിക്കടം-പ്ര. അവാട്ടുകടം. വ. കുടികളെ സംബന്ധിച്ച കടം.

കുടിക്കുക-വെള്ളമായിരിക്കുന്ന വസ്തുക്കൾ വായിലൊഴിച്ചിറക്കുക, പാനംചെയ്യുക.

കുടിചാരം-കടൽപ്പന്നി, നീർപ്പന്നി.

കുടിഞ്ഞ-കാളക്കിടാങ്ങളെ സൂക്ഷിക്കുന്ന സ്ഥലം.

കുടിഞ്ഞിൽ-പ്ര. കുടിഞ്ഞ. വ. കുടിൽ, ചെറിയ വീടു്.

കുടിത-വി. വളഞ്ഞ.

കുടിദ്രോഹം-രാജാവോ മന്ത്രിയോ പ്രജകളെ ഉപദ്രവിക്കുക.

കുടിനീർ-പ്ര. കഷായം. വ. ഉമിനീർ.

കുടിപതി-വീട്ടുടമസ്ഥൻ.

കുടിപാടു്-വാസസ്ഥലം, പാർപ്പിടം.

കുടിപുറപ്പെടുക-വീടുവിട്ടു പോവുക. [സ. ക്രി. കുടിപുറപ്പെടുവിക്കുക.]

കുടിപൂകൽ-വിവാഹം കഴിഞ്ഞാൽ ഭർത്താവിന്റെ ഭവനത്തിലേക്കു പോവുക.

കുടിപ്പക-കുടുംബത്തോടുകൂടിയുള്ള ശത്രു.

കുടിപ്പഴി-കുടിപ്പക.

കുടിപ്പററു്-പണ്ടാരവകയ്ക്കു ചെല്ലുവാനുള്ള കരം വകയിൽനിന്നും കണക്കെഴുത്തരെ ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാർ കുടികളിൽനിന്നു പററുന്ന ദ്രവ്യം.

കുടിപ്പോകൽ-കുടിപോകൽ.

കുടിമ-പ്ര. പള്ള. വ. മററൊരുത്തന്റെ വസ്തുകൊണ്ടു ജീവിക്ക.

കടിമരിക്കം-കടികളുമായിട്ടുള്ള ഇണക്കം
കടിമരിങ്ങ്-കടിമരിക്കം.
കടിമരിങ്ങുക-ഇണങ്ങിപ്പാൎക്കുക.
കടിമാറുക-ക്രി. പശുക്കിടാങ്ങൾ മറെറാം മുലകുടിമാറുക. ല. ലേനം മററൊരികിലാക്കിപ്പാൎക്കുക.
കടിമാററം-കടിമാറുക.
കടിയൻ-മൃഗപാന്തി.
കടിയപ്പൻ-ചിററപ്പൻ.
കടിയാൻ, കടിയാനവൻ-ക്രി. വീട്ടുകാരൻ. ല. പാട്ടം കൊടുക്കുന്നവൻ (ഇടകുടിയാൻ)
കടിയാസ്ഥ-ക്രി. പാൎക്കുന്ന സ്ഥലം. ല. കുടിയാൻെറ അവസ്ഥ.
കടിയിരിക്കുക-പുരവെച്ചു പാൎക്കുക
കടിയിരിപ്പ്-ക്രി. കുടിവെച്ചു പാൎക്കുക. ല. കുടിഇല്ല.
കടിരം-കട്ടിൽ
കടില-വി. ക്രി. വളവുള്ള, വളഞ്ഞുഗമിക്കുന്ന. ല. ചതിവുള്ള, കള്ളമുള്ള. [അകടില എന്ന ശബ്ദം നോക്കുക]
കടിൽ-കച്ചവടത്തിനായിട്ടും മററും ചെറുതായിട്ടു കെട്ടിയുണ്ടാക്കിയ പുര, മാടപ്പുര.
കടിലത-ക്രി. വളവ്. ല. ചതിവ്.
കടിലപുഷ്പിക-ചോനകപ്പുല്ല്.
കടിലം-ക്രി വളഞ്ഞത്. ല. തകരം. ന. ശംഖ്.
കടിലവിധി-ദുൎമ്മാൎഗ്ഗം.
കടിലാ-ക്രി. സരസ്വതിനദി ല. ചോനകപ്പുല്ല്.
കടിവരവ്-ക്രി കുടിയാനവന്മാരിൽ നിന്നുള്ള വരവ്. ല. കല്യാണം കഴിഞ്ഞിട്ടുള്ള ഭാൎയ്യാഭൎത്താക്കന്മാരുടെ വരവ്.
കടിവഴക്ക്-ക്രി. കുടികൾ തമ്മിലുള്ള വഴക്ക്. ല. പുലയരുടെ ഇടയിൽ സ്ത്രീകളെക്കുറിച്ചുണ്ടാകുന്ന തൎക്കം.

കുടിവററുക-നല്ലൊലികളുടെ കറവ മാറുക.
കുടിവാങ്ങുക-മാറിപ്പാൎക്കുക.
കുടിവാരം-കൃഷിക്കാരുടെ അംശം.
കുടിവില-കുടികളിൽ നടപ്പായി വിളുന്ന വില.
കുടിവെയ്ക്കുക-കല്യാണംകഴിച്ചുഭാൎയ്യയെ തൻെറ ഭവനത്തിലേയ്ക്കു കൊണ്ടുവരുക.
കുടിശോധന-സൎക്കാരിൽ നിന്നും കുടികളിൽ ശോധനചെയ്യിപ്പിക്ക.
കുടിശ്ശിക-കരംവകയിൽ നിന്നും കൊടുക്കാതെ കുടിയാൻെറ പററിൽ നില്ക്കുന്ന ദ്രവ്യം.
കുടീ-ക്രി. ഭാൎയ്യ. ല. ഭവനം, ഇരിപ്പിടം.
കുടീകാ-കട്ടിൽ.
കുടീരകം, കുടീരം-ക്രി. കട്ടിൽ ല. തെണ്ടു്. [അകടീരം എന്നതു നോക്കുക.]
കുടു-വി. ചെറുതായ, ഇടുക്കായ, അടവായ.
കുടുകുടുക്കുക-കുടുകുടെ ശബ്ദിക്കുക.
കുടുകുടുപ്പ്-കുടുക്കയിൽ കല്ലോമററൊ ഇട്ടു കുലുക്കിയാലുള്ള ശബ്ദം.
കുടുക്കുടെ-അ. വായ് ചുരുങ്ങിയ പാത്രത്തിൽക്കൂടെ വെള്ളം ഒഴുകുന്ന ശബ്ദം.
കുടുക്ക-ക്രി കൊച്ചു വായുള്ള പാത്രം, ചുരക്കുടുക്കയും മററും. ല. തലയോട്ട്.
കുടുക്കം-ക്രി. അകപ്പെടുക. ല. കുടുങ്ങുക.
കുടുക്കി-ഊന്നൽ.
കുടുക്ക്-ക്രി കുരുക്ക്. ല. കുടുക്കിടുക. ന. ഇടുക്ക്.
കുടുക്കുക-ക്രി. കുടുക്കിലാക്കുക, കുരുക്കിലകപ്പെടുവിക്കുക. ല. കറിയുള്ള വസ്തു പാത്രത്തിലിട്ടു കലുക്കുക.
കുടുങ്കകം-വള്ളിക്കട്ടിൽ.
കുടുങ്ങുക-ക്രി കുരുക്കിൽ അകപ്പെടുക. ല. അകപ്പെടുക ന. കലുങ്ങുക. ഠ. കുടുക്കയിൽ കല്ലോ മററൊ ഇട്ടു കുടുക്കുമ്പോൾ ഉള്ള ശബ്ദംപോലെ ശബ്ദമുണ്ടാവുക.

കുടുന്ന-മുകുളം, ശിരസ്സ്.

കുടുംബകം-പുതണക്കപ്പല്ല്.

കുടുംബക്കാരൻ-കുടുംബമുള്ളവൻ, ഭാര്യയും പുത്രനും ധനവുമുള്ളവൻ.

കുടുംബപ്രതിഷ്ഠ-വിവാഹം.

കുടുംബം-ന. വീടു, ഭവനം. വ. സന്തതി.

കുടുംബവ്യാപൃതൻ-എപ്പോഴും കുടുംബസംരക്ഷണത്തിനായി യത്നിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നവൻ.

കുടുംബി-വി. കുടുംബമുള്ള.

കുടുംബി-കുടുംബമുള്ളവൻ, ഗൃഹസ്ഥൻ.

കുടുംബികൻ-ഒരു കുടുംബം രക്ഷിപ്പാനുള്ളവൻ.

കുടുംബിനി-ന. ഭാര്യ.

[കുടുംബിനി എന്നാൽ ഭർത്തൃ പുത്ര ഭൃത്യാദികളോടുകൂടിയവളും അവരുടെ സംരക്ഷണത്തിൽതന്നെ സദാ വ്യാപൃതയുമായ സ്ത്രീയാകുന്നു. കുടുംബിനി= കുടുംബം ഉള്ളവൾ. കുടുംബം=തൻ പോഷിപ്പിക്കേണ്ട പുത്രഭൃത്യാദികൾ. കുഡുംബിനി എന്നു ചിലർ രണ്ടാമത്തെ അക്ഷരം 'ഡ'കാരമാക്കി പഠിക്കുന്നുണ്ട്. 'ട'കാരമാണു വേണ്ടതു്]

വ. ഒരു ചെടി.

[വ്രണം, ചൊറി, കഫം. പിത്തം മുതലായവക്കു നന്ന്. എരിക്കാപോലെ ഇലയും പാലുമുള്ളതാണ്. പടരുന്നതല്ല. സംസ്കൃതത്തിൽ-അർക്കപുഷ്പി. തമിഴിൽ-വലിയമാൻപച്ചരിചി].

കുടുമ-ന. കഴുകിന്റെ താഴെയും മുകളിലുമുള്ള പുച്ഛം. വ. ഹിന്തുക്കളിൽ പുരുഷന്മാർ ക്ഷൌരംചെയ്യിക്കുമ്പോൾ മിച്ചമായിട്ടു നിറുത്തുന്ന തലമുടി. പര്യായങ്ങൾ-ശിഖ, ചൂഡാ, കേശപാശി.

കുടുമച്ചാത്തൻ-കുടുമ്മിച്ചാത്തൻ. [രൂപം നോക്കുക].

കുടുമത്തുള്ള-കുടുമ ചെയ്യുന്ന ഉള.

കുടുമി-ഹിന്തുക്കളുടെ കുടുമ.

കുടുമ്മ-കുടുമ. പര്യായങ്ങൾ-ശിഖ, ചൂഡ, കേശപാശി.

കുടുമ്മിക്കാരൻ-ഇടിയൻ.

കുടുമ്മിച്ചാത്തൻ-ഒരു മാതിരി പക്ഷി. കുടുമച്ചാത്തൻ എന്നും പറയുന്നുണ്ട്. പര്യായങ്ങൾ-കലിംഗൻ, ഭൃംഗൻ. ധൂമ്യാടൻ.

[മാംസം മിക്കവാറും കുരികിലിന്റെ തിനോടൊപ്പമാണ്. ഇതിന്റെ തലയിൽ മഞ്ഞനിറമുള്ള കുടുമയുണ്ട്. തമിഴിൽ കുടുമിക്കാടുവൻ].

കുടുമ്മിച്ചെട്ടി-കുടുമ്മിക്കാരൻ.

കുടുമ്മിയവൽ-ഇടിയനുണ്ടാക്കുന്ന അവിൽ.

കുടുവാ,കുടുവാപ്പെട്ടി-പനയിൽനിന്ന് അക്കാനി എടുത്തൊഴിക്കുന്നതിനുള്ള ഒരു പാത്രം. [കുടുക എന്നുമുണ്ട്].

[ഇതു പനയോലകൊണ്ടുണ്ടാക്കുന്നു. ചെറുതും വലുതും രണ്ടുതരമുണ്ട്].

കുടുസ്സ്-വി. ഇട കുറഞ്ഞ, സ്ഥലവിസ്താരം കുറഞ്ഞ.

കുട്ട-ന. പെൺ പന്നി. വ. കുറുക്കൻ. ന. നാട്ടുപന്നി

കുട്ടകം-ന. ചെമ്പുകൊണ്ടുള്ള ഒരു മാതിരി പാത്രം.

'കട്ടിലും മെത്തകളും കുട്ടകം ചട്ടുകങ്ങൾ'
(പ്രദോഷമാഹാത്മ്യം ഉള്ളൂർ)

വ. കുഴവി.

കുട്ടൻ-ന. ഒരു മത്സ്യം. വ. ചെറുക്കൻ. ന. കുറുക്കൻ.

കുട്ടനം-ന. ചതയ്ക്കുക, അരയ്ക്കുക, പൊടിക്കുക. വ. ശകാരിക്കുക, കുറ്റംപറയുക. [അകുട്ടനം എന്നു നോക്കുക].

കുട്ടനാട്-അമ്പലപ്പുഴ മുതലായ പ്രദേശം

കുട്ടനി-വിടന്മാരെയും വേശ്യമാരെയും അന്യോന്യം പരിചയിപ്പിച്ചു വിടന്മാരുടെ പക്കൽനിന്നു പണം കയ്ക്കലാക്കി ഉപജീവിക്കുന്നവൾ.

കുട്ടമിതം-നായികാശ്രിതങ്ങളായ ഉപ- അലങ്കാരങ്ങളിൽ ഒന്ന്. കേശസ്തനാധരാദികളെ ഗ്രഹിക്കുന്ന സമയം വാസ്തവത്തിൽ സന്തോഷംതന്നെയെങ്കിലും പരിഭ്രമംകൊണ്ടു തലയും കൈയും കുടഞ്ഞുകളക.

കുട്ടാക-വി. ഭാഗിക്കുന്ന.

കുട്ടാകം-ചതവ്, ഇടി.

കുട്ടാടൻ-മകരത്തിൽ കൊയ്യുന്ന ഒരുവക നെല്ല്.

കുട്ടാരം-പ്ര തൃപ്തിപ്പ്. ഉ. സ്ത്രീസംഗം.

കുട്ടി-പ്ര. മൃഗങ്ങളുടെയും മററും കുഞ്ഞ്. ഉ. പട്ടിക്കുട്ടി. ന. മനുഷ്യരുടെ കുഞ്ഞു. പര്യായങ്ങൾ-പോതൻ, പാകൻ, അർഭകൻ, ഡിംഭൻ. പൃഥുകൻ, ശാബകൻ, ശിശു [പോതാ, പാകാ, അർഭകാ, ഡിംഭാ, പൃഥുകാ-സ്ത്രീ].

കുട്ടിക്കരണം-തല നിലത്തുകുത്തി ശരീരം മറിക്കുക.

കുട്ടിച്ചാത്തൻ-ഒരുമാതിരിസേവാമൂർത്തി.

കുട്ടിച്ചുവര്-പ്ര. ഇടിഞ്ഞ മതിൽ ഉ. നാശം.

കുട്ടിനി-വേശ്യയിൽ പ്രാധാന്യമുള്ളവൾ.

'കുട്ടിനിത്താമേ ലക്ഷ്മിക്കുട്ടി നീ കേട്ടുകൊള്ളു

(പൂരപ്രബന്ധം) [ക'

കുട്ടിമം-പ്ര. കുടിൽ, ചെറിയ വീട്. [അകുട്ടിമം എന്നതു നോക്കുക]. ഉ. പടുക്കപ്പെട്ട സ്ഥലം, കെട്ടിപ്പടുത്തതും മുതലായതു്. ന. ദാഡിമാതളം.

കുട്ടിയിടുക-മൃഗങ്ങൾ പ്രസവിക്കുക.

കുട്ടിഹാരിക-ഭൃത്യ, അടിമ.

കുട്ടിസ്സഞ്ചി-മടിശ്ശീല.

കുട്ടീരകം-കുടിൽ.

കുട്ടീരം-ചെറിയ മല.

കുട്ടീശചാരം-നാശം.

കുട്ട്-പ്ര. വിരൽകൊണ്ടു മററൊരുത്തൻെറ തലയിൽ ഇടിക്കുക. ഉ. കൈ ചുരുട്ടി മററൊരുത്തനെ ഇടിക്കുക.

കുട്ടുക-ഇടിക്കുക, വിരൽകൊണ്ടു തലയിൽ ഇടിക്കുക, കിഴുക്കുക.

കുട്ടുപ്പായൽ-കുടപ്പായൽ.

കുട്ടുപ്പാള-പാള കുത്തിയുണ്ടാക്കുന്ന ഒരു മാതിരി പാത്രം.

കുട്മലകം-കരുത്ത ആമ്പൽ.

കുട്മല-വി. വിരിഞ്ഞ.

കുട്മളം,കുഡ്മളം-പൂവിനു കാരണമായ മൊട്ട്. [അകുട്മളം എന്നതു നോക്കുക].

കുടാരം-മോരു്.

കുഠം-വൃക്ഷം.

കുഠരം,കുടരം-പ്ര. കടകോൽത്തണ്ട്. ഉ. കടകോൽ കെട്ടുന്ന തൂണിൻെറ (കുററിയുടെ) പേർ. ന. ഇതപ്പാത്രത്തിൻെറ അടപ്പുപലക. ഗതിയെ തടസ്സപ്പെടുത്തുന്നതെന്നർത്ഥം.

കുഠാരാ-മഴു, കോടാലി, വെണ്മഴു. പഴുതില്ലാത്തേടത്തുകൂടി പ്രവേശിക്കുന്നതെന്നർത്ഥം.

കുഠാരി-കോടാലി.

കുഠാരു-കുരങ്ങ്.

കുഠിമം-മാതളനാരകം.

കുഠേരകാ-തുളസി. കണ്ഠമായി ഭേദിക്കുന്നതെന്നർത്ഥം.

കുഠേരം-അഗ്നി.

കുഡംഗം-വള്ളിക്കുടിൽ.

കുഡഹുഞ്ചി-തെനപ്പാവൽ.

കുഡികാ-മണ്ണുകൊണ്ടോ മരംകൊണ്ടോ ഉണ്ടാക്കിയ പാത്രം.

കുഡുബം, കുഡവം-നാഴി, ഇടങ്ങഴിയിൽ നാലിലൊരു ഭാഗം.

കുഡുംഗകം-വള്ളിക്കുടിൽ.

കുഡ്യച്ഛേദി-തുരന്നു മോഷ്ടിക്കുന്നവൻ

കദ്ധ്യാം—ചുവര് (ചുമര്). കടിയിൽ (ഗൃഹത്തിൽ) വരുമെ ഉപയോഗപ്പെടുത്തെന്നർത്ഥം.

കണഞ്ജ(ര)ം, കണഞ്ജി—കാട്ടുചീര.

കണപം—ശവം. ശബ്ദിക്കുന്നത്. വിപരീതലക്ഷണയാ ശബ്ദിക്കാത്തതെന്നുമാകാം.

കണി—പ്ര. ചൊങ്കക്കെയൻ. കത്സിതനെന്നു പറയപ്പെടുന്നവൻ എന്നർത്ഥം. രോഗാദികൊണ്ടു കൈക്കതകരാവ പാററിയവൻ. വ. പൂവരശ്ശു, പടുകരണ. ഇലകൾ ഒടിക്കുമ്പോൾ ശബ്ദിക്കുന്നതെന്നർത്ഥം.

കണരക്കം—ഇളക്കം.

കണരക്ക്—മാപ്പിളമാരിൽ ചില ജാതിക്കാരുടെ സ്ത്രീകൾ കാതിലിടുന്ന ഒരാഭരണം.

കണരങ്ങുക—തലയോ ശരീരമൊ ഇളക്കുക [സ. ക്രി. കണരക്കുക].

കണ്ട്—പ്ര. കുഴി, ആഴം. വ. കയം, വെള്ളം അധികമുള്ള കുഴി.

[കണ്ടുള്ളപ്രദേശം (നിലയില്ലാത്തവിധം)—അഗാധം, അതലസ്പർശം.]

കണ്ട—പ്ര. മീൻകൊട്ട. വ. ത്വര ന. വൃത്തിയില്ലാത്ത സ്ത്രീ ര. ദാസി.

കണ്ടക—വി. തടിച്ച.

കണ്ടക്കംമണ്ടക്കം—അ. അങ്ങോട്ടും ഇങ്ങോട്ടും വെറുതെ മാറിനടക്കുക.

കണ്ടണി—ഇല്ലാത്തദോഷം മററൊരുത്തനോടു പറക, ഏഷണി.

കണ്ടണിക്കാരൻ—ഇവന്റെ ദൂഷ്യം അവനോടും അവന്റെ ദൂഷ്യം ഇവനോടും പറഞ്ഞ് അവരെ തമ്മിൽ ഭിന്നിപ്പിക്കുന്നവൻ.

കണ്ടൻ—വി. ആഴമുള്ള.

കണ്ടപ്പണി—കീഴ്ത്തരം (വേല)തൊഴിൽ.

കണ്ടപ്പുല്ല്—ഒരുവക മണമുള്ള പുല്ല്.

കണ്ടപ്രവൃത്തി—അടിമവേല.

കണ്ടം—കണ്ടു.

കണ്ടളപ്പാല—ഒരുമാതിരി ചെടി.

കണ്ടളപ്പുഴ—ഒരുവക പുഴ.

കണ്ടറ—പ്ര. അകത്തെ കാരാഗൃഹം. വ. നിലവറ

കണ്ടാമണ്ടി—കണ്ടണി, നുണ.

കണ്ടി—പ്ര. ചന്തി. വ. ഒരുവക കൊട്ടപ്പാത്രം. ന. കരിമ്പിൻകഷണം. ര. അഞ്ഞൂറ് എട്ടത്തെ കപ്പൽമരങ്ങ.

കണ്ടിയാട്ടി—ഉരയാടിപ്പക്ഷി.

കണ്ടിലവ്—ഒരുമാതിരി ഇലവുമരം.

കണ്ടുകണ്ണ്—കുഴിഞ്ഞകണ്ണ്.

കണ്ടു പവഴം—ഒരാഭരണം.

[പ്രധാനമായി ബ്രാഹ്മണസ്ത്രീകൾ അണിയുന്നു. വളരുടെയും കാപ്പിന്റെയും കൂടെയിടുന്നതാണ്. ആഭ്യന്തരത്തിലേ ഇടുകയുള്ളു. ആറാംമാസത്തിലൊ ഏഴാംമാസത്തിലൊ ഒരു നല്ല ദിവസംനോക്കിയിടും.]

കണ്ടുമുതലങ്ങൾ—മുതലങ്ങളിൽ ഒന്നു. പര്യായങ്ങൾ—ചൂഡവാ, ചക്രലാ, ഉച്ചലാ

കണ്ടുവാളം ഒരുതരം വളം, വളക്കുഴിയിലുള്ള ഉരം.

[ഇളമ കന്നുകാലികളുടെ ചാണകവും, മൂത്രവും, കിടക്കുന്നതിന് അവയ്ക്കു വിരിച്ചുകൊടുക്കുന്ന വയ്ക്കോൽ കൂഴവുംകൂടി വാരി വളവായി ഒരു കുഴിയിലിട്ടു സൂക്ഷിക്കുന്നതാകുന്നു.]

കണ്ണ്റ—വി. പ്ര മടിയുള്ള വ. രോഷമുള്ള. ന. പ്രവൃത്തികൾക്കു സാമർത്ഥ്യമില്ലാത്ത, ഉത്സാഹമില്ലാത്ത, ചുറുചുറുക്കില്ലാത്ത. ര. മടങ്ങിയ. ഉ. ബുദ്ധിഹീനതയുള്ള. ന്യ. ബലഹീനതയുള്ള, രോഗി. [അകണ്ണ എന്ന ശബ്ദം നോക്കുക]

കണ്ണ്റക—വി. മിഡ്ഡിയായ.

കണ്ണ്റത, കണ്ണ്റതാഘം—പ്ര മടക്കം. വ. മടി.

കുണ്ഠാവം-ം സങ്കടം. വ. മടക്കം, വല്ലായ്മ, വിപരീതഭാവം.

കുണ്ഠാ-പ്രവൃത്തികളിൽ മന്ദത കാണിക്കുക, മടി.

കുണ്ഠാ-പ്രതിബന്ധം.

കുണ്ഠിത-വി. ം മൂർച്ചകെട്ടത്തിട്ടുള്ള. വ. അംഗഹീനതയുള്ള ന. ബുദ്ധിഹീനതയുള്ള ർ. സ്ഥിരതയില്ലാത്ത.

കുണ്ഠിതൻ-പരവശൻ.

കുണ്ഠിതം-വിഷാദം, ദുഃഖം.

കുണ്ഠേതരം-അ ം. മടിക്കുടാതെ വ. ഉത്സാഹത്തോടെ

കുണ്ഡഗോലകാ-കാടി.

കുണ്ഡൻ-ഭർത്താവു ജീവിച്ചിരിക്കുമ്പോൾ വ്യഭിചാരത്തിൽ ഉണ്ടായ പുത്രൻ.

കുണ്ഡഭാവം-അതൃപ്തി.

കുണ്ഡം-ം കുഴി. വ. ഹോമകുണ്ഡം. ന. കുടം. ർ. പൊയ്ക. ഇ. കലം. ഇതിൽ അരി വേവിക്കുന്നതിനാൽ ഈ പേർ വന്നു.

കുണ്ഡാഗം-ഇഞ്ച.

കുണ്ഡലപ്പാല-ഒരു മരം. അമ്പൂരി എന്നും പറയും. മുള്ളു മുതലായതിനെ വെള്ളിയിൽ ചാടിക്കും വിഷത്തിന്നു നന്ന്. കായ് വല്ലകന്റെ കൊള്ളാം.

കുണ്ഡലം-ം. കാതില കാതിനെ രക്ഷിക്കുന്നതു എന്നർത്ഥം. സ്ത്രീകളും പുരുഷന്മാരും ധരിക്കുന്ന കർണ്ണാഭരണം. മറ്റൊരു പര്യായം കർണ്ണവേഷ്ടനം. വ. പുസ്തകത്തിൽ ചില അവസരങ്ങളിൽ ഇടുന്ന അടയാളം.

കുണ്ഡലി-വി. കുണ്ഡലമുള്ള [ലി, ലിനി, ലി]

കുണ്ഡലി-ം പാമ്പ്. ചുരുണ്ടുകിടക്കുന്നവൻ എന്നർത്ഥം.

'കുണ്ഡലിവരന്മാരാകുണ്ഡലതന്നാകിലും'

(വാല്മീകിരാമായണം)

വ. കാക്കപ്പനിച്ചം. ന. നായിങ്ങണ. ർ. വൻകടന്ന ഇ. ചിററമൃത്. ണ. നാഗതാളി. ഐ. മലയകത്തി. ഋ. മയിൽ. ൻ. പുള്ളിമാൻ.

കുണ്ഡലിനി-ം. ചിററമൃത്. വ. മൂലാധാരമെന്ന ചക്രത്തിൽ സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന ഒരു ശക്തി.

കുണ്ഡലീശ്വരൻ-സർപ്പരാജാവ്.

കുണ്ഡിനം-വിദർഭരാജ്യത്തിലെ തലസ്ഥാനം.

'കുണ്ഡിനമെന്നുപ്രസിദ്ധമതാംഭൂവി

മണ്ഡനമാകിയ നഗരംതന്നിൽ'

(പ്രദോഷമാഹാത്മ്യം തുള്ളൽ)

കുണ്ഡി-ം. വ്രതികളുടെ ജലപാത്രം, കിണ്ടി, പള്ളവീത്തും വായ് കുറകിയതുമായ ഒരു പാത്രം. മററൊരു പര്യായം-കമണ്ഡലു. വ. കുണ്ഡൻ. ന. കതിര. ഉപകരണമായിട്ടുള്ളതെന്നർത്ഥം.

കുണ്ഡികാ-ജലപാത്രം, കമണ്ഡലു

'കുണ്ഡിനനരപതി ഭീഷ്മകനമ്പൊടു'

കുണ്ഡികതന്നിൽ നിറച്ചോരു ജലവും'

(രുഗ്മിണീസ്വയംവരം തുള്ളൽ)

കുണ്മണി-വളരെ ചെറുത്.

കുന്നു-പുരുഷന്റെ ലിംഗം. [സഭ്യമല്ല]

[പര്യായങ്ങൾ-ശിശ്നം, മേഢ്രം, മേഹനം, ശേഫസ്സ്].

കുത-മരത്തിലും മററും ചവുട്ടിക്കേറുവാൻ വെട്ടിയുണ്ടാക്കിയ പഴുത്

കുത-അ. എവിടെനിന്ന്, എന്തിൽനിന്ന്.

കുതപൻ-പെങ്ങളുടെ മകൻ

കുതപം-പകലിന്റെ എട്ടാമത്തെ അംശം. ഈ സമയത്തു സൂര്യൻ ഭൂമിയെ തപിപ്പിക്കുന്നതുകൊണ്ട് ഈ പേരുണ്ടായി.

['ത്രിംശന്മുഹൂർത്തഃ അഹോരാത്രഃ' എന്നതുകൊണ്ട് ൩൦ മുഹൂർത്തംകൂടിയതാവു പകലാണെന്നും അതിൽ ൮ാം മുഹൂർത്തം ഒരു പകലാണെന്നും സിദ്ധമാണ്.]

വ. കമ്പിളി ന. വെളുത്ത എള്.

കുതപ്പ-കുത

കുതം-കുതിപ്പ്, ചാടുന്നതിനായിട്ടു പൊങ്ങുക, ചാട്ടം.

കുതറുക-കുത്തുക, കടയുക, കുതറുക.

കുതള-കടുമയും ചിറകുംവെളുത്തകഴുകൻ.

[ഇതിന്റെ മാംസം വാതം, ക്ഷതം, ഗ്രഹണി, ക്ഷയം, അർശസ്സ്, നേത്രരോഗം, ഗുഹ്യരോഗം ഇവക്കു നന്ന്, മെലിഞ്ഞവക്ക് ഉത്തമം. സം-ഭാസം]

കുതറൽ-ഉതറൽ, ഒരുത്തൻ പിടിച്ചാൽ തന്റെ ബലംകൊണ്ടു പിടിയിൽനിന്നു മാറുക, ഉതറുക.

കുതറുക-പ്ര. കീറുക, കുത്തിക്കീറുക. വ. ഉതറുക. ന. കുത്തുക. ര. കടയുക. ഇ. ഛിന്നഭിന്നമാക്കുക.

കുതി-പ്ര. കുതികാൽ. വ. കുതിപ്പ്.

കുതികാൽ-കാൽ, പാദത്തിന്റെ പുറകിലെ പാദം.

കുതികാൽവെട്ടി-പ്ര. ചതിയൻ. വ. ആശ്രയിക്കപ്പെടുന്നവന്റെ കുതികാൽ വെട്ടുന്നവൻ.

കുതിക്കുക-ചാടുന്നതിനായിട്ടു മേല്പെട്ടു പൊങ്ങുക.

കുതിചി-ഒരു ചെറിയ പക്ഷി.

കുതിഞരമ്പ്-കുതികാലിന്മേലുള്ള ഞരമ്പ്.

കുതിപ്പ്-പ്ര. ചാടുന്നതിനായിട്ടു കാൽ പൊങ്ങുക. വ. വെള്ളം തിളക്കുക.

കുതിര-പുറത്തുകേറി ഓടിക്കുന്നതിനും യുദ്ധത്തിനും മററും ഉപകാരമുള്ള ഒരു മൃഗം. പര്യായങ്ങൾ-ഘോടകം, പീതി, തുരഗം, തുരംഗം, അശ്വം, തുരംഗമം, വാജി, വാഹം, അർവ്വാവ്, ഗന്ധർവ്വം, ഹയം, സൈന്ധവം, സപ്തി.

[മാംസം വാതത്തിനും നേത്രരോഗത്തിനും നന്ന്. മൂത്രത്തെ വർദ്ധിപ്പിക്കും].

കുതിരകെട്ട്-മൂലയും വാഴ്ക്കോലുംകൊണ്ട് കുതിരയുടെ രൂപം കെട്ടിയുണ്ടാക്കുക.

കുതിരക്കാരൻ-കുതിരയെ മേയ്ക്കുന്നവൻ.

കുതിരക്കാണം-മുതിര വെവിച്ചത്.

കുതിരക്കാൽ-പ്ര. കുതിരയുടെ കാൽ. വ. ചതുരംഗക്കളിയിൽ കുതിരയെ വെയ്ക്കുന്നതിനുള്ള ക്രമം.

കുതിരച്ചമയം-കുതിരക്കു വേണ്ടുന്ന അലങ്കാരം

കുതിരച്ചമ്മട്ടി-കുതിരയെ അടിക്കുന്ന വാറ്.

കുതിരച്ചാണി-കുതിരയെ ഓടിക്കുന്നതിനു അഭ്യസിക്കുന്നവൻ.

കുതിരച്ചിറാലിപ്പ്-കുതിരയുടെ കരച്ചിൽ.

കുതിരച്ചേവകൻ-കുതിരക്കാരൻ, കുതിരപ്പടയാളി.

കുതിരച്ചേണം-കുതിരക്കോപ്പ്. ജീനിയും മററും.

കുതിരപ്പട-കുതിരപ്പട്ടാളം, കുതിരകളെയും കൂട്ടിയുള്ള യുദ്ധം.

കുതിരപ്പന്തി-കുതിരയുടെ നിര. പര്യായങ്ങൾ വാജിശാലം, മന്ദുരാ

കുതിരപ്പല്ല്-കുതിരയുടെ പല്ല്.

[കണ്ണുചികിത്സക്കുപയോഗം]

കുതിരപ്പൽപാഷാണം-ഒരുവക പാഷാണം, ഒരു വിഷമുള്ള മരുന്ന്.

[ഇതു സന്നിക്കു നന്ന്]

കുതിരപ്പാവാൻ-കുതിരക്കാരൻ.

കുതിരപ്പുറ-ഞാണിന്മേൽ കളിക്കാരുടെ ഒരുമാതിരി ചാട്ടം. വ. കുതിരയുടെ പുറം.

കുതിരമുഖം-പ്ര. മുഴങ്കാലിന്റെ എല്ല്. വ. കുതിരയുടെ മുഖം.

കുതിരമുടി-കുതിരയുടെ കഴുത്തിലുള്ള രോമം.

കുതിരയങ്കവടി - കുതിരപ്പുറത്തു കേറുമ്പോൾ ചവിട്ടി കേറുന്നതിനുള്ള ഒരു സാധനം (അങ്കവടി).

കുതിരയിടുക - കുതിർക്കുക, 'കുതിർക്കുന്നതിനായിട്ടുള്ള വെള്ളത്തിൽ ഇടുക.

കുതിരലാടം - കുതിരയുടെ കാലിൽ തറയ്ക്കുന്ന ഇരിമ്പ്.

കുതിരലായം - കുതിരപ്പുര.

കുതിരവലി - മൃഗങ്ങളുടെ ഇടയിൽ ഉണ്ടാകുന്ന ഒരു വക ദീനം.

കുതിരവാപ്പ് - ഒരു വക കരപ്പൻ.

കുതിരവാലിപ്പുല്ല് - ഒരു മാതിരി പുല്ല്.

കുതിരുക - നനഞ്ഞു വീർക്കുക, നനഞ്ഞു മൃദുത്വമുള്ളതാവുക. [സം. ക്രി. കുതിർക്കുക].

കുതിർച്ച - നനവ്, ഈറം.

കുതിർപ്പ് - കുതിർക്കുക.

കുതിർമ്മ - കുതിർച്ച.

കുതുകം - പു. താല്പര്യം, ഉത്സാഹം. വ. ആഗ്രഹം. ന. സന്തോഷം. പാപത്തെ നശിപ്പിക്കുന്നത്. കുതുവിനെ (തോലുകൊണ്ടുണ്ടാക്കിയ എണ്ണക്കുടത്തെ) ശബ്ദിപ്പിക്കുന്നത് ഇങ്ങനെ അർത്ഥം. [അകുതുകം എന്ന ശബ്ദം നോക്കുക].

കുതുകുതെ - അ. തിളക്കുന്ന ശബ്ദം.

കുതുപം - ചെറിയ തോൽക്കുടം.

കുതു - തോൽക്കുടം, തോൽകൊണ്ടുണ്ടാക്കിയ എണ്ണക്കുടം. കുതിതമായി ഉണ്ടാക്കപ്പെടുന്നത് എന്നർത്ഥം.

കുതൂഹല - വി. പു. ആശ്ചര്യം ജനിപ്പിക്കുന്ന. വ. വിശിഷ്ടതയുള്ള. ന. താല്പര്യമുള്ള ൪. യശസ്സുലഭിച്ച

കുതൂഹലം - പു. താല്പര്യം. വ. താല്പര്യം ജനിപ്പിക്കുന്ന വസ്തു. ന. ആഗ്രഹം.

കുതൃണം - പു. നാന്മുകപ്പുല്ല്. വ. കടകപ്പായൽ.

കുതഃ - അ. യാതൊരു സ്ഥലത്തുനിന്നും യാതൊരു കാരണംകൊണ്ടു, എവിടെനിന്നു, എന്തിൽനിന്ന്. [അകുതോഭയ എന്ന പദം നോക്കുക]

കുത്തക, കുത്തത - പു. ചില കച്ചവടത്തിനും മറവുമുള്ള ഉടമ്പടി. വ. ഉടമ്പടിയായിട്ട് ഏറ്റുവാങ്ങിച്ചു കച്ചവടം ചെയ്യുന്ന സ്ഥലം.

കുത്തകക്കാരൻ - കുത്തകയിലുള്ള വേല നോക്കുന്നവൻ, കുത്തകയായിട്ട് ഏറ്റവൻ.

കുത്തിക്കവരുക - ബലത്തോടെ മോഷ്ടിക്കുക, കൊള്ളയിടുക.

കുത്തിക്കവച്ച് - കൊള്ള.

കുത്തിക്കൂട്ടുക - കൊച്ചു വീടുണ്ടാക്കുക.

കുത്തിക്കെട്ടുക - കുത്തിത്തയ്ക്കുക.

കുത്തിക്കൊല - ആയുധംകൊണ്ടു കുത്തിക്കൊല്ലുക.

കുത്തിക്കൊല്ലി - കൊലപാതകൻ.

കുത്തിക്കൊല്ലുക - പു. കുന്തം ആയുധം കൊണ്ടു കൊല്ലുക. വ. ചതിക്കുക.

കുത്തിച്ചാകുക - തന്നെത്താൻ കൊല്ലുക.

കുത്തിപ്പറയുക - കേട്ടാൽ വേദനതോന്നും വിധത്തിൽ പറയുക. വ. ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചു ശകാരിക്കുക.

കുത്തിപ്പിടിത്തം - പു. അമർത്തിപ്പിടിക്കുക. വ. അതിജാഗ്രതയോടെ ചെയ്യുക.

കുത്തിപ്പിരിക്കുക - [illegible]കൊണ്ടു വലിച്ചുപിരിക്കുക.

കുത്തിമറയ്ക്കുക - ഓലകൊണ്ടോ പലകകൊണ്ടോ മറയ്ക്കുക.

കുത്തിയടയ്ക്കുക - കൈയാലകെട്ടി പറമ്പ് അടവാക്കുക.

കുത്തിയിടുക - ചില ധാന്യങ്ങൾ കുഴിച്ചിടുക.

കുത്തിയിരിക്കുക - കാലുകുത്തിയിരിക്കുക.

കുത്തിയുടുക്കുക - ഞൊറിഞ്ഞുടുക്കുക, തറ്റുടുക്കുക.

കുത്തിയുടുപ്പ് - ഒരുമാതിരി ഞൊറിഞ്ഞുടുപ്പ്.

കുത്തിയെടുക്കുക-ചിലതു പറിച്ചെടുക്കുക, വേരോടെ എടുക്കുക.

കുത്തിയൊലിക്കുക-പാഞ്ഞൊഴുകുക.

കുത്തിയോട്ടപ്പാട്ടു്-കുത്തിയോട്ടത്തിനുള്ള പാട്ടു്.

'ചെട്ടികുളങ്ങരെ മാതേവിഅമ്മക്കു്
എട്ടുവയസ്സിലെ കുത്തിയോട്ടം
ഇരുവശത്തും ചൂരലിട്ടു
എന്നെപ്പെടുത്തുന്ന പാടുകണ്ടോ'
ഇത്യാദി (ഒരു പഴയ പാട്ടു്)

കുത്തിയോട്ടം-നേർച്ചകളിൽ ഒന്നു്, പള്ള രണ്ടും തിരുമ്മി തൊലിയെ നേർവരുത്തി മൊട്ടുസൂചിയെക്കാൾ ഘനം കുറഞ്ഞ വെള്ളിക്കമ്പി വളച്ചു് അതിൽ ഉടക്കി അതിന്റെ കുഴിയിൽ ചൂരൽ കോർത്തു പിടിച്ചുകൊണ്ടു പോക.

കുത്തില-വാഴയിലകൊണ്ടും മറ്റും കുത്തിയുണ്ടാക്കിയ പാത്രം.

കുത്തിവാരുക-കൊള്ളയിടുക.

കുത്തിവെയ്ക്കുക-വസൂരിയുടെ ചലമോ മറ്റോ കുത്തിവെയ്ക്കുക.

കുത്തു്-ക്രി. കുന്തം, മുള്ളു്, മൃഗങ്ങളുടെ കൊമ്പു മുതലായവയെക്കൊണ്ടു് വല്ലതിന്മേലും പ്രയോഗിക്കുക. വ. ചില വാക്കുകളുടെ ഇടയിലിടുന്ന ഒരടയാളം. ന. നൂലുകൊണ്ടുള്ള തയ്യൽ.

കുത്തുക-ക്രി. കുന്തം മുള്ളു, മൃഗങ്ങളുടെ കൊമ്പു മുതലായവകൊണ്ടു് വല്ലതിന്മേലും പ്രയോഗിക്കുക. വ. നൂലുകൊണ്ടു തയ്ക്കുക ന. അബദ്ധമായിട്ടു് എഴുതിയ അക്ഷരത്തിനെ വിലക്കുക. ഭ. വേദനപ്പെടുക.

കുത്തുകട്ടിൽ-കുത്തിത്തുളച്ചു കയറോ ചൂരലോ കൊണ്ടു കെട്ടിയ കട്ടിൽ.

കുത്തുകര-ക്രി. വസ്ത്രത്തിലുണ്ടാക്കുന്ന ഒരു മണിതിരി കര. വ. കുത്തുകരയുള്ള വസ്ത്രം.

കുത്തുകല്ലു്-വീതി കുറഞ്ഞുള്ള കല്ലു്.

കുത്തുകാരൻ-ക്രി. കുത്തുന്നവൻ, വള്ളക്കാരൻ. വ. തയ്യൽക്കാരനും മറ്റും.

കുത്തുകാൽ-ആട്ടക്കാരുടെ മണിതിരി കാൽപ്രയോഗം.

കുത്തുകൂലി-ഉരലുകൂലിയും മറ്റും.

കുത്തുചട്ടുകം-വലിയ പാത്രത്തിൽ അരിയിളക്കുന്ന ഇരിമ്പു ചട്ടുകം.

കുത്തുചരടു്-കുത്തിപ്പിരിച്ച ചരടു്.

കുത്തുണി-വരയുള്ള ഒരു വക ശീല.

കുത്തുപണി-തയ്യൽപണി.

കുത്തുപണിക്കാരൻ-തയ്യൽക്കാരൻ.

കുത്തുപനി-തലക്കുത്തുള്ള ഒരുവക പനി.

കുത്തുപരിച-പടപ്പരിച.

കുത്തുപാള-പാളകൊണ്ടു കുത്തിയുണ്ടാക്കിയ പാത്രം.

കുത്തുപുര-ക്രി. നെല്ലും മറ്റും കുത്തുന്നതിനുള്ള പുര, ഉരൽപ്പുര. വ. തയ്യൽപ്പുര. ന. പുസ്തകം കുത്തിക്കെട്ടുന്ന പുര.

കുത്തുമതി-കുത്തുക.

കുത്തുമുല-സ്ത്രീകളുടെ ചായാത്തമുല.

കുത്തുമൊഴി-ദണ്ഡം തോന്നത്തക്ക വാക്കു്.

കുത്തുവാക്കു്-കുത്തുമൊഴി, ദണ്ഡം തോന്നത്തക്കവണ്ണം സംവാദത്തിൽ പറയുന്ന വാക്കു്.

കുത്തുവിളക്കു്-കോൽവിളക്കു്.

'പൊന്നിൻകുത്തുവിളക്കുമായ് പ്രണതയായ്
നിന്നു സുമിത്രാസുതൻ'
(ഉത്തരരാമായണം ചമ്പു)

കുത്ര-അ. എവിടെ.

കുത്രചിൽ-അ. ഒരിടത്തു്, ചിലേടത്തു.

കുത്രാപി-അ. ഒരേടത്തു്.

കുത്സ-ശകാരം. വ. നിന്ദ. അധിക്ഷേപവാക്കു് എന്നർത്ഥം.

കുത്സനം-ക്രി. ശകാരം. വ. നിന്ദ.

കുത്സം-ശകാരം.

കുത്സലാ-അമരി.

കുത്സിക്കുക-നിന്ദിക്കുക.

കത്സിത-വി. പ്ര. വെറുപ്പിക്കുന്ന. വ്. നീചസ്ഥിതിയിലുള്ള. ന. ദുഷ്ടരയുള്ള. ർ നിന്ദിക്കപ്പെട്ട, നിന്ദ്യമായുള്ള, ദു ശ്ചാചാരകചാദികളെക്കൊണ്ടു നിന്ദിക്ക പ്പെട്ട. 'അകത്സിത' എന്നതു നോക്കുക

കത്സിതം-പ്ര. നിന്ദിക്കപ്പെട്ടതു്. വ. വലിയ നാന്മകപ്പല്ലു്. ന. കൊട്ടം.

കത്സിതശാല്മലി-കണ്ടിലവു്

കത്സിതാംഗം-കടയു്.

കഥാം-പ്ര. ചെമ്പാലിപ്പടം, ആനപ്പുറത്തു വിരിക്കുന്ന കമ്പിളി, വീരവാളിപ്പട്ടു്. രത്നകമ്പിളിയെന്നും കാണുന്നു. ശോഭ യുള്ളതെന്നർത്ഥം. വ. കശ, ദർ. ബ്രാ ഹ്മണഹസ്തങ്ങളിൽ ചേരുന്നതെന്നർത്ഥം.

കദേശലക്ഷണചതുഷ്ടയം - പ്രീതി, മാനം, ജ്ഞാതി, വിദ്യാലയം ഇവയി ല്ലാത്ത ദേശം.

കദ്ദാലം-പ്ര തൂമ്പാ. വ. മലയകത്തി, ഭൂമിയെ പിളക്കുന്നതെന്നർത്ഥം.

കദ്യം-ചുവരു്, കഡ്യം.

കദ്രവ-വരകു്.

കദാദൻ-ഭക്ഷിക്കുന്നവൻ.

കധാന്യം-തിന മുതലായവ.

കധൂചൂർണ്ണം -കൽച്ചുണ്ണാമ്പു്.

കധ്രം-പവിത്രം.

കന-മന.

കനഖം-കുഴിനഖം.

കനഖി-കുഴിനഖമുള്ള.

കനടം-വലിയ പായകപ്പലുമ്പി.

കനടി പ്ര മനോയോല കത്സിതയായ നടിയെപ്പോലുള്ളതു് എന്നർത്ഥം. വ. കൊത്തമ്പാലരി.

കനലി-അകത്തി.

കനാളി-ചുഴലിക്കാററു്.

കനാടകം, കനാശകം-കൊടു ഉള്ളവ ഭൂമിയെ മനുഷ്യസഞ്ചാരക്ഷമമല്ലാതാ ക്കിത്തീക്കുന്നതു്, വെരങ്കാളിഉളവ.

കനാലികം-കയിൽ.

കനി-ധാതു. ദേഹം മുൻവശത്തേയ്ക്കു വള യ്ക്കുക

കനി-പ്ര. കഴിയുക. വ. വളവു്.

കനിക്കാമ്പുററു്-കരികിമണ്ണു്.

കനികഴകം-പ്ര. കനിപ്പിടുക. വ. കനി ച്ചുന്നുക ന. വളയ്ക്കുക

കനിച്ചിൽ-കനിവു്, അല്പമായ വളവു്.

കനിച്ചുഴവ-ഒരുവക നീലപ്പക്ഷി.

കനിപ്പു്-പ്ര. കനിക്കുക, വളയ്ക്കുക. വ. അക്ഷരത്തിൽ കനിപ്പിടുക

കനിയൻ-ഒരുവക വലിയ ഉറമ്പു്.

കനിയാളൻ - കൃഷിക്കുള്ള ഒരുതരം അടിമ

കനിയുക-കമ്പിടുക, തല കീഴ്പോട്ടു വളയുക. [കനിക്കുക-സ. ക്രി. കനി പ്പിക്കുക].

കനിവു-കനിച്ചിൽ.

കനിഷ്ഠൻ-കനിഷ്ഠമുള്ളവൻ.

കനിഷ്ഠ്-കശുമ്പു്, മോക്ഷമുള്ള സ്വഭാവം.

കനീലി-പേയമരി.

കന്നകനെ- അ. കൊച്ചുകൊച്ചായിട്ടു വളരെ.

കന്നമാല-വളച്ച വില്ലു്.

കന്നകാരി-പ്ര. മോന്തായം വെയ്ക്കുന്ന തിന്നു ഉത്തരത്തിൽനിന്നു് കൊടുക്കുന്ന തൂണു്. വ. കന്നത്തിൽ ഉറപ്പിക്കുന്ന മരം.

കന്തക്കോൽ-മരക്കന്തം.

കന്തപ്പയററു - കന്തംകൊണ്ടുള്ള ഒര ഭ്യാസം.

കന്തപ്പാട്ടു്-കല്യാണത്തിനുള്ള ഒരുമാതി രി പാട്ടു്, തെച്ചാലിപ്പാട്ടു്.

കന്തപ്പുണ്ണു്-കാലിലുണ്ടാകുന്ന ഒരുമാ തിരി വ്രണം.

കന്തം- പ്ര. കുത്തുവാനുള്ള ഒരായുധം. കുന്തം എന്നതിൽനിന്നുണ്ടായതു്.

[കുന=മുന] മറെറാരു പര്യായം-പ്രാസം. വ. കാട്ടുകേന്ത്യു്.

കുന്തൽ-ഫ. വിരൽ കുത്തിനടക്കുക. വ. അഹംഭാവം.

കുന്തലം-യവം

കുന്തളദേശം-ഇൻഡ്യായുടെ വടക്കുപടിഞ്ഞാറുള്ള ഒരു രാജ്യം.

കുന്തളം-ഫ. തലമുടി. കുന്തത്തിനെപ്പോലെ കൂർത്തതെന്നർത്ഥം. വ. പാനപാത്രം. ന. യവം. ര. മാളവായ്ക്കു അടുത്ത ഒരു രാജ്യം.

കുന്തളവർദ്ധനം-കയ്യോന്നി.

കുന്തളി-മുടിയൻചീര.

കുന്തളിക-ഫ. നെയ്ത്തവി. വ. മുടിയൻചീര.

കുന്തളോശീരം-ഇരുവേലി.

കുന്താണി-ഉരല്.

കുന്താലി-കല്ലിൽ വെട്ടുന്ന തുമ്പാ.

കുന്തി-ഫ. പാണ്ഡുവിൻെറ ഭാര്യ, പാണ്ഡവരുടെ അമ്മ (ധർമ്മപുത്രർ, ഭീമൻ, അർജ്ജുനൻ ഇവരുടെ അമ്മ. നകുലസഹദേവന്മാരുടെ അമ്മ മാദ്രിയാണ്) വസുദേവരുടെ സഹോദരി, കുന്തിഭോജൻെറ ദത്തുപുത്രി, യാദവരാജാവായ ശൂരൻെറ മകൾ.

[പാണ്ഡുവിനു നേരിട്ട ശാപംനിമിത്തം ഭാര്യമാരിൽ സന്താനമുണ്ടാകായ്കയാൽ ദുർവ്വാസസ്സുമഹർഷി കുന്തിക്കു അഞ്ചു മന്ത്രം കൊടുത്തു. കന്യകയായിരിക്കുമ്പോൾതന്നെ നാരദൻെറ കൃത്രിമം ഹേതുവായിട്ട് ഒരു മന്ത്രംകൊണ്ടു സൂര്യനിൽ കർണ്ണനുണ്ടായി. പിന്നെ മൂന്നു മന്ത്രം ജപിച്ചു യമൻെറ പുത്രനായി യുധിഷ്ഠിരനും വായുവിൻെറ പുത്രനായി ഭീമനും ഇന്ദ്രൻെറ പുത്രനായി അർജ്ജുനനും ജനിച്ചു. ഒരു മന്ത്രം കുന്തിക്കു ശേഷിച്ചിട്ടുണ്ടായിരുന്നതു തനിക്കു വളരെ വാത്സല്യമുള്ള മാദ്രിക്കു നൽകി. മാദ്രി പാണ്ഡുവിൻെറ രണ്ടാമത്തെ ഭാര്യയാണ്. ആ മന്ത്രംകൊണ്ട് മാദ്രി അശ്വിനീദേവന്മാരെ ധ്യാനിച്ചു അവർക്ക് നകുലസഹദേവന്മാർ ഉത്ഭവിച്ചു].

വ. ഗുഗ്ഗുലു. ന. ഇരുന്തിൽ.

കുന്തിക്കുക-ഫ. നാട്ടിനിറുത്തുക. വ. വിരലിൽ കുത്തിനില്ക്കുക ന. അഹംമതി കാണിക്കുക, അഹങ്കരിക്കുക.

കുന്ത്രുക-ഫ. വിരലിൽ കുത്തിനടക്കുക. വ. എത്തിനോക്കുക. ന. അഹങ്കരിക്കുക.

കുന്ത്രുകാൽ-കാൽ വിരലുകളുടെ അററം.

കുന്ത്രുരുക്കം-സുഗന്ധമുള്ള ഒരു പശ. പര്യായങ്ങൾ-പാലങ്കി, മുകുന്ദം, കുന്ദം, കുന്ദുരു.

[വാതം, ജ്വരം, ഗ്രഹപീഡ, കഫം, സ്വേദം, രാക്ഷസപീഡ, മുഖരോഗം, അലക്ഷ്മി, പ്രദരം, വൃദ്ധി, മൂട്ടുനീര് ഇവയ്ക്കു നന്ന്. തെളിവുണ്ടാക്കും. പുകയ്ക്കാം. നിറത്തെ നന്നാക്കും. സം-കുന്ദുരു തമിഴിൽ കുന്തുരുക്കം. ഇംഗ്ലീഷിൽ (Olibanum) ഒലിബേനം. കുങ്കലീയം, തെള്ളി ഇങ്ങിനെ പേരുണ്ട്].

കുന്ദം-കുരുക്കുത്തിമുല്ലയിൽ ഒരുവക ഭേദം. ഭൂമിയെ ശുദ്ധിവരുത്തുന്നതു് എന്നർത്ഥം. വ. നവനിധികളിൽ ഒന്ന്. ഭൂമിയെ കുളിപ്പിക്കുന്നതു് എന്നർത്ഥം. ന. കുന്ത്രുരുക്കം. ഭൂമിയെ പിളർക്കുന്നതു് എന്നർത്ഥം ര. താമര.

കുന്ദകം-ഫ. കുരുക്കുത്തിമുല്ല വ. കുന്ത്രുരുക്കം. ന. കണവീരം.

കുന്ദമം-പൂച്ച

കുന്ദരു(രു)ം-കുന്ത്രുരുക്കം.

കുന്ദരം-ഒരുവക പുല്ല്.

[ബലവർദ്ധനകരമാണ്. രക്തസംരത്തിനും പിത്തത്തിനും നന്ന്. ചർദ്ദിക്കാക്കുക അത്യന്തരം ഇളക്കു പരപ്പും

ന്നിലവുമുണ്ട്. ധാന്യം മുതലായതു വിളയുന്ന നിലത്തിൽ ഉണ്ടാകും].

കന്ദാ-വെളുത്ത വലിയ പിച്ചകം.

കന്ദിനി-താമരപ്പൊയ്ക.

കന്ദു-എരി.

കന്ദു, കന്ദുരു, കന്ദരം-കുന്തുരുക്കം.

കന്ദുരുകി-മലയീന്ത, ഈന്ത്, ഈന്തിൽ കുന്തുരുക്കംപോലെ സുഗന്ധമുള്ളതെന്നർത്ഥം.

കന്ദുരുവപ്പം-കുന്തുരുക്കം.

കന്മാൻ-ഇടവകം, ഇടമ്പിരി.

കന്മാഷം-പ്ര പട്ടുതോര ര. കറയവം. ന. പകുതി വെന്ത യവം മുതലായത്. ര്, കാവില്ലാത്ത യവാദി. കുത്സിതമായ മാഷം എന്നർത്ഥം.

കന്നൻ-പ്ര ഒരു വക വാഴ. ര. ദോഷൻ.

കന്നൻവാഴ-കണ്ണൻവാഴ.

കന്നമുക്കി-ഒരു വൃക്ഷം.

കന്നലക്കോനാതിരി, കന്നലക്കോൻ-കോഴിക്കോട്ടുരാജാവ്, സാമൂതിരി

കന്നാതെ-കാവില്ലാതെ, കേടുകൂടാതെ

'കന്നാതതിനൊരുകർത്താവുംഞാൻ'
(ഭഗവൽഗീത-മാധവപ്പണിക്കർ)

കന്നി-കരവള്ളി, ഇരട്ടിമധുരത്തിൽ ഒരു ഭേദം.

[ചെമന്ന കന്നിക്കു. പര്യായങ്ങൾ-കാകചിഞ്ചി, ഗുഞ്ജം, കൃഷ്ണലം.

കന്നിക്കുക-കന്നപോലെക്കൂട്ടുക, കൂമ്പാരം കൂട്ടുക, ഒന്നിച്ചു കൂട്ടുക.

കന്നിക്കരു-കന്നിയുടെ കരു.

കന്നിച്ച്-ഉച്ചത്തിൽ.

കന്നിത്തൂക്കം-കന്നിക്കരുവാകും കനമുള്ളത്.

കന്നിമകൾ-പാർവതി.

കന്നിൻകുമാരി, കന്നിൻമാനിനി, കന്നിൻമാതു-പാർവതി.

കന്നിപ്പശ-കന്നിക്കുരു അരച്ചുണ്ടാക്കിയ പശ.

കന്നിയിട-കന്നിത്തൂക്കം.

കന്ന്-മല, പർവതം.

കപലം-ചന്തമരം.

കപാകം-കാഞ്ഞിരം.

കപിത-വി കോപിച്ച.

കപിനി-പ്ര. മീൻപിടിക്കുന്നവൻ, ര. മീൻകൂട്.

കപിന്ദൻ-ചാലിയൻ.

കപീലു-കാക്കപ്പനച്ചി.

കപൂയ-വി. വെറുപ്പിക്കപ്പെട്ട, നീചതയുള്ള, നിന്ദ്യമായുള്ള, ജാത്യാചാരകലാദികളെക്കൊണ്ടു നിന്ദിക്കപ്പെട്ട. കുത്സിതമായി നശിക്കുന്നതെന്നർത്ഥം.

കപ്പ-അടിച്ചുകൂട്ടിയ ചവറ്.

കപ്പക്കുഴി-അടിച്ചുകൂട്ടുന്ന ചപ്പും ചച്ചിലിലയും മററും ഇടുന്ന കുഴി.

കപ്പച്ചീര-ഒരുമാതിരി ചീര.

കപ്പപ്പാട്-രാജാക്കന്മാരോടും മററും തങ്ങൾ 'ഗൃഹം' എന്നതിനുപയോഗിക്കുന്ന ഉപചാര വാക്ക്.

കപ്പമഞ്ഞൾ-ഒരു പച്ചമരുന്ന്. പര്യായങ്ങൾ-വിശല്യാ, അഗ്നിശിഖാ, അനന്താ, ഫലിനി, ശാകപുഷ്പി.

[കാസശ്വാസം, വിഷം ഇവക്കു നന്ന്].

കപ്പമാടം-കപ്പപ്പാട്.

കപ്പമേനി-ഒരു ചെടി.

[കോഴിപ്പൂവ്, പൂച്ചമയക്കി ഇങ്ങിനേയും പറയും. വിഷത്തിനു നന്ന്].

കപ്പവേലി-വേലി.

കപ്പവെള്ള-ഒരുമാതിരി കക്ക.

കപ്പായം-കഴുത്തിനു താഴെ ദേഹം മൂടിയിടുന്നതിനു തുണിയുണ്ടാക്കിയത്. പര്യായങ്ങൾ-തനുത്രം, വർമ്മ, ദംശനം, ഉരശ്ഛദം, കങ്കടകം, ജഗരം, കവചം.

കുപ്പാൽവള്ളി-ഒരുവക വള്ളി.

കുപ്പി-പ്ര. ചില ദിക്കിലെ മണ്ണുകൊണ്ടും സ്ഫടികംകൊണ്ടും മററുമുണ്ടാക്കുന്ന പലമാതിരി പാത്രങ്ങൾ, മഷിക്കുപ്പി, കലചക്കുപ്പിയും മററം. ൨. ഒരുമാതിരി ചെടി.

കുപ്പിക്കരപ്പൻ-ഒരുവക കരപ്പൻ.

[ചെറനീരടയ്ക്കും. നീർദാഹവും ഛർദ്ദിയും അതിസാരവും ഉണ്ടാകും. അതു ദേഹത്തിൽ ഒരിടത്തെങ്കിലും മുളകുകുരുവോളം വട്ടത്തിൽ കറുത്തുവീഴും].

കുപ്പിക്കൽ-ഒരു രത്നം

കുപ്പിക്കിണ്ണം-ഒരുമാതിരി പരപ്പുള്ള കുപ്പിപ്പാത്രം, പിഞ്ഞാണം.

കുപ്പിണി-സൈന്യവിഭാഗം.

[൧൦ ശിപായി (ലാസ്കർപ്പടെ), ൪ നായകൻ, ൫ അവാൽ, ൧൦ തവ, ൧൦ സുബ, ൧൦ താമ്പർ, ൧൦ ശീനക്കാരൽ ഇത്രയും കൂടിയതു്].

കുപ്പിപ്പരണി-കുപ്പിയുണ്ടാക്കുന്ന സംധനംകൊണ്ടു ചെയ്യുന്ന പരണി.

കുപ്പിപ്പിഞ്ഞാണം-കുപ്പിക്കിണ്ണം.

കുപ്പിയോട്-കുപ്പി പൊട്ടിയ ശകലം.

കുപ്പിവിളക്ക്-കണ്ണാടി ചേർത്തുണ്ടാക്കുന്ന ഒരുമാതിരി വിളക്ക്.

കുപ്പ്-ചൂത്.

കുപ്യം-നീചലോഹം. വെള്ളി, സ്വർണ്ണം ഇവയല്ലാത്തതു്. [അകുപ്യം എന്ന പദം നോക്കുക].

കുപ്യശാല-ലോഹങ്ങൾ ഉരുക്കി പണിയുന്ന പണിപ്പുര.

കുപ്രിയ-വി. നികൃഷ്ടമായ, കീഴ്ത്തരമായ.

കുബേരകം-പ്ര. പൂവരശ്ശ്, പട്ടകരണ. കുത്സിതമായ മരത്തോടുകൂടിയതു് എന്നർത്ഥം. ൨. തെങ്ങ്.

കുബേരൻ-വൈശ്രവണൻ. നിന്ദിതമായശരീരത്തോടുകൂടിയവൻ, ധനത്തെ ചെലവിടാതെ ഒളിച്ചുവെയ്ക്കുന്നവൻ എന്നിങ്ങിനെ ശബ്ദാർത്ഥം.

[വൈശ്രവണന്റെ അമ്മ ഇഡവിഡ (ഇലവില, ഇളിബിളി) അച്ഛൻ വിശ്രവസ്സ്. വൈശ്രവണൻ നവനിധിയുടെ അധിപനാണ് യക്ഷന്മാരുടെ രാജാവാകുന്നു ലങ്കാധിപതിയായിരുന്നു. അനുജനായ രാവണൻനിമിത്തം സർവ്വവും ഉപേക്ഷിച്ചു ശിവഭജനാർത്ഥം അളകാപുരത്തെ പ്രാപിച്ചു. വൈശ്രവണൻ വിശ്രവിയെന്നു പ്രസിദ്ധം. മൂന്നുകാലും, എട്ടുപല്ലും ഉണ്ടു്. ഒരു കണ്ണിനു പകരം മഞ്ഞനിറത്തിൽ ഒരടയാളം മാത്രമുണ്ടു്. കുബേരന്റെ ഭാര്യക്കു യക്ഷി (മുരാസുരന്റെ പുത്രി) എന്നും പുത്രന്മാർക്കു് മണിഗ്രീവൻ (വർണ്കവി) മയൂരാജൻ (നളകൂബരൻ) എന്നും പുത്രിക്കു മീനാക്ഷി എന്നും ഉദ്യാനത്തിനു ചൈത്രരഥം എന്നും സ്ഥാനത്തിനു കൈലാസമെന്നും നഗരത്തിനു അളകയെന്നും വിമാനത്തിനു പുഷ്പകം എന്നും ദാസന്മാർക്കു കിന്നരർ എന്നും പറയുന്നു. അളകക്കു് പ്രഭാ, വസുന്ധരാ, വസുസ്ഥലി ഈ നാമങ്ങളും കാണുന്നുണ്ടു്].

കുബേരാക്ഷി-പ്ര. കൊടിക്കഴല. ൨. കഴഞ്ചി. ൩. പാതിരി.

കുബേരാക്ഷം-കഴഞ്ചി.

കുബ്ജ-വി. കൂനുള്ള, വളവുള്ള.

കുബ്ജ-പ്ര. കൂനി. ൨. ഒരു ചെടി. (അകുബ്ജം എന്ന പദം നോക്കുക).

കുബ്ജക-വി. കൂനുള്ള.

കുബ്ജകം-വെങ്കരിഞ്ഞാവൽ, വെള്ളുള്ള ഒരുവക ചെടി.

കുബ്ജൻ-കൂനൻ. കുത്സിതമായ അംഗം വളവുള്ളവൻ.

കുബ്ജം-വലിയ കടലാടി.

കുബ്ജ(ക)ം-മുള്ളുചേമന്തി.

കുബ്ജികാ-എട്ടുവയസ്സായവളും വിവാഹം കഴിയാത്തവളുമായ പെൺകുട്ടി.

കുഭം-വെള്ളം.

കുമ-ധാതു. അടിക്കുക.

കുമ-പ്ര. അടി, തല്ല്, ബന്ധനം. വ. ധ്യാനങ്ങളും മററും കുന്നപോലെ കൂട്ടുക.

കുമച്ചിൽ-കുഴക്ക്, കലശൽ.

കുമതി-വി. ദുർബ്ബുദ്ധിയുള്ള.

കുമതി-ദുർബ്ബുദ്ധി.

കുമയൂട്ടുക-ബന്ധിപ്പിക്കുക.

കുമയ്ക്കുക-പ്ര. അടിക്കുക. വ. കൂട്ടുക.

കുമരി-ശബ്ദിച്ചു. [പഴയമലയാളം, ഇപ്പോൾ നടപ്പില്ല].
'വടകങ്ങൾകുമരി' (രാമചരിതം)

കുമള-വെള്ളത്തിലും മററും അതുമകൊണ്ടു തന്നെ ഉണ്ടാകുന്ന ഒരു വസ്തു, പോള.

കുമളയ്ക്കുക-കുമളയുണ്ടാവുക.

കുമറുന്നു-ശബ്ദിക്കുന്നു.

കുമാരകൻ-പ്ര. ചെറിയ ആൺപൈതൽ, ബാലൻ. വ. യൌവ്വനമുള്ളവൻ. ന. പുത്രൻ.

കുമാരകാ-നീർമാതളം. ഒരു നദിയിൽ ഏറക്കാലം നില്ക്കുന്നതിനാൽ കുമാരസദൃശം എന്നർത്ഥം.

കുമാരചൂഡാ-കൾക്കളുടെ കുടുമ.

കുമാരജീവം-പുത്രിലഞ്ഞി.

കുമാരൻ-പ്ര. പുത്രൻ. വ. ബാലൻ, പൈതൽ. ന. യൌവ്വനമുള്ളവൻ. ര്. സുബ്രഹ്മണ്യൻ, എപ്പോഴും ബാലനായവൻ, കാമസുന്ദരൻ, നൈഷ്ഠിക ബ്രഹ്മചാരിയായവൻ, കുത്സിതന്മാരെ മരിപ്പിക്കുന്നവൻ, ഭൂമിയിൽ സമ്പത്തിനെ കൊടുക്കുന്നവൻ. ൫. യുവരാജാവ്. ക്രീഡാസക്തൻ എന്നർത്ഥം. നീചരെ കെടുക്കുന്നവനെന്നുമാം.

കുമാരാ-തത്ത.

കുമാരയു-രാജപുത്രൻ.

കുമാരവാഹി-മയിൽക്കോഴി.

കുമാരസൂ-ഗംഗാനദി.

കുമാരി-പ്ര. കുറുഞ്ഞി (വെളുത്ത പൂവുള്ളത്). വ. കററവാഴ. ന. തുളസിമുല്ല ര്. മയിനാപ്പക്ഷി. ൫. മലയമുക്കി (വെളുത്ത പൂവുള്ളത്). ൬. കാട്ടുപാവൽ. ൭. പേരേലം

കുമാരി-പ്ര. കന്യക. കളിക്കുന്നവൾ എന്നർത്ഥം. കാമവികാരമില്ലാത്തവൾ എന്നുമാം. വ. കററാർവാഴ. ന. ചെറുകുറിഞ്ഞി. ആഗ്രഹിക്കപ്പെടുന്നത്, കളിക്കുന്നത് എന്നിങ്ങനെ അർത്ഥം. ര്. പേരേലം. ൫. തുളസിമുല്ല. ൬. കടമുല്ല.

കുമിപ്പ്-കുമ്പലായിട്ടു കൂട്ടുക.

കുമിയ്ക്കുക-കുമ്പൽകൂട്ടുക, ധാന്യങ്ങളേയും മററും മേല്ക്കത്തിൽ കുമ്പാരമായിട്ടു കൂട്ടുക. [സ ക്രി. കുമിക്കുക]

കുമിൾ-രാത്രി മിന്നുന്നതും കുടപോലെയിരിക്കുന്നതുമായ ഒരു വസ്തു.
[ഉണങ്ങിക്കിടക്കുന്ന സ്ഥലത്ത് ആദ്യമായി മഴവെള്ളം വീഴുമ്പോൾ ഇതു ധാരാളമായുണ്ടാകും].

കുമിഴ-തുലായന്ത്രത്തിന്റെ പന്നിൽ വെയ്ക്കുന്ന കല്ല്, പീഞ്ഞാലി.

കുമിഴ്-പ്ര. കുമ്പിൾമരം. പര്യായങ്ങൾ-ഗംഭാരി, സർവ്വതോഭദ്ര, കാശ്മരി, മധുപർണ്ണിക, ശ്രീപർണ്ണി, ഭദ്രപർണ്ണി, കാശ്മര്യം. വ. ഉരുണ്ട വസ്തു.
[ക്ഷയം, വീക്കം, ത്രിദോഷം, ഭ്രമം, തണ്ണീർദാഹം. വാതരോഗം, ചുട്ടുനീറൽ, ആമശൂലം, വീക്കം, ജ്വരം, അർശസ്സ്,

രക്തദോഷം ഇവകൾ നന്ന്. അഗ്നിയെ വർദ്ധിപ്പിക്കും. മലത്തെ ഇളക്കും. കായ് കിട്ടിയില്ലെങ്കിൽ ഉച്ചമലരിപ്പൂവു ചേർക്കാം. തമിഴിൽ-പെരുകമിഴഞ്ചെടി].

കുമുഖം-പന്നി.

കുമുത്(ദ്)-പ്ര. വെളുത്ത ആമ്പൽ. വ. ചെന്താമര.

കുമുദ്-ആമ്പൽപൊയ്ക.

കുമുദകന്ദം-ആമ്പൽകിഴങ്ങ്.

കുമുദബന്ധു. പ്ര. ചന്ദ്രൻ. വ. കർപ്പൂരം.

കുമുദബാന്ധവം-കർപ്പൂരം.

കുമുദബാന്ധവൻ-ചന്ദ്രൻ. ആമ്പലിന്റെ ബന്ധു എന്നർത്ഥം. ചന്ദ്രോദയത്തിൽ ആമ്പൽ വിട്ടിരുന്നതുകൊണ്ട് ഈ പേരുണ്ടായി.

കുമുദൻ-പ്ര. ലോകത്തിന്റെ തെക്കുപടിഞ്ഞാറ കോണിലെ ആന. ആമ്പൽപൂവിന്റെ നിറമുള്ളതെന്നർത്ഥം. വ. രാമായണത്തിൽ പറയുന്ന ഒരു കുരങ്ങ്.

കുമുദം-പ്ര. വെളുത്ത ആമ്പൽ. ഭൂമിയിൽ സന്തോഷമതുളവാക്കുന്നത് എന്നർത്ഥം. വ. കരിങ്കുരങ്ങ്, കുരങ്ങ്. ന. വെള്ളി. ര. പാമ്പ്. ഒ. ചെന്താമര. ന്ത. കർപ്പൂരം.

കുമുദവതി-പ്ര. ആമ്പൽപൊയ്ക. വ. ശ്രീരാമന്റെ പുത്രനായ കുശന്റെ ഭാര്യ.

കുമുദവനം-ആമ്പൽക്കൂട്ടം.

കുമുദാ-പ്ര. പാതിരി. വ. കുമിഴ്. ന. മൂവില. ര. കടപ്പായൽ.

കുമുദാഭിഖ്യം-വെള്ളി.

കുമുദിക, കുമുദ-പ്ര. ചെറുകുമിഴ്. ഭൂമിയിൽ സന്തോഷിച്ചിരിക്കുന്നതെന്നർത്ഥം. വ. കമ്പിളം, ന. തേക്കുമരം.

കുമുദിനി-ആമ്പൽ പൊയ്ക. കുമുദങ്ങളുള്ളത് എന്നർത്ഥം.

കുമുദിനീപതി-പ്ര. ചന്ദ്രൻ. വ. കർപ്പൂരം.

കുമുദേശൻ-ചന്ദ്രൻ.

കുമുദോദ്ഭവം-കണവീരം.

കുമുദ്വതി-പ്ര. ആമ്പൽപൊയ്ക. ആമ്പലുള്ളത് എന്നർത്ഥം. വ. ശ്രീകൃഷ്ണന്റെ സേനയുടെ പേർ.

കുമുദ്വാൻ-വി. ആമ്പൽകൊണ്ടു നിറഞ്ഞിരിക്കുന്ന. [ദ്വാൻ, ദ്വതി, ദ്വൽ]

കുമുദ്വാൻ-ആമ്പൽ അധികമായിട്ടുള്ള പ്രദേശം.

കുമുറുക-പ്ര. നീറുക, പുകപിടിക്കുക. വ. ഇടി നാദംപോലെ ശബ്ദമുണ്ടാക.

കുമോദകൻ-വിഷ്ണു. കു=ഭൂമി. ഭാരം വാകയാലൊ ദുഷ്ടനിഗ്രഹംചെയ്തു ഭാരം കളഞ്ഞു പരിപാലനംചെയ്യുക നിമിത്തമോ ഭൂമിയെ സന്തോഷിപ്പിക്കുന്നവൻ എന്നർത്ഥം.

കുമ്പ-വയറ്.

'വമ്പനായന്തിയിപ്പോഴിതെന്തിനാ
കുമ്പതപ്പിപ്പരക്കെനോക്കീടുന്നു'
(സന്താനഗോപാലം പാന)

കുമ്പഞ്ഞി-കമ്പിനി, ഇംഗ്ലീഷിൽ-Company.

കുമ്പളങ്ങാ-കുമ്പളത്തിന്റെ കായ്.
[പഴയ കുമ്പളങ്ങാ അധികം ഗുണമുള്ളതാകുന്നു.]

കുമ്പളത്താലി-സുറിയാനി സ്ത്രീകളുടെ മംഗല്യസൂത്രത്തിൽ കോർക്കുന്ന ഒരാഭരണം.

കുമ്പളം-ഒരു വക കറിസ്സംധാനവള്ളി. പര്യായങ്ങൾ-കുഷ്മാണ്ഡകം, കർക്കാരു.

കുമ്പി-പ്ര. ചൂട്. വ. അതറമണലിലും മററും വെയിലുള്ളപ്പോൾ വെള്ളംപോലെ കാണുന്ന ആവി.

കുമ്പിടുക-നമസ്കരിക്കുക, കനിയുക.

കുമ്പിരി-കമ്പി, ചൂട്.

കുമ്പിൾ-പ്ര. ഇല കോട്ടിയുണ്ടാക്കുന്ന പാത്രം. വ. ഒരു വൃക്ഷം.

കുംബാ-യാഗശാലയുടെ പുറമെയുള്ള മറ.

[ശവാവു മുതലായതു് അകത്തേക്ക കടക്കാതിരിപ്പാൻ വേണ്ടി ചെയ്യുന്നതാണ്.]

കുംഭ—കടവയർ.

കുംഭകൎ—ഒരു മുനി.

കുംഭകം—൧. നാഗദന്തി. ൨. യോഗാഭ്യാസക്കാരുടെ ശ്വാസമടക്കുന്നതിനുള്ള ഒരു പ്രയോഗം.

കുംഭൻ—കുംഭകൎണ്ണന്റെ ഒരു പുത്രൻ.

കുംഭകൎണ്ണൻ—ഒരു രാക്ഷസൻ. കുംഭാകാരത്തിലുള്ള കൎണ്ണങ്ങളോടു കൂടിയവൻ എന്നൎത്ഥം.

[അച്ഛൻ വിശ്രവസ്സ്. അമ്മ കേശിനി. കുംഭകൎണ്ണൻ അതിഭയങ്കരനും രാവണസഹോദരനുമാണ്. അനവധി ഋഷികളെയും അപ്സരസ്ത്രീകളെയും ഭക്ഷിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഒരിക്കൽ ഇന്ദ്രപദത്തിന്നായി ബ്രഹ്മാവിനെ തപംചെയ്കയും സരസ്വതി ദേവകളുടെ അപേക്ഷപ്രകാരം കുംഭകൎണ്ണന്റെ നാവിന്മേൽ സ്ഥിതി ചെയ്തു നിദ്രാപദം എന്നു പറയിക്കയും ചെയ്തു. അതിന്നുശേഷം കുംഭകൎണ്ണൻ നിദ്രയെ വരിച്ചു. അന്നുമുതൽ ഉറക്കം തുടങ്ങി. ആറുമാസം തുടൎച്ചയായി ഉറങ്ങും. ഉണൎന്നാൽ ഒരു ദിവസം ആ സ്ഥിതിയിലിരിക്കും. രാമരാവണയുദ്ധത്തിൽ ശ്രീരാമൻ കൊന്നു. ഇന്ദ്രനെയും ഐരാവതത്തെയും അവമാനിക്ക ഹേതുവായിട്ടു ബ്രഹ്മാവു കുംഭകൎണ്ണനെ ശപിച്ചിട്ടുണ്ട്. പിന്നീടാണ് തപസ്സുചെയ്തു ബ്രഹ്മാവിനെ സന്തോഷിപ്പിച്ചതു്.]

കുംഭകാമില—ഒരു രോഗം.

[കാമിലതന്നെ ക്രമംകൊണ്ടു ഉദരത്തിന്റെ അന്തൎഭാഗത്തെ ഗമിച്ചിട്ടു നീരോട്ടുകൂടി വരും. അതത്രെ കുംഭകാമില.]

കുംഭകാരൻ—കുശവൻ. കുടം ഉണ്ടാക്കുന്നവനെന്നൎത്ഥം. മറെറാരു പൎയ്യായം—കുലാലൻ.

കുംഭകാരക—കക്കടപക്ഷി.

കുംഭകാരാലയം—കുശവക്കുടി.

കുംഭകാരി—൧. കലത്താഞ്ജനം. ൨. മനയോല. ൩. കാട്ടുമുതിര.

കുംഭകാരികാ—൧. കാട്ടുമുതിര. ൨. കലത്താഞ്ജനം.

കുംഭക്കൂറു്—അവിട്ടത്തിൽ പാതിയും ചതയവും പൂരുരുട്ടാതിയിൽ മുക്കാലും കൂടിയ സമയം.

കുംഭജം—അകത്തി.

കുംഭതുംബി—വട്ടച്ചുര.

കുംഭദാസി—കടപ്പായൽ.

കുംഭഫലാ—വലിയ കുമ്പളം.

കുംഭബീജകം—ഉറഞ്ചി.

കുംഭമാസം—ചിങ്ങംതൊട്ടു ഏഴാമത്തെ മാസം, മേടം മുതൽ പതിനൊന്നാമത്തേതു്.

കുംഭയോനി—൧ അഗസ്ത്യൻ. ൨. വസിഷ്ഠൻ. ൩. ദ്രോണർ.

കുംഭയോനി(ക)—തുമ്പ.

കുംഭം—൧. കുടം. ഭൂമിയെ നിറയ്ക്കുന്നതെന്നൎത്ഥം. ൨. ആനത്തലയിലെ മുഴ. ൩. കുംഭമാസം. ൪ കുംഭരാശി. ൫. വാസനയുള്ള ഒരു പശം. ൬. ത്രികോല്പക്കൊന്ന, ശിവത ൭. ഗുഗ്ഗുലുമരം. ഭൂമിയെ പൂരണംചെയ്യുന്നതെന്നൎത്ഥം.

കുംഭരാശി—പതിനൊന്നാമത്തെ രാശി.

കുംഭലഗ്നം—കുംഭരാശി.

കുംഭലാ—ശ്രാവണി.

കുംഭസംഭവൻ—൧. അഗസ്ത്യൻ കുംഭത്തിൽനിന്നുണ്ടായവൻ, കുടത്തിൽ പിറന്നവൻ. മിത്രാവരുണന്മാരുടെ രേതസ്സിനെ ഉൎവ്വശി കലശത്തിൽ സൂക്ഷിച്ചു രക്ഷിക്കവേ അഗസ്ത്യൻ ജനിച്ചുവെന്നു പറയുന്നു. ൨. വസിഷ്ഠൻ. ൩. ദ്രോണർ.

കുംഭാ—൧. വെൺകുന്നി. ൨. വ്യഭിചാരിണി.

കുംഭാണ്ഡം, കുംഭാണ്ഡി-വലിയ കുമ്പളം.
കുംഭോലാബു-വട്ടച്ചുര.
കുംഭാശ്രമം-രാമേശ്വരം ക്ഷേത്രത്തിലുള്ള ഉത്സവത്തിന്റെ പേർ. [ഈ ക്ഷേത്രം രാമനാഥപുരം ജില്ലയിലാണ്.]
കുംഭി-വി. കുംഭമുള്ള. [ഭീ, ഭിനീ, ഭി.]
കുംഭി-പു. ആന. ൨. കടം. ൩. കുമ്പിൾമരം ൪. ഒരു നരകം. ൫. ചെറുകമിഴ്. ഇലകളെക്കൊണ്ടു തന്നത്താൻ മറയ്ക്കുന്നതെന്നർത്ഥം. ൬. മുതല. ൭. ഗുഗ്ഗുലു. ൮. പാതിരി. ൯. കടപ്പായൽ. ൰. ചെറിയ മന്തി. ൰൧. പപ്പടവൃക്ഷം.
കുംഭിക-പു. നീർച്ചീര. ജലത്തിൽ നിറയുന്നതെന്നർത്ഥം. കുംഭീക എന്നുമാകാം. ൨. അത്തിത്തിപ്പലി. ൩. ചെറുകമിഴ്. ൪. കടപ്പായൽ. ൫. പാതിരി. ൬. ഒരു രോഗം.

[കുംഭിക എന്ന രോഗത്തിന്റെ ലക്ഷണം-കറുത്ത കുരുക്കളുണ്ടാകും. അവ ഞാവൽപ്പഴത്തിന്റെ അകത്തുള്ള കുരുക്കൾപോലെയിരിക്കും.]

കുംഭികുംഭം-ആനത്തലയിലെ മുഴ.
കുംഭിനി-പു. പിടിയാന. ൨. ഭൂമി.
കുംഭിനീബീജം-നേർവാളം.
കുംഭിലൻ-പു. കള്ളൻ. ൨. വല്ലാത്ത കാലങ്ങളിൽ ജനിക്കുന്നവൻ.
കുംഭിലം-ചക്രമത്സ്യം.
കുംഭീക-നീർച്ചീര.
കുംഭീകം-പുന്ന
കുംഭീനസം-സർപ്പം.
കുംഭീനസി-അംഗാരവർണ്ണനെന്ന ഗന്ധർവന്റെ ഭാര്യ

[അർജ്ജുനൻ അംഗാരവർണ്ണനെ കൊല്ലാൻ തുടങ്ങിയപ്പോൾ കരയുന്നതു കണ്ടു ധർമ്മപുത്രൻ അവന്ന് അഭയം നൽകി.]

കുംഭീപാകം-ഒരു നരകം.

'ഘോരമായുള്ള കുംഭീപാകമാകിയ'
(അദ്ധ്യാത്മരാമായണം)

കുംഭീബീജം-നേർവാളം.
കുംഭീരം-പു. മുതല. ശക്തിയേറുകമൂലം ജലത്തിൽ കിടക്കുമ്പോൾ അതിലിറങ്ങുന്ന ആനയെക്കൂടി പിടിക്കുന്നതെന്നർത്ഥം. ൨. പായ്.
കുംഭീര(ല)-മുതല.
കുംഭോലു-ഗുഗ്ഗുലു.
കുംഭോലൂഖലക-ഗുഗ്ഗുലു.
കുമട്ടി-ഒരുമാതിരി വെള്ളരി, കാട്ടുവെള്ളരി.
കുമ്മാട്ടി-ഭദ്രകാളിയെ സംബന്ധിച്ച സദ്യ [തമിഴിൽ-പൊങ്കൽ.]
കുമ്മാട്ട്-കച്ചീട്ടിലും മറ്റും ഒപ്പിടുന്നതിന്റെ അടുക്കൽ മുതലിന്റെ സംഖ്യ എഴുതുക, ലക്കം.
കുമ്മായം-കക്കാ ചുട്ട പൊടി.
കുമ്മാരം-മുള.
കുമ്മി-സ്ത്രീകളുടെ ഒരുമാതിരി കളി.
കുമ്മിണി-അ. അല്പം.
കുയിൽ-പു. ഒരുവക കറുത്ത പക്ഷി. പര്യായങ്ങൾ-വനപ്രിയം, പരഭൃതം, കോകിലം, പികം.

[കുയിലിന്റെ മാംസം-നയനരോഗം, പിത്തം, കഫം, രാജയക്ഷ്മാവ് ഇവയ്ക്കു നന്ന്. മലം പിടിക്കും. മൂത്രം കുറയും ഇംഗ്ലീഷിൽ- (Cuckoo) കക്കൂ.]

൨. ഒരുവക മീൻ. ൩. തോക്കിന്റെ തീക്കല്ല് ചെന്നു കൊള്ളുന്ന സ്ഥലം, കറിഞ്ഞി.

[ഇപ്പോൾ തീക്കല്ലിനു പകരം കേപ്പാണ് അധികമായി ഉപയോഗിച്ചുവരുന്നത്].

കുയില-വളരെ കറുത്ത മനുഷ്യൻ.
കുയ്യമ്പ-പുളിപോലെ ഇലയും [illegible] ഒരു ചെടി.

[കയ്പ്പും അഗ്നിയുടെ ഗുണമുണ്ട്. വികാരത്തിനുത്തമം. പൂവു വളരെ ചുമന്നതാണ്. ചായത്തിനു കൊള്ളാം. ഇംഗ്ലീഷിൽ (Officinal Carthamus) ഒഫിസിനൽ കാൎത്ഥമസ്. ഇതിന്റെ എണ്ണ ബലത്തെയും കഫപിത്തങ്ങളേയും വൎദ്ധിപ്പിക്കും. മലത്തെതടുക്കും. കണ്ണിനു ഹിതമല്ലാ. രക്തത്തെ ദുഷിപ്പിക്കും].

കര-ധാതു ശബ്ദവിശേഷം പുറപ്പെടുവിക്കുക.

കരം-ക ചുമ വ. പട്ടിയുടെ ശബ്ദം.

കരകാ-ഇന്തിൽ.

കരക്ക്-കരഞ്ഞ്.

കരക്കൈചർ- ഒരക്കന്മാരിൽ (വാനരരിൽ)വെച്ച് അരചൻ (രാജാക്കൾ, പ്രധാനി)

കരൽ-ശബ്ദം. [പഴയ മലയാളം. ഇപ്പോൾ നടപ്പില്ല]

'മേഘകരലൊത്ത ചെറഞാണൊലി'
(രാമചരിതം)

(കരലോടുകൂടിയവൻ കരലൻ)

കരക്കൻ-കരഞ്ഞ്.

കരയ്ക്കുക-ക. മോങ്ങുക [പട്ടിയുടെ ശബ്ദത്തിനു 'കര, മോങ്ങൽ' എന്നുപേർ]. വ. അൎത്ഥമില്ലാതെ സംസാരിക്കുക. [മെശി].

കരക്ക്രൗരാ-വങ്ങാരംകോഴി.

കരംഗകാ-മാൻ, കരൽമാൻ.

കരംഗനാഭി-കസ്തൂരി.

'കരംഗനാഭിയാലലങ്കരിച്ചതും'
(വിഷ്ണുന്നാമിക്ഷകം കഥകളി)

കരംഗം-ക. മാൻ. ഭൂമിയിൽ കാട്ടിനടക്കുന്നതന്നാഗം വ. ഒണൻ മൃഷ്ണുകി.

കരംഗമം-മാൻ, കരൽമാൻ.

കരംഗിക-ക. പിടമാൻ, വ. കാട്ടുപയറ്.

കരംഗിണി-കാട്ടുപയറ്.

കരങ്ങ്-മരത്തിൽ ചാടി സഞ്ചരിക്കുന്ന ഒരുവക ജന്തു, മരഞ്ചാടി. കരികരങ്ങ്, വെളുത്ത കരങ്ങ്, കരടികരങ്ങ്, ശിങ്കളം.

[കരങ്ങിന്റെ മാംസം-വാതം, അൎശസ്സ്, കൃമി, വായുമുട്ടൽ, പാണ്ഡു, ക്ഷയം, നയനരോഗം, ചുമ ഇവ ശമനം].

കരചില്ലാ-ഞണ്ട്.

കരചിൽ-മൂക്കാതെ ചുഴക്കന്ന പഴപ്പ്.

കരടൻ-ചെമ്മാൻ, ചെരുപ്പുകുത്തി.

കരട്ട്-ക. സ്ത്രീകളുടെ കാതിൽ മരംകൊണ്ടുണ്ടാക്കിയിടുന്നത്. വ. അണ,വായ്

[പ്രധാനമായി ബ്രാഹ്മണസ്ത്രീകൾ ഇതു നടപ്പാതിൽ ഇടാറുണ്ട്. അഞ്ചു ചെറിയ കല്ലു വെച്ചിരിക്കും. ചിലർ കരട്ട് എന്നും പറയുന്നുണ്ട്].

കരട്ടക-ചവുട്ടി താറുമാറാക്കുക.

കരണ്ടകം-മഞ്ഞനിറത്തിലുള്ള പൂവോടുകൂടിയകറുഞ്ഞി. സൎവ്വമായൗഷധമായതുകൊണ്ടു ജനങ്ങൾ കൈക്കലാക്കുന്നതിനാൽ ഈ പേരുണ്ടായി. [പാഠാന്തരങ്ങൾ-കുരണ്ടകം, കുരണ്ഡകം, കരണ്ഡകം.]

കരണ്ടം-നീരരൽ.

കരണ്ടി-ക. ഇരിക്കുന്നതിനുള്ള പലക. വ ഒരുവക ചെടി. ന. കരിമ്പനയുടെ കായ്.

കരണ്ഡകം-ചെമ്പൻനിറത്തിൽ പൂവുള്ള ഒരു ചെടി, പൊൻനിറം കുറുഞ്ഞി, മഞ്ഞക്കുറിഞ്ഞി, മഞ്ഞപ്പൂവുള്ള മുള്ളുകുറിഞ്ഞി.

കരണ്ഡ -ഒരു മീനം, അന്തിവീക്കം.

കരപ്പൻ-ഇരിയുചീപ്പ്.

കരമ്പ് -പന്നി പ്രസവിപ്പാൻ ഉണ്ടാക്കുന്ന സ്ഥലം.

കരടം-തൊറപ്പക്ഷി, കട്ടക്കൊത്തി, അഴുകരൽ എന്ന പക്ഷി. ശബ്ദിക്കുന്നതാകുന്നതും.

കരരി-ഃ. ഞാറപ്പക്ഷി. ഃ. ചെണ്ണാട്ട്.

കരലം-അഴുകരൽ.

കരലം-ഃ. ഞാറപ്പക്ഷി, അഴുകരൽ. ഃ. കരനിര.

കരൽ-ശബ്ദം. [കരൾ-കരളൊടു (ശബ്ദത്തൊടു) കൂടിയവൻ.]

കരൽനാഴി-കഴുത്തിന്റെ അകത്തെഭാഗം, വല്ലതും ഭക്ഷിച്ചാൽ അതു് അകത്തെയ്ക്കിറങ്ങുന്ന വഴി.

കരൽവള്ളി-കരൽനാഴി.

കരവ-കല്യാണവും മററം പ്രമാണിച്ചു സ്ത്രീകൾ ശുഭാവസരത്തിൽ കീഴ്നടപ്പനുസരിച്ചു പുറപ്പെട്ടവിക്കുന്ന ശബ്ദവിശേഷം.

കരവ(ക)ം-ഃ. വെളുത്ത മന്ദാരം. ഃ. ചെങ്കുറിഞ്ഞി.

കരവകം-ഃ ചെങ്കുറിഞ്ഞി, ചെമന്ന പൂവുള്ള കുറിഞ്ഞി, അധികം പുഷ്പരസമില്ലായ്കയാൽ വണ്ടുകളുടെ ശബ്ദം കുറയുന്നതു്, ചെമന്ന പൂവുള്ള മുരുക്കുറിഞ്ഞി. ഃ. വരിനെല്ല (കറത്തതു്.)

കരസ-കഴപ്പ.

കരള-ഃ. നണ. ഃ മോഷ്ടു്.

'കരളുചെറഞ്ഞിട്ടെന്തൊരുകാര്യം'

(കിരാതം തുള്ളൽ)

ന. ദൂഷണം ര. അസത്യം.

കരളം-ഃ. കരനിര.

'നിടിലസീമ്നി നിരന്നതിഭംഗിയിൽ

പൊടിയണിഞ്ഞൊരളകങ്ങൾ കരളങ്ങളും'

ഃ. ഞാറപ്പക്ഷി.

കരാൽ-തവിട്ടുനിറം

കരാൽനെല്ലു്-ഒരു വക നെല്ലു്.

[നവരയോടടുത്ത ഗുണമുള്ളതാണു്].

കരാൽമാൻ-ഒരുവക മാൻ.

[ഇതിന്റെ കണ്ണുകൾക്കു വളരെ ഭംഗിയുണ്ടു്].

'കൃഷ്ണകരാൽമിഴി തുളുമ്പിന ഗംഗവെള്ളം'

(ലീലാതിലകം)

കരാലിക്കുക-കണ്ണിൽ കരടുവീണു വേദനയുണ്ടാവുക

കരാലിപ്പു്-കണ്ണിൽ കരടു വീണാലുണ്ടാകുന്ന വേദന.

കരാശാണി-ഒരു മരുന്നുചെടി.

[വിഷം, കഫം, വാതം, അതിസാരം, ശൂല ഇവ നശിപ്പിക്കും.]

കരികിൽ-ഃ. ഒരുവക ചെറിയ പക്ഷി. ഃ. ഒരു കാട്ടുചെടി.

[മൂന്നു ദോഷങ്ങൾക്കും നന്നു്. ബലത്തെ വർദ്ധിപ്പിക്കും, വിഷമേററവർക്കു അത്യുത്തമം. സംസ്കൃതത്തിൽ-ചടകം. തമിഴിൽ-കരുവി. ഇംഗ്ലീഷിൽ-(Sparrow) സ്പാരൊ.]

കരികിൽതാളി-ഒരു കാട്ടുചെടി.

കരിക്കകുറുക-ഞെഞ്ഞൂൽ മണ്ണുചെയ്കക.

കരികൻ-ഃ. ഒരു ജാതിക്കാരൻ. ഃ. നായന്മാരിൽ ഒരു കൂട്ടക്കാരൻ.

കരിമ്പൂഴി-ഞൊഞ്ഞൂൽ നിലങ്ങളിൽ പൊങ്ങുന്ന മണ്ണു്.

കരിട്ടുകല്ലു്-കണ്ണാടിയോ സ്ഫടികമോ ഉണ്ടാക്കുന്നതിനുള്ള ഒരു മണൽ.

കരിയൻ-കണ്ഠത്തിൽ ഇരിക്കുന്ന ഒരുമാതിരി പക്ഷി.

കരിപ്പു-സുറിയാനിക്കാരിൽ ചിലർ ഏതു ഇളകൊണ്ടു നടക്കുന്ന ഒരു വസ്തു [പൊർട്ടുഗീസ് ഭാഷ.]

കരിശുമാല-കരിശു കോർത്തിടുന്ന ഉരുക്.

കരിധാന്യം-ഒരുവക ധാന്യം.

[പുഷ്ടികരമാണു്. ബലത്തെ വർദ്ധിപ്പിക്കും. കഫിരാക്കു അത്യുത്തമം.]

കരു-ഃ. സോമവംശത്തിലുള്ള ഒരു രാജാവിന്റെ പേർ. അച്ഛൻ-സംവരണൻ. അമ്മ-തപതി.

[സോമവംശത്തിൽ പ്രതാപശാലിയായി നാടുവാണിരുന്ന ഒരു രാജാവാണ് കുരു. ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ പിൻവാഴ്ച്ചക്കാർ എന്ന അർത്ഥത്തിലാകുന്നു ദുര്യോധനാദികൾ 'കൌരവ'സ്ഥാനം അംഗീകരിച്ചതു്. കുരു ധൃതരാഷ്ട്രന്റെയും പാണ്ഡുവിന്റെയും പൂർവികനാണെങ്കിലും ധൃതരാഷ്ട്രരുടെ മക്കൾക്കു മാത്രമെ 'കൌരവർ' എന്ന നാമധേയമുള്ളു. വൈദികകാലത്തു പഞ്ചനദത്തിൽ പാർത്തിരുന്ന ആര്യന്മാരിൽ അത്യുത്സാഹശീലന്മാരായിരുന്നവർ കൂട്ടംകൂടി ഗംഗയുടേയും യമുനയുടേയും മദ്ധ്യദേശത്തുള്ള ഇപ്പോഴത്തെ ഡെൽഹിയുടെ സമീപത്തായി 'കുരു' എന്ന പ്രസിദ്ധമായ രാജ്യം സ്ഥാപിച്ചു.]

(പ്രാചീനാര്യാവർത്തം).

൨. ഒരു രാജ്യം. ൩. ഭൂമിയുടെ വടക്കേ അറ്റത്തുള്ള ഒരു ഖണ്ഡം, ഉത്തരകുരു. ൪. ഫലങ്ങളുടെ അകത്തുള്ള ബീജം. ൫. പരു. പര്യായങ്ങൾ—വിസ്ഫോടം, പിടകം. ൬. മസൂരി. ൭. കണ്ടകാരിച്ചുണ്ട.

കുരുകണ്ടകം-മുള്ളങ്കി.

കുരുകുരുപക്ഷി-ഒരുവക പക്ഷി.

[മാംസം ത്രിദോഷങ്ങളേയും ശമിപ്പിക്കും. സം-കുരബാഹ്വ].

കുരുക്ക്-ചില പക്ഷികളേയും മററും പിടിപ്പാനുള്ള ഒരു സൂത്രം.

കുരുക്കുത്തി-ഒരു ചെടി ൨. ഒരുമാതിരി മുല്ല.

കുരുക്കുപല്ലൻ-ഒരു മഹാജന്തു. സ്ഥലജീവിയാണ്. ആദ്യത്തെ സാക്ഷാൽ സ്ഥലജീവി ഇതാണത്രെ.

കുരുകുലം-കുരുവംശജരുടെ വംശം. കൌരവ വംശം.

കുരുക്കുക-മുറുക്കുക, കിളുക്കുക. [സ. ക്രി. കുരുപ്പിക്കുക.]

കുരുക്കുത്തിമുല്ല-സുഗന്ധപുഷ്പമുള്ള ഒരു വള്ളി.

[പൂവ്-കഫം, പിത്തം, വിഷം, രക്തദോഷം, ശിരോരോഗം, വിഷം ഇവകളെ നന്ന്. ആമത്തെ പചിപ്പിക്കും. മുടിയെ നന്നാക്കും. സം-കുന്ദം. തമി-കുരുത്തു്. ഇംഗ്ലീ-(White jasmine) വൈററ് ജാസ്മിൻ].

കുരുക്ഷേത്രം-പാണ്ഡവരും കൌരവരും തമ്മിൽ യുദ്ധമുണ്ടായ സ്ഥലം (ഇന്ദ്രപ്രസ്ഥത്തിനടുത്താണ്).

'തപതിപെററുണ്ടായി കുരുവാംനരപതി
തപസാകുരുക്ഷേത്രംനിർമ്മിച്ചതവനല്ലൊ'

(ഭാരതം)

കുരുങ്ങുക-കുരുക്കിൽ അകപ്പെടുക. [അ. ക്രി. കുരുക്കുക.]

കുരുടൻ-പു. കണ്ണുകാണാത്തവൻ. പര്യായങ്ങൾ-അന്ധൻ, അളക്കു്. ൨. മൂഢൻ.

കുരുടം-നീരാരൽ.

കുരുടി-സ്ത്രീ. കണ്ണു കാണാത്തവൾ. ൨. പൊക്കംകുറഞ്ഞവൾ, മുണ്ടി.

കുരുട്ട്-(വി) പു. കണ്ണുകാണാത്ത. ൨. കൊച്ചു്.

കുരുട്ടുക, കുറുട്ടുക-കറമ്മുക, കരളുക.

കുരുട്ടുകണ്ണൻ-കണ്ണുകാണാത്തവൻ

കുരുട്ടുകണ്ണ്-കാഴ്ചയില്ലാത്ത കണ്ണു്.

കുരുട്ടുകല്ല്-സ്ഫടികമുണ്ടാകുന്നതിനുള്ള കല്ലും മണ്ണും.

കുരുട്ടുപാവൽ-പാവലിൽ ഒരുവകഭേദം.

[കയ്പും, ശൈത്യം, അരുചി മുതലായവകളെ നന്ന്. സം-കാകാണ്ഡകി]

കുരുട്ടുപ്രാവ്-ഒരു പക്ഷി.

[ഇതു കാട്ടിൽ സഞ്ചരിക്കുന്നു. സം-കാനനകപോതം.]

കുരുട്ടുമാവ്-കാട്ടുമാവ്, കോമാവ്.

[കുരുട്ടുമാവ് എന്നതു ചെറിയ കായുള്ള മാവാണ്. പച്ചക്കായ് മലം പിടിത്തമുള്ളതാണ്. പഴുത്ത കായ് ബല

ത്തെയും അഗ്നിയെയും വൎദ്ധിപ്പിക്കും. ഇതിന്റെ കായ് പാലിനോടു ചേൎത്തു ഭക്ഷിക്കരുതു്].

കരുട്ടവെള്ളരി-ഒരു ഫലശാകം.

[ഇതിന്റെ ഇളം കായ് ഉണങ്ങിയതിനെ മുരുക്കിൻവററൽ എന്നു പറയുന്നു. കായിന്മേൽരോമമുണ്ടായിരിക്കും. ഇരുണ്ട നിറമാണ്. ഇളംകായ് മൂത്രത്തെ വൎദ്ധിപ്പിക്കും. മലത്തെ ഇളക്കും. മൂത്തകായ്ക്കു് എരിയും പുളിയും കാണും. സംശോധകി].

കരുണ്ട(ക)ം-ഫ. മഞ്ഞപ്പൂവുള്ള മുരുക്കരഞ്ഞി. വ. മഞ്ഞക്കുരഞ്ഞി.

കരുണ-ഒരുമാതിരി മുല്ല.

കരുതി-ഫ. മഞ്ഞളും ചുണ്ണാമ്പുംകൂടി കലക്കിയതു്. വ. ചോര. ന. ഒരു മാതിരി ബലി.

കരുതിക്കളി-രക്തക്കഴയ്. (പ-മ)

കരുത്ത-വി. മുഴച്ച.

കരുത്തി-മീൻകൂട്ട്, ഒററൽ. പൎയ്യായങ്ങൾ-മത്സ്യധാനി, കവേണി.

കരുത്തോല-തെങ്ങിന്റെ കൂമ്പോല.

കരുദേശം-കരുരാജ്യം.

കരുനീർ-പശുവിന്റെ ജലം.

കരുന്ത്-ചെറിയ തളിര്.

"കരുന്തുകാലിൽ തളിരിട്ടനാളേ"

കരുന്തകല്ല്-ഇരിമ്പു വെണ്മവരുത്തുന്നതിനുള്ള ഒരുമാതിരി കല്ല്.

കരുന്നേരി-പൎവ്വതം, ത്ടക്കം, തൈരകം.

കരുപ്പ്-വി. മുഴച്ച.

കരുപ്പപ്പൂഴി-ഞാഞ്ഞൂൽ നിലത്തുനിന്നു പൊക്കുന്ന മണ്ണ്.

കരുപ്പുരത്തി-പഞ്ഞിയുണ്ടാകുന്ന ഒരുമാതിരി ചെടി.

[പരുത്തി, നൽപ്പരുത്തി ഇങ്ങിനെയും പറയും. പിത്തം, തണ്ണീർദാഹം, കഫം, ചുട്ടുനീറൽ, ശ്രമം, അരുചി, മൂൎച്ഛ, ചുഴൽച്ച ഇവകളെ നശ്. സാംകൎപ്പാസി. തമി-പരുത്തി].

കരുപ്പ്-മുളപ്പ്, കിളപ്പ്, തേങ്ങക്കകത്തിരിക്കുന്ന കരുപ്പ്.

കരുപ്പുകാല്-നാട്ടിയാൽ കിളക്കുന്ന പത്തൽ

കരുപ്പുവിത്ത്-വിതപ്പാൻ കിളപ്പിച്ച വിത്ത്.

കരുമുളക്-നല്ലമുളക്, കൊടിമുളക്.

കരുമൂലി-ഒരുമാതിരി മുള്ളുള്ള മരം.

കരുംബൊ, കരുംബികാ-തുമ്പ.

കരുംബി-മലന്തിപ്പലി.

കരുമ്പ-ഫ. ഇളനീർ. വ. മധുരക്കള്ള്.

കരുരാജാവ്-ദുൎയ്യോധനൻ, കരുരാജ്യത്തിലെ രാജാവ്.

കരുവകം-ഫ. ചെങ്കുരഞ്ഞി. ഭൂമിയിൽ നല്ലതെന്നു സ്തുതിക്കപ്പെടുന്നതെന്നൎത്ഥം. വ. ചെമന്ന പൂവുള്ള മുരുക്കരഞ്ഞി.

കരുവി-കണ്ഠത്തിൽ ഇരിക്കുന്ന ഒരുമാതിരി പക്ഷി.

കരുവി(ബി)സ്തം-ഒരു പലം (ഫൎദ്ദ പണത്തൂക്കം) പൊന്നിന്റെ പേർ. കരുക്കളിൽ പ്രസിദ്ധം എന്നൎത്ഥം.

കരുവിക്കരിമ്പ്-കശ.

[വാതം, പിത്തം, രക്തദോഷം, മൂത്രകൃച്ഛ്റം, ചുട്ടുനീറൽ, കരപ്പ്, [illegible] യവുമുണ്ടാകും. [illegible] കാരം. തമിഴ്-കരുവിക്കരിമ്പു്].

കരുവിന്ദം-ഫ. മുത്തങ്ങ. കുരുദേശത്തിൽ കിട്ടുന്നതെന്നൎത്ഥം. വ. മാണിക്യം. ന. കാരപ്പു്. ര. ചായില്യം. ൫. ഉഴുന്നു്. ൬. കരിംകല്ലു്.

[കരുവിന്ദം എന്നും കരാഠത്തിമുല്ല എന്നും പറയുന്നുണ്ട്].
കരുവില്ലാ-ഒരുവക ചെമന്ന രത്നം, മാണിക്യം.
കരുവില്ലാക്കട്ടുക്ക-മരഞ്ഞാടിമരുന്ന്.
കരുവീര(ക)ം-നീർമരുത്.
കരുഠം-കരനിര.
കുരൂപ-വി. സൌന്ദര്യമില്ലാത്ത, ഭംഗികേടുള്ള.
കുരൂപ്യം-വെളുത്തീയം.
കുരസ്ഥക-പ്ര. ചുമയ്ക്കുക. ഉ. പട്ടി ശബ്ദിക്കുക.
കുക്കരി-ചെണ്ണട്ടി.
കുക്കടാ-ദകാഴി.
കുക്കര-പട്ടി, നായ്,
കുണ്ണജം-നരവയമ്പ്.
കുട്ടനാ-പന്തുകളി, കണ്ണാംപൊത്തുകളി മുതലായ ചില കളി. [കൂട്ടനാ എന്ന പദം അധികം നടപ്പ്].
കുപ്പര-പ്ര. മുഴങ്കൈ ഉ. മുഴംകാൽ.
കുപ്പാസം-കുപ്പായം.
കുയ്യാപ്പുള്ള് കടമ്പുക-രാജ്യത്തിനു പുറത്താക്കുക (ശൈലി).
കുവ്വൽ-(വ്യാകരണത്തിൽ) ഒരു അല്പധ്വനമായ അംഗക്രിയയെ കുറിക്കുന്നത്.
കുവ്വരൻ-രാക്ഷസൻ.

'ഖനേതൃകൾ കർവ്വുരഃ ക്രവ്യാൽകഞ്ജരോയാതുരക്ഷസീ'

(ശബ്ദാർണ്ണവം)

കുലംധാതു. ഫലമുള്ളതാകുക.
കുല-പ്ര. പൂക്കുല മുതലായത്. ഫലമൊക്കെയും ചേർന്നിട്ടുള്ള കൊറ എന്നും, കൊള്ളു. ഉ. വില്ലു വളച്ചുകെട്ടുക.
കുലയററാൽ മടലിൽ ത രാ-നമ്മുടെ പ്രധാന രക്ഷിതാക്കാം നമ്മെ ഉപേക്ഷിച്ചാൽ അന്യരുടെ സഹായംകൊണ്ടു ഫലമില്ല. (പഴഞ്ചൊല്ല്)
കുലക - വി. ശ്രേഷ്ഠതയുള്ള വംശത്തിൽ ജനിച്ച
കുലകകർക്കടി-ചീനവെള്ളരി
കുലകൻ-പ്ര. കുലശ്രേഷ്ഠതയുള്ള സുതപ്പണിക്കാരൻ, മൂത്തശ്ശി. (മൂത്താശാരി എന്നപോലെ) ജാതിക്കാരെ കൂട്ടിച്ചേർത്തുകൊണ്ടു സഞ്ചരിക്കുന്നവൻ എന്നർത്ഥം. ഉ. കാക്കപ്പനിച്ചം.
കുലകം-പ്ര. കാക്കപ്പനിച്ചി. "കുളകം" എന്നുമുണ്ട്. ഉ. പടോലം. ന. കൈപ്പൻപടവലം. ർ. വനച്ചി. ൽ. കപ്പൂരതുളസി.
കുലക്ഷയാ-നായിക്കൊരുണ.
കുലക്ഷയാ-വംശനാശം.
കുലഗിരി-(കുലപർവ്വതം നോക്കുക.)
കുലഗുരു-വംശത്തിനു പ്രത്യേകമായിട്ടുപദേശിക്കുന്ന ആചാര്യൻ.
കുലചൊറ്-കുമ്മായം തേപ്പാൻ ഇരിമ്പുകൊണ്ടുണ്ടാക്കിയത്.
കുലജ-വി. നല്ല വംശത്തിൽ ജനിച്ച.
കുലഞ്ജനാ. നരവയമ്പ്.
കുലട-വ്യഭിചാരിണി 'കുലാന്ത അടതി ഇതി കുലടാ' അന്യ ഭവനങ്ങളിൽ (പുരുഷന്മാരെ തേടി) ചെല്ലുന്നതുകൊണ്ടു കുലട എന്ന പേരുണ്ടായി. കുലത്തിന് അപമാനമുണ്ടാകത്തക്കവിധം തന്നിഷ്ടംപോലെ നടക്കുന്നവൾ എന്നുതാൽപര്യം.

[കുലടശബ്ദത്തിനു കുലങ്ങളിൽ സഞ്ചരിക്കുന്നവൾ എന്നാണു ശബ്ദാർത്ഥം. ഇവർ രണ്ടുതരമുണ്ട്. ക. വ്യഭിചാരിണി-ജാരന്മാരെ അന്വേഷിച്ച് അവരുടെ വസതിക്കു ചെല്ലുന്നവൾ. അതായതു മുഖ്യ പരാങ്ങനമാർ. ഉ. ഭിക്ഷക്കു വേണ്ടി (അന്യന്മാരെ തിരഞ്ഞല്ല) വീട്ടുതോറും സഞ്ചരിക്കുന്ന ഒരു പരിവ്രാജി.
കുലടജ്യോതസ്ഥവം-മരുത്.

കുലടൻ-തന്നിൽനിന്നു ജനിക്കാതെ വിലകൊടുത്തു വാങ്ങിച്ചോ മറ്റൊ വളർത്തിയ പുത്രൻ.
കുലടി-മനയോല.
കുലതന്തു-സന്തതി, വംശാഭിവൃദ്ധി.
'വിശ്വമെല്ലാം പരത്തി കുലതന്തവേ'
(അദ്ധ്യാത്മരാമായണം)
കുലത്ഥം-മുതിര.
കുലത്ഥാ-ഥ. കാട്ടുമുതിര. വ. കുലത്ഥാഞ്ജനം.
കുലത്ഥാഞ്ജനം-ഒരുവക അഞ്ജനം.
[വ്രണം, ചൊറി, നേത്രരോഗം, സ്ഥാവരവിഷം, ജംഗമവിഷം, വിസ്ഫോടം ഇവക്കു നന്നു്. തമി-കുലത്ഥാഞ്ജനം].
കുലത്ഥികാ-ഥ കുലത്ഥാഞ്ജനം. വ. നുത്ഥിൽ ഒരുവക ഭേദം. മുതിരയുടെ ആകൃതിയിലുള്ളതെന്നത്ഥം. ന. കാട്ടുമുതിര ര. മുതിര. ഇ. ചെങ്കൽ ന്നു ചെവിടക്കോൽ.
കുലദ്ധം-മുതിര.
കുലദൈവം-പരദേവത.
കുലധമ്മം-അതാതു വംശത്തിൽ ജനിച്ചാൽ ചെയ്യേണ്ടുന്ന മര്യാദ, വംശാചാരം.
കുലധാരകൻ-പുത്രൻ.
കുലനഗരി-കുലപുരി.
കുലനാശം-ഥ. ഒട്ടകം. വ. വംശനാശം
കുലനാശനൻ-ജാതിയിൽനിന്നു തള്ളപ്പെട്ടവൻ.
കുലപതി-ഥ. വംശത്തിൽ പ്രമാണി വ. പതിനായിരം ശിഷ്യരെ പഠിപ്പിച്ചു രക്ഷണംചെയ്യുന്ന മുനി.
'മുനീനാം ദശസാഹസ്രം
യോന്നദാനാദിപോഷണാൽ
അദ്ധ്യാപയതിവിപ്രർഷി
രസൌകുലപതിഃസ്മൃതഃ'
കുലപത്ര(ക)ം-മക്കിപ്പൂവു്.
കുലപവ്വതങ്ങൾ-ഭാരതത്തിന്റെ കാരം ഖണ്ഡത്തിലുള്ള ഏഴു പവ്വതങ്ങൾ. മഹേന്ദ്രം, മലയം, സഹ്യൻ, ശുക്തിമാൻ, ഋക്ഷപവ്വതം, വിന്ധ്യൻ, പാരിയാത്രം ഇവ ഏഴും.
'മഹേന്ദ്രോ മലയഃസഹ്യഃ
ശുക്തിമാനൃക്ഷപവ്വതഃ
വിന്ധ്യശ്ചപാരിയാത്രശ്ച
സപ്തൈതെകുലപവ്വതാഃ'
[കുലശബ്ദത്തോടു പവ്വതപര്യായം ചേത്താൽ കുലപവ്വതങ്ങൾ എന്ന അത്ഥം വരും. ഉ-ം, കുലാചലം, കുലശൈലം, കുലാദ്രി, കുലക്കുന്നു്, കുലഗിരി ഇത്യാദി.]
കുലപാലിക-പതിവ്രതാധമ്മത്തോടുകൂടി തറവാടു കാത്തു രക്ഷിക്കുന്നവൾ. കുലത്തെ രക്ഷിക്കുന്നവൾ എന്നത്ഥം. മറ്റൊരു പര്യായം-കുലസ്ത്രീ.
കുലപുഷ്പം-കൊക്കമന്ദാരം.
കുലപ്പല്ലു്-കുച്ചൻപല്ലു്.
കുലപ്പാമ്പു്-കടൽ സംബന്ധിച്ച കൃമി.
കുലപ്പിയം-കാലിന്റെ മണിക്കെട്ടിലെ ഒരു മമ്മം.
കുലഭൃത്യാ-ഥ. വംശത്തിലുള്ള പ്രത്യേകമായിട്ടു വേലചെയ്യേണ്ടുന്ന വീട്ടുകാരി. വ. പൈതങ്ങളെ സൂക്ഷിക്കുന്നവൾ.
കുലമറിയൻപയറു്-ഒരുവക പയറു്.
കുലം-ഥ. വംശം. തമ്മിൽ കൂട്ടുകെട്ടുള്ളതെന്നത്ഥം. വ. വാസസ്ഥലം, ദേഹം. ന. കൂട്ടം. ര. സജാതിയങ്ങളായ പ്രാണികളോടുകൂടിയ സമൂഹം. കൂട്ടപ്പെട്ടതെന്നത്ഥം.
കുലംക്രൂട്ടു-സംബന്ധംചെയ്ക.
കുലമല-കുലപവ്വതം.
കുലമ്പിക്കുന്നു-കുമ്പിക്കുന്നു, കുപ്പിക്കുന്നു.
കുലയ്ക്കുക-ഥ. വളയ്ക്കുക. വ. വില്ലുവളച്ചു ഞാൺകെട്ടുക. ന. വാഴയ്ക്കും മറ്റും കുലയുക.
കുലയുക-ഥ വിറയ്ക്കുക

'കൊട്ടംചിലന്താണൊലിചെയ്യുതുകേട്ടു
കലഞ്ഞിതുകിഷ്കിന്ധാപുരിയെങ്ങും'
(കണ്ണശ്ശരാമായണം)

വ. തൊറക.

കലവൻ-ശ്രേഷ്ഠൻ.

കലവണ്ണാ-നാല്പ്പാമരക്കൊന്ന.

കലവാഴ-കലയോടുകൂടെയുള്ള വാഴ.

കലവിദ്യ-തൻെറ വംശക്കാർ മുമ്പിനാലേ പഠിച്ചുവരുന്ന വിദ്യ.

കലവിപ്രൻ-കലഗുരു.

കലവില്ല്-വളച്ചുണ്ടാണകൊണ്ടുകെട്ടിയ വില്ല്.

കലശി-മൂവില.

കലശേഖരൻ-വംശത്തിൽ പ്രധാനൻ.

കലശേഖരപ്പെരുമാൾ - തിരുവിതാംകൂർ മഹാരാജാവിൻെറ പേർ.

കലശ്രേഷ്ഠി-വി. വംശത്തിൽ പ്രധാനമായ.

കലശ്രേഷ്ഠി-മൂത്തശില്പി, ശില്പികളുടെ കൂട്ടത്തിൽ പ്രധാനി.
[മൂത്തശില്പി എന്നതു മൂത്താശാരി എന്നവണ്ണം ഗ്രഹിക്കുക.]

കലസംഭവ-വി. ൧. നല്ലകലത്തിൽ ജനിച്ച. വ. ഏതെങ്കിലും ഒരു വംശത്തിൽ ജനിച്ച.

കലസൌരഭം-കർപ്പൂരതുളസി.

കലസ്ത്രീ-പാതിവ്രത്യധർമ്മത്തോടുകൂടി തറവാട്ടുകാരുടെ രക്ഷിക്കുന്നവൾ. മറ്റൊരു പര്യായം-'കലപാലികാ'.

കലസ്ഥം-൧ മുതിര (കാണം). വ. ചെങ്കല്ല്. ന. കാവിമണ്ണ്.

കലഹണ്ഡകം-നീർച്ചുഴി.

കലഹലം-൧. അടക്കാമണിയൻ. വ. നീലക്കുടയു.

കലഘാതക-വി. വംശത്തെ ഛേദിക്കുന്ന.

കലഹീന-വി. ക്ഷേമമായുള്ള, താണകലത്തിലുള്ള.

കുലാ-മനയോല.

കുലാചലം-(കലപർവ്വതം നോക്കുക.)

കുലാചാരം-ജാതിമര്യാദ.

കുലാഞ്ജിൽ-തേങ്ങയുണ്ടാകുന്ന കുല.

കുലാടം-പരൽ.

കുലായം-പക്ഷിക്കൂട്. പക്ഷികളുടെ കുടുംബം ഇതിൽ ഗമിക്കുന്നതുകൊണ്ട് ഈ പേർ സിദ്ധിച്ചു.

കുലായികാ-പക്ഷികളെ വളർത്തുന്ന സ്ഥലം.

കുലാൽവണ്ടി-കുതിരകെട്ടിയ വണ്ടി.

കുലാലൻ-൧. കുശവൻ. ഭൂമിയെ ശോഭിപ്പിക്കുന്നവൻ എന്നർത്ഥം. വ. കാട്ടുകോഴി

കുലാലം-൧. ഊമൻ. വ. കാക്കപ്പൈക്കി.

കുലാലി-൧. നീലാഞ്ജനം. വ. കുശവൻെറ സ്ത്രീ. [കുലത്ഥാഞ്ജനം എന്നും കാണുന്നു.] ന. കാട്ടുമുതിര.

കുലാലികാ-൧. കുലത്ഥാഞ്ജനം. വ. കാട്ടുമുതിര.

കുലി-൧. കൈയ്. വ. കണ്ടകാരിച്ചുണ്ട, പുത്തരിച്ചുണ്ട, കൂട്ടിപ്പിണഞ്ഞുകിടക്കുന്നതെന്നർത്ഥം ന. ഭാര്യയുടെ ജ്യേഷ്ഠത്തി. ൪. മലയകത്തി. ൫. ചെറുവഴുതിന.

കുലിക-വി. നല്ലകുലത്തിൽ ജനിച്ച.

കുലികൻ-൧. ബന്ധു. വ. കുലശ്രേഷ്ഠൻ. ന. വംശത്തിൽ പ്രധാനി. ൪. ഇരിപ്പവൃക്ഷം. ൫. ശില്പികളുടെ തലവൻ. [കുലകൻ എന്നതിൻെറ പാഠഭേദം.]

കുലികവേലാ-ഓരോ ദിവസത്തിലും യാതൊരു വേലയും ആരംഭിക്കാൻ പാടില്ലാതെ അശുഭകരമായുള്ള ഏതാനും കാലഭാഗങ്ങളുള്ളവയിൽ ഒരുവക, മലയാളത്തിൽ ഗുളികവേള.

കുലിക്ഷുദ്രാ-കണ്ടകാരി.

കുലിംഗകം-൧. ഊക്കിരികിൽ. വ. കടമച്ചാത്തൻ.

കുലിംഗം-കുരുവി.

കുലിരം-ഞണ്ട്.

കുലിശദ്രുമം-ചതുരക്കള്ളി.

കുലിശം-മ. വജ്രായുധം. പർവ്വതങ്ങളെ പക്ഷച്ഛേദനംനിമിത്തം ചെറുതാക്കുന്നതു്, ഭൂമിയെ സ്വല്പയാക്കിച്ചെയ്യുന്നതു്, യശസ്സിനെ വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതു് എന്നിങ്ങിനെ ശബ്ദാർത്ഥം. വ. ചങ്ങലംപരണ്ട

കുലിന-വി നല്ല തറവാട്ടിൽ ജനിച്ച. പര്യായങ്ങൾ- കുലീനൻ, മഹാകുലൻ. [അകുലീനൻ എന്ന ശബ്ദം നോക്കുക]

കുലീനലക്ഷണചതുഷ്ടയം- മറിഭരെ കണ്ടാലും മുഖപ്രസാദം, യഥാശക്തി ദാനശീലം, മധുരവാക്ക്, ഒരുവനെക്കുറിച്ചും നിന്ദയില്ലായ്മ ഇവ നാലും ഉയർന്നകുലത്തിലും ജാതിയിലും ജനിച്ചവരുടെ ഗുണങ്ങൾ ആകുന്നു.

കുലീനം- അശ്വലക്ഷണം പൂർത്തിയായ ആൺകുതിരയിൽ നിന്നു് അത്തരം പെൺകുതിരയിലുണ്ടായ നല്ലജാതി കുതിര.

കുലീനസം-മ. വെള്ളം. വ. ഇരുവേലി

കുലീനകം-മകുട്ടപ്പയറു്.

കുലീരം-മ. ഞണ്ടു്. വ. കർക്കടകമാസം.

കുലീശം-വജ്രം.

കുലുകു്-വൃക്ഷത്തിന്റെ കൊമ്പോ മററോ വിറപ്പിക്കുക, വിറപ്പിക്കൽ.

കുലുക്കാ-ഇളക്കം.

കുലുക്കത്തി-ഒരുവക ചെടി.

കുലുക്കുഴിയുക-വെള്ളം വായിലൊഴിച്ചു കുലുക്കിത്തുപ്പുക

കുലുംഗാ-കരാൽമാൻ.

കുലുങ്ങുക-വിറയ്ക്കുക. [കലുങ്ങുക-സം. ക്രി കുലുക്കിക്കുക.]

കുലുമ്പിക്കുക-മ കുലുക്കുക. വ ക്ഷോഭിക്കുക, കോപിക്കുക.

'കണ്ണുകളുടെയൊന്നു തിണ്ണം കുലുമ്പിച്ചു'
(കൃഷ്ണഗാഥ)

[കണ്ണുകളാൽ കുലുമ്പിച്ചു=ചെവി കുലുക്കി]

കുലേശ്വരൻ-ശിവൻ.

കുല്ഫാ-നരിയാണി.

കുല്മാഷം-മ. കാടി, വെപ്പുകാടി. പകുതി വെന്തമാഷത്തോടു കൂടിയതെന്നർത്ഥം. വ. പാതി വിളഞ്ഞ യവം. ന. വരത്ത നെല്ലു്. ൪ പെരുമ്പയറു്. ൫. ഉഴുന്നു് ഇത്യാദി. ൬. രക്തവ്യാധിഭേദം. ൭ കന്മായം.

കുല്യ-വി. നല്ല വംശത്തിലുണ്ടായ.

കുല്യ-മ. കൈത്തോടു്, വയ്ക്കച്ചാലു മുതലായതു്.

[കൃഷിക്കുപയോഗത്തിനും മററുമായി വലിയ ജലാശയങ്ങളിൽനിന്നു ജലം തിരിച്ചു കൊണ്ടുപോകുന്നതിനു നിർമ്മിക്കുന്നതാണു്.]

വ. നദി. ന. ചെറിയ അടപതിയൻ.

കുല്യൻ-മ. വലിയ തറവാട്ടുകാരൻ. വ. ആലോചനക്കാരൻ.

കുല്യം-അസ്ഥി, എല്ലു്. മേഹത്തിലിരിപ്പാൻ യോഗ്യമുള്ളതെന്നർത്ഥം.

കുല്ലാത്തൊപ്പി-കുമ്പൽതൊപ്പി, കുൽതൊപ്പി.

കുവണിക-കോവണി.

കുവ-മൂശ.

കുവകാല്യക-തോളിച്ചീര.

കുവട്ടു് - പർവ്വതത്തിന്റെ മുകൾഭാഗം (കോട്ടു്.)

കുവം-മ. ശകാരം. വ. താമരപ്പൂവു്. ന. ചെങ്ങഴിനീർപ്പൂവു്. [താമര, ആമ്പൽ മുതലായതിന്റെ സാമാന്യപ്പേർ.]

കുവംശം-കാഥിയം.

കുവ(ല)ം-ആമ്പൽ.

കുവലം-മ. ലന്തവൃക്ഷം, ലന്തക്കായു്. വ. കരിങ്കുവളം. ന. മുത്തു്. ൪. ജലം.

കുവലയം-മ. താമര, ആമ്പൽ മുതലായതിന്റെ സാമാന്യപ്പേർ. വ. വെളുത്താമ്പൽ, കരിങ്കുവളം. [പാഠഭേദങ്ങൾ- കുവലം, കുവലം. കുവം]. ന. ഭൂവലയം=ഭൂമണ്ഡലം. [കു=ഭൂമി]

'കചമാല്യസന്നകുലാം കുവലയദളഹാരാ-
മേചകസൗഭാഗ്യഗാത്രീം'
(ദക്ഷയാഗം കഥകളി)

കുവലയാനന്ദം – അർത്ഥാലങ്കാരങ്ങളെ വിവരിക്കുന്ന ഒരു പുസ്തകം. [ഗ്രന്ഥകർത്താ-അപ്പയദീക്ഷിതർ].

കുവലയാപീഡം-കംസന്റെ ആന. [ബാലരായ രാമകൃഷ്ണന്മാരാൽ കൊല്ലപ്പെട്ടു].

കുവലയിനി-ആമ്പൽപൊയ്ക.

കുവലീ-ലന്തമരം.

കുവാദ-വി. ചീത്തവാക്കു പറയുന്ന

കുവാഹലം-ഒട്ടകം.

കുവി-ഊമൻ.

കുവിങ്കകം-ഊക്കരികിൽ.

കുവിന്ദൻ-ചാലിയൻ. കുത്സിതമായി ഉപജീവനത്തെ ലഭിക്കുന്നവൻ എന്നർത്ഥം.

കുവേണി-മീൻകൂട്.

കുവേരകം-പൂവരശ്ശ്, പട്ടുകരണ.

കുവേരൻ-വൈശ്രവണൻ.

കുവേരാക്ഷി-൧. കഴഞ്ചി. ൨. പാതിരി.

കുവേലം-൧. ആമ്പൽ. ൨. കഴഞ്ചി.

കുശക്കലം-കുശവൻ ഉണ്ടാക്കുന്ന കലം.

കുശക്കഴി-ഒരുമാതിരി ചെളിമണ്ണ്, കുശമണ്ണ്.

കുശത്തി-കുശവന്റെ സ്ത്രീ.

കുശദ്വീപ്-സപ്തദ്വീപുകളിൽ ഒന്ന്.

കുശധ്വജൻ-ജനകന്റെ സഹോദരൻ [ജനകൻ മിഥില രാജാവാണ്].
[ഭരതന്റെ ഭാര്യയായ മാണ്ഡവിയും, ശത്രുഘ്നന്റെ ഭാര്യയായ ശ്രുതകീർത്തിയും കുശധ്വജന്റെ പുത്രിമാരാണ്].

കുശൻ-൧. ശ്രീരാമനു സീതയിൽ ഉണ്ടായ മൂത്ത പുത്രൻ.
[സീതയെ രാമചന്ദ്രൻ വനത്തിൽ കളഞ്ഞതിൽ പിന്നീടാണ കുശനും ലവനും ജനിച്ചത്. വാല്മീകിയുടെ ആശ്രമത്തിലത്രെ ജനനം. ഇരട്ട പ്രസവിച്ചു എങ്കിലും ദ്ദാലകാവലോകനംകൊണ്ടു 'കുശൻ' അത്രെ മൂത്ത ആൾ. കുശൻ രാജാവാക്കപ്പെട്ടു. കുശസ്ഥലി (കുശാവതി) എന്ന നഗരം പണിയിച്ചത് ഇദ്ദേഹമാണ്]. ൨. ബ്രഹ്മപുത്രനായ ഒരു രാജാവ് (കുശാംബന്റെ അച്ഛൻ).

കുശനാഭൻ-കുശന്റെ രണ്ടാമത്തെ പുത്രൻ
[കുശനാഭൻ ദേവസ്ത്രീയായ ഘൃതാചിയോടു ചേർന്ന് ഇരുപതു കന്യകമാരെ ജനിപ്പിച്ചു].

കുശപുഷ്പം-൧. ഒരു സുഗന്ധപുഷ്പം ൨. തുണിയങ്കം.

കുശപ്പാത്രം-കുശവനുണ്ടാക്കിയ പാത്രം.

കുശപ്ലവം-ഒരു വനം.

കുശം-൧. വെള്ളം. പാപത്തെ നശിപ്പിക്കുന്നത് എന്നർത്ഥം. ൨. ദർഭ; വെളുത്ത ദർഭ ൩. ഇരുവേലി. ൪. വൃക്ഷം.

കുശമണ്ണ് - കുശവൻ കലമുണ്ടാക്കുന്ന മണ്ണ്, കുശക്കഴി

കുശയം-൧. പാനപാത്രം. ൨. കവളം

കുശൽ-ഏഷണി, നുണ.

കുശല്ക്കാരൻ-ഉപായി.

കുശല-വി-൧. സാമർത്ഥ്യമുള്ള, യോഗ്യതയുള്ള, പഠിപ്പുള്ള. ൨. നല്ലതായ, ശരിയായ ൩. ഭാഗ്യമുള്ള.

കുശലത, കുശലത്വം-സാമർത്ഥ്യം, മിടുക്ക്.

കുശലപ്രശ്നം-സൗഖ്യത്തെക്കുറിച്ചു ചോദിക്ക.

കുശലം-൧. സൗഖ്യം, ക്ഷേമം. ൨. സുകൃതം, കുത്സിതത്തെ കുറയ്ക്കുന്നത്, നല്ലവരിൽ നല്ലപോലെ യോജിക്കുന്നത് എന്നിങ്ങനെ അർത്ഥം. ൩. സൽഗുണം, യോഗ്യത, സാമർത്ഥ്യം.

കുശലി-വി. കുശലമുള്ള, ഭാഗ്യമുള്ള.

കുശലി-മൂക്കുംപ്പുംശ്ശു

കുശവൻ-മൺ പാത്രം പണിചെയ്തു ഉപജീവിക്കുന്ന ഒരു ജാതിക്കാരൻ. പര്യായങ്ങൾ-കുംഭകാരൻ, കുലാലൻ.

കുശസ്ഥലി-പ്ര. ശ്രീരാമന്റെ മൂത്ത മകനായ കുശനാൽ നിർമ്മിക്കപ്പെട്ട നഗരം. കുശാവതി എന്നും പറയും. വ. ദ്വാരകാപട്ടണം.

'പട്ടിണികൊണ്ടുമെലിഞ്ഞ
പണ്ഡിതനകുശസ്ഥലി
പട്ടണംകണ്ടപ്പോഴെ
വിശപ്പുംമോഹവും'

[രൈവതൻ പണിയിച്ച നഗരമാണ്. രൈവതൻ ഇല്ലാതിരുന്നപ്പോൾ-ബ്രഹ്മലോകത്തിൽ പോയിരുന്ന അവസരം നോക്കി-യക്ഷന്മാർ ഈ നഗരത്തെ നശിപ്പിച്ചു. രാക്ഷസന്മാരാണ നശിപ്പിച്ചതെന്നും പക്ഷംകാണുന്നു].

കുശാ-മധുരമാതളനാരകം.

കുശാക്ഷ്മാ-കരങ്ങ്.

കുശാഗ്രബുദ്ധി-ബുദ്ധിക്കു കൂർപ്പുള്ള, അതിബുദ്ധിയുള്ള.

കുശാണ്ഡാ-പ്ര. കുശൻ, ഏഷണി. വ. പറയുമ്പോൾ ഉണ്ടാകുന്ന തടവ്, വക്ക്.

കുശാംബൻ-കുശന്റെ പുത്രൻ.

[ഇന്ദ്രസദൃശനായ ഒരു പുത്രനെ ആഗ്രഹിച്ചു തപസ്സുചെയ്തതിന്റെശേഷം ഇന്ദ്രൻതന്നെ പേടിച്ചു കുശാംബന്റെ മകനായ ഗാധിയായി ഉത്ഭവിച്ചു].

കുശാല്-നല്ലവണ്ണം.

കുശാല്മലി-ഒചമ്മരം.

കുശാവതി, കുശസ്ഥലി-ശ്രീരാമന്റെ മൂത്ത മകനായ കുശൻ പണിയിച്ച നഗരം.

കുശാസനം-ഇരിപ്പാനായിട്ടു ദർഭകൊണ്ടു നെയ്തുണ്ടാക്കിയതു്.

കുശാസ്തരണം - ദർഭകൊണ്ടുണ്ടാക്കിയ മെത്ത.

കുശി-പ്ര. ഒരുമാതിരി ഇരിമ്പ്, ഉരുക്ക്. വ. കാച്ചിക്കൊട്ടിയ ഇരിമ്പ്. ന. കൊഴുവ്. ദ. വെണ്മരുത്.

കുശികതരു-പെരുമരുത്.

കുശികൻ-വിശ്വാമിത്രന്റെ പിതാവ്.

[വിശ്വാമിത്രന്റെ ഒരു പൂർവികനെയുള്ളു എന്നും അഭിപ്രായംകാണുന്നു].

കുശികം-പ്ര. പെരുമരുത്. വ. മരുത്. ന. കരുവിക്കരിമ്പ്. ദ. താന്നി.

കുശിംശപാ-അല്പം മഞ്ഞനിറമുള്ള ഇരുവുൾമരം.

കുശീദാ-രക്തചന്ദനം.

കുശീല-വി. ദുശ്ശീലമുള്ള.

കുശീലവൻ-പ്ര. ചാക്കിയാര്. വ. ആട്ടക്കാരനും മററും, വണ്ടികളിൽതന്നെ പാട്ടുപാടുകയും കഥപറകയും ചെയ്യുന്നവൻ, കുത്സിതമായ ശീലത്തോടുകൂടിയവൻ എന്നർത്ഥം. ന. വാല്മീകി. ദ. കുശനും ലവനും (രാമചന്ദ്രന്റെ പുത്രന്മാർ).

കുശുകുശുക്കുക-തമ്മിൽ പതുക്കെപ്പറയുക.

കുശുകുശുപ്പ്-തമ്മിൽ പതുക്കെപ്പറയുന്നതു്.

കുശുമ്പൻ-കുശുമ്പുള്ളവൻ.

കുശുമ്പൽ-പഴകിയോ നനഞ്ഞോ കേടുവരിക.

കുശുമ്പിക്കുക-പഴകിപ്പോയിട്ടും മററും കേടുവരിക.

കുശുമ്പ്-മററുള്ളവരുടെ ഭാഗ്യവും മററും കാണുമ്പോൾ തോന്നുന്ന അസൗഖ്യക്കേട്.

കുശേശയം-പ്ര. താമരപ്പൂവ്. വെള്ളത്തിൽ ഇരിക്കുന്നതു് എന്നർത്ഥം. വ. വണ്ടാരംകോഴി. ന. ചെമ്മകൊന്ന.

കുഷ്ഠാകു-പ്ര. കരളു. വ. ചെമന്ന പൂവുള്ള ഏരിക്ക്. ന. കൊടുവേലി.

കുഷ്പുംഭകം-കീരി.

കുഷ്ഠകൃന്തനം—തകര.

കുഷ്ഠകേതു—നിലയംവര.

കുഷ്ഠഗന്ധി—ഏലവാലുകം.

കുഷ്ഠഗന്ധിനി—അമുക്കുരം.

കുഷ്ഠഘ്നം—പു. കരിങ്ങാലി. വ. ഹിതാവലി. ന. കൈപ്പൻപടവലം.

കുഷ്ഠഘ്നി—പു. കാട്ടത്തി. വ. കാർകോകിൽ.

കുഷ്ഠച്ചൊറി—ചൊറിയുടെ മാതിരിയിൽ കാണുന്ന ഒരുമാതിരി കുഷ്ഠം.

കുഷ്ഠതോദനം—ചെങ്കരിങ്ങാലി.

കുഷ്ഠദോഷാപഹാ—കാർകോകിൽ.

കുഷ്ഠനാശനം—പു. വെങ്കടുക്. വ. പനിക്കിഴങ്ങ്. ന. നൊന്മനിവാക.

കുഷ്ഠനാശിനി—പു. മണിത്തക്കാളി. വ. കാർകോകിൽ.

കുഷ്ഠം—പു. ഒരു ദീനം, പാദോഷം. മറെറാരു പര്യായം—ശ്വിത്രം. കുത്സിതമായി സ്ഥിതിചെയ്യുന്നത് എന്നർത്ഥം. വ. കൊട്ടം. രോഗങ്ങളെ കളയുന്നത് എന്നർത്ഥം.

കുഷ്ഠരിപു—കരിങ്ങാലി.

കുഷ്ഠരോഗം—പാദോഷം.

കുഷ്ഠരോഗി—വി. കുഷ്ഠരോഗമുള്ള.

കുഷ്ഠലം—ചീത്തസ്ഥലം.

കുഷ്ഠസൂദനം—വൻകൊന്ന.

കുഷ്ഠഹന്താവ്—പു. ഒരു മരുത്, പാവ്. വ. മാറാംവു.

കുഷ്ഠഹന്ത്രി—കാർകോകിൽ.

കുഷ്ഠഹാ—പു. വേപ്പ്. വ. കൈപ്പൻ പടവലം.

കുഷ്ഠഹൃത്ത്—പീനാറി.

കുഷ്ഠാ—കൂട, വട്ടി, കുട്ട (കൊട്ട) മുതലായതിൻെറ വായ്.

കുഷ്ഠാരി—പു. ഗന്ധകം. വ. പീനാറി, ന. കരിങ്ങാലി. ർ. കൈപ്പൻപടവലം.

ഇ. ചെറിയ തൊഴുകണ്ണി. ന്റ. ഭൂമരമാരി (ഗ്രാഹ്യാംശംപൃഷ്ഠം.)

കുഷ്ഠി—വി. കുഷ്ഠരോഗമുള്ള. [ഷ്ഠീ, ഷ്ഠിനി, ഷ്ഠി.]

കുഷ്മാണ്ഡ(ക)ം—പു. കുമ്പളം. വ. കുമ്പളങ്ങ.

കുഷ്മാണ്ഡം, കുഷ്മാണ്ഡി—വലിയ കുമ്പളം.

കുസീദം—പു. പലിശ, വട്ടി. കുതിച്ചേരുന്നതെന്നർത്ഥം. പലിശ മുതലിനോടൊന്നിച്ചു ചേരുന്നതുകൊണ്ട് ഈ അർത്ഥം സിദ്ധിച്ചു. വ. രക്തചന്ദനം.

കുസീദിക—വി. പലിശയ്ക്കു കൊടുക്കുന്ന

കുസീദികൻ—കടംകൊടുത്തു പലിശവാങ്ങി ഉപജീവിക്കുന്നവൻ. കുസീദത്തിന്നായി ധനം കൊടുക്കുന്നവൻ എന്നർത്ഥം. [കുസീദം = പലിശകൊണ്ടു കാലക്ഷേപം കഴിക്കുക.]

കുസുംഭം—പു. കുയമ്പപ്പൂവ്. വസ്ത്രങ്ങളിലുംമററും ചായമായി പററിച്ചേരുന്നതെന്നർത്ഥം. വ. കിണ്ടി, കമണ്ഡലു. ന. സ്വർണ്ണം. ർ. കുങ്കുമം.

കുസുമം—പു. പുഷ്പം. വണ്ടുകൾ ഇതിൽ ചെന്നു പാറുന്നതുകൊണ്ട് ഇങ്ങിനെ പേരുണ്ടായി. വ. സ്ത്രീകളുടെ തീണ്ടായിരി.

കുസുമാ—പാതിരി.

കുസുമാഞ്ജനം—പുഷ്പാഞ്ജനം. കുസുമതുല്യമായ അഞ്ജനം, കുസുമനാശകമായ അഞ്ജനം ഇങ്ങിനെ അർത്ഥം. മററു പര്യായങ്ങൾ—രീതിപുഷ്പം, പുഷ്പകേതു, പൌഷ്പകം.

[ഇതു പിച്ചള ഉലയിൽവെച്ചു ഉരുക്കിയാൽ അതിൽനിന്നുണ്ടാകുന്ന കിട്ടം എന്നു അഭിപ്രായം കാണുന്നു.]

കുസുമാത്മകം—കുങ്കുമം.

കുസുമാധിപം—ചമ്പകം.

കുസുമാസവം—തേൻ.

കുസുമായുധൻ-കാമദേവൻ. കുസുമ ശബ്ദത്തോടുകൂടി അസ്ത്രൻ, ബാണൻ, ശരൻ എന്നീ പദങ്ങൾ ചേർത്താൽ കാമദേവൻ എന്ന അർത്ഥം വരും.

കുസുമാലൻ-കള്ളൻ.

കുസുമിത-വി. പൂവുണ്ടായ, പൂത്ത.

കുസുമേഷു-കാമദേവൻ. കുസുമങ്ങളാകുന്ന (പൂക്കളാകുന്ന) ഇഷു (അമ്പു)കളോടുകൂടിയവൻ എന്നർത്ഥം.

കുസൂലം-പു. നെല്ലറ. വ. വല്ലം.

കുസൃതി-സ്ത്രീ ദുർമ്മാർഗ്ഗം. വ. ശാഠ്യം, ന. കപടം.

'കുസൃതിപെരുകിന കുമതി
രാക്ഷസനിങ്ങനെ'
(ചാണക്യസൂത്രം)

കുത്സിതമായ നടപടി എന്നർത്ഥം. ['സൃ' ധാതുവിനു ഗമനം എന്നർത്ഥം. ചീത്തയായ വിധത്തിലുള്ള ആചരണം എന്നു കുസൃതിക്കു വ്യുൽപത്തി].

കുസ്തുംബരു, കുസ്തുമ്പുരു-കൊത്തമ്പാലയരി. കുത്സിതമായ രോഗത്തെ നശിപ്പിക്കുന്നതെന്നർത്ഥം.

കുസ്തുഭൻ-വിഷ്ണു. ഭൂമിയെ നിലയ്ക്കു നിറുത്തിയവൻ എന്നർത്ഥം.

കുസ്തുഭം-സമുദ്രം, കടൽ

കുഹക-വി. ഇന്ദ്രജാലമുള്ള, ചെപ്പടിവിദ്യയുള്ള.

കുഹകൻ-ചതിയൻ.

കുഹകാ-സ്ത്രീ. ചെപ്പടിവിദ്യ വ. വഞ്ചന.

കുഹചന-അ. വല്ലേടത്തും, ഒരിടത്തും

'ബാണമസ്യാപരം കുഹചനാപിനോ
കേളിശാലാലോ ന്യഗാദീൽ'
(ബാണയുദ്ധം കഥകളി)

കുഹചിൽ-അ. വല്ലേടത്തും, ഒരേടത്തും.

കുഹൻ-കുബേരൻ.

കുഹന-വി. പു. കള്ളമുള്ള, ചതിവുള്ള. വ. കപടഭക്തിയുള്ള.

കുഹന-സ്ത്രീ. വ്യാജം. വ. കപടഭക്തി. ദ്രവ്യത്തിലുള്ള ആഗ്രഹംകൊണ്ടു കപടമായി ചെയ്യുന്ന ധ്യാനം മൌനം എന്നിവ. താൻ വലിയ യോഗ്യനാണെന്നു അന്യരെഭ്രമിപ്പിപ്പാൻ ചെയ്യുന്ന ധ്യാനാദികളും പറയാം. കാണുന്നവരെ അത്ഭുതപ്പെടുത്തുന്നതെന്നർത്ഥം.

കുഹനം-പു ചുണ്ടെലി, എലി. വ. പാമ്പ്.

കുഹനിക-കപടഭക്തി.

കുഹരം-പു. സുഷിരം, പോതു്. ഭൂമിയെ ഹരിക്കുന്നതു്, പദാർത്ഥത്തെ നിശ്ശേഷമാക്കി ഹരിക്കുന്നതു്, ഇരുട്ടുകൊണ്ടു വിസ്മയിപ്പിക്കുന്നതു്, കാപട്യത്തെ നൽകുന്നതു് എന്നിങ്ങനെ അർത്ഥം. വ. ചെവി. ന. തൊണ്ട. ൪ ഗുഹ.

കുഹസ്വന(ര)ം-കോഴി.

കുഹളി-തെങ്ങിൻപൂക്കില.

കുഹാ-സ്ത്രീ ലന്തമരം വ. കടുരോഹിണി. ന. മഞ്ഞുകട്ടി.

കുഹു, കൂഹൂ-സ്ത്രീ മുഴുത്ത കറുത്തവാവ്. ഇരുട്ടിന്റെ അധികത ഹേതുവായിട്ടു ആശ്ചര്യത്തെ ഉണ്ടാക്കുന്നതെന്നർത്ഥം വ. കുയിലിന്റെ ശബ്ദം.

കുഹൂകണ്ഠം-കുയിൽ.

കുഹൂമുഖം-കുയിൽ.

കുഹൂരവം-കുയിൽ

കുഹൂരവി-കുയിൽപ്പേട.

കൂഹഡി(ലി)കാ, കൂഹേഡി(ലി)-മഞ്ഞുകട്ടി.

കൂഹേലി-മഞ്ഞു്.

കൂഹേലികാ-മഞ്ഞു്.

കുളകം-പു. കാക്കപ്പനച്ചം. വ. പാടാലം. ന. രണ്ടോ അതിലധികമോ ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നിച്ചു അന്വയിക്കേണ്ടി വരുമ്പോൾ പറയുന്ന പേർ.

കുളക്കടവു്-കുളത്തിലേയ്ക്കു ഇറങ്ങി കുളിക്കുന്ന സ്ഥലം.

കുളക്കോഴി-കുളത്തിലും മററും വെള്ള ത്തോടടുത്തു പാക്കുന്ന ഒരു പക്ഷി.

[ഇതിൻെറ മാംസം വാതത്തെയും ര ക്തദോഷത്തെയും പിത്തത്തെയും നശി പ്പിക്കും. ക്ഷാരമുണ്ടു്. കഫവൎദ്ധനകര മാണു്. സം-കാരണ്ഡവം. ഇംഗ്ലീഷിൽ -(Water fowl) വാട്ടർ ഫൌൽ.]

കുളങ്കര-കുളത്തിൻെറ കര.

കുളച്ച്-വിക്ക്, കൊഞ്ഞവാക്ക്.

കുളച്ചീര-വെള്ളത്തിലോ വെള്ളത്തിനടു ത്തോ ഉണ്ടാകുന്ന ഒരു ചെടി.

കുളപ്പുര-കുളത്തിൻെറ വക്കിനോടു ചേ ൎന്നുണ്ടാക്കുന്ന പുര.

കുളമാവു്-ഒരു വൃക്ഷം.

കുളമാൎഗ്ഗം-ശക്തിപൂജ.

കുളം-കുളിപ്പാനുണ്ടാക്കുന്ന ജലസ്ഥലം.

[നൂററിമുപ്പതു കോലിൽ കുറയാതെ ചുററളവും ചതുരശ്രവും ഉണ്ടായിരുന്നാൽ താനു്. സംസ്കൃതത്തിൽ-വാപി. തമിഴിൽ -കുളം]

കുളംകോരിക്കുക-നശിപ്പിക്കുക. [ശൈ ലി.]

കുളന്തോരി(ണ്ടി)-കുളം കുഴിക്കുന്നവൻ.

കുളമ്പു്-മൃഗങ്ങളുടെ കാൽച്ചുവടു്.

കുളമ്പുമൂക്കൻ-കുളമ്പുപോലെയുള്ള മൂ ക്കോടുകൂടിയവൻ. പൎയ്യായങ്ങൾ-ഖുര ണസ്സ്, ഖുരണസൻ.

കുളവക്ക്-ഫ. പൊന്നാന്തിയിൽ ഒരു പട്ട ണം. വ. കുളത്തിൻെറ വക്കു്.

കുളവൻ-മീൻ, നരമീൻ.

കുളവി-കടന്നൽ.

കുളച്ച്-വിക്ക്, കൊഞ്ഞവാക്ക്.

കുളറുക- വിക്കിപ്പറയുക, കൊഞ്ഞപറ യുക.

കുളർനാക്ക്-പറയുമ്പോൾ തടവുണ്ടാകു ന്ന നാക്കു്.

കുളാൎണ്ണവം-ശാക്തേയ കൎമ്മത്തെപ്പററി വിസ്തരിക്കുന്ന ഗ്രന്ഥം.

കുളി-ഫ. വെള്ളത്തിൽ മുങ്ങിക്കുളിക്കുക. വ. വെള്ളംകൊണ്ടു ശരീരം കഴുകുക. (അടിതോൽ എന്നതു നോക്കുക.)

കുളികവേള-ഗുളികവേള. ('കുലികവേ ള' എന്നതു നോക്കുക.)

കുളിക്കുക-വെള്ളത്തിൽ മുങ്ങുക. വെള്ളം കൊണ്ടു ശരീരം കഴുകുക. [സ ക്രി. കുളിപ്പിക്കുക.]

കുളിപ്പുര-കുളിക്കുന്നതിനുള്ള പുര.

കുളിമം-ദേവതാരം.

കുളിരിണ-ചന്ദനവും രക്തചന്ദനവും.

കുളിരുക-തണുപ്പുകാരണം സുഖമുണ്ടാ വുക, തണുപ്പുതട്ടുക.

കുളിർ, കുളുർ-വി. തണുപ്പുള്ള.

കുളിർ-ഫ. മഴയോ, മഞ്ഞോ ഉണ്ടാകു മ്പോൾ തോന്നുന്ന ഒരവസ്ഥ, തണുപ്പ്. വ. ചന്ദനം.

കുളിൎക്കുക-തണുക്കുക.

കുളിൎന്ന-വി തണുത്ത, കുളിരുള്ള.

കുളിൎപ്പു്-കുളിൎമ്മ, തണുപ്പു്.

കുളിൎമ്മ-കുളിൎപ്പു്.

കുളീരം-ഫ ഞണ്ടു്. വ. കൎക്കടകമാസം.

കുളീരശൃംഗി-കൎക്കടശൃംഗി.

കുളീരവിഷാണി(കാ) കൎക്കടശൃംഗി.

കുളുർ, കുളിർ-വി. തണുപ്പു്. തണുപ്പുള്ള.

കുളുൎക്കല്ലു്-ചന്ദ്രകാന്തം.

കുളുൎക്കുക-തണുക്കുക.

കുളുൎമതി-ചന്ദ്രൻ.

കുള്ളൻ-കൊച്ചു മനുഷ്യൻ, മുണ്ടൻ. പ ൎയ്യായങ്ങൾ-ഖൎവൻ, ഹ്രസ്വൻ, വാമ നൻ.

കുള്ളി പൊക്കംകുറഞ്ഞ സ്ത്രീ, മുണ്ടി.

കുഴ-ധാ. ദ്രവിണത്തോടു ചേരുക ക്ഷീ ണിക്ക.

കുഴ-ഫ. ചില പാത്രങ്ങളിലും, സൂചി മു തലായവയിലും ചരടും മററും കോൎ

ന്നതിനുള്ള ഭാരം, കാത്ത്. ൨. പാൽ കറക്കുന്നതിനു മുളകൊണ്ടുണ്ടാക്കിയ ഒരു മാതിരി പാത്രം.

കഴക്കട്ട, കൊഴക്കട്ട-അരിമാവുകൊണ്ടുരുട്ടിയുണ്ടാക്കിയ ഒരു പലഹാരം.

കഴക്ക്-൧. വിഘ്നം. ൨. പ്രയാസം. ൩. തർക്കം. ൪. കലഹം.

കഴങ്ങുക-൧. വിഘ്നമാവുക. ൨. കലങ്ങുക. ൩. ക്ഷീണിക്കുക. [സ. ക്രി. കഴക്കുക].

കഴച്ചട്ടകം-മരംകൊണ്ടു പിടിയിട്ട ഒരു മാതിരി വലിയ ചട്ടകം.

കഴച്ചാട്ടം-കഴക്ക്, കാര്യങ്ങളിലെ വെടിപ്പില്ലായ്മ.

കഴച്ചിൽ-൧. കലക്കം. ൨. കലയുക.

കഴച്ചുമറിക്കുക-൧. വല്ലതും വെള്ളം കൂട്ടി ഇളക്കി യോജിപ്പിക്കുക. ൨. കൂട്ടിക്കലർത്തുക.

കഴപ്പം-൧. തിടുക്കം. ൨. കഴച്ചിൽ

കഴപ്പ്-കഴപ്പം.

കഴപ്പുക-തിടുക്കപ്പെടുക.

കഴമറിച്ചിൽ-൧. കഴയുടെ മാററം. ൨. ക്രമക്കേടായിട്ടും തീർച്ചയില്ലാതെയും ആവുക.

കഴമറിയുക-മുമ്പേ ഇരുന്നഅവസ്ഥയിൽ നിന്നിളകി ക്രമക്കേടായിത്തീരുക.

കഴമറിവ്-കഴമറിച്ചിൽ.

കഴമ്പിക്കുക-കൊഴക്കുക.

കഴമ്പ്-൧. കൂട്ട്, എണ്ണയും മററും കൂട്ടിച്ചേർത്തു കഴച്ചുണ്ടാക്കിയ മരുന്ന്. ൨. ചില മരുന്നുകൾ കൂട്ടി കാച്ചി അരിച്ച ഒരുമാതിരി എണ്ണ.

കഴയ്ക്കുക-൧. കൂട്ടിക്കലർത്തുക. ൨. അവിക്കുക.

കഴയുക-൧. കൂടിക്കലരുക. ൨. അവിയുക. [സ. ക്രി. കഴപ്പിക്കുക].

കഴലപ്പം-കഴലിലുണ്ടാക്കിയ ഒരു പലഹാരം.

കഴലാൾ, കഴലി-ഈ പദത്തിന്റെ മുന്നിൽ വണ്ട്, മേഘം മുതലായ ശബ്ദങ്ങൾ വന്നാൽ കറുത്തതലമുടിയുള്ളവൾ എന്ന അർത്ഥം വരും.

കഴലൂതുക-കഴൽവിളിക്കുക.

കഴലൂത്ത്-കഴലിൽ ഊതി ശബ്ദം പുറപ്പെടുവിക്കുക.

കഴൽ-ഊതുവാനുള്ള ഒരുവക വാദ്യം. ഓടക്കുഴൽ, ചീങ്കുഴൽ, കൊമ്പുകുഴൽ മുതലായത്. ൨. സ്ത്രീകളുടെ തലമുടി. ൩. ഒരാഭരണം. ൪. മദ്ദളംകുഴലും മററും.

കഴൽക്കണ്ണാടി-കഴലിന്റെ ഭാഷയിലുള്ള കണ്ണാടി, ചീനക്കണ്ണാടി.

കഴൽക്കാരൻ- കഴൽ വിളിക്കുന്നവൻ. പര്യായങ്ങൾ-വേണുധ്മാവ്, വൈണവികൻ.

കഴൽക്കുന്തം – ഒരുമാതിരി കുന്തം. (Bayonet).

കഴൽവിളി-കഴലൂത്ത്.

കഴവി-അരകല്ലിൻപിള്ള, അമ്മിപ്പിള്ള.

കഴി-൧. കഴിച്ചുണ്ടാക്കിയ സ്ഥലം, കുണ്ടുള്ള ഭൂമി. പര്യായങ്ങൾ-ഗർത്തം, അവടം. ൨. ശവക്കുഴി.

കഴികണ്ണൻ-കണ്ണു താണവൻ.

കഴികലം-കഴിയുള്ള ഒരുമാതിരി പാത്രം

കഴികല്ല്-൧. മാപ്പുര. ൨. കഴിയമ്മി.

കഴികിണ്ണം-വട്ടം കൂടുന്ന ഒരുമാതിരി ഓട്ടുകിണ്ണം.

കഴികുത്ത്-കഴിയുണ്ടാക്കുക.

കഴികുഴി-പാര.

കഴിക്കാണം-൧. ശവം അടക്കുന്ന കഴിക്കു കൊടുക്കുന്ന ദ്രവ്യം. ൨. ചെറിയ തെങ്ങിൻതൈയ്ക്കു കൊടുക്കുന്ന വില.

കഴിക്കാരായ്മ- വൃക്ഷങ്ങൾക്കു പിരിപ്പുള്ള ദ്രവ്യം കൊടുത്തു പുരയിടം എഴുതിവാങ്ങിക്കുന്നതിനു പറയുന്ന ഒരു പേർ.

കഴിക്കുക-കഴിയുണ്ടാക്കുക.

കഴിക്കേട്ട്-തെങ്ങിൻതൈ നട്ടാൽ വള രുന്നതിനു മുമ്പെ ഉണ്ടാകുന്ന കേട്.

കഴിച്ചിടുക-ക്രി. ചില വിത്തുകൾ നടുക. ഉ. കുഴിയിൽ വെച്ചു മൂടുക. ന. ശവം അടക്കുക.

കഴിച്ചീല-കൈകമുണ്ട്.

കഴിതവി-ഓട്ടുകൊണ്ടുള്ള ഒരുമാതിരി ത വി, കുഴിയുള്ള തവി.

കഴിതാളച്ചുണ്ടി-ഒരുമാതിരി പയൽ.

കഴിതാളം-ഒരു വാദ്യം.

കഴിതോണ്ടുക-ഗൂഢമായി ദ്രോഹിക്ക ക. [ശൈലി.]

കഴിത്തറ-കല്ലറ, ശവക്കുഴി.

കഴിത്താലി-കന്നുകാലികൾക്കു വെള്ളം കൊടുക്കുന്ന ഒരുവക വലിയ മൺ പാത്രം.

കഴിത്തൈ-കൊച്ചു തെങ്ങിൻതൈ.

കഴിനഖം- നഖത്തിലുണ്ടാകുന്ന ഒരു ദീ നം. ചികിത്സ-മനയോല, ചുണ്ണാമ്പ് ഇവ സമം പൊടിച്ചു ശർക്കരയിൽ കുഴ ച്ചിടുക.

കഴിനരി-ഒരുവക കുറക്കൻ.

കഴിനാട്-കമ്പക്കാലോ തൂണോ നാട്ടു വാനുണ്ടാക്കിയ കുഴി.

കഴിപ്പൻ-ഉരുളി.

കഴിപ്പലക-പണപ്പലക.

കഴിപ്പിക്കുക-കുഴിയുണ്ടാക്കിക്കുക.

കഴിപ്പൂവ്-വെടിമരുന്നുകൊണ്ടുള്ള ഒരു പ്രയോഗം.

കഴിപ്പുറ്റ്-ശവം അടക്കിയ കുഴി.

കഴിബലി, കഴിഹോമം-കുഴിബലി കട.

കഴിമടി-വലിയമടി.

കഴിമടിയൻ-വലിയ മടിയുള്ളവൻ.

കഴിമാടം-ശവക്കുഴി, കല്ലറ.

കഴിമൂക്കൻ-കുഴിഞ്ഞ മൂക്കുള്ളവൻ. പ ര്യായങ്ങൾ-അവടീടൻ, അവനാടൻ, അവഭ്രടൻ, നതനാസികൻ.

കഴിയടി-രണ്ടുമെല്ലാര ഒന്നിച്ചു കൂടുന്ന ത ടമുള്ള ഭാഗം.

കഴിയൻ- പുലയന്റെയോ പറയന്റെ യോ ആൺകുട്ടി, നീചൻ, ചതിയൻ, കള്ളൻ.

'ഇക്കുഴിയൻ മമ തല്ലുകൊണ്ടും
വെക്കമെടുത്തു നടപ്പാറായൊ'
(സ്യമന്തകം തുള്ളൽ)

കഴിയൻ-ക്രി. എണ്ണത്തുടം, കുഴിതവി. ഉ. ഒരുമാതിരി പിഞ്ഞാണം.

കഴിയമ്മി-മരുന്നരയ്ക്കുന്നതിനുള്ള ഒരുമാ തിരി അരകല്ല്.

കഴിയാന-പൊടിയിൽ ഇരിക്കുന്ന ഒരു വക കൊച്ചു പ്രാണി.

കഴിയിൽചാടിക്കുക-ചതിക്കുക.[ശൈ ലി.]

കഴിയുക-കുഴിയുണ്ടാവുക. [സ. ക്രി. ക ഴിക്കുക.]

കഴിയെടുക്കുക-കുഴിയുണ്ടാക്കുക.

കഴിവിത്ത്-കുഴികുത്തി നടേണ്ടുന്ന ചി ല വിത്തുകൾ.

കഴിവില-തെങ്ങിൻതൈയുടേയോ പിലം വിൻതൈയുടേയോ വില.

കഴിവ്-ക്രി. കുഴി. ഉ. താഴ്ച.

കറ-ധാ. ചുരുങ്ങുക.

കറ-ക്രി. പോരായ്ക. ഉ. കുറവ്. ന. അ റകുറവ്, കുറവ്, അവമാനം.

കറക്-ക്രി. അരയ്ക്കു താഴെയുള്ളഭാഗം മുഴ വൻ. പര്യായങ്ങൾ-കടി, ശ്രോണി, കകുദ്മതി. ഉ. കൈ. ന. പന്നിക്കൂട.

കറച്ചിൽ-പോരായ്ക, കുറവ്.

കറഞ്ഞ-വി. അല്പമായ.

കറഞ്ഞൊന്ന്-അ. അല്പം

കറതീക്കക-ഫ. നന്നാക്കുക, കുററംതീക്കുക. വ. അവമാനംകളയുക [കാ. ക്രി. കറതീപ്പിക്കുക]

കറത്തലപ്പിണ്ണം-തലയില്ലാത്ത മുടൽ, കബന്ധം.

കറത്തി-കറവന്റെ സ്ത്രീ.

കറനാഴി-സാമാന്യമായുള്ളതിൽ അല്പം ചെറിയ നാഴി, മറെറാരു നാഴികൊണ്ടു മുന്നാൽ കറവുവരുന്ന നാഴി.

കറപടി-കറവ്.

കറപറ-മറെറാരു പറകൊണ്ടളന്നാൽ കറവുവരുത്തുന്ന പറ, കള്ളപ്പറ.

കറമാനം-കറവ്, കറഞ്ഞതു്.

കറയ-അ. അല്പമായി.

കറയക്കണ്ടല്ല-കറഞ്ഞവനെന്നു വിചാരിച്ചല്ല.

കറയ്ക്കുക-ഫ. അല്പമാക്കുക. വ. താഴ്ത്തുക ന. ഹീനമാക്കുക.

കറയുക-ഫ. അല്പമാവുക. വ. താഴുക. ന. ഹീനമാവുക. [കാ ക്രി. കറപ്പിക്കുക]

കറവൻ-ഒരു താണജാതിക്കാരൻ കറിഞ്ചിനിലവാസി.

കറവന്താളി-ഒരുവക താളി.

കറവാകുക-ഫ കറയുക. വ. അവമാനമാവുക. [സ. ക്രി കറവാക്കുക]

കറവു്-ഫ. കറച്ചിൽ, ന്യൂനം. വ. അവമാനം.

കറം-വാമനൻ, മുണ്ടൻ. [പ്രചാരലുപ്തം]

കറമ്മാൻ-ഒരുവക മാൻ

കറള-കരളുയുടെ പൂർവ്വരൂപം, ഏഷണി പിന്നീടു വ്യാജമെന്നും ഈ പദത്തിന്നർത്ഥം വന്നു.

കറശാണി-ഒരുതരം അയമോദകം, ഓശാള.

[ഇല കറിക്കു നന്നു്. കറശാണി-വൃതം, കഫം, കോഷ്ഠശൂലം, കൃമി, ഛർദ്ദി, മഹോദരം, ഗുല്മം, ആനാഹം, അശസ്സ്, പ്ലീഹ, ഉദരരോഗം, ഗുല്മരോഗം ഇവയെ ശമിപ്പിക്കും. സം-യവാനി.]

കറി-ഫ. ഹിന്ദുക്കൾ നെററിയിൽ ഇടുന്ന അടയാളം. വ. ലാക്കു്. ന. എഴുത്തു്. ര ചില വസ്ത്രത്തിൽ തിരിച്ചിടുന്ന അടയാളം ൫ തവണ, പ്രാവശ്യം. ആ. ചീട്ടി. ൬ നിശ്ചയം. വൃ. സമയം. ൻ. ഒരളവു്.

കറിക്കോൽ-വെള്ളം വററുന്നതു് അറിയുന്നതിനു വെയ്ക്കുന്ന അടയാളമുള്ള കോൽ.

കറിക്കുക-ഫ. എഴുതുക. വ. അടയാളം വെയ്ക്കുക. ന. നിശ്ചയിക്കുക. ര. ലക്കുനോക്കുക [കാ ക്രി. കറിപ്പിക്കുക.]

കറിക്കൂട്ടു്-ഒരുമാതിരി സുഗന്ധവസ്തു, ചന്ദനവും മററും.

[കർപ്പൂരം, അകിൽ, കസ്തൂരി, കങ്കോലപ്പൂട്ടിൽ ഇവയെല്ലാം കൂട്ടിച്ചേർത്തുണ്ടാക്കിയ കറിക്കൂട്ടിനു 'യക്ഷകർദ്ദമം' എന്നു പേർ. തക്കോലത്തിന്റെ സ്ഥാനത്തു ചന്ദനവും ചേർക്കാറുണ്ടു്.]

കറിക്കൊള്ളുക- വിചാരിക്കുക, മനസ്സിൽ വെക്കുക, ലക്ഷ്യമാക്കുക.

കറിച്ചി-ഒരുവക മത്സ്യം വ. ഒരുവക വള്ളി.

കറിച്ചു്-അ ഫ. പററി, സംബന്ധിച്ചു്. വ. ഹേതുവായിട്ടു്.

കറിഞ്ചി-മലവാരം.

കറിഞ്ഞി-ഫ. തോക്കിന്റെ കഞ്ചിക്കുതിരയിൽ ചെമ്പാരം തീ വീഴുന്ന സ്ഥലം. വ. അവിടെ ഇടുന്ന മരുന്നു്. ന. ചക്കിപ്പൂച്ച.

കറിഞ്ഞിത്തുള-കറിഞ്ഞിയിൽ തുള.

കറിപ്പടി-ന്യൂനമായിട്ടെഴുതിയ ചില എഴുത്തുകൾ.

കുറിപ്പ്—൧. കുറിക്കുക. ൨. കണക്കുകൂട്ടി എഴുതുന്ന ഒരുമാതിരി എഴുത്ത്. ൩. ചില വൎത്തമാനക്കുറിപ്പ്.

കുറിമാനം—ചുരുക്കമായിട്ടെഴുതി കൊടുത്തയയ്ക്കുന്ന എഴുത്ത്.

കുറിയ—വി. ചെറിയ, നീളം കുറഞ്ഞ.

കുറിയതു്—൧. ചെറിയതു്. ൨. കൊച്ചുമുണ്ട്. ൩. കട്ടിലയുടെ കുറുമ്പടി. പൎയ്യായങ്ങൾ—വാമനം, ന്യക്ക്, നീചം, ഖൎവ്വം, ഹ്രസ്വം.

കുറിയമുണ്ട്—ചെറിയമുണ്ട്.

കുറിയാട്—ആവിയാട്. [തമിഴിൽ-ചെമ്മിലിയാട്.]

[ഇതിന്റെ മാംസം കുറഞ്ഞൊരു വാതത്തെ ശമിപ്പിക്കുന്നതാണ്. ആട്ടിന്റെ മാംസത്തെക്കാൾ ഗുണം കുറവാണ്. മുതിര, പാല്, എള്ള, മുള്ളങ്കി, ശൎക്കര, തേൻ ഇവ ഇതിന്റെ മാംസത്തിനു വിരോധമാണ്].

കുറിയിടുക—൧. കുറിതൊടുക. ൨. മുണ്ടിൽ അടയാളമിടുക. ൩. ചിട്ടിയിടുക. ൪. ലാക്കുനോക്കുക.

കുറിവെക്കുക—൧. സമയം നിശ്ചയിക്കുക. ൨. വസ്ത്രത്തിൽ അടയാളമിടുക. ൩. ചിട്ടികൂടുക. ൪. ലാക്കുനോക്കുക.

കുറു—വി. നീളമില്ലാത്ത.

കുറുക—അ. ൧. കൊച്ചായി ൨. വേഗമായി. ൩. വിലങ്ങേ.

കുറുക, കുറുകക്കഴമ—ഒരുവക ചെറിയ നെല്ല്.

[കുറുകനെല്ല് മൂന്നു ദോഷങ്ങളേയും ശമിപ്പിക്കും ബലവൎദ്ധനകരമാണ്. സംസ്കൃതത്തിൽ-മുണ്ഡശാലി.]

കുറുക—അ. വേഗത്തിൽ

കുറുകുക—൧. കൊച്ചാകുക, ചെറുതാവുക ൨. അടുക്കുക. ൩. പാല് മുതലായതു വെന്തു കുറഞ്ഞു കൊഴുക്കുക. ൪. പ്രാവു മുരളുക. ൫. കുറയുക. ൬. താഴുക. [കുറക്കുക, സ. ക്രി. കുറുക്കുക.]

കുറുകുറുക്കുക—ശ്വാസം തടഞ്ഞു തൊണ്ടയിൽനിന്ന് ഒരുമാതിരി ശബ്ദം പുറപ്പെടുക.

കുറുകുറുപ്പ്—ശ്വാസത്തിന്റെ തടവുകൊണ്ടുണ്ടാകുന്ന ഒരു ശബ്ദം

കുറുക്ക്—വി. ൧. വിലങ്ങെയുള്ള. ൨. കൊച്ചായ. ൩. എളുപ്പമായ.

കുറുക്ക്—൧. പുറത്തെ എല്ല്, മുതുക്. ൨. വിലങ്ങൽ.

കുറുക്കൽ—൧. ചുരുക്കം. ൨. അടുപ്പിൽ വെച്ചു കൊഴുപ്പിക്കുക, വററിക്കുക.

കുറുക്കൻ—കുറുനരി, കൂകുന്ന ഒരു കാട്ടുജന്തു, ഊളൻ. പൎയ്യായങ്ങൾ—ശിവ, ഭൂരിമായൻ, ഗോമായു, മൃഗധൂൎത്തകൻ, സൃഗാലൻ, വഞ്ചകൻ, ക്രോഷ്ടാവ്, ഫേരു, ഫേരവം, ജംബുകം. (നായാട്ടുപേർ—ആട്ടിക്കടിയൻ).

കുറുക്കുക—൧. വററിക്കുക. ൨. ചുരുക്കുക. ൩. കൊച്ചാക്കുക. ൪. മരം വെട്ടിവീഴിക്കുക.

കുറുക്കുമരുന്ന്—പ്രസവിച്ചുകിടക്കുന്ന ചില സ്ത്രീകൾ കുടിക്കുന്ന ഒരു മുക്കുടി.

കുറുക്കുവഴി—എളുപ്പത്തിൽ പോകാവുന്ന വഴി.

കുറുക്കുവിളി, ക്രുക്കുവിളി—ഒരുമാതിരി ശബ്ദം.

കുറുക്കേ—അ. ൧. വേഗത്തിൽ. ൨. വിലങ്ങേ.

കുറുഞ്ഞി—ഒരു ചെടി.

[ചുട്ടുനീറൽ, ഛൎദ്ദി, പിത്തം, ജ്വരം, തണ്ണീർദാഹം ഇവയെ ശമിപ്പിക്കും. സം-തരണി. തമി-ചിറുകുറിഞ്ചി. ഇം—(Cabbage rose) കാബേജ് റോസ്].

കുറും—വി. കൊച്ചായുള്ള

കുറുംകണക്ക്—വേഗത്തിൽ കൂട്ടാവുന്ന കണക്ക്.

കറുംകാട്ട്-കൊച്ചു കാട്ട്.

കറുംകുഴൽ-ഊതുന്നതിനുള്ള ഒരുമാതിരി വാദ്യം.

കറുച്ചിയൻ-മലയാളത്തിൻെറ വടക്ക വൈനാട്ടിലുള്ള മലകളിൽ പാൎക്കുന്ന ഒരു ജാതിക്കാരൻ.

കറുച്ചുലി-ഒരുവക വള്ളി.

കറുഞ്ചുഴിക-പുരയുടെ ഇടയുത്തരം.

കറുട്ടുന്നു, കുറുട്ടുന്നു-കറമ്മുന്നു, കരയുന്നു.

കറുനരി-കുറുക്കൻ, ഊളൻ.

കറുനാക്ക്-നാക്കിനടിയിൽ വരുന്ന ഒരു ദീനം.

കറുനാഴം-മറുന്നാഴം.

കറുന്തവൽ-വേരും കൊമ്പുകളും മാത്ര മുള്ളതും തടിമരമില്ലാത്തതുമായ ചെടി മരം. പൎയ്യായങ്ങൾ-സ്തംബം, ഗുല്മം.

കറുന്തിരട്ട്-വിവരമായിട്ട ചുരുക്കത്തി ലെഴുതിയ കണക്കോല.

കറുനിര-നെററിയുടെ മേലെ വണ്ടിൻെറ ആകൃതിയിൽ വേറെവേറെ ഭംഗിയിൽ വെട്ടിനിൎത്തുന്ന തലമുടി. പൎയ്യായ ങ്ങൾ-അളകം, ചൂൎണ്ണകുന്തളം.

[ചില സ്ത്രീകളുടെ നെററിയിൽ വരിയായിട്ടുണ്ടാകുന്ന ചെറിയ തലമുടി ക്കും കുറുനിര എന്നു പറയുന്നു].

കറുന്തുവൽ-കുറുന്തവൽ.

കറുന്തോട്ടി-ഒരുവക മരുന്ന്. പൎയ്യാ യങ്ങൾ-ബല, വാട്യാലകം. (വേറെയു മുണ്ട്).

'ബലാസമം ഗോമതികാചലേദം
ഭദ്രൈമനീസ്യാൽ ഖരകാഷ്ഠികാച
കല്യാണിനീഭദ്രബലാചമോടാ
വാടി ബലാന്ത്യോതി ശൈഫചയാസ്യാൽ'
(രാമരത്നഘണ്ടു)

[കുറുന്തോട്ടിയിൽ മഹാബല, നാ ഗബല, ബലിക മുതലായി പല ഇന മുണ്ട്. ഗുണങ്ങളും വെവ്വേറെയാണ്. കുറുന്തോട്ടി-വാതം, പിത്തം, രക്താമാ ശം, ക്ഷതം, വായുമുട്ടൽ, ചുമ, വാത രക്തം ഇവക്ക നന്ന്. ബലികര മാണ്. നിറം നന്നാക്കും. ദേഹത്തെ തടിപ്പിക്കും. തമിഴിൽ ചിത്താമുട്ടി.]

കറുപ്പ്-പ്ര നായന്മാരിലുള്ള സ്ഥാന പ്പേർ. വ. ഒരു ജാതിക്കാർ. ന. ചാ യമിടുന്ന ഒരു ജാതിക്കാരൻ.

കറുമൻ-കുറിച്ചി.

കറുമുഴി-സുഗന്ധപുഷ്പമുണ്ടാകുന്ന ഒരു വ ള്ളി. കുറുമുഴിമുല്ലയുടെ പൎയ്യായങ്ങൾ- മാഗധി, ഗണിക, യൂഥികം, അംബഷ്ഠം. മഞ്ഞക്കുറുമുഴിമുല്ലയ്ക്കു-ഹേമപുഷ്പിക എ ന്നു പേർ.

[കുറുമുഴി നാലുതരമുണ്ട്. വെളുപ്പ്, കറുപ്പ്, മഞ്ഞ, നീലം ഈ പൂക്കളെ ക്കൊണ്ട് അറിയണം. പിത്തം മുഖരോഗം, രക്തദോഷം, ദന്തരോഗം, ത്വക്ദോഷങ്ങൾ, നേത്രരോഗം, നവ ജ്വരം, ശിരോരോഗം, ചുട്ടുനീറൽ, അ സ്മരി, തണ്ണീർദാഹം ഇവക്ക നന്ന്. സം-യൂഥിക. തമി-മുല്ലൈ. ഇം- (Jasminum auriculatum)-ജാ സ്മിനം ആറിക്കുലേററം].

കറുമ്പ്-പ്ര. കരട്ട്. വ, അഹംഭാവം,

കറുമ്പടി-കട്ടിലിൻെറ തലയും കാലും പണിയുന്ന മരം.

കറുമ്പൻ-മുണ്ടൻ.

കറുമ്പാട്ട-ഒരുവക മത്സ്യം.

കറുമ്പൂവ്-ചാമ തിന മുതലായ കൃഷി.

കറുമ്മൻ-ചപ്പും ചപ്പാടിയും.

കറുമ്മാപ്പ്-വയ്തിച്ചു തിങ്ക.

കറുമ്മുക-വയ്തിച്ചിട്ടു കളിക്കുക.

കറുവടി-മുണ്ടൻവടി, ചെറിയ വടി.

കറുവാ-ഒരുവക മത്സ്യം.

കറെ-അ. അല്പം.

കറച്ച്-അ. അല്പം.

കററക്കാരൻ-കുററമുള്ളവൻ.

കുററടി-നിന്ദാവാക്ക്.

കുററപ്പാട്-കുററം.

കുററപ്പെടുത്തുക-കുററക്കാരനാക്കുക, കുററംപറയുക.

കുററം-പിഴ, അപരാധം.

കുററവാളികൾ-കുററം ചെയ്യുന്നവർ.

കുററവിധി-കുററക്കാരനു നിശ്ചയിക്കുന്ന ശിക്ഷ.

കുററി-പ്ര. വൃക്ഷം വെട്ടിയതിന്റെ ശേഷിച്ച മുറി. പര്യായങ്ങൾ-സ്ഥാണു, ധ്രുവം, ശങ്കു. [കുററികൾ നാട്ടിയ കുഴിക്ക 'കുക്കലം' എന്നു പേർ.] ൨. നിലത്തു തറയ്ക്കുന്ന കമ്പ്. ൩. എണ്ണയും നെയ്യും സൂക്ഷിക്കുന്ന പാത്രം. ൪. പാൽ കറക്കുന്നതിനുള്ള ഒരു പാത്രം. ൫. മഞ്ഞൾ മുപ്പിലിടുന്ന മരപ്പാത്രം. ൬. കള്ളും തെളിവ്. ൭. കുടിയൻ. ൮. ഒരുമാതിരി പാ.

കുററിക്കാട്-കുറുങ്കാട്.

കുററിക്കാണം-പണ്ടാരവകയ്ക്കും മുതലാളനോ കൊടുക്കുന്ന തടിവില.

കുററിക്കാൽ-തൂണ്.

കുററിക്കോട്ട-ഒരുമാതിരി ചെറിയ കോട്ട.

കുററിച്ചൂൽ-തേഞ്ഞു നീളംകുറഞ്ഞ ചൂൽ.

കുററിത്തുറപ്പ- തേഞ്ഞു നീളംകുറഞ്ഞ ചൂൽ.

കുററിനാട്ടിബലി-ബ്രാഹ്മണർ മുതലായവർ മരിച്ചാൽ പത്താംദിവസം ചെയ്യുന്ന കർമ്മം.

കുററിനിപ്പ്-കടിഞ്ഞില.

കുററിപിടി-പ്ര. പൊലികടം. ൨. ചെറിയ കച്ചവടം.

കുററിപിടിക്കാരൻ-പ്ര. പൊലികടക്കാരൻ. ൨. കടം വാങ്ങി കച്ചവടം ചെയ്യുന്നവൻ.

കുററിപൂജ-പുരവാസ്തുബലി.

കുററിമാച്ചിൽ-തുറപ്പക്കമ്പ്, കടമ്പ്.

കുററിയറുക-സന്തതി നശിക്കുക.

കൂ

കൂകൽ-പ്ര. വിളിയോടുകൂടി നീട്ടി ഒരു ശബ്ദം പുറപ്പെടുവിക്ക. ൨. കുറുക്കൻ, കോഴി മുതലായവയുടെ ശബ്ദം. ൩. ഉറച്ചു വിളിക്കയും മററും ചെയ്യു.

കൂകൽ, കൂവൽ, കൂവ്-ഒരുമ്പാട്ട്, ഒരുക്കം, തയാറ്.

കൂകു-കീർത്തിമതിയായ കന്യക.

കൂകുക, കൂവുക-ദൂരത്തുള്ളവരെ വിളിക്കുന്നതിനോടു ചേർത്തു ഒരുമാതിരി ശബ്ദം പുറപ്പെടുവിക്കുക. ൨. കുറുക്കനും കോഴിയും മററും ശബ്ദിക്കുക.

കൂകുദൻ-അലങ്കരിച്ചുള്ള കന്യകയെ ദാനംചെയ്യുന്നവൻ.

കൂക്ക-കൂകൽ.

കൂക്കിവിളി-ഉറക്കെ ശബ്ദിക്കുക. പര്യായങ്ങൾ-ഉച്ചൈർഘുഷ്ടം, ഘോഷണം.

കൂക്കുക-ഉറക്കെ ശബ്ദിക്കുക.

കൂചൽ-പ്ര. ഭയം. ൨. ലജ്ജ.

കൂചം-മുല.

കൂചികാ, കൂചി-പ്ര. താക്കോൽ. ൨. പൊടിഉടപ്പാൻ രോമം പറിച്ചുണ്ടാക്കിയ സാധനം.

കൂചിമാരൻ-കാമശാസ്ത്രപ്രകാരം ശംഖിനീപ്രിയൻ.

കൂചുക-പ്ര. പേടിക്കുക. ൨. ലജ്ജിക്കുക. ൩. ശങ്കിക്കുക.

കൂച്ച്-പ്ര. കയ്യും കാലും വളയ്ക്കു. ൨. ഒരുമാതിരി വിലങ്ങ്. ൩. ശബ്ദമില്ലാത്ത വിധം അടിയായി പോവുക.

കൂച്ചുക-പ്ര. കയ്യും കാലും തമ്മിൽ അടുപ്പിച്ചു ചേർത്തുവയ്ക്കുക അല്ലെങ്കിൽ ചേ

ത്തുകെട്ടുക. ൨. ശബ്ദമില്ലാത്തവിധം അധോവായു പുറപ്പെട്ടുവിടുക.

കൂച്ചുതുടൽ-ആനയുടെ കാലിലിടുന്ന ചങ്ങല.

കൂച്ചുവിലങ്ങ്-ആനയുടെ കാലിൽ ഇടുന്ന ചങ്ങല.

കൂജനം-പക്ഷികളുടെ ശബ്ദം.

കൂജം-കാക്ക.

കൂജാവ് - പിടിമെന്ത, ഒരുമാതിരി പാത്രം.

കൂജിതം-പക്ഷികളുടെ ശബ്ദം.

കൂഞ്ഞ്-ചക്കയുടെ നടുവിലിരിക്കുന്ന വസ്തു.

കൂഞ്ഞാൽ, കൂഞ്ചൽ-ഊഞ്ചൽ, ഊഞ്ഞാൽ.

കൂഞ്ഞിരിക്ക-ഒരു പച്ചമരുന്ന്, ആനച്ചുവടി.

കൂട്-൧. പശു പക്ഷിമൃഗങ്ങൾക്കു പാർക്കുന്നതിനുള്ള സ്ഥലം ൨. ഉറ. ൩. കശപ്പുര. ൪ ശരീരം.

[പക്ഷികളുടെ കൂടിനു പര്യായങ്ങൾ—കുലായം, നീഡം].

കൂട-൧. മീൻകൊട്ട (കട്ട). ൨. വിള്ളുകൊട്ട. ൩. ചെറിയ വല്ലം.

കൂട-വി ൧. അസത്യമുള്ള. ൨. ഇളക്കമില്ലാത്ത, ഉറപ്പുള്ള.

കൂട-അ. ഒരുമിച്ച്.

കൂടകം-൧ കൊഴു. ൨. വഞ്ചന ൩. മുരിങ്ങ [ഗ്രാഹ്യാംശം മൂലാദികം].

കൂടകി-കട്ടുരോഹിണി.

കൂടക്കൂടെ-അ. പിന്നെയുംപിന്നെയും

കൂടജം -കുടകപ്പാല.

കൂടപത്രം-ഒരുവക ദുഷ്പ്രയോഗം, ആഭിചാരം, കൂളം.

കൂടപ്പിറപ്പ്-ഒരേ ഗർഭത്തിൽനിന്നു ജനിച്ചതു, ഒരു അമ്മപെറ്റു, ഉടപ്പിറപ്പ്.

കൂടപ്രകൃതി-കപടശീലം.

കൂടം-൧ കൊട്ടുമുടി, സൂര്യനാൽ കാന്തിയാൽ മറിപ്പിക്കപ്പെടുന്നതെന്നർത്ഥം. ൨. കൊല്ലന്റെ മുട്ടിക. ൩. വഞ്ചന, കപടം. ൪. ശരീരം ൫. ഗൃഹം, പാർക്കുന്ന സ്ഥലം. ൬ കുമ്പാരം. ൭. ഇന്ദ്രജാലം. ൮ സമൂഹം. ൯. കണി, മൃഗാദികളെ പിടിപ്പാനുള്ളവല മുതലായതു്. ൧൦. ചൂതു്. ൧൧. അസത്യം. ൧൨. കഴുക്കോൽപിടിപ്പിക്കുന്ന കൂടം. ൧൩. ഒരുപോലെയുള്ള വസ്തു. ൧൪. കൊഴു. ൧൫. നെല്ലു മുതലായതു കൂട്ടിയതിന്റെ പേർ. കൊട്ടുമുടിപോലെ ഉയർന്നിരിക്കുന്നതു് എന്നർത്ഥം. ൧൬. നിശ്ചലമായവസ്തു.

കൂടയന്ത്രം-കുരുക്ക്, മൃഗാദികളെ കടുക്കവാനുള്ള യന്ത്രം. കൂടസ്വരൂപമായ യന്ത്രം എന്നർത്ഥം.

കൂടലർ-ശത്രു.

'കൂടലർകാലനാം ഭൂപാലബാലകൻ'
(പ്രദോഷമാഹാത്മ്യം തുള്ളൽ)

കൂടശാല്മലി-൧ കണ്ടിലവു്. ൨. ചെമ്മരം. ൩ മുള്ളിലവ്, (ചിറ്റിലവ്) ൪. മയിലിലവ്. ൫. കാട്ടുപൂള.

കൂടസാക്ഷി-കള്ളസ്സാക്ഷി.

കൂടസ്ഥ-വി. എല്ലാത്തിലും ഒരുപോലെ വ്യാപിച്ചിരിക്കുന്ന.

കൂടസ്ഥൻ ൧. ഈശ്വരൻ, സകല സൃഷ്ടികൾക്കും മേലുള്ളവൻ, കാലത്രയത്തിലും ഭേദംവരാതെ നില്ക്കുന്ന വസ്തു ൨. പ്രധാനി.

കൂടസ്ഥം-൧. ആത്മാവ്. ൨. സ്വഭാവത്തിനു സർവ്വമാറ്റമാറാവു കൂടാതെ എന്നും നിലനില്ക്കുന്ന വസ്തു. കൂടംപോലെ സ്ഥിതിചെയ്യുന്നതു് എന്നർത്ഥം ൩. പുലിച്ചുവടി.

കൂടാ-അ. കൂടുകയില്ല. (ഒരു വിധായവാക്ക്).

കൂടാഗാരം-മാളിക.

കൂടാതെ-അ. വെറെ.

കൂടാത്മാക്ഷിതം—കെട്ടിയുണ്ടാക്കിയ കള്ളക്കഥ.

കൂടായസ്സ്—ഉരുക്ക്.

കൂടാരം—യന്ത്രംകൊണ്ടുള്ളതും അപ്പോഴപ്പോൾ ഉണ്ടാക്കുകയും അഴിക്കുകയും ചെയ്യാവുന്നതുമായ പുര.

കൂടാരപ്പട്ട് കൂടാരം ഉണ്ടാക്കുന്നതിനുള്ള ശീല.

കൂടി—അ. ഗ. ഒരുമിച്ചു വ. അധികമായി.

കൂടിക്കാഴ്ച—തമ്മിൽ കാണുക.

കൂടിപ്പുലവാട്ട്—പട്ടികളുടെ പിണച്ചിൽ (സംയോഗം).

കൂടിയാട്ടം—ചാക്യാരുടെയും മററും ഒരു മാതിരി നൃത്തം, സംസ്കൃതനാടകാഭിനയം.

കൂടിവിചാരം—ആലോചന.

കൂടുക—ഗ. ചേരുക, ഒരുമിക്കുക, യോജിക്കുക. വ. വർദ്ധിക്കുക, അധികമാവുക. ന. കഴിയുക ര. ഏറെപ്പെടുക. ഇ. സംഭോഗിക്കുക, തീരുക. ന്റ. സമയമുണ്ടാവുക. [സം. ക്രി കൂട്ടുക].

കൂടുതൽ—ഏറെ, അധികമാവുക.

കൂടെ—അ. ഒരുമിച്ച്.

കൂട്ട്—ഗ. സഹായം. വ. പരസ്പരം ന. യോജിപ്പ്. ര. കറി മുതലായതിനു വേണ്ട മുളകു മുതലായവ അരച്ചും മററും ചേർക്കുന്നത്. ഇ. പലതും ഒന്നായി ചേർക്കുന്നത്. ന്റ. ഉത്തരവും കഴുക്കോലും മോന്തായവും കൂടിയത്. ൭ മതിൽ, ... വ്യ. സംഘം. ൯. കൂട്ടം. ൧൦. ഉപ. ഗ. കൂട്ടുകറി.

കൂട്ടക്കടവ്—ഗ. പുഞ്ചനത്തിൽ തളാനത്തോട്ട ചേരുന്നതും കാറിപ്പുറം പള്ളിപ്പുറം എന്നീ ദിവസങ്ങൾക്കിടയ്ക്കുള്ള റെയിൽവേ പാലത്തിനടുത്തുള്ളതുമായ സ്ഥലം. വ. ഒരു നദി മറെറാരു നദിയോടു ചേരുന്നയിടം.

കൂട്ടക്കാരൻ—സഹായക്കാരൻ, കൂടെയുള്ളവൻ.

കൂട്ടക്കൊട്ട്—പലരും ചേർന്ന് ഒന്നിച്ചു കൊട്ടുക, യുദ്ധംതുടങ്ങുന്നസമയം പലരും ചേർന്ന് കൊട്ടുന്ന ഒരുമാതിരി കൊട്ട്.

കൂട്ടക്ഷരം—കൂട്ടിച്ചേർത്ത അക്ഷരം.

കൂട്ടൻ—കൂട്ടുകാരൻ, ചങ്ങാതി.

കൂട്ടനായർ—ഒരു വകപ്പിലെ പ്രധാനി.

കൂട്ടപ്പട—കൂട്ടത്തോടുള്ള യുദ്ധം.

കൂട്ടപ്പാഠകം—"മേല്പത്തൂർ നാരായണ ഭട്ടതിരി ഉണ്ടാക്കിയ ഒരു നാടകമാണ്. ഭട്ടതിരി ഒരിക്കൽ ഒരില്ലത്തു ചെന്നു. അന്ന് അവിടെ കാരണവർ ഒരു അഫനായിരുന്നു. കാര്യസ്ഥനായിട്ടു ഒരു എളേതും, ഉണ്ണികളെ വായിപ്പിപ്പാൻ ഒരു പിഷാരടിയും ഉണ്ടായിരുന്നു. അഫന്റെ പരിഗ്രഹം ഉണ്ടായിരുന്നോ എന്നു ചോദിപ്പാനില്ലല്ലോ. അഫന്റെ സാധുത്വവും പരിഗ്രഹത്തിന്റെ ദുരാഗ്രഹവും എളേതിന്റെ കാര്യസ്ഥതയും കൂടി ചേർന്നപ്പോൾ ഇല്ലത്തെ മുതലെല്ലാം നശിച്ചു. ഇതുകണ്ടു വ്യസനിച്ചാണ് ഭട്ടതിരി ഈ നാടകം ഉണ്ടാക്കിയത്. ആ നാടകത്തെ അമ്പലവാസികളുടെ ആവശ്യത്തിനും പഠിപ്പിനുമായി അവർക്കു കൊടുത്തു. കല്യാണം, പന്ത്രണ്ടാംമാസം മുതലായ അടിയന്തിര ദിവസങ്ങളിൽ ഇന്നും അമ്പലവാസികൾ ഈ നാടകം ആടിവരുന്നുണ്ട്." (മം-മാ)

കൂട്ടം—ഗ. സമൂഹം വ. കൂമ്പാരം ന. ചിട്ടി. ര. വഴക്ക് ഇ. ഒരു പങ്ക്. ന്റ. യോജിപ്പ്. ൭. ഒരു ജാതി. വ്യ. വിഷം. ൯. സംഭാഷണം.

കൂട്ടംകലമ്പി—കൂട്ടത്തിൽ കലക്കം ഉണ്ടാക്കുന്നവൻ.

കൂട്ടർ—കൂട്ടുകാർ.

കൂട്ടവിളി—പലരുംകൂടി വിളിക്കുക

കൂട്ടാക്കുക-ക്രി. അനുസരിക്കുക. വ. യോ ജിക്കപ്പെടുക. ന. മേലാവെന്നു വിചാരിക്കുക. ക്രി. കൂട്ടാക്കിത്തീർക്കുക.

കൂട്ടാൻ-കറി.

കൂട്ടായ്മ-യോജിപ്പ്.

കൂട്ടായ്മക്കാരൻ- നടത്തിക്കുന്നവൻ, പ്രമാണി.

കൂട്ടായ്മക്കവർച്ച്-അഞ്ചോ അതിലധികമോ ആളുകൾ യോജിച്ചു കവർച്ച ചെയ്യുക.

[ഇതു ശിക്ഷാനിയമപ്രകാരമുള്ള ഒരു കുറ്റമാകുന്നു. വകപ്പ് നൻൽ. വാറണ്ടു കൂടാതെ പിടിക്കാം. ആദ്യമായി വാറണ്ടയക്കാനാം. ജാമ്യം എടുത്തുകൂടാ. രാജിയായിക്കൂടാ. ജീവപര്യന്തം തടവോ പത്തുകൊല്ലത്തെ കഠിനതടവോ വിധിക്കുന്നതുകൂടാതെ പിഴയും വിധിക്കാം. സെഷൻകോടതി വിസ്തരിക്കാം.]

കൂട്ടാല-ചില ക്ഷേത്രങ്ങളിലെ മുതലുകൾ വെച്ചു സൂക്ഷിക്കയും അവിടത്തെ കാര്യം വിചാരം ചെയ്കയും ചെയ്യാനുള്ള സ്ഥലം.

കൂട്ടാളൻ-കൂടെയുള്ളവൻ.

കൂട്ടാളി-കൂട്ടാളൻ.

'കൂട്ടാളിവൃന്ദത്തോടെവേട്ടയ്ക്കിനോരംപൂണ്ടു'
(കിരാതം തുള്ളൽ)

കൂട്ടാഴി-ജനങ്ങൾ ക്ഷേത്രംവകയ്ക്കു വരിയിട്ടെടുത്തു കൊടുക്കുന്ന ദ്രവ്യം.

കൂട്ടിക്കലച്ച്-കൂട്ടി യോജിപ്പ്.

കൂട്ടിക്കലർത്തുക-യോജിപ്പിക്കുക.

കൂട്ടിക്കെട്ട്-ചേർത്തുകെട്ട്, ചേർച്ച.

കൂട്ടിക്കൊടുക്കുക-പതിവുള്ളതിൽ അധികം കൊടുക്കുക.

കൂട്ടിക്കൊണ്ടുപോകുക - വല്ലവരെയും കൂടെ കൊണ്ടുപോവുക.

കൂട്ടിക്കൊണ്ടുവരുക-കൂടെ കൊണ്ടുവരുക.

കൂട്ടിച്ചൊല്ലുക-വാക്കുകളെ ചേർത്തു ചൊല്ലുക.

കൂട്ടിപ്പറയുക-ക്രി. വ്യാഖ്യാനിക്കുക. വ. അധികം പറയുക. ന. ചേർത്തുപറയുക.

കൂട്ടിമുട്ടുക-ക്രി. തമ്മിൽ മുട്ടുക. വ. യുദ്ധത്തിനൊ മറ്റൊ എതിർക്കുക.

കൂട്ടിമൂട്ടുക-കൂട്ട് തൈക്കുക.

കൂട്ടിയയയ്ക്കു-കൂടെ അയയ്ക്കു.

കൂട്ടിയാട്ട്-രാജാക്കന്മാരും മറ്റും വഴിക്കു പുറപ്പെടുമ്പോൾ അവരുടെ മുമ്പിൽ നടന്നു ഉറക്കെ ശബ്ദിക്കുക.

കൂട്ടിരിക്കുക-ക്രി. ചില രാജസ്ത്രീകൾക്കും മറ്റും ഭർത്താവായിട്ടിരിക്കുക. വ. കൂട്ടായിട്ടിരിക്കുക. ന. ഒരാൾ കൂടെയിരിക്കുക.

കൂട്ടിരിപ്പ്-കൂട്ടായിരിക്കുക.

കൂട്ടില്ലാക്കസ്തൂരി-ക്രി. സ്വാഭാവിക കസ്തൂരി. വ. അതുസംബന്ധിച്ച ഒരുവക കരം.

കൂട്ടിവായിക്കുക-വാക്കുകളാക്കി ചേർത്തു ചൊല്ലുക.

കൂട്ടിവെയ്ക്കുക-ക്രി. ചേർത്തുവെയ്ക്കുക, ശേഖരിച്ചുവെയ്ക്കുക. വ. അധികം വെയ്ക്കുക.

കൂട്ടുക-ക്രി. ചേർക്കുക. വ. ഉൾപ്പെടുത്തുക. ന. സങ്കലനംചെയ്ക, പല സംഖ്യകളെ ചേർത്തു ആകത്തുക കാണുക. ക്രി. ഈ മറ്റുചിലതിനോടു ഉൾപ്പെടുത്തുമ്പോൾ അധികമാക്കുക, തിന്നുക, പണിയുക ഈ അർത്ഥങ്ങൾ വരും.

കൂട്ടുകച്ചവടം-മറ്റാളുകളോടുകൂടെ പങ്കായിട്ടു കച്ചവടംചെയ്ക.

കൂട്ടുകറി-കൂട്ടാനിന്റെ കറി.

കൂട്ടുകാരൻ-ക്രി. സ്നേഹിതൻ, ചങ്ങാതി. വ. പങ്കുകാരൻ.

കൂട്ടുകൂടുക-ക്രി. കൂട്ടത്തിൽ ചേരുക. വ. ചങ്ങാതിയാവുക. ന. രാജ്യംകൂടുക [സക്രി. കൂട്ടുകൂട്ടുക]

കൂട്ടുകുക്ഷി-പങ്കുകൃഷി.

കൂട്ടുകെട്ട് - ഒരുമിപ്പ്, സ്നേഹംകൊണ്ടുള്ള യോജിപ്പ്, സമൂഹം, യോഗം.

കൂട്ടുപടി - പ്ര. കൂട്ടുന്ന കറി. ഉ. കൂട്ടുന്നതിനുള്ള സാധനം.

കൂട്ടുപാത - കവലവഴി (വിലങ്ങുവഴി) ചേരുന്ന സ്ഥലം.

കൂട്ടുപോകുക - സഹായത്തിനായിട്ടു കൂടെ പോവുക.

കൂട്ടുവാൻ - കറി.

കൂട്ടുവിത്ത് - കരുത്ത ചാര പൊക്കാളി മുതലായതിൽ പലതും കൂടികലർന്നുള്ള വിത്ത്.

കൂണി - രോഗാദികൊണ്ടു കയ്യിനു തകരാറു പററിയവൻ. [കുണി എന്നതിന്റെ പാഠഭേദം.]

കൂണിക - മൃഗങ്ങളിൽ ഏതിന്റെ എങ്കിലും കൊമ്പ്.

കൂണിത - വി. അടയ്ക്കപ്പെട്ട.

കൂണിതേക്ഷണൻ - കഴുവൻ.

കൂൺ, കൂണ് - പ്ര. ഭൂമിയിൽനിന്നു കുടയുടെ ആകൃതിയിൽ എഴുന്നുണ്ടാകുന്ന ഒരു സാധനം, കുമിൾ, പൂണ്. ഉ. ചില മരങ്ങളിൽ എഴുന്നുതഴയ്ക്കുന്നതു്.

[അരിക്കൂണ്, പന്നിക്കൂണ് ഇങ്ങനെ വേറെ വേറെ പേർ കാണുന്നു. കൂണ് മൂന്നു ദോഷങ്ങളെയും വർദ്ധിപ്പിക്കും. സംസ്കൃ - ശിലീന്ധ്രം. തമിഴിൽ - കാളാൻ. ഇം - (Mush room) മഷ്റൂം]

കൂതി - പ്ര. സ്ത്രീകളുടെ ഗുഹ്യം. ഉ. പൃഷ്ഠഭാഗം. [കർണ്ണാടകം - കുദു = കുള്ളു = ഇരിക്ക]

കൂതികുലുക്കിപ്പക്ഷി - ഒരുമാതിരിപ്പക്ഷി, ടിട്ടിഭപ്പക്ഷി.

കൂത്ത് - പ്ര. കളി. ഉ. നൃത്തം, താണ്ഡവം. ന. അത്ഭുതം. ഭ. ചാക്യാർ ചെയ്യുന്ന കഥാപ്രസംഗം.

കൂത്തൻ - കൂത്താടി, വെള്ളത്തിലെ ഒരുവക ചെറിയ ജന്തു.

കൂത്തമ്പലം - കൂത്താടുന്നതിനുള്ള അമ്പലം.

കൂത്തരങ്ങ് - പ്ര. കൂത്തിനുള്ള സ്ഥലം. ഉ. കൂത്തു കാണുന്നതിന് ഇരിപ്പാനുള്ള സ്ഥലം.

കൂത്താടി - പ്ര. ആട്ടക്കാരൻ. ഉ. ആട്ടക്കാരി. ന. വെള്ളത്തിലെ ഒരുവക ചെറിയ ജന്തു.

കൂത്താടിച്ചി - തേവിടിച്ചി, ആട്ടക്കാരി.

കൂത്താടുക - പ്ര. കളിക്കുക. ഉ. ഓടിക്കളിക്കുക. ന. നൃത്തംചെയ്യുക.

കൂത്താട്ടം - പ്ര. കൂത്ത്. ഉ. ഓടിക്കളി.

കൂത്താങ്കുരി - ഒരുമാതിരി പക്ഷി.

കൂത്തി - പ്ര. പെൺപട്ടി. ഉ. തേവിടിച്ചി.

കൂത്തിച്ചി - തേവിടിച്ചി.

കൂദാശ - റോമൻകത്തോലിക്ക പള്ളിയിലെ ഏഴു സത്യകർമ്മങ്ങളിൽ ഒന്ന്.

കൂൻ - പ്ര. വളവ്, കൂന്. ഉ. കൂമ്പാരം. ന. കൂൺ.

കൂനൻ - പ്ര. കൂനിവുള്ളവൻ. ഉ. ഒരുവക എറുമ്പ്. ന. കൂമ്പൽ.

കൂനാപ്പുര - കൊച്ചു ചീത്തപ്പുര

കൂനി - കൂനുള്ളവൾ.

കൂനെല്ല് - വളഞ്ഞ തണ്ടെല്ല്.

കൂന്തങ്ങ - ആമ്പൽക്കിഴങ്ങ്.

കൂന്തൽ - തലമുടി.

കൂന്തൽചെഴമണി - ചൂഡാമണി.

കൂന്തൽമീൻ - സമുദ്രത്തിലെ ഒരുവക മത്സ്യം.

[ഇതു രണ്ടുതരമുണ്ട്. അതിൽ പെരുന്തലിന്റെ അസ്ഥിയെ കടൽനാക്ക് എന്നു പറയുന്നു. സംസ്കൃതത്തിൽ - സങ്കോചം.]

കൂന്തൽവെപ്പ് - ഒരുമാതിരി ആയുധാഭ്യാസം.

കൂന്താണി - പ്ര. മുഴൽ. ഉ. കല്ലിൽ വെട്ടുന്ന ഒരുമാതിരി ഉളി.

കൂന്താലി - കല്ലിൽ വെട്ടുന്ന ഉളി.

കൂപകം-പ്ര. വെള്ളം വററിയ പുഴയിൽ വെള്ളത്തിന്നായി കുഴിക്കുന്ന കുഴി അല്പമായ കിണറ് എന്നർത്ഥം. ൨. പാമരം. കുററത്തോണ്ടു ശബ്ദിക്കുന്നതെന്നർത്ഥം ൩. തോണികെട്ടുന്ന കുററി ൪. ആററുമണലിൽ കുഴിക്കുന്ന ഒരുമാതിരി കുഴി, ഓലി, കേണി. ൫. വലിയ കിണറ്. ൬ നിതംബപ്രദേശത്തിലുള്ള കുഴി [തണ്ടെല്ലിന്റെ താഴെ നിതംബത്തിന്റെ രണ്ടു പാർശ്വങ്ങളിലുള്ള രണ്ടു കുഴികൾ കൂപകങ്ങൾ എന്നു പറയുന്നു] ൭ ഗ്രഹ. വ്യ. ഭാരം

കൂപം-കിണറ്. കുച്ചജലമുള്ളത് എന്നർത്ഥം. ശബ്ദിക്കുന്നത് എന്നുമാകാം. ഭൂമി സംബന്ധമായ ജലം ഇരിക്കുന്നിടം. [കു =കുത്സിതം ആപഃ=അപ്പുകൾ (ജലങ്ങൾ)]

കൂപമണ്ഡൂകൻ- കൂപത്തിലെ തവളയെപ്പോലെ ലോകപരിജ്ഞാനം ഇല്ലാത്തവൻ.

കൂപരാജ്യം- മലയാളത്തിന്റെ തെക്കും വടക്കുമുള്ള ഭാഗത്തിനു രണ്ടിനുംകൂടെയുള്ള പേർ.

കൂപാരം-സമുദ്രം, കടൽ.

കൂപി-ചണ്ടിപ്പയറ്.

കൂപികാ- നദിയുടെ നടുവിലുള്ള പാറയോ കല്ലോ.

കൂപ്പ്-പ്ര. കൈരണ്ടും കൂട്ടിതൊഴുക. ൨. പൂ മുതലായതു കൂമ്പുക ൩. കുളത്തിൽ ഇറങ്ങുവാൻ കെട്ടുന്ന ഒഴുകുനട

കൂപ്പുക -തൊഴുക, വന്ദിക്കുക.

കൂപ്പുകടവ് -കുളത്തിൽ കെട്ടുന്ന ഒഴുകനട

കൂപ്പുകൈ-തൊഴുതു (പിടിച്ച) കൈയ്

'കൂപ്പുകൈയായ് നിന്നു
മുനിയെന്നിയോഗിച്ചാർ'
(വാല്മീകിരാമായണം)

കൂബരം-നുകം കെട്ടുവാനായി തേരിന്മേൽ കെട്ടുന്നതു്, നുകം കെട്ടുവാനുള്ളതു്, നുകത്തിലും തേരിലുംകൂടെ വെച്ചുറപ്പിക്കുന്ന ഒരു തടി. ശബ്ദിക്കുന്നതു് എന്നർത്ഥം

കൂബരി-തേര്, വണ്ടി.

കൂമൻ-മൂങ്ങ

കൂമം-കുളം, തടാകം.

കൂമ്പ്-പ്ര പന തെങ്ങു മുതലായതിന്റെ നാമ്പ് ൨ ഓലയുടെയും മററും കൂർത്ത ഭാഗം. ൩. ചിലതിന്റെ നാമ്പ്.

കൂമ്പൽ-കൂമ്പാരം, മേലോട്ടു കൂമ്പിയിരിക്കുന്ന സാധനം.

കൂമ്പൽതൊപ്പി-കൂർത്തതൊപ്പി.

കൂമ്പാരം-കൂമ്പൽ, മണ്ണു നെല്ലു മുതലായതു മേലോട്ടു കൂമ്പിച്ചു കൂട്ടിയതു്.

കൂമ്പാള-കവുങ്ങിൻപാളയുടെ അകത്തെ പാള. ചില ചെറിയ പൈതങ്ങൾ ഉടുക്കുന്ന വസ്ത്രം.

കൂമ്പുക-പ്ര കൂമ്പുവരുക ൨. മേലോട്ടു കൂർത്തുവരുക. ൩. വിടർന്ന പൂക്കളും മററും കൂടുക, ഒന്നിച്ചുചേരുക.

കൂയി-വേട്ടയിലെ ഒരുമാതിരി വിളി.

കൂര്-പ്ര അമ്പിന്റെ കൂർത്ത മുന. ൨. അമ്പ്. ൩. നാരായത്തിന്റെ മുന. ൪. മൂർച്ച.

കൂര -വി. മൂർച്ചയുള്ള, മുനയുള്ള.

കൂര-പ്ര. വളരെ ചെറിയവീട്. ൨ ഒരു വക നെല്ല്.

കൂരൻ-പ്ര. ഒരുവക കാട്ടുമൃഗം. ൨. ഒരു വക പന്നി. ൩ മുണ്ടൻ.

കൂരം-ചോറ്, ആഹാരം.

കൂരമ്പ് -മൂർച്ചയുള്ള അമ്പ്.

'കൂരമ്പു പോമ്പോലെ പോരികയും'
(ചാണക്യസൂത്രം)

൨ കുളിമുറിയിലെ മേല്പുരയും മറയും ഓട്ട അടയ്ക്കുന്ന ഒരു പലക.

കൂരാപ്പ്-പ്ര. വലിയ ഇരുട്ട്. ൨. മഴയും വെയിലും ഇല്ലാതുള്ള ഒരു മങ്ങിയ സ്ഥിതി.

കൂരാപ്പൊത്ത് - ചുവരിന്മേൽ ഉണ്ടാക്കിയ ദ്വാരം.

കൂരാമ്പൽ - ചെറുകുന്തം, വേൽ.

കൂരി - നാ. ഒരുവക മത്സ്യം. ൧. കരികിൽ ൨. മുഴക്കാത്തകായ്.

കൂരിക്കൂട്ട് - ഒരുമാതിരി പക്ഷിക്കൂട്.

കൂരിരുൾ(ട്ട്) - വലിയ ഇരുട്ട്. പര്യായം - അന്ധതമസം.

കൂരുക - മുനയുള്ളതായിത്തീരുക.

കൂക്കൈ - നാ. ഒരുമാതിരി കിഴങ്ങ്. ൧. കൂക്കംവലിക്ക. ൨. പടവിളി.

[കൂക്കൈക്കിഴങ്ങ് രണ്ടുവിധം - ചെറുകൂക്ക (ചീവക്കിഴങ്ങ്) പനികൂക്ക (നവര)].

കൂക്കാ - ചിലർ ഉറങ്ങുമ്പോൾ ഉണ്ടാകുന്ന ശബ്ദം. [കൂക്ക എന്നും കാണുന്നു]

കൂക്കുക - മുനയുണ്ടാക്കുക, കൂർത്തതായിത്തീരുക. [സ. ക്രി കൂപ്പിക്കുക]

കൂർച്ച് - വി. മുനയുള്ള, മൂർച്ചയുള്ള.

കൂർച്ചകം - ജീവകം.

കൂർച്ചൻപല്ല് - കൂർത്തപല്ല്.

കൂർച്ചപർണ്ണി - ആട്ടുകൊട്ടപ്പാല.

കൂർച്ചം - നാ. മൂർച്ച. ൧. മുന. ൨. പൊടിപ്പ്. ൩. മീശ. ൪. തള്ളവിരലിന്റെ സന്ധി ൫. ദർഭപ്പുല്ല് കെട്ടിയുണ്ടാക്കുന്ന ഒരു വസ്തു. ൬ മൂക്കിന്റെ മേലെ രണ്ടു പിരികത്തിന്റെ നടുവിലുള്ള ആജ്ഞാചക്രസ്ഥാനം. ശബ്ദിക്കുന്നിടം എന്നർത്ഥം. [ആജ്ഞാചക്രമാകയാൽ ഇവിടെ പ്രണവധ്വനിയുണ്ടെന്നു സാരം]. ൭. വെളുത്ത ദർഭ.

കൂർച്ചശസ്സ് - നരിയാണി

കൂർച്ചശീർഷം - നാ. ജീവകം. മീശയോടു സദൃശമായ തലപ്പുള്ളതു എന്നർത്ഥം. തിരുതാമപ്പുല്ല, തെതനാംപ്പാല എന്നും കാണുന്നു ൧. തെങ്ങ്

കൂർച്ചശേഖരം - തെങ്ങ്

കൂർച്ചികാ - നാ. പാലിൽ തൈരോ മോരോ പകർന്നു കാച്ചിയതു് വികാരത്തെ പ്രാപിച്ചതു എന്നർത്ഥം. ൧. തൂലിക. ൨. താക്കോൽ ൩. സൂചി.

[തൈരോടുകൂടെ കാച്ചിയ പാല് = അധികൂർച്ചിക. മോരോടു കൂടെ കാച്ചിയ പാല് = തക്രകൂർച്ചിക. രണ്ടിനും പൊതുവ് = കൂർച്ചിക]

കൂർത്ത - വി. കൂർപ്പുള്ള, മുനയുള്ള.

കൂർത്തമൂക്കൻ - കൂർത്തിരിക്കുന്ന മൂക്കുള്ളവൻ. പര്യായങ്ങൾ - ഖരണസ്സ്, ഖരണസൻ.

കൂർത്തിരിക്കുക - മുനയുള്ളതായിരിക്കുക, കൂർപ്പുള്ളതായിരിക്കുക.

കൂർത്തുമൂർത്ത - വി. കൂർപ്പും മൂർച്ചയുമുള്ള.

കൂർദ്ദനം - നാ. പന്തുകളി മുതലായ കളി. ൧. ബാലക്രീഡ. ൨. കളി, നേരംപോക്ക്. കളിക്കുക എന്നർത്ഥം

കൂർദ്ദനി - കാമദേവന്റെ മഹിമയെ ഉദ്ദേശിച്ച് ആഘോഷിക്കുന്ന ഒരു ഉത്സവം.

കൂർപ്പ് - മുന, അററം വളരെ ചെറുതായി കൂർത്തിരിക്കുക. മൂർച്ചയുള്ള അഗ്രത്തിന്റെ അവസ്ഥ

കൂർപ്പം - നാ കൂർപ്പ്. ൧. പുരികങ്ങളുടെ നടുവ്

കൂർപ്പരം - നാ. മുഴം കൈ, കൈമുട്ട്. പദാർത്ഥങ്ങൾ എടുക്കുമ്പോൾ ശബ്ദിക്കുന്നതു എന്നർത്ഥം. ൧. മുഴം കാൽ.

കൂർപ്പാസകം, കൂർപ്പാസം - നാ. കുപ്പായം. കൈമുട്ടിന്മേൽ ക്ഷേപിക്കുന്നതു് എന്നു ശബ്ദാർത്ഥം. ൧. കാലടിവരെ ഇറക്കമുള്ളതായ സന്യാസിക്കുപ്പായം ൨. റവുക്ക

കൂർപ്പിക്കുക - മുനവരുത്തുക.

കൂർമ്മം - നാ. കൂർപ്പ്. ൧. മിനുസം.

കൂർമ്മത - നാ മുന ൧. കൂർപ്പ്.

കൂർമ്മൻ - പ്രാണാദി വായുക്കളുടെ അവാന്തരഭേദങ്ങളിൽ ഒന്ന്.

[ഇമച്ചു മിഴിക്കുന്നേടത്തു കൂർമ്മൻ സ്ഥിതിചെയ്യുന്നു].

കൂർമ്മപുരാണം-ഒരു ശൈവപുരാണം.

[ഈ പുരാണം വിഷ്ണുവിന്റെ കൂർമ്മാവതാരത്തെപ്പറ്റിയാണെങ്കിലും ശിവസേവയെ ഉപദേശിക്കുന്നുണ്ടു്].

കൂർമ്മപൃഷ്ഠം-വൻകുറഞ്ഞി.

കൂർമ്മബുദ്ധി-കുശാഗ്രബുദ്ധി.

കൂർമ്മം-ആമ. പതുക്കെ ഗമിക്ക ശീലമുള്ളതു് എന്നർത്ഥം.

കൂർമ്മാംഗന്യായം-"ആമയ്ക്കു അതിന്റെ തല മുതലായ അംഗങ്ങൾ ആവശ്യംപോലെ നീട്ടുവാനും ചുരുക്കുവാനും (ഉള്ളിലേയ്ക്കു വലിപ്പാനും പുറത്താക്കുവാനും) കഴിയും. സന്ദർഭംസ്പഷ്ടം".

കൂർമ്മാവതാരം-വിഷ്ണു കൂർമ്മമായി അവതരിച്ചതു. [അവതാരം എന്ന ശബ്ദം നോക്കുക].

കൂർമ്മി-ആമപ്പിട.

കൂർച്ച-രാജ്യാധികാരത്തിന്റെ ഒരു മുറ.

കൂലകം-൧. തീരം. ൨. നാഗദന്തി.

കൂലഭൂ-സമുദ്രതീരം.

കൂലം-൧. തീരം, പുഴ സമുദ്രംമുതലായതിന്റെ കര. ൨. കുന്നു്. ൩. പൊയ്ക.

കൂലംകഷ-വി. കരയെ കീഴ്തോണ്ടുന്ന.

കൂലംകഷം-൧. സമുദ്രം, കടൽ. ൨. നദിയിലെ ഒഴുക്കു്. ൩. പൂർണ്ണമായി.

കൂലംകഷാ-നദി.

കൂലവതി-നദി.

കൂലഹണ്ഡകം-നീർച്ചുഴി.

കൂല്യാ-ചെറിയ നദി.

കൂലി-വേലചെയ്യുന്നവൎക്കു കൊടുക്കുന്ന ശമ്പളം.

കൂലിക്കാരൻ-പതിവായിട്ടു മാസശ്ശമ്പളമില്ലാത്ത വേലക്കാരൻ.

കൂലിച്ചം-വിളിക്കുമ്പോൾ വേലയ്ക്കു വരുന്നതിനുവേണ്ടി കൊടുക്കുന്ന നിലം, വിരുത്തി.

കൂലിച്ചേവകൻ-അന്നന്നത്തെ ശമ്പളത്തിനു വേലചെയ്യുന്നവൻ, കൂലിക്കാരൻ.

കൂലിച്ചേവകം-കൂലിച്ചം.

കൂലിപ്പണി-അന്നന്നത്തെ ശമ്പളത്തിനുള്ള വേല.

കൂലിവേല-കൂലിക്കു ചെയ്യുന്ന തൊഴിൽ.

കൂലിവേലക്കാരൻ-കൂലിക്കായി വേല ചെയ്യുന്നവൻ.

കൂലുക-കനിയുക, താഴുക.

കൂവ-൧. ഒരുമാതിരി ചെടി. ൨. അതിന്റെ കിഴങ്ങ്. ൩. ചിലർ വിളിക്കുമ്പോൾ കൂട്ടിച്ചേർക്കുന്ന ഒരു ശബ്ദം.

കൂവനൂറു്-കൂവപ്പൊടി, കൂവയിൽനിന്നെടുക്കുന്ന നൂറു്.

[വാതം, വായുമുട്ടൽ, വ്രണം, പിത്തം, തണ്ണീർദാഹം, രക്തദോഷം, കാമല, ക്ഷയം, കുഷ്ഠം, മൂത്രകൃച്ഛ്രം, പാണ്ഡു, ചുമ, ജ്വരം, സർവ്വാംഗസന്താപം ഇവക്കു നന്നു്. രുചികരമാണു്. ദേഹത്തെ തടിപ്പിക്കും.]

കൂവപ്പൊടി-കൂവനൂറു്.

കൂവര-വി. സൌന്ദര്യമുള്ള, ഭംഗിയുള്ള. [ൻ, രി, രം.]

കൂവരക്-പഞ്ഞപ്പുല്ലു്, കേപ്പ. സം-രാഗിണി.

കൂവരൻ-കൂനൻ.

കൂവാരം, കൂബരം-വണ്ടിയിൽകെട്ടുന്ന കാളകളുടെയും മറ്റും നുകത്തിന്റെ മദ്ധ്യേ വെച്ചു കെട്ടുന്ന തണ്ടു്.

കൂവാരം-മുള്ളുചമന്തി.

കൂവളക്കെട്ടുക-കൂവളത്തിന്റെ കായ് ഉടച്ചുണ്ടാക്കുന്ന കുടുക്ക.

കൂവളം-ഒരു വൃക്ഷം. പര്യായങ്ങൾ-ബില്വം (വില്വം), ശാണ്ഡില്യം, ശൈലൂഷം, മാലൂരം, ശ്രീഫലം.

[വാതം, വായുമുട്ടൽ, കഫം, ക്ഷയം, ഛർദ്ദി, ചുമ, ഇക്കിൾ, ജ്വരം, ശൂലം,

അതിസാരം ഇവയ്ക്കുനന്ന്. രുചികരമാ ണ്. ആമത്തെ പചിപ്പിക്കും. അഗ്നിയെ വർദ്ധിപ്പിക്കും. മലത്തെ പിടിപ്പിക്കും. സംസ്കൃതത്തിൽ 'വിലം' ഇംഗ്ലീഷിൽ Bengal kins, prickly Crateva tree ബെങ്കാൾ കിൻസ്, പ്രിക്ലീ ക്രേറേവട്രീ].

ക്രുവാരം-കടൽ.

ക്രുവിട്ട്-പു. വിളി. വ. ആയിരം കോൽ അകലം.

ക്രുവിടുക-വിളിക്കുക, ക്രൂവുക, ക്രൂകുക.

ക്രുവീച്ച-വളരെ ചെറിയതായ ഒരുവിധം ഈച്ച.

ക്രുശ്ശുക-ക്രി. ലജ്ജിക്കുക. വ. ഭയപ്പെടുക.

ക്രുശ്മാണ്ഡി-പു. ചെറിയ കുമ്പളം. വ. വലിയ കുമ്പളം. [ചെറിയ കുമ്പളത്തിന്റെ മദ്ധ്യമഫലംമാത്രം ഗ്രാഹ്യാംശം].

ക്രുശ്മാണ്ഡ(ക)ം, ക്രുശ്മാണ്ഡ(ക)ം, ക്രുശ്മാണ്ഡകി-കുമ്പളം. ബീജങ്ങളിൽ കാരത്തോന്റെ ചൂടുള്ളത് എന്നർത്ഥം.

[കുമ്പളവിത്ത പിത്തകരമാണത്രെ. വലിയ കുമ്പളത്തിന്റെ നാളവും മദ്ധ്യമഫലവും ഔഷധിക്കു നന്ന്].

ക്രുസൽ-പു. ലജ്ജ. വ. ഭയം.

ക്രുസുക-ക്രൂരുക.

ക്രുഹ-മഞ്ഞ്.

ക്രുഹക-വി. വഞ്ചനയുള്ള.

ക്രുഹന-പു. കപടക്രിയ. വ. കപടം, വഞ്ചന.

ക്രുളൻ-പു. മുണ്ടൻ. വ. പോത്ത് (കിടാവ്)

ക്രുളം-പതിര, ചണ്ടം.

ക്രുളി-പു. മേഘം. വ. പൊട്ടക്കിടാവ്. നീർക്കാക്ക [ജലത്തിൽ മുങ്ങുക, മുക്കിയിടുക].

ക്രുളിപ്പട-പിശാചുക്കളുടെ കൂട്ടം

ക്രുളിനാമ-ജലത്തിലുള്ള ഒരുവക മത്സ്യം.

ക്രൂഴ്-പുഴുങ്ങിയ പലഹാരം

ക്രൂഴ-ഒരുമാതിരി പ്ലാവ്.

ക്രൂഴച്ചക്ക-പഴുത്താൽ മധുരക്കുറവും വളരെ ചുളയുമുള്ള ചക്ക

ക്രൂഴത്തരി-പു. ഉണക്കില്ലാത്ത മുഴുത്തയരി, അവയ്ക്കൂത്ത അരി. വ. രാജാക്കന്മാർക്കു കുത്തിക്കൊടുക്കുന്ന അരി.

ക്രൂഴപ്പാളയം-ക്രൂടാരത്തോടുകൂടിയുള്ള പട്ടാളം.

ക്രൂഴം-കഴുത്തരി, ഉണക്കലരി.

ക്രൂഴംകുത്തുക-കോവിലുകളിൽ നെല്ലു കുത്തി കാലംകഴിക്കുക.

ക്രൂർമുള്ള-ഒരു ഔഷധം.

[വെള്ളം വെന്തു കുളിച്ചാൽ കുഞ്ഞുങ്ങളുടെ മൂന്നാം തിങ്കളിലേ രോഗങ്ങൾക്കും കുറപ്പനും നന്ന്.]

ക്രൂറ്-പു. സ്നേഹം വ. വലിയ സ്നേഹം. ന. പങ്ക്. ര. ഭയ. ഇ. അൽപം. ന്ന. അവകാശം ൧. രണ്ടുകാൽ മിഥുനം കൂടിയത്. രണ്ടുകാൽ നക്ഷത്രം കൂടിയത്. വ്യ. സമൂഹം. ൻ. വില.

ക്രൂറ-പു. വസ്ത്രം. വ. മട്ടപ്പ്. ന. കൊടിക്കൂറ. ര. ഒരുമാതിരി പേൻ. ഇ. മാറാപ്പ്.

ക്രൂറക്കിടുക-പു. തോലും മറവും പലവരത്തുക. വ. നിറം വരുത്തുക.

ക്രൂറക്കടഞ്ഞിൽ-ക്രൂടാരം.

ക്രൂറൻകൈക്കോട്ട്-ഇടുങ്ങിയ-വീതികുറഞ്ഞ ഒരുമാതിരി കിളക്കുമ്പാ.

ക്രൂറപ്പേൻ-ഒരുമാതിരി പേൻ.

ക്രൂറയിടുക-കോടിക്കൂറ ഇടുക.

ക്രൂറവലിയ്ക്കുക-കൊടിക്കൂറ കെട്ടി ഇറക്കുക.

ക്രൂറിടുക-പകിടുക.

ക്രൂറിയ-വി. പറഞ്ഞ, പ്രസിദ്ധമായ.

കൂറുക-൧. പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുക. ൨. ലേലംവിളിക്കുക. ൩. സംസാരിക്കുക. ൪. വിളിക്കുക

കൂറുപറക-ഒരുത്തനെവേണ്ടി പറക.

കൂറുവെക്കുക-പങ്കിടുക.

കൂററൻ-൧. കാള. ൨. നകംവെക്കാത്ത കാള. ൩. ശക്തിയുള്ള മനുഷ്യൻ. ൪. യമൻ.

കൂററൻകുത്തുക-൧. കാള കുത്തുക. ൨. അഹംകരിക്കുക.

കൂററനാട്-പൊന്നാനിക്കടുത്തുള്ള ഒരു ഡിസ്ത്രിക്ക്. ഇപ്പോഴും തലസ്ഥാനമാണ്.

കൂററം-കരച്ചിൽ, നിലവിളി. [ഹഃ' 'കൂററത്തിലുംകൊടിയവിക്രമപാണ്ഡ്യസിം

കൂററരി-അരിവെക്കുന്നതിനു കൂലിയായിട്ട് എടുക്കുന്ന അരി.

കൂററുപ്പ്-൧. സ്നേഹക്കുറവ്. ൨. നിന്ദ

കൂററാൻ-൧. സ്നേഹിതൻ. ൨. പങ്കുകാരൻ [കൂററാൻ> <മാററാൻ.]

കൂററാന-ബലംകൂടിയ ആന.

കൂററായ്മ-൧. സ്നേഹം, സ്നേഹമുള്ളവന്റെ സ്ഥിതി. ൨. പങ്ക്.

കൂററാരം-നിലവിളി, ശബ്ദം.

കൂററാർ-ബന്ധുക്കൾ.

കൂററ്-മനുഷ്യരുടെ നിലവിളി, ശബ്ദം.

കൂററുകാരൻ-൧. പങ്കുകാരൻ. ൨. സ്നേഹിതൻ.

കൂററുകൃഷി-പങ്കുകൃഷി.

കൂററുവാണിഭം-കൂട്ടുകച്ചവടം.

കൃ

കൃകണ(ര)ം-ഇരുവാൽചാത്തൻ. 'കൃ' എന്നു ശബ്ദിക്കുന്നു എന്നർത്ഥം.

[കാരടുവിൽതന്നെ ഒരു വകഭേദമെന്നും അഭിപ്രായമുണ്ട്. തമിഴിൽ-കക്കരംവു എന്നു പേർ.]

കൃകണ്ഠ-ചായമിടുന്നവൻ.

കൃകം-തൊണ്ട, കഴുത്തിന്റെ അകം.

കൃകരം-൧ തൂതുവള ൨. കണവീരം. ൩. ചെവിയം. ൪. ഇരുവാൽചാത്തൻ.

കൃകലം-ജീവവായുക്കളിൽ ഒന്ന്.

കൃകര(ല)-തിപ്പലി.

കൃകലാസം-൧. ഓന്ത്. ശിരസ്സ്, ഗ്രീവ ഇവയെ ഇളക്കുന്നത് എന്നർത്ഥം. മററൊരു പര്യായം-സരടം. ൨. പല്ലി. [ഓന്തുകടിച്ചാൽ ശരീരം കറുവാളിച്ചിട്ടോ നാനാവർണ്ണമായിട്ടോ ഇരിക്കും. മോഹം അതിസാരം ഇവയുണ്ടാകും]

കൃകവാകു-൧ കോഴി, പൂവൻകോഴി. കൃകം (ഗളം) കൊണ്ടു വചിക്കുന്നത് എന്നർത്ഥം ൨ മയിൽ. ൩. ഓന്ത്. ൪. പല്ലി, ഗൌളി.

കൃകാടികാ-കഴുത്തിന്റെ മുഴ. കൃകത്തെ (കണ്ഠത്തെ) പ്രാപിച്ചതെന്നർത്ഥം. പിൻകഴുത്തും തലയുംകൂടി ചേരുന്ന ദേശം പിടരി, (മലയാളത്തിൽ) പിരടി ഇങ്ങിനെയും പറയുന്നുണ്ട്.

കൃച്ഛ്ര-വി പ്രയാസമുള്ള.

കൃച്ഛ്രം-൧. ശരീരദുഃഖം. സുഖത്തെ നശിപ്പിക്കുന്നത് എന്നർത്ഥം ൨. പാപം കളയുന്നതിനുള്ള ഒരു പ്രായശ്ചിത്തം. ൩. പ്രയാസം, സൗകര്യക്കേട്.

കൃച്ഛ്രാരി-വിടത്തൽ (ഗ്രാമ്യംശംബശമകം).

കൃന്ദഞ്ജാ-കാട്ടുചീര.

കൃദിര-ചായമിടുന്നവൻ.

കൃത-വി. ൧. ചെയ്ത, ചെയ്യപ്പെട്ട. ൨. മുഴുവൻ തീർന്ന, തയാറായ. ൩. സൃഷ്ടിക്കപ്പെട്ട. ൪. പ്രാപ്തിവന്നിട്ടുള്ള, പാകം വന്നിട്ടുള്ള.

കൃച്ഛ്രിക്കുക-ക്രി. ദുഃഖിക്കുക. ൨. അപായപ്പെടുക.

കൃതകർമ്മ-വി. മിടുക്കുള്ള, ത്രാണിയുള്ള.

കൃതകർമ്മാവ്-തന്റെ തൊഴിൽ ചെയ്തിട്ടുള്ളവൻ

കൃതക-വി. ൧. ഉണ്ടാക്കപ്പെട്ട ൨. ഉണ്ടാക്കിവെച്ച ൩. കള്ളമായ, വ്യാജമുള്ള, കൃത്രിമമായ.

കൃതകപടം-കള്ളം കാണിച്ച്.

'സൂക്ഷിച്ചോട്ടേറെനേരം കൃതകപടമുറങ്ങും'
(അമരുകശതകം)

കൃതകൃത്യൻ-കൃതാർത്ഥൻ.

കൃതകൻ-മാതാപിതാക്കന്മാരുടെ പക്കൽനിന്നും വിലക്കു വാങ്ങിയ കുട്ടി.

കൃതകം-൧. ഉണ്ടാക്കിയ ഉപ്പ്, വിളയുപ്പ്. ൨. രസാഞ്ജനം.

കൃതകാമ-വി. ആഗ്രഹം സാധിച്ച.

കൃതകാല-വി. കാലം നിശ്ചയിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള, കുറെകാലത്തേക്കു താമസിച്ചിട്ടുള്ള.

കൃതകൃത്യ-വി. ചെയ്യാനുള്ളതിനെ ചെയ്തു. തൃപ്തി വന്നിട്ടുള്ള, ജയം ലഭിച്ചിട്ടുള്ള, കാര്യം കൈവന്നിട്ടുള്ള [അകൃതകൃത്യ എന്ന പദം നോക്കുക]

കൃതകൃത്യത-ചെയ്യേണ്ടതു ചെയ്തിട്ടുള്ള സുഖം.

കൃതക്രയൻ-വാങ്ങിയവൻ.

കൃതക്ഷണ-വി. മതിയായ സന്ദർഭം കിട്ടിയ.

കൃതഘ്ന-വി. ഉപകാരം ചെയ്തവരെ മറക്കുന്ന. [ഘ്നൻ, ഘ്നി, ഘ്നം].

കൃതഘ്നത-ഉപകാരത്തെ മറക്കുന്നവന്റെ സ്വഭാവം.

കൃതചൂഡൻ-ചൂഡാകർമ്മം കഴിഞ്ഞവൻ [അകൃതചൂഡൻ എന്ന ശബ്ദം നോക്കുക].

കൃതച്ഛിദ്രാ-കാട്ടുപീച്ചിൽ

കൃതജ്ഞ-വി. ഉപകാരസ്മരണയുള്ള

കൃതജ്ഞത-ഉപകാരം ചെയ്തവനെക്കുറിച്ചു വിചാരിക്കുന്ന സ്വഭാവം. കൃതജ്ഞത > < കൃതഘ്നത

കൃതജ്ഞം-നായ്.

കൃതതീർത്ഥ-വി. ൧. പുണ്യസ്ഥലങ്ങൾ ദർശിച്ച. ൨. അദ്ധ്യാപകന്റെ കീഴിൽ പതിവായി പഠിച്ചിട്ടുള്ള.

കൃതദംശ(ന)ൻ-കൃതമായിരിക്കുന്ന ദംശനത്തോടുകൂടിയവൻ [അകൃതദംശനൻ എന്ന ശബ്ദം നോക്കുക].

കൃതപാണ്ഡിതകം-അറബിക്കസ്തൂരകം.

കൃതപുംഖ-വി. ശരപ്രയോഗത്തിങ്കൽ സാമർത്ഥ്യമുള്ള [അകൃതപുംഖ എന്നപദം നോക്കുക].

കൃതഫലം-തക്കോലം.

കൃതമാലം-൧. കൊന്നവൃക്ഷം. ഇതിന്റെ പൂകൊണ്ടു മാല ഉണ്ടാക്കുന്നതിനാൽ ഈ പേരുണ്ടായി. ൨. കൂട്ടമായും മാലാകാരമായും സഞ്ചരിക്കുന്ന ഒരു വക മാൻ.

[കൃതമാലമൃഗത്തിന്റെ മാംസത്തിനു മാനിന്റെ മാംസഗുണമാണുള്ളതു്].

കൃതമാലാ-ഒരു നദി. [ഈ നദി കേരളത്തിന്റെ ഒരു അതിർത്തി ആയിരുന്നു].

'കൃതമാലാമലയാചല
പശ്ചിമാംഭോധിമദ്ധ്യേ'
(കേരളപാണിനീയം പീഠിക)

കൃതമുഖ-വി. സാമർത്ഥ്യമുള്ള, പഠിപ്പുള്ള, ബുദ്ധിയുള്ള. കൃതമുഖൻ എന്നതിനു പരിഷ്കൃതമായ മുഖത്തോടുകൂടിയവൻ എന്നു ശബ്ദാർത്ഥം.

കൃതം-൧. കൃതയുഗം. ൨. ഫലം, സാദ്ധ്യം. ൩. ചെയ്യപ്പെട്ടതു്, ചെയ്യപ്പെട്ട പ്രവൃത്തി. ൪. പര്യാപ്തം (മതി) ൫. നാലു് എന്ന അക്കം.

കൃതം-അ. മതി, വേണ്ട.

കൃതയുഗം-നാലു യുഗങ്ങളിൽ ഒന്നാമത്തെയുഗം. സത്യയുഗം.

കൃതലക്ഷണ-വി. പ. ഗുണങ്ങൾകൊണ്ടു പ്രസിദ്ധിയുള്ള. ൨. അടയാളപ്പെട്ടതീട്ടുള്ള. ൩. ഭംഗിയുള്ള, രൂപമുള്ള. ൪. നിശ്ചയമുള്ള. ൫. മര്യാദയുള്ള. ൬. പ്രമാണമുള്ള.

കൃതവതി-ചെയ്തവൾ.

കൃതവർമ്മാവ്-ഒരു കൌരവയോദ്ധാവ്. യദുവംശത്തിൽ ചേൎന്ന സാത്വതകുലത്തിൽ ഉല്പന്നനായ ഹൃദികന്റെ പുത്രൻ. അതിനാൽ ഹാർദ്ദിക്യൻ എന്നും പേരുണ്ട്.

[കൃതവർമ്മാവിനെ ഭോജൻ എന്നും പറയും. ദ്വാരകയിൽവെച്ച് സാത്യകി കൊന്നു].

കൃതവാൻ-ചെയ്തവൻ.

കൃതവിദ്യ-വി. പഠിപ്പുള്ള.

കൃതവീര്യൻ-ഹേഹയരാജാവ്.

[കാൎത്തവീര്യന്റെ അഛനാണ്. പതിനായിരം യാഗംകഴിക്കയും ഭൂലോകഭരണം ഭംഗിയായി നടത്തുകയുംചെയ്തു].

കൃതവേതന-വി. കൂലിക്കു വേലചെയ്യുന്ന, കൂലിയുള്ള.

കൃതവേദി-വി. ഉപകാരസ്മരണയില്ലാത്ത.

കൃതവേധനാ-വെളുത്തപൂവുള്ള ഒരു ചെടി. കാട്ടുപീച്ചിൽ.

കൃതവേഷ-വി. അലങ്കരിച്ചിട്ടുള്ള, ഉടുപ്പിട്ടുള്ള.

കൃതസാപത്നികാ-ഒന്നാമതു വിവാഹം ചെയ്ത ഭാൎയ്യ, മുമ്പേ വേൾക്കപ്പെട്ടസ്ത്രീക്ക് അവളുടെ ഭൎത്താവു പിന്നെ ഒരുത്തിയെ വേട്ടാൽ ഉണ്ടാകുന്ന പേർ. അനേകം സ്ത്രീകളെ വിവാഹംചെയ്തവൻ ആദ്യം വിവാഹംചെയ്ത സ്ത്രീയുടെ പേർ [ദശരഥന്റെ ഭാൎയ്യമാരിൽ കൌസല്യക്ക് ഈ പേർപറയാം] കൃതമായ സപത്നിയോടെ കൂടിയവൾ എന്നൎത്ഥം. സമാനനായ പതിയോടുകൂടിയവൾ-സപത്നി.

കൃതഹസ്ത-വി. പ. ശരപ്രയോഗത്തിങ്കൽ സാമൎത്ഥ്യമുള്ള. ൨. മിടുക്കുള്ള. [അകൃതഹസ്തൻ എന്ന ശബ്ദം നോക്കുക].

കൃതഹസ്തത-സാമൎത്ഥ്യം, കൈവേഗം.

കൃതാഞ്ജലി-പ. കൂപ്പുകൈ. ൨. മുക്കുററി.

കൃതാന്ത-അരേണുകം.

കൃതാന്തജനകം-കാരകിൽ.

കൃതാന്തജനകാ-അരേണുകം

കൃതാന്തൻ-യമൻ. നാശംവരുത്തുന്നവൻ; അന്തകാലത്തെ ചെയ്യുന്നവൻ എന്നിങ്ങനെ ശബ്ദാൎത്ഥം.

കൃതാന്താ-ഇന്നതിന്നപ്രകാരം എന്നുള്ള ശാസ്ത്രീയനിശ്ചയം, നിശ്ചയമായി സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന അവസാനം. ൨. ദുഷ്പ്രവൃത്തി, അമംഗലകൎമ്മം.

കൃതാഭിഷേക-വി. പ. അഭിഷേകംചെയ്യപ്പെട്ട. ൨. രാജ്യാധിപത്യംനിശ്ചയിച്ചഭിഷേകംചെയ്യപ്പെട്ട.

കൃതാൎത്ഥ-വി. വേണ്ടുന്ന കാൎയ്യത്തെ സാധിച്ച. ൨. ഭാഗ്യമുള്ള.

കൃതാൎത്ഥത-പ. സാധിക്കേണ്ടതു സാധിച്ചിട്ടുള്ള സുഖം. ൨. ഭാഗ്യം.

കൃതാലയം-തവള.

കൃതാവമതി - ചെയ്യപ്പെട്ടതായിരിക്കുന്ന അവമാനത്തോടുകൂടിയവൾ.

കൃതി-വി. അറിവുള്ള, വിദ്യയുള്ള. ൨. പ്രവൃത്തിയിൽ സാമൎത്ഥ്യമുള്ള. [തി, തിനീ, തി]

കൃതി-പ. പ്രവൃത്തിയിൽ സാമൎത്ഥ്യമുള്ളവൻ. ൨. വിദ്വാൻ. [അകൃതി എന്ന ശബ്ദം നോക്കുക]. ൩. കൃതാൎത്ഥൻ. ൪. ധന്യൻ.

കൃതി-പ. പ്രവൃത്തി. ൨. വേല. ൩. പ്രകൃതി ൪. കഥ.

കൃത്ത-വി. മുറിക്കപ്പെട്ട [കൎത്തനംചെയ്യപ്പെട്ട; കൎത്തനംചെയ്ക=മുറിക്ക].

'നികൃത്തകുചമണ്ഡലാ
നിശിതമണ്ഡലാഗ്രേണസാ'
(കിർമ്മീരവധം കഥകളി)

കൃത്തി-പ. മാനിന്റെയും മററും തോൽ. ൨. ഭേദിക്കപ്പെട്ടുന്നതു എന്നൎത്ഥം.

'ഇക്കൃത്തിയുടുത്തു കരത്തിലെടുത്തുനടക്കും'
(ദക്ഷയാഗം കഥകളി)
൨. ഒരുമാതിരി മാനിന്റെ തോൽ.

കൃത്തികകൾ-കാർത്തികേയന്റെ വളർത്തമ്മമാരായ ആറു നക്ഷത്രങ്ങൾ

കൃത്തികാ-൧. കാർത്തിക. ൨. ഖഡ്ഗം.

കൃത്തിവാസസ്സ്-ശിവൻ. കൃത്തിയെ (തോലിനെ) വാസസ്സ് (വസ്ത്രം) ആക്കിയവൻ.

കൃത്തുകൾ-(വ്യാകരണത്തിൽ) സിദ്ധക്രിയയെ കുറിക്കുന്ന രൂപങ്ങൾ.

കൃത്ന-വി. ൧. മിടുക്കുള്ള ൨. ജോലി ചെയ്യുന്നതിനു ശേഷിയുള്ള. ൩. ശക്തിയുള്ള

കൃത്യ-വി. ചെയ്യേണ്ടുന്ന.

കൃത്യ-൧. ക്രിയ, പ്രവൃത്തി. ൨. മാരണദേവത. ദേവതാവിശേഷം ഭേദിക്കുന്നതെന്നർത്ഥം.

'കൃത്യാംബുതാമസിധരാംഭുവനാംബഹന്തിം,
(നാരായണീയം)

൩. പകരുന്ന വ്യാധി. ൪. വാവൽ.

കൃത്യം-൧. പ്രവൃത്തി. ൨. നിയമം ൩. നടപ്പ്.

കൃത്രം-കലപ്പ

കൃത്രിമ-വി. സഹജമല്ലാത്ത, മനുഷ്യയത്നത്താൽ ഉണ്ടാക്കപ്പെട്ട.

കൃത്രിമധൂപകം-ധൂപക്കൂട്ടം, അനേക പദാർത്ഥങ്ങളെക്കൊണ്ട് ഉത്ഭവിക്കപ്പെട്ടതായ ധൂപം.

കൃത്രിമൻ-ഒരുവൻ മരിക്കാറാകുമ്പോൾ തന്റെ ശേഷക്രിയകൾ ചെയ്യാൻവേണ്ടി തന്റെ സകലമുതലിനും അവകാശിയാക്കി സ്വീകരിക്കുന്ന പ്രായം തികഞ്ഞ ഒരന്യൻ.

കൃത്രിമപുത്രകം-മരംകൊണ്ടും മററും ഉണ്ടാക്കുന്ന കുട്ടിപ്പാവ.

കൃത്രിമം-൧. സ്വാഭാവികമുള്ളതല്ലാത്തത്. [അകൃത്രിമം എന്നതുനോക്കുക]. (മലയാളം)
ഉപായം, കൽക്കൌശലം. ൨. വിളയുപ്പ്. ൩. കാരുപ്പ്. ൪. രസാഞ്ജനം. ൫. പച്ചപ്പുഴുവ്. ൬. അറബിക്കുന്തുരുക്കം. ൭. ചീനക്കർപ്പൂരം.

കൃത്സ്ന-വി. മുഴുവനായ.

കൃത്സ്നം-൧. മുഴുവൻ, ഒട്ടൊഴിയാതെയുള്ളത്. ൨. വെള്ളം.

കൃത്വാ-അ. ചെയ്തിട്ട്.

കൃദരം-൧. പത്തായപ്പുര. ൨. ഭവനം.

കൃന്തനം-ഛേദനം, മുറിക്കുക.

കൃപ-ദയ.

കൃപണ-വി. ൧. ദാരിദ്ര്യമുള്ള. ൨. നീചത്വമുള്ള.

കൃപണൻ-പിശുക്കിന്റെ ശക്തികൊണ്ടു ദരിദ്രനെപ്പോലെ കഷ്ടമായി ജീവിക്കുന്നവൻ.

കൃപൻ-ശരദ്വാനു ജാലാവതിയിൽ ജനിച്ച പുത്രൻ.

[ബ്രഹ്മപുത്രനായ അംഗിരസ്സിന് ഉചത്ഥ്യൻ, ബൃഹസ്പതി, സംവർത്തൻ ഇങ്ങനെ മൂന്നു പുത്രന്മാരുണ്ടായി അവരിൽ ഉചത്ഥ്യന്റെ മകനായി ദീർഘതമാവു ജനിച്ചു. തൽപുത്രനത്രേ ഗൌതമൻ എന്ന മഹർഷി. അദ്ദേഹത്തിന്റെ പുത്രനായ ശരദ്വാൻ എന്ന മുനിക്കു വേദത്തിൽ വാസന കുറഞ്ഞതുനിമിത്തം അച്ഛൻ ജാതകം നോക്കിച്ചു ധനുർവ്വേദത്തെ അഭ്യസിപ്പിച്ചു. ധനുർവ്വേദത്തിൽ ശരദ്വാൻ അതിസമർത്ഥനായിത്തീർന്നു തപസ്സുതുടങ്ങി. അനന്തരം തപോവിഘ്നത്തിനായി ഇന്ദ്രൻ ജാലവതി എന്ന അപ്സരസ്ത്രീയെ അയച്ചു. ചാപബാണങ്ങളോടു നില്ക്കുന്ന ശരദ്വാന്, മറ്റെങ്ങോട്ടുകൂടിയ ദേവാംഗനയെ കണ്ടമാത്രയിൽ കൈയിലിരുന്ന വില്ലും അമ്പും താഴെ വീണുപോകയും ഇന്ദ്രിയസ്ഖലനമുണ്ടാകയും ചെയ്തു. ആ ഇന്ദ്രിയം ശരസ്തംബത്തിൽ വീണ് രണ്ടായി ഒരു പെണ്ണുമൊ

യി. ശന്തനുവിന്റെ സേനാധിപൻ അവരെ കാട്ടിൽവച്ചു കണ്ടു കുട്ടികളെ രണ്ടുപേരെയും ശന്തനുരാജാവിനു കൊടുത്തു. അദ്ദേഹം തന്റെ കുഞ്ഞുങ്ങളാക്കി കൃപയോടു വളർത്തി. അതിനാൽ ആണിനു 'കൃപൻ' എന്നും പെണ്ണിനു 'കൃപി' എന്നും പേരിട്ടു. ഗൌതമമഹർഷി വിവരം അറിഞ്ഞു ശന്തനുവിനോടു പരമാർത്ഥം പറഞ്ഞു. ശരദ്വാൻ കൃപനെ പഠിപ്പിച്ചു പരമാചാര്യനാക്കി. ശന്തനു കൃപനെ സ്വരാജ്യത്തെ ധനുർവേദാധ്യാപകനായി നിയമിച്ചു. ഭാരതയുദ്ധത്തിന്റെ അവസാനത്തിൽ രാത്രിയിൽ പാണ്ഡവരെ ആക്രമിച്ച മൂന്നു കൗരവയോദ്ധാക്കളിൽ ഒരുവനത്രേ കൃപൻ.]

കൃപാ, കൃപി—അശ്വത്ഥാമാവിന്റെ മാതാവ്, ദ്രോണരുടെ ഭാര്യ [കൃപൻ എന്നതു നോക്കുക.]

കൃപാകടാക്ഷം—ദയയോടുകൂടിയുള്ള നോട്ടം.

കൃപാണകം—വാൾ. കൃപയെ ഉപേക്ഷിക്കുന്നതെന്നർത്ഥം.

കൃപാണധാര—വാളിന്റെ മൂർച്ച (മൂർച്ച).

കൃപാണി, കാ—പ്ര. കത്രിക. വാസ്തവത്തിൽ കൃപയില്ലാത്തതെന്നർത്ഥം. ഉ. വാൾ.

കൃപാലു—വി. വളരെ ദയയുള്ള.

കൃപീടപാലം—പ്ര. സമുദ്രം. ഉ. ചുക്കാൻ, തുഴ.

കൃപീടം—വെള്ളം

കൃപീടയോനി—പ്ര. അഗ്നി കൃപീടത്തിന്റെ (വെള്ളത്തിന്റെ) യോനി (ഇരിപ്പിടമായവൻ), ജലത്തിന്റെ കാരണഭൂതൻ എന്നിങ്ങനെ ശബ്ദാർത്ഥം. ഉ. കൊടുവേലി.

[കൃപീധായോനി എന്നു ചിലർ 'ധ' കാരം ഉച്ചരിച്ചു പഠിച്ചുവരുന്നതു തെറ്റാകുന്നു. 'ട'കാരംതന്നെ സാധുവായതെന്നറിക.]

കൃമി, ക്രിമി—പ്ര. പുഴുജാതി, സാമാന്യമായ പുഴു. ഉ. അരക്ക്. ന. കഴുതം. സഞ്ചരിക്കുന്നതു് എന്നർത്ഥം.

'ദ്രുമാമയേ ഭവേൽപുംസി കീടഭേദേ
ക്രിമിവൽകൃമിഃ'

(രമസൻ)

കൃമികണ്ടകം—പ്ര. വിഴാൽ. ഉ. അത്തിയാല്.

കൃമികോശം—പട്ടുനൂലുണ്ടാക്കുന്ന പുഴുക്കൂട്.

കൃമികോശോത്ഥം—വി. പുഴുക്കൂട്ടിൽ നിന്നുണ്ടായ

കൃമികക—പുഴുക്കുക.

കൃമിഗ്രന്ഥി—കാതിലെ ഒരു ദീനം.

കൃമിഘ്ന—വി. പുഴുവിനെ നശിപ്പിക്കുന്ന.

കൃമിഘ്നം—പ്ര. വിഴാലരി. ഉ. മാതളനാരകം. ന. ചേരമരം. ര. പുടകന്നം. ഉ. മുതക്ക്. ന. വലിയ വെള്ളുള്ളി.

കൃമിഘ്നാ—മഞ്ഞൾ.

കൃമിഘ്നി—വിഴാൽ.

കൃമിജം—അകിൽ.

കൃമിജഗ്ധം—പ്ര. അകിൽ. ഉ. കാക്കാഗത

കൃമിജലജം—കൃമിശംഖ്

കൃമിജാ—ലാക്ഷം, കോലരക്ക്.

കൃമിശത്രു—വിഴാൽ.

കൃമിതരു—കുരുട്ടുമാവ്

കൃമിദന്തകം—പല്ലുനോവ്.

കൃമിനാശനം—വിഴാൽ.

കൃമിപർവ്വതം—ചെമ്പുറ്റ്.

കൃമിപ്രിയാ—ആരവണാവൽ.

കൃമിഫലം—അത്തിയാല്.

കൃമിഭോജനം—ഒരു നരകം.

കൃമിമർദ്ദനം—ഉങ്ങ്.

കൃമിരിപു—വിഴാൽ.

കൃമിലം—ദേവതാരം.

കൃമിവൎണ്ണം-ചെമന്നവസ്ത്രം.

കൃമിവാരിരുഹം-കൃമിശംഖ്.

കൃമിവൃക്ഷം-കരുട്ടുമാവ്.

കൃമിശംഖ്-പിരിശംഖ്.

കൃമിശത്രു-പൂവരശിൻകുരു.

കൃമിശുക്തി-കക്കാ.

കൃമിഹരം-മുളക്.

കൃമിഹാ-വിഴാൽ.

കൃമിഹൃത്ത്-കരിംകടുക്.

കൃമീലകം-മകുട്ടപ്പയറ്.

കൃമുകം-കവുങ്ങ്.

കൃശ-വി. ൧. ചെറുതായ. ൨. മെലിഞ്ഞ. [കൃശം=സൂക്ഷ്മമായ]

കൃശഗൻ-ശിവൻ.

കൃശത-മെലിച്ചിൽ.

കൃശൻ-൧. മെലിഞ്ഞവൻ. ൨. പാവപ്പെട്ടവൻ.

കൃശബന്ധുരം-ഒതുക്കംകൊണ്ടു മനോഹരം.

കൃശരം, കൃസരം-എള്ളും അരിയും കൂട്ടി വെച്ചുണ്ടാക്കിയ ചോറ്.

കൃശലാ-തലമുടി.

കൃശശാഖം-ചപ്പുകെട്ടപ്പുല്ല്.

കൃശാംഗി-൧. സുന്ദരി. ൨. അരചൽ.

കൃശാനു-൧. അഗ്നി. ചെറുതായാലും ഏററവും വൎദ്ധിക്കുന്നു, കൃശമാക്കിച്ചെയ്യുന്നവൻ എന്നിങ്ങനെ അൎത്ഥം. ൨. കൊടുവേലി.

കൃശാനുരേതസ്സ്-ശിവൻ. കൃശാനുരൂപമായ (അഗ്നിരൂപമായ) രേതസ്സ് (ശുക്ലം) ഉള്ളവൻ എന്നൎത്ഥം.

[ശിവന്റെ രേതസ്സ് അഗ്നി വഹിച്ചപ്പോൾ അഗ്നികൂടി ദുസ്സഹമായിതീൎന്നു എന്നു പുരാണപ്രസിദ്ധമാണല്ലോ].

കൃശാശ്വി-നാട്യക്കാരൻ, നടൻ. കൃശാശ്വമുനിയാൽ പ്രോക്തമായ നടസൂത്രത്തെ അദ്ധ്യയനംചെയ്യുന്നവൻ എന്നൎത്ഥം.

കൃശികാ-എലിച്ചെവി.

കൃശോദര-വി. ൧. ചെറിയ വയറുള്ള. ൨. സൌന്ദൎയ്യമുള്ള.

കൃശോദരി-൧. ഇടുങ്ങിയ ഉദരമുള്ളവൾ. സുന്ദരി. ൨. വെളുത്ത നറുനീണ്ടി.

കൃഷക-വി. ഉഴവുചെയ്യുന്ന.

കൃഷകം-൧. കൊഴു. ൨. കാള.

കൃഷം-ഉരക്കൽ.

കൃഷി-ധാന്യങ്ങളും മററും വിതച്ചുണ്ടാക്കുക. ഉഴുതുക എന്നൎത്ഥം.

കൃഷിക-എലിച്ചെവി.

കൃഷികൻ-൧. കൃഷിചെയ്യുന്നവൻ. കന്നുപൂട്ടുന്നവനെന്നൎത്ഥം. ൨. വേലക്കാരൻ.

കൃഷിക്കാരൻ-കൃഷിയുള്ളവൻ. പൎയ്യായങ്ങൾ-ക്ഷേത്രാജീവൻ, കൎഷകൻ, കൃഷികൻ, കൃഷീവലൻ. Cultivator.

കൃഷിത്തരം-കൃഷിചെയ്യുന്നതിനു തക്കതായ സമയം.

കൃഷിപ്പുഞ്ച-കൃഷിസ്ഥലം.

കൃഷിപ്പണി-കൃഷി.

കൃഷിപ്പാട്ട്-കൃഷിസംബന്ധമായ പാട്ട്.

[ധാന്യഭേദങ്ങളെപ്പററിയും വിതപ്പും നടുവാനും കൃഷിചെയ്യുവാനും മററുമായിട്ടു പരശുരാമൻ ബ്രാഹ്മണൎക്കു ചെയ്ത ഉപദേശത്തിനെ കൊല്ലവർഷാരംഭത്തിൽ ഒരു നമ്പൂരി നാലു പാദമായിട്ടു ചമച്ചു ഒരു ഭാഷാഗ്രന്ഥം. 'കേരളകല്പം' എന്ന മുഖ്യ ഒരു സംസ്കൃതഗ്രന്ഥം പരശുരാമൻ ഉണ്ടാക്കീട്ടുണ്ട്].

കൃഷീവലൻ-കൃഷിചെയ്യുന്നവൻ, കൃഷിയുള്ളവൻ.

കൃഷ്ട-വി. ഉഴവുചെയ്യപ്പെട്ട, കൃഷിചെയ്യപ്പെട്ട, കിളച്ച.

കൃഷ്ടപച്യ-വി. കിളച്ചുണ്ടാക്കിയതിൽ വളരുന്ന.

കൃഷ്ടം-ഉഴുതുകണ്ടം.

കൃഷ്ടി-വിദ്വാൻ. സകല കാൎയ്യങ്ങളിലും നിഷ്കൎഷയുള്ളവൻ എന്നൎത്ഥം.

കൃഷ്ണകന്ദം-പ്ര. ചെന്താമര. വ. ശക്കര.

കൃഷ്ണകൎമ്മ-വി. ചീത്തപ്രവൃത്തിചെയ്യുന്ന.

കൃഷ്ണകരവീരാ-കറുത്ത പൂവുള്ള അരളി.

കൃഷ്ണകാകൻ-അധികം കറുത്ത കാക്ക, മലങ്കാക്ക.

കൃഷ്ണകാംബോജി-കന്നി.

കൃഷ്ണകായാ-പോത്ത്.

കൃഷ്ണകാഷ്ഠകം-കാഷ്ഠാഗരു.

കൃഷ്ണകുസുമം-കറുത്ത പൂവുള്ള അര(ള)ളി.

കൃഷ്ണക്രാന്തി-വിഷ്ണുക്രാന്താ, ശംഖപുഷ്പീ വിശേഷം എന്നും കാണുന്നു.

[വൃന്ദാവനചാരിയായ കൃഷ്ണൻ ഇതിന്റെ പുറത്തു ചവുട്ടിയതു ഹേതുവായിട്ടു ഇതിന്നു മാഹാത്മ്യം സിദ്ധിച്ചതായി കേൾവിയുണ്ട്. 'വിഷ്ണുക്രാന്താ' എന്ന പൎയ്യായം ഇതിന്മേൽ വിഷ്ണുചൈതന്യം ഉണ്ടെന്നു തെളിയിക്കുന്നു].

കൃഷ്ണഗംഗാ-കൃഷ്ണാനദി.

കൃഷ്ണഗന്ധാ-കരിമുരിങ്ങ.

കൃഷ്ണഗൎഭാ-ചെറുകമിഴ്.

കൃഷ്ണചഞ്ചുകം-കടല.

കൃഷ്ണചണകം-കറുത്തകടല

കൃഷ്ണചന്ദനം-ഹരിചന്ദനം.

കൃഷ്ണചന്ദ്രൻ-വസുദേവൻ.

കൃഷ്ണചൂഡാ, കൃഷ്ണചൂഡികാ-ചെമന്നകന്നി.

കൃഷ്ണചൂൎണ്ണം-പഴയ ഇരിമ്പിൻകിട്ടം.

കൃഷ്ണജടാ-മാഞ്ചി.

കൃഷ്ണജീരകം-കരിഞ്ചീരകം.

കൃഷ്ണതണ്ഡുലാ-പ്ര. തിപ്പലി. വ. കണ്ടഹോഡി.

കൃഷ്ണതാമ്രം-ഏററവും വാസനയുള്ള ചന്ദനം.

കൃഷ്ണതാരം-കരിമാൻ.

കൃഷ്ണത, കൃഷ്ണത്വം-പ്ര. കറുപ്പ്. വ. ശുദ്ധികേട്. ന. ദുഷ്ടത

കൃഷ്ണതരി-അഗ്നി.

കൃഷ്ണതണ്ഡുലം-വിഴാൽ.

കൃഷ്ണതുളസി-കറുത്തതുളസി.

കൃഷ്ണത്രിവൃതാ-നാല്ക്കൊപ്പക്കൊന്ന.

കൃഷ്ണദന്താ-കുമിഴ്.

കൃഷ്ണദ്വൈപായനൻ-വ്യാസൻ.

കൃഷ്ണധത്തൂര(ക)ം, കൃഷ്ണധുസ്തൂരം-കറുത്ത ഉമ്മത്ത്.

കൃഷ്ണധനം-ദോഷവൃത്തിയാൽ സമ്പാദിച്ച ധനം (പണം)

കൃഷ്ണൻ-പ്ര. വിഷ്ണു. വ. വിഷ്ണുവിന്റെ ദശാവതാരത്തിൽ ഒൻപതാമത്തെ അവതാരമൂൎത്തി.

[പണ്ടു മധുരയിൽ ശൂരസേനന്റെ പുത്രനായി ഒരു യാദവശ്രേഷ്ഠനുണ്ടായിരുന്നു. വസുദേവൻ എന്നു പേരുള്ള ആ മഹാൻ ദേവകന്റെ മകളായ ദേവകിയെ കല്യാണം കഴിച്ചു. ദേവകി കംസന്റെ സഹോദരിയായിരുന്നു. കംസൻ മധുരയെ ഭരിച്ചുവന്നു. ഭോജരാജവംശനായ ഈ ദുഷ്ടൻ തന്റെ പിതാവായ ഉഗ്രസേനനെ കാരാഗൃഹത്തിലിട്ടു ബലാല്ക്കാരേണ രാജ്യം ഭരിച്ചുവന്നു. ദേവകിയെ വസുദേവൻ വിവാഹം കഴിച്ചു വരുമ്പോൾ കംസനാണ് അവരുടെ തേർ തെളിച്ചതു്. മാൎഗ്ഗമദ്ധ്യേ 'ഹേ കംസ! ദേവകി പ്രസവിക്കുന്ന എട്ടാമത്തെ പുത്രൻ നിന്നെ കൊല്ലും' എന്നു ഒരശരീരിവാക്കു കേൾക്കയുണ്ടായി. ഉടൻ കോപാന്ധനായ കംസൻ വാളെടുത്തു ദേവകിയെ വെട്ടിക്കൊല്ലുന്നതിനായി ഒരുമ്പെട്ടു. അനന്തരം വസുദേവരുടെ സമാധാനോക്തികൊണ്ടു കോപം അടക്കി. ദേവകി പ്രസവിക്കുന്ന ശിശുവിനെ അപ്പോഴപ്പോൾ കംസനെ

ഏല്പിച്ചുകൊള്ളാമെന്നായിരുന്നു വസുദേവരുടെ പ്രധാനകരാറ്. ഇങ്ങിനെയിരിക്കെ ദേവകി കടിഞ്ഞൂൽ പ്രസവിച്ചു. അതിനെ ഉടൻ വസുദേവർ കംസനെ ഏല്പിച്ചു. എട്ടാമത്തെ ശിശുവിനെ തന്നാൽ മതി എന്നു പറഞ്ഞ് ആ കുഞ്ഞിനെ കംസൻ തിരിയെ കൊടുത്തു. ഏതാനും ശിശുക്കൾ ഉണ്ടായതറിഞ്ഞ് നാരദൻ കംസനെ പ്രാപിച്ചു വൃഷ്ണിയാദവന്മാരെല്ലാം ദേവാംശജാതന്മാരും അങ്ങും പരിജനങ്ങളും അസുരാംശജാതരെന്നും മറ്റും പറകയുണ്ടായി. ഉടൻ കോപാന്ധനായ കംസൻ എല്ലാ കുട്ടികളേയും വധിച്ചു. ഇങ്ങിനെ ആറു ശിശുക്കളെ കൊന്നതിന്റെ ശേഷം ഏഴാമത്തും ദേവകിക്കു ഗർഭം ഉത്ഭവിച്ചു. വിഷ്ണുമായ ആ ഗർഭത്തെ രോഹിണിയിലാക്കിട്ടു നന്ദഗോപരുടെ പത്നിയായ യശോദയിൽ താനും ജനിപ്പാനൊരുമ്പെട്ടു. രോഹിണി വസുദേവരുടെ മറ്റൊരു ഭാര്യയായിരുന്നു. അക്കാലത്തു ദേവകിയുടെ ഗർഭം അലസിപ്പോയി എന്നു ഒരു കിംവദന്തി നാടെങ്ങും നിറഞ്ഞു. രോഹിണിയിൽ അനന്തരം രാമൻ ജനിച്ചു. ഇദ്ദേഹം വാസ്തവത്തിൽ ദേവകിയുടെ ഏഴാമത്തെ പുത്രനും അവതാരപുരുഷനും കൃഷ്ണന്റെ ജ്യേഷ്ഠനുമാണ്. പിന്നീട് ചിങ്ങമാസവും കറുത്തപക്ഷവും അഷ്ടമിതിഥിയും രോഹിണി നക്ഷത്രവും കൂടിയ ദിവസം അർദ്ധരാത്രിയിൽ വിഷ്ണുഭഗവാൻ കൃഷ്ണനായി ദേവകിയിൽ അവതരണംചെയ്തു. ഇതാകുന്നു ഒമ്പതാമത്തെ അവതാരം. ഭൂദേവിയുടെ സങ്കടപരിഹാരാർത്ഥം കംസാദിദുഷ്ടരെ നശിപ്പിക്കുന്നതിനായിട്ടായിരുന്നു ഈ അവതാരം. ദേവകി പ്രസവിച്ചു ഉടൻതന്നെ ആ ശിശുവിനെ വസുദേവർ എടുത്തു നന്ദഗോപരുടെ പത്നിയായ യശോദ പ്രസവിച്ചു കിടക്കുന്ന സ്ഥലത്തു കൊണ്ടുചെന്നു അവിടെ കിടത്തി മറ്റെ പെൺകുട്ടിയെ എടുത്തു കൊണ്ടുവന്നു ദേവകിയുടെ അരികിലും കിടത്തി. ഈ കൃത്യം വളരെ ഗൂഢമായിട്ടായിരുന്നു. പ്രസവിച്ച വിവരം കംസൻ അറിഞ്ഞപ്പോൾ ദേവകിയുടെ അരികിൽ കിടന്നിരുന്ന (പെൺ) കുഞ്ഞിനെ എടുത്തു പതിവിൻപ്രകാരം വട്ടശ്ശിലമേൽ അടിപ്പാനായി ഓങ്ങി. തദനന്തരം അതു കൈയിൽ നിന്നു തെറ്റി ആകാശമാർഗ്ഗത്തിൽ എത്തി, 'ദുഷ്ടനായ കംസ! നിന്റെ അന്തകൻ അമ്പാടിയിൽ വളരുന്നു' എന്നു പറഞ്ഞു മറഞ്ഞു. കംസനു ഉടൻ അത്യധികം ഭീതിവളർന്നു. ആയിടെ ജനിച്ച എല്ലാ ശിശുക്കളേയും വധിപ്പാൻ കംസൻ ആജ്ഞാപിച്ചു. ഇതിലേക്കായി പൂതന, ശകടൻ, തൃണാവർത്തൻ, ബകാസുരൻ, അഘാസുരൻ, ധേനുകൻ മുതലായവർ പ്രയത്നിച്ചു. എന്നാൽ അവരെല്ലാം നശിച്ചതായിരുന്നു അതിന്റെ ഫലം. ഒരിക്കൽ കൃഷ്ണൻ ബ്രഹ്മാവിന്റെ അഹങ്കാരത്തെ തീർത്തു നളകൂബരമണിഗ്രീവന്മാർക്കു ഗതി നൽകി. യമുനയിൽ കിടന്നു പരോപദ്രവംചെയ്തു കാളിയൻ എന്ന സർപ്പശ്രേഷ്ഠന്റെ മദം അടക്കി. ഗോവർദ്ധനയാഗത്തിൽ ഇന്ദ്രനും കൃഷ്ണനു കീഴടങ്ങി. വീണ്ടും കംസനിയോഗം കൊണ്ടു ചാടിപ്പുറപ്പെട്ട സുദർശനൻ, ശംഖചൂഡൻ, അരിഷ്ടൻ, കേശി ഇവരും കൃഷ്ണനാൽ വധിക്കപ്പെട്ടു. കംസൻ പിന്നീട് രാമകൃഷ്ണന്മാരെ ചതിച്ചു കൊല്ലുന്നതിനു ചാപയാഗം ഏർപ്പെടുത്തി. അതു കാണ്മാൻ അവരെ ആളയച്ചുവരുത്തി. അവർ സ്ഥലത്തു വന്നുചേരുന്നതിനിടയിലും വന്നുചേർന്നതിൽപിന്നീടും അവരെ കൊലചെയ്വാൻ വേണ്ട ഏർപ്പാടുകൾ ചെയ്തിരുന്നു. ഈ സന്ദർഭത്തിലാണു കുവലയാപീഡം എന്ന ആനയോടെയും മല്ല

ന്മാരായ ചാണൂരൻ, മുഷ്ടികൻ ഇവരുടേയും നാശം. ഒടുക്കം കംസനും കൃഷ്ണനാൽ വധിക്കപ്പെട്ടു പിന്നെ രാമകൃഷ്ണന്മാരെ വിദ്യാഭ്യാസം തുടങ്ങിച്ചു. ഗുരു സാന്ദീപിനിമഹർഷിയായിരുന്നു. വിദ്യാഭ്യാസം പൂർത്തിയായപ്പോൾ ഗുരുദക്ഷിണയായി പ്രഭാസതീർത്ഥത്തിൽ മുങ്ങിപ്പോയ ഗുരുപുത്രനെ വരുണാലയത്തിൽനിന്നു കൈക്കലാക്കിക്കൊടുത്തു. അനന്തരം മുചുകുന്ദനു മോക്ഷം നൽകി. രുക്മിണി, സത്യഭാമ, ജാംബവതി, കാളിന്ദി, മിത്രവിന്ദ, സത്യ, ഭദ്ര, ലക്ഷണ ഇങ്ങനെ എട്ടുപേരെ ഭഗവാൻ ക്രമേണ വിവാഹം ചെയ്തു. മുരനേയും നരകനേയും കൊന്നു. സ്വർഗ്ഗത്തുനിന്നും പാരിജാതം അപഹരിച്ചു. ബാണന്റെ മദം തീർത്തു. നൃഗനൃപതിക്കു മോക്ഷം നൽകി. പൌണ്ഡ്രകനെ വധിച്ചു. ഖാണ്ഡവദഹനത്തിൽ 'വജ്രനാഭം' എന്ന ചക്രവും 'കൌമോദകി' എന്ന ഗദയും അഗ്നിയോടു സമ്മാനമായി വാങ്ങി. ധർമ്മപുത്രരുടെ രാജസൂയം ഭംഗിയായി നടത്തിച്ചു. ഈ അവസരത്തിൽ ജരാസന്ധനെ വധിപ്പിക്കയും ശിശുപാലനെ വധിക്കയും ചെയ്തു. വസ്ത്രാപഹരണത്തിൽ പാഞ്ചാലിയെ സഹായിച്ചു. കുചേലനു ഐശ്വര്യസമ്പത്തേകി. അമ്മയുടെ ആജ്ഞയനുസരിച്ചു പാതാളത്തു നിന്നു മരിച്ചുപോയ ആറു ശിശുക്കളേയും കൊണ്ടുവന്നു കാട്ടി. പഞ്ചജനാസുരനെ കൊന്നു. ബഹുലാശ്വഭൂപതിയുടേയും ശ്രുതദേവബ്രാഹ്മണന്റെയും പൂജകളെ സ്വീകരിച്ചു. സന്താനനഷ്ടം ഹേതുവായിട്ടു സങ്കടം അനുഭവിച്ചുവന്ന ബ്രാഹ്മണനു ശിശുക്കളെ നൽകി സന്തുഷ്ടനാക്കി. ശ്രീകൃഷ്ണനു പതിനാറായിരത്തെട്ടു ഭാര്യമാരും ഓരോ ഭാര്യയിലും പത്തു വീതം പുത്രന്മാരും ഉണ്ടായിരുന്നു. കൃഷ്ണൻ വളരെക്കാലം ദ്വാരകയിൽ സസുഖം വാണരുളി. അവസാനത്തിൽ ജരസൻ എന്ന ഒരു വേടൻ മൃഗം എന്നു വിചാരിച്ചു ശരമയച്ചതിനാൽ കൃഷ്ണൻ മരിച്ചു. അർജ്ജുനനത്രെ ശേഷക്രിയകൾ ചെയ്തതു്. കുറച്ചുകഴിഞ്ഞു ദ്വാരകയും സമുദ്രത്താൽ നശിപ്പിക്കപ്പെട്ടു.

ന. അർജ്ജുനൻ. ര. വേദവ്യാസൻ.

കൃഷ്ണപക്ഷം-കറുത്തപക്ഷം.

കൃഷ്ണപർണ്ണി-കറുത്തതുളസി.

കൃഷ്ണപ്രവരം-കറുത്ത കാട്ടുതുളസി.

കൃഷ്ണപല്ലികാ-കരിംകച്ചോലം.

കൃഷ്ണപാകഫല, കൃഷ്ണപാകഫലാ, കൃഷ്ണപാക, കൃഷ്ണഫലാ-പെരിങ്കിളാവുവൃക്ഷം. കൃഷ്ണപാകഫലം എന്നാൽ പഴക്കുമ്പോൾ കറുപ്പ വർണ്ണമായിത്തീരുന്ന കായുള്ളതു് എന്നർത്ഥം

കൃഷ്ണപിണ്ഡീതകം-വലിയ മലങ്കാര.

കൃഷ്ണപുഷ്പം-കറുത്തഉമ്മത്തു്.

കൃഷ്ണപുഷ്പി-ഞാഴൽ.

കൃഷ്ണഫലാ-കാർകോകിലരി. കറുത്ത നിറത്തിലുള്ള ഫലമുള്ളതു് എന്നർത്ഥം.

കൃഷ്ണബർബരം-കറുത്ത കാട്ടുതുളസി.

കൃഷ്ണബീജം-പു. തണ്ണിമത്ത. വ. ചെമ്മുരിങ്ങ.

കൃഷ്ണഭൂമജം-ഗോമൂത്രികം.

കൃഷ്ണഭേദാ, കൃഷ്ണഭേദി-കടുരോഹിണി, പൊട്ടിച്ചാൽ കറുത്ത നിറമാകുന്നതു് എന്നർത്ഥം.

കൃഷ്ണം-പു. കറുപ്പ്. വ. കുരുമുളക്. ര. കരിഞ്ചീരകം. ഗ. ചെറുകാവു്. ത. സൌവീരാഞ്ജനം. ന. കാക്ക. ൭. കാരകിൽ. വ്യ. കയിൽ. ൯. ഇരുമ്പ്. ൧൦. കാരീയം.

കൃഷ്ണമണി-കറുത്തമണി. പത്മരാഗം-താരകം, കവിളിക.

കൃഷ്ണമല്ലികാ, കൃഷ്ണമല്ലി-കറുത്ത ചെറുതുളസി.

കൃഷ്ണമാല്യകം-കറുത്ത ചെറുതുളസി

കൃഷ്ണമിശ്രൻ-ഒരു സംസ്കൃത കവി. ഇദ്ദേഹം ഒരു സ്വാമിയാരാണ്. കാവ്യനാടകാദിസക്തനായ, തന്റെ, ഒരു ശിഷ്യനുവേണ്ടി പ്രബോധചന്ദ്രോദയം എന്നൊരു നാടകം ഉണ്ടാക്കിട്ടുണ്ട്.

കൃഷ്ണമിഴി-കറുത്ത മിഴി.

കൃഷ്ണമുഖം-കരിങ്കുരങ്ങ്.

കൃഷ്ണമൂലി-കറുത്ത നറുനീണ്ടി.

കൃഷ്ണമൃഗം-ഒരുവക മാൻ, കരിമാൻ.

കൃഷ്ണരായവർഷം-൧൦൬൪-ക്ക ൩൬൦-൩൬൧.

കൃഷ്ണരുഹാ-കരിങ്കച്ചോലം.

കൃഷ്ണലവണം-൧ കാരുപ്പ്. ൨. തുവർച്ചിലയുപ്പ്.

കൃഷ്ണലതാ-൧. കന്നിവള്ളി, ചെമന്നകന്നി. കറുപ്പുനിറത്തോടുകൂടി കൈക്കൊണ്ടതു് എന്നർത്ഥം ൨. കറുത്ത നറുനീണ്ടി

കൃഷ്ണലോഹം-അയസ്കാന്തം.

കൃഷ്ണലോഹിത-വി. കറുപ്പും ചെമപ്പും കൂടിയ നിറമുള്ള.

കൃഷ്ണലോഹിതം-ധൂമ്രവർണ്ണം.

കൃഷ്ണവക്ത്രം-കരിങ്കുരങ്ങ്.

കൃഷ്ണവർത്മാവ്-൧. അഗ്നി. താൻ പോകുന്നവഴി കറുത്തിട്ടുള്ളവൻ എന്നർത്ഥം. ൨. കൊട്ടാവലി.

കൃഷ്ണവല്ലഭൻ-ഒരു സംസ്കൃതകവി. 'കാവ്യദൂഷണശതകം' എന്നൊരു കൃതി നിർമ്മിച്ചു.

കൃഷ്ണവല്ലി-കറുത്ത നറുനീണ്ടി ൨. കക്കരി. ൩. കറുത്തതുളസി.

കൃഷ്ണവൃന്താ-൧ പൂപ്പാതിരി, പാതിരി. കറുത്ത ഞെട്ടിയുള്ളതു് എന്നർത്ഥം ൨. കമിഴ്. ൩. കാട്ടുഴുന്ന്

കൃഷ്ണവൃന്തികാ-൧ കാട്ടുഴുന്നു്. ൨. കമിഴ്. ൩. പാതിരി.

കൃഷ്ണവേണ(ണ്വ)ാ-കൃഷ്ണാനദി.

കൃഷ്ണശകുനി-കാക്ക.

കൃഷ്ണശാരം-കരിമാൻ (കറുപ്പുമാൻ). കറുത്തതും നാനാവർണ്ണമായതും എന്നർത്ഥം.

കൃഷ്ണശാലി-കരിഞ്ഞാലിനെല്ലു്.

കൃഷ്ണശൃംഗം-പോത്തു്.

കൃഷ്ണസഖം-നീർമരുതു്.

കൃഷ്ണസംജ്ഞകം-കാരുപ്പു്.

കൃഷ്ണസമുത്ഭവാ-കൃഷ്ണാനദി.

കൃഷ്ണസർജ്ജം-വേങ്ങ.

കൃഷ്ണസ്കന്ധം-പച്ചിലമരം.

കൃഷ്ണസാരഥി-നീർമരുതു്.

കൃഷ്ണസാരം-൧. കരിമാൻ (കറുപ്പുമാൻ) കറുപ്പുനിറംകൊണ്ടു ശ്രേഷ്ഠം എന്നർത്ഥം

'ഇക്കൃഷ്ണസാരമതിലങ്ങു കലച്ചചാപം'

(മലയാളശാകുന്തളം)

൨. മുള്ളുള്ള ഒരു വൃക്ഷം. ൩. ചതുരക്കള്ളി. ൪. കരിങ്ങാലി. ൫ മാൻ. ൬ കരിഞ്ചാരമാൻ.

കൃഷ്ണസാരംഗം-കരിമാൻ.

കൃഷ്ണസാരാ-ഇരുവൂൾമരം (കറുത്തതു്).

കൃഷ്ണ-വി. ൧ കറുത്തനിറമുള്ള. ൨. ബുദ്ധികെട്ടുള്ള. ൩. ദുഷ്ടതയുള്ള [കൃഷ്ണം എന്നതിനു മനസ്സിനെ ആകർഷിക്കുന്നതു് എന്നർത്ഥം]

കൃഷ്ണാ-൧. പാഞ്ചാലി. ൨ തിപ്പലി. ൩. കൃഷ്ണാനദി. ൪. കറുത്ത കഴുതാമ. ൫. കരിഞ്ചീരകം ൬. കാക്കകൊല്ലി. ൭. കരിങ്കടുക്. ൮. വലിയമുന്തിരി. ൯. അമരി. ൰ നറുനീണ്ടി (കറുത്തതു്). ൰൧. കരിങ്കച്ചോലം.

[കൃഷ്ണാനദി- ഈ മലയപർവ്വതങ്ങളിൽനിന്നുത്ഭവിക്കുന്ന. ദക്ഷിണഇൻഡ്യയിലുള്ള ഒരു നദിയാണ്. വിന്ധ്യശൈല

ത്തിന്റെ തെക്കവശത്തുകൂടി ഒഴുകി മസൂലി പട്ടണത്തിൽവെച്ചു സമുദ്രത്തോടു ചേരുന്നു.]

കൃഷ്ണാജിനം-കൃഷ്ണമൃഗത്തിന്റെ തോൽ.

കൃഷ്ണാമിഷം-ഇരുമ്പ്.

കൃഷ്ണായസം, കൃഷ്ണായസ്സ്- ഇരിമ്പ്. (കാളായസം എന്നതിന്റെ പാഠം)

കൃഷ്ണാർജ്ജകം-കറുത്ത ചെറുതുളസി.

കൃഷ്ണാലു-കരിഞ്ചേമ്പ്.

കൃഷ്ണാവാസം-അരയാല്.

കൃഷ്ണിക-കരികടുക്. കറുപ്പുനിറമുള്ളത് എന്നർത്ഥം.

കൃഷ്ണേക്ഷു-നീലക്കരിമ്പ്.

കൃഷ്ണോദുംബരികാ-കാട്ടത്തി.

കൃസരാ, കൃശരം-എള്ളും അരിയും കൂട്ടി വെച്ചുണ്ടാക്കിയ ചോറ്.

കൢ

കൢപ്ത-വി. ൧. തയാറായ, ചെയ്യപ്പെട്ട. ൨. നിശ്ചയിച്ചിട്ടുള്ള, നിശ്ചയമായ. ൩. വെട്ടപ്പെട്ട.

കൢപ്തധൂപം-അറബിക്കുന്തുരുക്കം.

കൢപ്തി-൧. ജയം. ൨. തയാറാക്കൽ. ൩. നിശ്ചയം.

കൢപ്തിക-വി. വാങ്ങീട്ടുള്ള.

കെ

കെച്ച-കളിക്കാരുടെ കാലിൽകെട്ടുന്ന ചെറുമതിരി മണി, കെച്ചമണി.

കെച്ചച്ചിലന്തി-കാലിന്റെ മുട്ടിന്മേൽ ഉണ്ടാകുന്ന ചെറുമതിരി വീക്കം.

കെച്ചപ്പൊടം-ചെറുമതിരി ആട്ടം.

കെഞ്ചൽ-അധികം അപേക്ഷിക്കുക, ഇരക്കുക.

കെഞ്ചുക-അധികം അപേക്ഷിക്കുക, ഇരക്കുക.

കെടുക-൧. നശിക്കുക. ൨. ഇല്ലാതാകുക.

കെടുകാര്യം-നഷ്ടം, ചേതം.

കെടുക്കുക-൧. നശിപ്പിക്കുക. ൨. ഇല്ലാതാക്കുക. ൩. തോല്പിക്കുക.

കെടുതി-നാശം.

കെടുമ്പ്-൧. അസൂയ. ൨. ചീത്തനാറ്റം. ൩. ചീഞ്ഞുവ.

കെടുമ്പൻ-൧. അസൂയക്കാരൻ. ൨. ദുഷ്ടമനുഷ്യൻ.

കെടുമ്പിക്കുക-ചീത്തയാക്കുക.

കെടുവളം-വളമില്ലാത്ത കണ്ടവും മറവും.

കെടുവ്-സമയം.

കെട്ട്-൧. ചരടു മുതലായതുകൊണ്ടു ചുററി മുറുക്കുക. ൨. വിവാഹം, കല്യാണം. ൩. ക്രമം, മുറ. ൪. ചിറ. ൫. ക്ഷൗരം. ൬. വല്ലതും സംബന്ധിപ്പിപ്പാൻ ഇരുമ്പു മുതലായതുകൊണ്ടുള്ള ചില പണികൾ. ൭. ഒരു ചട്ടം.

കെട്ട-വി. ൧. നശിച്ച. ൨. കേടുവന്ന ൩. ആപത്തായ.

കെട്ടറുപ്പ്-൧. കെട്ടു മുറിഞ്ഞ. ൨. കെട്ടിപ്പുലച്ച്

കെട്ടിഒഴിക്കുക- വീട്ടിനെ ഉപേക്ഷിച്ചു പോക.

കെട്ടിക്കേറുക-വിവാഹംകഴിഞ്ഞു കുടികേറുക.

കെട്ടിക്കൊടുക്കുക-൧. വിവാഹത്തിനായ് കൊടുക്കുക. ൨. കൊടുപ്പാനുള്ളദ്രവ്യം കൊടുക്കുക.

കെട്ടിക്കൊള്ളുക-൧. വിവാഹംചെയ്യുക. ൨. സൂക്ഷിക്കുക.

കെട്ടിതൊലുക- കെട്ടിത്തൂങ്ങുക, മുങ്ങിച്ചാകുക.

കെട്ടിത്തൂക്കുക-ഏതെങ്കിലും വസ്തു എങ്കിലും മുകളിൽ കെട്ടി കീഴ്പ്പോട്ടു തൂക്കുക.

കെട്ടിത്തൂങ്ങുക-കെട്ടിതൊലുക.

കെട്ടിപ്പറക-അധികമാക്കിപ്പറക, കൂട്ടിപ്പറക.

കെട്ടിപ്പാച്ചൽ-മലയർ വണ്ണാൻ മുതലായവർ ദൈവത്തിന്റെ വേഷംകെട്ടി ആടുക.

കെട്ടിപ്പിടിക്കുക- രണ്ടു കൈകൊണ്ടും പിടിച്ചു തന്റെ ദേഹത്തോടു ചേർക്കുക, ആലിംഗനം ചെയ്യുക.

കെട്ടിപ്പിടിത്തം-കെട്ടിപ്പിടിക്കുക.

കെട്ടിപ്പിണച്ചിൽ-തമ്മിൽ ചുററിപ്പിടിക്കുക, ചുററിപ്പിണച്ചിൽ

കെട്ടിപ്പെറുക്കുക-വേനത്തിലുള്ള കോപ്പുകൾ മുഴുവനും കൊണ്ടുപോകുന്നതിനായിട്ട് എടുക്കുക.

കെട്ടിമറിച്ചിൽ-കുടുക്കിലാക്കുക.

കെട്ടിമേച്ചിൽ-പുരയുടെ മുകളിൽ ഓല കെട്ടി നനയാതെ ആക്കുക.

കെട്ടിമേടിക്കുക- തരുവാനുള്ള മുതലിനെ ശരിയായി വാങ്ങിക്കുക.

കെട്ടിയടിക്കുക-മുക്കാലിൽകെട്ടി തല്ലുക, വല്ലതിലും പിടിച്ചുകെട്ടി അടിക്കുക.

കെട്ടിയവൻ-ഭർത്താവ്.

കെട്ടിയവൾ-ഭാര്യ.

കെട്ടിയാട്ടം-കെട്ടിപ്പാച്ചൽ.

കെട്ടിയിടുക-കെട്ടാക്കി സൂക്ഷിക്കുക.

കെട്ടിയിരിപ്പ്-സൂക്ഷിച്ചുവെച്ചിരിക്കുന്ന ധനം.

കെട്ടിലമ്മ-ഃ. കോട്ടയത്തുരാജാവിന്റെ ഭാര്യയ്ക്കു പറയുന്ന ഒരു പേർ. ൨. വിവാഹംകഴിഞ്ഞ സ്ത്രീ.

കെട്ടിവയ്പ്-ഃ. ദ്രവ്യം സൂക്ഷിക്കുക ൨. കയറോ മററോ കൊണ്ടു എന്തെങ്കിലും ചുററിമുറുക്കിവെയ്ക്കുക.

കെട്ടിവരവ്-സംക്രാന്തിൽനിന്നും മററും വരുന്ന ദ്രവ്യം.

കെട്ടുക-ഃ. ചരടു മുതലായതുകൊണ്ടു ചുററിമുറുക്കുക ൨. കല്യാണം കഴിക്കുക.

ഈ ശബ്ദം വേറെ ചിലതിനോടു ചേർത്തുപറയുമ്പോൾ ഉണ്ടാക്കുക, പണിയുക എന്നീ അർത്ഥങ്ങൾ വരും. [കാ. ക്രി. കെട്ടിക്കുക]

കെട്ടുകഥ-പുരാണങ്ങളിലും മററും ഉൾപ്പെടാത്തതായും ഒരുവൻ ആലോചിച്ചുണ്ടാക്കിയതായുമുള്ള കഥ.

കെട്ടുകല്യാണം- കല്യാണഅടിയന്തരം. (അടിയോൻ എന്നതു നോക്കുക)

കെട്ടുകുററി-പശുവിനെയും മററും കെട്ടുന്നതിനുള്ള കുററി.

കെട്ടുകെട്ട്-കലവറ വിചാരം.

കെട്ടുകെട്ടുകാരൻ-കലവറ വിചാരിപ്പുകാരൻ.

കെട്ടുതോണി-ഒരുമാതിരി വലിയവള്ളം.

കെട്ടുപാട്-കൂട്ടുകെട്ടു, കൂററായ്മ, സ്നേഹം

കെട്ടുപെടുക-കെട്ടിൽ അകപ്പെടുക

കെട്ടുമരം-തടിച്ചങ്ങാടം.

കെട്ടുവഞ്ചി-കെട്ടുവള്ളം.

കെട്ടുവരമ്പ്-കണ്ടത്തിലുള്ള വലിയവരമ്പ്.

കെട്ടുവള്ളം-കെട്ടുവഞ്ചി.

കെണ്ട-ഃ. ഒരുവക മീനം ൨. തടി.

കെരവുന്നു-താണിരിക്കുന്നു.

കെല്പ്-ശക്തി, ആരോഗ്യം, പ്രഭാവം.

കെല്പർ-ശക്തിയുള്ളവർ

കെല്പുകേട്-ശക്തികുറവ്, ക്ഷീണം

കെല്പാരി-മെലിഞ്ഞവൻ.

കെറുപ്പ്-ഡംഭം, നീരസം.

കേ

കേകയം-ഒരു രാജ്യം.

കേകയൻ-കേകയരാജ്യത്തെ രാജാവ്.

കേകയി-കേകയരാജാവിന്റെ പുത്രി.

കേകര-വി കോങ്കണ്ണുള്ള.

കേകാ-മയിലിന്റെ ശബ്ദം. കേ എന്നു കേകി ശബ്ദിക്കുന്നതു എന്നർത്ഥം.

കേകാവലം - മയിൽ.

കേകികം - മയിൽ.

കേകിപിഞ്ഛം - മയിൽപീലി.

കേകി - മയിൽ. കേകയുള്ളതു്, തലപൊക്കിയുള്ള ശബ്ദമുള്ളതു്.

കേകിശിഖാ - മയിൽപേശിക

കേചനം - അ ചിഹ്നം.

കേചിൽ - അ ചിഹ്നം.

കേട - വൃക്ഷം.

കേടകം - പരിശ

കേടൻ - കള്ളൻ.

കേട് - ൧. അററകുററം. ൨. അപകടം. ൩. നാശം, ൪. രോഗം.

കേടുപാട് - അററകുററം.

കേടുപോക്കുക - അററകുററം തീർക്കുക.

കേട്ട - ൨൭ നക്ഷത്രങ്ങളിൽ പതിനെട്ടാമത്തേതു്, തൃക്കേട്ട.

കേട്ടുകേളി, കേട്ടുകേൾവി - പണ്ടുള്ളവർ പറഞ്ഞുകേട്ടിട്ടുള്ള വർത്തമാനം.

കേട്ടചോര - രോഗംകൊണ്ടും മററും ചീത്തയായ ചോര.

കേണി - ഓലി, ആററുമണലിൽ കുഴിക്കുന്ന ഒരുമാതിരി കുഴി.

'തോടതവിടകണ്ടികളുമവയെല്ലാം
കേണിതടാകംമററു്'
(രാമചരിതം)

കേണികാ - കൂടാരം.

കേതകം - പൂക്കൈത.

കേതകി - ൧. കൈത, പൂക്കൈത, ൨. താഴംപൂവ്.

കേതനം - ൧ കൊടിക്കൂറ. ഇതുകൊണ്ടു് അറിയപ്പെടുന്നു എന്നർത്ഥം. കൊടിമരത്തിന്റെ മുകളിൽ വെയ്ക്കുന്ന അടയാളം. ൨. കൊടിമരം ൩. അടയാളം. ൪. സ്വകാര്യംപറയുക. ൫. ചെയ്യപ്പെടേണ്ടതു്.

കേതിത - വി ൧. വിളിക്കപ്പെട്ട. ൨. നിവസിക്കപ്പെട്ട.

കേതു - ൧. നവഗ്രഹങ്ങളിൽ ഒന്നു് (രാഹുവിന്റെ ൭-ാം രാശിയിൽ സ്ഥിതി), വാൽനക്ഷത്രം.

[കേതു-വിപ്രചിത്തിയുടേയും സിംഹികയുടേയും പുത്രനായ ഒരു ദാനവനാണു്. രാഹുവും കേതുവും ഛായാഗ്രഹങ്ങളാകുന്നു. കേതു ഉദിക്കുമ്പോൾ ലോകത്തിനു ഉപപ്ലവം (കഷ്ടത) ഉണ്ടാകുമെന്നു ശാസ്ത്രപ്രസിദ്ധം. കേതു ഒരു പാപഗ്രഹമാണു്. കേതുവിന്റെ സഞ്ചാരക്രമം ഒരു രാശിയിൽ ഒന്നരക്കൊല്ലമാകുന്നു. കാരകത്വത്തിൽ കേതുവിനെക്കൊണ്ടു മാതാവിനെ ചിന്തിക്കണം]

'ഉപപ്ലവായലോകാനാം
ധൂമകേതുരിവോത്ഥിതഃ'
(കുമാരസംഭവം)

൨. കൊടിമരം. പൂജിക്കപ്പെടുന്നതു എന്നർത്ഥം. ൩. ശ്രേഷ്ഠൻ, പ്രമാണി. ൪. അടയാളം. ൫. രൂപം ൬. പകൽ. ൭. മീനം. ൮. ശത്രു.

കേതുമാല - ഭൂമിയെ ഒമ്പതു ഖണ്ഡമായിട്ടു പകുക്കുന്നതിൽ പടിഞ്ഞാറെ ഖണ്ഡം.

കേതുരത്നം - വൈഡൂര്യം.

കേദരം - ൧ കണ്ണിന്റെ മുന. ൨. വൃക്ഷവിശേഷം. ൩. പക്ഷിവിശേഷം

കേദാരകടുകാ - കടുരോഹിണി.

കേദാരകം - ൧. വിളവ്. ൨ കഴമനെല്ല്.

കേദാരഗൌളം - ഒരു രാഗം.

കേദാരജം - പത്മകം.

കേദാരൻ - ശിവൻ.

കേദാരം - ൧ കൃഷിസ്ഥലം. ജലംകൊണ്ടു നനയ്ക്കപ്പെടുന്നതു് എന്നർത്ഥം. വിളഭൂമി, വയൽ. ൨. ഹിമവാന്റെ ഒരു ദേശം, ഒരു പുണ്യക്ഷേത്രം.

കേനാരം - ൧. തല. ൨. ചെവിയടു്. ൩. സന്ധി. ൪. ഒരു നരകം.

കേനിപ - വി. മുക്കുവൻ.

കേനിപാതകം-ചുക്കാൻ, തുഴ, പങ്കം യം. ജലത്തിൽ വീണുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതു് എന്നർത്ഥം.

കേന്ദു(കാ)-പനച്ചി.

കേന്ദ്രം-൧ രാശികൾ പന്ത്രണ്ടുള്ളതിൽ ൧, ൪, ൭, ൧൦ ഇവയ്ക്കു പറയുന്ന പേർ ൨. (മലയാളം) വിരോധം. ൩ വൃത്തം കരത്തിന്റെ മദ്ധ്യം, മദ്ധ്യം.

കേന്ദ്രരാശികൾ-൧, ൪, ൭, ൧൦ ഇവ നാലും.

കേന്ദ്രിക്കുക-൧. ഒന്നു നാലു മുതലായ രാശികളിൽ സൂര്യൻ മുതലായ ഗ്രഹങ്ങൾ ചെല്ലുക. ൨. തമ്മിൽ വിരോധമായി തീരുക.

കേമ-വി. ശരീരപുഷ്ടികൊണ്ടോ ബുദ്ധികൊണ്ടോ മറ്റോ വലിപ്പമുള്ള.

കേമതാ-മിടുക്കു്.

കേമദ്രുമം-ദാരിദ്ര്യം.

കേമൻ-സമർത്ഥൻ [കേമൻ, കേമി കേമം].

കേമിക്കുക-ഏതുപ്രകാരമെങ്കിലും വലുതാക്കുക.

കേമുകം-തിങ്ങളൂരി. ശാകവർഗ്ഗത്തിൽ ചേർന്നതു്. കേംബുകം, കേവുകം, കേമുകം ഇങ്ങിനെയും പറയുന്നു.

കേയപ്പെരുമാൾ-ആദിത്യവർമ്മരാജാവു [ഈ ആദിത്യവർമ്മരാജാവു് ഭാനുവിക്രമന്റെ അനന്തരവനാണ്. പിൻവാഴ്ചക്കാരനായി ഇദ്ദേഹത്തെയാണു പരശുരാമൻ അഭിഷേകംചെയ്തതു്]. കേരളത്തെ രക്ഷിപ്പാനായി പരദേശത്തുന്നിന്നു ആദ്യം കൊണ്ടുവരപ്പെട്ട രാജാവു കേയപ്പെരുമാൾ എന്നു കാണുന്നു. (കലി ൩൩൧൬)

കേയൂരം-തോൾവള. കൈയുടെ ശിരസ്സിൽക്കൂടി ചേരുന്നതു് എന്നർത്ഥം. മറ്റൊരർത്ഥം-അംഗദം. [കേ+യൂരക].

കേരം-൧. തെങ്ങു്. ൨ തേങ്ങാ
'കേരമരിചലവണാദികളരയും'
(നളചരിതം കഥകളി)

൧കേരലാ-വിഴാൽ.

കേരവം-അരയന്നം. [കേ=ജലത്തിൽ. രൌതി=ശബ്ദിക്കുന്നു].

൧കേരളൻ-മലയാളത്തിലെയ്ക്കു പണ്ടുണ്ടായിരുന്നരാജാവു്.

കേരളപഴമ-കൊല്ലം൬൭൪-മാണ്ടു് ടയ്ക്കു പറങ്കികൾ കേരളത്തിൽ ഇറങ്ങിയതിന്റെ ശേഷം നടത്തീട്ടുള്ള വിവരങ്ങൾക്കു് അവർ വെച്ചിരുന്ന ഡയറിപുസ്തകങ്ങളുടെ പേർ ബറോസ് എന്നു പറയും.

കേരളം-മലയാളം.

[തിരുവിതാംകൂർ, കൊച്ചി, മലബാർ ഈ രാജ്യങ്ങൾ ഉൾപ്പെട്ടതായിരുന്നു ഇപ്പോൾ കന്യാകുമാരിമുതൽ ഗോകർണ്ണംവരെ ൧൬൦ കാതം നീളം ൧൦ യോജന വീതിയിലുള്ള ഭൂമിയെ കേരളം എന്നു വിളിക്കുന്നു. കേരളത്തിന്റെ പേരും, പേർ ഉണ്ടാകുവാനുള്ള കാരണവും ചുവടെ ചേർക്കുന്നു.

൧. മലയാഴം, മലയാളം-സഹ്യാദ്രിമലയാദ്രികളുടെ താഴ്വരത്തിൽ കിടക്കുന്നതുകൊണ്ടു്.

൨. ഭാർഗ്ഗവക്ഷേത്രം, പരശുരാമക്ഷേത്രം-ശ്രീപരശുരാമനാൽ സമുദ്രത്തിൽനിന്നും വീണ്ടെടുക്കപ്പെട്ടതുകൊണ്ടു്.

൩. കർമ്മഭൂമി-കർമ്മങ്ങളെക്കൊണ്ടുമാത്രം ശുദ്ധിയാകുന്ന സ്ഥലമായതുകൊണ്ടു്.

൪. കേരളം-കേരം എന്നു പറയുന്ന നാളികേരവൃക്ഷങ്ങളുടെ ധാരാളതകൊണ്ടു് ഈ പേർ സിദ്ധിച്ചു.

ഇന്ദ്രന്റെ മകനായ ജയന്തനു കേരളൻ എന്ന പേരോടുകൂടി ഒരു പുത്രൻ ഉണ്ടായിരുന്നുവെന്നും അദ്ദേഹത്താൽ പരിപാലിക്കപ്പെട്ടതുകൊണ്ടു് കേരളം എന്ന പേ

ഖണ്ഡമായി എന്നും ചിലർ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു. കേരളൻ എന്ന പേരോടുകൂടിയ ഒരു രാജാവു ഭരിച്ചതിനാൽ ഈ പേർ സിദ്ധിച്ചു എന്നു മററുചിലർ പറയുന്നു. കേരളത്തിൻെറ അതിർത്തികൾ കന്യാകുമാരി മുതൽ ഗോകർണ്ണപര്യന്തം എന്നാണു വെച്ചിട്ടുള്ളതു. സംസ്കൃതത്തിൽ ഇതിനു പേർ ഭാർഗ്ഗവക്ഷേത്രം. കേരളം എന്ന ചേരരാജ്യത്തിനുണ്ടായിരുന്ന വിഭാഗങ്ങൾ-൭ അവ ൧. വേണാട്ട് ൨. പൂഴിനാട്ട്. ൩. കർക്കനാട്ട്. ൪ ചിരനാട്ട്. ൫. കുട്ടനാട്ട്. ൬. കടനാട്ട്. ൭. മലയനാട്ട്. ഇതായിരിക്കാം പരശുരാമൻ കേരളത്തിൽ നിർമ്മിച്ച സപ്തകൊങ്കണങ്ങൾ].

കേരളമാഹാത്മ്യം—കേരളോൽപത്തി. [കേരളത്തിൻെറ ഉത്ഭവത്തെക്കുറിച്ചുള്ള ഒരു പുരാണഗ്രന്ഥം].

കേരളീയ-വി. കേരളത്തെ സംബന്ധിച്ചുള്ള.

കേലകൻ-ഭണ്ഡിപ്പുകാരൻ

കേലാസം-പളുങ്ക്. സ്ഫടികം.

കേലികലാ-സരസ്വതിയുടെ വീണ.

കേലികിലൻ-നേരമ്പോക്കുപറകയോ കാട്ടുകയോ ചെയ്യുന്നവൻ.

കേലികീർണ്ണം-ഒട്ടകം.

കേലിഘോഷകൻ-നേരംപോക്കുകാരൻ.

കേലിനാഗരൻ-ശരീരസുഖത്തിൽ അതി ആഗ്രഹമുള്ളവൻ.

കേവടം-ഗുഹ.

കേവർത്തം-മത്സ്യം. കേ (ജലത്തിൽ) വർത്തിക്കുന്നതു.

കേവല-വി. ൧. ഒററയായ, തനിച്ചു. ൨. വിശേഷമായ, അസാധാരണമായ. ൩. മുഴുവനമായ. ൪. ശുദ്ധമായ, കൂട്ടു ചേരാത്ത. ൫. തനിച്ചുമുള്ള, അസൂയയുള്ള.

കേവലജ്ഞാനം-൧. ബ്രഹ്മജ്ഞാനം. ൨. തികഞ്ഞ അറിവു.

കേവലജ്ഞാനി-പണ്ഡിതനായിരുന്ന ഒരു പുണ്യവാൻ.

കേവലൻ-൧. അസൂയയും തനിച്ചുവുമുള്ളവൻ. ൨. ഏകൻ. ൩. മോക്ഷമേൻ.

കേവലപ്രകൃതി - (വ്യാകരണത്തിൽ) കൃതികളെ പ്രകൃതിയെ പ്രമാണിച്ചു രണ്ടായി തിരിച്ചിട്ടുള്ളതിൽ ഒന്നു.

കേവലം-നിശ്ചയിക്കപ്പെട്ടതു. നന്നായിട്ടുള്ളതു എന്നർത്ഥം.

കേവലം-അ ൧. മുറവം, മിക്കവാറും. ൨. മാത്രം, ഒന്നുമാത്രം, താനേ. ൩. മുഴുവനും, അശേഷം.

കേവലാത്മാവു-ദൈവം.

കേവലസ്വരൂപം-ഏകസ്വരൂപം.

കേവിറക്കുക-അളുകളെയും മററും ഒരു സ്ഥലത്തുനിന്നു വള്ളത്തിൽകയററി മറെറാരുദിക്കിലിറക്കുക.

കേവു-വള്ളത്തിൽ കയററിക്കൊണ്ടുപോയി വല്ലടത്തും ഇറക്കുക.

കേവുകപ്പൽ - കേവിറക്കുന്നതിനുള്ള കപ്പൽ.

കേവുകാരൻ, കേവി-കേവുവള്ളത്തിലും കേവുകപ്പലിലും കയററിക്കൊണ്ടുപോയി ഇറക്കുന്നവൻ.

കേവുതോണി-കൂലിക്കായിട്ടു വഴിപോക്കരെ കയററി മറുദിക്കിൽ ഇറക്കുന്നതിനുള്ള വള്ളം.

കേവുവള്ളം-കേവുതോണി.

കേശകൻ-തലമുടി കെട്ടുന്നതിനു സമർത്ഥൻ.

കേശപക്ഷം-കഷണ്ടി, തലയിലെ രോമം കൊഴിയുക.

കേശടൻ-വിഷ്ണു.

കേശരം-൧. പലകപ്പയ്യാതി. ൨. ആട്ടു. ൩. കാമൻെറ മരത്തും. ൪. മുട്ട. ൫. പേൻ.

കേശൻ-പു. വരുണൻ. വ. വിഷ്ണു.

കേശപക്ഷം-തലമുടിയുടെ സമൂഹം.

കേശപർണ്ണി-വലിയകടലാടി.

കേശപാശം-പു. കടുമ്മ. കെട്ടിവച്ച തലമുടി എന്നർത്ഥം വ. തലമുടിയുടെ സമൂഹം.

കേശപാശി-കടുമ്മ.

കേശബന്ധം-തലമുടിയുടെ കെട്ട്.

കേശഭാരം- ആട്ടക്കാരുടെ ഒരുമാതിരി കിരീടം.

കേശം-പു. തലമുടി, മൂർദ്ധാവിൽ ശയിക്കുന്നത് എന്നർത്ഥം. വ. ഇരുവേലി. ന. സിംഹം. ര. കതിര.

കേശമഥനി-വന്നി.

കേശമാർജ്ജനം-തലമുടി നന്നാക്കുന്നതിനുള്ള ചീപ്പ്.

കേശമുഷ്ടി(ക)ം-വലിയ വേപ്പ്.

കേശരഞ്ജനം, കേശരാജം-കയ്യോന്നി.

കേശരം-പു. താമരയല്ലി. ജലത്തിൽ നശിക്കുന്നത് എന്നർത്ഥം. പൂവിന്റെ അല്ലി. വ. സിംഹം കതിരമുതലായ ചില മൃഗങ്ങളുടെ കഞ്ചി രോമം. ന. ഇലഞ്ഞിവൃക്ഷം. ര. പുന്നാഗവൃക്ഷം.

കേശരി-സിംഹം.

കേശരുഹാ-വലിയ അമരി.

കേശരൂപാ-ഇത്തിക്കണ്ണി.

കേശവ-വി. തലമുടിയുള്ള.

കേശവം-പുന്ന.

കേശവർദ്ധിനി-മഞ്ഞക്കുറുന്തോട്ടി.

കേശവൻ-പു. വിഷ്ണു നല്ല തലമുടിയുള്ളവൻ, കേശി എന്ന അസുരനെ കൊന്നവൻ ബ്രഹ്മാ വിഷ്ണു ശിവൻ ഇവർ മൂന്നുപേരും അടങ്ങിയിരിക്കുന്നവൻ എന്നർത്ഥം. ബ്രഹ്മരുദ്രന്മാരുടെ പിതാവ്, സൂര്യാദികളിൽ പ്രതിബിംബിച്ച ആവക ഗോളങ്ങളാകുന്ന തേജസ്സുകളാക്കിക്കൊടുക്കുന്ന കേശങ്ങളാകുന്ന രശ്മികളോടുകൂടിയവൻ. പ്രളയകാലത്തിൽ ജലത്തിൽ ശവംപോലെ തോന്നത്തക്കവിധത്തിൽ ശയിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നവൻ. എന്നിങ്ങനെയും അർത്ഥങ്ങൾ ഉണ്ട്. വ. നല്ല തലമുടിയുള്ളവൻ, ധാരാളം തലമുടിയുള്ളവൻ

കേശവല്ലി-മഞ്ഞക്കടലാടി.

കേശവഹന്ത്ര്യഫലാ, കേശവഹന്ത്രി, കേശവഹൃത്ഫലാ-വന്നി.

കേശവായുധം-മാവ്.

കേശവാലയം-അരയാല്.

കേശവാവാസം-അരയാല്.

കേശവേശം-വേറിടത്തു ഭംഗിയിൽ കെട്ടിവെച്ച തലമുടി. മറ്റൊരുപര്യായം-കബരി.

കേശഹസ്തം-പു. നല്ലതലമുടി. വ. തലമുടിയുടെ സമൂഹം.

കേശാകേശി-തലമുടിക്കു പിടിച്ചു് അന്യോന്യം അടിക്കുക.

കേശാദിപാദം - അ. തലമുടിതുടങ്ങി കാൽച്ചുവടുവരെ.

കേശാംബുനാമ-ഇരുവേലി.

കേശാർഹാ-വലിയ അമരി

കേശാരുഹാ-മഞ്ഞക്കുറുന്തോട്ടി.

കേശാഢ്യം-ഇരുവേലി.

കേശി-വി. തലമുടിയുള്ള.

കേശി-പു. ഒരു രാക്ഷസൻ.

[ഇവൻ ഇന്ദ്രനോടു യുദ്ധംചെയ്തു തോററിട്ടുണ്ട്].

വ. ഒരസുരൻ

[ശ്രീകൃഷ്ണനെ കൊല്ലുന്നതിനു വന്നവനാണ്. അദ്ദേഹം ഇവനെ വധിച്ചു. ഇവന്റെ വരവു കുതിരയുടെ രൂപത്തിലായ് വന്നു].

കേശി-മുസ്താ.

കേശി-പു. വലിയ ശതാവരി. വ. അമരി. ന. നരമാഞ്ചി.

കേശികാ-പ്ര. ശതാവരി. വ. നരമഞ്ചി.

കേശിനി-പ്ര. ചണ്ണ, ചണ്ണക്കൂവ. കേശത്തിന ഹിതമായത് എന്നൎത്ഥം. വ. മാഞ്ചി. ന. വിശ്രവസ്സിന്റെ ഭാൎയ്യ, രാവണന്റെ അമ്മ കേകശി എന്നും പറയും. ർ. ഭംഗിയുള്ള തലമുടിയുള്ളവൾ.

കേശിമഥനൻ-വിഷ്ണു.

കേശ്യം-പ്ര. ഇരുവേലി. വ. കാരകിൽ. ന. കയ്യോന്നി.

കേസരം-പ്ര. താമരയല്ലി. വെള്ളത്തിൽ വ്യാപിക്കുന്നത് എന്നൎത്ഥം. പൂവിന്റെ അകത്തെ അല്ലി. വ. സിംഹം കുതിര മുതലായ ചില മൃഗങ്ങളുടെ കഞ്ചി (കഴുത്തിലെ) രോമം. ന. ഇലഞ്ഞി. ർ. പുന്നമരം. പ്രസിദ്ധങ്ങളായ അല്ലികൾ ഉള്ളത് എന്നൎത്ഥം. ൫. ചായില്യം. ൬. സ്വൎണ്ണം. ൭. നാകപ്പൂവ്. ൮ മാതളനാരകം.

കേസരവരം-കുങ്കുമം.

കേസരാമ്ലാ-മാതളനാരകം.

കേസരി-പ്ര. സിംഹം. കേസരങ്ങൾ (സ്കന്ധരോമങ്ങൾ) ഉള്ളതെന്നൎത്ഥം. വ. കുതിര. ന. നാകപ്പൂവ്. ർ. മാതളനാരകം. ൫ ചെമ്മുരിങ്ങ ൬ പുന്ന. ൭. അഞ്ജന എന്ന വാനരസ്ത്രീയുടെ ഭൎത്താവ്, ഹനുമാന്റെ പിതാവ്.

കേസരികാ-മഞ്ഞക്കുറുന്തോട്ടി.

കേസരിയോഗം- വ്യാഴം ചന്ദ്രനോടിരിക്ക.

കേളഞ്ജയാ-മുത്ത.

കേളാത-വി. കേട്ടിട്ടില്ലാത്ത.

'നാടേതാണെന്നാരുമാരും കേളാത
കോട്ടവാക്കുകൾ കേട്ടതിനുത്തരം'

(സന്താനഗോപാലം പാന)

കേളി-പ്ര. ക്രീഡ. കളിയായിട്ടുള്ളത് എന്നൎത്ഥം. ക്രീഡിക്കുന്നത് എന്നുമാകാം. വ. ആട്ടം മുതലായ ചില കളികൾക്കു മുമ്പെകൊട്ടുന്ന കൊട്ട്. ന. കീൎത്തി. ർ. കേൾവി.

കേളികദംബം-പൊടിക്കടമ്പ്.

കേളികാ-അശോകം.

കേളികിണ്ണം-ഒട്ടകം.

കേളിക്ക-ആട്ടംകളി.

കേളിക്കൈ-സ്ത്രീകളുടെ ഒരുമാതിരി ആട്ടം.

കേളിഗൃഹം-സ്ത്രീകളുമായി കളിക്കുന്നതിനുള്ള ഭവനം.

കേളിമുഖം-നേരംപോക്ക്.

കേളിയാടുക-കളിക്കുക.

കേളിയാട്ടം-കളി

കേളിവൃക്ഷം-പൊടിക്കടമ്പ്.

കേൾക്കുക-പ്ര. ചെവികൊണ്ടറിയുക. [സ ക്രി. കേൾപ്പിക്കുക.] വ. ചോദിക്കുക.

കേൾമുതൽ-ആദ്യത്തെ വില.

കേൾവി-പ്ര. കേൾക്കുക. വ. പ്രസിദ്ധമായ വൎത്തമാനം.

കേഴ-ഒരുവക മാൻ.

കേഴി, കേഴ്പ-മരിച്ചുപോയ ഒരു ബന്ധുവിന്റെ തലയിൽ എണ്ണ തേക്കുന്ന ഒരു അടിയന്തരം.

കേഴുക-കരയുക [കേഴിക്കുക.]

കേൾച്ച്-കരച്ചിൽ.

കേറുക, കയറുക-വല്ലതിന്റെയും അകത്തോട്ടോ മുകളിലോട്ടോ ചെല്ലുക. [സ ക്രി. കേററുക]

കേററം, കയററം-കയററം.

കൈ

കൈ-പ്ര. മനുഷ്യൎക്കും മററും കഴുത്തിന്റെ താഴെ ഇടത്തും വലത്തും തൂങ്ങിക്കിടക്കുന്ന അവയവങ്ങൾ [ഇടങ്കൈ, വല

ളളകൈ] പൎയ്യായങ്ങൾ—ഭുജം, ബാഹു, പ്രവഷ്ഠം, ദോസ്സ്. ൨ മൺവെട്ടി കോടാലി മുതലായതിന്റെ അലക കൈം ങ്ങുംമററം ഉണ്ടാക്കിയിട്ടുന്ന കൈയ. ൩. മനസ്സിൽ ഇരിക്കുന്നതിനെ പുറത്താക്കുന്നതിന്നു ആട്ടക്കാരും മററും കാണിക്കുന്ന സംജ്ഞ. ൪. അധികാരം നടത്തുന്നതിനും മററും തക്കവണ്ണമായുള്ള എഴുത്ത്. ൫ തുമ്പിക്കൈ, ആനയുടെ അവയവം. ൬. പനയുടെയും വാഴയുടെയും മററും തണ്ട്. ൭ അധികാരം.

കൈ-വി ഒരു കൈയിൽ കൊള്ളുവാൻ തക്ക.

കൈകടത്തുക-ആക്രമിക്കുക.

കൈകടപ്പു-അതിക്രമം, അക്രമം, അടികലശൽ.

കൈകണ്ടവിദ്യ- പരീക്ഷിച്ചു ഫലം അറിഞ്ഞിട്ടുള്ള മരുന്നും മററും.

കൈകളി-മോക്ഷണം.

കൈകളിക്കുക-മോഷ്ടിക്കുക.

കൈകാട്ടുക – മനസ്സിലിരിക്കുന്നതിനെ അറിയിക്കുന്നതിനായിട്ടു കൈകൊണ്ടു യുക്തംപോലെ കാണിക്കുക.

കൈകാൎയ്യക-പരിചയിക്കുക.

കൈകാൎയ്യം-പ്ര പെരുമാററം. ൨. ഉപകാരം, പ്രയോജനം.

കൈകൂടുക-പ്ര. തീരുക. ൨. കൈ തമ്മിൽ ചേരുക. ൩. കലഹിക്കുക.

കൈക്കൂപ്പ്-പ്ര. വന്ദിക്കുക, തൊഴുക. ൨. രണ്ടും കൈയും കൂടിയ പൊക്കം.

കൈക്കൂപ്പുക-പ്ര തൊഴുക. ൨. തലയ്ക്കുമീതെ രണ്ടു കൈയും പൊക്കി ചേൎത്തു പിടിക്കുക.

കൈകേയി-കേകയരാജാവിന്റെ പുത്രി. [ദശരഥന്റെ ഭാൎയ്യമാരിൽ ഒരുവൾ. ഭരതന്റെ അമ്മ. മന്ഥരയുടെ ദുരുപദേശം കേട്ടു ഭരതനെ രാജാവാക്കി അഭിഷേകം ചെയ്യുന്നതിന്നും രാമനെ വനത്തിൽ അയക്കുന്നതിനും ദശരഥനോടു നിൎബ്ബന്ധിച്ചു സമ്മതിപ്പിച്ചു].

കൈകൊടുക്കുക-പ്ര. വിശ്വസിപ്പാൻ തക്കതായ എഴുത്തുകൊടുക്കുക. ൨. മററവന്റെ കൈയിൽ പിടിക്കുക.

കൈകൊട്ട്-രണ്ടു കൈയുടെയും അകങ്ങൾ തമ്മിൽ കൂട്ടിയടിച്ചുണ്ടാകുന്ന ശബ്ദം.

കൈകോൎക്കുക-രണ്ടു കൈയുടെ വിരലുകൾ ഇടകലൎത്തിപ്പിടിക്കുക.

കൈക്കടം-തൽക്കാലമായുള്ള ആവശ്യത്തിന്നു വാങ്ങിക്കുന്ന കടം.

കൈക്കണക്ക്-പ്ര. കരംകൊടുത്തവന്നു സൎക്കാരിൽനിന്നു കിട്ടുന്ന ഒരെഴുത്ത്. ൨. ദ്രവ്യംകൊടുപ്പാനോ വാങ്ങിപ്പാനോ ഉണ്ടെന്നുവരുകിൽ ഓൎമ്മയ്ക്കായിട്ടു തന്നത്താൻ എഴുതിവെക്കുന്ന കണക്ക്. ൩. കച്ചീട്ട്, കടം വാങ്ങിയവൻ എഴുതിക്കൊടുക്കുന്ന ഒരാധാരം. ൪. ചിട്ടി മുമ്പൻ ചിററാളന്മാൎക്കു ചിട്ടിപ്പണം പററുന്നവകയ്ക്കു കൊടുക്കുന്ന രസീത്.

കൈക്കരുത്ത് -കൈയൂക്ക്, സാമൎത്ഥ്യം.

കൈക്കലം-പക്കൽ, കൈയിൽ.

കൈക്കലാക്കുക- ഏതുപ്രകാരമെങ്കിലും തന്റേതാക്കിത്തീൎക്കുക, പിടിച്ചുപറിക്കുക.

കൈക്കാണം-പ്ര. കൈക്കൂലി, കോഴ.
'കൈക്കണത്തിന്നു കാംക്ഷവരുമ്പോൾ
പക്കണത്തിന്നു വട്ടംകൂട്ടും'
(ശീലാവതി തുള്ളൽ)
൨. കൈയിലുള്ള.

കൈക്കാരൻ-പ്ര. ശക്തിയുള്ളവൻ. ൨. നല്ല വേലക്കാരൻ. ൩. സമൎത്ഥൻ. ൪. സ്ഥാനക്കാരൻ. ൫. ധനവാൻ ൬ ചതിയൻ ൭. പള്ളിരക്ഷകൻ.

കൈക്കിതം-വി. സ്വാധീനമായുള്ള.

കൈക്കിര-വി കൈയിലെടുക്കുന്നതിന്നു ചേൎച്ചയുള്ള.

കൈക്കിര-കൈയിലെ ആഹാരം.

കൈക്കില-ചൂടുള്ളപാത്രം എടുക്കുന്നതിന കൂട്ടിപ്പിടിക്കുന്ന ഇല.

കൈക്കീഴ്-അധികാരത്തിന താഴെ.

കൈക്കുക-കയ്പുരസം ഉണ്ടാകുക.

കൈക്കുത്ത്-കൈകൊണ്ടുള്ള ഇടി.

കൈക്കുറ്റപ്പാട്-കൈവേല. [ബഹുമാനസൂചകമായ വാക്കാണ്].

കൈക്കുറ്റപ്പാടുചെയ്യുക - എഴുതുക. [ബഹുമാനസൂചകമായവാക്ക്]. (അടിതോൽ എന്നതു നോക്കുക).

കൈക്കുറ്റം കൈദോഷം.

കൈക്കൂട്-കൈയുടെ ചുവട്ടിൽ അടിയിലെഭാഗം, കക്ഷം.

കൈക്കൂലി-കൈക്കാണം, കോഴ, വല്ല കാര്യവും സാധിച്ചുകൊടുക്കാമെന്ന പറഞ്ഞു വല്ലതും മുമ്പേവാങ്ങുക.

കൈക്കെട്ട്-കൈയിൽകെട്ടുന്ന ഒരാഭരണം.

കൈക്കൊട്ട്-വ്യഭിചാരം ചെയ്തവരെ പുറത്തു തള്ളിക്കളയുമ്പോൾ ബ്രാഹ്മണർ കഴിക്കുന്ന ഒരു കർമ്മം.

കൈക്കൊട്ടുക-ക്രി. വ്യഭിചാരം ചെയ്തും മറ്റും ജാതിക്കുറവുവന്നവരെ തങ്ങളുടെ ജാതിയിൽനിന്ന കളയുക. ഉ. കൈതമ്മിലടിക്കുക.

കൈക്കൊള്ളുക-ക്രി. എടുക്കുക. ഉ. സമ്മതിക്കുക

കൈക്കോടാലി-ഒരുമാതിരി ചെറിയ കോടാലി.

കൈക്കോട്ട്-തൂമ്പാ പര്യായങ്ങൾ-ഖനിത്രം, അവദാരണം.

കൈക്കോൽ-ക്രി മുളകൊണ്ടുള്ള വലിയ കോൽ, കഴക്കോൽ ഉ. ഒരുമാതിരി വടി

കൈക്കോളൻ-വസ്ത്രം നെയ്യുന്നവരിൽ ഒരു ജാതിക്കാരൻ.

കൈക്കോളാമ്പി-ഒരുമാതിരി ചെറിയ കോളാമ്പി.

കൈക്കോഴ-കൈക്കൂലി

കൈങ്കര്യം-കിങ്കരന്റെ സ്വഭാവം, ഭൃത്യന്റെ അവസ്ഥ.

കൈങ്ങോട്ട, കൈക്കോട്ട - രണ്ടു കൈത്തണ്ടുകളുടേയും മടക്കുകൾ കൂട്ടിപ്പറയുന്ന പേർ.

കൈച്ചരട്-ക്ഷൗരക്കാരുടെ കൈയിൽ കെട്ടുന്ന ചരട്.

കൈച്ചാർത്ത്-തങ്ങളുടെ ദ്രവ്യത്തിന താൻതന്നെ എഴുതിവെച്ചിരിക്കുന്ന കണക്ക്.

കൈച്ചിത്രം-കൈകൊണ്ടുണ്ടാക്കുന്ന ചിത്രം, കൈവേലയുടെ ഭംഗി.

കൈച്ചീട്ട്-ക്രി. കടംവാങ്ങുന്നവൻ എഴുതികൊടുക്കുന്ന എഴുത്ത്. ഉ. കാര്യക്കാരനെക്കൊണ്ടും മറ്റും സർക്കാരിൽനിന്നും എഴുതിവെപ്പിക്കുന്ന എഴുത്ത്.

കൈച്ചുറുക്ക്-കൈകൊണ്ടുള്ള വേലകളിലെ വേഗം.

കൈച്ചേതം-കൈദോഷം.

കൈച്ചോദ്യം-ഏതൊരു വസ്തു എങ്കിലും തന്റെ പക്കലിരിക്കുമ്പോൾ അതിനുണ്ടാകുന്ന നാശം, കൈദോഷം.

കൈടം-വി. കീടത്തെ (പുഴുവിനെ) സംബന്ധിച്ച

കൈടഭജിത്ത്-വിഷ്ണു. കൈടഭൻ എന്ന അസുരനെ ജയിച്ചവനെന്നർത്ഥം.

കൈടഭൻ-ഒരസുരൻ.

[കല്പാവസാനത്തിലെ വിഷ്ണുവിന്റെ യോഗനിദ്രയിൽ ചെവിയിൽനിന്ന കൈടഭൻ മധു ഇങ്ങിനെ രണ്ടു അസുരന്മാർ ജനിച്ചു. അതിഭയങ്കരന്മാരായ ഇവർ വിഷ്ണുവിന്റെ നാഭിയിലെ ബ്രഹ്മാവിനെ വധിപ്പാൻ വട്ടംകൂട്ടി. ഉടൻ വിഷ്ണു മധുകൈടഭന്മാരെ കൊന്നു. ഇതിനാലാത്രെ വിഷ്ണുവിന കൈടഭാന്ത

കൻ, കൈടഭജിത്തു്, മധുസൂദനൻ, മധുദ്വേഷി എന്നീ പേരുണ്ടായതു്. ഇവരുടെ മേദസ്സുകൊണ്ടാണ ഭൂമിയെ നിൎമ്മിച്ചതു്. അതാണ ഭൂമിക്കു 'മേദിനി' എന്ന പേരുണ്ടാകാൻ കാരണം].

കൈടിരം-ചുക്കു്.

കൈടീരു-കീരി.

കൈഡൎയ്യം-പു. ചെറുകമിഴു്. വളരെ കയ്പുള്ളതാകയാൽ ഭയപ്പെടുന്നതെന്നൎത്ഥം. വ. കരിവേപ്പു്. ന. ആവിമരം ൪. മലങ്കാര.

കൈഡൎയ്യാ-കരിവേപ്പില.

കൈത-പു. പൂക്കൈത. പൎയ്യായം-കേതകി.

[കേതകി-കൈനാറിക്കു പൎയ്യായമാണെന്നും കേതകം എന്നതാണ കൈതയുടെ പൎയ്യായമെന്നുമഭിപ്രായമുണ്ടു്] വ. വിരക്കൈത, തഴക്കൈത, കടച്ചക്ക (പിറത്തിച്ചക്ക) ഉണ്ടാകുന്ന കൈത. ന. തിന്നാൻകൊള്ളാവുന്ന ചക്കയുണ്ടാകുന്ന ഒരുമാതിരി കൈത.

കൈതകം-കേതകിപുഷ്പം, കൈതപ്പൂവു്.

കൈതച്ചക്ക-കൈതയുടെ കായു്.

കൈതക്കൊടി-ഒരു വള്ളി.

[പടൎന്നുകിടക്കും. നീരിനു കള്ളിലോ കാടിയിലോ അരച്ചിട്ടാൽ നന്നു്].

കൈതമുല-കൈതയുടെ തണ്ടിൽനിന്നിറങ്ങുന്ന വേരു്.

കൈതമൂൎക്ക്ഖൻ-ഒരുമാതിരിപാമ്പു്

കൈതൎയ്യം-പു. കമ്പിളിമരം. വ. കരിവേപ്പു്.

കൈതവകം-ചൂതു്.

കൈതവൻ-പു. ചതിവൻ. വ. വ്യാജമുള്ളവൻ.

കൈതവം-പു. ചതി. വ. വ്യാജം. ന. വൈഡൂൎയ്യം. ൪. ഉമ്മത്തു്.

കൈതവേട്ടു്-കൈതമുല.

കൈതൊഴുക-കൈകൊണ്ടു വന്ദിക്കുക.

കൈത്തണ്ടു് - കൈകളുടെതണ്ടു്, മുട്ടു മുതൽ കൈപ്പടംവരെയുള്ള പ്രദേശം. പൎയ്യായം-പ്രകോഷ്ഠം.

കൈത്തരിപ്പു്-പു. കൈയിലുണ്ടാകുന്ന ഒരു സുഖക്കേടു്. വ. കൈയൂക്കു്.

കൈത്തലം - ഉള്ളംകൈ, കൈയുടെ അകം.

കൈത്തളിർ-ഉള്ളംകൈ, കൈ.

കൈത്താർ - താമരപ്പൂപോലെ ഭംഗിയുള്ള കൈ.

കൈത്താളം-പു. ഒരുവാദ്യം, കൈമണി. വ. കൈകൊണ്ടു താളംപിടിക്കുക.

[കൈത്താളംപിടിക്കുന്നവൻ എന്നതിനു പൎയ്യായങ്ങൾ-പാണിവാദൻ, പാണിഘൻ].

കൈത്തിരി-കൊളുത്തി കൈയിൽ കൊണ്ടുപോകുന്ന തിരി.

കൈത്തുഴ-വള്ളത്തിൽ കേറിയാൽ മററൊരു സാധനം കൂടാതെ കൈകൊണ്ടു തന്നെ തുഴയുക.

കൈത്തോക്കു്- ഒരുമാതിരി ചെറിയ തോക്കു്.

കൈത്തോട്ടു്-വളരെ വെള്ളമുള്ള ജലാശയങ്ങളിൽനിന്നു കൃഷി ആവശ്യത്തിനും മററുമായി വെള്ളം തിരിച്ചു കൊണ്ടുപോകുന്നതിനു നിൎമ്മിച്ച ചെറിയതോടു്, വായ്ച്ചാലു്. പൎയ്യായം-കുല്യാ.

കൈത്തോൽ- വില്ലന്മാർ എയ്യുമ്പോൾ ഇടത്തു കൈയിൽ കെട്ടുന്ന ഒരു തോൽ.

കൈത്തോളം-കൈയാമം, കയ്യാമം.

കൈദാരകം, കൈദാരികം, കൈദാൎയ്യം-കൃഷി ചെയ്യുന്ന കണ്ടങ്ങളുടെ കൂട്ടം.

കൈദാരം-തത.

കൈദാൎയ്യം-വിളഭൂമിയുടെ കൂട്ടം, വലുതായുള്ള കൃഷിസ്ഥലം, വയൽ.

കൈദി-തടവുകാരൻ. [അറബിഭാഷ].

കൈനഖം - കൈകളുടെ വിരലുകളിന്മേൽ (അററത്തു) നില്ക്കുന്ന അസ്ഥി.

കൈനന-പെൺപറഞ്ഞു കഞ്ഞികുടിക്ക (വേളികഴിപ്പാനായി ഒരു പെണ്ണിനെ ചോദിക്കുക).

കൈനാട്ട്-പരിശയുടെ അകത്തു പിടിക്കുന്നതിനുള്ള ഒരു പണി.

കൈനാറി-മണമുള്ള ഒരുമാതിരി പൂച്ചെടി.

കൈനിദാനം-കൈകൊണ്ടു കണ്ടു നോക്കുക.

കൈനില-ക്രി. താണവർ ഉയർന്നവരോടു വീട്ടിനുപകരം പറയുന്ന ഉപചാരവാക്ക്. ൨. പടവീട്, സൈന്യങ്ങൾ യുദ്ധത്തിനു പുറപ്പെട്ടുചെന്നു പാർക്കുന്ന സ്ഥലം.

കൈനിറെ, കൈനിറയ-അ. കൈ നിറച്ച്.

കൈനീട്ടം-ക്രി ആദ്യമായി കൊടുക്കയൊ വാങ്ങുകയൊ ചെയ്ക. ൨. വിഷുദിവസം കൊടുക്കുന്നത്. ൩. കൈയുടെ നീളം.

കൈനീട്ടുക-കൈ നിവൎത്തുക.

കൈനേട്ടം-താൻ സമ്പാദിച്ച ധനം.

കൈനൊടിക്കുക-കഴവിരലും പെരുവിരലും കൂട്ടി ശബ്ദം ഉണ്ടാക്കുക.

കൈനൊടിപ്പ്-കഴവിരലും പെരുവിരലും കൂട്ടിയുണ്ടാകുന്ന ശബ്ദം.

കൈനോക്കുക-കൈക്കുള്ളിലെ വരകളെ നോക്കി ഗുണത്തിന്റെയൊ ദോഷത്തിന്റെയൊ ലക്ഷണം അറിയുക.

കൈനോട്ടക്കാരൻ-കൈനോക്കി ലക്ഷണം പറയുന്നവൻ.

കൈനോട്ടം-ക്രി കൈനോക്കി ലക്ഷണം പറക. ൨. നാഡിപിടിത്തം.

കൈപഴക്കം-ക്രി. കൈകൊണ്ടു പ്രവൃത്തിച്ചുണ്ടായ വശത. ൨. പെരുമാററംകൊണ്ടുണ്ടായ പഴക്കം.

കൈപാകം- അരിവെപ്പിലുള്ള സാമൎത്ഥ്യം.

കൈപാട്-ക്രി. കൈവെപ്പ. ൨. മറെറാരുവന്റെ അധീനതയിൽകീഴ്. ൩. കൈകൊണ്ടു ചെയ്യുന്നതിനു സ്വാധീനം.

കൈപിടി- ആയുധങ്ങളുടെയും മററും പിടിക്കുന്നതിനുള്ള ഭാഗം.

കൈപിടിക്കുക - കൈകൊണ്ടു പിടിക്കുക.

കൈപിടിത്തം-ക്രി. കൈകൊണ്ടു പിടിക്ക. ൨. കൈമേൽ പിടിക്ക. ൩. വിവാഹം

കൈപ്പ്-ആറു രസങ്ങളിൽ ഒന്ന്.

കൈപ്പ-ക്രി. പാവൽ ൨. ഒരു മത്സ്യം.

കൈപ്പക്കാ-പാവല്ക്കായ്.

കൈപ്പച്ചീര-കൈപ്പുള്ള ചീര.

കൈപ്പച്ചൊര-ഒരു വള്ളി.

കൈപ്പട-ക്രി. താൻതന്നെ എഴുതിയത്, കൈയക്ഷരം. ൨. കൈവേല.

കൈപ്പടപ്പുറം, കൈപ്പടാണി-മണിബന്ധം (മണികെട്ടുന്ന സ്ഥലം) മുതൽ കൈയിന്റെ ചെറുവിരലിന്റെ മുരടുവരെയുള്ള കൈപ്പടത്തിന്റെ പുറംഭാഗം. പൎയ്യായം-കരഭം.

കൈപ്പടം- കൈയുടെ പത്തി, ഉള്ളംകൈ.

കൈപ്പണം-ക്രി ഉടനെ കൊടുക്കുന്ന വില, രൊക്കവില. ൨. കൈയിലുള്ള ധനം.

കൈപ്പത്തി-കൈയുടെ കുഴെക്കു താഴത്തെ ഭാഗം.

കൈപ്പയില-കൈപ്പച്ചീര.

കൈപ്പൻകരിഞ്ചാലി-ഒരു വള്ളി. [കരിഞ്ചാലിപോലെ ഇലയും മുള്ളുമുള്ളതാകുന്നു.]

[വിശേഷാൽ പിത്തത്തെയും രക്തദോഷത്തെയും ശമിപ്പിക്കും.]

കൈപ്പൻകോവ-കാട്ടുകോവ.

കഫം, വിഷം, അരുചി, പാണ്ഡു, പിത്തം, രക്തദോഷം ഇവയ്ക്കു നന്നു്. കായ് ഛർദ്ദിയെ വരുത്തും. കൾട്ടുകോവ മലത്തെ ഇളക്കുന്നതാണ്. ഇലയ്ക്കു നമ്മം കാണും. പൂവു വെളുത്തിരിക്കും. സംസ്കൃതത്തിൽ—തിക്തതുണ്ഡി.]

കൈപ്പലക—ക. തോൽപലക. വ. ചക്രം എണ്ണുന്നതിനുള്ള പലക.

കൈപ്പററു്—അനുഭവം.

കൈപ്പററുക—ഏററുവാങ്ങുക.

കൈപ്പഴുതു്—കൈ കടക്കുന്നതിനു മാത്രമുള്ള ദ്വാരം.

കൈപ്പാണി—കമ്മായം തേയ്ക്കുമ്പോൾ നിരപ്പുവരുത്തുന്ന പലക.

കൈപ്പാര—ഒരുമാതിരി ചെറിയ പാര.

കൈപ്പിടി—കൈകൊണ്ടു പിടിക്കുക.

കൈപ്പിഴ—കൈദോഷം, തന്റെ കൈയിൽ നിന്നുണ്ടായ കുററം.

കൈപ്പുണ്യം—ചിലരുടെ കൈകൊണ്ടു പ്രവൃത്തിച്ചാൽ ഉണ്ടാകുന്ന ഒരു വിശേഷഗുണം.

കൈപ്പുന്നി—ഒരുമാതിരി തൈ.

കൈപ്പെട്ടകം—ചെറിയ പെട്ടി.

കൈപ്പൊരുത്തം—കൈപ്പുണ്യം.

കൈപ്പൊരുൾ—കൈമുതൽ.

കൈമ—ക. അധികാരം. വ. ശക്തി.

കൈമടക്കം—ക. ദാരിദ്ര്യം. വ. ചുരുട്ടിപ്പിടിച്ച കൈ. ന. കൈക്കൂലി.

കൈമണി—ഓടുകൊണ്ടുള്ള ഒരു വാദ്യം.

കൈമതിൽ—ചെറിയ മതിൽ.

കൈമരം—പിച്ചാത്തിയുടെയും മററും പിടി, മരപ്പിടി, പിടി.

കൈമൾ, കയ്മൾ, കൈമളു്—ക. നായന്മാരുടെ ഇടയിൽ ഒരു സ്ഥാനപ്പേർ. വ. കർത്താക്കന്മാർ നായന്മാരെ എല്ലാവരെയും പറയുന്ന ബഹുമാനപ്പേർ.

കൈമറിച്ചിൽ—ക. കൈമാററം, ഒരുത്തന്റെ ദ്രവ്യം മറെറാരുത്തന്റേതാക്കിത്തീർക്കുക. വ. ഒരുത്തന്റെ മുതൽ എടുത്തു മറെറാരുവകയ്ക്കു ചെലവിടുകയോ മാററം ചെയ്ക.

കൈമാട്ടു്—പിച്ചാത്തിപ്പിടിയും മററും.

കൈമാറാപ്പു്—ചെറിയ ഭാണ്ഡം, കൊച്ചു തുണിക്കെട്ടു്.

കൈമാറുക—ഒരു കൈയിലിരിക്കുന്നതിനെ മറേറക്കയ്യിൽ പിടിക്കുക. വ. വല്ലതും ഒരുത്തന്റെ കൈയിൽനിന്നു വാങ്ങിച്ചു മറെറാരുവനു കൊടുക്കുകയോ മററോ ചെയ്യുക [സ. ക്രി. കൈമാററുക].

കൈമാററം—കൈമറിച്ചിൽ.

കൈമിടുക്കു്—കൈയ്യൂററം. സാമർത്ഥ്യം.

കൈമുട്ടു്—ക. കൈത്തണ്ടിന്റെ നടുവിലെ മടക്കിന്റെ പിൻഭാഗം. പര്യായങ്ങൾ—കഫോണി, കൂർപ്പരം. വ. കൈയിൽ രൂപയും മററും ഇല്ലാത്തതുകൊണ്ടുള്ള സുഖക്കേടു്.

കൈമുതൽ—കൈയിലിരിക്കുന്ന ധനം, തനതു ധനം.

കൈമുതികന്യായം "സ്പഷ്ടമായി പറയാതെതന്നെ അറിയാവുന്നതാണ് എന്നിങ്ങനെ അർത്ഥസിദ്ധതയെ കാണിക്കുന്നതാണ് ഈ ന്യായം. പിന്നെപ്പറയണോ, പിന്നെയെന്തു? ഇത്യാദി ശബ്ദങ്ങളെക്കൊണ്ടാണു ഇതിനെ മലയാളത്തിൽ പ്രതിപാദിക്കുന്നതു്".

കൈമുത്തു്—കൈപിടിച്ചു മുഖത്തു ചേർക്കുക

കൈമുത്തുപണം—കൈമുത്തുന്നവർ മെത്രാനും മററും കൊടുക്കുന്ന കാഴ്ചപ്പണം

കൈമുറി—കുറിപ്പു്, ക[illegible]മാനം.

കൈമൂടി—വിൽഞാൺതട്ടി വേദനപ്പെടാതിരിക്കുന്നതിനു തോൽ മുതലായതു കൊണ്ടു നിർമ്മിച്ചു കൈത്തണ്ടിന്മേൽ കെട്ടുന്ന സാധനം. പര്യായങ്ങൾ—ഗോധം, തലം.

കൈമെത്ത-ഒരുമാതിരി തലയണ.

കൈമോതിരം-കൈവിരലിൽ ഇടുന്ന മോതിരം.

കൈമോശം-കൈക്കുറ്റം, വല്ല വസ്തുവിനും തന്റെ പക്കൽ ഇരിക്കുമ്പോൾ ഉണ്ടായ നാശം.

കൈയകലം-ദൂരം.

കൈയക്ഷരം-പ്ര. കൈകൊണ്ടെഴുതിയ അക്ഷരം. വ. അക്ഷരം. ന. താൻ തന്നെ എഴുതിയ അക്ഷരം.

കൈയടക്കം-പ്ര. ചെപ്പിടിവിദ്യ. വ. സ്വാധീനത്തിൽ സൂക്ഷിച്ചിരിക്കുന്ന ധനം.

കൈയടി-കുട്ടികളുടെ കൈയിൽ പണ്ടു ആശാന്മാർ അടിക്കുന്ന അടി.

കൈയടിക്കുക-പ്ര. നിശ്ചയമായിട്ടു പറഞ്ഞു കൈപിടിക്കുക, ഉടമ്പടിചെയ്യുക. വ. കൈയിലടിക്കുക (കൈയടിപ്പു്).

കൈയമ്പു്-ഒരുമാതിരി ചെറിയ ആയുധം.

കൈയയക്കുക-വിട്ടുകളയുക, ഉപേക്ഷിക്കുക.

കൈയലകു്-ചില ആയുധങ്ങളുടെ പിടി.

കൈയാക്കം-പ്ര. കൈയുടെ ശക്തി. വ. കൈയുടെ നീളം.

കൈയാങ്കളി-കൈകൊണ്ടുമാത്രം പരസ്പരം തട്ടിത്തടിക്കുന്ന ഒരുമാതിരി കളി, ഓണത്തല്ലു്.

കൈയാണ്ടവൻ-ചോകന്മാർ നായന്മാരെ വിളിക്കുന്ന ഒരു ബഹുമാനപ്പേർ.

കൈയാമം-കുറ്റക്കാരുടെ കൈയിലിടുന്ന വിലങ്ങു, കൈവിലങ്ങു്.

കൈയായം-കൈയുടെ സ്വാധീനം. വ. കൈയുടെ നീളം.

കൈയാറു്-ആറ്റിൽനിന്നു പുറപ്പെടുന്ന ചെറിയ കൈവഴി, തോടു്.

കൈയാല-മണ്ണുകുഴച്ചു പുരയ്ക്കു ചുറ്റിലും വെക്കുന്ന ചുവരു്. വ. മണ്ണുകോരി മറിച്ചു പറമ്പിനു ചുറ്റുമുണ്ടാക്കുന്നതു്, ഇടു്, മാടു്.

കൈയാലപ്പുര-മണ്ണുകുഴച്ചു വെച്ചുണ്ടാക്കിയ കൈയാലതന്നെയാക്കിരിപ്പാനുണ്ടാക്കിയ പുര.

കൈയാൾ-വേലക്കാരൻ, ഒരു നല്ല വേലക്കാരന്റെ സഹായത്തിനു നില്ക്കുന്ന താണതരം വേലക്കാരൻ.

കൈയിണ-രണ്ടുകൈയും.

കൈയിരി, കൈയൂരി-തുലാക്കോട്ടയുടെ തണ്ടു്. പാലത്തിൽ നടക്കുമ്പോൾ പിടിപ്പാനായിട്ടു കെട്ടിയുണ്ടാക്കിയതു്.

കൈയിരിപ്പു്-കൈയിലുള്ള ദ്രവ്യം, കൈമുതൽ.

കൈയില്-തവി, ചിരട്ടത്തവി, മരത്തവി.

കൈയിൽ-തവി.

കൈയുപ്പു്-ഭക്ഷിക്കുമ്പോൾ വിളമ്പുന്ന ഉപ്പു്.

കൈയുറ-കൈപൊതിവാനുള്ള ഒരു തുന്നൽപണി.

കൈയൂക്കു്-കൈയുടെ ശക്തി.

കൈയൂറ്റം-പ്ര. കൈയുടെ മിടുക്കു്. വ. ശക്തി.

കൈയെടുക്കുക-വന്ദിക്കുക.

കൈയെഴുത്തു്-പ്ര. കൈയക്ഷരം. വ. ഒപ്പു്.

കൈയേല്ക്കുക-കൈക്കൊള്ളുക.

കൈയേറ്റം-കൈയേറുക, അതിക്രമം, അടിക്കയും മറ്റും.

കൈയേറ്റം-പ്ര. കൈയേറുക. വ. ശിക്ഷാനിയമപ്രകാരം ഒരു കുറ്റം.

[സമ്മതംകൂടാതെ പിടിച്ചുകൂടാ, ആദ്യം സമർത്ഥമാക്കാം. ആഗ്യം കൂട്ടക്കാം. ബലിയാക്കാം. മൂന്നുമാസത്തെ വെറുംതടവോ അഞ്ഞൂറുരൂപ പിഴയോ രണ്ടുംകൂടിയോ വിധിക്കാം.

ഏതു മജിസ്ട്രേട്ടിനും വിസ്തരിക്കാം. തി. രി. യി. വകുപ്പ് ൪൪വ്.

കൈയൊപ്പ്-ഒപ്പ്, എഴുത്തിൽ വെയ്ക്കുന്ന അടയാളം.

കൈയൊഴിച്ചിൽ-ക്രി. അവസരം. വ. കൈയിലൊന്നുമില്ലാതാവുക.

കൈയൊഴിയുക-ക്രി. വിട്ടൊഴിയുക. വ. ചെലവാക്കുക.

കൈയൊഴിവ്-കൈയൊഴിച്ചിൽ.

കൈയോങ്ങക്കളി-കൈയാങ്കളി, ഒരുണ്ണല്ല്.

കൈയോങ്ങുക-അടിക്കുന്നതിനും മററും കൈപൊക്കുക

കൈരവൻ-ക്രി. ചൂതുകളിക്കാരൻ. വ. ചതിവൻ. ന. ശത്രു.

കൈരവം-ക്രി. വെളുത്ത ആമ്പൽ. കേരവങ്ങൾക്കു (ഹംസങ്ങൾക്കു) ഇഷ്ടമായതു് എന്നർത്ഥം. വ. കൊട്ടം.

കൈരവിണി-ആമ്പൽപൊയ്ക.

കൈരവി-ക്രി. നിലാവ്. വ. മല്ലവം.

കൈരളി-ക്രി. കേരളഭാഷ, മലയാളഭാഷ. വ. വിഴാൽ. ന. കേരളത്തിലെ സ്ത്രീ

കൈരാതം-ക്രി കിരാതചന്ദനം. വ. നിലവേപ്പ്.

കൈരാളം,കൈരാളി-വിഴാൽ.

കൈരൊക്കം-വി. ഉടൻ കൊടുത്ത.

കൈല-കൈലാസം.

കൈലാസം-ശിവന്റെയും വൈശ്രവണന്റെയും ഇരിപ്പിടമായ ഒരു പർവ്വതം. ഹിമവാന്റെ കൊടുമുടി, കേളീസമൂഹത്താൽ സന്തിർവചയ്യപ്പെടുന്നത് എന്നർത്ഥം [കൈലാസം എന്നതു സ്ഫടികമയമെന്നു സാരം].

കൈലാസത്തിനു ഗണപർവ്വതം, രജതാദ്രി, വെള്ളിമല എന്നീ പേരുകളും കാണുന്നു.

ഹിമവാന്റെ മുകളിൽ ൨൦൨൨൩ അടി ഉയരത്തിലുള്ള ഈ പുണ്യസ്ഥലത്തിൽ സാധാരണ തീർത്ഥയാത്രക്കാർ അകലം വിചാരിച്ചു വളരെ പോകാറില്ല. കൈലാസത്തിൽ ഒട്ടുവളരെ ഭിക്ഷുക്കൾ ഈശ്വരനെ ഭജിച്ചു കാലം നയിക്കുന്നു. അടുത്താണുമാനസസരസ്സ്.

കൈലേസ്-മുഖം തുടയ്ക്കുന്നതിനുപയോഗിക്കുന്ന ചെറിയ തുണിക്കഷണം.

കൈവട്ടകം-ഓടുകൊണ്ടുള്ള ഒരു ചെറിയ പാത്രം.

കൈവണക്കം-തൊഴുക, കൈകൊണ്ടു വന്ദിക്കുക.

കൈവയ്ക്കുക-ക്രി. അടിക്കുക. വ. കൈകൊണ്ടു പെരുമാറുക.

കൈവക്ക്ഞ്ഞു് - കൈവേലയിലെ ഗുണം, കൈപ്പുണ്യം.

കൈവർത്ത(ക)ൻ-മുക്കുവൻ. കേവർത്തങ്ങളെ (മത്സ്യങ്ങളെ) ഹിംസിക്കുന്നവൻ എന്നർത്ഥം. മത്സ്യജാതികൊണ്ടു വർത്തിക്കുന്നവൻ എന്നുമാകാം.

കൈവർത്തി, കൈവർത്തിമുസ്തകം, കൈവർത്തീമുസ്തകം, കൈവർത്തമുസ്തകം - കഴിമുത്തങ്ങാ. [തമിഴിൽ പെരുമുത്തങ്ങ].

കൈവർത്തികാ-ഒരു വള്ളി.

[അഗ്നിമാന്ദ്യം, ചുമ, വായുമുട്ടൽ, കഫം ഇവക്കു നന്ന്. ഇതു വസ്ത്രത്തിൽ ചായമിടുന്നതിനു കൊള്ളാം].

കൈവലച്ചിൽ-ധനം ഇല്ലായ്ക, കൈകൊണ്ടുള്ള ദൈന്യം.

കൈവലം-വിഴാൽ.

കൈവല്യം - മോക്ഷം. ലോകകാര്യത്തിൽ നിന്നൊഴിക, ശരീരേന്ദ്രിയങ്ങളോടു പിരിഞ്ഞിരിക്കുന്ന ആത്മാവിന്റെ ഏകഭാവം എന്നിങ്ങനെ അർത്ഥം.

കൈവശം-വി. സ്വാധീനമായുള്ള.

കൈവള-മ. കൈയിലിടുന്ന ഒരാഭരണം. വ. ഒരുമാതിരിചെടി. പര്യായങ്ങൾ-ആവാപകം, പാരിഹാര്യം, കടകം, വലയം.

കൈവഴി-മ. ആറു മുതലായതിന്റെ പിരിവ്, ആറുവകാൽ. വ. ആരുവശം വല്ലതും കൊടുത്തയയ്ക്കുക.

കൈവഴിച്ചെല്ലം-തിരുവിതാംകൂർ മഹാരാജാവു തിരുമനസ്സിലെ ഭണ്ഡാരം.

കൈവാക്ക്-മ. നിർവഹിക്കാവുന്ന കാര്യം. വ. കൈക്കൽ. ന. അവസരം. ർ. കൈച്ചെല്വ്.

കൈവായ്പ-മുട്ടുവായ്പ, കടം.

കൈവാശി-ചെലവു നീക്കി ശേഷിച്ച മുതൽ.

കൈവാളസഞ്ചി-ശീലകൊണ്ടുള്ള ഒരു മാതിരി സഞ്ചി

കൈവാൾ-ചെറിയ അറപ്പുവാൾ.

കൈവാഴ്ച-രാജ്യംഭരിക്കുക.

കൈവിടുക-മ. ഉപേക്ഷിക്കുക. വ. പിടിച്ചതിൽനിന്നു കൈ എടുക്കുക.

കൈവിധേയം-കൈവശം.

കൈവിരൽ-കൈയുടെ വിരൽ.

കൈവില-ഉടനെ കൊടുക്കുന്ന വില, രൊക്കവില.

കൈവിലങ്ങ്-കുറ്റക്കാർക്കും ഭ്രാന്തന്മാർക്കും കൈയിലിടുന്ന വിലങ്ങ്.

കൈവിഷം-ഭക്ഷണത്തോടുകൂടി കൊടുക്കുന്ന വിഷം.

കൈവിഷത്തിന് വിശേഷമായ ഒരു ഔഷധം സ്വപ്നലബ്ധമാകുന്നു. ഇഞ്ചി വയമ്പോടുകൂടി പാലിൽ അരച്ച് കാച്ചി ദിവസം സേവിച്ചാൽ ഏതു വക എല്ലാ ഉപദ്രവങ്ങളും ശമിക്കാതിരിക്കയില്ല എന്നാൽ സ്വപ്നദ്രാവകമായാൽ ഇതിൽ കുറച്ചുകൂടി അധികം നന്നായിരിക്കും.

"ധന്വന്തരി"

കൈവിളക്ക്-കൈയിൽ കൊണ്ടുനടക്കുന്ന വിളക്ക്, കോൽവിളക്ക്.

കൈവീച്ച്-നടക്കുമ്പോൾ ഉണ്ടാകുന്ന കൈയുടെ ഇളക്കം.

കൈവീശുക, കൈവീഴുക-കൈയാട്ടുക

കൈവെടിയുക-ഉപേക്ഷിക്കുക.

കൈവേഗം - കൈവേലകളിലെ ചുറുക്ക്.

കൈവേല-കൈകൊണ്ടുള്ള പ്രവൃത്തി.

കൈശമ്പളം-തന്റെ വേലക്കാർക്കു കൊടുക്കുന്ന ശമ്പളം.

കൈശികം-തലമുടിക്കൂട്ടം, വേണ്ടുവോളം രോമമുള്ള സ്ഥിതി.

കൈശികി-ശൃംഗാരം.

കൈശോരം-ബാല്യം [പതിനഞ്ചു വയസ്സുവരെയുള്ള ഭാവം=കിശോരഭാവം. അകൈശോരം എന്നതു നോക്കുക]

കൈശ്യം-കേശസമൂഹം. [അകൈശ്യം എന്നതു നോക്കുക].

'കൈശ്യേതങ്ങും മെഴുക്കലതിവികൃതമെഴും'

(അമരുകശതകം)

—ooOoo—

കൊ

കൊക്ക്-മ. പക്ഷിയുടെ ചുണ്ട്. പര്യായങ്ങൾ-ചഞ്ചു, ത്രോടി. വ. ഉണങ്ങലിരിക്കുന്ന ഒരുമാതിരി പക്ഷി. പര്യായങ്ങൾ-ബകം, കഹ്വം. ന. ഒച്ച കൊക്കോഴ്ചയോട കരച്ചിൽ. ർ. മന്തിന്റെ നിലവിളി. ൫. മന

കൊക്കം-പൂട്ട്. കൊളുത്ത്.

കൊക്കര-കൈകൊണ്ടു കറക്കുന്ന മരത്തിന്റെ

കൊക്കര-വി. വളഞ്ഞ.

കൊക്കരണി-ഒരുമാതിരി പൊയ്ക, പുഷ്കരണി.

[തമിഴിൽ-നട് ചതുരമായി വെട്ടിയിരിക്കുന്ന കുളം ഇംഗ്ലീ-Oblong-tank ഒബ്ലോങ്ങ് ടാങ്ക്]

കൊക്കരിക്കുക-കൊഞ്ചുക.

കൊക്കി-ഒരാഭരണം.

കൊക്കുക-കോഴിയും മററും ശബ്ദിക്കുക.

കൊക്കുമന്താരം-ഒരു ചെടി. പര്യായങ്ങൾ-ശിവമല്ലി, പാശുപതം, ഏകാഷ്ഠീലം, ബുകം, വസു.

[കുരുമന്ദാരം എന്നും പറയും വലിയ പൂവുള്ള ഇലഞ്ഞി എന്നും അഭിപ്രായമുണ്ട്. തമിഴിൽ-കൊക്കുമന്താരൈ. സം-ശിവമല്ലി].

കൊക്കൊ-"ഇതു പുതിയതായി വന്നിട്ടുള്ള ഒരു പേയസാധനമാണ്. ഇതു കാപ്പിയോളവും തേയിലയോളവും ലഹരിയുള്ള സാധനമല്ല ഇതിൽ അരയ്ക്കാൽഭാഗം പോഷിപ്പിക്കുന്ന വസ്തുവും (പ്രോട്ടീഡ്) പാതിഭാഗം നെയ്യും (ഫാററ്) ഉണ്ട്. അതിനാൽ പേയങ്ങളിൽവെച്ചു ഇതു ഉത്തമമാകുന്നു."

കൊക്കോകം-സ്ത്രീകളെ സംബന്ധിച്ചു എഴുതിയ ഒരു പുസ്തകം, കൊക്കോകശാസ്ത്രം.

കൊക്കോട്ട്-ഒരു കൃഷിആയുധം.

[ഇതു മൺവെട്ടിപോലെതന്നെ. ഇതിലെ ഇരിമ്പു വീതികുറഞ്ഞും ചെറുതുമാണ്. പിടിക്കു നീളമുണ്ട്. കാലുകളു കെട്ടി വലിക്കാം. കാള വലിക്കുന്നതാണെങ്കിൽ കലപ്പപോലെയിരിക്കും].

കൊങ്ക-സ്ത്രീകളുടെ മുല. [ചോളഭാഷാപദം].

കൊങ്കണൻ, കൊങ്കണി, കൊങ്ങിണി-കൊങ്കണദേശക്കാരൻ.

കൊങ്കണം-പു. കൊങ്കണദേശം.

[പശ്ചിമപർവ്വതങ്ങളുടെ പടിഞ്ഞാറായി ബാംബേക്കു വടക്കു ബസിൻപട്ടണം മുതൽ തെക്കു ഗോവാവരെയുള്ള ദേശം 'കൊങ്ങ്' നാട്ടിലെ രാജാവ് കൊങ്ങൻ എന്നുള്ള തമിഴ് വാക്കിനെ സംസ്കൃതീകരിച്ചതാണു കൊങ്കണശബ്ദം.] വ. ഒരുമാതിരി പുല്ല് അല്ലെങ്കിൽ മുള.

കൊങ്കണാ-പരശുരാമന്റെ അമ്മയായ രേണുക, ജമദഗ്നിയുടെ ഭാര്യ.

കൊങ്ങ്-പു. പാലക്കാട്ടുശേരിക്കു കിഴക്കുള്ള ഒരു ദേശം. വ. കൊന്ന.

കൊങ്ങൻ-പു. കൊങ്ങുദേശക്കാരൻ. വ. കൊങ്ങിലെ രാജാവ്.

കൊങ്ങാ-പു. കഴുത്ത്. വ. മലയകത്തി, പര്യായങ്ങൾ-കോവിദാരം, ചമരികം. കുദ്ദാലം, കന്ദാലം.

[കൊങ്ങ എന്നു മലയാളികളാലും മലയകത്തി എന്നു തമിഴരാലും പറയപ്പെടുന്നു.]

കൊങ്ങുക-കൊഞ്ചുക.

കൊങ്ങുമന്താരം-പു. കൊക്കുമന്താരം. വ. കാട്ടത്തി.

കൊച്ചുക്കാലൻ-നീണ്ട കാലുള്ളവൻ.

കൊച്ചങ്ങ-നാളികേരം മുററുംമുമ്പ് അതിന്റെ ചൊട്ടപ്രായത്തിലുള്ള പേര്, വെള്ളയ്ക്കാ,

കൊച്ചൻ-ചെറിയവൻ.

കൊച്ചമ്മ-പു. അമ്മയുടെ അനുജത്തി. വ. യജമാനത്തി.

കൊച്ചി-ഒരു രാജ്യം, നഗരം.

കൊച്ചിലത്തിപ്പുല്ല്-ഒരു പുല്ല്.

കൊച്ചു-വി. ചെറിയ.

കൊച്ചുവാക്ക്-ചുരുങ്ങിയവാക്ക്.

കൊച്ചുള്ളവാക്ക്-ചീത്തവാക്ക്.

കൊഞ്ച്, കൊഞ്ചൻ-ഒരുവക മത്സ്യം.

കൊഞ്ചൽ-പു. ചെറിയ പൈതങ്ങളെ കളിപ്പിക്കുക, പൈതങ്ങളോടു കൂടി കളിക്കുക വ. കൊഞ്ചുക.

കൊഞ്ചുക-കൊച്ചു പൈതങ്ങളെ കളിപ്പിപ്പാൻ അവരോടു കളിവാക്കു പറകയുംമററുംചെയ്ക.

കൊഞ്ഞ-അക്ഷരം നല്ലവണ്ണം തെളിയാതെയുള്ള വാക്ക്.

[ശ്ലിഷ്ടം, അവിസ്പഷ്ടം-രണ്ടും കൊഞ്ഞിക്കൊണ്ടു പറയുന്നതിന്റെ പേർ].

കൊഞ്ഞനം-ചോടികൊണ്ടുകാണിക്കുന്ന ഒരു ഗോഷ്ടി, കോക്കിറി. [കൊഞ്ഞം എന്നും കാണുന്നുണ്ട്].

കൊഞ്ഞൻ-കൊഞ്ഞക്കാരൻ.

കൊഞ്ഞം-കൊഞ്ഞനം.

കൊഞ്ഞുക-കൊഞ്ഞപറയുക.

കൊട്ട്-കൊണ്ടു.

കൊട-ദാനം. (പ-മ)

കൊടക്-ഒരു രാജ്യം. [ഇംഗ്ലീഷിൽ-കൂർഗ്].

കൊടച്ചെവിയൻ - ആന. (നായാട്ടു പേർ).

കൊടന്ന - നിറഞ്ഞ കൈയ്, മുഷ്ടി; ഒന്നോ രണ്ടോ കൈ നിറച്ചുള്ളഅളവ്.

കൊടപ്പിലാവ്-ഒരു വൃക്ഷം.

കൊടവൻ - കൊടങ്ങൽ എന്ന പച്ചമരുന്ന്.

കൊടി-൧. കൊടിക്കൂറ. ൨. വെററിലക്കൊടി. ൩. മുളകുകൊടി. ൪. ചില മൃഗങ്ങളുടെ വാലിന്മേൽ കാണുന്ന വെളുത്ത അടയാളം. ൫. അററം, മുനം, ൬. ചില്ലീവല്ലിക്കൊടി. ൭. പെരക്കിടക്കൊടി ൮. ഉയൻ സ്ഥാനം. [കൊട്ടു എന്നു ധാതു]. അതിവിദാരം എന്നർത്ഥം. ഉ-ം, ഞെന്നക്കൊട

കൊടിക്കാരൻ-കൊടിക്കൂറ എടുത്തു നടക്കുന്നവൻ.

കൊടിക്കീഴ്-തിരുവിതാംകൂറിൽ നടപ്പടത്തിരുന്ന ഒരു നികുതി.

കൊടിക്കഴൽ-ഒരു ചെടി, ഔഷധം.

കൊടിക്കൂറ-കൊടിമരത്തിൻമുകളിൽ ഉയർത്തുന്നതിനും മററും തുണികൊണ്ടുണ്ടാക്കുന്ന ഒരു സാധനം. പര്യായങ്ങൾ-പതാക, വൈജയന്തി, കേതനം, ധ്വജം. [കേതനധ്വജശബ്ദങ്ങൾ കൊടിമരത്തിന്റേയും പേരാകുന്നു എന്നും പക്ഷമുണ്ട്].

കൊടിക്കൊഴിഞ്ഞിൽ - ഒരുമാതിരി കാട്ടുചെടി.

കൊടിക്കോൽ-കൊടിക്കൂറയുടെകോൽ.

കൊടിച്ചി-൧. പശു. ൨. പെൺപട്ടി. ൩. ചില സുന്ദരികളെ പറയുന്ന ഒരു ശകാരവാക്ക്.

കൊടിഞാലി- വെററിലക്കൊടിയിൽ നിന്നു തൂങ്ങിവരുന്ന വള്ളി.

കൊടിഞ്ഞിൽകുത്ത്, കൊടിഞ്ഞ- ഒരുമാതിരിതലക്കുത്ത്.

കൊടിത്തൂവ-തൊട്ടാൽ ചൊറിയുന്ന ഒരു പച്ചമരുന്ന്.

കൊടിനടുവ്-മനുഷ്യരുടെ അര.
‘മുലയിണതുടയിണകൊടിനടുവെന്നിവ
സകലവുമെത്ര മനോഹരം. . . .’
(ബ്രഹ്മാണ്ഡമാഹാത്മ്യം തുള്ളൽ)

കൊടിപ്പാല-ഒരു മരുന്നുചെടി.

കൊടിമരം - കൊടിക്കൂറ തൂക്കുന്നതിനു നാട്ടുന്ന മരം. പര്യായങ്ങൾ-കേതനം, ധ്വജം.

കൊടിയ-വി. ഭയങ്കരമായ, വലിയ, കടുപ്പമായ.

കൊടിയാട-കൊടിക്കൂറ.

കൊടിയാവണക്ക്-ഒരു മരുന്നുചെടി.

കൊടിയിടുക-വെററിലക്കൊടിയൊരുക്കുകകൊടിയോ നടുക.

കൊടിയിറക്കുക-കൊടിമരത്തിൽനിന്നു കൊടിക്കൂറ താഴത്താക്കുക.

കൊടിയേറുക-കൊടിമരത്തിന്റെ മുകളിലേക്കു കൊടിക്കൂറ കയററിക്കെട്ടുക.

കൊടിയേററ്-ഉത്സവം.

കൊടിവശല-ഒരുവകചീര. പര്യായം-കളുംബി.

കൊടിൽ - തീയിൽനിന്നെടുക്കുന്നതിനും മററുമുള്ള ഒരിരിമ്പുസാധനം.

കൊടു, കൊടും-വി. ൧. ക്രൂരതയുള്ള. ൨. വലുതായ. ൩. ഭയങ്കരമായ.

കൊടുക്കൽ-കൊടുക്കുക.

കൊടുക്കൽവാങ്ങൽ-പലിശക്ക കൊടുക്കകയും വാങ്ങിക്കുകയും, ഇടപാട്.

കൊടുക്കാപ്പുളി-ഒരു വൃക്ഷം കടമ്പുളി, പിണറിൻപുളി.

കൊടുക്കുക-വല്ലതും സമ്മാനമായിട്ടോ വിലയ്ക്കായിട്ടോ മററും മറെറാരുവന്റെ പക്കൽ വെയ്ക്കുകയും മററും ചെയ്യുക, നല്കുക, ഏല്പിക്കുക. [കാം. ക്രി. കൊടുപ്പിക്കുക].

കൊടും-വി. വലിയ, ഭയങ്കരമായ.

'കൊടുംകാട്ടിൽകിടന്നുഴലുംപോലെയും'
(ചാണക്യസൂത്രം)

കൊടുംകൈ-൧. കഠിനപ്രവൃത്തി. ൨. കിടക്കുമ്പോഴോ മററും തലയിൽ ചേക്കുന്നതിനായിട്ടു മുട്ടുകുത്തി വളച്ചകൈ.

'പച്ചസ്സൌധപടക്കിടക്കയിൽമൃദം-
മന്ദം കൊടുംകൈകപതി . . . '
(കനകലതാനാടകം)

കൊടുംകാററ്-വലിയ കാററ, ഭയങ്കരമായകാററ്. പര്യായങ്ങൾ-പ്രകമ്പനം, മഹാവാതം,

കൊടുങ്ങ-വാങ്ങിയതിൽനിന്നു ഉത്തരത്തിലേയ്ക്കു കൊടുക്കുന്ന മരം. [വാങ്ങിയം, വാങ്ങ്യം=പുരയ്ക്കു വിസ്താരം കൂട്ടുന്നതിനുവേണ്ടി വെയ്ക്കുന്ന വാരയുത്തരം.

കൊടുപ്പ്-വലുപ്പ്, ഭയങ്കരം

കൊടുത്തൂവ്വ-തൊട്ടാൽ ചൊറിയുന്ന ഒരു പച്ചമരുന്ന്. പര്യായങ്ങൾ-യാസം, യവാസം, ദുസ്പർശം, ധന്വയാസം, കനാശകം, രോദനി, കച്ഛുരാ അനന്താ, സമുദ്രാന്താ, ദുരാലഭാ.

കൊടുംതൊഴുത്ത്-ഇടകറഞ്ഞ തൊഴുത്തു. ഇടുക്കുകൂട്.

കൊടുപ്പം-കടുപ്പം, ഭയങ്കരത്വം, ഭയങ്കരത.

കൊടുമ-കടുപ്പം, ഭയങ്കരത്വം, ഭയങ്കരത.

കൊടുംപിരി-ക്രമക്കേടായി അധികമുള്ള പിരി.

കൊടുമുടി-മലയുടെ ശിഖരം. പര്യായങ്ങൾ-കൂടം, ശിഖരം, ശൃംഗം.

കൊടുവാൾ-ഒരുമാതിരി വെട്ടുകത്തി.

കൊടുവേലി-ഒരുവക പച്ചമരുന്ന്. ൧. ചെത്തിക്കൊടുവേലി. ൨. തുമ്പക്കൊടുവേലി. ൩. നീലക്കൊടുവേലി. പര്യായങ്ങൾ-പാഠീ, ചിത്രകം, വഹ്നിസംജ്ഞകം.

[വാതം, കഫം, വീക്കം, കൃമി, കഷ്ഠം, ചുമ, അർശസ്സ്, ഗ്രഹണി, ചൊറി, മഹോദരം, പ്ലീഹ ഇവയ്ക്കു നന്ന്. അഗ്നിയെ വർദ്ധിപ്പിക്കും. മലത്തെ പിടിപ്പിക്കും. വെളുപ്പ്, ചെമപ്പ്, കറുപ്പ്, മഞ്ഞൾ ഈ നിറങ്ങളിൽ പൂവുള്ളതായി നാലുതരമുണ്ട്. ശുദ്ധിചെയ്യണം. ഉണക്കി ഉപയോഗിക്കുക നന്ന്. സം-ചിത്രകം. തമി-ചിത്തിരമൂലം. ഇംഗ്ലീ-Plumbago rosea പ്ലംബേഗോ റൊസിയാ].

കൊടൂരം-ക്രൂരഭാവം

കൊട്ട്-൧ വാദ്യങ്ങളെ കോലുകൊണ്ടു ശബ്ദിപ്പിക്കും. ൨. വടികൊണ്ടു തല്ലുക. ൩. കിഴുക്കുക.

കൊട്ട-വി. ഉണങ്ങിയ മരം, കൊട്ടപ്പാക്ക്. കൊട്ടത്തേങ്ങ ഇത്യാദി.

കൊട്ട-൧. ഓലയും മററുംകൊണ്ടുണ്ടാക്കുന്ന ഒരുമാതിരി പാത്രം, കുട്ട. [തെക്കൻദിക്കിൽ ഈ പദം ഗ്രാമ്യമാണ്. അവിടങ്ങളിൽ 'കുട്ട' എന്നു പറഞ്ഞുവരുന്നു]. പര്യായങ്ങൾ-കാണ്ഡോലം, പിടം. ൨. വൃഷണം.

കൊട്ടക്കോരിക- വെള്ളംകോരുന്നതിനു മടലോ ചെമ്പോ മറ്റോ കൊണ്ടുണ്ടാക്കിയ ഒരുമാതിരി പാത്രം.

കൊട്ടടയ്ക്കാ-ഉണങ്ങിയ പാക്ക്.

കൊട്ടണത്തരി-ഉണക്കില്ലാത്ത മുഴുത്തയരി, അവയ്ക്കാത്ത അരി.

കൊട്ടന്നം-കൊട്ടണത്തരി.

കൊട്ടത്തളം-കരിങ്കല്ലുകൊണ്ടു കിണററിനടുത്തുണ്ടാക്കുന്ന തളം, തളക്കല്ല്.

കൊട്ടത്തളം-ഇഷ്ടക മുതലായതുകൊണ്ടു കിണററിന്റെ മുഖം ബന്ധിക്കപ്പെടുന്നത്, പര്യായം-വീനാഹം.

കൊട്ടത്തേങ്ങാ-ഉണങ്ങിയ തേങ്ങാ

കൊട്ടപ്പാട്ട്-പറമ്പിന്റെ അതിരായുള്ള കൈയാലയുടെ അരിക്.

കൊട്ടപ്പാലാ - ഈററകൊണ്ടുണ്ടാക്കുന്ന ഒരുമാതിരി വള്ളം.

കൊട്ടമണ്ണ്-ഒരു കൊട്ടയിൽ കൊള്ളുന്ന മണ്ണ്.

കൊട്ടം-ഒരങ്ങാടിമരുന്ന്, പര്യായങ്ങൾ-വ്യാധി, കുഷ്ഠം, പാരിഭാവ്യം, വാപ്യം, പാകലം, ഉൽപലം.

[വാതം, വിഷം, വിസർപ്പം, വാതരക്തം, വായുമുട്ടൽ, ചുമ, ചൊറി, ചിരങ്ങ്, കഫം, കുഷ്ഠം, തണ്ണീർമേഹം, തദ്രു, ജ്വരം, ഇക്കിൾ, രക്തദോഷം, ഛർദ്ദി ഇവയ്ക്കു നന്ന്. കണ്ണിനു ഹിതം. സ്വരം നന്നാക്കും. തമിഴിൽ-കൊട്ടം. ഇംഗ്ലീ-Costus root. കോസ്റ്റസ് റൂട്ട്. കൊട്ടം അധികമായുണ്ടാകുന്നതു സിന്ധുനദീതീരങ്ങളിലാണ്. മാൻ കൊമ്പിന്റെ ആകൃതിയിലുള്ളതും പുഴുക്കളുകൊണ്ടു [illegible] വന്നിട്ടില്ലാത്തതുമാണ് ഉപയോഗിക്കാൻ നന്ന്. കൊട്ടം അരച്ചു പുറമേ പുരട്ടിയാൽ വാതവ്യാധിയെ ശമിക്കും]

കൊട്ടയാട്ടുക-൧. കടുക്കുക, കലുങ്ങുക. ൨. ഞെരുങ്ങുക, പ്രയാസപ്പെടുക [സം. ക്രി. കൊട്ടയാട്ടുക].

കൊട്ടയാട്ടം-൧. കടുക്കം ൨. ഞെരുക്കം, ബുദ്ധിമുട്ട്.

കൊട്ടവൻ(ആല)-ചെമ്പുകൊട്ടി.

കൊട്ടാരം-൧. രാജാക്കന്മാരുടെ രാജധാനി ൨. ക്ഷേത്രത്തിലെ വകയായ ഭവനം.

കൊട്ടി-൧. ജലത്തിലുള്ള ഒരു ചെടി. ൨. ചില സ്ത്രീകൾ കഴുത്തിൽകെട്ടുന്ന ഒരാഭരണം. ൩. കാളയുടെ കഴുത്തിൽകെട്ടുന്ന ഒരു വസ്തു.

കൊട്ടിക്കിഴങ്ങ്- വെള്ളത്തിലുണ്ടാകുന്ന ഒരുമാതിരി ചെടിയുടെ കിഴങ്ങ്.

കൊട്ടിക്കൊല്ലം-ചന്ദ്രഗിരിക്കടുത്തു മലബാറിന്റെ വടക്കേ അറ്റത്തുള്ള പണ്ടത്തെ ഒരു പട്ടണം.

കൊട്ടിച്ചിരിക്കുക-കൈപ്പടങ്ങൾ യോജിപ്പിച്ചും ശബ്ദിപ്പിച്ചും ചിരിക്കുക, കൈകൊട്ടിച്ചിരിക്ക.

കൊട്ടിച്ചൊരിയുക-കടഞ്ഞിടുക.

കൊട്ടിത്തെറിക്കുക-[illegible].

കൊട്ടിത്തിരിപ്പ്-[illegible].

കൊട്ടിപ്പാട്ട്- കൊട്ടുമ്പോൾ കൂടെയുള്ള പാട്ട്.

കൊട്ടിയമ്പട -ഗ്രാമവഴിയിലും മറ്റും ഒരു കാളക്കു കടപ്പാനുള്ള (ചെറിയ)വഴി. കൊട്ടിയം=(തമിഴ്)-കാള].

കൊട്ടി[illegible]ക്കുക-വിളംബരം അറിയിക്കുക

കൊട്ടിൽ-൧. കന്നുകാലികളുടെയും മറ്റും വീട്. ൨. കട്ടിൽ. ൩. തൊഴുത്ത്.

'കൊട്ടിലിലങ്ങു കാലിച്ചെന്നോര'
([illegible])
[തൊഴുത്ത് എന്നർത്ഥം].

കൊട്ടുക-ഫ. വാദ്യങ്ങൾ അടിച്ചു ശബ്ദിപ്പിക്കയും തല്ലുകയും മററും ചെയ്യുക. വ. മുട്ടി ഇടയുക [കാ. ക്രി. കൊട്ടിക്കുക].

കൊട്ടുകാൽ-നടക്കുമ്പോൾ തമ്മിൽ കൂട്ടി മുട്ടുന്ന കാൽ.

[തമ്മിൽ ഏററവും അടുപ്പമുള്ള മുട്ടുകളോടുകൂടിയവന്റെ പര്യായങ്ങൾ – സംജ്ഞു, സംഹതജാനുകൻ].

കൊട്ടുകാരൻ-കൊട്ടുന്നവൻ.

കൊട്ടുകോൽ-വാദ്യങ്ങളിൽ കൊട്ടുവാനുള്ള കയ്യ്, കൊട്ടുകയ്യ്.

കൊട്ടുതടി, കൊട്ടുപിടി-ആശാരിയുടെ പണിക്കോപ്പുകളിൽ ഒന്ന്.

കൊട്ടുപണി-ചിത്രമായും മററും കൊണ്ടുള്ള പണി.

കൊട്ടുമാരയാൻ-കൊട്ടുന്ന ഒരു ജാതിക്കാരൻ.

കൊട്ടുമുഴക്കം-വാദ്യത്തിന്റെ ഘോഷം.

കൊട്ടുവടി-കൊട്ടുകോൽ

കൊട്ടുവെള്ളം-ചൊട്ടുവെള്ളം, വൃക്ഷങ്ങളിൽനിന്നും വീഴുന്ന മഴവെള്ളത്തുള്ളി.

കൊട്ടോട്ട്-വെള്ളോട്ട്.

കൊണിച്ചം-അററം, മൂല.

കൊണ്ട-ഫ. സ്ത്രീകൾ (ഒരു വശത്തേയ്ക്കു) കെട്ടിവെച്ച തലമുടി. വ. കേശപാശം.

കൊണ്ടർ-പർവ്വതവാസികൾ.

കൊണ്ടൽ-ഫ. മേഘം വ. ചാമ തിന മുതലായ കൃഷി.

കൊണ്ടൽകോൾ-മഴക്കാറ്.

'കൊണ്ടൽക്കാലൂാൽ കലിതകുതുകം
പീലിയെല്ലാം പരത്തി'
(മയൂരസന്ദേശം)

കൊണ്ടൽവർണ്ണൻ-ശ്രീകൃഷ്ണൻ. മേഘനിറമുള്ളവൻ എന്നർത്ഥം.

കൊണ്ടവാറു-അ. വാഞ്ഛിച്ചപ്രകാരം.

കൊണ്ടൽവേണി-അധികം കറുത്ത തലമുടിയുള്ളവൾ, സുന്ദരി.

കൊണ്ടറി-ചില കളികൾക്കു കയ്യിൽ ഇടുന്ന (ചെയ്യുന്ന) അടയാളം.

കൊണ്ടാടുക-ഫ. ആദരിക്കുക. വ. സന്തോഷിക്കുക, വാഴ്ത്തുക. ന. സ്തുതിക്കുക. ര്. സന്തോഷിച്ചു തലകുലുക്കുക.

കൊണ്ടാട്ടം-ഫ. സ്തുതി, പ്രശംസ. വ. ആദരിച്ചും സന്തോഷിച്ചുമുള്ള തലകുലുക്കൽ. ന. വത്തൽ, ഉപ്പേരി വറുക്കുന്നതിനു കമ്പളങ്ങ മുതലായതു നറുക്കി ഉപ്പിലിട്ടുണക്കിയതു്. ര്. മുതിരയും മററും കൊണ്ടുണ്ടാക്കുന്ന ഒരു കറി.

കൊണ്ടി-വി. ഇണക്കമില്ലാത്ത, അനുസരണമില്ലാത്ത.

കൊണ്ടി-ഫ. സ്ത്രീകൾ കഴുത്തിൽകെട്ടുന്ന ഒരാഭരണം.

[ഇതു ചെറിയ താലിപോലെയിരിക്കും-പക്ഷേ താലിയുടെ തല ഇതിനുണ്ടായിരിക്കയില്ല. ഇപ്പോൾ അധികമായി ഉപയോഗപ്പെട്ടുവരുന്നതു നായർ സ്ത്രീകളാണ്].

വ. പശു കറപ്പിക്കാതെ ഇരിക്കുന്നതിനു ചെയ്യുന്ന ഒരു ക്ഷുദ്രം. [ക്രിയ-കൊണ്ടിയിടുക].

കൊണ്ടിരിക്കുക-ഫ. ചേർന്നിരിക്കുക. വ. കൈവശത്തിലിരിക്കുക.

കൊണ്ടിലാൻ-ഒരു ചെറിയ പക്ഷി.

കൊണ്ടിളക്കുക-ആയുധങ്ങളോ മററോ കൊണ്ടുകേറ് മറവശത്തു കടക്കുക.

കൊണ്ടു-അ. തൃതീയ വിഭക്തിയുടെ അർത്ഥത്തിനായിട്ടു ചേർക്കുന്ന ഒരവ്യയം.

കൊണ്ടുചാടുക-വേഗത്തിൽ എടുത്തുകൊണ്ടുപോവുക.

കൊണ്ടുനടക്കുക-ഫ. കൊണ്ടുപോവുക. വ. എടുത്തുംകൊണ്ടു സഞ്ചരിക്കുക, ചുമക്കുക ന. പ്രസിദ്ധമാക്കുക. ര്. മോഷ്ടിച്ചു കൊണ്ടുപോവുക.

കൊണ്ടുപിടിക്കുക-ഫ. തമ്മിൽചേർന്നു്, കൂടിപ്പററുക. വ. നല്ലവണ്ണം ഉത്സാഹിക്കുക ന. അധികമാവുക.

കൊണ്ടുപിടിത്ത -ഫ. തമ്മിൽചേർന്ന ശ്ശുക. വ. നല്ലവണ്ണമുള്ള ഉത്സാഹം. ന. അധികത.

കൊണ്ടുരസിക്കുക-നല്ലവണ്ണംമനസ്സിൽ കൊള്ളുകനിമിത്തം അധികം സന്തോ ഷിക്കുക.

കൊണ്ടുരുക-അസ്ത്രമോ മുള്ളോ മറ്റോ കൊണ്ടുകേറിയതു തിരിയെ ഇറങ്ങുക.

കൊണ്ടൊഴിയുക-എടുത്തുകൊണ്ടു മാറി പ്പോവുക.

കൊണ്ടോടി-സൂചി.

കൊത-കത, തെങ്ങു മുതലായവയിൽ ക യറുന്നതിനും വല്ലതും ഒന്നിച്ചു ചേർക്കുന്ന തിനും മററും എളുപ്പത്തിനുവേണ്ടി അ ല്പം വെട്ടിയെടുത്തുകളക.

കൊതം-ഇട.

കൊതി-ഫ. ആഗ്രഹം. വ. ഭക്ഷിച്ചതു ദഹിക്കാഞ്ഞാലുണ്ടാകുന്ന ഒരു ദീനം.

കൊതിക്കൂട്ടുക-കൊതി ഏൽക്കുക.

കൊതിക്കുക-ആഗ്രഹിക്കുക.

കൊതിത്തരം-കൊതിയുള്ളവന്റെശീലം

കൊതിനം-ഫ. ഇഞ്ചിയുടേയും മററും പു റത്തെ തൊലി. വ. നറുക്ക്, ശകലം.

കൊതിപ്പുല്ല്-ഒരുമാതിരി പുല്ല്.

കൊതിപ്പേട്ട്-ഭക്ഷിച്ചതു ദഹിക്കാഞ്ഞാ ലുണ്ടാകുന്ന ഏമ്പക്കം.

കൊതിമണം - അജീർണ്ണത്തിലുണ്ടാകുന്ന ഏമ്പക്കത്തിന്റെ നാററം (ദുർഗ്ഗന്ധം)

കൊതിയൻ-ഫ കൊതിയുള്ളവൻ, ഭോ ജനപ്രിയൻ. വ. ഒരുവക മത്സ്യം.

കൊതിവെല്ലുക-ഒരുവൻ കണ്ടു കൊ തിച്ച വസ്തു ഭക്ഷിക്കുകകൊണ്ടു ദീനംവ രുക.

കൊതുക്-പാറുന്ന ഒരുവക ചെറിയ പ്രാണി.

വീടുകളുടെ ചുവരുകളിൽ മഞ്ഞച്ചാ യം തേച്ചു പിടിപ്പിക്കയും ഗൃഹങ്ങൾക്ക ചുററും തുളസിവെച്ചു പിടിപ്പിക്കയും ചെയ്താൽ കൊതുകുകളുടെ ഉപദ്രവം ഇല്ലാതെയിരിക്കും.

കൊതുകൊതുക്ക-പല്ലുകടിക്കു.

കൊതുമ്പ്-ഫ. തെങ്ങിൻപൂക്കലയുടെ പു റമെയുള്ള പോള. വ. തെങ്ങാത്തിരി ന്റെ പുറമെയുള്ളത്.

കൊത്ത്-ഫ.ത്ത പക്ഷികളുടെ ചുണ്ടുകൊ ണ്ടുള്ള പ്രവൃത്തി. വ. വെട്ടുകത്തി, കത്തി മുതലായവകൊണ്ടു പതുക്കെ വെട്ടുക. ന. വെട്ട്. ര. തേങ്ങാമുതലായതിന്റെ ചാറെടുത്താൽ ശേഷിപ്പുള്ളത്; പിഴി ഞ്ഞെടുക്കുമ്പോഴുണ്ടാകുന്ന പിശട്. ഒ. പാമ്പിന്റെ കടി. ന്ന. കല്ല് മരം മുത ലായതിൽ പണിതുണ്ടാക്കിയ ചിത്രം. ഒ. പതുക്കെ കിളയ്ക്കുക. വ്വ. തേങ്ങാ പ്പൂള മുതലായ ചില കഷണം. ൻ. കൊത്തിപ്പണിക. ഫ്ര. പൂങ്കൊത്ത്, പൂക്കളുടേയോ തളിരുകളുടേയോ കൂട്ടം (കല).

കൊത്ത-വി. മൂക്കാത്ത. ഉ-ം, കൊത്ത ച്ചക്ക.

കൊത്തൻ-ധാന്യങ്ങളെ നശിപ്പിക്കുന്ന ഒ രുവക പുഴു.

കൊത്തമ്പാലരി-ഒരങ്ങാടിമരുന്ന്. പ ര്യായങ്ങൾ-ഛത്രാ, വിതുന്നകം, കസ്തും ബരു, ധാന്യാകം.

[ത്രിദോഷം, തണ്ണീർദാഹം, ജ്വരം, ചുട്ടുനീറൽ, ചുട്, ഛർദ്ദി, കൃമി, ചൊറി വ്, രക്തദോഷം, അർശസ്സ്, വായു മുതൽ ഇവക്ക നന്ന്. കണ്ണിനു ഹിതം. രുചിയെ ഉണ്ടാക്കും. മലത്തെ പിടിപ്പി ക്കും. ഇതു കിട്ടാതെവന്നാൽ പകരം ശ തകുപ്പ ചേർക്കാം. സംസ്കൃതത്തിൽ—ധാ ന്യകം. തമിഴിൽ—കൊത്തമല്ലി. ഇംഗ്ലീ ഷിൽ—Coriander seed കൊറിയാ ണ്ഡർ സീഡ്].

കൊത്തമരം-ഒരുമാതിരി വള്ളിപ്പയറ്.

കൊത്തമല്ലി-൧ കൊത്തമ്പാലരി. ൨. ഒരു ദേവി, ഭദ്രകാളി.

കൊത്തരക്കല്ല്-ശംഖില്ലാത്തതും മുനയുള്ളതുമായ കല്ല്.

കൊത്തൽ-കൊത്തുക

കൊത്തവാറം-(കൊത്തുവാറംനോക്കുക)

കൊത്തളം-൧. കോട്ടയുടെ മുകളിലുള്ള വെടിപ്പഴുത്, തോക്കുവെക്കുന്നതിനുള്ള ദ്വാരം. ശത്രുക്കളുടെ വരവിനെ ദൂരത്തുനിന്നു നോക്കി ഗ്രഹിക്കുന്നതിനും അവരെ തടുക്കുന്നതിനുമായി രാജധാനിയോടു ചേർത്തു പണിയുന്നതു, പട്ടണത്തിൻെറ അതിർത്തികളിലും മററും ഉയരത്തിൽ കെട്ടിയുണ്ടാക്കുന്ന തെരുവു മണ്ഡപം. പര്യായങ്ങൾ-അട്ടം, ക്ഷൌമം. [ഇതിൽ എല്ലാ യുദ്ധസാമഗ്രികളും രാജഭടന്മാരും എല്ലാപ്പൊഴും തയ്യാറായിരിക്കും]. ൨. മരത്തൊട്ടി.

കൊത്തി-൧. തോക്കിൻെറ കൊത്തിക്കുന്ന സാധനം. ൨. മഴു.

കൊത്തിനിരത്തുക- അല്പമായിട്ടു കിളച്ചു നിലം നിരപ്പാക്കുക.

കൊത്തിപ്പിരിക്കുക - പക്ഷികൾ മുട്ടയിൽനിന്നു കുഞ്ഞുങ്ങളെ വേർതിരിക്കുക, പക്ഷികൾ പ്രായംചെന്ന കുഞ്ഞുങ്ങളെ വേർതിരിക്കുക.

കൊത്തിയെടുക്കുക-൧. പതുക്കെ വെട്ടിയെടുക്കുക, ൨. പക്ഷിയോ മററൊ ചുണ്ടുകൊണ്ടെടുക്കുക.

കൊത്തിവലിക്കുക- പക്ഷിയും മററും ചുണ്ടുകൊണ്ടു പിടിച്ചിഴയ്ക്കുക

കൊത്തിവിരിക്കുക-പക്ഷികൾ മൊട്ടകളിൽനിന്നു കുട്ടികളെ വേർതിരിക്കുക.

കൊത്തിവിളിക്കുക-പിടക്കോഴി കുഞ്ഞിനെ വിളിക്കുക.

കൊത്തിറം, കൊത്തിൾ - ഒരുവക പക്ഷി.

കൊത്തുക-൧ പക്ഷി ചുണ്ടുകൊണ്ടു പ്രവർത്തിക്കുക. ൨ വെട്ടുകത്തി കത്തി മുതലായവകൊണ്ടു പതുക്കെ വെട്ടുക. ൩. വെട്ടുക ൪. പാമ്പുകടിക്കുക. ൫ പതുക്കെ കിളയ്ക്കുക. ൬. കൊത്തിപ്പണിക. ൭ കല്ലു മരം മുതലായവയിൽ ചിത്രം പണി ഉണ്ടാക്കുക. ൮. ചക്കയെം വാഴത്തടയെം മററാ ചെറുതാക്കി നുറുക്കുക. [സ. ക്രി. കൊത്തിക്കുക.]

കൊത്തുകരുവ് - കൊത്തിപ്പണിയുന്നതിനുള്ള ഉളി.

കൊത്തുപണി-കരിങ്കല്ലിലും ആനക്കൊമ്പിലും മററും കൊത്തിയുണ്ടാക്കുന്ന ചിത്രം.

കൊത്തുവശളം-ഒരുവക ചീര. പര്യായം-ഉപോദകി.

കൊത്തുവാൽ(ൾ)-ചില ചന്തകളിലെ ഒരു വിചാരിപ്പുകാരൻ, ഒരു ഉദ്യോഗസ്ഥൻ. [പൊർത്തുഗീസ് ഭാഷ].

കൊന്ത-൧. ഒരു വൃക്ഷം ൨. കൊന്തക്കുരുകൊണ്ടുള്ള മാല.

കൊനഷ്ടു, കനിഷ്ടം, കനഷ്ടം-വൈഷമ്യം, പ്രയാസം.

കൊന്തൻപല്ല്, കൊന്തറപ്പല്ല്-ഭംഗികേടായിട്ടു ചരിഞ്ഞോ പൊങ്ങിയോ ഇരിക്കുന്ന പല്ല്.
[കൊന്തപ്പല്ലൻ എന്നതിനു പര്യായം-കരാളൻ].

കൊന്തൻപുല്ല്-ഒരുമാതിരി പുല്ല്.

കൊന്തമണി-കൊന്തയുടെ കുരു.

കൊന്ന-വി. അധികം വലുതായി കായ്ക്കുന്ന സമയംകഴിഞ്ഞു നില്ക്കുന്ന.

കൊന്ന-ഒരു വൃക്ഷം. പര്യായങ്ങൾ-ആരഗ്വധം, രാജവൃക്ഷം, ശമ്പാകം, ചതു

ശംഖം, ആരേവതം, വ്യാധിഘാതം, കൃതമാലം, സുവർണ്ണകം.

കൊന്നപ്പൂട്ടംപുരാൻ-ശിവൻ.

കൊന്നത്തെങ്ങ്-കായ്ക്കാതെ വലുതായി നില്ക്കുന്ന തെങ്ങ്.

കൊന്നി-കവിൾ.

കൊപ്പ്-ചില ജാതി സ്ത്രീകൾ മേൽക്കാതിലിടുന്നതിൽ ഒരാഭരണം.

കൊപ്പം-കാട്ടാനയെ പിടിക്കുന്ന കുഴി. ൨. അപകടം.

കൊപ്പര, കൊപ്ര-ഉണങ്ങിയ തേങ്ങാ.

കൊപ്പിളിക്കുക-കവിൾ കൊള്ളുക, കുലുക്കുഴിയുക.

'കുടകുടെ വരും രുധിരംകൊപ്പിളിച്ചുടൽതപെടിയവേ ചവിട്ടിയും തരം' (പാതാളരാമായണം)

കൊപ്പുൾ-പൊക്കിൾ.

കൊമ-൧. കവിൾ. ൨. അടി, തല്ല്.

കൊമ്പ്-൧. കാളയുടെയും മററും തലയിൽ കാണുന്ന കൊമ്പ്. ൨. ആനയുടെ വായിലേ കൊമ്പ്. ൩. കുഴൽ, ഊതുന്നതിനുള്ള ഒരു വളഞ്ഞ വാദ്യം. ൪. മരത്തിൻെറ ശിഖരം. ൫. പല്ലക്കിൻെറ തണ്ട്.

കൊമ്പനാന - ആണാന, കൊമ്പുള്ള ആന.

കൊമ്പൻനെ-എരിമരനെ.

കൊമ്പൻ-൧. കൊമ്പനാന. ൨. നട്ടപ്പമീനം. ൩. ഒരു മത്സ്യം. ൪. ഉററക്കാരൻ.

[കൊമ്പൻമീൻ വാതത്തെ ശമിപ്പിക്കും. രുചികരമാണ്. സംസ്കൃതത്തിൽ-ശൃംഗി. ഇംഗ്ലീ-(Sheat-fish) ഷീററ് ഫിഷ്].

കൊമ്പൻചിറാക്-ഒരുവക മത്സ്യം.

കൊമ്പി-പശു എരുമ പെണ്ണാട്ട മുതലായ കൊമ്പുള്ള മൃഗസ്ത്രീകൾ. ൨. ഒരു മത്സ്യം.

കൊമ്പിക്ക-കോപിക്ക.

കൊമ്പുകാരൻ-കൊമ്പ് എന്നുള്ള വാദ്യത്തെ ഊതുന്നവൻ.

കൊമ്പേറിമൂക്കൻ-മരത്തിൻെറ കൊമ്പുവഴി സഞ്ചരിക്കുന്ന ഒരുവക പാമ്പ്.

കൊയിത്ത്-അറുപ്പ്, നെല്ലും മററും വിളഞ്ഞാൽ ചെത്തിയെടുക്കുക.

കൊയിത്തരിവാൾ-നെല്ല്, ചാമ മുതലായവ കൊയ്യുന്നതിനുള്ള കത്തി.

കൊയിത്താൾ-കൊയ്യുന്നവർ.

കൊയിത്തുകാരൻ- കൊയ്യുന്നവൻ.

കൊയിത്തുകൂട്ടുക- കൊയിത്തുകഴിയുക.

കൊയിത്തുപിടിക്കുക-കൊയ്തുതുടങ്ങുക.

കൊയ്യുക-നെല്ലു മുതലായ ധാന്യങ്ങൾ ചെത്തിയെടുക്കുക. [കാ. ക്രി. കൊയ്യിക്കുക]. പര്യായങ്ങൾ-ലവം, അഭിലാവം, ലവനം.

കൊല-കൊല്ലുക.

കൊലക്കളം-കൊല്ലുന്ന സ്ഥലം.

കൊലക്കുററം-വല്ല ആളെയും കൊന്നാലുള്ള ശിക്ഷ.

[വാറണ്ടുകൂടാതെ പിടിക്കാം. ജാമ്യം വാറണ്ടയക്കണം. ജാമ്യം എടുത്തുകൂടാ, രാജിയായിക്കൂടാ. മരണശിക്ഷയോ ജീവപര്യന്തം തടവും പിഴയുമോ വിധിക്കണം. വിസ്താരം സെഷൻ കോടതി. ശ. നി. വകുപ്പ് ൩൦൨].

കൊലച്ചോറ്-കൊല്ലുന്നതിനു കൊണ്ടുപോകുമ്പോൾ കുററക്കാരനു കൊടുക്കുന്ന ചോറ്.

കൊലത്തീർപ്പ്-കൊല്ലുന്നതിനു കോടതി കല്പിക്കുന്ന വിധി.

കൊലനിലം-കൊലചെയ്യുന്ന സ്ഥലം.

കൊലപാതകൻ-കൊലചെയ്യുന്നവൻ.

കൊലപാതകം-പു. കൊല, വ. കൊലചെയ്യുന്നതുകൊണ്ടുള്ള പാപം.

കൊലപ്പല്ല്-വ്യാഘ്രത്തിന്റെയും മററും വലിയ പല്ല്.

കൊലപ്പാമ്പ്-വയററിലുള്ള വിര.

കൊലമാല-കൊലക്കററം ചുമത്തപ്പെട്ടവനിടുന്ന മാല.

കൊലയാന-കൊല്ലുന്ന ആന.

കൊലവില്ല്-കൊലചെയ്യാനുള്ള വില്ല്.

കൊലവിളി-പു. മരണത്തിനു മുമ്പു പുറപ്പെടുവിക്കുന്ന വലിയ ശബ്ദം. വ. കൊല്ലുന്നസമയത്തുള്ള നിലവിളി.

കൊലു-പു. ദാസവൃത്തി, രാജശുശ്രൂഷ, വ. ഐശ്വര്യം, അഭിവൃദ്ധി.

കൊലുമ - അതിശയം, ആഡംബരം. കൊലുമ 'കൊലു' എന്ന ധാതുവിൽ നിന്നു തന്മാത്രവ്യുല്പന്നം.

'കാന്തിക്കാതൽ കൊലുമ കലരും
കഞ്ജനേത്രന്റെ ബിംബം'
(മയൂരസന്ദേശം)

കൊലുവു-ഭാഗ്യം.

കൊലുസ്സ്-(നായർ ബാലികമാർ) കാലിൽ ഇടുന്നതും വെള്ളിയിൽ ചെയ്യപ്പെടുന്നതുമായ ഒരാഭരണം. വ. ബ്രാഹ്മണസ്ത്രീകൾ കൈയിൽ ഇടുന്നതിനായി പൊന്നുകൊണ്ടു മുട്ടുവുപോലെ തീർപ്പിക്കുന്ന ഒരാഭരണം.

കൊല്ലു-ചിറ, മട, ചെറിയ തോട്.

കൊല്ലക്കുടി-കൊല്ലന്മാരുടെ വീട്ടിൻകൂട്ടം, കൊല്ലന്റെ ആല.

കൊല്ലക്കുറിപ്പു്-തോൽകൊണ്ടു വേല ചെയ്യുന്ന ഒരു ജാതിക്കാരൻ.

കൊല്ലത്തി-കൊല്ലന്റെ സ്ത്രീ.

കൊല്ലൻ-ഇരിമ്പു പണിയുന്ന ഒരു ജാതിക്കാരൻ.

കൊല്ലമുളകു്-ഒരുമാതിരി വലിയമുളക്; കപ്പമുളക്.

കൊല്ലം-ആണ്ട്, സംവത്സരം. വ. ഒരു ദേശം, തിരുവിതാംകൂറിലെ ഒരു താലൂക്ക്.

[കൊല്ലവർഷാരംഭം - കലിവർഷം നൻവന്ന-ന ക്രിസ്ത്വാബ്ദം വൃവ൫-ൽ തിരുവിതാംകൂറിൽ രാജ്യഭാരംചെയ്തിരുന്ന ഉദയമാർത്താണ്ഡവർമ്മരാജാവു വടക്കൻ കൊല്ലത്തു എഴുന്നള്ളി കേരളത്തിലേ സകല വിദ്വാന്മാരെയും വരുത്തി സൂര്യന്റെ ഗതി കണക്കുകൂട്ടി നോക്കി ചിങ്ങമാസം ൧-ാംനു- മുതൽ ഒരു പുതിയ വർഷം നിശ്ചയിച്ചു. അതിനു കൊല്ലവർഷം എന്നു പേർ. ഈ മഹാരാജാവു കൊല്ലം ൫-ാം ആണ്ടിൽ നാടുനീങ്ങി. കൊല്ലവർഷാരംഭവത്സരമായ വൃവ൫-ാം വർഷത്തോടു ഏകദേശമടുത്താണു പെരുമാക്കന്മാരുടെ വാഴ്ച അവസാനിച്ചതും ശ്രീ ശങ്കരാചാര്യസ്വാമി അവർകൾ അവതരിച്ചു ദിഗ്ജയംചെയ്തു അദ്വൈതശാങ്കരമതം സ്ഥാപിച്ചതും. ഈ രണ്ടു സംഗതികളിൽ ഒന്നിന്റെ സ്മാരകമായിട്ടാണു് കൊല്ലവർഷം എന്നൊരു ശബ്ദം ആരംഭിച്ചതു എന്നു പ്രബലമായ അഭിപ്രായമുണ്ട്].

കൊല്ലവർഷം-ആണ്ട്.

കൊല്ലാക്കൊല-ക്രമത്തിലധികം വേദനപ്പെടുത്തുക; കൊല്ലാതെ കൊല്ലുക.

കൊല്ലായ്ക-നഞ്ചുരം.

കൊല്ലായി - വരമ്പിന്റെ പൊട്ടൽ, ഉടവ്.

കൊല്ലി-പു. കൊല്ലുന്നവൻ. വ. ഒരുമാതിരി തുമ്പ, കുന്തംണി. ന. മൂല.

കൊല്ലുക-പു. ശരീരത്തിൽനിന്നു ജീവനെ കളയുക. പര്യായങ്ങൾ-പ്രമാപണം,

നിബർഹണം, നികാരണം, നിശാരണം, പ്രവാസനം, പരാസനം, നിഷൂദനം, നിഹിംസനം, നിർവ്വാസനം, സംജ്ഞപനം, നിർഗ്രന്ഥനം, അപാസനം, നിസ്തർഹണം, നിഹനനം, ക്ഷണനം, പരിവർജ്ജനം, നിർവ്വാപണം, വിശസനം, മാരണം, പ്രതിഘാതനം, ഉദ്വാസനം, പ്രമഥനം, ക്രഥനം, ഉജ്ജാസനം, ആലംഭം, പിഞ്ജം, വിശരം, ഘാതം, ഉന്മാഥം, വധം. ഉ. പഴയ പായ് പരമ്പ് മുതലായവയെ നന്നാക്കുക. [സം. ക്രി. കൊല്ലിക്കുക].

കൊവിട്-കവിൾ.

കൊവ്വംപറക്ക-കുട്ടികൾ ഒററക്കാലിൽ ചാടുക.

കൊശി-രുചി, സ്വാദ്, കൊതി, തൃപ്തി.

കൊശുവ്-കൊശി.

കൊസ്രാക്കൊള്ളി-ക്ര. ഉപദ്രവം. ഉ. തടസ്സം. ന. വിഷമം.

കൊറം-ക്ര. മുതിര. ഉ. കോണ്.

കൊറക-കൊള്ളുക.

കൊളക-വയനാട് മുതലായ സ്ഥലങ്ങളിലെ ൭ ഇടങ്ങഴി കൊള്ളുന്ന ഒരളവ്.

കൊളുത്ത്-ക്ര. തുടലുകളിലും മററും കോർക്കുന്നതിന ഇരിമ്പു മുതലായതുകൊണ്ടു ഉണ്ടാക്കിയ കൊളുത്തി വളഞ്ഞ സാധനം. ഉ. ശരീരത്തിനുള്ളിലുണ്ടാകുന്ന കോച്ച്, ഒരു സുഖക്കേട്, വിലങ്ങ്. ന. തീകൊണ്ടുചെന്നു വല്ലതിലും പിടിപ്പിക്കുക.

കൊളുത്തുക-ക്ര. ഇരിമ്പു മുതലായതുകൊണ്ടുള്ള കൊളുത്തുകൊണ്ടു തൊടുത്തുക. ഉ. ശരീരം (ഞെരമ്പു) കോച്ചുക. ന. തീ പിടിപ്പിക്കുക.

കൊള്ള-ക്ര. വലിയ മോഷണം, കവർച്ച. ഉ. ചൊരപ്പം.

കൊള്ളകൊടുക്കുക-ബലമായി മോഷ്ടിക്കുക.

കൊള്ളക്കൊടുക്കുക-കൊടുക്കയും വാങ്ങിക്കയും ചെയ്ക.

കൊള്ളപ്പട-കവർച്ചയുള്ള യുദ്ധം.

കൊള്ളയിടുക-ബലാൽക്കാരമായി മോഷ്ടിക്കുക.

കൊള്ളരുതാത്ത-വി. ചീത്തയായ, ഉപകാരമില്ലാത്ത.

കൊള്ളാകുന്ന-വി. നല്ലതായ, ഉപകാരമുള്ള.

കൊള്ളാകുക-നല്ലതായിത്തീരുക.

കൊള്ളാത്ത-വി. കൊള്ളരുതാത്ത. ഉ. പാത്രത്തിലോ മററോ ഒതുങ്ങാത്ത.

കൊള്ളാം-വി നല്ല.

കൊള്ളാം-അ. സമ്മതിച്ചു പറയുന്ന ഒരു വാക്ക്. നല്ലതായി, നന്നായി. (വ്യാകരണത്തിൽ) ഒരു വ്യാക്ഷേപകം.

കൊള്ളായ്ക-ക്ര. ചീത്തത്തം, നന്മകേട്. ഉ. ഒതുങ്ങായ്ക.

കൊള്ളായ്മ-ആകായ്മ, ചീത്തത്തം.

കൊള്ളി - തീക്കനലോടുകൂടിയിരിക്കുന്ന വിറക്.

കൊള്ളിമിന്നൽ-ക്ര. തീക്കൊള്ളി വീഴുക. ഉ. ഇടിവാൾ.

കൊള്ളിമീൻ-ചാടുന്ന ജ്യോതിരി നക്ഷത്രം.

കൊള്ളിയൻ-തീക്കൊള്ളികൊണ്ടു സഞ്ചരിക്കുന്ന ഒരു പിശാച്.

കൊള്ളിയാൻ-ഇടിവാൾ.

കൊള്ളിയുഴുത്ത-അരിവയ്ക്ക മുതലായി അടുപ്പിൽ സംബന്ധിച്ചുള്ള വേല.

കൊള്ളിയൂട്ട്-ശവം ദഹിപ്പിപ്പാൻ വിറകുണ്ടാക്കിയവർക്കു കൊടുക്കുന്ന സദ്യ.

കൊള്ളിവാക്ക്-കേട്ടാൽ മനസ്സിനു വേദനതോന്നുന്ന വാക്ക്, ചുടുവാക്ക്.
'കൊള്ളിവാക്കല്ലാതെ ചൊല്ലുകയില്ല'
(ശീലാവതി)

കൊള്ള്-ക്ര. വരമ്പ്. ഉ. മൂല. ന. മുതര.

കൊള്ളുക-൧. സ്വീകരിക്കുക. ൨. വിലയ്ക്കുംമററും വാങ്ങിക്കുക. ൩. നടത്തുക. ൪. രക്ഷിക്കുക. ൫. പാത്രങ്ങളിലും മററും ഒതുങ്ങുക. ൬. ഏറികയും മററും ചെയ്താൽ ആയതു വല്ലതിന്മേലും മുട്ടുകയൊ കൊണ്ടുകേറുകയൊ ചെയ്ക. ൭. അടി മുതലായതു ഏല്ക്കുക ൮. കൊള്ളാവുന്നതായിത്തീരുക. [ക. ക്രി. കൊള്ളിക്കുക].

കൊഴി-൧. നീളം കുറഞ്ഞ ഒരുമാതിരി ചീത്ത വടി. ൨. കൊഴിക്കുക. ൩. കൊള്ളരുതാത്തതു്.

കൊഴിക്കുക-അരിയും മററും മുറത്തിലിട്ടു കല്ലുകളി തരംതിരിച്ചു താഴെ വീഴിക്കുക.

കൊഴിച്ചിൽ-പൂക്കളും മററും താഴത്തു വീഴുക, പൊഴിക.

കൊഴിഞ്ഞിൽ-ഒരു പച്ചമരുന്നു്.

[കൊഴുവം, കൊടിക്കൊഴിഞ്ഞിൽ ഇങ്ങിനേയും പറയും. വാതം, കഫം, കൃമി, വിഷം, വായുമുട്ടൽ, വ്യംഗ്യരോഗം, രക്തദോഷം, ഹൃദ്രോഗം, ഗുല്മം, ദുഷ്ടവ്രണം, യകൃത്തു, പ്ലീഹ, ചുമ, ജ്വരം ഇവയ്ക്കു നന്നു്. സംസ്കൃതത്തിൽ-ശരപുങ്ഖം. ഇം-Purple Tephrotia പർപ്പിൾടെഫ്രോഷ്യം].

കൊഴിയിടുക-കയറമുറുക്കാൻപിരികൾ തയാറാക്കുക.

കൊഴിയുക-പൊഴിയുക, കാററുകൊണ്ടും മററും പൂ മുതലായവ താഴത്തുവീഴുക.

കൊഴിവാൾ-വാളേറുകാർ പലപ്പോഴും നേരെ എറിയുന്ന വാളിനെ കോഴിപോലെ ചാടിച്ചെറിയുമ്പോൾ പറയുന്ന പേരു്.

കൊഴ-വി ൧. തടിച്ച. ൨. കട്ടിയായ, കട്ടയായ.

കൊഴ-൧. കലപ്പയുടെ അററത്തു വെച്ചുറപ്പിക്കുന്ന ഇരിമ്പു്. പര്യായങ്ങൾ-ഫാലം, കൃഷകം. ൨. നിലങ്ങൾക്കു ഉ-വഷത്തേയ്ക്കുള്ള അനുഭവമുറ.

കൊഴക്കു-തടിക്ക, വണ്ണംവെയ്ക്കുക

കൊഴക്കട്ട-അരിമാവുകൊണ്ടു് ഉരുട്ടിയുണ്ടാക്കിയ ഒരു പലഹാരം.

കൊഴക്കുക-൧. വെള്ളമായ വസ്തു കുറക്കുക. ൨. തടിക്കുക. [സ. ക്രി കൊഴപ്പിക്കുക].

കൊഴച്ചാൽ-കൊഴ (കരി) മുറിച്ച ചാലിന്റെ പേർ.

കൊഴന്നു്, കൊഴുന്നു് - സുഗന്ധമുള്ള ഒരു ചെടി, പുഷ്പം.

കൊഴപ്പ-ഒരു ചീര. പര്യായങ്ങൾ-ഗോജിഹ്വാ, ദാർവ്വികാ. തമിഴിൽ-പെണ്ടച്ചെടി.

[പിത്തരോഗം, രക്തദോഷം, പ്രമേഹം, കുഷ്ഠം, നേത്രരോഗം, ജ്വരം, വ്രണം, വിഷം, ഗ്രന്ഥരോഗം ഇവയെ ശമിപ്പിക്കും. ശീതളമാണു്. കൊഴപ്പയെ തോമുഞ്ഞി എന്നും പറയുന്നു. പൂവിന്റെ മുഖം കീഴ്പെട്ടിരിക്കും].

കൊഴപ്പു്-കൊഴത്തതിന്റെ അവസ്ഥ.

കൊഴപ്പുമടി-പശുക്കളെ കറന്നശേഷം അകിടു ചുരുങ്ങാതെയിരുന്നാലുള്ള പേർ, കല്ലുവിടു്.

കൊഴമീൻ-ഒരുവക മീൻ. പര്യായങ്ങൾ-ഉലൂപി, ശിശുകം. [കടൽപ്പന്നി എന്നു മറെറാരു പക്ഷം.]

[പശുവിനേപ്പോലെ തടിച്ചതാകയാൽ പശുമീൻ എന്നും പറയുന്നുണ്ടു്. സംസ്കൃതത്തിൽ-ഗോമത്സ്യം. മാംസം വാതത്തെ ശമിപ്പിക്കും].

കൊഴമുതലായ്മ-കൊഴവനും മുതലാളനും തമ്മിൽ ഇടപെടുന്നതിന്റെ മുറ

കൊഴമുള- കൊഴുവുണ്ടാക്കുന്നതിനായിട്ടു് അടിച്ചുപരത്തിയ ഇരിമ്പു്.

കൊഴമോരു-ചില മരുന്നുകൾ ചതച്ചിട്ടു വെച്ചിരുന്ന മോര്, മരുന്നുകൾ ഇട്ടു കാച്ചിയ മോര്.

കൊഴലാഭം-കൃഷിയിലുണ്ടാകുന്ന ലാഭം.

കൊഴവ-൧. ഒരുവക മത്സ്യം. ൨. ഒരു പച്ചമരുന്ന്.

കൊഴവൻ-മുതലാളനോടു നിലമോ പുരയിടമോ എഴുതിവാങ്ങിച്ചനുഭവിക്കുന്നവൻ, കുടിയാൻ.

കൊഴവായി-ഒരുവക മത്സ്യം.

കൊഴവിറങ്ങുക-കണ്ടത്തിൽ കൃഷിതുടങ്ങുക. [സ. ക്രി. കൊഴവിറക്കുക].

കൊഴവെക്കുക-൧. കൃഷിയിറക്കുക. ൨. കലപ്പയിൽ കൊഴ ചെലുത്തുക.

കൊറടാ-൧. ചമ്മട്ടി, ചുവുക്ക്. ൨. ചരട്.

കൊറി-൧. അരി, പയറു മുതലായവയെ ഓരോന്നായിട്ടു പെറുക്കിത്തിന്നുക. [ക്രിയ-കൊറിക്കുക]. ൨. കറിയാട്.

കൊറുക്ക്-൧. ദുർമ്മുഖി. ൨. അപസ്മാരം, സന്നി.

കൊറുക്കാപ്പുളി-ഒരു ചെടി.

[ഈ ചെടിയെ മദ്രാസിൽ വേലിക്കുപയോഗപ്പെടുത്തിവരുന്നു. ഇതു നട്ടു വളർത്തിയാൽ ആ വേലിയിൽനിന്നു അതിന്റെ വലിപ്പത്തിനനുസരിച്ചു വേണ്ടുവോളം വിറകു കിട്ടും].

കൊററക്കുട-രാജപ്രൗഢിയെ സൂചിപ്പിക്കുന്ന കുട.

കൊററൻ-൧. വലിയ ആണാട്. ൨. മററയാൻപന്നി. ൩. വൃദ്ധൻ. ൪. താണജാതിക്കാരൻ. ൫. എണ്ണക്കീടൻ.

കൊററം-വി ൧. ജയകരമായ. ൨. രാജകീയമായ. ൩. ശക്തിമത്തായ.

കൊററവൻ-൧. രാജാവ്.

'ഉറമഹാരക്കൊററവർ കുലമെല്ലാം'
(ഭഗവൽഗീത-മാധവപ്പണിക്കർ)

൨. തലവൻ,

കൊററി-൧. കൊക്ക്, മുണ്ടി.

[ഇതിന്റെ മാംസം വാതം, പിത്തം, രക്തദോഷം ഇവയ്ക്കു നന്ന്. ചെങ്കൊക്ക്, കരിങ്കൊക്ക് ഇങ്ങിനെ പലതരമുണ്ട്. സം-ബകം. തമി-കൊക്ക്. ഇം-Crane (ക്രെയിൻ).]

"കൊററിനുവകയില്ലാഞ്ഞിട്ടങ്ങോരു
കൊററിപ്പക്ഷികണക്കെ മെലിഞ്ഞു"

൨. ചെറിയതു്, കാന്തു. ൩. പൊൻപൂച്ച. ൪. പ്രഭാത നക്ഷത്രം. ൫. ലുബ്ധുള്ളവർ.

കൊററു-ഭക്ഷണം,

കൊററും കോളും-ഭക്ഷണസാധനങ്ങൾ.

കൊററുസാക്ഷി-കള്ളസ്സാക്ഷി.

കൊററുള്ളവൻ, കൊററുകാരൻ-ധനവാൻ, കാലക്ഷേപത്തിനു മുട്ടില്ലാത്തവൻ, സ്വത്തുള്ളവൻ.

കോ

കോകമൃഗം-മലയണ്ണാൻ,

[ഇതിന്റെ മാംസം വാതം, വായുമുട്ടൽ, ചുമ, മെലിവു ഇവയെ ശമിപ്പിക്കും].

കോകദേവം-പ്രാവ്.

കോകനദച്ഛവി-വി. ചെമന്ന

കോകനദച്ഛവി-ചെമപ്പുനിറം, ചെന്താമരപ്പൂവിന്റെ നിറംപോലെയുള്ള നിറത്തിന്റെ പേർ.

കോകനദം-൧. ചെമന്നതാമര. ൨. ചെമന്ന ആമ്പൽ. ചക്രവാകപ്പക്ഷികളെ ശബ്ദിപ്പിക്കുന്നതു എന്നർത്ഥം.

കോകം-൧. ചക്രവാകപ്പക്ഷി. ഭക്ഷണാർത്ഥം താമരവളയത്തെ ആദാനം ചെയ്യുന്നതു എന്നർത്ഥം. ൨. ചെന്നായ്. മററുള്ളതുങ്ങളെ പിടിക്കുന്നതു എന്നർത്ഥം. ൩. തവള. ൪. ഈന്ത.

കോകാഹം-വെള്ളക്കുതിര.

കോകാഹ്വം-ചെന്നായ്.

കോകി-ചക്രവാകി.

കോകിലം-കുയിൽ. ശബ്ദമധുരിമകൊണ്ടു ഹൃദയത്തെ ആദാനംചെയ്യുന്നതു് എന്നർത്ഥം.

കോകിലാക്ഷം-വയൽച്ചുള്ളി, കുയിലിന്റെ കണ്ണുപോലെയുള്ള പുഷ്പം ഉള്ളതു എന്നർത്ഥം.

കോക്കട്ടിൽ-കയറുകൊണ്ടു കെട്ടിയ കട്ടിൽ.

കോക്കരണി-കല്പടവു കെട്ടിയിറക്കിട്ടുള്ള കുഴിക്കിണറു്.

കോക്കാൻ-കാട്ടുപൂച്ച, കാടുകേറിയപൂച്ച.

കോക്കിറി-ചെടികൊണ്ടു കാട്ടുന്ന ഒരു ഗോഷ്ടി, കൊഞ്ഞനം.

കോക്കുറു്-കറി, ഗോഗ്ര്യക്കറി, ഗോഗ്ര്യപരീക്ഷ.

കോക്രറ-ആപൽക്കരമായ ഒരുമാതിരി പുഴ.

കോക്കോട്ട്-ഒരുമാതിരി കൊച്ചു പാര.

കോങ്കണ്ണു്-ചരിച്ചു നോക്കുന്ന കണ്ണു്. [കോങ്കണ്ണുന പര്യായങ്ങൾ-വലിരൻ, കേകരൻ].

കോങ്കാൽ, കോണക്കാൽ-നിര പണിയുന്നതിന്റെ കോണുകളിൽ പണിയുന്ന മരം.

കോചം-വി. ഉണങ്ങുന്ന.

കോച്ച-പ്ര. കോച്ചിൽ. വ. പാള.

കോച്ചൽ-ശരീരത്തിനകത്തു ഞരമ്പിനെ സംബന്ധിച്ചുണ്ടാകുന്ന ഒരു രോഗം, കൊളുത്തു് [ക്രിയ-കോച്ചുക].

കോച്ചാട-കോഞ്ഞാട്ട.

കോച്ചിൽ-മുരിങ്ങയുടേയും മറ്റും അരിയെടുത്തു ശേഷമുള്ള ഇലയും തണ്ടും.

കോഞ്ഞാട്ട, കോച്ചാട്ട- തെങ്ങിന്റെ മുകളിലുണ്ടാകുന്ന ഒരുമാതിരി ചൂട്ട്, അരിയാട.

കോട്ട്-പ്ര. അവസാനം. വ. കോണു്. [കോട്ടിൽ = മൂലയിൽ].

'എല്ലാരുമോരോരോ
കോട്ടിനപോയപ്പോൾ'
(കൃഷ്ണലീല തുള്ളൽ)

ന. ഒഴിഞ്ഞകോണു്. ര. പ്രദേശം. ഉ-ം, പുളിക്കോട്ട്, കോഴിക്കോട്ട്. ത. കോട്ട.

കോട-പ്ര. പടിഞ്ഞാറു്. വ. പടിഞ്ഞാറുനിന്നു വരുന്ന കാററു്, പടിഞ്ഞാറൻ കാററു്.

കോടക്കാർ-കാലവർഷത്തിലെ മഴക്കാർ.

'കോടക്കാർകൊണ്ടിരുളിയലുമീ-
യംബരംകാണവേമാൻ'
(മയൂരസന്ദേശം)

കോടക്കാററു് - തണുപ്പധികമുള്ള പടിഞ്ഞാറൻകാററു്.

കോടക്കഴൽ-കാടക്കഴൽ.

കോടങ്കി-പ്ര. ഗോഷ്ടികാട്ടുന്നവൻ. വ. കുറിപറഞ്ഞും ഭിക്ഷയെടുത്തും നടക്കുന്ന ഒരു ജാതിക്കാരൻ.

കോടപ്പുറം-പടിഞ്ഞാറുവശം.

കോടമഴ-പടിഞ്ഞാറുതുടങ്ങിവരുന്ന മഴ.

കോടരപുഷ്പി-മറക്കുന്നി.

കോടരം-മരത്തിന്റെ പൊത്തു്. കടിലമായിരിക്കുന്നതു് എന്നർത്ഥം.

കോടരി-നഗ്നയായ സ്ത്രീ.

കോടൽ-പ്ര. വളവു്. വ. ചെരിവു്, കോട്ടം.

കോടവി-മുലയോനി എന്നിവകളെ മറയ്ക്കാതെ നഗ്നയായി നടക്കുന്നവൾ, അപകടമായി നടക്കുന്നവൾ എന്നർത്ഥം. കോട്ടവി എന്നുമാകാം.

കോടാകോടി-വി. കണക്കില്ലാത്ത, അനവധി.

കോടാണി-കോടിക്കഴുക്കോലിൽ ചേർന്ന കഴുക്കോൽ.

കോടാലി-മരം വെട്ടുകയും വിറകു കീറുകയും ചെയ്യുന്ന ആയുധം.

കോടാശാരി-ഒരു പച്ചമരുന്ന്, തവശിമുരിങ്ങ.

വിഷത്തിനും ബാലപീഡക്കും നന്ന്.

കോടി-വി. പുത്തനായ.

കോടി-ന്നാ. ൧. നൂറു ലക്ഷം. ൨. മേൽ പുരയുടെ കോണ്, ചുഴികോടി. ൩. വാൾ മുതലായ ആയുധങ്ങളുടെ മൂൎച്ചയുള്ള ഭാഗം (മുന). കടിലമായിരിക്കുന്നതെന്നൎത്ഥം. ൪. ഇരുപതു എന്ന അക്കം. ൫. ശ്രേഷ്ഠതം ൬. ഉല്കൃഷ്ടം. ൭. കോൺ. ൮. കൂട്ടം. ൯. വില്ലിന്റെ അറ്റം. ശത്രുക്കളെ ഭ്രമിപ്പിക്കുന്നതെന്നൎത്ഥം. ൧൦. ഒരു ചെടി. ൧൧. മുനമ്പ്.

കോടികാട്ടുക-കണികാട്ടുക, ഒന്നാമതായി കാട്ടുക.

കോടിക്കല്ല്-ഭിത്തിക്കും മറ്റും മൂലയിൽ പണിയുന്ന കല്ല്.

കോടിക്കഴുക്കോൽ-പുരയുടെ കോടിയിൽ പണിതു ചേൎക്കുന്ന കഴുക്കോൽ.

കോടിക്കൊല്ലം- കൊടീശ്വരം, തുളുരാജാവിന്റെ രാജധാനി.

കോടിപ്പുടവ-അലക്കാത്ത പുടവ.

കോടിതീൎത്ഥം-ചിത്രകൂട പൎവ്വതത്തിലെ ഒരു കിണറ്.

[ചിത്രകൂടത്തിൽ കമഥനാഥ എന്ന മലയിൽ ലക്ഷ്മണൻ താമസിച്ച കൊടുമുടിയിൽനിന്നു മൂന്നേഴുനാഴിക അകലെയാണു രാമഘട്ടം. ഇതിനു കിഴക്കുവശം ഒരു പൎവ്വതമുണ്ട്. അതിന്മേൽ കേറുന്നതിനു പല പടവുകളും പടുത്തിട്ടുണ്ട്. അവയിൽ ഉൾവ കല്പടവുകൾ കേറിച്ചെന്നാൽ ഒരു കിണറു കാണാം. അതാണു കോടിതീൎത്ഥം. അതിലെ ജലം പളുങ്കുപോലെ നിൎമ്മലവും ശീതളവുമായിരിക്കുന്നു. അലഞ്ഞു വലഞ്ഞ യാത്രക്കാർ ഈ വെള്ളം ഉപയോഗിച്ചു ഉത്സാഹഭരിതരും ഉന്മേഷപൂൎണ്ണരുമായിത്തീരുന്നു. ഈ വെള്ളം മധുരമധുരവുമാണ്. അതു കുടിച്ചാൽ ഉള്ളിൽ വല്യതായ കുളൎമ്മ തോന്നും-ആത്മാപേക്ഷിണി ഫാൻസ കൎക്കടകം].

കോടിവൎഷാ-ഒരു മരുന്ന്, ചോനകപ്പുല്ല്. അതുങ്ങളെക്കൊണ്ടു സ്വരസത്തെ വൎഷിക്കുന്നതെന്നൎത്ഥം.

കോടിശം-കട്ടയുടയ്ക്കുന്ന തമ്മതിരി തടി, മുട്ടി. കോടി (അഗ്രം) കൊണ്ടു മൺകട്ടയെ ചെറുതാക്കുന്നതെന്നൎത്ഥം.

കോടീരം-ന്നാ. പിരിച്ച തലമുടി, ജട. ൧. തലയിൽ കെട്ടിയതു്, വ്രതനിഷ്ഠന്മാരായവരുടെ ശിഖ.

'കോടീരമാശു പിടിച്ചു തിലത്തെടിച്ചീടിനാ-
നപ്പോളവിടെനിന്നെന്ത്രയും'
(ഭാഗവതം)

കോടീശ്വരൻ-വലിയ ധനവാൻ.

കോട്ടുക-ന്നാ. കോട്ടമുണ്ടാവുക. ൧. വളയുക. ൨. ചെരിയുക. [സ. ക്രി. കോട്ടുക]. ൪. കുളുതുക.

കോട്ട-ന്നാ. രാജധാനിക്കു ചുറ്റും മറ്റും പണിയുന്ന വലിയ മതിൽ. ൧. വലിയ ഒരളവ്. ൨. എണ്ണം.

[വാക്കുകൊണ്ടു കോട്ടകെട്ടുക = അധികം സംസാരിക്കുക.

കോട്ടനാറം-ജീവികാലം, ജാതകം.

കോട്ടപ്പടി-കോട്ടവാതിൽ.

കോട്ടഃ-യോഷ്യം.

കോട്ടം, കോട്ടൽ-ന്നാ. ചെരിവ്. ൧. കാറ്. ൨. ദുഃഖം. ൪. നഷ്ടം.

കോട്ടമൂപ്പൻ-ചില കോട്ടകളിലെ പ്രമാണിക്കു പറയുന്ന പേർ.

കോട്ടവി-ന്നാ. വസ്ത്രമില്ലാത്തവളായ സ്ത്രീ, നഗ്ന-[കോടവി എന്നു നോക്കുക]. ൧. ബാണന്റെ അമ്മ.

'അന്നേരം കോട്ടവീനാമ
നഗ്നയായ് കേശിതോദരാ

പുരോവതസ്തേകൃഷ്ണസ്യ
പുത്രപ്രാണരിരക്ഷയാ' (ഭാഗവതം)

കോട്ടാവി-കോട്ടുവാ, വായ് പൊളിച്ചു ശ്വാസംവിടുക. [കോട്ടുവാ എന്നതു നോക്കുക].

കോട്ടാരൻ-ദുർവൃത്തൻ. വ. കാമാതുരൻ.

കോട്ടാരം-ഫ. രാജധാനി, നഗരം. വ. കിണറ്. ന. പുഷ്കരണി. ർ. ചുക്ക്.

കോട്ടി-ശോഷ്ഠി.

കോട്ടുക-മടക്കുക.

കോട്ടുവാ-മനുഷ്യർക്കുള്ള വേഗങ്ങളുള്ളതിൽ ഒന്ന്. വായ്പൊളിച്ചു ശ്വാസം വിടുക.

[കോട്ടുവായിടുക, മൂരിനിവരുക മുതലായ അംഗസംകോചവികാസങ്ങൾക്ക് ജൃംഭം, ജൃംഭണം എന്നു പേർ].

കോട്ടെരുമ-ഒരുമാതിരി പേൻ, എരിവ മൂട്ട.

കോഠം-വട്ടപ്പുണ്ണ്. എല്ലാം ഉത്സാഹങ്ങളിൽനിന്നും മനസ്സിനെ പിന്തിരിക്കുന്നതു എന്നർത്ഥം. മറ്റൊരു പര്യായം-മണ്ഡലകം.

[ദേഹത്തിൽ ചെമന്ന ചൊറിച്ചിലോടുകൂടി വളരെ തിണർപ്പുകളുണ്ടാകും. അതിനു ഉദർദ്ദം എന്നു പേർ. അതുതന്നെ കൂടക്കൂടെ ഉണ്ടാവുകയും ക്ഷണത്തിൽ നശിക്കയും ചെയ്താൽ അതിനു കോഠം എന്നു പേർ].

കോഠരം-അഴിഞ്ഞിൽ.

കോണകച്ചെട്ടി-കോണകം നെയ്യുന്ന ഒരു ജാതിക്കാരൻ, നൽചെട്ടി.

കോണകം, കോണം-ഗുഹ്യം മറയ്ക്കുന്നതിനു കമ്മ ഉടുക്കുന്ന ഒരു ശീല, കൌപീനം.

കോണകുണം-ഒരുമാതിരി മൂട്ട.

കോണൻ-ഫ. ശനി എന്ന ഗ്രഹം. വ. ചൊവ്വാഗ്രഹം.

കോണം-ഫ. വാദ്യനക്കോൽ. ശബ്ദിപ്പിക്കപ്പെടുന്നതെന്നർത്ഥം. വ. വാൾ മുതലായ ആയുധങ്ങളുടെ മൂർച്ചയുള്ള ഭാഗം (മുന). ന. വടി, കോൽ. ർ. (മലയാളം) മൂല.

[ഇതു വീണയും മററും ശബ്ദിപ്പിക്കുന്നതിനു വില്ലിന്റെ മാതിരിയിൽ ചെയ്തതാണ്].

കോണപൻ-നിരൃതി. കോണം-വിദിക്ക്. തെക്കുപടിഞ്ഞാറെദിക്ക്. അതിനെ രക്ഷിക്കുന്നവൻ എന്നർത്ഥം.

കോണാകോണി-അ. ഒരു കോണു തുടങ്ങി മറേറക്കോണുവരെ, ഏങ്കോണിച്ച്.

കോണി, കോവണി, കോവേണി-ഫ. ചവുട്ടി മുകളിൽ കേറുന്നതിനു മരം മുതലായതുകൊണ്ടുണ്ടാക്കുന്ന സാധനം. പര്യായങ്ങൾ-നിശ്രേണി, അധിരോഹണി. വ. ശവക്കട്ടിൽ. ന. കട്ടിയുള്ള തുണികൊണ്ടുണ്ടാക്കിയ ഒരുമാതിരി ഉറപ്പ്.

കോണിപ്പടി-കോവണിയിൽ ചവുട്ടി കേറുന്ന പടി.

കോണിറയം-ഭവനത്തിന്റെ കോണിലെ തിണ്ണ.

കോണ്-ഫ. മൂല, ചതുരത്തിലുള്ള വസ്തുക്കളുടേയും മററും മൂല. വ. വാളിന്റേയും മററും മൂർച്ച.

കോണുക-കോട്ടുക, ചൊവ്വില്ലാതാവുക, വളയുക, ചെരിയുക.

കോൺകത്തി-വളഞ്ഞകത്തി. [ക്രകത്തി എന്നു ചിലർ].

കോൺകല്ല്-പുരയുടേയും മററും മൂലയിൽ പണിയുന്ന കല്ല്.

കോൺകഴക്കോൽ-കോടിക്കഴക്കോൽ.

കോതമ്പ്-ഒരുവക ധാന്യം. പര്യായങ്ങൾ-ഗോധൂമം, സുമനം.

വാതത്തെ ശമിപ്പിക്കും. തെയ്യൽ നകരമാണ്. മേഹത്തെ ശമിപ്പിക്കും. തമിഴിൽ-കോതുമൈ. സം-ഗോധൂമം].

കോതാണ്ഡം-ചില ദിക്കിൽ പള്ളിയുടെ

ത്തിൽ പഠിപ്പാൻ ചെല്ലാത്ത പിള്ളരെ ശിക്ഷിക്കുന്നതിനു തൂക്കുന്ന ഒരു കയറു്, ആഞ്ഞാലു്.

കോതാളി മൂങ്ങ.

കോതു്-തലമുടിയുടെ ഇടകൾ കളഞ്ഞു നന്നാക്കുക, ചീകുക ൨. നെററിയോടടുത്തു തലമുടി വലിച്ചുവെട്ടി ഭംഗിവരുത്തുക. ൩. മരത്തിന്റെ കൊമ്പു പനയോല മുതലായതു വെട്ടിയിട്ടാൽ അവയെ വെട്ടിച്ചെറുതാക്കുക [ക്രിയ-കോതുകുന്നു]. ൪. വള്ളത്തിന്റെ രണ്ടററത്തുമുള്ള് അകത്തെ ഭാഗങ്ങൾ. ൫. കററം.

'കോതിയാലൊത്തുരചെയ്യും'
(ഭഗവൽഗീത-മാധവപ്പണിക്കർ)

കോതുക-തലമുടിയും മററും വകുക്കുക.

കോതുകാൽ-ആട്ടക്കാർ ചവിട്ടുന്ന ഒരുമാതിരി ചുവടു്.

കോദണ്ഡം-സ. വില്ലു്. ൨. ഒരു രാജ്യം. ൩. പിരികം, ഭ്രൂ.

കോദണ്ഡി-വില്ലുള്ളവൻ, വില്ലാളി.

'കോദണ്ഡിക്കിളകുന്നലാക്കിലിഷുവെ-
യ്യേല്പിച്ചതും ശ്രൈഷ്ഠ്യമാം'
(അഭിജ്ഞാനശാകുന്തളം)

കോദ്രവം-വരകു് എന്ന ധാന്യം. ഭക്ഷിച്ചാൽ വയററിൽ ശബ്ദത്തെയുണ്ടാക്കുന്നതു് എന്നർത്ഥം. മറെറാരു പര്യായം-കോരദൂഷം.

കോദ്രവീണം-വരകുവിളയുന്ന സ്ഥലം.

കോന്തക്കാലൻ-കാലിനു നീളം കൂടിയവൻ.

കോന്തലു്-തലമുടി മരക്കൊമ്പു് പനയോല മുതലായതു കോതുക.

കോന്തലമുറിയൻ-മൂപ്പുകുറവൻ.

കോന്തളം-പുരയുടെ മൂലയിൽ ഉണ്ടാക്കുന്ന ഒരുമാതിരി അളം.

കോന്തു് കോന്തായി-ഉയൻ്.

കോന്ത്രാളം-കോതാണം.

കോൻ-സ. രാജാവു്. ൨. പ്രമാണി, നാഥൻ.

കോപന-വി. കോപിക്കുന്ന ശീലമുള്ള.

കോപനാ-കോപിക്കുന്ന ശീലമുള്ളവൾ, കോപിനി, കോപനി എന്നുമാകാം.

കോപം-സ. ക്രോധം. ൨. നീരസം. പര്യായങ്ങൾ-കോപം, ക്രോധം, അമർഷം, രോഷം, പ്രതിഘം, രുട്ട്, ക്രുത്ത്. (അസൂയ എന്നതു നോക്കുക).

കോപാഗ്നി-കോപമാകുന്ന അഗ്നി, തീപോലെ ഭയംതോന്നിക്കുന്ന കോപം.

കോപി-വി. സ. കോപശീലൻ. പര്യായങ്ങൾ-ക്രോധനൻ, അമർഷണൻ, കോപി. ൨. കാട്ടുപ്രാവു്.

കോപിക്കുക-രസമില്ലാത്ത വിധത്തിൽ നോക്കുകയും മററും ചെയ്ക.

കോപിഷ്ഠ-വി. അധികം കോപമുള്ള.

കോപ്പു്-സ. സാമാനം, ഉപകരണം. ൨. ആട്ടക്കാരുടെ കിരീടം മുതലായതു്. ൩. ചതുരംഗക്കരു ൪. തേമ്പാടു്, മതക്കം. ൫. വിരുന്നു്. ൬. വെടിപ്പായി ക്രമപ്പെടുത്തിയതു്.

കോപ്പ-ഏതെങ്കിലും ഒഴിച്ചു കുടിക്കുവാൻ ഉപയോഗിക്കുന്ന ഒരു പാത്രം.

കോപ്പായം-നഷ്ടം.

'കാത്തുകൊള്ളായ്കിലോ
കോപ്പായമായിപ്പോം'
(കൃഷ്ണഗാഥ)

കോപ്പാള-വെള്ളം കോരുന്നതിനു കോട്ടിക്കുത്തിയ ഒരുമാതിരി പാള.

കോപ്പിടുക-അലങ്കരിക്കുക. ൨. കതിരു് ചീന്തിയും മററും കെട്ടുക ൩. യുദ്ധത്തിനായിട്ടു ചട്ടയും ആയുധങ്ങളും ധരിക്കുക. ൪. തെമ്പെടുക.

കോപ്പുകൂട്ടുക-അതാതുകാര്യത്തെ സാധിപ്പാൻ ആവശ്യമുള്ള സാധനങ്ങളെ ശേഖരിക്കുക, വട്ടംകൂട്ടുക.

കോപ്പുറം-പരിചയുടെ അരിക് (വിരുത്യ്).

കോപ്രാട്ടി-ചിരിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള ഒരുമാതിരി കളി, ഗോഷ്ഠി.

കോമട്ടി-കച്ചവടക്കാരിൽ ഒരു ജാതിക്കാർ.

'പട്ടാണികൾ പല ചെട്ടികളും കോമട്ടികളും പല പട്ടന്മാരും'

(ഘോഷയാത്ര തുള്ളൽ).

കോമൻ-കന്നുകാലികൾക്കുണ്ടാകുന്ന ഒരു ദീനം.

കോമൻപാച്ചിൽ - കോമൻ എന്നുള്ള ദീനത്തിന്റെ വരവ്.

കോമപ്പട്ട്-വീരവംശിപ്പട്ട്.

കോമരക്കാരൻ-പിശാചു തുള്ളുന്നവൻ.

കോമരൻ-ചോകന്മാരുടെ ക്ഷൌരക്കാരൻ.

കോമരം-൧. മൂർത്തി. ൨. അവതാരം.

'കോലമായിർകൊണ്ടുടനന്നേരം തന്നുടെ കോമരമായിട്ടു നിന്നപ്പിന്നെ'

(കൃഷ്ണഗാഥ)

൨. വെളിച്ചപ്പാട്, ആചാര്യൻ.

കോമൽ-വലിയ ഉപദ്രവം. [തമിഴിൽ കോമ്പൽ-കോപം].

കോമള-വി. ൧ മാർദ്ദവമുള്ള. ൨. സൌന്ദര്യമുള്ള. ൩. മാധുര്യമുള്ള. ൪. മനോഹരമായ. പര്യായങ്ങൾ-സുകുമാരം, കോമളം, മൃദുലം, മൃദു.

കോമളം-൧. മാർദ്ദവം. ൨. സൌന്ദര്യം. ൩. മാധുര്യം. ൪. മനോഹരം ൫. ജലം. ൬. രീതികളിൽ ഒന്ന്. [സാഹിത്യസാഹ്യം].

കോമാൻ-രാജാവ്.

കോമ്പ്-വളരാത്ത ചെറിയ തേങ്ങ.

കോമ്പൻ, കോമ്പൽ-൧. കഴവെച്ച ചരടിൽ കോർത്തിട്ടുള്ള പൊൻ നാണയക്കൂട്ടം. ൨. ചില പലഹാരങ്ങളും മത്സ്യങ്ങളും മറ്റും ഈർക്കിലിൽ കോർത്തത്.

കോമ്പിയച്ചൻ, കോമ്പിച്ചൻ-പാലക്കാട്ടുരാജാവ്.

കോമ്പുര- ഭവനത്തിന്റെ കോണിലുള്ള പുരമുറി.

കോയഷ്ടി, കോയഷ്ടിക-കുളക്കോഴി, നീർക്കോഴി. കള്ളർകാണിപ്പക്ഷി എന്നും പറയുന്നു. വെള്ളം ഒരു വടിപോലെ ആധാരമായിട്ടുള്ളത് (വെള്ളത്തിൽ താണുപോകാത്തത്) എന്നർത്ഥം.

കോയിക്കൽ-കൊട്ടാരം.

'കോയിക്കൽപോയ്ക്കൊള്ളുകൾകാണ്മാൻ'

(രുക്മിണീസ്വയംവരം തുള്ളൽ).

കോയിക്കൽ-൧ ചില രാജാക്കന്മാരുടെ ഭവനത്തിനു പറയുന്ന പേർ. ൨. ചില ദിക്കിൽ സർക്കാർവക കരം പിരിക്കുന്ന സ്ഥലം. ൩. ക്ഷത്രിയരിൽ ചിലരുടെ ഭവനത്തിനു പറയുന്ന പേർ.

കോയിമ്മ, കോയ്മ-൧. സർക്കാര് ൨. അധികാരം. ൩. അധികാരികൾ ഇരുന്നു കാര്യവിചാരം ചെയ്യുന്ന സ്ഥലം.

കോയിമ്മക്കൂർ-പണ്ടാരവകക്കു ചെല്ലേണ്ടുന്ന അവകാശം.

കോയിമ്മസ്ഥാനം- സർക്കാരിലെ അധികാരം.

കോയിൽ, കോവിൽ-രാജഭവനം

കോയിൽക്കാരൻ-രാജസേവകൻ.

കോയിലകം - രാജഭവനം. [കോവിലകം നോക്കുക]

കോയിവിള-കാട്ടുനെൽകൃഷിക്കു വിതയ്ക്കുന്നവിത്ത് (നെല്ല്).

കോര-൧ ഒരുവക പുല്ല്. ൨. ഒരുവക മത്സ്യം.

കോരകം-൧. പൂവുണ്ടാകുന്നുള്ള മൊട്ട്.

'പേർമുലക്കോരകംപൂൺകം പൂതാക്ഷോത്തമൻ'

(കാചലവൃത്തം വഞ്ചിപ്പാട്ട്).

വ. തക്കോലപ്പുട്ടിൽ. ന. താമരവള്ളയം. ർ. അടവിക്കാച്ചാലം.

കോരകിതം-മുകുളിതം.

കോരണ്ഡം-കരിങ്കുറിഞ്ഞി

കോരണ്ഡി-ചന്തമരം

കോരദൂഷം-വരക്. രക്തത്തെ ദൂഷിപ്പിക്കുന്നതു എന്നർത്ഥം.

കോരപ്പുഴ-കൊയിലാണ്ടിനദി.

കോരംഗി-പ്ര. ചിറ്റേലം, ഒച്ചയടപ്പിനെ മാറ്റുന്നതു എന്നർത്ഥം വ. തിപ്പലി.

കോരൽ-പ്ര. വെള്ളം മുതലായതു കോരുക. വ. മീൻപിടിക്കുന്ന കൂട.

കോരിക-പ്ര. ചോറ വിളമ്പുന്നതിനു ഓട്ടുകൊണ്ടും ചെമ്പുകൊണ്ടും ഉണ്ടാക്കുന്ന ഒരു പാത്രം. വ. ചോറ പടയ്ക്കുന്നതിനുള്ള ഒരുമാതിരി ഓട്ടുപാത്രം.

കോരുക-പാത്രം പ്ലാവില മുതലായതു കൊണ്ടു ജലവും മറ്റും എടുക്കുക.

കോരുവല-മത്സ്യം പിടിപ്പാനുള്ള ഒരുമാതിരി ചെറിയ വല.

കോർക്കുക-ചരടു മുതലായതു ദ്വാരങ്ങളുടെ കടത്തി മറുപുറത്തു വരുത്തുക.

കോർപ്പി-വൃശ്ചികംരാശി.

കോർപ്പ്-പ്ര. ചരടു മുതലായതു കോർക്കുക വ. ചരടിലും മറ്റും കോർത്ത വസ്തു.

കോർമുതല-ചിറാക്.

[മാംസം ചീങ്കണ്ണിയുടേതിനു സമമാണ് ഇതു മത്സ്യവർഗ്ഗത്തിൽ ചേർന്ന അനുചരമത്സ്യമാകുന്നു. സംസ്കൃതത്തിൽ ജലകിരാടം].

കോർമ്പൻ-തേങ്ങകളും മറ്റും കോർത്ത മാല.

കോലകം-പ്ര. നല്ലമുളക്. വ. തക്കോലപ്പുട്ടിൽ, കുട്ടപിടിച്ചതു എന്നർത്ഥം ന. അഴിഞ്ഞിൽ. ർ. നാവൽ.

കോലക്കുഴൽ-ഊതിക്കൊണ്ടും പുറപ്പെടുവിക്കുന്ന ഒരു മാതിരി കുഴൽ.

'മേളത്തിൽപാടിനാൻകോലക്കുഴൽതന്നെ'
(കൃഷ്ണഗാഥ)

കോലടി-പ്ര. വടികൊണ്ടു തട്ടിക്കുന്ന ഒരുമാതിരി കളി. വ. കോൽച്ചുവടികൾ കൊണ്ടു ഇരണ്ടുപേർകൂടി അന്യോന്യം തട്ടിക്കളിക്കുന്ന ഒരുമാതിരി കളി.

കോലടിപ്പാട്ട്-കോലടിക്കളിക്കു പുരാതനമായിട്ടു നടന്നു വരുന്ന ഒരു പാട്ട്.

കോലത്തിരി-കോലത്തു രാജാവിന്റെ ഒരു വിശേഷപ്പേര്.

കോലത്തുനാട്-ചെല്ലൂരി മുതൽനീലേശ്വരംവരെയുള്ള ദിക്ക്.

[കോലത്തുനാട്ടു രാജാക്കന്മാരുടെ വംശം ഇപ്പോൾ കോട്ടയം നാട്ടുകളും, ചിറപ്പനാട്ടു പ്രധാന ശാഖ അരിപ്പാട്ട് അനന്തപുരത്തും താമസിക്കുന്നു].

കോലത്തുരാജാവ് - കോലത്തുനാട്ടിലെ രാജാവ്.

കോലമേലം-ഒരു മരുന്നു, മറ്റും, ഒരുമാതിരി സുഗന്ധദ്രവ്യം, നാകണം.

കോലപാദികാ-ചണ്ടിപ്പയറ്.

കോലപുച്ഛം-ഞാറപ്പക്ഷി

കോലം-പ്ര. പന്നി. ഒടിച്ചതു എന്നർത്ഥം. വ. പൊങ്ങുതടി. വളരെ തടികൾ ഒന്നായിച്ചേർത്തു കെട്ടിയുണ്ടാക്കുന്നതു, ഉരപ്പുള്ളതു എന്നർത്ഥം.

[പൊങ്ങുതടി ചിലേടങ്ങളിൽ മുളയും മരവും മറ്റും കൂട്ടിക്കെട്ടിയും മറ്റു ചിലേടങ്ങളിൽ മൂരൽ മുതലായ തൃണവിശേഷങ്ങളാലും ഉണ്ടാക്കപ്പെടുന്നു].

ന. ഇലന്തമരം ലന്തക്കായ്. (മലയാളം) ർ. ദേഹം, ആകാരം, ൫. ഒരാൾതന്നിനോപ്പമുണ്ടാകുന്നരൂപം ൬. ശനി. ൭. കോലത്തുനാട്. ൮. തിപ്പലി. ൯. മുളക്. ൧൦. കോട്ടവേലി.

കോലംതുള്ളൽ-പിശാചു മറ്റും ഉപദ്രവിച്ചാൽ അവയെ കളയുന്നതിലേക്കു കണിയാന്മാർ കാട്ടുന്ന ഒരുമാതിരി തു

ള്ളൽ, പാളയിൽ രൂപം എഴുതി മുഖത്തും മററും വെച്ചുകെട്ടി തുള്ളുക.

കോലമഞ്ഞ–ലന്തക്കര.

കോലംബകം–വീണയുടെ തണ്ട്. ശബ്ദത്തെ വിസ്തരിപ്പിക്കുന്നത് എന്നർത്ഥം.

കോലംബം–കൊല്ലവർഷം.

കോലയാൻ–ഒരുവക മത്സ്യം, കോലാമത്സ്യം.

കോലരക്ക്–ചില മരത്തിന്റെ കൊമ്പുകളിലുണ്ടാകുന്ന ഒരുമാതിരി ചെമന്ന അരക്ക്. പര്യായങ്ങൾ–ലാക്ഷാ, രക്ഷാ, ജതു, യാവം, അലക്തം, ദ്രുമാമയം.

കോലമാലം–മലയാവണക്ക്.

കോലവല്ലി–കരങ്ങാടിമരുന്ന്, അത്തിത്തിപ്പലി, പന്നിക്കുതുല്യമായ (ഭൂമിയെ കഴിച്ചു വേരോട്ടമുള്ള) വള്ളിയുള്ളത് എന്നർത്ഥം.

കോലസാരി–സമർത്ഥനായ നടൻ.

കോലസ്വരൂപം–൧ കോലത്തുനാട്. ൨. കോലത്തുനാട്ടിലെ രാജാവ്.

[ചേരമാൻ പെരുമാൾ മഹാരാജാവിന്റെ ആദ്യത്തെ ഭാര്യയിൽനിന്നുത്ഭവിച്ച വംശം. ചേരമാൻപെരുമാൾ മഹാരാജാവിന്റെ മൂന്നാമത്തെ ഭാര്യയിൽനിന്നുത്ഭവിച്ചതാണ തിരുവിതാംകൂർ രാജവംശം. ഇതിന്ന തൃപ്പാദസ്വരൂപം എന്ന പേർ].

കോലാ–൧. ലന്തമരം. ൨ തിപ്പലി, കെട്ടിപ്പിണഞ്ഞുകൂടുന്നത് എന്നർത്ഥം.

കോലാചാരി–ചിത്രപ്പണിക്കാരൻ.

കോലാട്–ഒരുമാതിരി ആട്. പര്യായങ്ങൾ–സ്തഭം, ഛാഗം, ബസ്തം, ഛഗലകം, അജം. 'കോലാടിൻകൂട്ടത്തിന്ന ആജകം' എന്ന പേർ.

കോലാധിനാഥൻ–കോലത്തിരി.

കോലാൻ, കോലാ–ഒരുമാതിരി മത്സ്യം, കോലമത്സ്യം. പര്യായം–കാകതുണ്ഡി.

കോലായ–ഇറയം.

കോലാർവണ്ടി–ഒരുമാതിരിച്ചാട്, ഒരുമാതിരി തേര്.

കോലാഹലം–൧. അനേകം ജനങ്ങളിൽനിന്നോ ജന്തുക്കളിൽനിന്നോ വാദ്യങ്ങളിൽനിന്നോ മററൊ ഉണ്ടാകുന്നതും അക്ഷരവ്യക്തിയില്ലാത്തതുമായ വലിയ ശബ്ദം. പലരുടെ ശബ്ദങ്ങളും ഒന്നായിച്ചേർന്ന് ഇടകലർന്നത് എന്നർത്ഥം. മററ പര്യായം–കളകളം.

കോലി–ലന്തമരം.

കോലിടുക–കലഹത്തിന്ന കാരണം ഉണ്ടാക്കുക, കലഹത്തിന്ന വഴി കാണിച്ചുകൊടുക്കുക.

കോലിറയം, കോലായി–കോലയ, തിണ്ണ.

കോല്യം, കോല്യുന്ന–വി. ൧ പ്രകാശിക്കുന്ന. ൨. ചെയ്യുന്ന. ൩. ഉള്ള.

'ലോലപല്ലവലീലകോല്യമംഗുലി'
(ബാണയുദ്ധം കഥകളി)

കോല്യുക–൧ പ്രകാശിക്കുക. ൨. ചെയ്യുക. ൩. വഹിക്കുക. ൪. ധരിക്കുക. ൫. ഉപയോഗിക്കുക. ൬. ഉണ്ടാവുക. ൭. ചേരുക. ൮. കൈക്കൊള്ളുക.

കോല്യുഴിഞ്ഞ–ഒരുമാതിരി ചെടി.

കോലെഴുത്ത്–ഒരുമാതിരി എഴുത്ത്.

[വട്ടെഴുത്തുമാറി കോലെഴുത്തായി പഴയ മലയാളവും മദ്ധ്യകാല മലയാളവും ഈ എഴുത്തിലാകുന്നു. കൊല്ലവർഷം ൯൦൦ വരെ ഇതുപയോഗിച്ചുവന്നു].

കോല്യാ–തിപ്പലി.

കോൽ, കോല്–൧ ചെറിയ വടി, വടി. ൨. മരത്തിന്റെ ചെറിയ കൊമ്പ്. ൩. രാജാവിന്റെ അധികാരം, ചെങ്കോൽ. ൪. ശർക്കരയും മററും തൂക്കുന്നതിനുള്ള കോൽ, വെള്ളിക്കോൽ. ൫. അധികാരമുദ്ര.

'നാലുകെട്ടിലധികാരമുദ്രയായ്
കോലുകിട്ടിയതെനിക്കു സാമ്പ്രതം'
(അഭിജ്ഞാനശാകുന്തളം)

കോൽക്കള്ളി - പാലുള്ള ഒരുമാതിരി ചെടി.

കോൽക്കാരൻ-(വടികൊണ്ടു നടക്കുന്ന) ശിപായി.

കോൽക്കുറുപ്പ്, തോൽകുറുപ്പ് - തോൽകൊണ്ടു പണിയുന്ന ഒരു ജാതിക്കാരൻ, തോലുല്ലൻ.

കോൽക്കൂറ്-രാജാവിനുള്ള അധികാരമോ അവകാശമോ.

കോൽച്ചൂട്-ഒരുമാതിരിഇരിമ്പു സൂചി.

കോൽതാഴ്-നീളത്തിലുള്ള ഒരുമാതിരി താഴ്.

കോൽത്തള-കുററക്കാർക്കു മററും ഇടുന്ന ഒരുമാതിരി വിലങ്ങ്.

കോൽത്തളം-പു. നീളത്തിലുള്ള ഇറയം, കോലിറയം. വ. രംഗസ്ഥലം.

കോൽപ്പുല്ല്-ഒരുമാതിരി പുല്ല്.

കോൽപ്പുളി-വാളൻപുളി, വാൾപ്പുളി.

കോൽമുതല-ഒരുമാതിരി പല്ലി.

കോൽവിലങ്ങ്-കോൽ തള.

കോൽവിളക്ക്-ഇരിമ്പുകൊണ്ടു കോലുള്ള വിളക്ക്.

കോവർകഴുത-പെൺകുതിരയിൽ കഴുതയ്ക്കു ജനിച്ചുണ്ടായ കുതിര.

കോവൽ, കോവല്, കോവ - ഒരുമാതിരി വള്ളി. പര്യായങ്ങൾ-തുണ്ഡികേരി, രക്തഫലാ, ബിംബിക, പീലുപർണ്ണി. തമിഴിൽ-കോവൽവഴി.
[കഫപിത്തരോഗങ്ങൾ, രക്തപിത്തം, ശോഫം, പാണ്ഡുരോഗം, ജ്വരം, ശ്വാസം, കാസം ഇവയെ നശിപ്പിക്കും].

കോവിദ-വി. പു. അറിവുള്ള. വ. മിടുക്കുള്ള. ന. വിദ്യയുള്ള.

കോവിദൻ-വിദ്വാൻ എല്ലാത്തിനെയും അറിയുന്നവൻ എന്നർത്ഥം.

കോവിദാരം-മലയകത്തി, കൊങ്ങ. ഭൂമിയെ പിളർക്കുന്നതു് എന്നർത്ഥം. മന്ദാരം എന്നും കാണുന്നു.

കോവി(യി)ലകം-പു. ചില രാജാക്കന്മാരുടെ രാജധാനിക്കു പറയുന്ന പേർ. വ. ക്ഷത്രിയരുടെ ഭവനം.
[കോവിലകം, കോലകം- തിരുവിതാംകോട്ടു കൊട്ടാരം എന്നു പറയുന്നതു പോലെ കൊച്ചിയിലും മലബാറിലും ഈ പദം ഉപയോഗിച്ചുവരുന്നു].

കോവിൽ-പു. ക്ഷേത്രം, അമ്പലം. വ. ക്ഷത്രിയജാതി. ന. സാമന്തരിൽ ചിലർക്കു പറയുന്ന ഒരു പേർ.

കോവി(യി)ൽപണ്ടാല-ക്ഷത്രിയന്മാരിൽ ചിലർക്കു പറയുന്ന ഒരു ബഹുമാനപ്പേർ.

കോവി(യി)ൽപ്പാട്-ക്ഷത്രിയന്മാരിൽ ചിലർക്കു ചില ദിക്കിൽ പറയുന്ന ഒരു പേർ.

കോശകം-പു. മുട്ട. വ. വൃഷണം.

കോശചഞ്ചു-വണ്ടാരംകോഴി.

കോശഫലം-തക്കോലപ്പുട്ടിൽ. ഉറയിൽ വിത്തുകൾ ഉള്ളതു എന്നർത്ഥം.

കോശം-പു. ഭണ്ഡാരം. വ. പൊതിഞ്ഞിരിക്കുന്ന വസ്തു. ന. കട്ടകൾ ജനിക്കുന്നതും അവയെ പൊതിഞ്ഞിരിക്കുന്ന വസ്തു. ര. പുറമാട്ടു. ൫. സമൂഹം. ൬. ധനസമൂഹം, പൊന്നു വെള്ളി ഇതം. ൭. വാളിന്റെ ഉറ, ൮. വൃ. ദ്രവ്യം ചൊല്ലു, ൯. വൃഷണം. ൧൦. മുട്ട. ൧൧. ജാതിക്ക. ൧൨. ദിവ്യപ്രമാണങ്ങൾ. ൧൩. ഒരുമാതിരി കട്ടപ്പെട്ടി. [ഇവ ഇല്ലാതെ കാണാതെ പാമ്പാട്ടിയുടെ കോശം എന്ന പേരുണ്ടായതു].

കോശലികം-കൈക്കൂലി.

കോശാഗാരം-ഖജനാ.

കോശാതകം-തലമുടി.

കോശാതകി-൧. കച്ചവടം ൨. കച്ചവടക്കാരൻ. ൩. പീച്ചകം.

കോശി-ചെരിപ്പ്.

കോശികാ-പാന പാത്രം.

കോഷകം-വൃഷണം, മുട്ട.

കോഷം-കോശം.

കോഷശായിക-പിച്ചാങ്കത്തി.

കോഷ്ഠപുഷ്പം-പാൽ കരുമ്പ.

കോഷ്ഠം-൧. വിത്തുക്കോട്ട, നെല്ലിടുന്നതിനുള്ള പുര. ൨. അന്തർഭാഗം, ഗൃഹാന്തർഭാഗം, പുരക്കകത്തെ പുരമുറി. നിഷ്കർഷിക്കപ്പെടുന്നതു് എന്നർത്ഥം. ൩. വയററിനകം, അന്തർജ്ജഠരം, ഉൾവയറ്.

[ഇതു ഉദരത്തിന്റെ അന്തർഭാഗമാണ്. ഇതിനെ അന്തർഭാഗമെന്നും മഹാസ്രോതസ്സ് എന്നും ആമാശയ പക്വാശയങ്ങളുടെ ആശ്രയം എന്നും പറയുന്നു. ഇതു ആന്തരമായ രോഗസ്ഥാനമാണത്രേ].

൪. (വ്യാകരണത്തിൽ) ചിഹ്നങ്ങളിൽ ഒന്ന്. ഈ വലയം ( ) പോലെ തന്നെ ശബ്ദവാക്യത്തിനകത്തും വേറെ ശബ്ദവാക്യം വരുന്ന ദിക്കിലും മററും ഉപയോഗം. ഉ-ം, [ ]

കോഷ്ണ-വി. കുറഞ്ഞ ചൂടുള്ള, അല്പം ചൂടുള്ള.

കോഷ്ണം-കുറഞ്ഞ ചൂട്.

കോസടി-വിരിച്ചു കിടക്കുന്നതിനു തുണി കൊണ്ടുണ്ടാക്കി പഞ്ഞിയടച്ചിട്ടുള്ള സാധനം, ഒരുമാതിരി ചെറിയ കിടക്ക.

കോസലം, മഹാകോസലം - ഒരു രാജ്യം.

[അയോദ്ധ്യാപട്ടണത്തിന്റെ വടക്കും വിദേഹത്തിന്റെ പടിഞ്ഞാറും ഹിമവാന്റെ തെക്കും പാഞ്ചാലത്തിന്റെ കിഴക്കുമായി കിടക്കുന്ന ദേശം. കോസലത്തിന്റെ പ്രധാന നഗരം അയോദ്ധ്യ. സരയൂനദി ഈ രാജ്യത്തിൽക്കൂടി ഒഴുകുന്നു. ഇപ്പോൾ ഡക്കാന്റെ വടക്കുകിഴക്കുഭാഗം മുതൽ മാൾവാവരെയുള്ള രാജ്യം].

കോഹല(ള)ൻ-ആദ്യം നാടകം ഉണ്ടാക്കിയ ഒരു മുനി.

കോഹി-കടകപ്പാല.

കോളകം-മുളക്.

കോളൻ-കരമന്ദ മഹാരാജാവിന്റെ പുത്രന്മാരിൽ ഒരുവൻ.

കോളംബകം-വീണയുടെ തണ്ട്.

കോളംബം-കൊല്ലവർഷം.

കോളവട-താണ ജാതിക്കാരുടെ വിവാഹനിശ്ചയം.

കോളാരു-൧. മാർഗ്ഗം. ൨. വരവ്.

കോളാമ്പി-തുപ്പുന്നതിനുള്ള ഒരുവക ഓട്ടുപാത്രം. പര്യായങ്ങൾ-പ്രതിഗ്രാഹം, പതൽഗ്രഹം.

'തങ്കക്കോളാമ്പിതാംബൂലചർവ്വണക്കോപ്പും'
(കുചേലവൃത്തം വഞ്ചിപ്പാട്ട്)

കോളാൾ, കോളാളൻ-വിലയ്ക്കു വാങ്ങിക്കപ്പെട്ട മനുഷ്യൻ.

കോളി-ഇലന്തമരം.

കോളിൽ-അ. അതുവഴി, ക്രമേണ, സൌകര്യത്തിൽ.

കോൾകാരൻ-കൊള്ളുന്നവൻ, വാങ്ങിക്കുന്നവൻ.

കോളെടുക്കുക-കടലിൽ കാററു ചെറുക്കുക.

കോളോടം-മീൻ പിടിപ്പാനുള്ള വള്ളം.

കോൾ, കോള്ള്-൧. കൊള്ളുക, വാങ്ങിക്കുക. ൨. സൂക്ഷ്മം, കാര്യം. ൩. കർമ്മസംബന്ധം. ൪. നോട്ടം. ൫. വിവേകം. ൬. കടലിലെ കാററ്. ൭. അപമാനം. ൮. തെററ്. ൯. ആപത്ത്. ൧൦. അടി ഏറ മുതലായവയെ അനുഭവിക്കുക. ൧൧. കച്ചവടം. ൧൨. കാറ്.

കോൾമയിർ-അധികമായ സന്തോഷമോ ഭയമോ ഉണ്ടാകുമ്പോൾ ദേഹത്തിലെ രോമങ്ങൾ എഴുന്നില്ക്കുക, രോമാഞ്ചം.

കോറമുതൽ-വാങ്ങിച്ചപ്പോഴ കൊടുത്തവില.

കോറമുതല-ഒരുമാതിരി വലിയ മുതല.

കോറവാ-ശരീരത്തിൽ മുറിവോ വ്രണമൊ കൊണ്ടുണ്ടായ കുഴി.

കോറവില-കോറമുതൽ.

കോഴ-ന്ത. കാഴ്ചം നേടുന്നതിനായിട്ടു ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാൎക്കും മററും കൊടുക്കുന്ന ദ്രവ്യം, കൈക്കൂലി. ഉ. കരം, കപ്പം ന. ദയം, ശങ്ക, ദ. ദുഃഖം. (ശങ്കയ്ക്കു ഉദാഹരണം.)

'ചൂഴെനിന്നീടുന്നലോകരെനോക്കീട്ടു
കോഴ പൂണ്ടേററവും കേഴുംപിന്നെ'
(കൃഷ്ണലീല തുള്ളൽ)

ര. കററം.

കോഴപ്പാട്ട്-ബുദ്ധിമുട്ട്.

കോഴി-ഒരുവക പക്ഷി, പൂവൻകോഴി, പിടക്കോഴി, കുളക്കോഴി, മയിൽകോഴി, കാട്ടുകോഴി, പറകോഴി ഇങ്ങിനെ പലതരമുണ്ട്. സാമാന്യം കോഴി എന്നതിന പൎയ്യായങ്ങൾ-കൃകവാകം, താമ്രചൂഡം, കുക്കുടം, ചരണായുധം.

(മാംസം-വാതം, വിഷജ്വരം, ക്ഷയം, ഛൎദ്ദി, നേത്രരോഗം ഇവയെ നശിപ്പിക്കും. ദേഹത്തെ തടിപ്പിക്കും. അഗ്നിയെ വൎദ്ധിപ്പിക്കും. സ്വരത്തെ നന്നാക്കും. നാട്ടുകോഴിക്ക മുമ്പറഞ്ഞ ഗുണങ്ങളുണ്ടെങ്കിലും ഗുരുത്വവും കഫവൎദ്ധനകരവുമാണ്. സാമാന്യവിധിയിൽ കാട്ടുകോഴി ഉത്തമം. കോഴിമാംസം തൈരോടൊന്നിച്ചു ഭക്ഷിക്കരുത്.)

കോഴിക്കാരം-കോഴിക്കാഷ്ഠം.

കോഴിക്കട്ടൻനെല്ല്-വ്രീഹികളിൽ ഒന്ന്.

[ഇതിന മിക്കവാറും നവരയുടെ ഗുണങ്ങൾ ഉണ്ട്. സംസ്കൃതത്തിൽ-കളമാണ്ഡം.]

കോഴിക്കൃഷി-കോഴിയെ ധാരാളമായി വളൎത്തി ആദായമെടുക്കുന്ന ഒരു തൊഴിൽ.

കോഴിക്കോട്ട്-മലയാളത്തിൽ ഒരു രാജ്യം.

കോഴിപ്പോര്-കോഴികൾ തമ്മിൽ കൊത്തുക.

കോഴിയങ്കം-കോഴിപ്പോര്.

കോഴിയവര-ഒരു ചെടി.

[അവരയുടെ ഗുണം തന്നെ. ഇതു നട്ടു വളൎത്തുന്നു. കായ് വിരൽപോലെ ഉരുണ്ടിരിക്കും. മൂത്താൽ ഗുണം കുറയും. സംസ്കൃതത്തിൽ-വൃത്തനിഷ്പാവികാ.]

കോറ്-മുറിക്കുക, കീറുക.

കോറ-വി. ഉണങ്ങിയ.

കോറ-ന്ത. മുത്തൊറി. ഉണങ്ങിയപാക്ക്.

കോറുവാ-സാവധാനത്തിലുള്ള ഒരുമാതിരി ശകാരം.

കൌ

കൌകൃത്യം-ചീത്തപ്രവൃത്തി, പാപകൎമ്മം.

കൌക്കുടികൻ-ന്ത. കപടഭക്തിക്കാരൻ. ഉ. ഒരുമാതിരി സന്യാസി. കുക്കുടിയെ (മായയെ) കാണുന്നവൻ എന്നൎത്ഥം.

[പുഴുക്കളേയും മററും ചവുട്ടിപ്പോകാതിരിക്കുന്നതിന എല്ലായ്പ്പോഴും നിലത്തു നോക്കി നടക്കുന്ന ഭിക്ഷുക്കളെ 'കൌക്കുടികർ' എന്നു വിളിക്കുന്നു.]

കൌക്ഷേയകം-വാറം. കുക്ഷിയിൽ ഭവിച്ചത് എന്നൎത്ഥം.

'രാക്ഷസരായിതേ കാംക്ഷിതപിശിതേ
രൂക്ഷതരം മമ കൌക്ഷേയകമിദ
വക്ഷസി പതതി പുരാതേ'

കൌഞ്ചദാരണൻ-സുബ്രഹ്മണ്യൻ.
[ക്രൌഞ്ചദാരണൻ എന്നതു നോക്കുക.]

കൌട-വി. ന്ത. സ്വന്തഗൃഹത്തിൽ വസി

ക്കുന്ന. വ. സ്വാതന്ത്ര്യമുള്ള. ന. ചതിയുള്ള. ര. മര്യാദയില്ലാത്ത.

കൌടകികൻ- മാംസം വില്ക്കുന്നവൻ, പക്ഷികളെ പിടിക്കുന്നവൻ.

കൌടജം-കുടകപ്പാല. ഗിരികൂടത്തിലുണ്ടാകുന്നതു് എന്നർത്ഥം.

കൌടതക്ഷൻ-പ്ര. തനിഷ്ടമായിട്ടു വേലചെയ്യുന്ന ആശാരി. വ. കൌടനായ (കുടിയിൽ പാർക്കുന്ന) തച്ചൻ.

കൌടൻ-കുടിയിൽ പാർക്കുന്നവൻ.

കൌടം-പ്ര. ചതി. വ. കളവു്. ന. കുടകപ്പാല.

കൌടസാക്ഷി- കള്ളസ്സാക്ഷി പറയുന്നവൻ.

കൌടി-പ്ര. ചതിയുള്ളവൾ. വ. സ്വാതന്ത്ര്യമുള്ളവൾ. ന. സ്വന്തഗൃഹത്തിൽ താമസിക്കുന്നവൾ. ര. മര്യാദയില്ലാത്തവൾ.

കൌടിക-വി. പക്ഷികളെ പിടിക്കുന്ന.

കൌടികൻ-മാംസം വിററു ഉപജീവിക്കുന്നവൻ. കൂടത്തെ (മൃഗാദികളെ കുടുക്കുവാനുള്ള യന്ത്രത്തെ) കൊണ്ടു ചരിക്കുന്നവൻ എന്നർത്ഥം.

[ഒരു കുടികെട്ടി ദേശത്തുപാർക്കുന്നു എന്നല്ലാതെ ആ ദേശത്തു അവകാശമൊന്നും ഇല്ലെന്നു താല്പര്യം.]

കൌടിലിക-വി. പക്ഷികളെ പിടിക്കുന്ന.

കൌടില്യൻ- ചാണക്യൻ, ചന്ദ്രഗുപ്തന്റെ മന്ത്രി.

കൌടില്യം-പ്ര. കുടിലത, ചതി. വ. ചൌര്യം. ന. വളവു്. [അകൌടില്യം എന്ന ശബ്ദം നോക്കുക.] ര. വലിയ മുള്ളങ്കി.

കൌടുംബ-വി. ഭവനത്തിലെയ്ക്കാവശ്യമുള്ള.

കൌടുംബം-ബന്ധുത്വം.

കൌടുംബികൻ-ഒരു ഗൃഹത്തിലെ നായകൻ അല്ലെങ്കിൽ പിതാവു്.

കൌഡവികം-നാഴിവിത്തു വിതെയ്ക്കുന്ന സ്ഥലം.

കൌണ്ഡിന്യ-ഒരു മുനി.

[ശിവനെ കോപിപ്പിച്ചു. അപ്പോൾ വിഷ്ണു രക്ഷിക്കുകകൊണ്ടു വിഷ്ണുഗുപ്തൻ എന്ന പേരുണ്ടായി.]

കൌണപവൃത്തം- രാക്ഷസവൃത്തി, ക്രൂരത്വം.

കൌണപദന്തൻ-ഭീഷ്മൻ.

കൌണപൻ- രാക്ഷസൻ. കോണപന്റെ വംശത്തിലുണ്ടായവൻ എന്നർത്ഥം. [കോണപൻ എന്ന പദം നോക്കുക.] ശവം ഭക്ഷിക്ക ശീലമായിട്ടുള്ളവൻ എന്നർത്ഥം.

കൌതുകം-പ്ര. ആഗ്രഹം. വ. കാത്തിരിപ്പു്. ന. സന്തോഷം ര. ഉത്സവം. ൫. മംഗല്യസൂത്രം. ൬. വിനോദം, നേരമ്പോക്കു്. ൭. കാഴ്ച. ൮. പാട്ടു്. ൯. തുള്ളൽ. ൧൦. പ്രദക്ഷിണം, ൧൧. താൽപര്യം, ഉല്ലാസം.

കൌതുകസർവ്വസ്വം-ഒരു ചെറിയ നാടകം.

[കർത്താവു ഗോപീനാഥൻ. ഹാസ്യരസപ്രധാനം.]

കൌതുകാഗാരം-നല്ല വീടു്.

കൌതുകി-വി. ആഡംബരമുള്ള, വേഷപ്രൌഢിയുള്ള.

കൌതൂഹലം-പ്ര. ആഗ്രഹം. വ. കാത്തിരിപ്പു. ന. സന്തോഷം. [അകൌതൂഹലം എന്ന ശബ്ദം നോക്കുക]

കൌതൂഹല്യം-പ്ര. ആഗ്രഹം. വ. കാത്തിരിപ്പു. ന. സന്തോഷം. [അകൌതൂഹല്യം എന്നതു നോക്കുക.]

കൌദ്രവീണം - വരക കൃഷിചെയ്യുന്ന സ്ഥലം.

കൌന്തി-അരേണുകം, കുന്തിദേശത്തിലുണ്ടായതു്. കുന്തിക്ക ദുർവ്വാസസ്സുപദേശിച്ച "ദിവ്യൌഷധമാകയാൽ" കുന്തിയെ സംബന്ധിച്ചതു എന്നുമാവാം.

കൌന്തികൻ-കുന്തക്കാരൻ. കുന്തം ആയുധമായിട്ടുള്ളവൻ എന്നൎത്ഥം.

കൌന്തേയൻ-കുന്തിയുടെ പുത്രൻ. [ധൎമ്മപുത്രനും മററും.]

കൌന്തേയ -നീർമരുതു്.

കൌനഖ്യം-നഖങ്ങളിലെ അഴുക്കു്.

കൌപീനം-പു. കോണകം. ഗുഹ്യപ്രദേശത്തെ മറയ്ക്കുന്നതു എന്നൎത്ഥം വ. ഗുഹ്യപ്രദേശം. പാപത്തെ ചെയ്യുന്നതു കൊണ്ടു ഈ പേർ വന്നു. ന. പാപം. കുപഥത്തെ അൎഹിക്കുന്നതു എന്നൎത്ഥം.

കൌബേര-വി. കുബേരനെ സംബന്ധിച്ച.

കൌബേരം-കൊട്ടം.

കൌമാര-വി. കുമാരനെ സംബന്ധിച്ച.

കൌമാരകം-അഞ്ചു വയസ്സിൽ താണ പ്രായം. [സ്ത്രീകളുടെ സംഗതിയിൽ പതിനാറുവയസ്സിനു താണപ്രായം.] കുമാരനെ സംബന്ധിച്ച എന്നു ശബ്ദാൎത്ഥം.

കൌമാരം-കുമാരന്റെ അവസ്ഥ, ബാല്യം, ശിശുത്വം.

കൌമാരി-പു. മാതൃക്കളും ഏഴുള്ളവരിൽ ഒരുവൾ, ഒരു ദേവി. [സപ്തമാതൃക്കൾ എന്നതിൽ വിവരിക്കപ്പെടും.] കുമാരനെ സംബന്ധിച്ചവൾ, കാൎത്തികേയന്റെ ശക്തി എന്നൎത്ഥം. വ. പന്നിക്കിഴങ്ങ്.

കൌമുദി-പു. നിലാവു്, ചന്ദ്രന്റെ ശോഭ. കുമുദത്തെ (ആമ്പൽ പൂവിനെ) വിടൎത്തുന്നതു് എന്നൎത്ഥം മററു പൎയ്യായങ്ങൾ-ചന്ദ്രികാ, ജ്യോത്സ്നാ.

'വന്താമുതാവങ്മയകൌമുദീയം'

(നളചരിതം കഥകളി)

വ. വ്യാകരണ പുസ്തകങ്ങളിൽ ഒന്നു്. (സിദ്ധാന്തകൌമുദി.)

കൌമോദകി-വിഷ്ണുവിന്റെ ഗദ. കുമോദകനെ (വിഷ്ണുവിനെ) സംബന്ധിച്ചതു എന്നൎത്ഥം.

[ഇതു് അഗ്നി കൃഷ്ണനു കൊടുത്തതാണെന്നു് അഭിപ്രായം കാണുന്നു.]

കൌരവൻ-കുരു എന്ന രാജാവിന്റെ പുത്രൻ, ആ രാജാവിന്റെ വംശത്തിൽ ജനിച്ചവൻ.

കൌരവ്യൻ-പു. കുരുവിന്റെ വംശത്തിലുള്ളവൻ. വ. കുരുക്കളുടെ നാട്ടുവാഴി. ഐരാവതകുലത്തിലെ ഒരു നാഗേന്ദ്രൻ, ഉലൂപിയുടെ പിതാവു്.

'കൌന്തേയന്മാർ കൌന്തേയന്മാർ
കൌരവ്യന്മാർ കൌരവ്യന്മാർ'

(ഘോഷയാത്ര തുള്ളൽ)

കൌൎപ്പി-വൃശ്ചികം രാശി

കൌൎമ്മം-പു. ഒരു കല്പത്തിന്റെ പേർ. വ. പതിനെട്ടു പുരാണങ്ങളിൽ ഒന്നു്.

കൌല-വി. കുലത്തെ സംബന്ധിച്ച. വ. നല്ല വംശത്തിൽ ഉൾപ്പെട്ട. ന. പാരമ്പൎയ്യത്തിൽ വന്നിട്ടുള്ള.

കൌലടിനേയൻ, കൌലടേയൻ-പതിവ്രതയായി ഭിക്ഷാൎത്ഥം വീടുതോറും സഞ്ചരിക്കുന്ന സ്ത്രീയുടെ പുത്രന്റെ പേർ. [കുലട എന്ന പദം നോക്കുക].

[കുലട രണ്ടുതരമുണ്ടു്. പു. അസതിയായ കുലട വ. സതിയും ഭിക്ഷുകിയുമായ കുലട. അസതിയായ കുലടയുടെ പുത്രനെ കൌലടേരൻ എന്നു വിളിക്കുന്നു].

കൌലടേയൻ-രണ്ടുതരത്തിലുള്ള കുലടാസ്ത്രീകളുടെയും പുത്രന്റെ പേർ. [കുലട എന്നതു നോക്കുക].

കൌലടേരൻ - വ്യഭിചാരിണിയുടെ പുത്രൻ.

കൌലത്ഥീനം-മുതിര വിളയുവാൻ യോഗ്യമായ സ്ഥലം.

കൌലാലകം-ചീനപ്പിഞ്ഞാണം.

കൌലിക-പു. വംശത്തിൽ ചേൎന്ന. വ. വംശത്തിൽ പതിവുള്ള.

കൌലികൻ-വംശത്തിൽ ചേൎന്നവൻ.

കൌലീനം-പു. നല്ല കുലത്തിലെ ജന

നം. വ. ലോകാപവാദം, ന. യുദ്ധം. ർ. പശു പക്ഷി സർപ്പം ഈ ജന്തുക്കളുടെ യുദ്ധം.

[പശുക്കളും പശുക്കളും, പക്ഷികളും പക്ഷികളും, സർപ്പങ്ങളും സർപ്പങ്ങളും തമ്മിലുള്ള യുദ്ധമെന്നറിക].

കൌലീന്യം-കുലീനത്വം, നല്ല വംശത്തിൽ ജനിച്ചിരിക്കുന്ന സ്ഥിതി.

കൌലേയക - വി. നല്ല കുലത്തിൽ ജനിച്ച.

കൌലേയകൻ-വലിയതറവാട്ടുകാരൻ.

കൌലേയകം-പ്ര പട്ടി. കുലത്തിൽ ഉദിച്ചതു എന്നർത്ഥം. വ. വേട്ടപ്പട്ടി

കൌല്യ-വി. ഉന്നതവംശത്തിൽ ജനിച്ച.

കൌവ്വ്-പ്ര. കാമ്പം. വ. അതിതാൽപര്യം.

കൌശം-കാന്യകുബ്ജം.

കൌശലക്കാരൻ-കൌശലമുള്ളവൻ.

കൌശലം-പ്ര. കുശലത, സാമർത്ഥ്യം. വ. ക്ഷേമം, ഭാഗ്യം ന. സൂത്രം, ഉപായം ർ. സൂത്രപ്പണികളിലും മറ്റുമുള്ള വാസന.

കൌശലവിദ്യ - കൌശലമുള്ളവൻെറ ചില സൂത്രപ്പണിയും മറ്റും.

കൌശലി, കൌശലിക-സമ്മാനം.

കൌശലികം-കൈക്കൂലി.

കൌശല്യം-കുശലത, സാമർത്ഥ്യം. [കൌശല്യം എന്നതു നോക്കുക].

കൌശികൻ-പ്ര. വിശ്വാമിത്രൻ.

(വിശ്വാമിത്രമഹർഷിക്കു ഗാഥേയൻ എന്നും പേരുണ്ട്)

വ. ഇന്ദ്രൻ. ന. പാമ്പാട്ടി ർ. ഒരു സന്ന്യാസി.

(ചിലരെ ചില കള്ളന്മാർ പിടികൂടി. അവർ ഒരുവിധം കള്ളന്മാരിൽ നിന്നു ഓടി രക്ഷപ്പെട്ടു. ആ മാർഗ്ഗത്തെ കള്ളന്മാർക്കു തെളിച്ചുകൊടുത്തതു ഈ സന്ന്യാസിയാണ്. അതിനാൽ നരകത്തിൽ വീഴുന്നതിനിടയായി.

കൌശികം - പ്ര. ഗുഗ്ഗുലു. വ. മൂങ്ങ. കുശങ്ങളിൽ (വൃക്ഷങ്ങളിൽ) സഞ്ചരിക്കുന്നതു എന്നർത്ഥം. ന. കീരി.

കൌശി(ഷി)കം-പ്ര. പെരുമരുത്. വ. ഉരമൻ. ന. ഗുഗ്ഗുലു, ർ. കീരി.

കൌശികായുധം-മേഘത്തിൽ കാണുന്ന വില്ല്.

കൌശികി-പ്ര. ഒരാറ്. വ. ദുർഗ്ഗ. ന. ജമദഗ്നിയുടെ മാതാവായ സത്യവതി.

കൌശേയം-പട്ടുനൂൽകൊണ്ടുള്ള വസ്ത്രം. പുഴുക്കൂട്ടിൽനിന്നെടുത്ത നൂൽകൊണ്ടുണ്ടാക്കിയതു.

കൌഷാരവി-മൈത്രേയമുനി.

[കുഷാരുവിൻെറ പുത്രനാകയാൽ കൌഷാരവൻ എന്നും കൌഷാരവി എന്നും പറയുന്നു. ഇദ്ദേഹം വിദുരർക്കു ജ്ഞാനോപദേശം ചെയ്തു].

കൌഷീതകൻ-ബ്രാഹ്മണരിൽ ഒരു ശാഖക്കാർ.

'കൌഷീതകനുപത്താമാരാത്രിപിൻ കൂററില്ലുംഞ്ഞു'

കൌസല്യ- കോസലരാജാവിൻെറ ഒരു പുത്രി, കൌസലരാജ്യകുമാരി. പ്ര. ശ്രീരാമൻെറ അമ്മ, ദശരഥൻെറ ഭാര്യ. വ. പുരുവിൻെറ ഭാര്യ ന. ജനമേജയൻെറ മാതാവ്.

കൌസീദ-വി. പ്ര. കൈവായ്പയെ സംബന്ധിച്ച വ. ആദായത്തിനു ആശയമുള്ള.

കൌസീദ്യം-പ്ര. മടി, ചോദിപ്പില്ലായ്മ. വ. അധികപ്പലിശ വാങ്ങുക.

കൌസുംഭ - വി കുസുമ്പപ്പൂനിറമായ, ചെമന്ന.

'ധന്യം കൌസുംഭരാഗം തടവിന തലയിൽ-
ക്കെട്ടുമോരോ ഭടന്മാർ'

(ഭാഷാനൈഷധചമ്പു)

കൌസ്തുതിക-വി. ൧ ചതിവുള്ള. ൨ ഇന്ദ്രജാലവിദ്യയുള്ള.

കൌസ്തുഭം-൧. വിഷ്ണുവിന്റെ ആഭരണമായ ഒരു മണി. കുസ്തുഭനെ (വിഷ്ണുവിനെ) സംബന്ധിച്ചതു എന്നർത്ഥം. കുസ്തുഭത്തിൽ (സമുദ്രത്തിൽ) നിന്നുണ്ടായതു എന്നുമാകാം. ൨. ഒരു വ്യാകരണപുസ്തകം (ശബ്ദകൌസ്തുഭം).

—ooXoo—

ക്ര

ക്രകചം-൧. മരം അറുക്കുന്നതിനുള്ള വാൾ, ഈർച്ചവാൾ, 'ക്ര' എന്നു ശബ്ദിക്കുന്നതു് എന്നർത്ഥം. മറെറാരു പര്യായം-കരപത്രം. ൨. വയ്യങ്കതക്.

ക്രകണം, ക്രകരം-൧. ഇരുവാൽ ചാതൻ. 'ക്ര' എന്നു ശബ്ദിക്ക ശീലമുള്ളതു എന്നർത്ഥം. കരേട്ടുവിൻ വകഭേദം എന്നും അഭിപ്രായമുണ്ട്. തമിഴിൽ 'കക്കരാവു്'.

ക്രതു-൧. യാഗം. ചെയ്യപ്പെടുന്നതു എന്നർത്ഥം. ൨. സങ്കല്പം, നിശ്ചയം. ൩. സപ്തർഷികളിൽ ഒരാൾ. ൪. പത്തു പ്രജാപതികളിൽ ഒരാൾ. ൫. ബുദ്ധി, സാമർത്ഥ്യം. ൬. ശക്തി. ൭. യോഗ്യത. ൮. ആലോചന. ൯. ഉപാസന, ആരാധനം. ൧൦. അശ്വമേധയാഗം. ൧൧. ആഷാഢമാസം. ൧൨. വിഷ്ണു.
[ക്രതു എന്ന പ്രജാപതിയുടെ ഭാര്യയായ 'സന്നതി' തള്ളവിരലിന്റെ മുട്ടോളം വലിപ്പമുള്ള ൬൦൦൦൦ ഋഷിമാരെ പ്രസവിച്ചു].-(വിഷ്ണുപുരാണം)

ക്രതുധ്വംസി-ശിവൻ. ദക്ഷയാഗത്തെ നശിപ്പിച്ചവൻ എന്നർത്ഥം.

ക്രതുപുരുഷൻ-വിഷ്ണു.

ക്രതുഭുക്ക്-ദേവൻ. യാഗത്തിങ്കൽ ഭുജിക്കുന്നവൻ. യാഗസാധനങ്ങളെ ഭുജിക്കുന്നവൻ. യാഗത്തെ വിഷ്ണു ക്രോധത്തെ രക്ഷിക്കുന്നവൻ എന്നർത്ഥം.

ക്രതുരാജാവു്-രാജസൂയം.

ക്രഥനം-൧. കൊല്ലുക, കൊല. ൨. വെട്ടുക.

ക്രന്ദം-വിളി, കരച്ചിൽ.

ക്രന്ദനം-൧. കരച്ചിൽ ൨. നിലവിളി. ൩. പോർവിളി, യോദ്ധാക്കന്മാർ പരസ്പരം സ്പർദ്ധയോടെ ചെയ്യുന്ന പോർവിളി. വിളിക്കുക എന്നർത്ഥം. ൪. പുച്ഛ.

ക്രന്ദിതം-൧. കരച്ചിൽ. ൨. നിലവിളി.

ക്രപുകം-വിലയ്ക്കുവാങ്ങുക.
'ക്രപുകഃക്രയഃ' (വൈജയന്തി)

ക്രമ-വി കുഴപ്പമില്ലാത്ത, മുടക്കൊററത്ത, രീതിയുള്ള.

ക്രമക്കേടു്-മുറയില്ലായ്മ.

ക്രമകൻ-ക്രമമായി (ശരിയായി) പഠിക്കുന്ന വിദ്യാർത്ഥി.

ക്രമണം-൧. സഞ്ചാരം ൨. കതിര

ക്രമശഃ-അ. മുറയ്ക്കു്, ക്രമത്തിൽ.

ക്രമപ്പെടുത്തുക -ക്രമത്തിൽ ആക്കുക.
[ക്രമപ്പെടുത്തുക എന്നതിനെ ചിലർ സംസ്കൃതമാക്കുവാൻ വേണ്ടി 'ക്രമീകരിക്ക' എന്നു പ്രയോഗിക്കാറുണ്ട്. കരിക്ക എന്നതിനു ഒന്നിനെ മറെറാരു വിധമാക്കിച്ചെയ്ക എന്നാണർത്ഥം. അതുകൊണ്ടു നാമവിശേഷണങ്ങളിൽ മാത്രമേ 'കരിക്ക' ചേർക്കാവൂ. ക്രിയകളിൽ 'ക്രമം' നാമമാകയാൽ ഇതു യോജിക്കയില്ല. ക്രമപ്പെടുത്തുക എന്ന മലയാളരൂപമത്രെ]-(സാഹിത്യസാഹ്യം)

ക്രമം-൧. മുറ, രീതി, കുഴപ്പമില്ലായ്മ. ൨. മര്യാദ. ൩. രീതി. ൪. നടപ്പ് ൫. ശക്തിയുള്ള അവസ്ഥ ൬. ഇന്നപ്രകാരം ചെയ്യണം എന്നുള്ള ശാസ്ത്രോക്തവിധി.

ക്രമാൽ-അ. ൧. ക്രമേണ, കാലവിളംബം കഴിയുമ്പോൾ

ക്രമിക-വി. ൧. തുടച്ചയായ. ൨. വംശാനുഗതമായ.

ക്രമുകം-൧. കവുങ്ങ്. മണ്ണു തട്ടുന്നേടത്തെല്ലാം വേരൂന്നിപ്പിടിക്കുന്നതു എന്നർത്ഥം. ൨. ചെമന്ന പാച്ചോററി. ആക്രമിക്കുന്നതു എന്നർത്ഥം. ൩. കാട്ടരയാൽ. ൪. പെരുമുത്തങ്ങ.

ക്രമേണ-അ. ൧. ക്രമത്തിന്. ൨. ക്രമംകൊണ്ട്, കുറെ നേരമോ ദിവസമോ കഴിയുമ്പോൾ.

ക്രമേളകം-ഒട്ടകം. ചവിട്ടിച്ചാടി നടക്കുന്നതു എന്നർത്ഥം.

ക്രമോൽകർഷം-ക്രമത്തിനുള്ള വർദ്ധന.

ക്രയണം-വിലക്കു വാങ്ങിക്കുക.

ക്രയം-വിലയ്ക്കു വാങ്ങിക്കുക.

ക്രയവിക്രയം-കച്ചവടം.

ക്രയവിക്രയികൻ-കച്ചവടക്കാരൻ. ക്രയവിക്രയങ്ങളെക്കൊണ്ടു ജീവിക്കുന്നവൻ എന്നർത്ഥം.

ക്രയാരോഹൻ-കച്ചവടം ചെയ്യുന്നവൻ.

ക്രയികൻ-കച്ചവടക്കാരൻ, വിലക്കു സാമാനം കൊള്ളുന്നവൻ. മറെറാരു പര്യായം-ക്രായകൻ.

ക്രയ്യ-വി. വിലകൊടുത്തു വാങ്ങിപ്പാൻ തക്ക.

ക്രയ്യം-വിൽക്കുന്നതിനായി കച്ചവടക്കാർ അങ്ങാടിയിൽ നിരത്തിവെച്ച സാധനം. വിൽക്കപ്പെടുന്നതു എന്നർത്ഥം.

ക്രവിഃ-മാംസം.

ക്രവ്യം-മാംസം. ഭയത്തെ ഉണ്ടാക്കുന്നതു എന്നർത്ഥം.

ക്രവ്യവാഹനൻ-അഗ്നി. [വേദത്തിൽ പ്രയോഗം.]

ക്രവ്യാത്ത്-രാക്ഷസൻ. പച്ചമാംസം തിന്നുന്നവൻ എന്നർത്ഥം.

ക്രവ്യാദ-വി. മാംസത്തെ ഭക്ഷിക്കുന്ന.

ക്രവ്യാദൻ-രാക്ഷസൻ.

ക്രവ്യാദം-൧. സിംഹം. ൨. പരുന്ത്.

ക്രശിമാവ്-മെലിഞ്ഞിരിക്കുന്ന സ്ഥിതി. [അക്രശിമാവ് എന്ന പദം നോക്കുക.]

ക്രാ

ക്രാകചികൻ-അറപ്പുകാരൻ. ഈർച്ചവാൾകൊണ്ടു അറക്കുന്നവൻ.

ക്രാഥം-കൊല.

ക്രാന്തം-൧. വ്യാപ്തം. ൨. കുതിര. ൩. നട, പദവിന്യാസം. ക്രാന്തം=ക്രമിച്ചതു്, അധിവസിച്ചതു്.

ക്രാന്താ-ചെറു വഴുതിന.

ക്രാന്തി-൧. ക്രമിക്കുക. ൨. കയററം. ൩. പോവുക. ൪. ജയിക്കുക, തോല്പിക്കുക. ൫. നട, ചവിട്ടടി.

ക്രാന്തു-ഒരു പക്ഷി.

ക്രായക-വി. കച്ചവടംചെയ്യുന്ന.

ക്രായകൻ, ക്രായികൻ-വിലക്കു സാമാനം കൊള്ളുന്നവൻ.

ക്രാസനം-മാർദ്ദവം.

ക്രാസി-ഒരുമാതിരി ചെറിയ അഴിക്കാൽ.

ക്രി

ക്രിമി, ക്രമി-൧. കഴുത. ൨. അരക്ക്.

ക്രിമി, കൃമി-ഓരോ മാതിരി ചെറിയപ്രാണികൾ, പുഴു.

ക്രിമിജാ-അകിൽ. കൃമികളാൽ ഭക്ഷിക്കപ്പെടുന്നതു എന്നർത്ഥം.

ക്രിയ-൧. പ്രവൃത്തി. മറെറാരുപര്യായം-കർമ്മം. ചെയ്യുക, ചെയ്യപ്പെടുന്നതു് എന്നർത്ഥം. ൨. ഉപായത്തിലുള്ള പ്രവൃത്തി. ൩. ആരംഭം. ൪. വാക്യങ്ങളുടെ അവസാനത്തിൽ വെക്കുന്ന പദം. അകർമ്മക്രിയ, സകർമ്മക്രിയ. ൫. ഉത്സാഹം.

൭. പ്രായശ്ചിത്തം. ൮. ശിക്ഷ. ൯. പൂജന. ൰. വിചാരം. ൰൧. സാമാന്യപാഠം. ൰൨. ചികിത്സാ. ൰൩. ചേഷ്ടം.

ക്രിയാകാര-വി. വേലചെയ്യുന്ന.

ക്രിയാഗ്രം-അ. പ്രവൃത്തിക്കു മുമ്പ്.

ക്രിയാദീപകാ-ദീപകാലങ്കാരത്തിൽ ഒരിനം.

ക്രിയാനിർദ്ദേശാ-തെളിവ്.

ക്രിയാപഥം-ചികിത്സയുടെ രീതി.

ക്രിയാപദം-ന. കർത്താവിനേയും കർമ്മത്തിനേയും കൂടി യോജിപ്പിക്കുന്ന പദം. ൨. കർത്താവിന്റെ പ്രവൃത്തിയെ അറിയിക്കുന്ന പദം.

ക്രിയാബന്ധം-ക്രിയയോടുള്ള സംബന്ധം.

ക്രിയാംഗജം-(വ്യാകരണത്തിൽ.) ക്രിയാംഗം എന്നു പറയുന്ന വിനയെച്ചംതന്നെ ഭേദകമായി തീർന്നതു.

ക്രിയാംഗം-(വ്യാകരണത്തിൽ.) പിൻവരുന്ന ക്രിയയാൽ, അർത്ഥം പൂർണ്ണമായി വരുന്ന അപൂർണ്ണക്രിയ. വിനയെച്ചം എന്നും പറയും.

ക്രിയാവൽ-വി. ക്രിയയുള്ള.

ക്രിയാവാൻ-കർമ്മങ്ങളിൽ ഉത്സാഹത്തോടുകൂടിയവൻ.

ക്രിയാസമഭിഹാരം-ഏതെങ്കിലും പ്രവൃത്തിയെ വീണ്ടും വീണ്ടും ചെയ്ക.

ക്രിസ്തവൻ, ക്രിസ്ത്യാൻ-ക്രിസ്ത്യാനി.

ക്രിസ്ത്യാനിമതം-ക്രിസ്തീയാനികളുടെ വിശ്വാസപ്രകാരമുള്ള ഒരു നിശ്ചയം.

ക്രിസ്തു-ക്രിസ്ത്യാനിമതസ്ഥാപകനായ ഒരു അവതാരപുരുഷൻ.

ക്രിസ്തുമതം-ക്രിസ്തുവിൽ ഭക്തിയോടുകൂടിയ ഒരു വിശ്വാസം, ക്രിസ്ത്യാനികളുടെ ആചാരവും മറ്റും.

ക്രിസ്തുവർഷം-ക്രിസ്തു ജനിച്ചതുമുതലുള്ള വർഷം.

ക്രിസ്ത്യാനി-ക്രിസ്തുമതാനുസാരി.

ക്രിസ്ത്വബ്ദം-[ക്രിസ്തു+അബ്ദം] ക്രിസ്തു ജനിച്ച ആണ്ടുമുതൽ എണ്ണിത്തുടങ്ങിയിരിക്കുന്ന (അബ്ദം) വർഷം. ക്രിസ്താബ്ദം (ക്രിസ്തു+അബ്ദം) എന്നും രൂപമുണ്ട്. ഇംഗ്ലീഷിൽ ഇതിനു A.D. എന്നു പറയും.

[ക്രിസ്ത്വബ്ദത്തിനു മുമ്പുള്ളതിനു ക്രിസ്തുവിനു മുൻ (ക്രി. മു.) ഇത്രാംവർഷം എന്നു പറയുന്നു. ഇംഗ്ലീ B. C. (Before Christ) എന്നുപേർ. വേറെയും അബ്ദങ്ങളുണ്ട്. കൊല്ലംഅബ്ദം (കൊല്ലവർഷം), വിക്രമാദിത്യാബ്ദം, കല്യബ്ദം, ശകാബ്ദം ഇത്യാദി].

—:○:—

ക്രീ

ക്രീഡകൻ-പു. കളിക്കാരൻ. ൨. വാതിൽ കാക്കുന്നവൻ.

ക്രീഡനകം-കളിപ്പാനുള്ള വസ്തു.

ക്രീഡനം-കളി.

ക്രീഡാ-സ്ത്രീ. കളി. പര്യായങ്ങൾ-ദ്രവം, കേളി, പരീഹാസം, ക്രീഡാ, ലീല, നർമ്മം. ൨. സ്ത്രീപുരുഷന്മാർ പരസ്പരം പ്രേമാതിശയം കൊണ്ടു ചെയ്യുന്ന പരിഹാസം. കളി [illegible].

[ക്രീഡം' എന്നും 'ലീല' എന്നും [illegible] കരിക്കം. [illegible] പറയാം. ഉ-ം. [illegible] ക്രീഡാ.]

ക്രീഡാശൈലം-കളിക്കുന്നതിനുള്ള [illegible] ചെറിയ മല.

ക്രീണനം-വിലയ്ക്കു വാങ്ങൽ.

ക്രീണിക്കുക-വിലയ്ക്കു വാങ്ങിക്കുക.

ക്രീത-വി. വിലക്കു വാങ്ങപ്പെട്ട.

ക്രീതകൻ-മാതാപിതാക്കന്മാരിൽ നിന്നു വിലയ്ക്കു വാങ്ങിച്ചു വളൎത്തപ്പെടുന്ന പുത്രൻ.

ക്രീതാനുശയം-വിലക്കു വാങ്ങിച്ച വസ്തുവിനെ തിരിച്ചു കൊടുക്കുക.

—:0:—

ക്രു

ക്രുങ്ങ്-അന്നിൽപക്ഷി

ക്രുഞ്ചം-അന്നിൽപക്ഷി.

ക്രുധ്-കോപം.

ക്രുദ്ധ-വി. കോപിച്ച.

ക്രുധിക്കുക-കോപിക്കുക.

ക്രുധാ-കോപം.

'ക്രോധഃകോപോമഷാരോഷൌ
മന്യുരുട് ക്രുത് ക്രുധഃസ്ത്രിയഃ'
(വൈജയന്തി)

[ക്രുധാശബ്ദത്തിനു പ്രയോഗം കുറവാണ്. ക്രുത് എന്നതിൻെറ തൃതീയയെ കവചനമായി പ്രയോഗിക്ക പതിവ്.]

ക്രുമുകം-കവുങ്ങ്.

ക്രുശാ-കുറുക്കൻ.

ക്രുഷ്ട-വി. ക്രോശിക്കപ്പെട്ട, വിളിക്കപ്പെട്ട

ക്രുഷ്ടം-കരച്ചിൽ.

—:0:—

ക്രൂ

ക്രൂര-വി. ൧. മനഃകഠിനതയുള്ള. ൨. ദയയില്ലാത്ത.

ക്രൂരത-കഠിനത്വം, ദയയില്ലായ്മ.

ക്രൂരൻ-൧. പരദ്രോഹം ചെയ്യുന്നവൻ, ഉപദ്രവിക്കുന്നവൻ എന്നൎത്ഥം. ൨. ദയയില്ലാത്തവൻ. ൩. കഠിനൻ.

ക്രൂരം-൧. കഠിനമായിട്ടുള്ളത്. ൨. ചെമന്ന അരളി. ൩. പരുന്ത്. ൪. കങ്കപക്ഷി.

ക്രൂശ്, കുരിശ്-൧. ഒന്നിന്മേൽ ഒന്നായി വിലങ്ങനെ ഉണ്ടാക്കിയിട്ടുള്ള ഒരു മാതിരി കഴു. ൨. ക്രിസ്ത്യാനികളുടെ മതചിഹ്നം. ൩. കഷ്ടത. ൪. ക്രിസ്തുവിനെ കൊല്ലുന്നതിനുപയോഗിച്ച കഴു.

—:0:—

ക്രേ

ക്രേണി-വിലക്കുവാങ്ങിക്ക.

'ക്രേണീവിക്രയഃ' (വൈജയന്തി)

ക്രേതവ്യ-വി. വില്ക്കേണ്ടതായ, വില്ക്കപ്പെടുവാൻ തക്ക.

ക്രേതാവ്-വിലകൊടുത്തു വാങ്ങിക്കുന്നവൻ.

ക്രേയ-വി. വില്പാൻ യോഗ്യമായ.

ക്രേയം-വില്പാൻ കൊള്ളാവുന്ന വസ്തു

—:0:—

ക്രൈ

ക്രൈസ്തവ-വി. ക്രിസ്തുവിനെ സംബന്ധിച്ചുള്ള.

—:0:—

ക്രോ

ക്രോഡപാദം-ആമ.

ക്രോഡം-൧. പന്നി. ൨. നെഞ്ച്, ഉരോമധ്യം. രണ്ടു കൈകളുടെയും മധ്യപ്രദേശമെന്നൎത്ഥം (മദ്ധ്യപ്രദേശം) ൩. ഗുഹ. ൪. പൊത്ത്. ൫. പന്നിക്കിഴങ്ങ്.

ക്രോഡീകരിക്ക-൧. പലേടത്തുനിന്നു എടുത്തു ഒന്നിച്ചു ചേൎക്കുക, എടുക്കുക, ശേഖരിക്കുക. ൨. ആലിംഗനം ചെയ്യുക.

ക്രോധന-വി. കോപശീലമുള്ള.

ക്രോധനം-പ്രഭവാദി സംവത്സരങ്ങളിൽ ൫൯-ാമത്തേത്.

ക്രോധാ, ക്രോധവസാ-സം. ദക്ഷന്റെ ഒരു പുത്രി. കശ്യപന്റെ ഒരു ഭാൎയ്യ. ൨. മാംസത്തെ ഭക്ഷിക്കുന്നതുകളും കൂൎത്ത പല്ലുള്ളവയുമായ മൃഗങ്ങൾ, മത്സ്യങ്ങൾ, പക്ഷികൾ മുതലായവയുടെ അമ്മ.

ക്രോധം-കോപം. [ക്രിയ-ക്രോധിക്കുക]. ക്രോധത്തിൽനിന്നുണ്ടാകുന്ന ൮ കാൎയ്യങ്ങൾ.

'പൈശുന്യം സാഹസം ദ്രോഹം
ഈൎഷ്യാസൂയാൎത്ഥദൂഷണം
വാഗ്ദണ്ഡജം ച പാരുഷ്യം
ക്രോധജോപി ഗണോഷ്ടകഃ'

ക്രോധസംരംഭം-ക്രോധം കലൎന്നുള്ള പ്രവൃത്തി.

ക്രോധാലു-വി. കോപശീലമുള്ള.

ക്രോധി-വി. സം. കോപശീലമുള്ള. ൨. പ്രഭവാദി സംവത്സരങ്ങളിൽ ൩൮-ാമത്തേതു്.

ക്രോധി-സം. വംശമാൻ. [ഗ്രാഹ്യാംശം മാംസം]. ൨. പോത്തു്.

ക്രോശം-ഒരു വിളിപ്പാടു ദൂരം, കാൽ യോജനദൂരം.

[൨൪ അംഗുലം കൂടിയതു ഒരു ഹസ്തം (മുഴക്കോൽ). ൨൦൦൦ ഹസ്തം കൂടിയതു് ഒരു ക്രോശം].

ക്രോശിക്കുക-സം. വിളിക്കുക. ൨. നിലവിളിക്കുക.

ക്രോഷ്ടാവു്-കുറുക്കൻ. നിലവിളിക്കുന്നവൻ എന്നൎത്ഥം.

ക്രോഷ്ടുകൻ-കുറുക്കൻ.

ക്രോഷ്ടുവിന്ന-മുവില. പൊതുമല്ലി എന്നും അഭിപ്രായമുണ്ടു്. ഓരില എന്നു ഔഷധിനിഘണ്ടു.

ക്രോഷ്ടുകശീൎഷം-ഒരു വാതരോഗം.

[കാലിന്റെ മുട്ടിൽ വീക്കമുണ്ടാകും. വലിയ വേദന കാണും. വീക്കം വലുതാകുമ്പോൾ കുറുക്കന്റെ തലപോലിരിക്കും].

ക്രോഷ്ടി - കരമൂളു്. 'ധാതുപ്രകൃതിഷു ഞാൻ സമൎത്ഥൻ' എന്നു വിളിച്ചുപറയുന്നവനെന്നൎത്ഥം

—:o:—

ക്രൌ

ക്രൌഞ്ചദാരണൻ, കൌഞ്ചദാരണൻ-സം. സുബ്രഹ്മണ്യൻ. ക്രൌഞ്ചപൎവ്വതത്തെ പിളൎക്കുന്നവൻ എന്നൎത്ഥം. ൨. പരശുരാമൻ.

'കൈലാസ ധനദാവാസേ
കൌഞ്ചഃ ക്രൌഞ്ചോഭിധീയതേ'
(ബൃഹന്നാമാവലി)

ക്രൌഞ്ചൻ - താരകാസുരന്റെ ഒരു സഹായി.

ക്രൌഞ്ചം-സം. അന്റിൽപക്ഷി, കൎല്യ. വളഞ്ഞു ചരിഞ്ഞു പോകുന്നതു് എന്നൎത്ഥം. മറെറാരു പൎയ്യായം-ക്രുങ്. ൨. ഒരു പൎവ്വതം. ൩. സപ്തദ്വീപുകളിൽ ഒന്നു്. ൪. അഴകരൽ.

[ഒരിക്കൽ ഇന്ദ്രനും സുബ്രഹ്മണ്യനും തമ്മിൽ ഒരു വാദം നടന്നു. അപ്പോൾ അഭിപ്രായം ചോദിച്ചതു ക്രൌഞ്ചപൎവ്വതത്തോടായിരുന്നു. അതു കൂറായി ഇന്ദ്രനു അനുകൂലമായി അഭിപ്രായംപറകയാൽ കാൎത്തികേയൻ ക്രുദ്ധനായി തന്റെ അസ്ത്രത്തെ മലക്കു് എതിരെ എറിഞ്ഞു. അനന്തരം ശരം തറക്കയാൽ മല പിളൎന്നു. ഈ പൎവ്വതത്തെ ഒരിക്കൽ പരശുരാമനും പിളൎന്നിട്ടുണ്ടു്. ക്രൌഞ്ചപൎവ്വതം ഹിമവാന്റെ പൌത്രനാണു്].

ക്രൌൎയ്യം-ക്രൂരത, കഠിനത.

—:o:—

ക്ല

ക്ലപിതം, ക്ലിപ്തം, ക്ലുപ്തം-നിൎണ്ണയിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതു്.

ക്ലമഥം, ക്ലമം-ശ്രമം, തളൎച്ച, ക്ഷീണം, വാട്ടം.

ക്ലാന്തതാ-ക്ഷീണത.

'ക്ലാന്തതയൊടു ചൊല്ലുമത്തരുണിയെ'
(അമരുകശതകം)

ക്ലാന്ത-ഭൂ. തളൎന്നതു്.

'ക്ലാന്തം മദ്ധ്യപ്രദേശം വിനതമതിതരാം
തോൾനിറം പാണ്ഡുരാഭം'
(അഭിജ്ഞാനശാകുന്തളം)

൨. വാടിയതു്. ൩. മെലിഞ്ഞതു്.

ക്ലാന്തി-തളൎച്ച.

ക്ലിന്ന-വി. നനവുതട്ടിയ. [ക്ലേദത്തെ പ്രാപിച്ചതു ക്ലിന്നം].

ക്ലിന്നാ-ഭൂ. നനഞ്ഞ. ൨. വെള്ളത്തകണ്ടകാരി.

ക്ലിന്നാക്ഷ-വി. വെള്ളം ഒഴുകുന്നതായ കണ്ണുള്ള, ചീമ്പക്കണ്ണുള്ള.

ക്ലിന്നാക്ഷം-ചീങ്കണ്ണു്.

ക്ലിപ്തി-പരിച്ഛേദം.

ക്ലിശിത-വി. ഭൂ. ക്ലേശിക്കപ്പെട്ട, ക്ലേശിച്ച. [ദാരിദ്ര്യാദികളാൽ ബാധിക്കപ്പെട്ടവൻ-ക്ലിശി] മറെറാരുപൎയ്യായം-ക്ലിഷ്ടൻ. ൨. നിശ്ചയമില്ലാത്ത, പ്രയാസമുള്ള.

ക്ലിഷ്ട-വി. ക്ലേശമുള്ള, തളൎച്ചയുള്ള, ദോഷം ചെയ്ത, ഞെരുങ്ങിട്ടുള്ള, പ്രയാസപ്പെട്ട.

ക്ലിഷ്ടം-ഭൂ. അന്യോന്യ വിരുദ്ധാൎത്ഥമായ വാക്കു്, ക്ലേശമുള്ളതു്. പരസ്പരം ചേൎച്ചയില്ലാത്തതു് എന്നൎത്ഥം. സാഹിത്യസാമ്യപ്രകാരം രീതികളിൽ ഒന്നു്.

ക്ലിഷ്ടി-ഭൂ. ക്ലേശം, വേദന. ൨. പ്രയാസം.

ക്ലീതകം-എരട്ടിമധുരം. നപുംസകത്വത്തെ കളയുന്നതു് എന്നൎത്ഥം.

ക്ലീതകാ-അമരി.

ക്ലീതകിക-അമരി. കൊട്ടുള്ള വാങ്ങലുള്ളതു്. ഇതു കൊണ്ടുതാൻ പകരത്തിനു വേറെ സാധനം കിട്ടുന്നതെന്നാൽ പഥ്യം.

ക്ലീബ-വി. ഭൂ. നപുംസകലിംഗമായ പരാക്രമമില്ലാത്ത ൨. ബലഹീനതയുള്ള. ൩. നീചത്വമുള്ള.

ക്ലീബം-നപുംസകത്വമുള്ള ആൾ. ആണും പെണ്ണുമല്ലാത്തതു. ധൃഷ്ടതയില്ലാത്ത ആൾ എന്നൎത്ഥം.

ക്ലീബൻ എന്നു മലയാളത്തിൽ പ്രയോഗിക്കരുതു്.

ക്ലേദനം-ഭൂ. നനവു്. ൨. പഴുപ്പു്. ൩. കഫം.

ക്ലേദം-ഭൂ. നനവു്. ൨. പഴുപ്പു്.

ക്ലേദു-ചന്ദ്രൻ.

ക്ലേശം-ഭൂ. വേദന, ബുദ്ധിമുട്ടു്. ൨. ദുഃഖം. ൩. പ്രയത്നം. ബാധിക്കുന്നതു് എന്നൎത്ഥം.

ക്ലേശിക്കുക-ഭൂ. വേദനപ്പെടുക, ബുദ്ധിമുട്ടുക. ൨. ദുഃഖിക്കുക. ൩. പ്രയത്നപ്പെടുക.

ക്ലേശിത-വി. ഭൂ. ക്ലേശിപ്പിക്കപ്പെട്ട, ദുഃഖിപ്പിക്കപ്പെട്ട ൨. ഞെരുക്കപ്പെട്ട.

ക്ലൈതകികം-ഒരു മദ്യം.

ക്ലൈബ്യം-നപുംസകത്തിന്റെ അവസ്ഥ

ക്ലോദകം-ഭൂ. കഫം. ൨. കായാഗ്നികളിൽ ഒന്നു്.

ക്ലോമം-ഭൂ. മൂത്രാശയം, ഉദരത്തിലുള്ള ജലാധാരം, പുപ്പുസം എന്ന മാംസവിശേഷം, ശമനശീലം എന്നൎത്ഥം. ൨. കരൾ.

ക്ലോശം-ശബ്ദം [വേദത്തിൽ പ്രയോഗം.]

ക്വ

ക്വ-അ. എവിടെ.

ക്വംഗു-തിന.

ക്വചന, ക്വചിൽ-അ. ഭൂ. ചിലെടത്തു. ൨. ഒരിക്കു്.

ക്വണനം-ഫ. ചെറുതായുള്ള വാദ്യങ്ങളുടെ ശബ്ദം, വീണയുടേയും മററും ശബ്ദം ൨. ചെറിയ മൺപാത്രം.

ക്വണം, ക്വണനം, ക്വാണം, ക്വണിതം-ഫ ശബ്ദം, ചെറുതായുള്ള വാദ്യങ്ങളുടെ ശബ്ദം, വീണ മുതലായ സകല വാദ്യധ്വനികളുടേയും പേർ ൨. ഭൂഷണധ്വനി. ൩. ആയുധങ്ങൾ കൂട്ടിമുട്ടുമ്പോൾ ഉണ്ടാകുന്ന ശബ്ദം.

ക്വഥം, ക്വഥനം-വേവിക്കുക.

ക്വഥനപദം-തപ്തബിന്ദു. ഏതെങ്കിലും നീർപണ്ടം തിളച്ചു ആവിയാകുന്നതിനു വേണ്ട ചൂട്.

ക്വഥിത-വി. കഷായപ്പെട്ട.

ക്വഥിതം-ശരിയായി വേവുചെന്ന കഷായം മുതലായത്.

ക്വാഥനം-കൊല, ഹിംസ.

'ക്വാഥനം പ്രതിസാരണം'

(വൈജയന്തി)

ക്വാഥം-ഫ. കഷായം. ൨. സങ്കടം, വ്യസനം.

ക്വാഥോത്ഭവം-ഫ. ഒരുമാതിരി തുത്ത്. ൨. രസാഞ്ജനം.

ക്ഷ

ക്ഷ-ഹല്ലുകളിൽ മുപ്പത്തഞ്ചാം അക്ഷരം

ക്ഷഃ-നരസിംഹാവതാരത്തിൽ വിഷ്ണുവിനുള്ള പേർ

ക്ഷണകഃ-ചാഞ്ചല്യം

ക്ഷണതു-മുറിവ്, വ്രണം.

ക്ഷണദ-ഫ. രാത്രി. അവ്യവസ്ഥിതിയേയും ഉത്സാഹത്തെയും യുവാക്കൾക്ക ദാനംചെയ്യുന്നതു എന്നർത്ഥം. ൨. മഞ്ഞൾ.

ക്ഷണദൻ-ജ്യോതിഷക്കാരൻ.

ക്ഷണദം-വെള്ളം.

ക്ഷണനം-സംഹാരം.

ക്ഷണപ്രകാശ-മിന്നൽ.

ക്ഷണപ്രഭാ-മിന്നൽപിണർ. ക്ഷണത്തിൽ ശോഭിക്കുന്നതു എന്നർത്ഥം.

ക്ഷണമാത്രം-അല്പനേരം.

ക്ഷണം-ഫ അല്പാന്തരം, നാഴികയിൽ ആറിലൊരുഭാഗം ൨ വേഗം. ൩. ഉത്സവം, വിരാമം. ൪. അവസരം. ൫ വിരുന്നിനും മററും വിളിക്ക.

[൩൦ കലക്കൂടിയതു ഒരു ക്ഷണം. അശുഭത്തെ കളയുന്നതു എന്നർത്ഥം.]

ക്ഷണരാമി-മാടപ്രാവ്.

ക്ഷണിക-വി. ക്ഷണനേരത്തേക്കുമാത്രം ഒരേസ്ഥിതിയിലിരിക്കുന്ന, ചാഞ്ചല്യമുള്ള, [അക്ഷണിക എന്ന ശബ്ദം നോക്കുക].

ക്ഷണികാ-മിന്നൽ.

ക്ഷണിക്കുക-വിരുന്നിനും മററും വിളിക്കുക.

ക്ഷണിനി-രാത്രി.

ക്ഷത-വി ൧. ഭംഗിച്ചിട്ടുള്ള ൨. ക്ഷയം. (ന്യൂനത) തട്ടീട്ടുള്ള, ഉപദ്രവം ഏററ. ൩. മുറിപ്പെട്ട, മുറിവുള്ള.

ക്ഷതജം-ഫ. രക്തം, ചോര. ക്ഷതത്തിൽ (മുറിവിൽ) നിന്നുണ്ടായതു എന്നർത്ഥം. ൨ ചലം.

ക്ഷതം-ഫ മുറിവ്. ൨. വ്രണം ൩. ആഘാതം

ക്ഷതവ്രത-വി വ്രതത്തിനു ഭംഗംവന്ന, ബ്രഹ്മചര്യം മുടക്കിയ.

ക്ഷതവ്രതൻ-ബ്രഹ്മചര്യവ്രതത്തെ ഉപേക്ഷിച്ചവൻ.

ക്ഷതഹരാ-അകിൽ.

ക്ഷതാംഗ-വി. മുറിവേററ അംഗങ്ങളോടുകൂടിയ.

ക്ഷതി-ഫ. ഉപദ്രവം. ൨ വ്രണം. ൩. നാശം. ൪. കീറൽ.

ക്ഷത്താവ്–പു. തേർ നടത്തുന്നവൻ. ൨. വാതിൽ കാവൽക്കാരൻ. ൩. ക്ഷത്രിയസ്ത്രീയിൽ ശൂദ്രനുണ്ടായ പുത്രൻ. ഇവന്റെ ജീവനം ഗോപുരം കാവലാണ്. ൪. വൈശ്യസ്ത്രീയിൽ ശൂദ്രനൽപാദിച്ച പുത്രൻ. ൫. ബ്രഹ്മാവ്. ൬. ദാസിയുടെ പുത്രൻ. ൭. ഒരുവക മത്സ്യം. ൮. കോശാധ്യക്ഷൻ.

തേർ തെളിക്കുന്ന സൂതൻ യുദ്ധയാത്രയിൽ ഇടത്തും വിവാഹയാത്രയിൽ വലത്തും ഭാഗത്തുവേണം ഇരിപ്പാൻ.

ക്ഷത്തൃ–വി. വേലചെയ്യുന്ന.

ക്ഷത്രബലം–ക്ഷത്രിയന്റെ ശക്തി.

ക്ഷത്രം–പു. രാജ്യഭരണം. ൨. ക്ഷത്രിയവംശം.

ക്ഷത്രി–പു. ശൂദ്രനു ക്ഷത്രിയസ്ത്രീയിലുണ്ടാകുന്നവൻ. ൨. ധനം. ൩. ജലം. ൪. ദേഹം.

ക്ഷത്രിയധർമ്മചതുഷ്ടയം–പ്രജാപാലനം, ദാനം, യജ്ഞാധ്യയനം, വിഷയവിരക്തി ഇവ ൪-ം.

ക്ഷത്രിയൻ–നാലു ജാതിക്കാരെ പ്രധാനമായി പറയുന്നതിൽ രണ്ടാമത്തെ ജാതിക്കാരൻ, ബാഹുജൻ. പര്യായങ്ങൾ-മൂർദ്ധാഭിഷിക്തൻ, രാജന്യൻ, ബാഹുജൻ, ക്ഷത്രിയൻ, വിരാട്ട്. നാശത്തിൽനിന്നു രക്ഷിക്കുന്നവൻ എന്നർത്ഥം

ബ്രാഹ്മണൻ കപിലവർണ്ണം, ക്ഷത്രിയൻ അരുണവർണ്ണം, വൈശ്യൻ പീതവർണ്ണം, ശൂദ്രൻ കൃഷ്ണവർണ്ണം.

ക്ഷത്രിയൻ എന്ന പദത്തിനു ഋഗ്വേദത്തിൽ ശക്തിമാൻ എന്നർത്ഥം. ഇതു ദേവന്മാരുടെ വിശേഷണമായിട്ടാണു ചേർത്തുവന്നിരുന്നത്. കാലക്രമേണ 'യോദ്ധാക്കളായ ഒരു ജാതിക്കാർ' എന്നുള്ള അർത്ഥം കല്പിക്കപ്പെട്ടു.

ക്ഷത്രിയാണി, ക്ഷത്രിയാ–ക്ഷത്രിയജാതി സ്ത്രീ.

ക്ഷത്രിയന്റെയോ അന്യപുരുഷന്റെയോ ഭാര്യയായാലും വിരോധമില്ല. ക്ഷത്രിയകുലത്തിൽ തന്നെ ജനിച്ചിരിക്കണം.

ക്ഷത്രിയി–ക്ഷത്രിയന്റെ ഭാര്യയും ക്ഷത്രിയകുലത്തിൽ ജനിക്കാത്തവളുമായ സ്ത്രീ.

ക്ഷന്തവ്യ–വി. ക്ഷമിക്കത്തക്ക.

ക്ഷന്താവ്–ക്ഷമയുള്ളവൻ.

ക്ഷപ–പു. രാത്രി. ൨. ഒരു ചെടി, കരിന്തുമ്പ. സകല ചേഷ്ടകളേയും ക്ഷയിപ്പിക്കുന്നത് എന്നർത്ഥം. ൩. മഞ്ഞൾ. ൪. മരമഞ്ഞൾ.

ക്ഷപണ–വി. നാണമില്ലാത്ത.

ക്ഷപണകൻ–പു. ബുദ്ധമുനി. ൨. മതവിരോധക്കാരിൽ ബുദ്ധമതക്കാരൻ. ൩. വിക്രമാദിത്യസദസ്സിലെ നവരത്നങ്ങളിൽ ഒരുവൻ (ഒരു കവി).

ക്ഷപണൻ–പു. നാണമില്ലാത്തവൻ. ൨. ജിനന്മാരിലൊരുവൻ, അർഹതന്റെ പേർ.

ക്ഷപണം–പു. അശുദ്ധി, പൂത്തുകേട്. ൨. നാശം.

ക്ഷപണി–പു. ചുഴക്കോൽ, തണ്ട്. ൨. വല

ക്ഷപാ–വെള്ളം.

ക്ഷപാകരൻ–ചന്ദ്രൻ. ക്ഷപയെ (രാത്രിയെ) ഉണ്ടാക്കുന്നവൻ എന്നർത്ഥം.

ക്ഷപാചരൻ–രാത്രിഞ്ചരൻ, രാക്ഷസൻ

ക്ഷപാടൻ–രാക്ഷസൻ, രാത്രിയിൽ സഞ്ചരിക്കുന്നവനെന്നർത്ഥം.

'ഇതികൃതവചനം സ്വജ്ഞപൃഥ
മൃതിഖചിതംഗ്രചിരഞ്ജനാക്ഷപാടം'
(കിർമ്മീരവധം കഥകളി)

ക്ഷപിത–വി. കൊല്ലപ്പെട്ട, നശിപ്പിക്കപ്പെട്ട.

ക്ഷമ–വി. പു. സഹനശീലമുള്ള. ൨. കരുത്തുള്ള. ൩. ശക്തിയുള്ള. ൪. യോഗ്യമായ. ൫. ഉചിതമായ.

ക്ഷമണീയ-വി. ക്ഷമിക്കത്തക്ക, മാപ്പു കൊടുക്കത്തക്ക.

ക്ഷമൻ-പു. സമൎത്ഥൻ ൨. ശിവൻ.

ക്ഷമം-പു. ഉചിതമായതു, യുക്തമായിട്ടുള്ളതു. ൨. യുദ്ധം.

ക്ഷമാ-സ്ത്രീ. സഹനശക്തി, സഹിക്കുക എന്നൎത്ഥം. ൨. ഭൂമി. ൩. ദുൎഗ്ഗ. ൪ രാത്രി. പൎയ്യായങ്ങൾ-ക്ഷാന്തി, തിതിക്ഷാ. ൫. കരിങ്ങാലി.

ഈൎഷ്യാ, വൈരം, അസൂയ മുതലായി അനാവശ്യമായി ഹൃദയത്തിൽ തള്ളിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഭാവഭേദങ്ങളെ വെളിയിലേക്കു ചാടി പ്രവൎത്തിക്കാതെ ഉള്ളിൽ തന്നെ ഒതുക്കിനിറുത്തുക അല്ലെങ്കിൽ ആ ഭാവഭേദങ്ങൾക്കുള്ള ഹേതുക്കൾ പൂൎത്തിയായുണ്ടായിരുന്നാലും അവ ഉത്ഭവിക്കാതിരിക്കുക ഇതാകുന്നു ക്ഷമ. അന്യന്റെ ഐശ്വൎയ്യത്തിലുള്ള ദുസ്സഹതയാകുന്നു ഈൎഷ്യ.

ക്ഷമാദേവി-ഭൂമി.

ക്ഷമാപണം- ക്ഷമായാചനം, മാപ്പു ചോദിക്കുക.

ക്ഷമാവത്തു്-വി. ക്ഷമയുള്ള, കോപമില്ലാത്ത.

ക്ഷമാവാൻ-ക്ഷമയുള്ളവൻ.

ക്ഷമാവാൻ-ക്ഷമയുള്ളവൻ.

ക്ഷമാശക്തി-ക്ഷമിക്കുന്നതിനുള്ള ശക്തി

ക്ഷമാശീലൻ-സഹനശീലൻ. പൎയ്യായങ്ങൾ-ക്ഷമി, ക്ഷമിതാവു്, തിതിക്ഷു, ക്ഷന്താവു്, സഹനൻ, സഹിഷ്ണു.

ക്ഷമിക്കുക-സഹിക്കുക, മാപ്പുകൊടുക്കുക, കോപിക്കാതെയും മറ്റും ഇരിക്കുക.

ക്ഷമിതാവു്-ക്ഷമാശീലൻ.

ക്ഷമിത്രു-വി ക്ഷമാശീലമുള്ള.

ക്ഷമി-പു. ക്ഷമാശീലൻ, സഹനശക്തിയുള്ളവൻ. ൨. വെളിച്ചെണ്ണ.

ക്ഷയഥു-രക്തക്ഷീണം, ചുമ, രാജയക്ഷ്മാവു്.

ക്ഷയപക്ഷം-കറുത്തപക്ഷം.

ക്ഷയം-പു കുറവു്, നാശം ൨. ചെലവു്. ൩. യമന്റെ ഭവനം ൪. പ്രളയം. പ്രാണികൾ ക്ഷയിക്കുന്നസമയം എന്നൎത്ഥം. ൫. ഭവനം. ൬. രാജയക്ഷ്മാവു്. ൭. സാമാന്യഹീനം. ൮ അഷ്ടവൎഗ്ഗം ക്രമേണ ക്ഷയിച്ചുപോകുന്നതു്. ൯. ശത്രുക്കളുടെ പ്രവൃത്തിഹേതുവായിട്ടു ഉണ്ടാകുന്ന മുടച്ചൽ. ൧൦. പ്രഭവാദിസംവത്സരങ്ങളിൽ അറുപതാമത്തേതു്.

"അഷ്ടവൎഗ്ഗം-'കൃഷിൎവ്വണിക്പഥോദുൎഗ്ഗം സേതുഃകുഞ്ജരബന്ധനം; ഖന്യാകരവിദാനഞ്ച ശൂന്യാനാഞ്ച വിവേചനം".

ക്ഷയരോഗം-രാജയക്ഷ്മാവു്.

ക്ഷയരോഗി-വി. ക്ഷയരോഗമുള്ള.

ക്ഷയിക്കുക-കുറയുക, നശിക്കുക [സം. ക്രി. ക്ഷയിപ്പിക്കുക.]

ക്ഷയോന്മുഖ-വി. നാശം അടുത്തിരിക്കുന്ന, നശ്ശാവുന്ന.

ക്ഷയ്യ-വി. ക്ഷയത്തിന്നു അൎഹമായ, ക്ഷയംവരാവുന്ന, ക്ഷയമുള്ള.

ക്ഷര-വി. ൧. നാശമുള്ള. ൨. ഇളക്കമുള്ള.

ക്ഷരണം-പു ചൊരിയുക ൨. ഒഴുകുക, ഒലിക്കുക ൩. തുള്ളിതുള്ളിയായി വീഴുക. ൪. ഉരുകുക ൫. വിയൎപ്പു്, ഉരുകുക.

ക്ഷരത് - സ്രവിച്ചൊഴുകിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നതു്.

'ഉച്ചൈരഭ്രേന്ദ്രകുഞ്ജക്ഷരന്മൃഗമദശി-പ്തോംഗഭംഗീകൃതാംഗം'

(കിൎമ്മീരവധം കഥകളി)

ക്ഷരം-പു. നാശം. ൨. വെള്ളം. ൩. മേഘം. ൪. ശരീരം. ൫ മൂഢത.

ക്ഷരിതം-വി. പു. തുള്ളിതുള്ളിയായി വീണ ൨. ഒലിച്ച. ൩. ഉരുകിയ.

ക്ഷരി-മഴക്കാലം.

ക്ഷവ(ക)ം-പു. ചെങ്കടുക്. ൨. പേരയറ്.

ക്ഷവഥു-പു ചുമ (കുര). ൨. തുമ്മൽ ൩. തൊണ്ടയിലുള്ള ഒരു കരുകരുപ്പ്.

മൂക്കിനെ ആശ്രയിക്കുന്നതായി 'ശൃംഗാടകം' എന്നൊരു മർമ്മമുണ്ട്. അതിലുള്ള വായു ദുഷിച്ച കഫത്തോടും പലവിധത്തിലും അധികമായ ശബ്ദത്തോടും ചേർന്നതായിട്ടു മൂക്കിൽക്കൂടി പുറപ്പെടും. ഇതാത്രെ ക്ഷവഥു.

ക്ഷവം-പു. തുമ്മൽ (തുമ്പൽ). ൨. ചുമ ൩. തൊണ്ടയിലുള്ള ഒരു കരുകരുപ്പ്. ൪. കുഞ്ഞു കടുക്. തുമ്പിക്കുന്നത് എന്നർത്ഥം.

ക്ഷാ

ക്ഷാത്ര-വി. ക്ഷത്രിയനെ സംബന്ധിച്ച

ക്ഷാത്രം-പു. ക്ഷത്രിയജാതി. ൨. ക്ഷത്രിയഗുണങ്ങൾ.

'ശൌര്യം തേജോ ധൃതിർദാക്ഷ്യം
യുദ്ധേ ചാപ്യപലായനം
ദാനമീശ്വരഭാവശ്ച
ക്ഷാത്രം കർമ്മസ്വഭാവജം'
(ഗീത)

ക്ഷാന്ത-വി. സഹിക്കുന്ന.

ക്ഷാന്തം-ക്ഷമിക്കപ്പെട്ടത്. മരണാന്ത പര്യന്തം-ഭോഗം.

ക്ഷാന്തി-ക്ഷമ, സഹനശക്തി എന്നർത്ഥം

ക്ഷാന്തു-വി. സഹിക്കുന്ന, ക്ഷമിക്കുന്ന

ക്ഷാമ-വി. പു. ദുർബ്ബലതയുള്ള ൨. ക്ഷീണിച്ച.

ക്ഷാമകാലം-വേണ്ടുന്ന വസ്തുക്കൾ ധാരാളമായി കിട്ടാത്ത സമയം, പഞ്ഞകാലം.

ക്ഷാമൻ-വിഷ്ണു.

ക്ഷാമാ-പു. പഞ്ഞം (പഞ്ചം). ൨. ഇല്ലായ്മ.

ക്ഷാമാസ്യം- ക്രമക്കേടായുള്ള ഭക്ഷണം കൊണ്ടുണ്ടാകുന്ന അപഥ്യം, രോഗത്തിന്റെ വിപരീതമായുള്ളത്.

ക്ഷാര-വി. പു കാരമായുള്ള ൨. ഉപ്പുരസമുള്ള, ഉവരുള്ള ൩. തീക്ഷ്ണമായ. ൪. പുളിരസമുള്ള. ൫. ഒലിക്കുന്ന. ൬. ഊറുന്ന.

ക്ഷാരകം-പു. പുതിയ മൊട്ട്. ൨. ചാറ്, രസം. ൩. പക്ഷിയുടെയും മത്സ്യത്തിന്റെയും കൂട്. ൪. വളരെ ചെറിയ കായ് (പൂവൽ) ൫. മൊട്ടായി തെളിയുന്നതിനു മുമ്പു കാണുന്ന വൃന്തം.

ക്ഷാരകൻ-അലക്കുകാരൻ.

ക്ഷാരണം, ക്ഷാരണാ-കുറ്റം ചുമത്തുക. [മുഖ്യമായി വ്യഭിചാരം സംബന്ധിച്ചാണ്.]

ക്ഷാരദ്രു-ഒരു വൃക്ഷം.

ക്ഷാരപർപ്പടം-കാരം ചേർത്തുണ്ടാക്കിയ പപ്പടം.

[ഇതു് ഏററവും രുചിയെ ഉണ്ടാക്കും സംസ്കൃതത്തിൽ-പാപഡം.]

ക്ഷാരം-പു ഉപ്പ്. ൨. ചാമ്പൽ, ഭസ്മം ൩. കരുട്ടുകല്ല്, കണ്ണാടി, കപ്പി, കരുവളം, കല്ലുമണി മുതലായത്. ൪. സാരം, ചാറ്. ൫. നീർ, സത്ത്. ൬. പൊൻകാരം, പപ്പടക്കാരം, ചവർക്കാരം, തുവർച്ചിലക്കാരം, വിളയുപ്പ്, പൊടിയുപ്പ്, ചുണ്ണാമ്പ്, ശർക്കര, ഉപ്പുരസം.

ക്ഷാരമധ്യ-വലിയ കടലാടി.

ക്ഷാരമൃത്തികാ- ഓർച്ചയുള്ള മണ്ണ്. ക്ഷാരരസമുള്ള മണ്ണ് എന്നർത്ഥം.

ക്ഷാരിക-വിശപ്പ്.

ക്ഷാരിത-വി. പു. കുററമുള്ള ൨. അപകീർത്തി പറഞ്ഞും മററും കുററം ചുമത്തപ്പെട്ട. ൩. ക്ഷാരമായിട്ടുണ്ടാക്കപ്പെട്ട. ൪. ഉപ്പും പുളിയും മററുമുള്ള വസ്തുക്കളിൽനിന്നു വാററി എടുക്കപ്പെട്ട.

ക്ഷാരിതൻ-മൈഥുനനിമിത്തം ഉള്ളതും ഇല്ലാത്തതുമായ ദോഷങ്ങളെ ആരോപിച്ചു നിന്ദിക്കപ്പെട്ടവൻ. ൨. ദോഷഭാവം നിമിത്തം ഉപേക്ഷിച്ചവൻ.

ക്ഷാരോദധി-ലവണ (ഉപ്പ്) സമുദ്രം.
ക്ഷാളനം-കഴുകുക,
ക്ഷാളിക്കുക-കഴുകുക.
ക്ഷാളിത-വി. കഴുകപ്പെട്ട.

ക്ഷി

ക്ഷിതി-പ്ര. ഭൂമി. പ്രാണികൾ ഇതിൽ സഞ്ചരിക്കുകകൊണ്ടു ഈ പേർ വന്നു. ൨. ഭവനം. ൩. നാശം ൪. പ്രളയകാലം. ൫. ഒരു മരുന്നു്. ൬. കരിങ്ങാലി. ൭. ഗോരോചനം
ക്ഷിതികമ്പം-ഭൂകമ്പം.
ക്ഷിതികണം-പൂഴി.
ക്ഷിതിക്ഷിത്തു്-രാജാവു്.
ക്ഷിതിജൻ-പ്ര. ചൊവ്വാ. ൨. നരകാസുരൻ.
ക്ഷിതിജം-പ്ര. വൃക്ഷം. ൨. ഭൂനാഗം, ഞാഞ്ഞൂൽ.
ക്ഷിതിജരേഖാ-ഭൂമിയും ആകാശവും തൊട്ടു വൃത്താകാരമായി ഉണ്ടെന്നുതോന്നുന്ന ഭൂചക്രവാളരേഖ.
ക്ഷിതിജാ-സീത. ഭൂപുത്രി എന്നർത്ഥം.
ക്ഷിതിധരം-പർവ്വതം.
ക്ഷിതിനാഥൻ, ക്ഷിതിപൻ-രാജാവു്.
ക്ഷിതിപതി, ക്ഷിതിപാലൻ-രാജാവു്.
ക്ഷിതിഭൃത്തു്-പ്ര. പർവ്വതം, ൨. രാജാവു്
ക്ഷിതിരുഹം-വൃക്ഷം.
ക്ഷിതിവർദ്ധനം-ശവം.
ക്ഷിതീശൻ-രാജാവു്.
ക്ഷിപകൻ-യുദ്ധശാലി.
ക്ഷിപണം-പ്ര. അയയ്ക്കുക, എറിയുക. ൨. നിന്ദിക്കുക.
ക്ഷിപണി-പ്ര. ആചാര്യൻ. ൨. അമ്പു്. ൩. വള്ളത്തിന്റെ തണ്ടു്. ൪. വല. ൫. ആയുധം.
ക്ഷിപണ്യു-പ്ര. വില്ലാളി, ൨. ഒരായുധം. ൩. വായു, കാററു്.
ക്ഷിപാ-പ്ര. പ്രേരണം. ക്ഷേപിക്കുക എന്നർത്ഥം. ൨. രാത്രി.
ക്ഷിപ്ത-വി. പ്ര. വിടപ്പെട്ട. ൨. അയയ്ക്കപ്പെട്ട. ൩. എറിയപ്പെട്ട. ൪. പ്രേരിപ്പിക്കപ്പെട്ട. ക്ഷേപിക്കപ്പെട്ടതു് എന്നർത്ഥം. ൫. നീക്കപ്പെട്ട.
ക്ഷിപ്തകുക്കുരം-ഭ്രാന്തുപിടിച്ച പട്ടി.
ക്ഷിപ്തം-വെടിയേററുണ്ടായ വ്രണം.
ക്ഷിപ്താ-രാത്രി.
ക്ഷിപ്നു, ക്ഷിപ്ണു-വി. ക്ഷേപിക്കുന്ന, അയയ്ക്കുന്ന, എറിയുന്ന.
ക്ഷിപ്നു-ഉപേക്ഷിക്ക ശീലമായിട്ടുള്ളവൻ.
ക്ഷിപ്ര-വി. വേഗമുള്ള.
ക്ഷിപ്രതമ-വി. ഏററവും വേഗമുള്ള.
ക്ഷിപ്രം-അ. കാലതാമസം കൂടാതെ.
ക്ഷിപ്രം-പ്ര. ഒരു മുഹൂർത്തത്തിന്റെ പതിനഞ്ചിലൊരു ഭാഗം. ൨. പെരുവിരലിന്റെയും ചൂണ്ടാണിവിരലിന്റെയും മദ്ധ്യപ്രദേശം.
ക്ഷിയ-നാശം, ക്ഷയിക്കുന്നതു്.
ക്ഷിണ്ണു-ഉപദ്രവിക്ക ശീലമായിട്ടുള്ളവൻ.

ക്ഷീ

ക്ഷീജനം-ഓടക്കുഴൽ ഊതുക.
ക്ഷീണ-വി. പ്ര. ക്ഷയിച്ചിട്ടുള്ള. ൨. മെലിഞ്ഞ.
ക്ഷീണത-പ്ര. തളർച്ച. ൨. മെലിവു്. ൩. ബലക്കേടു്.

ക്ഷീണനം-തളച്ച്.

ക്ഷീണലോചനൻ-കണ്ണു ക്ഷയിച്ചുപോയവൻ, കുരുടൻ.

'ക്ഷീണലോചനനായനൃപനോടറിയിച്ചാൻ' (ഭാരതം)

ക്ഷീണിക്കുക-ക്രി. തളരുക. വ. മെലിയുക.

ക്ഷീബ-വി. കടിച്ചു മദിച്ച.

ക്ഷീബകം-വലിയ വേപ്പ്.

ക്ഷീബൻ-മദ്യം മുതലായതുകൊണ്ടു മത്തനായവൻ. മദിച്ചവൻ എന്നർത്ഥം.

ക്ഷീരകണ്ടൻ-കൊച്ചു പൈതൽ.

ക്ഷീരകന്ദം-പാൽമുതുക്ക്.

ക്ഷീരകം-പാൽക്കരുമ്പ.

ക്ഷീരകാകോളി-ഒരു പച്ചമരുന്ന്.

ക്ഷീരകാണ്ഡ(ക)ം-ചതുരക്കള്ളി.

ക്ഷീരഖർജ്ജൂരം-ചേരീന്ത.

ക്ഷീരജം-തൈർ

ക്ഷീരതുംബി-പാൽച്ചുര.

ക്ഷീരദലം-എരിക്ക്.

ക്ഷീരദ്രുമം-അരയാല്.

ക്ഷീരനീരം-ക്രി. ആലിംഗനം. വ. ജലവും പാലും. ന. ജലത്തെപ്പോലെയുള്ള പാല്.

ക്ഷീരപർണ്ണം-എരിക്ക്.

ക്ഷീരപാത്രം-പാൽപാത്രം.

ക്ഷീരപാദപം-ക്രി. അത്തിയാൽ വ. കല്ലാൽ.

ക്ഷീരപാനം-പാൽകുടി.

ക്ഷീരപുഷ്പി-ശംഖപുഷ്പി.

ക്ഷീരബലാ-ഒരു തൈലം.

ക്ഷീരഭാജനം-പാൽപാത്രം.

ക്ഷീരം-ക്രി. പാൽ. ഗർഭനായിൽനിന്ന വിടിയുന്നതെന്നർത്ഥം. മററ പര്യായങ്ങൾ-ദുഗ്ദ്ധം, പയസ്സ്. വ. വെള്ളം, വിഷ്ണുവിന്റെ നിവാസസ്ഥാനം എന്നർത്ഥം.

ക്ഷീരവികൃതി-പാലിൽ തൈരോ മോരോ പകന്ന കാച്ചിയത്. ക്ഷീരത്തിന്റെ (പാലിന്റെ) വികാരമെന്നർത്ഥം.

ക്ഷീരവിദാരി-ഒരു പച്ചമരുന്ന്, പാൽമുതുക്ക്.

ക്ഷീരവിഷാണികാ-ക്ഷീരകാകോളി.

ക്ഷീരവൃക്ഷം-നാല്പാമരം. ന്യഗ്രോധം, ഉദുംബരം, അശ്വത്ഥം, മധൂകം ഈ നാലുവൃക്ഷങ്ങൾ.

ക്ഷീരവൃക്ഷങ്ങൾ-നാല്പാമരങ്ങൾ.

ക്ഷീരശരം-പാൽപ്പാട.

ക്ഷീരശുക്ല-ക്രി. പാൽമുതുക്ക്. വ. ക്ഷീരകാകോളി. ന. മുതുക്ക്. ര. പഴമുൺപാല.

ക്ഷീരസമുദ്രം-പാൽക്കടൽ.

ക്ഷീരസാഗരകന്യക-ലക്ഷ്മീദേവി.

ക്ഷീരസാഗരം-പാൽക്കടൽ.

ക്ഷീരസാരം-വെണ്ണ.

ക്ഷീരസ്ഫടിക-ഒരു രത്നം.

ക്ഷീരാന്നം-പാൽച്ചോറ്.

ക്ഷീരാബ്ധി-പാൽക്കടൽ.

ക്ഷീരാബ്ധിതനയാ-ലക്ഷ്മീദേവി.

ക്ഷീരാംബുരാശി-പാൽക്കടൽ.

ക്ഷീരാവി-കിണികിണിപ്പാല, ചെറുപാല. എരുക്കള്ളി എന്ന മററചിലർ. ക്ഷീരത്തെ രക്ഷിക്കുന്നതെന്നർത്ഥം.

ക്ഷീരി-ക്രി. എരിക്ക്. വ. ചതുരക്കള്ളി. ന. കോതമ്പ്. ര. പഴമുൺപാല. ഋ. കല്ലാൽ. ന്ന. പേരാൽ. ൧. ചിററയാൽ. വ്യ. ക്ഷവന്തൂറ്.

ക്ഷീരിക-ക്രി. പഴമുൺപാല. പാലുള്ളതെന്നർത്ഥം. വ. ഒരുവക ചീര.

ക്ഷീരിണി-ക്രി. കിണികിണിപ്പാല. വ. കമിഴ്. ന. ക്ഷീരകാകോളി. ര. മലഎരമ. ഋ. കഴഞ്ചി. ന്ന. പാൽച്ചുര. ൭ നറുനീണ്ടി.

ക്ഷീരോദതനയാ-ലക്ഷ്മീദേവി.

ക്ഷീരോദം-൧. പാൽക്കടൽ. [സമുദ്രം ൭. ൧. ലവണോദം. ൨. ഇക്ഷൂദം. ൩. സുരോദം. ൪. സർപ്പിരോദം. ൫. ദധ്യുദം. ൬. ക്ഷീരോദം. ൭. ജലോദം. 'ലവണേക്ഷുസുരാസർപ്പിർദധിക്ഷീരപയോമയാഃ' എന്നു പ്രമാണം.] ൨. ഉപ്പ്.

—०००—

ക്ഷു

ക്ഷുണ്ണൻ-വേദത്തെ അഭ്യസിച്ചുവെങ്കിലും അതിനെ പഠിപ്പിക്കാൻ പ്രാപ്തിയില്ലാത്തവൻ.

ക്ഷുണം-പുളിഞ്ചിമരം.

ക്ഷുണ്ണ-വി. ൧. പരിചയിക്കപ്പെട്ട, പിടിക്കപ്പെട്ട. ൨. ചതയ്ക്കപ്പെട്ട, പൊടിക്കപ്പെട്ട, മുറിച്ച, മുറിഞ്ഞ. ൩. തോല്പിക്കപ്പെട്ട. ൪. ജയിക്കപ്പെട്ട. ൫. കുറഞ്ഞ. ൬. ചവിട്ടീട്ടുള്ള. ൭. സാധാരണമായ. ൮. അഭ്യസിച്ച.

ക്ഷുണ്ണകം-ശവസംസ്കാരസമയം അടിക്കുന്ന വാദ്യം.

ക്ഷുതകം-ചെങ്കടുക്.

ക്ഷുതം-൧. തുമ്മൽ (തുമ്പൽ). ൨. ചുമ.

ക്ഷുതാഭിജനനം-കറുത്ത കടുക്. [ക്ഷുധാഭിജനനം എന്നതിന്റെ പാഠം.]

ക്ഷുത്ത്-൧. വിശപ്പ്. ൨. തുമ്മൽ (തുമ്പൽ). ക്ഷയപ്പെടുത്തുന്നത് എന്നർത്ഥം.

ക്ഷുദം-മാവ്, അരിപ്പൊടി.

ക്ഷുദ്ര-വി. ൧. ഹീനമായ. ൨. ലുബ്ധുള്ള. ൩. നിസ്സാരമായ. ൪. ക്രൂരമായ.

ക്ഷുദ്രാ-൧. ചെറിയവൾ. ൨. അംഗവൈകല്യമുള്ളവൾ. ൩. ലുബ്ധുള്ളവൾ. ൪. ക്രൂര. ൫. ആട്ടക്കാരത്തി. ൬. വേശ്യ. ൭. തേനീച്ച. ൮. കൊതുക്. ൯. പുത്തരിച്ചുണ്ട. ൧൦. പുളിയാരൽ. ൧൧. കണ്ടകാരിച്ചുണ്ട. ൧൨. ചിററരയാൽ. ൧൩. മാഞ്ചി. ൧൪. ചെറിയ നീർച്ചീര. ൧൫. ഒരു മീനം, ഇക്കിളിൽ ഒന്ന്. [ഇക്കിളം എന്ന ശബ്ദം നോക്കുക.]

ക്ഷുദ്രകണ്ടകി-ചെറുവഴുതിന.

ക്ഷുദ്രകംബു-പിരിയുള്ള ശംഖ്.

ക്ഷുദ്രക്കാരൻ-ആഭിചാരക്കാരൻ.

ക്ഷുദ്രഘണ്ടികാ-കിങ്ങിണിത്തുടൽ. ചെറിയ മണികൾ ഉള്ളത് എന്നർത്ഥം.

ക്ഷുദ്രചന്ദനം-രക്തചന്ദനം.

ക്ഷുദ്രജന്തു-ചെറിയജന്തു; കൃമിയും മററും.

ക്ഷുദ്രജംബു-൧. നിലഞാവൽ. ൨. ആറ്റുഞാവൽ.

ക്ഷുദ്രതമ-വി. ഏററവും ക്ഷുദ്ര.

ക്ഷുദ്രധാന്യം-തിന മുതലായവ.

ക്ഷുദ്രനാസിക-വി. ചെറിയ മൂക്കുള്ള.

ക്ഷുദ്രൻ-൧. പിശുക്കിന്റെ ശക്തികൊണ്ടു ദരിദ്രൻ എന്നപോലെ കഷ്ടമായി ജീവിക്കുന്നവൻ, ലുബ്ധൻ. പണം തിരുമുന്നവൻ എന്നർത്ഥം. ൨. നിസ്സാരൻ. ൩. ക്രൂരസ്വഭാവി. ൪. ശൂദ്രസങ്ങളിൽ ഒന്ന് [ഇതു് ഒരു വേദനയേയും ഉണ്ടാക്കുകയില്ല.]

ക്ഷുദ്രം-൧. അല്പം. ൨. ക്രൂരത. ൩. ക്രൂരപത്രം, ആഭിചാരം. ൪. ചെറുചീര.

ക്ഷുദ്രപനസം-അയനി.

ക്ഷുദ്രപ്രയോഗം-ആഭിചാരപ്രവൃത്തി.

ക്ഷുദ്രബൃഹതി-ചെറുവഴുതിന.

ക്ഷുദ്രരോഗം-മന്ദവേഗമായും മഹാവേഗമായും ക്രൂരമായും മററുമുള്ള രോഗം.

ക്ഷുദ്രവാർത്താകി-ചെറുവഴുതിന.

ക്ഷുദ്രവാർത്താകിനി-വെളുത്ത കണ്ടകാരിച്ചുണ്ട.

ക്ഷുദ്രശംഖം-പിരിയുള്ള ശംഖ്, ശംഖത്തെക്കൊണ്ടു ചെയ്യാവുന്ന കാര്യമൊന്നും ഇല്ലാത്തതു്. ശംഖിന്റെ ആകൃതിമാത്രമുള്ളതെന്നർത്ഥം.

ക്ഷുദ്രശക്കരികാ-ചോളപ്പഞ്ചസാര.
ക്ഷുദ്രാണ്ഡം-കട്ടിമത്സ്യം.
ക്ഷുദ്രാമ്ലാ-൧. പുളിയാരൽ. ൨. കാട്ടു വെള്ളരി.
ക്ഷുദ്രികാ-൧. ചെറിയ കാട്ടീച്ച. ൨. ചെറിയ മണി (ആഭരണങ്ങൾക്കുള്ളതു്).
ക്ഷുദ്രൈലാ-ചിറ്റേലം.
ക്ഷുധാ-വിശപ്പു്.
ക്ഷുധാകുശലം-വിടത്തൽ, മുള്ളുള്ള ഒരു വൃക്ഷം.
ക്ഷുധാഭിജനനം-കടുത്ത കടുക്. വിശപ്പുണ്ടാക്കുന്നതെന്നർത്ഥം. ക്ഷുതാഭിജനനം എന്നുമാകാം.
ക്ഷുധാന്വിത, ക്ഷുധാർത്ത, ക്ഷുധിത-വി. വിശപ്പുള്ള.
ക്ഷുധുനൻ-ദുഷ്ടൻ, മൂഢൻ.
ക്ഷുന്നിവൃത്തി- വിശപ്പു ശമിപ്പിക്കയെന്നുള്ളതു്.
ക്ഷുപദോഡുമുഷ്ടി- വിഷമുഷ്ടി, ഒരു ഫലശാകം.
ക്ഷുപം-നന്നേ ചെറിയ കൊമ്പും മുരട്ടുമായുള്ള ചെടി. കാട്ടുതീപിടിക്കുന്ന സമയം 'ചടചട' എന്നു ശബ്ദിക്കുന്നതെന്നർത്ഥം.
ക്ഷുബ്ധ-വി. ൧. ഇളകിയ, കലങ്ങി മറിഞ്ഞ. ൨. സങ്കടപ്പെട്ട.
ക്ഷുബ്ധം-കടകോൽ.
ക്ഷുഭിത-വി. ൧. ഇളകിയ, ഭയപ്പെട്ട. ൨. കലങ്ങിയ. കോപിച്ച.
ക്ഷുഭ്യത്തു്-വി. ഇളകിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന.
ക്ഷുഭ്യൻ-ക്ഷോഭിച്ചിരിക്കുന്നവൻ.
ക്ഷുമ-൧. ചെറുശി. ൨. ചണ. ൩. മുതിര. ൪. അമരി.
ക്ഷുരകൻ-ക്ഷൌരക്കാരൻ.
ക്ഷുരകം-൧. കൈവെള്ള്. ൨. വലിയ ഞെരിഞ്ഞിൽ.
ക്ഷുരകി-ക്ഷൌരക്കാരത്തി.
ക്ഷുരപത്രാ, ക്ഷുരപത്രികാ - ചെഞ്ചീര.
ക്ഷുരപ്രം-ശരവിശേഷം. ഖുരപ്രം എന്നും പാഠമുണ്ടു്.
ക്ഷുരപ്രശരം-കത്തിയമ്പു്.

'ബലക്ഷുരപ്രശരപ്രഹരപ്രമഥിത
നായിപ്രയാന്തിദ്ദ്രഢം-'
(അംബരീഷചരിതം കഥകളി)

ക്ഷുരം-൧. കത്തി, വാൾപോലെ മൂർച്ചയുള്ളതു, ക്ഷൌരക്കത്തി. ൨. വയൽച്ചുള്ളി, വാൾപോലെ മൂർച്ചയുള്ള മുള്ളുള്ളതു്. ൩. ഞെരിഞ്ഞിൽ. ൪. കതിരാമ്പു്. ൫. പശു മുതലായവയുടെ കുളമ്പു്. ൬. കട്ടിലുക്കാലിന്റെ ചുവട്ടു്.
ക്ഷുരാംഗം-വലിയ ഞെരിഞ്ഞിൽ.
ക്ഷുരി-ഒരുമാതിരി കളി.
ക്ഷുരികാ-൧. ഒരായുധം, ചുരിക. ൨. ചെഞ്ചീര.
ക്ഷുരീ-ക്ഷൌരക്കാരൻ. ക്ഷുരം (കത്തി) ഉള്ളവൻ എന്നർത്ഥം.
ക്ഷുല്ല-വി. ചെറിയ.
ക്ഷുല്ലക-വി. ൧. സൂക്ഷ്മമായ. ൨. ചെറിയ. ൩. കഷ്ടപ്പെട്ടുള്ള. ൪. ദാരിദ്ര്യമുള്ള. ൫. ഹീനമായ. ൬. ദുഃഖിച്ച. ൭. ഇളയ. ൮. വേദനപ്പെട്ട.
ക്ഷുല്ലകൻ-നീചൻ. ഇരപ്പാളി എന്നർത്ഥം.\ ഖുല്ലകൻ എന്നുമാവാം. നശിച്ചുപോകുന്നതു് എന്നർത്ഥം.
ക്ഷുല്ലകം-൧. കാക്ക. ൨. തൈവത്തു്.
ക്ഷുല്ലതാതകൻ-ചിററപ്പൻ.

ക്ഷേ

ക്ഷേത്ര-(വി) ൧. വയലുകൾ ഉള്ള. ൨. കൃഷി ചെയ്യിട്ടുള്ള.
ക്ഷേത്രഗണിതം-ഭൂമിയുടെയും മററും അളവുശാസ്ത്രം.

[ഗണിതശാസ്ത്രങ്ങളിൽവച്ച് ക്ഷേത്രഗണിതം അത്യാധുനികകാലത്താണ് (ക്രി.മു.-ക്രിസ്തുവിൻ) ഉന്നതിയെ പ്രാപിച്ചത്. ഇതിൻ്റെ ഉല്പത്തിസ്ഥാനം ഇൻഡ്യയാകുന്നു. യജ്ഞവേദികൾ പണിയിക്കുവാനുള്ള സൂത്രങ്ങളിൽനിന്നാണ് ഇതുണ്ടായത്. ഇതിൻ്റെ സൂത്രങ്ങൾ കല്പസൂത്രങ്ങളുടെ ഒരു ഭാഗമായ ശുൽബസൂത്രങ്ങളിൽ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്].

ക്ഷേത്രജ-(വി) പ്ര. വിളഭൂമിയിൽനിന്നുണ്ടായ. വ. ശരീരം മുതലായവയിൽനിന്നു ജനിച്ച.

ക്ഷേത്രജൻ-പ്ര. പുത്രൻ. വ. ഭർത്താവുള്ളപ്പോൾ അടുത്ത ചാർച്ചക്കാരനാൽ അവളിൽ ജനിപ്പിക്കപ്പെട്ട പുത്രൻ, രോഗത്താലോ മൃതിയാലോ പുത്രനെ ഉണ്ടാക്കുവാൻ നിവൃത്തിയില്ലാതെ പുരുഷൻ്റെയോ തൻ്റെ സപിണ്ഡന്മാരുടെയോ നിയോഗപ്രകാരം തൻ്റെ ഭാര്യയിൽ ഒരു സഗോത്രനോ അന്യനോ പ്രാപിച്ചുണ്ടായ പുത്രൻ.

ക്ഷേത്രതന്ത്രം-ക്ഷേത്രത്തിലെ പ്രധാന പൂജാവിധി.

ക്ഷേത്രജ്ഞ-(വി) പ്ര. മിടുക്കുള്ള. വ. ക്ഷേത്രത്തെ അറിഞ്ഞ.

[ക്ഷേത്രജ്ഞശബ്ദം ആത്മാവിനെ പറയുമ്പോൾ പുല്ലിംഗമാത്രവും ബുദ്ധിയേയും സമർത്ഥനേയും പറയുമ്പോൾ ത്രിലിംഗവുമെന്നു ചിലർ വ്യാഖ്യാനിച്ചു കാണുന്നു].

ക്ഷേത്രജ്ഞൻ-പ്ര. ആത്മാവ്. ക്ഷേത്രം=ശരീരം. ശരീരത്തെ അറിയുന്നവൻ എന്നർത്ഥം. വ. വേശ്യാസംഗം ചെയ്തു നടക്കുന്നവൻ. ന. കൃഷിക്കാരനും മറ്റും.

ക്ഷേത്രപാലൻ-പ്ര. വിളഭൂമി (വയൽ) കാക്കുന്നവൻ. വ. ശിവൻ. ന. അമ്പലം സൂക്ഷിപ്പുകാരൻ.

ക്ഷേത്രം-പ്ര. വിളഭൂമി, നല്ലവയൽ. വ. ശരീരം.

'ഇദം ശരീരം കൌന്തേയ-
ക്ഷേത്രമിത്യഭിധീയതേ'
(ഭഗവൽഗീത)

ന. ഭാര്യ. ഇതുമൂലം ക്ഷയിക്കുന്നതിനാൽ ഈ പേർവന്നു. ൪ പുണ്യസ്ഥലം, അമ്പലം. ൫. നല്ല വിദ്യാർത്ഥിയായവൻ (ൾ) ൬ പാത്രമായ ആൾ. ൭. സ്ഥാനം, ഇരിപ്പിടം.

ക്ഷേത്രവിത്ത്- ആത്മികജ്ഞാനമുള്ള. [ക്ഷേത്രശബ്ദത്തിനു ഇവിടെ ദേഹമെന്നർത്ഥം. അതിനെ അറിഞ്ഞവൻ എന്നു താൽപര്യം].

ക്ഷേത്രസംബന്ധി-പ്ര. അമ്പലത്തിലെ വേലക്കാരും മറ്റും. വ. ക്ഷേത്രത്തിൽ സംബന്ധമുള്ളവൻ.

ക്ഷേത്രസംഭവം-പ്ര. തീച്ചീര. വ. വെണ്ട

ക്ഷേത്രാജീവ-(വി) കൃഷിചെയ്യുന്ന.

ക്ഷേത്രാജീവൻ-കൃഷിക്കാരൻ. ക്ഷേത്രം (കൃഷിസ്ഥലം) ജീവനോപായമായിട്ടുള്ളവൻ എന്നർത്ഥം.

ക്ഷേത്രി-(വി) കൃഷിചെയ്യുന്ന

ക്ഷേത്രി-പ്ര കൃഷിക്കാരൻ. വ. ഭർത്താവ്. [ക്ഷേത്രശബ്ദത്തിനു കളത്രം എന്നർത്ഥമുണ്ട്. കളത്രത്തിൻ്റെ നാഥനായവൻ =ഭർത്താവ്].

ക്ഷേത്രിയം-പ്ര മേച്ചിൽസ്ഥലം. വ. മരണത്തിൻ്റെ കൂടെ ചെല്ലുകൊള്ളുന്ന ദണ്ണം. ന. പരക്കാരത്ത ദീനം.

ക്ഷൌത്രക്യ-ചോളം.

ക്ഷേപണം-പ്ര. പ്രേരണം, അയയ്ക്കുക. വ. തരംതാഴ്ക്ക്. ന. നിന്ദ.

ക്ഷേപണി-പ്ര തോണി കുത്തുന്ന കഴുക്കോൽ. വ. തോണിയുടെ ഇരു പാർശ്വത്തിലും കെട്ടുന്നതും ഇളക്കിത്തുഴയുന്നതു

മായ കാവ്യവിശേഷം (ശ്ലോകഭേദം തന്നെ). പ്രേരിപ്പിക്കുന്നതെന്നർത്ഥം. ൩. വല. ൪. കഴുതാക്കോൽ.

ക്ഷേപം—൧. ഉതയ്ക്കുക.

'ഭ്രൂക്ഷേപം ചെയ്യുക'
(അമരുകശതകം)

൨. അയയ്ക്കുക. ൩. ഡംഭം. ൪. താമസം ൫. നിന്ദ. ൬. നേരമ്പോക്ക് ൭. പുഷ്പസമൂഹം. ൮. വീഴുക.

ക്ഷേപിക്കുക—൧. അയയ്ക്കുക ൨. എറിയുക, വലിച്ചെറിയുക. ൩. താമസിക്കുക. ൪. നിന്ദിക്കുക. ൫. വെയ്ക്കുക.

ക്ഷേപിഷ്ഠ—(വി) ഏറ്റവും വേഗമുള്ള. വേഗാതിശയമുള്ള.

ക്ഷേമ—(വി) ഭാഗ്യമുള്ള.

ക്ഷേമകൻ—൧. നിമിയുടെ പുത്രൻ, ചന്ദ്രവംശത്തിലെ ഒടുവിലത്തെ രാജാവ്. ൨. ഒരു രാക്ഷസേശ്വരൻ.

[ഇവന്റെ മകൻ ഭീമരക്ഷൻ. ക്ഷേമകനെ ദിവോദാസൻ (കാശിരാജാവ്) വധിച്ചു].

ക്ഷേമകര, ക്ഷേമകാര—(വി) നന്മയെ ചെയ്യുന്ന, സുഖത്തെ ചെയ്യുന്ന.

ക്ഷേമപ്രയോജകൻ—സുഖത്തെ ചെയ്യുന്നവൻ.

ക്ഷേമവൃദ്ധി—൧. സുഖാധിക്യം. ൨. ശാല്വന്റെ സേനാപതി.

[ദ്വാരകയെ ആക്രമിച്ചു കൃഷ്ണപുത്രനായ സാംബൻ കൊല്ലിച്ചു].

ക്ഷേമാ—ദുർഗ്ഗ.

ക്ഷേമി—ക്ഷേമാവസ്ഥയിലിരിക്കുന്നവൻ.

ക്ഷേമേന്ദ്രൻ—ഒരു കവി.

[ഇദ്ദേഹം പതിനൊന്നാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ മദ്ധ്യത്തിൽ ജീവിച്ചിരുന്നു. കാശ്മീരദേശക്കാരനാണ്, 'സമയമാതൃക' മുതലായി പല ഗ്രന്ഥങ്ങൾ രചിച്ചിട്ടുണ്ട്].

ക്ഷേമം—൧. സുഖം. അശുഭത്തെ കളയുന്നത് എന്നർത്ഥം. ൨. നിത്യാനന്ദം. ൩. ഗൃഹം. നിവാസസ്ഥാനം എന്നർത്ഥം. ൪. അടവിക്കച്ചോലം. ഹിംസിക്കുന്നത് എന്നർത്ഥം. ൫. കരസ്ഥമായ ധനത്തെ സൂക്ഷിച്ചു രക്ഷിക്കുക.

ക്ഷേമ്യ—(വി) ൧. ഭാഗ്യമുള്ള. ൨. സുഖമുള്ള

—:o:—

ക്ഷൈ

ക്ഷൈത്രം—കൃഷിചെയ്യുന്ന കണ്ടങ്ങളുടെ സമൂഹം, വിളഭൂമിക്കൂട്ടം.

ക്ഷൈരേയ—വി. പാലിനെസംബന്ധിച്ച

ക്ഷൈരേയി—പാൽക്കഞ്ഞി.

ക്ഷൈണ്യം—൧. നാശം. ൨. മെലിവ്.

—:o:—

ക്ഷോ

ക്ഷോഡം—ആനയെകെട്ടുന്ന കുറ്റി.

ക്ഷോണി—ഭൂമി ശബ്ദിക്കുന്നത് എന്നർത്ഥം

ക്ഷോണി (ണീ) തലം—ഭൂമി.

ക്ഷോണി (ണീ) പതി—രാജാവ്.

ക്ഷോണി (ണീ) പാലൻ—രാജാവ്.

ക്ഷോദം—൧. അരച്ചുപൊടിച്ച പൊടി, പൊടി പൊടിക്കപ്പെട്ടത് എന്നർത്ഥം. ൨. കഴിയമ്പി. ൩. പൂഴി. ൪. വെള്ളം. ൫. ആലോചന.

ക്ഷോദിത—വി. പൊടിക്കപ്പെട്ട.

ക്ഷോദിതം—പൊടിക്കപ്പെട്ടത്, പൊടി.

ക്ഷോദിമാവ്—അത്യല്പം.

ക്ഷോദിഷ്ഠ—വി. ൧. അതിക്ഷുദ്രനായ. ൨. അത്യല്പമായ. ൩. നന്നായി പൊടിക്കപ്പെട്ട.

ക്ഷോട്ടണം—കാമദേവന്റെ പഞ്ചശരങ്ങളിൽ ഒന്ന്.

ക്ഷോഭം—൧. മനസ്സിന്റെ ഇളക്കം, ഭയം ൨. കലുക്കം, കലക്കം. ൩. കോപം.

ക്ഷോഭിക്കുക-പ്ര. ഭയപ്പെടുക. ഉ. കോപംകൊണ്ടും മറ്റും അധികം ഇളകുക.

ക്ഷോഭ്യ-വി. ഇളകുന്ന, ഇളക്കാൻ കഴിയുന്ന, ഇളക്കപ്പെടാവുന്ന, സ്ഥിരമല്ലാത്ത

ക്ഷോമം-പട്ട്.

ക്ഷോമ(ക)ം-അട്ടവിക്കാച്ചോലം.

—:0:—

ക്ഷൌ

ക്ഷൌണി-ഭൂമി.

ക്ഷൌണിപ്രാചീരം-സമുദ്രം.

ക്ഷൌദ്രം-പ്ര. തേൻ. ക്ഷുദ്രകളായ മക്ഷികകളാൽ ഉണ്ടാക്കപ്പെട്ടതു് എന്നർത്ഥം. ഉ. വെള്ളം. ന. ചമ്പകം.

ക്ഷൌമ-വി. പ്ര. നേരിയശീലകൊണ്ടുള്ള ഉ. നേരിയ ശീലകൊണ്ടും മറ്റും പൊതിഞ്ഞ.

ക്ഷൌമം-പ്ര. ഒരുമാതിരി മാളിക, അട്ടം. ഉ. നേരിയവസ്ത്രം, ന. പട്ടു്.

[ക്ഷൌമം എന്നതു ശത്രുക്കളുടെ വരവിനെ ദൂരത്തന്നെ നോക്കി ഗ്രഹിപ്പാനും തടുപ്പാനുംവേണ്ടി രാജധാനിയോടു ചേർത്തു പണിചെയ്യുന്ന കെട്ടിടം, തെരുവുമണ്ഡപം എന്നും പറയും, അതായതു പട്ടണത്തിന്റെ അതിർത്തിയിലും മറ്റും പൊക്കത്തിൽ കെട്ടിയുണ്ടാക്കുന്നതു്. വീരന്മാർ ഇതിലിരുന്നു ശബ്ദിക്കുന്നു എന്നർത്ഥം].

ക്ഷൌമി-ചണ.

ക്ഷൌരകൻ-ക്ഷൌരക്കാരൻ.

ക്ഷൌരക്കത്തി-ക്ഷൌരക്കാരന്റെ കത്തി.

ക്ഷൌരക്കാരൻ-ക്ഷൌരം കഴിയുന്നവൻ. [സ്ത്രീ-ക്ഷൌരക്കാരി.] പര്യായങ്ങൾ:-ക്ഷുരി, മുണ്ഡി, ദിവാകീർത്തി, നാപിതൻ, അന്താവസായി.

ക്ഷൌരം-ക്ഷൌരം കഴിയുക. പര്യായങ്ങൾ:-ക്ഷൌരം, ഭദ്രാകരണം, മുണ്ഡനം, വപനം.

ക്ഷൌരികൻ-ക്ഷൌരക്കാരൻ.

ക്ഷ്ണുത-വി. മൂർച്ചകൂട്ടപ്പെട്ട.

ക്ഷ്ണുതം-ചാണയിട്ടുവെച്ചും മറ്റും മൂർച്ചകൂട്ടിയ ശസ്ത്രം മുതലായവ. മൂർച്ചകൂട്ടിയതു്.

ക്ഷ്മാ-ഭൂമി. സഹനശീല എന്നർത്ഥം.

ക്ഷ്മാപതി-രാജാവു്.

ക്ഷ്മാഭൃത്തു്-പ്ര. രാജാവു്. ഉ. പർവതം.

ക്ഷ്വേഡ-വി. പ്ര. വളഞ്ഞ. ഉ. ദുർഗ്ഗന്ധമുള്ള.

ക്ഷ്വേഡ-പ്ര. പടവിളി. ഉ. മുളവടി.

[ക്ഷ്വേഡ എന്നതു വീരന്മാർ ശത്രുക്കളെ പരിഭ്രമിപ്പിക്കുന്നതിനു ചെയ്യുന്ന സിംഹനാദമാകുന്നു. ക്ഷ്വേളാ എന്ന പാഠവും കാണുന്നുണ്ടു്.]

ക്ഷ്വേഡ(ള)ം-പ്ര. സാമാന്യവിഷം. ഉ. ഏറിക്കു്.

ക്ഷ്വേഡി(ളി)തം-പടവിളി, അട്ടഹാസം, സിംഹനാദം.

ക്ഷ്വേളം-പ്ര. സാമാന്യവിഷം. അന്തമില്ലാതാകുന്നതു് എന്നർത്ഥം.

'കാളിയനാഗത്തെ കളഞ്ഞിട്ടു കാളിന്ദി ക്ഷ്വേളമില്ലാത്തോരു വെള്ളംതന്നെ'

(കൃഷ്ണഗാഥ)

ഉ. ശബ്ദം.

—:0:—

ഖ

ഖ-വ്യഞ്ജനങ്ങളിൽ രണ്ടാം അക്ഷരം.

ഖചാ-കിണർ, ഉറവുകുഴി.

ഖക്ഖടം-പ്ര. കഠിനം, കർക്കശം. ഉ. എഴുത്തുകല്ലു്.

ഖക്കരം-കത്തിര.

ഖഗണൻ-സൂര്യവംശത്തിലെ ഒരു രാജാവു്.

ഖഗാധ്യക്ഷം-തത്ത.